

BREVIARIUM

ROMANUM.

BREVIARIUM

ROMANUM

EX DECRETO SACROSANCTI CONCILII TRIDENTINI RESTITUTUM,

S. PII V. PONTIFICIS MAXIMI

JUSSU EDITUM

CLEMENTIS VIII. ET URBANI VIII.

AUCTORITATE RECOGNITUM,

CUM OFFICIIS SANCTORUM

NOVISSIME PER SUMMOS PONTIFICES USQUE AD HANC DIEM CONCESSIS.

PARS AUTUMNALIS.

MECHLINIÆ.

H. DESSAIN, SUCCESSOR P. J. HANICQ,
SUMMI PONTIFICIS, S. CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE
ET ARCHIEP. MECHL. TYPOGRAPHUS.

M. D. CCC. LXIV.

EX DECRETORUM REGISTRO

S. RITUUM CONGREGATIONIS

HÆC AD BREVIARIUM ROMANUM ATTINENT.

Sacra Rituum Congregatio declaravit et decrevit, non potuisse post Bullam S. Pii V, de Breviario Romano, neque posse locorum Ordinarios, tam Sæculares quam Regulares, addere Kalendariis, etiam propriis, Sanctorum Officia, nisi ea duntaxat, quæ Breviarii Romani Rubricis, vel sacræ Rituum Congregationis, seu Sedis Apostolicæ licentia conceduntur : neque propria auctoritate, quovis prætextu, mutare ritum, qui habetur in Kalendario Romano, seu Rubricis Breviarii, in altiorem ritum : neque extendere concessa Officia de loco ad locum.

Item vetuit et prohibuit celebrari per totam civitatem vel Diœcesim, etiam de cujuscumque Ordinarii auctoritate, Festum cum Officio, eo quod in loco adsit Ecclesia Parochialis, vel regularis, vel Abbatialis, aut aliqua Reliquia, sed tantum in ipsius Sancti Ecclesia titulari, seu ubi asservatur corpus aut insignis Reliquia, et non alibi.

Insignes autem Reliquias declaravit esse caput, brachium, crus, aut illam partem corporis, in qua passus est Martyr, modo sit integra, et non parva, et legitime ab Ordinariis approbata.

De sanctis Episcopis locorum, Martyribus, Civibus, et aliis Festis, de quibus in Kalendario Romano, seu Rubricis Breviarii nihil habetur, uti etiam de Beatis nondum canonizatis, nihil propria auctoritate constituatur, sed omnino consulatur Sacra Rit. Congr.

Decretum quoque nuper editum super electione Sanctorum in Patronos, et impressum, omnino servetur.

Et hæc omnia decrevit, statuit, et mandavit, innovando pœnas Constitutionis S. Pii V. respective.

Facta demum relatione horum Decretorum Sanctissimo D. N. Urbano Papæ VIII. ea laudavit et approbavit, atque ab omnibus ubique sub prædictis pœnis servari præcepit, necnon in novis Breviariis de mandato Sanctitatis suæ imprimendis apponi jussit.

Loco ✝ Sigilli.

T. Tegrimius, *Episc. Assisiens. Secret.*

EJUSDEM PRO SANCTIS

Eadem Sacra Rituum Congregatio, habita die 2 Decembris 1673, statuit ex mandato Clementis X. Festa Sanctorum ad libitum in posterum non esse transferenda, si eorum festivitas incidat in diem Dominicam, vel aliquam diem Festorum mobilium; sed tunc illo anno eorum Officia esse omittenda. Quod ipsum postea Innocentius Papa XI. in Congreg. habita 24 Januarii 1682 generali Decreto confirmavit, et extendit insuper etiam ad Octavas et Natalitia Sanctorum, de præcepto in aliqua Religione vel Diœcesi, ex indulto Apostolico recitanda. Ita ut ne quidem dictis Festis, vel Octavis Festa ad libitum tunc incidentia possint recitari, sed omitti prorsus debeant.

Permisit tamen, ut Festum translatum quod alias eo die celebrandum foret, in alium diem non impeditum transferatur: item ut eodem die omitti possit Officium semel per hebdomadam, aut mensem recitandum ex indulto Apostolico, ut ita locus sit celebrando Officio ad libitum.

EJUSDEM PRO SANCTIS

IN MARTYROLOGIO NON DESCRIPTIS.

Officia Sanctorum ratione Corporis, seu insignis Reliquiæ recitanda ex Decr. Sac. Rit. Cong. 11 Augusti 1691 intelligi debere de Sanctis duntaxat in Martyrologio Romano descriptis, et dummodo constet de identitate Corporis, seu Reliquiæ insignis illiusmet Sancti, qui reperitur in Martyrologio Romano descriptus: de ceteris autem Sanctis in prædicto Martyrologio non descriptis, aut quibus a S. Sede non fuerit specialiter concessum, Officia recitari, et Missas celebrari vetuerunt, non obstante quod ipsorum Corpora vel insignes Reliquiæ in Ecclesiis asserventur, quibus tamen ab Ordinariis locorum approbatis debitam Fidelium venerationem (prout hactenus servatum est) exhibendam esse censuerunt, sed absque Officio et Missa, sub pœnis de non satisfaciendo præcepto recitandi Officium, aliisque in Constitutione S. Pii V. contentis. Die 11 Augusti 1691, et Sanctissimus approbavit die 19 Octobris ejusdem anni 1691.

Loco † Sigilli.

J. Vallemanus, *S. R. C. Secret.*

DECRETA GENERALIA

CIRCA RUBRICAS.

Cum Sacrorum Rituum Congregationi demisse supplicatum fuerit sequentia dubia declarare :

Primum. An, cum multis Congregationibus, Religionibus, sive Ecclesiis, vel Nationibus concessum sit a Sancta Sede Apostolica, ut semel, vel pluries in singulis hebdomadis, vel mensibus celebrentur varia Officia per annum, verbi gratia de SS. Sacramento, vel de Sanctis, in diebus non impeditis aliquo Festo Duplici vel Semiduplici, liceat ejusmodi Officia facere etiam in diebus sanctæ Quadragesimæ, Adventus, Vigiliarum, et Quatuor Temporum, etiamsi de his diebus nulla sit facta specialis mentio in aliquibus Officiorum concessionibus.

Secundum. An dies impeditus Festo Duplici vel Semiduplici pro dictis Officiis recitandis, intelligantur etiam dies, in quibus ponendum est Officium de Festo Duplici, vel Semiduplici translato; quemadmodum dicitur responsum fuisse olim a Sacra Congregatione : Quod scilicet Festum Duplex, vel Semiduplex etiam translatum, nec non dies octavæ sit dies impeditus respectu talium Officiorum.

Tertium. An Regulares absque speciali privilegio, sed sola communicatione privilegiorum aliarum Religionum possint addere nomen Sancti Fundatoris in Litaniis, et Confiteor, itemque recitare Officia et Missas concessas aliis Religionibus.

Sacrorum Rituum eadem Congregatio ad relationem Eminentissimi et Reverendissimi Domini Cardinalis Colloredo respondit:

Ad Primum. Negative, et hujusmodi indulta non habere locum in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, sive cum jejunio, sive absque jejunio, nec in Feria ij. Rogationum, nec in illa Feria, in qua secundum Rubricas sit reponendum Officium Dominicæ.

Ad Secundum. Affirmative.

Ad Tertium. Negative in omnibus.

Et ita declaravit, ac servari voluit, ac insuper ut Declarationes seu Decreta prædicta omnibus innotescant, typis ea imprimi mandavit. Die 20 Martii 1706.

Loco † Sigilli. *G. Card.* Carpineus.

B. Inghirami, *Sac. Rit. Congreg. Secret.*

ENGELBERTUS,

MISERATIONE DIVINA TITULI S. BARTHOLOMÆI IN INSULA,
S. R. E. PRESBYTER, CARDINALIS STERCKX,
ARCHIEPISCOPUS MECHLINIENSIS, PRIMAS BELGII, ETC.

Omnibus has visuris Salutem in Domino.

CUM a Papa URBANO VIII. decretum sit, ne quis Typographus Breviarium Romanum, PII V. Pont. Max. jussu editum, CLEMENTIS VIII. primum, nunc denuo ipsius URBANI VIII. auctoritate recognitum, imprimat vel in lucem edat sine licentia eaque in scriptis obtenta ab Ordinario loci, ac nisi prius ab eodem cum exemplari typis Vaticanis anno 1632 excuso concordare fuerit repertum, hinc est quod Nos dederimus licentiam dilecto Nobis HUBERTO DESSAIN, Archiepiscopatus nostri Typographo, illud imprimendi, quin et cæteros omnes libros qui ab eodem ortum habent et seorsum imprimi consueverunt; dummodo tamen, in impressione absolvenda, nuperrima vel alia correctiori uteretur editione Romana, et illius exemplo absolute et strictissime se conformaret: super quo tam præmemorati Typographi, quam revisoris Rev. D. P. M. OLIVIERS, Presbyteri a Nobis deputati, conscientiam oneravimus; cui revisori diligentem novorum typorum cum exemplo collationem instituendi, ut errores quicumque averterentur, curam commisimus. Insuper in hoc Breviario apponi jussimus non tantum Officia nova præcedentibus editionibus jam inserta, sed et Officia a SS. D. N. PIO Papa IX. ad universalem Ecclesiam extensa.

Postquam autem Brev. in-24°, ut vocant, prædicti H. DESSAIN, opera ac typis absolutum intelleximus, et per revisorem a Nobis, ut præfertur, deputatum, fuimus legitime informati illud cum suo originali, diligenti collatione facta, convenire, atque prædicta Officia apposita fuisse, dictum Breviarium in-24°, in quatuor partes excusum approbavimus evulgandique licentiam dedimus, prout per præsentes approbamus, et licentiam damus.

In quorum fidem hasce subsignavimus sigilloque nostro ac Secretarii nostri chirographo muniri fecimus, Mechliniæ, 11 Martii 1864.

ENGELBERTUS, CARD. ARCH. MECHL.

De mandato Eminentissimi ac Reverendissimi Domini Cardinalis Archiepiscopi,

T. GRIETENS, Secret.

DE ANNO ET EJUS PARTIBUS.

Annus menses habet duodecim, hebdomadas duas et quinquaginta, et diem unum, dies vero trecentos sexaginta quinque, et fere sex horas : tanto enim temporis intervallo sol Zodiacum perlustrat. Quater autem sex horæ singulis quaternis annis diem constituunt : hinc annus ille intercalaris Bissextus, vel Bissextilis dicitur.

DE ANNI CORRECTIONE,

EJUSQUE NECESSITATE, AC KALENDARIO GREGORIANO.

Quod dictum est, annum continere trecentos et sexaginta quinque dies, et fere sex horas, intelligendum est, sex horas non esse integras, cum ad earum complementum aliqua minuta deficiant.

Ex quorum minutorum neglectu progressum est, ac si annus, ultra dies 365, contineret integras sex horas; et factum est, ut minuta, quæ ultra debitam quantitatem annis singulis tribuebantur, tractu temporis ita excreverint, ut invicem juncta constituerint dies decem, qui causam dederunt, ut Æquinoctium vernum sedem suam mutaverit.

Cui malo occurrens Gregorius XIII, non solum Æquinoctium vernum restituit in pristinam sedem, a qua jam a Concilio Nicæno, decem circiter diebus in anno correctionis 1582 præcedendo recesserat, quod a Concilio ad xij Kal. Aprilis fuerat constitutum, et xiv Lunam paschalem suo in loco reposuit, sed viam quoque tradidit, et rationem, qua caveretur ut in posterum et Æquinoctium vernum, et xiv Luna paschalis a propriis sedibus nunquam removerentur.

Ut enim Æquinoctium vernum ad xij Kal. Aprilis restitueretur, statuit, ut dicti decem dies in mense Octobris ipsius anni 1582 eximerentur, ut post quartam diem Octobris S. Francisco sacram, sequens dies non esset quinta, sed decima quinta Octobris. Et ita error, qui in præteritum tot annorum circulis irrepserat, in momento temporis fuit correctus.

Ut autem in posterum idem error vitaretur, ne a xij Kal. Aprilis Æquinoctium vernum recederet, statuit idem Gregorius, Bissextum quarto quoque anno (ut mos est) continuari debere præterquam in centesimis annis qui, quamvis Bissextiles antea semper fuerint, qualem etiam esse voluit annum 1600, anno correctionis proximum, post eum tamen, qui deinceps consequentur centesimi non omnes Bissextiles essent, sed in quadringentis quibusque annis primi quique tres centesimi sine Bissexto transigerentur : quartus vero quisque centesimus esset Bissextilis, ita ut annus 1700, 1800, 1900, Bissextiles non sint, anno vero 2000 more consueto dies Bissextus intercaletur, Februario dies 29 continente ; idemque ordo intermittendi intercalandique Bissextum diem in quadringentis quibusque annis perpetuo conservaretur.

QUATUOR TEMPORA.

Quatuor Tempora celebrantur quarta et sexta Feria, ac Sabbato post tertiam Dominicam Adventus, post primam Dominicam Quadragesimæ, post Dñicam Pentecostes, post festum Exaltationis S. Crucis.

NUPTIÆ

QUANDO CELEBRARI NON POSSINT, JUXTA DECRETUM CONCILII TRIDENTINI.

A Dominica prima Adventus usque in diem Epiphaniæ, et a Feria quarta Cinerum usque in octavam Paschatis inclusive, sancta Synodus solemnitates nuptiarum prohibet: in aliis vero temporibus nuptias solemniter celebrari permittit.

MODUS BREVIS

COGNOSCENDI AUREUM NUMERUM CUJUSQUE ANNI.

Numero anni, de quo quæris, adde unicam unitatem 1. Exempli gratia 1834 adde 1; summam inde conflatam divide per 19; quod superest erit Aureus numerus ipsius anni: si nihil superest, erit Aureus numerus 19

Tabella Litterarum Dominicalium ab Idibus Octobris anni correctionis 1582, (*detractis prius decem diebus*) *usque ad annum* 1700 *exclusive.*

c	b	A g	f	e	d	c b
A	g	f	e d	c	b	A
g f	e	d	c	b A	g	f
e	d c	b	A	g	f e	d

Usus hujus tabellæ hic est. Anno correctionis 1582 post Idus Octobris, (detractis prius decem diebus) tribuatur littera c primæ cellulæ, et sequenti anno 1583 littera b secundæ cellulæ, et anno 1584 dentur literæ A g tertiæ cellulæ, et sic deinceps aliis annis ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propositum perventum sit, redeundo ad principium tabellæ quotiescumque eam percurreris. Nam cellula, in quam annus propositus cadit, dummodo minor sit quam annus 1700, dabit Litteram Dominicalem propositi anni: quæ si unica occurrerit, annus erit communis: si vero duplex. Bissextilis; et tunc superior littera Dominicam diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad festum sancti Mathiæ Apostoli: inferior autem ab hoc festo usque ad finem anni. Exempli gratia: Sit invenienda Littera Dominicalis anno 1587: numera ab anno 1582, quem tribue primæ litteræ c usque ad annum 1587, tribuendo singulis cellulis singulos annos, (computando geminas litteras quascumque superiorem et inferiorem, pro una cellula) cadetque annus 1587 in litteram d, quæ sextum locum in tabella occupat. Est ergo toto eo anno Littera Dominicalis d; annusque communis est, cum littera simplex occurrat. Rursus sit investiganda Littera Dominicalis anno 1616: numera ab anno 1582, ut dictum est, usque ad annum 1616, redeundo ad principium tabellæ, postquam eam percurreris, perveniesque ad duas hasce litteras c b, septimo loco positas. Est ergo annus ille Bissextilis, cum duplex

littera occurrat, superiorque littera c Dominicam diem indicabit a principio anni illius usque ad festum sancti Mathiæ, inferior autem b in reliqua parte anni.

Alia tabella Litterarum Dominicalium ab anno 1834, *usque ad annum* 1900 *exclusive.*

e	d	c b	A	g	f	e d
c	b	A	g f	e	d	c
b A	g	f	e	d c	b	A
g	f e	d	c	b	A g	f

Usus autem hujus tabellæ hic est. Anno 1834 tribuatur littera e primæ cellulæ, et sequenti anno 1835 littera d secundæ cellulæ, et sic deinceps ceteris annis ordine aliæ cellulæ tribuantur: donec ad annum propositum perventum sit, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Nam cellula, in quam annus propositus cadit, dabit Litteram Dominicalem propositi anni: quæ si unica occurrit, annus erit communis: si vero duplex, Bissextilis; et tunc superior littera Dominicalem diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad festum sancti Mathiæ Apostoli, inferior autem ab hoc festo usque ad finem anni.

DE INDICTIONE.

Indictio est revolutio 15 annorum ab 1 usque ad 15; qua revolutione peracta, iterum reditur ad unitatem, initiumque sumit quilibet annus hujus Cycli a Januario in Bullis pontificiis. Et quoniam Indictionum frequens usus est in diplomatibus, et scripturis publicis, facile annum Indictionis currentem quolibet anno proposito inveniemus ex sequenti tabella, cujus usus perpetuus est; initium tamen sumit ab anno correctionis 1582.

Tabella Indictionis ab anno correctionis 1582.

10.	11.	12.	13.	14.	15.	1.	
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Nam si anno 1582 tribuas primum numerum, qui est 10; et sequenti anno 1583 secundum numerum, qui est 11, et sic deinceps usque ad annum propositum, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris, cadet annus propositus in Indictionem, quæ quæritur.

TABULA PASCHALIS

Aureus num.		Cyclus Epact.	Litteræ Domin.	Septuag.	Dies Cinerum.
16		xxiij	————	Jan.	Febr.
5		xxij	d	18	4
		xxj	e	19	5
13		xx	f	20	6
2		xix	g	21	7
		xviij	A	22	8
10		xvij	b	23	9
		xvj	c	24	10
18		xv	d	25	11
7		xiv	e	26	12
		xiij	f	27	13
15		xij	g	28	14
4		xj	A	29	15
		x	b	30	16
12		ix	c	31	17
1		viij	d	1 Febr.	18
		vij	e	2	19
9		vj	f	3	20
		v	g	4	21
17		iv	A	5	22
6		iij	b	6	23
		ij	c	7	24
14		j	d	8	25
3		*	e	9	26
		xxix	f	10	27
11		xxviij	g	11	28
		xxvij	A	12	1 Mart.
19	25.	xxvj	b	13	2
8	xxv.	xxiv	c	14	3
			d	15	4
			e	16	5
			f	17	6
			g	18	7
			A	19	8
			b	20	9

ANTIQUA REFORMATA.

Pascha.	Ascens.	Pentec.	Corpus Christi.	Dom. p. P.	j. Dom. Adv.
Mart.	Apr.	Maii.	Maii.	—	—
22	30	10	21	28	29. Nov.
23	1 Maii.	11	22	28	30.
24	2	12	23	28	1. Dec.
25	3	13	24	28	2.
26	4	14	25	28	3.
27	5	15	26	27	27. Nov.
28	6	16	27	27	28.
29	7	17	28	27	29.
30	8	18	29	27	30.
31	9	19	30	27	1. Dec.
1 Apr.	10	20	31	27	2.
2	11	21	1 Jun.	27	3.
3	12	22	2	26	27. Nov.
4	13	23	3	26	28.
5	14	24	4	26	29.
6	15	25	5	26	30.
7	16	26	6	26	1. Dec.
8	17	27	7	26	2.
9	18	28	8	26	3.
10	19	29	9	25	27. Nov.
11	20	30	10	25	28.
12	21	31	11	25	29.
13	22	1 Jun.	12	25	30.
14	23	2	13	25	1. Dec.
15	24	3	14	25	2.
16	25	4	15	25	3.
17	26	5	16	24	27. Nov.
18	27	6	17	24	28.
19	28	7	18	24	29.
20	29	8	19	24	30.
21	30	9	20	24	1. Dec.
22	31	10	21	24	2.
23	1 Jun.	11	22	24	3.
24	2	12	23	23	27. Nov.

TABULA PASCHALIS

Litt. Dom.	Cyclus Epactarum.	Septuag.	Dies Cinerum
D	23. 22 21.20 19 18 17.16 15.14.13.12.11.10.9 8.7.6.5.4.3.2. 1.* 29.28.27.26 **25**.25 24	18. Jan. 25. Jan. 1. Febr. 8. Febr. 15. Febr.	4. Jan. 11. Febr. 18. Febr. 25. Febr. 4. Mart.
E	23.22. 21.20 19 18 17.16.15. 14.13.12 11 10.9 8 7.6.5.4.3 2.1. * 29.28.27.26 **25**.25.24	19. Jan. 26. Jan. 2. Febr. 9. Febr. 16. Febr.	5. Febr. 12. Febr. 19. Febr. 26. Febr. 5. Mart.
F	23.22.21. 20.19.18.17.16.15.14 13.12.11.10.9.8 7. 6.5.4.3.2.1.* 29.28 27 26.**25**.25.24.	20. Jan. 27. Jan. 3. Febr. 10. Febr. 17. Febr.	6. Febr. 13. Febr. 20. Febr. 27. Febr. 6. Mart.
G	23.22.21.20. 19.18.17.16.15.14.13. 12.11.10.9.8.7.6. 5.4.3.2.1. * 29. 28.27.26.**25**.25.24.	21. Jan. 28. Jan. 4. Febr. 11. Febr. 18. Febr.	7. Febr. 14. Febr. 21. Febr. 28. Febr. 7. Mart.
A	23.22.21.20.19. 18.17 16.15.14.13.12. 11.10.9.8.7.6.5. 4.3.2.1.* 29.28. 27.26.**25**.25.24.	22. Jan. 29. Jan. 5. Febr. 12. Febr. 19. Febr.	8. Febr. 15. Febr. 22. Febr. 1. Mart. 8. Mart.
B	23.22.21.20.19.18. 17.16.15.14.13.12.11. 10.9.8.7.6.5.4. 3.2.1. * 29.28.27. 26.**25**.25 24.	23. Jan. 30. Jan. 6. Febr. 13. Febr. 20. Febr.	9. Febr. 16. Febr. 23. Febr. 2. Mart. 9. Mart.
C	23.22.21.20.19.18.17. 16.15.14 13.12.11.10. 9.8.7.6.5.4 3. 2.1. * 29.28.27.26. **25** 25.24.	24. Jan. 31. Jan. 7. Febr. 14. Febr. 21. Febr.	10. Febr. 17. Febr. 24. Febr. 3. Mart. 10. Mart.

NOVA REFORMATA.

Pascha.	Ascensio	Pentec.	Corpus Christi.	Dom. inter P. et Adv.	Prima Dñica Advent.
22. Mart.	30. Apr.	10. Maii	21. Maii	28	29. Nov.
29. Mart.	7. Maii	17. Maii	28. Maii	27	29.
5. Apr.	14. Maii	24. Maii	4. Junii	26	29.
12. Apr.	21. Maii	31. Maii	11. Junii	25	29.
19. Apr.	28. Maii	7. Junii	18. Junii	24	29.
23. Mart.	1. Maii	11. Maii	22. Maii	28	30. Nov.
30. Mart.	8. Maii	18. Maii	29. Maii	27	30.
6. Apr.	15. Maii	25. Maii	5. Junii	26	30.
13. Apr.	22. Maii	1. Junii	12. Junii	25	30.
20. Apr.	29. Maii	8. Junii	19. Junii	24	30.
24. Mart.	2. Maii	12. Maii	23. Maii	28	1. Dec.
31. Mart.	9. Maii	19. Maii	30. Maii	27	1.
7. Apr.	16. Maii	26. Maii	6. Junii	26	1.
14. Apr.	23. Maii	2. Junii	13. Junii	25	1.
21. Apr.	30. Maii	9. Junii	20. Junii	24	1.
25. Mart.	3. Maii	13. Maii	24. Maii	28	2. Dec.
1. Apr.	10. Maii	20. Maii	31. Maii	27	2.
8. Apr.	17. Maii	27. Maii	7. Junii	26	2.
15. Apr.	24. Maii	3. Junii	14. Junii	25	2.
22. Apr.	31. Maii	10. Junii	21. Junii	24	2.
26. Mart.	4. Maii	14. Maii	25. Maii	28	3. Dec.
2. Apr.	11. Maii	21. Maii	1. Junii	27	3.
9. Apr.	18. Maii	28. Maii	8. Junii	26	3.
16. Apr.	25. Maii	4. Junii	15. Junii	25	3.
23. Apr.	1. Junii	11. Junii	22. Junii	24	3.
27. Mart.	5. Maii	15. Maii	26. Maii	27	27. Nov.
3. Apr.	12. Maii	22. Maii	2. Junii	26	27.
10. Apr.	19. Maii	29. Maii	9. Junii	25	27.
17. Apr.	26. Maii	5. Junii	16. Junii	24	27.
24. Apr.	2. Junii	12. Junii	23. Junii	23	27.
28. Mart.	6. Maii	16. Maii	27. Maii	27	28. Nov.
4. Apr.	13. Maii	23. Maii	3. Junii	26	28.
11. Apr.	20. Maii	30. Maii	10. Junii	25	28.
18. Apr.	27. Maii	6. Junii	17. Junii	24	28.
25. Apr.	3. Junii	13. Junii	24. Junii	23	28.

TABELLA TEMPORALIA

An. Dñi.	Lit. Dom.	Aur. num.	Epact.	Septuages.	Dies Ciner.	Pasch
1864	c b	3	xxij	24 Jan.	10 Febr.	27 Mart.
1865	A	4	iij	12 Febr.	1 Mart.	16 Apr.
1866	g	5	xiv	28 Jan.	14 Febr.	1 Apr.
1867	f	6	xxv	17 Febr.	6 Mart.	21 Apr.
1868	e d	7	vj	9 Febr.	26 Febr.	12 Apr.
1869	c	8	xvij	24 Jan.	10 Febr.	28 Mart.
1870	b	9	xxviij	13 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1871	A	10	ix	5 Febr.	22 Febr.	9 Apr.
1872	g f	11	xx	28 Jan.	14 Febr.	31 Mart.
1873	e	12	j	9 Febr.	26 Febr.	13 Apr.
1874	d	13	xij	1 Febr.	18 Febr.	5 Apr.
1875	c	14	xxiij	24 Jan.	10 Febr.	28 Mart.
1876	b A	15	iv	13 Febr.	1 Mart.	16 Apr.
1877	g	16	xv	28 Jan.	14 Febr.	1 Apr.
1878	f	17	xxvj	17 Febr.	6 Mart.	21 Apr.
1879	e	18	vij	9 Febr.	26 Febr.	13 Apr.
1880	d c	19	xviij	25 Jan.	11 Febr.	28 Mart.
1881	b	1	*	13 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1882	A	2	xj	5 Febr.	22 Febr.	9 Apr.
1883	g	3	xxij	21 Jan.	7 Febr.	25 Mart.
1884	f e	4	iij	10 Febr.	27 Febr.	13 Apr.
1885	d	5	xiv	1 Febr.	18 Febr.	5 Apr.
1886	c	6	xxv	21 Febr.	10 Mart.	25 Apr.
1887	b	7	vj	6 Febr.	23 Febr.	10 Apr.
1888	A g	8	xvij	29 Jan.	15 Febr.	1 Apr.
1889	f	9	xxviij	17 Febr.	6 Mart.	21 Apr.
1890	e	10	ix	2 Febr.	19 Febr.	6 Apr.
1891	d	11	xx	25 Jan.	11 Febr.	29 Mart
1892	c b	12	j	14 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1893	A	13	xij	29 Jan.	15 Febr.	2 Apr.
1894	g	14	xxiij	21 Jan.	7 Febr.	25 Mart.
1895	f	15	iv	10 Febr.	27 Febr.	14 Apr.
1896	e d	16	xv	2 Febr.	19 Febr.	5 Apr.
1897	c	17	xxvj	14 Febr.	3 Mart.	18 Apr.
1898	b	18	vij	6 Febr.	23 Febr.	10 Apr.

FESTORUM MOBILIUM.

Ascensio.	Pentecostes.	Corpus Christi.	Ind.	Dom. p. P.	Dom. 1. Advent.
5 Maii	15 Maii	26 Maii	7	27	27 Nov.
25 Maii	4 Junii	15 Junii	8	25	3 Dec.
10 Maii	20 Maii	31 Maii	9	27	2 Dec.
30 Maii	9 Junii	20 Junii	10	24	1 Dec.
21 Maii	31 Maii	11 Junii	11	25	29 Nov.
6 Maii	16 Maii	27 Maii	12	27	28 Nov.
26 Maii	5 Junii	16 Junii	13	24	27 Nov.
18 Maii	28 Maii	8 Junii	14	26	3 Dec.
9 Maii	19 Maii	30 Maii	15	27	1 Dec.
22 Maii	1 Junii	12 Junii	1	25	30 Nov.
14 Maii	24 Maii	4 Junii	2	26	29 Nov.
6 Maii	16 Maii	27 Maii	3	27	28 Nov.
25 Maii	4 Junii	15 Junii	4	25	3 Dec.
10 Maii	20 Maii	31 Maii	5	27	2 Dec.
30 Maii	9 Junii	20 Junii	6	24	1 Dec.
22 Maii	1 Junii	12 Junii	7	25	30 Nov.
6 Maii	16 Maii	27 Maii	8	27	28 Nov.
26 Maii	5 Junii	16 Junii	9	24	27 Nov.
18 Maii	28 Maii	8 Junii	10	26	3 Dec.
3 Maii	13 Maii	24 Maii	11	28	2 Dec.
22 Maii	1 Junii	12 Junii	12	25	30 Nov.
14 Maii	24 Maii	4 Junii	13	26	29 Nov.
3 Junii	13 Junii	24 Junii	14	23	28 Nov.
19 Maii	29 Maii	9 Junii	15	25	27 Nov.
10 Maii	20 Maii	31 Maii	1	27	2 Dec.
30 Maii	9 Junii	20 Junii	2	24	1 Dec.
15 Maii	25 Maii	5 Junii	3	26	30 Nov.
7 Maii	17 Maii	28 Maii	4	27	29 Nov.
26 Maii	5 Junii	16 Junii	5	24	27 Nov.
11 Maii	21 Maii	1 Junii	6	27	3 Dec.
3 Maii	13 Maii	24 Maii	7	28	2 Dec.
23 Maii	2 Junii	17 Junii	8	25	1 Dec.
14 Maii	24 Maii	4 Junii	9	26	29 Nov.
27 Maii	6 Junii	17 Junii	10	24	28 Nov.
19 Maii	29 Maii	9 Junii	11	25	27 Nov.

C.E.	L.	D.	D M.	
*	A	Kal.	1	Circumcisio Domini. dup. 2. cl.
29	b	iv	2	Octava S. Stephani. dupl.
28	c	iij	3	Oct. S. Joannis Apost. dupl.
27	d	Prid.	4	Oct. SS. Innocentium. dupl.
26	e	Non.	5	Vigilia Epiph. semiduplex. Com. S. Telesphori Papæ Mart.
25. 25	f	viij	6	Epiphania Domini. dupl. 1. cl.
24	g	vij	7	De Octava Epiphaniæ.
23	A	vj	8	De Octava.
22	b	v	9	De Octava.
21	c	iv	10	De Octava.
20	d	iij	11	De Oct. Com. S. Hygini P. M.
19	e	Prid.	12	De Octava.
18	f	Idib.	13	Octava Epiphaniæ. duplex.
				* Domin. ij. post Epiphan. Festum SS. Nominis Jesu. dupl. 2. cl.
17	g	xix	14	Hilarii Ep., Conf. et Doct. duplex. Com. S. Felicis Presb. et M.
16	A	xviij	15	Pauli 1 Erem. dup. Com. S. Mauri A.
15	b	xvij	16	Marcelli Papæ Mart. semid.
14	c	xvj	17	Antonii Abbatis. duplex.
13	d	xv	18	Cathedra S. Petri Rom. dup. maj. Com. S. Priscæ V. et M.
12	e	xiv	19	Canuti Regis et Mart. semidup. ad lib. Com. SS. Marii, etc.
11	f	xiij	20	Fabiani et Sebastiani MM. duplex.
10	g	xij	21	Agnetis Virg. et Mart. duplex.
9	A	xj	22	Vincentii et Anastasii M. semid.
8	b	x	23	Raymundi de Pennaf. Conf. semid. Com. S. Emerentianæ V. et M.
7	c	ix	24	Timothei Episc. et Mart. duplex.
6	d	viij	25	Conversio S. Pauli Apost. duplex majus.
5	e	vij	26	Polycarpi Episc. et Mart. duplex.
4	f	vj	27	Joannis Chrys. Ep., C. et D. dupl.
3	g	v	28	Agnetis secundo.
2	A	iv	29	Francisci Salesii Ep. Conf. duplex.
1	b	iij	30	Martinæ Virg. et Mart. semid.
*	c	Prid.	31	Petri Nolasci Conf. duplex.

C.E.	L.D.		D.M.	
29	d	Kal.	1	Ignatii Episc. et Mart. duplex.
28	e	iv	2	Purificatio B. M. V. dup. 2. cl.
27	f	iij	3	Blasii Episcopi et Martyris.
25. 26	g	Prid.	4	Andreæ Corsini Episc. et Conf. dup.
25 24	A	Non.	5	Agathæ Virg. et Mart. duplex.
23	b	viij	6	Titi Episc. et Conf. duplex. cum com. S. Dorotheæ V. et M.
22	c	vij	7	Romualdi Abbatis. duplex.
21	d	vj	8	Joannis de Matha Conf. duplex.
20	e	v	9	Apolloniæ Virg. et Mart.
19	f	iv	10	Scholasticæ Virginis. duplex.
18	g	iij	11	
17	A	Prid.	12	
16	b	Idib.	13	
15	c	xvj	14	Valentini Presb. et Mart.
14	d	xv	15	Faustini et Jovitæ Mart.
13	e	xiv	16	
12	f	xiij	17	
11	g	xij	18	Simeonis Episc. et Mart.
10	A	xj	19	
9	b	x	20	
8	c	ix	21	
7	d	viij	22	Cath. S. Petri Antioch. dup maj.
6	e	vij	23	Petri Damiani Ep., Conf. et Doct. duplex. Com. Vig.
5	f	vj	24	Mathiæ Apostoli. dupl. 2. cl.
4	g	v	25	
3	A	iv	26	
2	b	iij.	27	
1	c	Prid.	28	

In anno Bissextili Februarius est dierum 29, et Festum S. Mathiæ celebratur 25. Februarii, et bis dicitur Sexto Kalendas, id est, die 24 et die 25. et littera Dominicalis, quæ assumpta fuit in mense Januario, mutatur in præcedentem : ut, si in Januario Littera Dominicalis fuerit A, mutatur in præcedentem, quæ est g, etc. et littera f bis servit 24 et 25.

MARTIUS.

C.E.	L.D.		D.M.	
*	d	Kal.	1	
29	e	vj	2	
28	f	v	3	
27	g	iv	4	Casimiri Conf. semid. Commem. S. Lucii Papæ et Mart.
26	A	iij	5	
25. 25	b	Prid.	6	
24	c	Non.	7	Thomæ de Aquino Conf. et Doct. duplex. Com. SS. Perpetuæ et Felicitatis Mart.
23	d	viij	8	Joannis de Deo Conf. duplex.
22	e	vij	9	Franciscæ Viduæ. duplex.
21	f	vj	10	Quadraginta Mart semid.
20	g	v	11	
19	A	iv	12	Gregorii Papæ, Conf. et D. dupl. * Feria vj. post Domin. Passionis. Festum septem Dolorum B.M.V. duplex maj.
18	b	iij	13	
17	c	Prid.	14	
16	d	Idib.	15	
15	e	xvij	16	
14	f	xvj	17	Patritii Episc. et Conf. semid.
13	g	xv	18	
12	A	xiv	19	Joseph Confessoris. dup. 2. class.
11	b	xiij	20	
10	c	xij	21	Benedicti Abbatis. duplex.
9	d	xj	22	
8	e	x	23	
7	f	ix	24	
6	g	viij	25	Annunt. B. M. V. duplex 2. class.
5	A	vij	26	
4	b	vj	27	
3	c	v	28	
2	d	iv	29	
1	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	

C.E.		L.D.		D.M.	
	29	g	Kal.	1	
	28	A	iv	2	Francisci de Paula Conf. duplex.
	27	b	iij	3	
25.	26	c	Prid.	4	Isidori Ep., Conf. et Doct. duplex.
25.	24	d	Non.	5	Vincentii Ferr. Conf. duplex.
	23	e	viij	6	
	22	f	vij	7	
	21	g	vj	8	
	20	A	v	9	
	19	b	iv	10	
	18	c	iij	11	Leonis Papæ, Conf. et Doct. Dupl. * Dom. iij. post Pascha. Festum Patrocinii S. Joseph duplex 2. classis.
	17	d	Prid.	12	
	16	e	Idib.	13	Hermenegildi Mart. semid.
	15	f	xviij	14	Tiburtii, Valeriani et Maximi, Mart.
	14	g	xvij	15	
	13	A	xvj	16	
	12	b	xv	17	Aniceti Papæ et Mart.
	11	c	xiv	18	
	10	d	xiij	19	
	9	e	xij	20	
	8	f	xj	21	Anselmi Episc., Confess. et Doct. duplex.
	7	g	x	22	Soteris et Caji PP. MM. semid.
	6	A	ix	23	Georgii Mart. semid.
	5	b	viij	24	Fidelis a Sigmaringa Mart. dupl.
	4	c	vij	25	Marci Evangelistæ. dup. 2. cl.
	3	d	vj	26	Cleti et Marcellini Pont. et Mart. semid.
	2	e	v	27	
	1	f	iv	28	Vitalis Mart.
	*	g	iij	29	Petri Mart. duplex.
	29	A	Prid.	30	Catharinæ Senensis Virg. duplex.

C. E. L. D.			D. M.	
28	b	Kal.	1	Philippi et Jacobi Ap. dup. 2. cl.
27	c	vj	2	Athanasii Ep., Conf. et Doct. dupl.
26	d	v	3	Inv. S. Crucis. d. 2. cl. Com. S. Alexandri, etc. M. ac Juvenalis E. C.
25. 25	e	iv	4	Monicæ Viduæ. duplex.
24	f	iij	5	Pii V. Papæ et Conf. duplex.
23	g	Prid.	6	Joan. ante Port. Lat. dup. maj.
22	A	Non.	7	Stanislai Episc. et Mart. duplex.
21	b	viij	8	App. S. Michaelis Arch. dup. maj.
20	c	vij	9	Gregorii Naz. Ep., C. et D. dup.
19	d	vj	10	Antonini Ep. et Conf. dupl. Com SS. Gordiani et Epimachi Mart.
18	e	v	11	
17	f	iv	12	Nerei, Achillei, Domitillæ Virg. atque Pancratii MM. semid.
16	g	iij	13	
15	A	Prid.	14	Bonifacii Mart.
14	b	Idib.	15	
13	c	xvij	16	Ubaldi Episc. Conf. semid.
12	d	xvj	17	Paschalis Baylon Conf. dupl.
11	e	xv	18	Venantii Mart. dupl.
10	f	xiv	19	Petri Cœlestini Pap. et Conf. dupl. Com. S. Pudentianæ Virg.
9	g	xiij	20	Bernardini Senensis Conf. semid.
8	A	xij	21	
7	b	xj	22	
6	c	x	23	
5	d	ix	24	
4	e	viij	25	Gregorii VII. Papæ et Conf. dupl. Com. S. Urbani Papæ et Mart.
3	f	vij	26	Philippi Nerii Conf. dupl. Com. S. Eleutherii Papæ et Mart.
2	g	vj	27	Mariæ Magd. de Pazz. Virg. Semid. Com. S. Joannis Papæ Mart.
1	A	v	28	
*	b	iv	29	
29	c	iij	30	Felicis Papæ et Mart.
28	d	Prid.	31	Angelæ Mer. V. d. Com. Petronillæ.

* Fer. vj. post Oct. Corp. Christi. Festum SS. Cordis Jesu dup. maj.

C. E.	L.	D.	D. M.	
27	e	Kal.	1	
25. 26	f	iv	2	Marcellini, Petri, atque Erasmi Mart.
25. 24	g	iij	3	
23	A	Prid.	4	Francisci Caracc. Conf. dupl.
22	b	Non.	5	
21	c	viij	6	Norberti Ep. et Conf. dupl.
20	d	vij	7	
19	e	vj	8	
18	f	v	9	Primi et Feliciani Mart.
17	g	iv	10	Margaritæ Reg. Scot. semid.
16	A	iij	11	Barnabæ Apostoli. dup. maj.
15	b	Prid.	12	Joannis a S. Facundo Conf. dup. Com. SS. Basilidis, etc.
14	c	Idib.	13	Antonii de Padua Conf. dupl.
13	d	xviij	14	Basilii Magni E., C. et D. dupl.
12	e	xvij	15	Viti, Modesti, atque Crescentii M.
11	f	xvj	16	
10	g	xv	17	
9	A	xiv	18	Marci et Marcelliani Mart.
8	b	xiij	19	Julianæ de Falconeriis Virg. dup. Commem. SS. Gervasii et Protasii Mart.
7	c	xij	20	Silverii Papæ et Mart.
6	d	xj	21	Aloysii Gonzagæ Conf. dupl.
5	e	x	22	Paulini Episc. et Conf.
4	f	ix	23	Vigilia.
3	g	viij	24	Nativitas S. Joannis Baptistæ. dup. 1. cl.
2	A	vij	25	Gulielmi Abb. dupl. Com. Oct.
1	b	vj	26	Joannis et Pauli Mart. dupl. Com. Oct.
*	c	v	27	De Oct. Nativ. S. Joannis.
29	d	iv	28	Leonis Papæ et Conf. semid. Com. Oct. et Vigiliæ.
28	e	iij	29	Petri et Pauli Ap. dupl. 1. cl.
27	f	Prid.	30	Com. S. Pauli Apost. dup. Com. S. Petri, et Oct. S. Joannis.

	C.E.	L.	D.	D.M.	
					*Dom. j. Pret. Sang. D. N. J. C. d. 2. cl.
	26	g	Kal.	1	Oct. S. Joan. Bapt. dup Com. Oct. Ap.
25.	25	A	vj	2	Visitatio B. M. V. d. 2. cl. Com. SS. Processi et Martiniani MM.
	24	b	v	3	De Octava.
	23	c	iv	4	De Octava.
	22	d	iij	5	De Octava.
	21	e	Prid.	6	Oct. Ap. Petri et Pauli. dup.
	20	f	Non.	7	
	19	g	viij	8	Elisabeth Reg. Portug. Vid. semid.
	18	A	vij	9	
	17	b	vj	10	7 Fratrum et SS. Rufinæ ac Secundæ Mart. semid.
	16	c	v	11	Pii Papæ et Mart.
	15	d	iv	12	Joannis Gualb. Abb. dupl. Com. SS. Naboris et Felicis Mart.
	14	e	iij	13	Anacleti Papæ et Mart. semid.
	13	f	Prid.	14	Bonaventuræ Ep., C. et Doct. dupl.
	12	g	Idib.	15	Henrici Imper. Conf. semid.
	11	A	xvij	16	B. M. V. de Monte Carm. dup. maj.
	10	b	xvj	17	Alexii Conf. semid.
	9	c	xv	18	Camilli de Lellis C. dupl. Com. S. Symphorosæ cum 7 filiis MM.
	8	d	xiv	19	Vincentii a Paulo Conf. dupl.
	7	e	xiij	20	Hier. Æmil. C. d Com. S. Marg. V. M.
	6	f	xij	21	Praxedis Virginis.
	5	g	xj	22	Mariæ Magdalenæ. dup.
	4	A	x	23	Apollinaris Episc. et Mart. dup. Com. S. Liborii Ep. et C.
	3	b	ix	24	Vig. et Com. S. Christinæ V. et M.
	2	c	viij	25	Jacobi Apost. duplex 2. cl. Com. S. Christophori Mart.
	1	d	vij	26	Annæ Matris B. M. V. dup. maj.
	*	e	vj	27	Pantaleonis Mart.
	29	f	v	28	Nazarii, Celsi et Victoris Mart. ac Innocentii Papæ et Conf. semid.
	28	g	iv	29	Marthæ Virg. semid. Com. SS. Felicis, Simplicii, etc. MM.
	27	A	iij	30	Abdon et Sennen Mart.
25.	26	b	Prid.	31	Ignatii Conf. duplex.

AUGUSTUS.

C. E.	L.	D.	D M.	
25.24	c	Kal.	1	Petri ad Vincula. dup. maj. Com. SS. Machabæorum Mart.
23	d	iv	2	Alphonsi Mariæ de Lig. Ep.Conf. dup. Com. S. Stephani P. et M.
22	e	iij	3	Inventio S.Stephani Protom.semid.
21	f	Prid.	4	Dominici Conf. duplex.
20	g	Non.	5	Dedic.S.Mariæ ad Nives. dup.maj.
19	A	viij	6	Transfig. Domini. dupl. maj. Com. SS. Xysti, etc. Mart.
18	b	vij	7	Cajetani Thienæi Conf. duplex. Com. S. Donati Episc. et Mart.
17	c	vj	8	Cyriaci,Largi et Smarag.M.semid.
16	d	v	9	Vigilia. Com. S. Romani M.
15	e	iv	10	Laurentii Mart. dupl. 2. cl.
14	f	iij	11	De Oct.Com.SS.Tiburt.et Susan.M.
13	g	Prid.	12	Claræ Virg. dupl. Com. Oct.
12	A	Idib.	13	De Oct. Com. SS. Hipp.et Cass.M.
11	b	xix	14	De Oct.Com.Vig.et S.Eusebii Conf.
10	c	xviij	15	Assumptio B. M. V. dupl. 1. cl. * Dom.inf.Oct. S.Joachim C.d.maj.
9	d	xvij	16	Hyacinthi Conf. dup. Com. Oct.
8	e	xvj	17	Oct. S. Laurentii. duplCom.Oct.
7	f	xv	18	De Oct. Com. S. Agapiti M.
6	g	xiv	19	De Octava.
5	A	xiij	20	Bernardi Abb. et D. dup.Com.Oct.
4	b	xij	21	Joannæ Franc. dupl. Com. Oct.
3	c	xj	22	Oct. Assumpt. B. M. dupl. Com. SS. Timothei, etc. Mart.
2	d	x	23	Phil. Ben. Conf. dupl. Com. Vig.
1	e	ix	24	Bartholomæi Ap.d. 2.cl. Rom. 25.
*	f	viij	25	Ludovici Regis Franc. Conf. semid. In Gallia, duplex. Romæ 26.
29	g	vij	26	Zephyrini Papæ et Mart.
28	A	vj	27	Josephi Calasanctii Conf. dupl.
27	b	v	28	Augustini Ep., Conf. et Doct.dupl. Com. S. Hermetis Mart.
26	c	iv	29	Decollatio S. Joannis Bapt. dup. maj. Com. S. Sabinæ M.
25. 25	d	iij	30	RosæV.Lim. d.Com.S.Felic.etc.M.
24	e	Prid	31	Raymundi Nonnati Conf. dupl

AUTUMNALIS. ***

C.E.	L.D.		D.M.	
23	f	Kal.	1	Ægidii Abb. Com. SS. 12. Fr. MM.
22	g	iv	2	Stephani Regis Conf. semid.
21	A	iij	3	
20	b	Prid.	4	
19	c	Non.	5	Laurentii Justin. Ep. C. semid.
18	d	viij	6	
17	e	vij	7	
16	f	vj	8	Nativitatis B. M. V. duplex 2. cl. Com. S. Adriani Mart. * Dom. infra Oct. Festum SS. Nominis B. M. dupl. maj.
15	g	v	9	De Oct. Com. S. Gorgonii Mart.
14	A	iv	10	Nicolai de Tol. C. dup. Com. Oct.
13	b	iij	11	De Oct. Com. SS. Proti, etc. Mart.
12	c	Prid.	12	De Octava.
11	d	Idib.	13	De Octava.
10	e	xviij	14	Exalt. S. Crucis. d. m. Com. Oct.
9	f	xvij	15	Octava Nativit. B. Mariæ. duplex. Com. S. Nicomedis Mart. * Dom. iij. vel iv. Festum 7. Dolorum B. M. V. duplex majus.
8	g	xvj	16	Cornelii et Cypriani P. et Mart. semid. Com. S. Euphemiæ, etc.
7	A	xv	17	Impress. Stigm. S. Franc. dupl.
6	b	xiv	18	Josephi a Cupert. Conf. dupl.
5	c	xiij	19	Januarii Ep. et Soc. Mart. dupl.
4	d	xij	20	Eustachii et Soc. M. dup. Com. Vig.
3	e	xj	21	Matthæi Ap. et Ev. dup. 2. cl.
2	f	x	22	Thomæ a Villanova Ep. et C. dup. Com. SS. Mauritii et Soc. Mart.
1	g	ix	23	Lini Papæ et Mart. semid. Com. S. Theclæ Virg. et Mart.
*	A	viij	24	B. M. de Mercede. dup. maj.
29	b	vij	25	
28	c	vj	26	Cypriani et Justinæ Mart.
27	d	v	27	Cosmæ et Damiani MM. semid.
25. 26	e	iv	28	Wenceslai Ducis et Mart. semid.
25. 24	f	iij	29	Dedic. S. Michaelis Arch. d. 2. cl.
23	g	Prid.	30	Hieronymi Presb. et Doct. dup.

OCTOBER.

C.E.	L.	D.	D.M.	
				* Dominica j. SS. Rosarii B. M. dup. maj.
22	A	Kal.	1	Remigii Ep. et C. sem. ad lib. vel simpl. de præc. In Gallia. dup.
21	b	vj	2	Angelorum Custodum. dupl.
20	c	v	3	
19	d	iv	4	Francisci Conf. dupl.
18	e	iij	5	Placidi et Sociorum Mart.
17	f	Prid.	6	Brunonis Conf. dupl.
16	g	Non.	7	Marci Papæ et Conf. Commemor. SS. Sergii, etc. Mart.
15	A	viij	8	Birgittæ Viduæ. dupl.
14	b	vij	9	Dionysii, Rustici et Eleutherii MM. semid.
13	c	vj	10	Francisci Borgíæ Conf. semid.
12	d	v	11	
11	e	iv	12	
10	f	iij	13	Eduardi Regis et Conf. semid.
9	g	Prid.	14	Callisti Papæ et Mart. duplex.
8	A	Idib.	15	Teresiæ Virginis. duplex.
7	b	xvij	16	
6	c	xvj	17	Hedwigis Viduæ. semid.
5	d	xv	18	Lucæ Evang. dup. 2. cl.
4	e	xiv	19	Petri de Alcant. Conf. duplex.
3	f	xiij	20	Joannis Cantii Conf. duplex.
2	g	xij	21	Hilarionis Abb. Com. SS. Ursulæ et Soc. Virg. et Mart.
1	A	xj	22	
*	b	x	23	
29	c	ix	24	
28	d	viij	25	Chrysanthi et Dariæ Mart.
27	e	vij	26	Evaristi Papæ et Mart.
26	f	vj	27	Vigilia.
25	g	v	28	Simonis et Judæ Ap. dup. 2. cl.
25. 24	A	iv	29	
23	b	iij	30	
22	c	Prid.	31	Vigilia.

C. E.	L. D		D. M.	
24	d	Kal.	1	Festum omnium Sanct. dup. 1. cl.
20	e	iv	2	Com. omnium Fidelium Defunct. dupl. et de Oct. omnium Sanct.
19	f	iij	3	De Octava.
18	g	Prid.	4	Caroli Episc. Conf. dupl. Com. Oct. et S. Vitalis, etc. MM.
17	A	Non.	5	De Octava.
16	b	viij	6	De Octava.
15	c	vij	7	De Octava.
14	d	vj	8	Oct. omnium Sanct. dupl. Com. SS. Quatuor Coronat. Mart.
13	e	v	9	Dedic. Basilicæ Salvatoris. dupl. Com. S. Theodori Mart.
12	f	iv	10	Andreæ Avellini Conf. semid. Com. SS. Tryphonis, etc. MM.
11	g	iij	11	Martini Episc. et Conf. duplex. Com. S. Mennæ Mart.
10	A	Prid.	12	Martini Papæ et M. semid.
9	b	Idib.	13	Didaci Confessoris. semid.
8	c	xviij	14	
7	d	xvij	15	Gertrudis Virginis. duplex.
6	e	xvj	16	
5	f	xv	17	Gregorii Thaumat. Ep. et C. sem.
4	g	xiv	18	Ded. Basil. SS. Petri et Pauli. dupl.
3	A	xiij	19	Elisabeth Viduæ. dupl. Comm. S. Pontiani Papæ et Mart.
2	b	xij	20	Felicis de Valois Conf. dupl.
1	c	xj	21	Præsentatio B. M. V. dupl. majus.
*	d	x	22	Cæciliæ Virg. et Mart. dupl.
29	e	ix	23	Clementis Papæ et Mart. duplex. Com. S. Felicitatis Mart.
28	f	viij	24	Joannis a Cruce Conf. duplex. Com. S. Chrysogoni Mart.
27	g	vij	25	Catharinæ Virg. et M. dupl.
25. 26	A	vj	26	Petri Alexandrini Ep. et Mart.
25. 24	b	v	27	
23	c	iv	28	
22	d	iij	29	Vigilia. Com. S. Saturnini Mart.
21	e	Prid.	30	Andreæ Apostoli. dupl. 2. cl.

	C. E.	L.	D.	D. M.	
	20	f	Kal.	1	
	19	g	iv	2	Bibianæ Virg. et Mart. semid.
	18	A	iij	3	Francisci Xaverii Conf. duplex.
	17	b	Prid.	4	Petri Chrysol. Ep., Conf. et Doct. dupl. Com. S. Barbaræ V. Mart.
	16	c	Non.	5	Sabbæ Abbatis Com.
	15	d	viij	6	Nicolai Ep. et Conf. duplex.
	14	e	vij	7	Ambrosii Ep., Conf. et Doct. dupl.
	13	f	vj	8	Immac. Concept. B. M. V. d. 2. cl.
	12	g	v	9	De Octava.
	11	A	iv	10	De Oct. Com. S. Melchiadis.
	10	b	iij	11	Damasi P. C. semid. Com. Oct.
	9	c	Prid.	12	De Octava.
	8	d	Idib.	13	Luciæ V. M. dupl. Com. Oct.
	7	e	xix	14	De Octava.
	6	f	xviij	15	Octava Imm. Conc. Dupl.
	5	g	xvij	16	Eusebii Ep. et Mart. semid.
	4	A	xvj	17	
	3	b	xv	18	
	2	c	xiv	19	
	1	d	xiij	20	Vigilia.
	*	e	xij	21	Thomæ Apostoli. dup. 2. cl.
	29	f	xj	22	
	28	g	x	23	
	27	A	ix	24	Vigilia.
	26	b	viij	25	Nativitas D. N. J. C. dupl. 1. cl.
25.	25	c	vij	26	Stephani Protomart. dupl. 2. cl. Com. Oct.
	24	d	vj	27	Joannis Ap. et Evang. dupl. 2. cl. Com. Octavarum.
	23	e	v	28	SS. Innocentium. dupl. 2. classis. Com. Octavarum.
	22	f	iv	29	Thomæ Cantuariensis Episc. et Mart. semid. Com. Octavarum.
	21	g	iij	30	De Dom. infra Oct. Nativ. vel de Oct. cum Com. Octavarum.
19.	20	A	Prid.	31	Silvestri P. et C. dup. Com. Octt.

Hæc Epacta 19. nigra numquam est in usu, nisi quando eodem anno concurrit cum Aureo numero xix.

DUÆ TABELLÆ

EX SUPERIORIBUS RUBRICIS EXCERPTÆ.

In quarum prima statim videri poterit, de quo celebrandum erit Officium, si plura eodem die Festa occurrant.

In secunda vero, quomodo Officium præcedens concurrat in Vesp. cum Officio sequentis diei.

Ex utraque Tabella hoc ordine reperietur quod quæritur.

Primum inveniatur numerus positus in quadrangulo illo, in quo Festa, de quibus est controversia, sibi invicem occurrunt, deinde legatur Regula juxta dictum numerum descripta, et ex ea clare videbitur, quid sit agendum.

Exempli gratia. Quadrangulus, in quo sibi invicem occurrunt Duplex j. classis, et Dñica j. cl., erit qui est in angulo superiori primæ Tabellæ, in quo signatus est numerus 1. quia si ad eum tam Duplex, quam Dñica prædicta ex eorum locis recto tramite pergerent, in eo sibi invicem occurrerent. Regula autem juxta dictum numerum apposita sic habet: 1. Translatio de primo, Officium de secundo. Id est, Duplex j. classis prædictum transferatur, et Officium fiat de Dñica j. classis: quia cum in his Regulis dicitur, De primo, seu præcedenti, intelligitur de Festo in superiori parte Tabellæ apposito, ut Duplex prædictum, cum de secundo vel sequenti, de Festo in inferiori parte sub numeris apposito ut Dominica prædicta.

In aliquibus autem quadrangulis nullus appositus est numerus, vel quia nullus occursus neque concursus esse potest, vel quia in propriis locis annotatur in Breviario quid sit agendum.

Scire tamen oportet, quæ sint Duplicia primæ et secundæ classis, et majora per annum, et quæ Dominicæ et Feriæ majores dicantur.

DUPLICIA PRIMÆ CLASSIS,

In quibus nulla fit commemoratio quorumcumque Festorum occurr. nisi prout supra in Rubricis.

Nativitas Domini.
Epiphania Domini.
Pascha Resurrectionis, cum tribus anteced. et duobus sequent. diebus.
Ascensio Domini.
Pentec., cum duobus seq. diebus.
Festum Corporis Christi.
Nativitas S. Joannis Baptistæ.
Festum SS. Apost. Petri et Pauli.
Assumptio B. Mariæ Virginis.
Festum Omnium Sanctorum.
Dedicatio propriæ Ecclesiæ.
Patronus, vel Titulus Ecclesiæ.

DUPLICIA SECUNDÆ CLASS.

In quibus de Simplicibus fit commemoratio in Laudibus tantum.

Circumcisio Domini.

Festum sanctissimi Nominis Jesu.
Festum sanctissimæ Trinitatis.
Festum Pretios. Sang. D. N. J. C.
Purificatio / Annuntiatio / Visitatio / Nativitas / Conceptio Imm. — B. Mariæ Virg.
Natalitia duodecim Apostolorum.
Festa Evangelistarum.
Festa S. Stephani Protomart. et SS. Innocentium.
Festum S Joseph.
Patrocinium S. Joseph.
Inventio sanctæ Crucis.
Festum Sancti Laurentii.
Dedicatio S. Michaelis Archangeli.

DOMINICÆ MAJORES
dividuntur in duas classes.

DOMINICÆ PRIMÆ CLASSIS,
Quæ nunquam omittuntur.

Prima Adventus.
Prima Quadragesimæ.
Passionis.
Palmarum.
Paschæ.
In Albis.
Pentecostes.
Trinitatis.

DOMINICÆ SECUNDÆ CLASSIS,

Quæ non ommittuntur, nisi occurrente Patrono vel Titulari Ecclesiæ, et ejusdem Dedicatione : et tunc de iis fit semper commem. in utrisque Vesperis et Laudibus.

Secunda / Tertia / Quarta — Adventus.
Dominicæ — Septuagesimæ. / Sexagesimæ. / Quinquagesimæ.
Secunda / Tertia / Quarta — Quadragesimæ.

DUPLICIA MAJORA PER ANNUM,
Quæ aliis Duplicibus minoribus præferuntur.

Transfiguratio Domini.
Exaltatio S. Crucis.
Festum vij. Dolorum / Fest. de Monte Carm. / Festum ad Nives / Festum SS. Nominis / Festum de Mercede / Festum SS. Rosarii / Præsentatio — B. Mariæ.
Conversio S. Pauli Apostoli.
Cathedra S. Petri utraque.
Festum S. Joannis ante Portam Latinam.
Apparitio S. Michaelis Archang.
Festum SS. Cordis Jesu.
Festum S. Barnabæ Apostoli.
Festum S. Annæ Matris B. V. Mariæ.
Festum S. Petri ad Vincula.
Festum S. Joachim Confessoris.
Festum Decollat. S. Joannis Baptistæ.
Festum Patronorum minus principalium.

FERIÆ MAJORES,
de quibus semper fit com.

Adventus.
Quadragesimæ.
Quatuor Temporum, et
Secunda Rogationum.

Notandum, quod Duplex quodcumque, etiam Patroni, et Tituli Ecclesiæ, vel Dedicationis ejusdem, occurrens in Vigiliis Nativitatis Domini et Pentecostes, in die Circumcisionis, in die octava Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, ac in tota majori Hebdomada, et infra Octavas Paschæ et Pentecostes, in Ascensione Domini, in Festo Corporis Christi, in Festo Assumptionis B. Virginis, et omnium Sanctorum, transfertur.

Infra Octavam Epiphaniæ fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, et ejusdem Dedicatione, cum commemoratione Octavæ : alia Festa transferuntur post Octavam.

Infra Octavam Corporis Christi Semiduplex transfertur, neque fit de Duplici translato, nisi sit j. vel ij. classis et de ea, quocumque adveniente Duplici, fit commemoratio.

Infra illas Octavas, in quibus fit de Festis occurrentibus, Semiduplex occurrens in Dominica, transfertur in proxime sequentem diem : quæ si fuerit impedita alio simili Festo, transfertur post Octavam.

De Octava Nativitatis Domini, Epiphaniæ et Corporis Christi, semper fit commemoratio, quocumque Festo in illis occurrente.

De aliis Octavis, quæ non sunt in Kalendario, nihil fit a Feria v. Cinerum, usque ad Dominicam in Albis, et a Vigilia Pentecostes usque ad Festum SS. Trinitatis inclusive, et a die 17 Decembris usque ad Epiphaniam.

Dies Octavæ numquam transfertur : ideo quamquam Nativitas sancti Joannis Baptistæ occurrens in die Corporis Christi, transferatur in diem sequentem, non tamen transfertur Octava, sed de ea fit tantum commemoratio in Officio de Octava Corporis Christi.

Si occurrat, ut Patronus vel Titulus Ecclesiæ descriptus sit eodem die in Kalendario cum aliis Sanctis, in ea Ecclesia fit tantum de Patrono vel Titulari absque commemoratione aliorum. Qui si in dicto Kalendario descripti sint sub Officio Duplici, vel Semiduplici, transferuntur in primam diem simili Officio non impeditam, et de eis fiat Officium Semiduplex ; nisi tamen sint de majoribus Festis, quia tunc de translato quoque fiet Officium Duplex, ac si proprio die celebraretur. Si vero in Kalendario omnes sint tamquam Festum simplex, de aliis nihil fit.

De Feriis Adventus et Quadragesimæ, quando de eis non fit Officium, fit commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus cujuscumque Festi : de Quatuór Temporibus, de Feria secunda Rogationum, ac Vigiliis, in Laudibus tantum. Si vero aliqua Vigilia occurrat in Adventu, Quadragesima, et Quatuor Temporibus, vel in diebus Festorum Duplicium primæ classis, sive Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis Ecclesiæ, de ea nihil fit, nec etiam in Laudibus.

Notandum, quod in primis Vesperis diei octavæ Ascensionis et Corporis Christi, totum Officium fit de Octava, cum commemoratione præcedentis Festi Duplicis, nisi fuerit Festum solemne principale, vel primæ, vel secundæ classis; quia tunc de Festo fieret Officium et commemoratio de Octava.

In secundis Vesperis diei Octavæ Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, et Corporis Christi, de sequenti Duplici fit tantum commemoratio, nisi illud fuerit primæ vel secundæ classis seu Patronus vel Titulus, aut dedicatio Ecclesiæ, quia tunc de Festo fieret Officium, et de octava commemoratio. Et similiter die octava Corporis Christi in secundis Vesperis concurrente cum die octava S. Joannis Baptistæ, Vesperæ erunt de Octava Corporis Christi, cum commemoratione Octavæ S. Joannis.

In ij. Vesperis Duplicis secundæ classis non fit commem. de die infra Octavam, nisi quando de ea fieri debeat Officium die sequenti.

Cum plures fiunt commemorationes, servetur hic ordo: De Duplici, de Dominica, de Semiduplici, de die infra Octavam, de Feria majori seu Vigilia, de sancta Maria in Sabbato, de Simplici.

SI OCCURRAT

Duplex primæ classis, et
Duplex secundæ classis.
Duplex per annum.
Dies infra Octavam.
Dies Octavæ.
Semiduplex.
Simplex.
S. Maria in Sabbato.
Feria major.
Vigilia.

1. Translatio de primo, Officium de secundo.
2. Officium de primo, translatio de secundo.
3. Commemoratio de primo, Officium de secundo.
4. Officium de primo, commemoratio de secundo.
5. Nihil de primo, Officium de secundo.
6. Officium de primo, nihil de secundo.
7. Officium de digniori, commemoratio de minus digno.
8. Officium de digniori, translatio de minus digno.

EODEM DIE.

6	4	0	6	2	4	6	2	2	8	4	4	1
4	4	0	4	2	4	6	2	8	1	4	1	1
4	4	0	4	2	1	4	8	1	1	4	1	1
4	4	0	4	3	3	7	3	5	5	3	3	3
4	4	0	4	2	7	4	2	3	3	4	3	3
4	4	0	4	8	1	4	1	1	1	1	1	1
3	3	3	0	3	3	3	3	3	5	3	3	3
5	5	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	6	4	3	3	3	3	3	3	0	0	0
0	5	6	4	3	3	3	3	3	5	0	0	0
Vigilia.	Feria major.	S. Maria in Sabbato.	Simplex.	Semiduplex.	Dies Octavæ.	Dies infra Octavam.	Duplex per annum.	Duplex secundæ classis.	Duplex primæ classis.	Dominica per annum.	Dominica secundæ classis.	Dominica primæ classis.

QUANDO

Dominica major, seu j. et ij. classis cum
Dominica minor, seu per annum.
Duplex primæ classis.
Duplex secundæ classis.
Patronus seu Titulus Ecclesiæ.
Duplex per annum majus.
Duplex per annum minus.
Semiduplex.
Dies Octavæ.
Dies infra Octavam.

1. Totum de sequenti, nihil de præcedenti.
2. Totum de præcedenti, nihil de sequenti.
3. Totum de sequenti, commemoratio de præcedenti.
4. Totum de præcedenti, commemoratio de sequenti.
5. Capitulum de sequenti, commemoratio de præcedenti.
6. Totum de digniori, commemoratio de minus digno.

Simplex, et S. Maria in Sabbato, Feria, et Vigilia non concurrunt.

CONCURRIT.

Sancta Maria in Sabbato.	Die infra Octavam.	Die Octavæ.	Simplici.	Semiduplici.	Duplici per annum minore.	Duplici per annum majore.	Patrono, seu Titulo Ecclesiæ.	Duplici secundæ classis.	Duplici primæ classis.	Dominica quacumque.
0	4	3	4	4	3	3	3	3	3	0
0	4	3	4	4	3	3	1	1	1	0
2	2	4	2	4	4	4	0	4	6	4
4	4	4	4	4	4	4	3	6	3	4
2	2	4	2	4	4	4	0	4	0	4
4	4	4	4	4	4	6	1	3	1	4
4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
4	5	3	4	5	3	3	1	1	1	5
4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
0	0	3	4	5	3	3	1	1	1	5

ORATIO

Dicenda ante divinum Officium.

Aperi, Dómine, os meum ad benedicéndum nomen sanctum tuum : munda quoque cor meum ab ómnibus vanis, pervérsis, et aliénis cogitatiónibus : intelléctum illúmina, afféctum inflámma, ut digne, atténte, ac devóte hoc Officium recitáre váleam, et exaudíri mérear ante conspéctum divínæ Majestátis tuæ. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Dómine, in unióne illíus divínæ intentiónis, qua ipse in terris laudes Deo persolvísti, has tibi Horas persólvo.

Orationem sequentem devote post Officium recitantibus Leo Papa X. defectus et culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate contractas indulsit ; et dicitur flexis genibus.

Sacrosanctæ et indivíduæ Trinitáti, crucifíxi Dómini nostri Jesu Christi humanitáti, beatíssimæ et gloriosíssimæ, sempérque Vírginis Maríæ fœcúndæ integritáti, et ómnium Sanctórum universitáti sit sempitérna laus, honor, virtus et glória ab omni creatúra, nobísque remíssio ómnium peccatórum, per infiníta sæcula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Beáta víscera Maríæ Vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Filium. ℟. Et beáta úbera, quæ lactavérunt Christum Dóminum. Pater noster. Ave María.

ABSOLUTIONES ET BENEDICTIONES

Dicendæ ante Lectiones in Officio novem et trium Lectionum.

In primo Nocturno, et pro ij. et v. Feria.

Absolutio.

Exaudi, Dómine Jesu Christe, preces servórum tuorum, et miserére nobis: qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas in sæcula sæculórum.
℟. Amen.

Benedictiones.

1. Benedictióne perpétua benedícat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.
2. Unigénitus Dei Fílius nos benedícere et adjuváre dignétur.
3. Spíritus sancti grátia illúminet sensus et corda nostra.

In secundo Nocturno et pro iij. et vj. Feria.

Absolutio.

Ipsius píetas et misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum.
℟. Amen.

Benedictiones.

4. Deus Pater omnípotens sit nobis propítius et clemens. ℟. Amen.
5. Christus perpétuæ det nobis gáudia vitæ.
6. Ignem sui amóris accéndat Deus in córdibus nostris.

In tertio Nocturno, et pro Feria iv. et Sabbato.

Absolutio.

A vínculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Benedictiones.

7. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio. ℟. Amen.
8. Divínum auxílium máneat semper nobíscum.
9. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum.

Si Officium fit de Sancto ix. Lect., octava Benedictio erit:

Cujus Festum cólimus ipse, vel ipsa intercédat pro nobis ad Dóminum.

Quando sunt plures, dicitur, Quorum, vel Quarum

Festum cólimus, ipsi, vel ipsæ intercédant pro nobis ad Dóminum.

Si Officium fit de sancta Maria, octava Benedictio erit:

Cujus Festum cólimus, ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum.

Si in ultima Lectione legendum sit aliud Evangelium cum Homilia, nona Benedictio erit :

Per evangélica dicta deleántur nostra delícta.

In Officio iij Lect. dicuntur Absolutiones et Benedictiones prædictæ, ordine superius in Rubricis generalibus, et in prima Dominica de Adventu descripto, et in eo, quando non legitur Homilia cum Evangelio, et Benedictiones sumendæ sunt ex iij. Noct., prima Benedictio erit:

1. Ille nos benedicat, qui sine fine vivit et regnat.
2. Divínum auxílium.
3. Ad societátem.

In Officio trium Lectionum, quando legitur Homilia cum Evangelio, prima Benedictio erit :

1. Evangélica léctio.
2. Divínum auxílium.
3. Ad societátem.

Si Officium fit de Sancto trium Lectionum, prima Benedictio erit :

1. Ille nos benedícat, qui sine fine vivit et regnat.
2. Cujus, vel Quorum.
3. Ad societátem.

In Officio de sancta Maria in Sabbato, Absolutio, et Benedictiones quæ ibidem ponuntur.

NB. *Asteriscum in Antiphonis designare ibi frangendas esse Antiphonas in Officio Semiduplicis et ritus inferioris.*

PSALTERIUM

DISPOSITUM

PER HEBDOMADAM

CUM ORDINARIO OFFICII DE TEMPORE.

DOMINICA AD MATUTINUM.

Ante Matutinum, et omnes Horas, præterquam ad Completorium, dicitur secreto :

PATER noster, qui es in cœlis, sanctificétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat volúntas tua, sicut in cœlo, et in terra. Panem nostrum quotidiánum da nobis hódie : et dimítte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris : et ne nos indúcas in tentatiónem ; sed líbera nos a malo. Amen.

AVE María, grátia plena : Dóminus tecum : benedicta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui Jesus. Sancta María, Mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc et in hora mortis nostræ. Amen.

In principio Matutini, et Primæ, ac in fine Completorii, dicitur etiam Symbolum Apostolorum.

CREDO in Deum, Patrem omnipoténtem, Creatórem cœli et terræ. Et in Jesum Christum Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum ; qui concéptus est de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine ; passus sub Póntio Piláto, crucifíxus, mórtuus, et sepúltus ; descéndit ad ínferos ; tértia die resurréxit a mórtuis ; ascéndit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis ; inde ventúrus est judicáre

vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam ætérnam. Amen.

Deinde clara voce dicitur ℣.

Domine, lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. ℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen. Allelúia.

Sic dicitur Allelúia ad omnes Horas per Annum.

Invitatorium sequens dicitur ab Octava Pentecostes usque ad Adventum.

Invitatorium. Adorémus Dóminum, * Qui fecit nos.

Repetitur Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Psalmus 94.

Venite, exultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro : præoccupémus fáciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et Rex magnus super omnes deos : quóniam non repéllet Dóminus plebem suam, quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit.

Qui fecit nos.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus : veníte adorémus, et procidámus ante Deum : plorémus coram Dómino, qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster : nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndum diem tentatiónis in desérto : ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt, et vidérunt ópera mea.

Qui fecit nos.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, et dixi, Semper hi errant corde : ipsi vero non cognovérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen.

Qui fecit nos.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Sequens Hymn. dicitur ab Octava Pentec. usque ad Dom. proximiorem Kal. Octobris.

Hymnus.

NOCTE surgéntes vigilémus omnes,
Semper in psalmis meditémur, atque
Voce concórdi Dómino canámus
Dúlciter hymnos.

Ut pio Regi páriter canéntes,
Cum suis Sanctis mereámur aulam
Ingredi cœli, simul et perénnem
Dúcere vitam.

Præstet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque sancti
Spíritus, cujus résonat per omnem
Glória mundum. Amen.

Sequens Hymnus dicitur a Dñica proximiori Kalendis Octob. usque ad Advent.

Hymnus.

PRIMO die, quo Trínitas
Beáta mundum cóndidit,
Vel quo resúrgens Cónditor
Nos morte victa líberat.

Pulsis procul torpóribus
Surgámus omnes ócyus :
Et nocte quærámus Deum,
Prophéta sicut præcipit :

Nostras preces ut áudiat,
Suámque dextram pórrigat,
Et expiátos sórdibus
Reddat polórum sédibus;

Ut quique sacratíssimo
Hujus diéi témpore,
Horis quiétis psállimus,
Donis beátis múneret.

Jam nunc, patérna cláritas,
Te postulámus áffatim,
Absint faces libídinis,
Et omnis actus nóxius.

Ne fœda sit, vel lúbrica,
Compágo nostri córporis,
Ob cujus ignes ígnibus
Avérnus urat ácrius.

Mundi Redémptor, quæsumus,
Tu probra nostra díluas :
Nobísque largus cómmoda
Vitæ perénnis cónferas.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Per Annum, Aña. Servíte Dómino.

Asteriscus* notat pausam cantus in Choro.

Psalmus 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit :

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo :

Et fólium ejus non défluet : * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic : *

sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.
Ideo non resúrgent impii in judício : * neque peccatóres in concílio justórum.
Quóniam novit Dóminus viam justórum : * et iter impiórum períbit.
Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto.
Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sæcula sæculórum. Amen.

Hic versus Glória Patri, semper dicitur in fine omnium Psalmorum, nisi aliter notetur.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt gentes : * et pópuli meditáti sunt inánia?
Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum : * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.
Dirumpámus víncula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in cœlis, irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua : * et in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.
Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confringes eos.
Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine

causa : * dentes peccatórum contrivísti.
Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Psalmus 6.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me : * neque in ira tua corrípias me.
Miserére mei, Dómine, quóniam infírmus sum; * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.
Et ánima mea turbáta est valde : * sed tu, Dómine, úsquequo?
Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam : * salvum me fac propter misericórdiam tuam.
Quóniam non est in morte qui memor sit tui : * in inférno autem quis confitébitur tibi?
Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum : * lácrymis meis stratum meum rigábo.
Turbátus est a furóre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos.
Discédite a me omnes qui operámini iniquitátem : * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.
Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam, * Dñus oratiónem meam suscépit.
Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimíci mei : * convertántur et erubéscant valde velóciter.

Per Annum. Aña. Servíte Dómino in timóre, et exultáte ei cum tremóre.
Aña. Deus judex justus.

Psalmus 7.

DOMINE Deus meus in te sperávi : * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me.
Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.
Dómine Deus meus, si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis :
Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam mérito ab inimícis meis inánis.
Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehéndat, et concúlcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.
Exúrge, Dómine, in ira tua : * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.
Et exúrge, Dómine Deus meus, in præcépto quod mandásti : * et synagóga populórum circúmdabit te.
Et propter hanc in altum regrédere : * Dóminus júdicat pópulos.
Júdica me, Dómine, secúndum justítiam meam, * et secúndum innocéntiam meã super me.
Consumétur nequítia peccatórum, et díriges justum, * scrutans corda et renes Deus.

Justum adjutórium meum a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Deus judex justus, fortis, et pátiens : * numquid irá-scitur per síngulos dies?

Nisi convérsi fuéritis, glá-dium suum vibrábit : * ar-cum suum teténdit, et pará-vit illum.

Et in eo parávit vasa mor-tis, * sagíttas suas ardén-tibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam : * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, et effódit eum : * et íncidit in fóveam, quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus : * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descén-det.

Confitébor Dómino secún-dum justítiam ejus : * et psallam nómini Dómini al-tíssimi.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quam admirábile est no-men tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est ma-gnificéntia tua, * super cœ-los.

Ex ore infántium, et lactén-tium perfecísti laudem pro-pter inimícos tuos, * ut dé-struas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod me-mor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honó-re coronásti eum : * et con-stituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pé-dibus ejus, * oves et boves univérsas : ínsuper et péco-ra campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est no-men tuum in univérsa terra!

Psalmus 9.

Confitebor tibi, Dómine, in toto corde meo : * nar-rábo ómnia mirabília tua.

Lætábor et exultábo in te : * psallam nómini tuo, Altíssime.

In converténdo inimícum meum retrórsum : * infir-mabúntur, et períbunt a fá-cie tua.

Quóniam fecísti judícium meum et causam meam : * sedísti super thronum qui júdicas justítiam.

Increpásti Gentes, et pér-iit ímpius : * nomen eórum delésti in ætérnum, et in sæ-culum sæculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem, * et civitátes eó-rum destruxísti.

Périit memória eórum cum

sonitu : * et Dóminus in ætérnum pérmanet.

Parávit in judício thronum suum : * et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi : * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et sperent in te qui novérunt nomen tuum : * quóniam non dereliquísti quæréntes te, Dómine.

Psállite Dómino, qui hábitat in Sion : * annuntiáte inter Gentes stúdia ejus :

Quóniam requírens sánguinem eórum recordátus est : * non est oblítus clamórem páuperum.

Miserére mei, Dómine : * vide humilitátem meam de inimícis meis.

Qui exáltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.

Exultábo in salutári tuo, * infíxæ sunt Gentes in intéritu, quem fecérunt.

In láqueo isto, quem abscondérunt, * comprehénsus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens : * in opéribus mánuum suárum comprehénsus est peccátor.

Convertántur peccatóres in inférnum : * omnes gentes quæ obliviscúntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis : * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exúrge, Dómine, non confortétur homo : * judicéntur Gentes in conspéctu tuo.

Constítue, Dómine, legislatórem super eos : * ut sciant Gentes quóniam hómines sunt.

Ut quid, Dómine, recessísti longe, * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum supérbit ímpius, incénditur pauper : * comprehendúntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ : * et iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor : * secúndum multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspéctu ejus : * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferúntur judícia tua a fácie ejus : * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo : * Non movébor a generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, et amaritúdine, et dolo : * sub lingua ejus labor et dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occúltis, * ut interfíciat innocéntem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt : * insidiátur in abscóndito, quasi leo in spelúnca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem : * rápere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum, * inclinábit se, et cadet cum dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo : Oblítus est Deus : * avértit fáciem suam, ne vídeat in finem.

Exúrge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo : Non requíret.

Vides quóniam tu labórem et dolórem consíderas : * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est pauper : * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris et malígni : * quærétur peccátum illíus, et non inveniétur.

Dóminus regnábit in ætérnum, et in sæculum sæculi : * períbitis Gentes de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus; * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupíllo et húmili, * ut non appónat ultra magnificáre se homo super terram.

Psalmus 10.

In Dómino confído; quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagittas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt : * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus :

Oculi ejus in páuperem respíciunt : * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium : * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos : * ignis et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit : * æquitátem vidit vultus ejus.

Per Annum. Aña. Deus judex justus, fortis et longánimis, numquid irascétur per síngulos dies?

Aña. Tu, Dómine.

Psalmus 11.

Salvum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus : * quóniam diminútæ sunt veritátes a fíliis hóminum.

Vana locúti sunt unus-

quisque ad próximum suum: * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.
Dispérdat Dóminus univérsa lábia dolósa, * et linguam magníloquam.
Qui dixérunt : Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra a nobis sunt, * quis noster Dóminus est?
Propter misériam ínopum et gémitum páuperum * nunc exúrgam, dicit Dóminus.
Ponam in salutári : * fiduciáliter agam in eo.
Elóquia Dómini, elóquia casta : * argéntum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.
Tu, Dómine, servábis nos, et custódies nos * a generatióne hac in ætérnum.
In circúitu ímpii ámbulant : * secúndum altitúdinem tuam multiplicásti fílios hóminum.

Psalmus 12.

USQUEQUO, Dómine, obliviscéris me in finem : * Usquequo avértis fáciem tuam a me?
Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?
Usquequo exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, et exáudi me, Dómine Deus meus.
Illúmina óculos meos, ne umquam obdórmiam in morte : * nequándo dicat inimícus meus : Præválui advérsus eum.
Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero : * ego autem in misericórdia tua sperávi.
Exultábit cor meum in salutári tuo : cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi : * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Psalmus 13.

DIXIT insípiens in corde suo : * Non est Deus.
Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.
Dóminus de cœlo prospéxit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.
Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.
Sepúlchrum patens est guttur eórum : linguis suis dolóse agébant, * venénum áspidum sub lábiis eórum.
Quorum os maledictióne et amaritúdine plenum est : * velóces pedes eórum ad effundéndum sánguinem.
Contrítio et infelícitas in viis eórum, et viam pacis non cognovérunt : * non est timor Dei ante óculos eórum.
Nonne cognóscent omnes qui operántur iniquitátem,

* qui dévorant plebem meam sicut escam panis?
Dóminum non invocavérunt, * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.
Quóniam Dóminus in generatióne justa est, consílium inopis confudístis: * quóniam Dóminus spes ejus est.
Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cum avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

Psalmus 14

Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo: * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?
Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:
Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:
Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.
Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:
Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.
Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Per Annum. Aña. Tu, Dómine, servábis nos, et custódies nos. ℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine. ℟. Et custodívi legem tuam.

Post Versiculum cujuslibet Nocturni dicitur Pater noster, secreto ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

Exaudi, Dómine Jesu Christe, preces servórum tuórum, et miserére nobis, qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.
℣. Jube, domne, benedícere.
Bened. Benedictióne perpétua benedícat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.

Deinde leguntur Lectiones cum Resp., ut in Proprio de Temp. assignantur.

Pro ij. Lectione, Bened. Unigénitus Dei Fílius nos benedícere et adjuváre dignétur. ℟. Amen.

Pro iij. Lectione, Bened. Spíritus sancti grátia illúminet sensus et corda nostra. ℟. Amen.

IN II. NOCTURNO.

Per Annum. Aña. Bonórum meórum.

Psalmus 15.

Conserva me, Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.
Sanctis, qui sunt in terra

ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.
Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.
Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.
Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei; * tu es qui restítues hereditátem meam mihi.
Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim heréditas mea præclára est mihi.
Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum: * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.
Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.
Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.
Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.
Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Per Annum. Aña. Bonórum meórum non índiges, in te sperávi, consérva me, Dómine.

Aña. Propter verba.

Psalmus 16.

EXAUDI, Dómine, justítiam meam: * inténde deprecatiónem meam.
Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.
De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.
Probásti cor meum, et visitásti nocte: * igne me examinásti, et non est invénta in me iníquitas.
Ut non loquátur os meum ópera hóminum: * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.
Pérfice gressus meos in sémitis tuis: * ut non moveántur vestígia mea.
Ego clamávi, quóniam exaudísti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, et exáudi verba mea.
Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperántes in te.
A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupíllam óculi.
Sub umbra alárum tuárum prótege me: * a fácie impiórum qui me afflixérunt.
Inimíci mei ánimam meam circumdedérunt, ádipem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.
Projiciéntes me nunc circumdedérunt me: * óculos

suos statuérunt declináre in terram.
Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam : * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.
Exúrge, Dómine, præveni eum, et supplánta eum : * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manus tuæ.
Dómine, a paucis de terra dívide eos in vita eórum : * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.
Saturáti sunt fíliis : * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.
Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo : * satiábor cum apparúerit glória tua.

Per Annum. Aña. Propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.
Aña. Díligam te.

Et non repetitur in Psalmo : quod semper fit, quando Aña incipit a primo Versu Psalmi, et Psalmus tunc incipitur ab eo verbo, in quo desinit Aña, sive integra dicatur, sive tantum inchoata; si tamen eadem sint verba, et continuetur Aña cum Psalmo.

Psalmus 17.

Díligam te, Dómine, fortitúdo mea : * Dóminus firmaméntum meum, et refúgium meum, et liberátor meus.
Deus meus adjútor meus : * et sperábo in eum.
Protéctor meus, et cornu salútis meæ, * et suscéptor meus.
Laudans invocábo Dóminum : * et ab inimícis meis salvus ero.
Circumdedérunt me dolóres mortis : * et torréntes iniquitátis conturbavérunt me.
Dolóres inférni circumdedérunt me : * præoccupavérunt me láquei mortis.
In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * et ad Deum meum clamávi :
Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam : * et clamor meus in conspéctu ejus introívit in aures ejus.
Commóta est, et contrémuit terra : * fundaménta móntium conturbáta sunt, et commóta sunt, quóniam irátus est eis.
Ascéndit fumus in ira ejus, et ignis a fácie ejus exársit : * carbónes succénsi sunt ab eo.
Inclinávit cœlos et descéndit : * et calígo sub pédibus ejus.
Et ascéndit super Chérubim, et volávit : * volávit super pennas ventórum.
Et pósuit ténebras latíbulum suum, in circúitu ejus tabernáculum ejus : * tenebrósa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conspéctu ejus nubes transiérunt, * grando et carbónes ignis.
Et intónuit de cœlo Dóminus, et Altíssimus dedit vocem suam: * grando et carbónes ignis.
Et misit sagíttas suas, et dissipávit eos; * fúlgura multiplicávit, et conturbávit eos.
Et apparuérunt fontes aquárum: * et reveláta sunt fundaménta orbis terrárum.
Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inspiratióne spíritus iræ tuæ.
Misit de summo et accépit me; * et assúmpsit me de aquis multis.
Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et ab iis qui odérunt me: * quóniam confortáti sunt super me.
Prævenérunt me in die afflictiónis meæ: * et factus est Dóminus protéctor meus.
Et edúxit me in latitúdinem: * salvum me fecit, quóniam vóluit me.
Et retríbuet mihi Dóminus secúndum justítiam meam: * et secúndum puritátem mánuum meárum retríbuet mihi:
Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpie gessi a Deo meo.
Quóniam ómnia judícia ejus in conspéctu meo: * et justítias ejus non répuli a me.
Et ero immaculátus cum eo: * et observábo me ab iniquitáte mea.
Et retríbuet mihi Dóminus secúndum justítiam meam: * et secúndum puritátem mánuum meárum in conspéctu oculórum ejus.
Cum sancto sanctus eris: * et cum viro innocénte ínnocens eris.
Et cum elécto eléctus eris: * et cum pervérso pervertéris.
Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies: * et óculos superbórum humiliábis.
Quóniam tu illúminas lucérnam meam, Dómine: * Deus meus illúmina ténebras meas.
Quóniam in te erípiar a tentatióne, * et in Deo meo transgrédiar murum.
Deus meus impollúta via ejus: elóquia Dómini igne examináta: * protéctor est ómnium sperántium in se.
Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?
Deus qui præcínxit me virtúte: * et pósuit immaculátam viam meam.
Qui perfécit pedes meos tamquam cervórum, * et super excélsa státuens me.
Qui docet manus meas ad prælium: * et posuísti, ut arcum æreum, bráchia mea.
Et dedísti mihi protectió-

nem salútis tuæ : * et déxtera tua suscépit me :
Et disciplína tua corréxit me in finem : * et disciplína tua ipsa me docébit.
Dilatásti gressus meos subtus me : * et non sunt infirmáta vestígia mea.
Pérsequar inimícos meos, et comprehéndam illos : * et non convértar donec defíciant.
Confríngam illos, nec póterunt stare : * cadent subtus pedes meos.
Et præcinxísti me virtúte ad bellum : * et supplantásti insurgéntes in me subtus me.
Et inimícos meos dedísti mihi dorsum, * et odiéntes me disperdidísti.
Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret, ad Dóminum : * nec exaudívit eos.
Et comminuam eos ut púlverem ante fáciem venti : * ut lutum plateárum delébo eos.
Erípies me de contradictiónibus pópuli : * constítues me in caput géntium.
Pópulus, quem non cognóvi, servívit mihi : * in audítu auris obedívit mihi.
Filii alieni mentíti sunt mihi, * filii alieni inveteráti sunt, et claudicavérunt a sémitis suis.
Vivit Dóminus, et benedíctus Deus meus, * et exaltétur Deus salútis meæ.
Deus, qui das vindíctas mihi, et subdis pópulos sub me, * liberátor meus de inimícis meis iracúndis.
Et ab insurgéntibus in me exaltábis me : * a viro iníquo erípies me.
Proptérea confitébor tibi in natiónibus, Dómine : * et nómini tuo psalmum dicam.
Magníficans salútes Regis ejus, et fáciens misericórdiam christo suo David, * et sémini ejus usque in sæculum.

Per Annum, Aña. Díligam te, Dómine, virtus mea.
℣. Quóniam tu illúminas lucérnam meam, Dómine.
℟. Deus meus illúmina ténebras meas. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

Ipsius píetas et misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.
℣. Jube domne benedícere.
Bened. Deus Pater omnípotens sit nobis propítius et clemens. ℟. Amen.
Pro v. Lectione, Bened. Christus perpétuæ det nobis gáudia vitæ. ℟. Amen.
Pro vj. Lectione, Bened. Ignem sui amóris accéndat Deus in córdibus nostris. ℟. Amen.

IN III. NOCTURNO.

Per Annum, Aña. Non sunt loquélæ.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad curréndam viam : * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea : * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit ? ab occúltis meis munda me ; * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redémptor meus.

Per Annum. Aña. Non sunt loquélæ, neque sermónes, quorum non audiántur voces eórum.

Aña. Exáudiat.

Psalmus 19.

Exaudiat te Dóminus in die tribulatiónis : * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto : * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui : * et holocáustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secúndum cor tuum : * et omne consílium tuum confírmet.

Lætábimur in salutári tuo : * et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas : * nunc cog-

nóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.
Exáudiet illum de cœlo sancto suo : * in potentátibus salus déxteræ ejus.
Hi in cúrribus, et hi in equis : * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.
Ipsi obligáti sunt et cecidérunt : * nos autem surréximus et erécti sumus.
Dómine, salvum fac regem, * et exáudi nos in die, qua invocavérimus te.

Per Annum, Aña. Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis.

Aña. Dómine.

Psalmus 20.

DOMINE, in virtúte tua lætábitur rex : * et super salutáre tuum exultábit veheménter.
Desidérium cordis ejus tribuísti ei : * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.
Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.
Vitam pétiit a te : * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi :
Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.
Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.
Quóniam rex sperat in Dómino : * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.
Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.
Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.
Fructum eórum de terra perdes : * et semen eórum a fíliis hóminum.
Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.
Quóniam pones eos dorsum : * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.
Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Per Annum, Aña. Dómine, in virtúte tua lætábitur rex. ℣. Exaltáre, Dómine, in virtúte tua. ℟. Cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Pater noster. secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

A vínculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Jube, domne, benedícere.
Bened. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio.
℟. Amen.

Pro viij. Lectione, Bened. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Pro ix. Lectione, Bened. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℟. Amen.

Sequens Hymnus semper dicitur post ultimam Lect. in Dñicis et Festis tantum; in feriali Officio non dicitur, sed ejus loco ponitur ix. aut iij. Resp.

Hymnus SS. Ambrosii et Augustini.

Te Deum laudámus : te Dóminum confitémur :
Te ætérnum Patrem : omnis terra venerátur.
Tibi omnes Angeli, tibi cœli et univérsæ potestátes.
Tibi Chérubim et Séraphim, incessábili voce proclámant :
Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth.
Pleni sunt cœli et terra : majestátis glóriæ tuæ.
Te gloriósus Apostolórum chorus,
Te Prophetárum laudábilis númerus,
Te Mártyrum candidátus laudat exércitus.
Te per orbem terrárum, sancta confitétur Ecclésia,
Patrem imménsæ majestátis,
Venerándum tuum verum et únicum Fílium.
Sanctum quoque Paráclitum Spíritum.
Tu Rex glóriæ, Christe.
Tu Patris sempitérnus es Fílius.
Tu ad liberándum susceptúrus hóminem : non horruísti Vírginis úterum.
Tu devícto mortis acúleo: aperuísti credéntibus regna cœlórum.
Tu ad déxteram Dei sedes : in glória Patris.
Judex créderis esse ventúrus.
Te ergo quæsumus, tuis fámulis súbveni : quos pretióso sánguine redemísti.
Ætérna fac cum Sanctis tuis in glória numerári.
Salvum fac pópulum tuum, Dómine : et bénedic hereditáti tuæ.
Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.
Per síngulos dies benedícimus te.
Et laudámus nomen tuum in sæculum : et in sæculum sæculi.
Dignáre, Dómine, die isto sine peccáto nos custodíre.
Miserére nostri, Dómine : miserére nostri.
Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos : quemádmodum sperávimus in te.
In te, Dómine, sperávi : non confúndar in ætérnum.

AD LAUDES, ℣.

DEUS, in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen. Allelúia.

Ab Octava Pentecostes usque ad Adventum.

Aña. Allelúia.

Psalmus 92.

DOMINUS regnávit, decórem indútus est : * indútus est Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc : * a sæculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine : * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos : * a vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris, * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis : * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Psalmus 99.

JUBILATE Deo, omnis terra : * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspéctu ejus, * in exultatióne.

Scitóte, quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus : * introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis : confitémini illi.

Laudáte nomen ejus : quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus : * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Psalmus 62.

DEUS, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, * quam multiplíciter tibi caro mea.

In terra desérta, et ínvia, et inaquósa : * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas : * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea : * et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea : * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te : * quia fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit

ánima mea post te : * me suscépit déxtera tua.

Ipsi vero in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ : * tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.

Rex vero lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo : * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Hic non dicitur Glória Patri.

Psalmus 66.

Deus misereátur nostri, et benedícat nobis : * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.

Ut cognoscámus in terra viam tuam : * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus : * confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur et exúltent gentes : * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, et gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli Deus : confiteántur tibi pópuli omnes : * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus : * et métuant eum omnes fines terræ.

Glória Patri, et Fílio.

Per Annum. Aña. Allelúia, allelúia.

Aña. Tres púeri.

Canticum trium Puerorum.

Daniel.s 3. *e*

Benedicite, ómnia ópera Dómini, Dómino, * laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino : * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, Dómino : * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, sol et luna, Dómino : * benedícite, stellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber et ros, Dómino : * benedícite, omnes spíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis et æstus, Dómino : * benedícite, frigus et æstus, Dómino.

Benedícite, rores et pruína, Dómino : * benedícite, gelu et frigus, Dómino.

Benedícite, glácies et nives, Dómino : * benedícite, noctes et dies, Dómino.

Benedícite, lux et ténebræ, Dómino : * benedícite, fúlgura et nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum : * laudet et superexáltet eum in sæcula.

Benedícite, montes et colles, Dómino : * benedícite, univérsa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino : * benedícite, mária et flúmina, Dómino.

Benedícite, cete et ómnia quæ movéntur in aquis, Dómino : * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.
Benedícite, omnes béstiæ et pécora, Dómino : * benedícite, fílii hóminum, Dómino.
Benedícat Israel Dóminum : * laudet et superexáltet eum in sæcula.
Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino : * benedícite, servi Dómini, Dómino.
Benedícite, spíritus et ánimæ justórum, Dómino : * benedícite, sancti et húmiles corde, Dómino.
Benedícite, Ananía, Azaría, Mísael, Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sæcula.
Benedicámus Patrem et Fílium cum sancto Spíritu : * laudémus et superexaltémus eum in sæcula.
Benedíctus es, Dómine, in firmaménto cœli : * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sæcula.
Hic non dicitur Glória Patri, neque Amen. In aliis Canticis dicuntur.
Per Annum. Aña. Tres púeri jussu regis in fornácem missi sunt, non timéntes flammam ignis, dicéntes : Benedíctus Deus.
Aña. Allelúia.

Psalmus 148.

Laudate Dóminum de cœlis : * laudáte eum in excélsis.
Laudáte eum, omnes Angeli ejus : * laudáte eum, omnes virtútes ejus.
Laudáte eum, sol et luna : * laudáte eum, omnes stellæ et lumen.
Laudáte eum, cœli cœlórum : * et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.
Quia ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.
Státuit ea in ætérnum, et in sæculum sæculi : * præcéptum pósuit, et non præteríbit.
Laudáte Dóminum de terra, * dracónes, et omnes abyssi.
Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum : * quæ fáciunt verbum ejus.
Montes, et omnes colles : * ligna fructífera, et omnes cedri.
Béstiæ, et univérsa pécora : * serpéntes et vólucres pennátæ :
Reges terræ, et omnes pópuli : * príncipes et omnes júdices terræ.
Júvenes et vírgines : senes cum junióribus laudent nomen Dómini : * quia exaltátum est nomen ejus solíus.
Conféssio ejus super cœlum et terram : * et exaltávit cornu pópuli sui.
Hymnus ómnibus sanctis ejus : * fíliis Israel, pópulo appropinquánti sibi.
Hic non dic. Glória Patri.

Psalmus 149.

CANTATE Dómino cánticum novum : * laus ejus in ecclésia Sanctórum.

Lætétur Israel in eo, qui fecit eum : * et fílii Sion exúltent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano et psaltério psallant ei :

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo : * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória, * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum : * et gládii ancípites in mánibus eórum:

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus : * increpatiónes in pópulis.

Ad alligándos reges eórum in compédibus : * et nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscríptum : * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Hic non dic. Glória Patri.

Psalmus 150.

LAUDATE Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secúndum multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério, et cíthara.

Laudáte eum in tympano, et choro : * laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus : laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto.

Per Annum, Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

Sequens Capitulum dicitur in Dñicis, a Dñica iij. post Pent. usque ad Advent.

Capitulum. *Apoc.* 7. c

BENEDICTIO, et cláritas, et sapiéntia, et gratiárum áctio, honor, virtus, et fortitúdo Deo nostro in sæcula sæculórum. Amen. ℟. Deo grátias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

Ab Octava Pentecostes usque ad Dñicam proximiorem Kalendis Octobris.

Hymnus.

ECCE jam noctis tenuátur umbra,
Lux et auróræ rútilans corúscat;
Súpplices rerum Dóminum canóra
Voce precémur :
Ut reos culpæ miserátus, omnem
Pellat angórem, tríbuat salútem,
Donet et nobis bona sempitérnæ
Múnera pacis.

Præstet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque sancti
Spíritus, cujus résonat per omnem.
Glória mundum. Amen.

A Dominica proximiori Kalendis Octobris usque ad Adventum.

Hymnus.

ÆTERNE rerum Cónditor,
Noctem diémque qui regis,
Et témporum das témpora,
Ut álleves fastídium.
Noctúrna lux viántibus,
A nocte noctem ségregans,
Præco diéi jam sonat,
Jubárque solis évocat.
Hoc excitátus lúcifer
Solvit polum calígine,
Hoc omnis errónum cohors
Viam nocéndi déserit.
Hoc nauta vires cólligit,
Pontíque mitéscunt freta:
Hoc, ipsa petra Ecclésiæ
Canénte, culpam díluit.
Surgámus ergo strénue,
Gallus jacéntes éxcitat,
Et somnoléntos íncrepat,
Gallus negántes árguit.
Gallo canénte, spes redit,
Ægris salus refúnditur,
Mucro latrónis cónditur,
Lapsis fides revértitur.
Jesu, labántes réspice,
Et nos vidéndo córrige:
Si réspicis, labes cadunt,
Fletúque culpa sólvitur.
Tu lux refúlge sénsibus,
Mentísque somnum díscute:
Te nostra vox primum sonet,
Et vota solvámus tibi.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

Per Annum. ℣. Dóminus regnávit, decórem índuit.
℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

Canticum Zachariæ.

Lucæ 1. *g*

BENEDICTUS Dóminus Deus Israel, * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ:
Et eréxit cornu salútis nobis: * in domo David púeri sui:
Sicut locútus est per os sanctórum, * qui a sæculo sunt, prophetárum ejus:
Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium, qui odérunt nos:
Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * et memorári testaménti sui sancti.
Jusjurándum, quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis:
Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi:
In sanctitáte et justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.
Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis: * præíbis

enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus.
Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus : * in remissiónem peccatórum eórum :
Per víscera misericórdiæ Dei nostri : * in quibus visitávit nos, óriens ex alto :
Illumináre his, qui in ténebris, et in umbra mortis sedent : * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.
Glória Patri. Sicut erat.

Deinde dicitur Aña et Oratio propria : et post eam, si occurrat eo die aliquod Festum Simplex, fit de eo commem. Postremo (si id tempus requirat) fiunt Commem. de S. Maria, de Apostolis, et de Patrono Ecclesiæ in ordine aliarum Commem. secundùm illius dignitatem, et ultimo loco de Pace, ut infra in Vesperis Sabbati.

In fine, si discedendum sit a Choro, dicitur Aña. Salve, Regína, ut habetur infra post Completorium.

DOMINICA AD PRIMAM.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Deus, in adjutórium, ut supra. 18.

Hymnus.

Jam lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.
Linguam refrénans témperet,
Ne litis horror ínsonet :
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.
Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia :
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas.
Ut cum dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis per Annum.
Aña. Allelúia.

Psalmus 53.

Deus, in nómine tuo salvum me fac : * et in virtúte tua júdica me.
Deus, exáudi oratiónem meam : * áuribus pércipe verba oris mei.
Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me : et fortes quæsiérunt ánimam meam : * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.
Ecce enim Deus ádjuvat me : * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Avérte mala inimícis meis : * et in veritáte tua dispérde illos.
Voluntárie sacrificábo tibi : * et confitébor nómini tuo, Dómine : quóniam bonum est :
Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me : * et

super inimícos meos despéxit óculus meus.

Sequens Ps. Confitémini Dómino, dicitur tantum in Dñicis, quando fit Officium de Dñica, ut in Psalterio.

Psalmus 117.

Confitemini Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel, quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum : * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor : * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor : * et ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino, * quam confídere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino, * quam speráre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me : * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me : * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis : * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impúlsus evérsus sum ut cáderem : * et Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus : * et factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis, et salútis : * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem : déxtera Dómini exaltávit me, * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam ; * et narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus : * et morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ, ingréssus in eas confitébor Dómino : * hæc porta Dómini, justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me : * et factus es mihi in salútem.

Lápidem, quem reprobavérunt ædificántes : * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud : * et est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies, quam fecit Dóminus : * exultémus, et lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac, o Dómine, bene prosperáre :

* benedíctus qui venit in nómine Dómini.
Benedíximus vobis de domo Dómini : * Deus Dóminus, et illúxit nobis.
Constitúite diem solémnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.
Deus meus es tu, et confitébor tibi : * Deus meus es tu, et exaltábo te.
Confitébor tibi quóniam exaudísti me : * et factus es mihi in salútem.
Confitémini Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Psalmus 118.

Beati immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.
Beáti, qui scrutántur testimónia ejus : * in toto corde exquírunt eum.
Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.
Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.
Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas!
Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.
Confitébor tibi in directióne cordis : * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.
Justificatiónes tuas custódiam : * non me derelínquas usquequáque.
In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.
In toto corde meo exquisívi te : * ne repéllas me a mandátis tuis.
In corde meo abscóndi elóquia tua : * ut non peccem tibi.
Benedíctus es, Dómine : * doce me justificatiónes tuas.
In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.
In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.
In mandátis tuis exercébor : * et considerábo vias tuas.
In justificatiónibus tuis meditábor : * non oblivíscar sermónes tuos.

Retribue servo tuo, vivífica me : * et custódiam sermónes tuos.
Revéla óculos meos : * et considerábo mirabília de lege tua.
Incola ego sum in terra : * non abscóndas a me mandáta tua.
Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.
Increpásti supérbos, * maledícti qui declínant a mandátis tuis.
Aufer a me oppróbrium, et contémptum : * quia testimónia tua exquisívi.
Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loque-

bántur : * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam et testimónia tua meditátio mea est, * et consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit paviménto ánima mea : * vivífica me secúndum verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, et exaudísti me : * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me : * et exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio : * confírma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove a me : * et de lege tua miserére mei.

Viam veritátis elégi : * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis, Dómine : * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.

Sequens Symbolum dicitur in Dominicis tantum, quando fit Officium de Dominica, ut in Psalterio et in Festo SS. Trinitatis.

Symbolum S. Athanasii.

QUICUMQUE vult salvus esse, * ante ómnia opus est, ut téneat cathólicam Fidem.

Quam nisi quisque íntegram, inviolatámque serváverit, * absque dubio in ætérnum períbit.

Fides autem cathólica hæc est : * ut unum Deum in Trinitáte, et Trinitátem in unitáte venerémur.

Neque confundéntes persónas, * neque substántiam separántes.

Alia est enim persóna Patris, ália Fílii, * ália Spíritus sancti.

Sed Patris, et Fílii, et Spíritus sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majéstas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.

Imménsus Pater, imménsus Fílius, * imménsus Spíritus sanctus.

Ætérnus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres ætérni : * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres imménsi, * sed unus increátus, et unus imménsus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus.

Et tamen non tres omnipoténtes : * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dii : * sed unus est Deus.
Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus.
Et tamen non tres Dómini : * sed unus est Dóminus.
Quia sicut singillátim unamquámque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiána veritáte compéllimur : * ita tres Deos aut Dóminos dícere cathólica religióne prohibémur.
Pater a nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.
Fílius a Patre solo est : * non factus, nec creátus, sed génitus.
Spíritus sanctus a Patre et Fílio; * non factus, nec creatus, nec génitus, sed procédens.
Unus ergo Pater, non tres Patres; unus Fílius, non tres Fílii, * unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.
Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus, * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt, et coæquáles.
Ita ut per ómnia, sicut jam supra dictum est, * et únitas in Trinitáte, et Trínitas in unitáte veneránda sit.
Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.
Sed necessárium est ad ætérnam salútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.
Est ergo fides recta, ut credámus et confiteámur, * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus et homo est.
Deus est ex substántia Patris ante sæcula génitus : * et homo est ex substántia matris in sæculo natus.
Perféctus Deus, perféctus homo, * ex ánima rationáli, et humána carne subsístens.
Æquális Patri secúndum divinitátem; * minor Patre secúndum humanitátem.
Qui licet Deus sit, et homo : * non duo tamen, sed unus est Christus.
Unus autem, non conversióne divinitátis in carnem; * sed assumptióne humanitátis in Deum.
Unus omníno, non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.
Nam sicut ánima rationális et caro unus est homo : * ita Deus et homo unus est Christus.
Qui passus est pro salúte nostra : descéndit ad ínferos : * tértia die resurréxit a mórtuis.
Ascéndit ad cœlos : sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis : * inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos.
Ad cujus advéntum omnes hómines resúrgere ha-

bent cum corpóribus suis : * et redditúri sunt de factis própriis ratiónem.
Et qui bona egérunt, ibunt in vitam ætérnam : * qui vero mala, in ignem ætérnum.
Hæc est fides cathólica, * quam nisi quisque fidéliter firmitérque credíderit, salvus esse non póterit.
Glória Patri, et Fílio.
Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulum. 1. *Tim.* 1. *d*

REGI sæculórum immortáli et invisíbili, soli Deo honor et glória in sæcula sæculórum. Amen. ℟. Deo grátias.

℟. br. Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. Et repetitur Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserére nobis. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. ℟. Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Sequentes Preces non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas, sed tunc dicto ℟. brevi, dicitur Dóminus vobíscum, et Oratio. Dómine Deus, ut infra. 29.

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto usque ad ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. Credo in Deum, secreto usque ad ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam. Amen. ℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi. ℟. Et mane orátio mea prævéniet te. ℣. Repleátur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam. ℣. Dómine, avérte fáciem tuam a peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. ℣. Cor mundum crea in me, Deus. ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. ℣. Ne projícias me a fácie tua. ℟. Et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me. ℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui. ℟. Et spíritu principáli confírma me. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

CONFITEOR Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis fratres : quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere : mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joán-

nem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet :

Misereatur tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem, et ubi dicitur vobis, fratres, et vos, fratres, dicatur tibi, pater, et te, pater, Facta Confessione a Choro.

Hebdomadarius dicit :

Misereatur vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Indulgentiam, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur : ℣. Dignáre, Dómine, die isto. ℟. Sine peccáto nos custodíre. ℣. Miserére nostri, Dómine. ℟. Miserére nostri. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodū sperávimus in te. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Domine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti : tua nos hódie salva virtúte; ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes, et ópera. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est prima de beata Maria, præponitur lectioni Martyrologii. Postea Hebdomadarius dicit ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors Sanctórum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

Sancta María, et omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum : ut nos mereámur ab eo adjuvári et salvári, qui vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína.

Et dicitur ter, ultimo additur Glória Patri. Sicut erat. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne

nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Réspice in servos tuos, Dómine, et in ópera tua, et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus. Oratio.

DIRIGERE et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes, et actus nostros in lege tua et in opéribus mandatórum tuórum: ut hic, et in ætérnum, te auxiliánte, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi. Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere. Benedictio. Dies et actus nostros in sua pace dispónat Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Ad Absolutionem Capitul. in Dñicis et Feriis per Annum, ab Octava Pent. usque ad Advent. exclusive.

Lectio brevis.

2. *Thess.* 3. *b*

DOMINUS autem dírigat corda et córpora nostra in charitáte Dei, et patiéntia Christi. Tu autem, Dómine, miserére nobis. ℟. Deo grátias.

Post Lectionem brevem dicitur ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Benedícite. ℟. Deus. Bened. Dóminus nos benedícat, et ab omni malo deféndat, et ad vitam perdúcat ætérnam: et Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

IN FERIALI OFFICIO
AD PRIMAM.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Deus, in adjutórium, ut supra. 18.

Hymnus.

JAM lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.
Linguam refrénans témperet,
Ne litis horror ínsonet:
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.
Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia:
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas.
Ut, cum dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

Per Annum. Aña. Beáti qui ámbulant.

Psalmus 53.

Deus in nómine tuo salvum me fac: * et in virtúte tua júdica me.

Deus exáudi oratiónem meam : * áuribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam : * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me : * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis : * et in veritáte tua dispérde illos.

Voluntárie sacrificábo tibi : * et confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me : * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Post Ps. Deus in nómine, loco Ps. Confitémini, dicitur unus ex infrascriptis Psalmis, secundum Ferias distinctis : Sabbato autem dicuntur tantum tres Psalmi, sicut in Festis.

FERIA SECUNDA.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ, * Dóminus fortis et potens? Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.

FERIA TERTIA.

Psalmus 24.

Ad te, Dómine, levávi ánimam meam : * Deus meus in te confído, non erubéscam :

Neque irrídeant me inimíci mei : * étenim univérsi, qui sústinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iniqua agéntes * supervácue.

Vias tuas, Dómine, demónstra mihi : * et sémitas tuas édoce me.

Dirige me in veritáte tua, et doce me : * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tota die.
Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * et misericordiárum tuárum, quæ a sæculo sunt.
Delícta juventútis meæ, * et ignorántias meas ne memíneris.
Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu : * propter bonitátem tuam, Dómine.
Dulcis et rectus Dóminus : * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.
Díriget mansuétos in judício : * docébit mites vias suas.
Univérsæ viæ Dómini, misericórdia et véritas, * requiréntibus testaméntum ejus, et testimónia ejus.
Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo : * multum est enim.
Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via, quam elégit.
Anima ejus in bonis demorábitur : * et semen ejus hereditábit terram.
Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum : * et testaméntum ipsíus ut manifestétur illis.
Oculi mei semper ad Dóminum : * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.
Réspice in me, et miserére mei : * quia únicus et pauper sum ego.
Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt : * de necessitátibus meis érue me.
Vide humilitátem meam, et labórem meum : * et dimítte univérsa delícta mea.
Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.
Custódi ánimam meam, et érue me : * non erubéscam, quóniam sperávi in te.
Innocéntes et recti adhæsérunt mihi : * quia sustínui te.
Líbera Deus Israel, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

FERIA QUARTA.

Psalmus 25.

JUDICA me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingréssus sum : * et in Dómino sperans non infirmábor.
Proba me, Dómine, et tenta me : * ure renes meos et cor meum.
Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est : * et complácui in veritáte tua.
Non sedi cum concílio vanitátis : * et cum iníqua geréntibus non introíbo.
Odívi ecclésiam malignántium : * et cum ímpiis non sedébo.
Lavábo inter innocéntes manus meas : * et circúmdabo altáre tuum, Dómine :

Ut áudiam vocem laudis, * et enárrem univérsa mirabília tua.
Dómine, diléxi decórem domus tuæ : * et locum habitatiónis glóriæ tuæ.
Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam, * et cum viris sánguinum vitam meam :
In quorum mánibus iniquitátes sunt : * déxtera eórum repléta est munéribus.
Ego autem in innocéntia mea ingréssus sum : * rédime me, et miserére mei.
Pes meus stetit in dirécto : * in ecclésiis benedícam te, Dómine.

FERIA QUINTA.

Psalmus 22.

Dominus regit me, et nihil mihi déerit, * in loco páscuæ ibi me collocávit.
Super aquam refectiónis educávit me : * ánimam meam convértit.
Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.
Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala : * quóniam tu mecum es.
Virga tua, et báculus tuus : * ipsa me consoláta sunt.
Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tríbulant me.
Impinguásti in óleo caput meum : * et calix meus inébrians quam præclárus est !
Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ.
Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

FERIA SEXTA.

Psalmus 21.

Deus, Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti? * longe a salúte mea verba delictórum meórum.
Deus meus clamábo per diem, et non exáudies : * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.
Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.
In te speravérunt patres nostri : * speravérunt, et liberásti eos.
Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt : * in te speravérunt, et non sunt confúsi.
Ego autem sum vermis, et non homo : * oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.
Omnes vidéntes me derisérunt me : * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.
Sperávit in Dómino, erípiat eum : * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.
Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre : * spes mea ab ubéribus matris meæ. In te projéctus sum ex útero.

De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discésseris a me.

Quóniam tribulátio próxima est : * quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi : * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum : * et dispérsa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquéscens : * in médio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis : * et in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi : * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas, et pedes meos : * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me : * divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum a me : * ad defensiónem meam cónspice.

Erue a frámea, Deus, ánimam meam : * et de manu canis únicam meam :

Salva me ex ore leónis : * et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis : * in médio Ecclésiæ laudábo te.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum : * univérsum semen Jacob glorificáte eum.

Tímeat eum omne semen Israel : * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiónem páuperis :

Nec avértit fáciem suam a me : * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in Ecclésia magna : * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent páuperes et saturabúntur : et laudábunt Dóminum qui requírunt eum : * vivent corda eórum in sæculum sæculi.

Reminiscéntur et converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ.

Et adorábunt in conspéctu ejus * univérsæ famíliæ géntium.

Quóniam Dómini est regnum : * et ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ : * in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet : * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra : * et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Sabbato nihil additur, ut supra in Rubrica. 31.

Deinde dicitur Psalm. 118.

Beati immaculáti in via : * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti, qui scrutántur testimónia ejus : * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti : * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ : * ad custodiéndas justificatiónes tuas!

Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis : * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam : * non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te : * ne repéllas me a mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua : * ut non peccem tibi.

Benedíctus es, Dómine : * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor : * et considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor : * non oblivíscar sermónes tuos.

Retribue servo tuo, vivífica me : * et custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos, * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra : * non abscóndas a me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpásti supérbos : * maledícti qui declínant a mandátis tuis.

Aufer a me oppróbrium, et contémptum : * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loquebántur : * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam et testimónia tua meditátio mea est : * et consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit paviménto ánima mea : * vivífica me secúndum verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, et exaudísti me : * doce me justificatiónes tuas.
Viam justificatiónum tuárum ínstrue me : * et exercébor in mirabílibus tuis.
Dormitávit ánima mea præ tædio : * confírma me in verbis tuis.
Viam iniquitátis ámove a me : * et de lege tua miserére mei.
Viam veritátis elégi : * judícia tua non sum oblítus.
Adhæsi testimóniis tuis, Dómine : * noli me confúndere.
Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.

Per Annum. Ant. Beáti qui ámbulant in lege tua, Dómine.

Capitulum.
Zach. 8. *d*

Pacem et veritátem dilígite, ait Dóminus omnípotens. ℟. Deo grátias.

℟. br. Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. Et repetitur. Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserére nobis. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. ℟. Christe, Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. Credo in Deum, secreto. ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam, Amen. ℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi. ℟. Et mane orátio mea prævéniet te. ℣. Repleátur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam. ℣. Dómine, avérte fáciem tuam a peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. ℣. Cor mundum crea in me Deus. ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. ℣. Ne projícias me a fácie tua. ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas a me. ℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui. ℟. Et Spíritu principáli confírma me.

Quando ad Laudes non sunt dictæ Preces feriales, statim dicitur Adjutórium nostrum, et Confíteor Deo, etc. ut infra.

Quando autem ad Laudes dictæ sunt Preces feriales inferius positæ post Laudes Feriæ ij., tunc ad Primam prædictæ Preces et sequentes dicuntur flexis genibus.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me. ℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgén-

tibus in me líbera me. ℣. Eripe me de operántibus iniquitátem. ℟. Et de viris sánguinum salva me. ℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi. ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. ℣. Exáudi nos, Deus salutáris noster. ℟. Spes ómnium fínium terræ, et in mari longe. ℣. Deus, in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. ℣. Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortális. ℟. Miserére nobis. ℣. Bénedic, ánima mea, Dómino. ℟. Et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus. ℣. Bénedic, ánima mea, Dómino. ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus. ℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis. ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. ℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam. ℟. Qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus. ℣. Qui replet in bonis desidérium tuum. ℟. Renovábitur ut áquilæ juvéntus tua. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

CONFITEOR Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis, fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere, mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos, fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

MISEREATUR tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem: et ubi dicitur vobis, fratres, et vos, fratres, dicatur tibi, pater, et te, pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit:

MISEREATUR vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INDULGENTIAM, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur, ℣. Dignáre, Dómine, die isto. ℟. Sine peccáto nos custodíre. ℣. Miserére nostri, Dómine. ℟. Miserére nostri. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, su-

per nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Dómine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti : tua nos hódie salva virtúte, ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes, et ópera. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sæculórum. ℟. Amen. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de B. Maria, præponitur Lectioni Martyrologii. Postea Hebdomadarius dicit ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors Sanctórum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

Sancta María, et omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum : ut nos mereámur ab eo adjuvári et salvári, qui vivit et regnat in sǽcula sæculórum. ℟. Amen. ℣. Deus, in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. Et dicitur ter; ultimo additur, Glória Patri. Sicut erat. Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Réspice in servos tuos, Dómine, et in ópera tua, et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus. Oratio.

Dirígere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus Rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes, et actus nostros in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum ; ut hic, et in ætérnum, te auxiliánte, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi : Qui vivis et regnas in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere. Bened. Dies et actus nostros in sua pace dispónat Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Ad Absolut. Capit. in Dnicis et Feriis per Annum, ab Octava Pentec. usque ad Adventum exclusive.

Lectio brevis. 2. *Thess.* 3. *b*

DOMINUS autem dírigat corda et córpora nostra in charitáte Dei, et patiéntia Christi. Tu autem, Dómine, miserére nobis. ℟. Deo grátias.

Post Lect. brevem dicitur ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Benedícite. ℟. Deus. Bened. Dóminus nos benedícat, et ab omni malo defféndat, et ad vitam perdúcat ætérnam: et Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

IN FESTIS

Per Annum.

Post Ps. Deus in nómine, dicuntur tantum Ps. Beáti, et Retríbue. 25. Deinde Aña competens, et reliqua ut supra in Dñica. 28. Sed in Duplicibus et infra Octavas non dicuntur Preces. Dicto Benedicámus Dómino. dicitur Prima de B. María, si dicenda est: postea legitur Martyrologium in Choro.

Deinde dicitur ℣. Pretiósa, cum reliquis ut supra. 29.

Ad Absolutionem Capituli in Festis dicitur Capit. Nonæ.

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave María. Deus, in adjutórium. 18.

Hymnus.

NUNC sancte nobis Spíritus,
Unum Patri cum Fílio,
Dignáre promptus íngeri
Nostro refúsus péctori.
Os, lingua, mens, sensus, vigor,
Confessiónem pérsonent,
Flammescat igne cháritas,
Accéndat ardor próximos.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis per Annum, Aña. Allelúia.

In feriali Officio per Annum, Aña. Deduc me.

Psalmus.

LEGEM pone mihi, Dómine, viam justificatiónum tuárum: * et exquíram eam semper.

Da mihi intelléctum, et scrutábor legem tuam: * et custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum: * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua: * et non in avarítiam.

Avérte óculos meos ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum, * in timóre tuo.

Amputa opprobrium meum, quod suspicátus sum: * quia judícia tua jucúnda.

Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua, Dómine : * salutáre tuum secúndum elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum : * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque : * quia in judíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper : * in sæculum et in sæculum sæculi.

Et ambulábam in latitúdine : * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar in testimóniis tuis in conspéctu regum : * et non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua, quæ diléxi : * et exercébar in justificatiónibus tuis.

Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedísti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea : * quia elóquium tuum vivificábit me.

Supérbi iníque agébant usquequáque : * a lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum a sæculo, Dómine : * et consolátus sum.

Deféctio ténuit me, * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine : * et custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi : * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo : * miserére mei secúndum elóquium tuum.

Cogitávi vias meas : * et convérti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, et non sum turbátus : * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumpléxi sunt me : * et legem tuam non sum oblítus.

Média nocte surgébam ad confiténdum tibi, * super judícia justificatiónis tuæ.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te : * et custodiéntium mandáta tua.

Misericórdia tua, Dómine, plena est terra : * justificatiónes tuas doce me.

Bonitátem fecísti cum servo tuo, Dómine : * secúndum verbum tuum.

Bonitátem, et disciplínam et sciéntiam doce me : * quia mandátis tuis crédidi.

Priúsquam humiliárer ego delíqui : * proptérea elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu : * et in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.
Multiplicáta est super me iníquitas superbórum : * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.
Coagulátum est sicut lac cor eórum : * ego vero legem tuam meditátus sum.
Bonum mihi quia humiliásti me : * ut discam justificatiónes tuas.
Bonum mihi lex oris tui, * super míllia auri, et argénti.
Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me : * da mihi intelléctum, ut discam mandáta tua.
Qui timent te vidébunt me, et lætabúntur : * quia in verba tua supersperávi.
Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua : * et in veritáte tua humiliásti me.
Fiat misericórdia tua ut consolétur me : * secúndum elóquium tuum servo tuo.
Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam : * quia lex tua meditátio mea est.
Confundántur supérbi, quia injúste iniquitátem fecérunt in me : * ego autem exercébor in mandátis tuis.
Convertántur mihi timéntes te : * et qui novérunt testimónia tua.
Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confúndar.

Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

Sequens Capitulum, et alia in aliis Horis, dicuntur in Dñicis a iij. post Pent. usque ad Advent. ℟℟. br. etiam eodem Temp. similiter et quæ seq. in fer. Offic.

Capit. 1. *Joan.* 4. *c*

DEUS cháritas est : et qui manet in charitáte, in Deo manet et Deus in eo.

℟. br. Inclína cor meum, Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem : in via tua vivífica me. In. Glória Patri. Inclína. ℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

In feriali Officio per Annum, Aña. Deduc me, Dómine, in sémitam mandatórum tuórum.

Capit. *Jerem.* 17. *c*

SANA me, Dómine, et sanábor : salvum me fac, et salvus ero : quóniam laus mea tu es.

℟. br. Sana ánimam meam, * Quia peccávi tibi. Sana. ℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. Quia. Glória Patri. Sana. ℣. Adjútor meus esto, ne derelínquas me. ℟. Neque despícias me, Deus salutáris meus.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, ad Tertiam, Sextam et Nonam, flexis genibus dicitur : Ky

rie,eléison. Christe, eléison. Kyrie,eléison. Pater noster, *secreto.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Pater noster. Ave María. Deus, in adjutórium. 18.

Hymnus.

RECTOR potens, verax Deus,
Qui témperas rerum vices,
Splendóre mane illúminas,
Et ígnibus merídiem.
Extíngue flammas lítium,
Aufer calórem nóxium,
Confer salútem córporum,
Verámque pacem córdium.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis per Annum. Aña. Allelúia.

In feriali Officio per Annum. Aña. Adjuva me.

Psalmus.

DEFECIT in salutáre tuum ánima mea: * et in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicéntes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui: * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes: * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua véritas: * iníque persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulo minus consummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secúndum misericórdiam tuam vivífica me; * et custódiam testimónia oris tui.

In ætérnum, Dómine: * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem et generatiónem véritas tua: * fundásti terram, et pérmanet.

Ordinatióne tua persevérat dies: * quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quod lex tua meditátio mea est: * tunc forte periíssem in humilitáte mea.

In ætérnum non oblivíscar justificatiónes tuas: * quia in ipsis vivificásti me.

Tuus sum ego, salvum me fac: * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me : * testimónia tua intelléxi.
Omnis consummatiónis vidi finem : * latum mandátum tuum nimis.
QUOMODO diléxi legem tuam, Dómine? * tota die meditátio mea est.
Super inimícos meos prudéntem me fecísti mandáto tuo : * quia in ætérnum mihi est.
Super omnes docéntes me intelléxi : * quia testimónia tua meditátio mea est.
Super senes intelléxi : * quia mandáta tua quæsívi.
Ab omni via mala prohíbui pedes meos ; * ut custódiam verba tua.
A judíciis tuis non declinávi : * quia tu legem posuísti mihi.
Quam dúlcia fáucibus meis elóquia tua, * super mel ori meo !
A mandátis tuis intelléxi : * proptérea odívi omnem viam iniquitátis.
Lucérna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.
Jurávi, et státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.
Humiliátus sum usquequáque, Dómine : * vivífica me secúndum verbum tuum.
Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine : * et judícia tua doce me.
Anima mea in mánibus meis semper : * et legem tuam non sum oblítus.
Posuérunt peccatóres láqueum mihi : * et de mandátis tuis non errávi.
Hereditáte acquisívi testimónia tua in ætérnum : * quia exultátio cordis mei sunt.
Inclinávi cor meum ad faciéndas justificatiónes tuas in ætérnum : * propter retributiónem.
INIQUOS ódio hábui : * et legem tuam diléxi.
Adjútor et suscéptor meus es tu : * et in verbum tuum supersperávi.
Declináte a me malígni : * et scrutábor mandáta Dei mei.
Súscipe me secúndum elóquium tuum, et vivam : * et non confúndas me ab expectatióne mea.
Adjuva me, et salvus ero : * et meditábor in justificatiónibus tuis semper.
Sprevísti omnes discedéntes a judíciis tuis : * quia injústa cogitátio eórum.
Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ ; * ídeo diléxi testimónia tua.
Confíge timóre tuo carnes meas : * a judíciis enim tuis tímui.
Feci judícium et justítiam : * non tradas me calumniántibus me.
Súscipe servum tuum in

bonum : * non calumniéntur me supérbi.
Oculi mei defecérunt in salutáre tuum : * et in elóquium justítiæ tuæ.
Fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam : * et justificatiónes tuas doce me.
Servus tuus sum ego : * da mihi intelléctum, ut sciam testimónia tua.
Tempus faciéndi, Dómine : * dissipavérunt legem tuam.
Ideo diléxi mandáta tua, * super aurum et topázion.
Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar : * omnem viam iníquam ódio hábui.
Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulum. *Galat.* 6.

ALTER altérius ónera portáte, et sic adimplébitis legem Christi.
℟. br. In ætérnum, Dómine, * Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum. ℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

In feriali Officio per Annum, Aña. Adjuva me, et salvus ero, Dómine.

Capit. Alter altérius.

℟. br. Benedícam Dóminum * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus in ore meo. In. Glória Patri. Benedícam. ℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, flexis genibus dicitur : Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Orémus.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Pater noster. Ave María.
Deus, in adjutórium. 18.

Hymnus.

RERUM Deus tenax vigor,
Immótus in te pérmanens,
Lucis diúrnæ témpora
Successíbus detérminans.
Largíre lumen véspere,
Quo vita nusquam décidat,
Sed præmium mortis sacræ
Perénnis instet glória.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

In Dominicis per Annum. Aña. Allelúia.

In feriali Officio per Annum, Aña. Aspice in me.

Psalmus.

MIRABILIA testimónia tua : * ídeo scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat : * et intelléctum dat párvulis.

Os meum apérui, et attráxi spíritum : * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, et miserére mei, * secúndum judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secúndum elóquium tuum : * et non dominétur mei omnis injustítia.

Rédime me a calúmniis hóminum : * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum : * et doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei : * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es, Dómine : * et rectum judícium tuum.

Mandásti justítiam testimónia tua : * et veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus : * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignitum elóquium tuum veheménter : * et servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego, et contémptus : * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Justítia tua, justítia in ætérnum : * et lex tua véritas.

Tribulátio et angústia invenérunt me : * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in ætérnum : * intelléctum da mihi, et vivam.

CLAMAVI in toto corde meo, exáudi me, Dómine : * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac : * ut custódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, et clamávi : * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo : * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secúndum misericórdiam tuam, Dómine : * et secúndum judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequéntes me iniquitáti : * a lege autem tua longe facti sunt.

Prope es tu, Dómine : * et omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de testimóniis tuis : * quia in ætérnum fundásti ea.

Vide humilitátem meam, et éripe me : * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, et rédime me : * propter elóquium tuum vivífica me.

Longe a peccatoribus salus : * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.
Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine : * secúndum judícium tuum vivífica me.
Multi qui persequúntur me, et tríbulant me : * a testimóniis tuis non declinávi.
Vidi prævaricántes, et tabescébam : * quia elóquia tua non custodiérunt.
Vide quóniam mandáta tua diléxi, Dómine : * in misericórdia tua vivífica me.
Princípium verbórum tuórum, véritas : * in ætérnum ómnia judícia justítiæ tuæ.

PRINCIPES persecúti sunt me gratis : * et a verbis tuis formidávit cor meum.
Lætábor ego super elóquia tua : * sicut qui invénit spólia multa.
Iniquitátem ódio hábui, et abominátus sum : * legem autem tuam diléxi.
Sépties in die laudem dixi tibi : * super judícia justítiæ tuæ.
Pax multa diligéntibus legem tuam : * et non est illis scándalum.
Expectábam salutáre tuum, Dómine : * et mandáta tua diléxi.
Custodívit ánima mea testimónia tua : * et diléxit ea veheménter.
Servávi mandáta tua, et testimónia tua : * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.
Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo, Dómine : * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.
Intret postulátio mea in conspéctu tuo : * secúndum elóquium tuum éripe me.
Eructábunt lábia mea hymnum, * cum docúeris me justificatiónes tuas.
Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum : * quia ómnia mandáta tua æquitas.
Fiat manus tua, ut salvet me : * quóniam mandáta tua elégi.
Concupívi salutáre tuum, Dómine : * et lex tua meditátio mea est.
Vivet ánima mea, et laudábit te, * et judícia tua adjuvábunt me.
Errávi, sicut ovis quæ périit : * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.
Aña. Allelúia, allelúia, allelúia.

Capit. 1. *Cor.* 6. *d*

EMPTI enim estis prétio magno. Glorificáte, et portáte Deum in córpore vestro.

℟. br. Clamávi in toto corde meo, * Exáudi me, Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exáudi. Glória Patri. Cla-

mávi. ℣. Ab occúltis meis munda me, Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

In feriali Officio per Annum, Aña. Aspice in me, et miserére mei, Dómine.

Capitulum. Empti enim. ℟. br. Rédime me, Dómine, * Et miserére mei. Rédime. ℣. Pes enim meus stetit in via recta. Et. Glória Patri. Rédime. ℣. Ab occúltis meis munda me, Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, flexis genibus dicitur: Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Oratio conveniens.

Vesperæ in Dñica, et in Feriis, habentur inferius post Laudes Sabbati.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Dómine, lábia mea apéries, ut supra. 1.

Invitatorium. Veníte, * Exultémus Dómino. Psalmus. Jubilémus Deo, ut supra. 2.

Hymnus.

Somno reféctis ártubus,
Spreto cubíli, súrgimus:
Nobis, Pater, canéntibus
Adésse te depóscimus.
Te lingua primum cóncinat,
Te mentis ardor ámbiat:
Ut áctuum sequéntium
Tu, sancte, sis exórdium.
Cedant tenébræ lúmini,
Et nox diúrno síderi,
Ut culpa, quam nox íntulit,
Lucis labáscat múnere.
Precámur iídem súpplices,
Noxas ut omnes ámputes,
Et ore te canéntium
Laudéris omni témpore.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Invitatoria per Ferias dicuntur in feriali Officio ab Octava Pentecostes usque ad Adventum. Hymni vero tam ad Matutinum, quam ad Laudes et Vesperas, et Añæ Nocturnorum ut infra.

Aña. Dóminus defénsor.

Psalmus 26.

Dominus illuminátio mea et salus mea, * quem timébo?
Dóminus protéctor vitæ meæ, * a quo trepidábo?
Dum apprópiant super me

nocéntes, * ut edant carnes meas:
Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, et cecidérunt.
Si consístant advérsum me castra, * non timébit cor meum.
Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.
Unam pétii a Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini, ómnibus diébus vitæ meæ.
Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.
Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo: * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.
In petra exaltávit me: * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.
Circuívi, et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dómino.
Exáudi, Dómine, vocem meam qua clamávi ad te: * miserére mei, et exáudi me.
Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.
Ne avértas fáciem tuam a me: * ne declínes in ira a servo tuo.
Adjútor meus esto: * ne derelínquas me, neque despícias me, Deus salutáris meus.
Quóniam pater meus, et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assúmpsit me.
Legem pone mihi, Dómine, in via tua: * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.
Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.
Credo vidére bona Dómini: * in terra vivéntium.
Expécta Dóminum, viríliter age: * et confortétur cor tuum, et sústine Dñum.

Psalmus 27.

Ad te, Dómine, clamábo, Deus meus ne síleas a me: * nequándo táceas a me, et assimilábor descendéntibus in lacum.
Exáudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ dum oro ad te: * dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuum.
Ne simul trahas me cum peccatóribus: * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me.
Qui loquúntur pacem cum próximo suo, * mala autem in córdibus eórum.
Da illis secúndum ópera eórum, * et secúndum nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secúndum ópera mánuum eórum tríbue illis : * redde retributiónem eórum ipsis.
Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, et in ópera mánuum ejus * déstrues illos, et non ædificábis eos.
Benedíctus Dóminus : * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.
Dóminus adjútor meus, et protéctor meus : * in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.
Et reflóruit caro mea : * et ex voluntáte mea confitébor ei.
Dóminus fortitúdo plebis suæ : * et protéctor salvatiónum Christi sui est.
Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ : * et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.
Aña. Dóminus defénsor vitæ meæ.
Aña. Adoráte.

Psalmus 28.

AFFERTE Dómino, fílii Dei : * afférte Dómino fílios aríetum :
Afférte Dómino glóriam et honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit : * Dóminus super aquas multas.
Vox Dómini in virtúte, * vox Dómini in magnificéntia.
Vox Dómini confringéntis cedros : * et confrínget Dóminus cedros Líbani :
Et comminuet eas tamquam vítulum Líbani : * et diléctus quemádmodum fílius unicórnium.
Vox Dómini intercidéntis flammam ignis : * vox Dómini concutiéntis desértum, et commovébit Dóminus desértum Cades.
Vox Dómini præparántis cervos, et revelábit condénsa : * et in templo ejus omnes dicent glóriam.
Dóminus dilúvium inhabitáre facit : * et sedébit Dóminus rex in ætérnum.
Dóminus virtútem pópulo suo dabit : * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

Psalmus 29.

EXALTABO te, Dómine, quóniam suscepísti me : * nec delectásti inimícos meos super me.
Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanásti me.
Dómine, eduxísti ab inférno ánimam meam : * salvásti me a descendéntibus in lacum.
Psállite Dómino sancti ejus : * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.
Quóniam ira in indignatióne ejus : * et vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus : * et ad matutínum lætítia.
Ego autem dixi in abundántia mea : * Non movébor in ætérnum.
Dómine, in voluntáte tua, * præstitísti decóri meo virtútem.
Avertísti fáciem tuam a me : * et factus sum conturbátus.
Ad te, Dómine, clamábo, * et ad Deum meum deprecábor.
Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descéndo in corruptiónem?
Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?
Audívit Dóminus et misértus est mei : * Dóminus factus est adjútor meus.
Convertísti planctum meum in gáudium mihi : * conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítia :
Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar : * Dómine Deus meus, in ætérnum confitébor tibi.
Aña. Adoráte Dóminum in aula sancta ejus.
Aña. In tua justítia.

Psalmus 30.

In te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum : * in justítia tua líbera me.
Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.
Esto mihi in Deum protectórem : et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.
Quóniam fortitúdo mea, et refúgium meum es tu : * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.
Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi : * quóniā tu es protéctor meus.
In manus tuas comméndo spíritum meum : * redemísti me, Dómine Deus veritátis.
Odísti observántes vanitátes, * supervácue.
Ego autem in Dómino sperávi : * exultábo, et lætábor in misericórdia tua.
Quóniam respexísti humilitátem meam, * salvásti de necessitátibus ánimā meam.
Nec conclusísti me in mánibus inimíci : * statuísti in loco spatióso pedes meos.
Miserére mei, Dómine, quóniam tríbulor : * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, et venter meus :
Quóniam defécit in dolóre vita mea; * et anni mei in gemítibus.
Infirmáta est in paupertáte virtus mea : * et ossa mea conturbáta sunt.
Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium et vicínis meis valde : * et timor notis meis.
Qui vidébant me, foras fugérunt a me : * oblivióni datus sum, tamquam mórtuus a corde.

Factus sum tamquam vas pérditum : * quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu :
In eo dum convenírent simul advérsum me, * accípere ánimam meam consiliáti sunt.
Ego autem in te sperávi, Dómine : * dixi : Deus meus es tu : in mánibus tuis sortes meæ.
Eripe me de manu inimicórum meórum, * et a persequéntibus me.
Illústra fáciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericórdia tua : * Dómine, non confúndar, quóniam invocávi te.
Erubéscant ímpii, et deducántur in inférnum : * muta fiant lábia dolósa.
Quæ loquúntur advérsus justum iniquitátem, * in supérbia, et in abusióne.
Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dñe, * quam abscondísti timéntibus te !
Perfecísti eis, qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.
Abscóndes eos in abscóndito faciéi tuæ * a conturbatióne hóminum.
Próteges eos in tabernáculo tuo * a contradictióne linguárum.
Benedíctus Dóminus : * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munita.
Ego autem dixi in excéssu mentis meæ : * Projéctus sum a fácie oculórum tuórum.
Ideo exaudísti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.
Dilígite Dóminum omnes sancti ejus : * quóniam veritátem requíret Dóminus, et retríbuet abundánter faciéntibus supérbiam.
Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Psalmus 31.

Beati, quorum remíssæ sunt iniquitátes : * et quorum tecta sunt peccáta.
Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum ; * nec est in spíritu ejus dolus.
Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem tota die.
Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua : * convérsus sum in ærúmna mea, dum confígitur spina.
Delíctum meum cógnitum tibi feci : * et injustítiam meam non abscóndi.
Dixi : Confitébor advérsum me injustítiam meam Dómino : * et tu remisísti impietátem peccáti mei.
Pro hac orábit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum * ad eum non approximábunt.
Tu es refúgium meum a tribulatióne, quæ circúmdedit me : * exultátio mea, érue me a circumdántibus me.
Intelléctum tibi dabo, et ínstruam te in via hac, qua gradiéris : * firmábo super te óculos meos.
Nolíte fíeri sicut equus et mulus, * quibus non est intelléctus.
In camo et freno maxíllas eórum constrínge, * qui non appróximant ad te.
Multa flagélla peccatóris, * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.
Lætámini in Dómino, et exultáte justi, * et gloriámini omnes recti corde.
Aña. In tua justítia líbera me, Dómine.
Aña. Rectos.

Psalmus 32.

Exultate, justi, in Dómino : * rectos decet collaudátio.
Confitémini Dómino in cíthara : * in psaltério decem chordárum psállite illi.
Cantáte ei cánticum novum : * bene psállite ei in vociferatióne.
Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.
Díligit misericórdiam et judícium : * misericórdia Dómini plena est terra.
Verbo Dómini cœli firmáti sunt : * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.
Cóngregans sicut in utre aquas maris : * ponens in thesáuris abyssos.
Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.
Quóniam ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit et creáta sunt.
Dóminus díssipat consília Géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.
Consílium autem Dómini in ætérnum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatióne et generatiónem.
Beáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus, * pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi.
De cœlo respéxit Dóminus : * vidit omnes fílios hóminum.
De præparáto habitáculo suo : * respéxit super omnes qui hábitant terram.
Qui finxit singillátim corda eórum : * qui intélligit ómnia ópera eórum.
Non salvátur rex per multam virtútem : * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.
Fallax equus ad salútem :

* in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.
Ecce óculi Dómini super metuéntes eum : * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus.
Ut éruat a morte ánimas eórum : * et alat eos in fame.
Anima nostra sústinet Dóminum : * quóniam adjútor et protéctor noster est.
Quia in eo lætábitur cor nostrum : * et in nómine sancto ejus sperávimus.
Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos : * quemádmodum sperávimus in te.

Psalmus 33.

BENEDICAM Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.
In Dómino laudábitur ánima mea : * áudiant mansuéti, et læténtur.
Magnificáte Dóminum mecum, * et exaltémus nomen ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et exaudívit me : * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illuminámini : * et fácies vestræ non confundéntur.
Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum : * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.
Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * et erípiet eos.
Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beátus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum omnes sancti ejus : * quóniam non est inópia timéntibus eum.
Dívites eguérunt et esuriérunt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte, fílii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.
Quis est homo qui vult vitam : * díligit dies vidére bonos ?
Próhibe linguam tuam a malo : * et lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte a malo, et fac bonum : * inquíre pacem, et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos : * et aures ejus in preces eórum.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala : * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos : * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde : * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum : * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima : * et qui odérunt justum delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum : * et non delínquent omnes qui sperant in eo.
Aña. Rectos decet collaudátio.
Aña. Expúgna.

Psalmus 34.

JUDICA, Dómine, nocéntes me, * expúgna impugnántes me.
Apprehénde arma et scutum : * et exúrge in adjutórium mihi.
Effúnde frámeam, et conclúde advérsus eos, qui persequúntur me : * dic ánimæ meæ : Salus tua ego sum.
Confundántur et reverceántur, * quæréntes ánimam meam.
Avertántur retrórsum, et confundántur * cogitántes mihi mala.
Fiant tamquam pulvis ante fáciem venti : * et Angelus Dómini coárctans eos.
Fiat via illórum ténebræ et lúbricum : * et Angelus Dómini pérsequens eos.
Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láquei sui : * supervácue exprobravérunt ánimam meam.
Véniat illi láqueus, quem ignórat : et cáptio, quam abscóndit, apprehéndat eum : * et in láqueum cadat in ipsum.
Anima autem mea exultábit in Dómino : * et delectábitur super salutári suo.
Omnia ossa mea dicent : * Dómine, quis símilis tibi?
Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus : * egénum et páuperem a diripiéntibus eum.
Surgéntes testes iníqui, * quæ ignorábam, interrogábant me.
Retribuébant mihi mala pro bonis : * sterilitátem ánimæ meæ.
Ego autem cum mihi molésti essent, * induébar cilício.
Humiliábam in jejúnio ánimam meam : * et orátio mea in sinu meo convertétur.
Quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacébam : * quasi lugens et contristátus sic humiliábar.
Et advérsum me lætáti sunt, et convenérunt : * congregáta sunt super me flagélla, et ignorávi.
Dissipáti sunt, nec compúncti, tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne : * frenduérunt super me déntibus suis.
Dómine, quando respícies? * restítue ánimam meam a malignitáte eórum, a leónibus únicam meam.
Confitébor tibi in ecclésia

magna, * in pópulo gravi laudábo te.
Non supergáudeant mihi, qui adversántur mihi iníque: * qui odérunt me gratis, et ánnuunt óculis.
Quóniam mihi quidem pacífice loquebántur: * et in iracúndia terræ loquéntes, dolos cogitábant.
Et dilatavérunt super me os suum: * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi nostri.
Vidísti, Dómine, ne síleas: * Dómine, ne discédas a me.
Exúrge et inténde judício meo: * Deus meus, et Dóminus meus in causam meam.
Júdica me secúndum justítiam tuam, Dómine Deus meus, * et non supergáudeant mihi.
Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimæ nostræ: * nec dicant: Devorávimus eum.
Erubéscant et revereántur simul, * qui gratulántur malis meis.
Induántur confusióne et reveréntia * qui magna loquúntur super me.
Exsúltent et læténtur qui volunt justítiam meam: * et dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.
Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * tota die laudem tuam.

Psalmus 35.

Dixit injústus, ut delínquat in semetípso: * Non est timor Dei ante óculos ejus.
Quóniam dolóse egit in conspéctu ejus: * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.
Verba oris ejus iníquitas, et dolus: * nóluit intellígere ut bene ágeret.
Iniquitátem meditátus est in cubíli suo: * ástitit omni viæ non bonæ, malítiam autem non odívit.
Dómine, in cœlo misericórdia tua: * et véritas tua usque ad nubes.
Justítia tua sicut montes Dei: * judícia tua abyssus multa.
Hómines, et juménta salvábis, Dómine: * quemádmodum multiplicásti misericórdiam tuam Deus.
Fílii autem hóminum, * in tégmine alárum tuárum sperábunt.
Inebriabúntur ab ubertáte domus tuæ: * et torrénte voluptátis tuæ potábis eos.
Quóniam apud te est fons vitæ: * et in lúmine tuo vidébimus lumen.
Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * et justítiam tuam his, qui recto sunt corde.
Non véniat mihi pes supérbiæ, * et manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem : * expúlsi sunt, nec potuérunt stare.

Aña. Expúgna impugnántes me.

Aña. Revéla.

Psalmus 36.

Noli æmulári in malignántibus : * neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent : * et quemádmodum ólera herbárum cito décident.

Spera in Dómino, et fac bonitátem : * et inhábita terram, et pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino : * et dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, et spera in eo : * et ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam : et judícium tuum tamquam merídiem, * súbditus esto Dómino, et ora eum.

Noli æmulári in eo, qui prosperátur in via sua : * in hómine faciénte injustítias.

Désine ab ira, et derelínque furórem : * noli æmulári ut malignéris.

Quóniam qui malignántur, exterminabúntur : * sustinéntes autem Dóminum, ipsi hereditábunt terram.

Et adhuc pusíllum, et non erit peccátor : * et quæres locum ejus, et non invénies.

Mansuéti autem hereditábunt terram, * et delectabúntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum : * et stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum : * quóniam próspicit quod véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres : * intendérunt arcum suum.

Ut dejíciant páuperem et ínopem : * ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum : * et arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas.

Quóniam bráchia peccatórum conteréntur : * confírmat autem justos Dóminus.

Novit Dóminus dies immaculatórum : * et heréditas eórum in ætérnum erit.

Non confundéntur in témpore malo, et in diébus famis saturabúntur : * quia peccatóres períbunt.

Inimíci vero Dómini mox ut honorificáti fúerint et exaltáti : * deficiéntes, quemádmodum fumus defícient.

Mutuábitur peccátor, et non solvet : * justus autem miserétur et tríbuet.

Quia benedicéntes ei hereditábunt terram : * maledicéntes autem ei disperíbunt.
Apud Dóminum gressus hóminis dirigéntur : * et viam ejus volet.
Cum cecíderit, non collidétur : * quia Dóminus suppónit manum suam.
Júnior fui, étenim sénui : * et non vidi justum derelíctum, nec semen ejus quærens panem.
Tota die miserétur et cómmodat : * et semen illíus in benedictióne erit.
Declína a malo, et fac bonum : * et inhábita in sæculum sæculi.
Quia Dóminus amat judícium, et non derelinquet sanctos suos : * in ætérnum conservabúntur.
Injústi puniéntur : * et semen impiórum períbit.
Justi autem hæreditábunt terram : * et inhabitábunt in sæculum sæculi super eam.
Os justi meditábitur sapiéntiam, * et lingua ejus loquétur judícium.
Lex Dei ejus in corde ipsíus : * et non supplantabúntur gressus ejus.
Consíderat peccátor justum : * et quærit mortificáre eum.
Dóminus autem non derelínquet eum in mánibus ejus : * nec damnábit eum cum judicábitur illi.
Expécta Dóminum, et custódi viam ejus : et exaltábit te, ut hereditáte cápias terram : * cum períerint peccatóres, vidébis.
Vidi ímpium superexaltátum : * et elevátum sicut cedros Líbani.
Et transívi, et ecce non erat : * et quæsívi eum, et non est invéntus locus ejus.
Custódi innocéntiam, et vide æquitátem : * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.
Injústi autem disperíbunt simul : * relíquiæ impiórum interíbunt.
Salus autem justórum a Dómino : * et protéctor eórum in témpore tribulatiónis.
Et adjuvábit eos Dóminus, et liberábit eos : * et éruet eos a peccatóribus, et salvábit eos : quia speravérunt in eo.

Psalmus 37.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.
Quóniam sagíttæ tuæ infíxæ sunt mihi : * et confirmásti super me manum tuam.
Non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ : * non est pax óssibus meis a fácie peccatórum meórum.
Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum : * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt, et corruptæ sunt cicatríces meæ, * a fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum, et curvátus sum usque in finem: * tota die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus: * et non est sánitas in carne mea.

Afflíctus sum, et humiliátus sum nìmis: * rugiébam a gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum: * et gémitus meus a te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea: * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Amíci mei, et próximi mei * advérsum me appropinquavérunt, et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longe stetérunt: * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes; * et dolos tota die meditabántur.

Ego autem tamquam surdus non audiébam: * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens: * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi: * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequándo supergáudeant mihi inimíci mei: * et dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagélla parátus sum: * et dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo: * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me: * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníque.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi: * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me, Dómine Deus meus: * ne discésseris a me.

Inténde in adjutóriū meum, * Dómine Deus salútis meæ.

Aña. Revéla Dómino viam tuam.

Per Annum, ℣. Dómine, in cœlo misericórdia tua. ℟. Et véritas tua usque ad nubes.

Pro uno Mart., ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Lætámini in Dómino,

et exultáte, justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Pro Conf. Pont., et non Pont., ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pro una Sancta, ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde, ut 18.

Ant. Miserére.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco: * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci: * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam: * et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua: * et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ: * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries: * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique: * holocáustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum, et humiliátum Deus non despícies.

Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocáusta: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Ant. Miserére mei, Deus.

Ant. Intéllige.

Psalmus 5.

VERBA mea áuribus pércipe, Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ: * Rex meus, et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant: * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos: * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt: et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Intéllige clamórem meum, Dómine.

Ant. Deus Deus meus.

Psalmus 62.

DEUS Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, * quam multiplíciter tibi caro mea.

In terra desérta, et ínvia, et inaquósa: * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea: * et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea : * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.
Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te : * quia fuísti adjútor meus.
Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te : * me suscépit déxtera tua.
Ipsi vero in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ : * tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.
Rex vero lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo : * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Hic non dicitur Glória Patri.

Psalmus 66.

Deus misereátur nostri, et benedícat nobis : * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.
Ut cognoscámus in terra viam tuam : * in ómnibus géntibus salutáre tuum.
Confiteántur tibi pópuli Deus : * confiteántur tibi pópuli omnes.
Læténtur et exúltent gentes : * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, et gentes in terra dírigis.
Confiteántur tibi pópuli Deus : confiteántur tibi pópuli omnes : * terra dedit fructum suum.
Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus : * et métuant eum omnes fines terræ.
Glória Patri, et Fílio.

Aña. Deus Deus meus, ad te de luce vígilo.

Aña. Convérsus est.

Canticum Isaiæ Prophetæ.
Cap. 12.

Confitebor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi: * convérsus est furor tuus, et consolátus es me.
Ecce Deus salvátor meus, * fiduciáliter agam, et non timébo.
Quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.
Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus salvatóris : * et dicétis in die illa : Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus.
Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus : * mementóte quóniam excélsum est nomen ejus.
Cantáte Dómino, quóniam magnífice fecit : * annuntiáte hoc in univérsa terra.
Exúlta et lauda habitátio Sion : * quia magnus in médio tui sanctus Israel.

Aña. Convérsus est furor tuus, Dómine, et consolátus es me.

Ant. Laudáte Dóminum.

Psalmus 148.

LAUDATE Dóminum de cœlis : * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus ; * laudáte eum omnes virtútes ejus.

Laudáte eum sol et luna : * laudáte eum omnes stellæ, et lumen.

Laudáte eum cœli cœlórum : * et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, et in sæculum sæculi : * præcéptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra : * dracónes, et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum : * quæ fáciunt verbum ejus.

Montes, et omnes colles : * ligna fructífera, et omnes cedri.

Béstiæ, et univérsa pécora : * serpéntes et vólucres pennátæ :

Reges terræ, et omnes pópuli : * príncipes et omnes júdices terræ.

Júvenes et vírgines : senes cum junióribus laudent nomen Dómini : * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum et terram : * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus : * fíliis Israel, pópulo appropinquánti sibi.

Hic non dicitur Glória Patri.

Psalmus 149.

CANTATE Dómino cánticum novum : * laus ejus in ecclésia Sanctórum.

Lætétur Israel in eo, qui fecit eum : * et fílii Sion exúltent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano et psaltério psallant ei.

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo : * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória, * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum : * et gládii ancípites in mánibus eórum :

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus : * increpatiónes in pópulis.

Ad alligándos reges eórum in compédibus : * et nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscríptum : * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Hic non dicitur Glória Patri.

Psalmus 150.

LAUDATE Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secúndum multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério, et cíthara.

Laudáte eum in tympano, et choro : * laudáte eum in chordis, et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus : laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Glória Patri, et Fílio.

Aña. Laudáte Dóminum de cœlis.

Capitulum sequens dicitur in feriali Offic. ab Octava Pentecostes usque ad Adventum.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

NOX præcéssit, dies autem appropinquávit : abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis : sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

SPLENDOR patérnæ glóriæ,
De luce lucem próferens,
Lux lucis, et fons lúminis,
Diem dies illúminans :
Verúsque sol illábere,
Micans nitóre pérpeti :
Jubárque sancti Spíritus
Infúnde nostris sénsibus.

Votis vocémus et Patrem,
Patrem poténtis grátiæ,
Patrem perénnis glóriæ,
Culpam reléget lúbricam.

Confírmet actus strénuos :
Dentes retúndat ínvidi :
Casus secúndet ásperos :
Agénda recte dírigat.

Mentem gubérnet et regat :
Sit pura nobis cástitas :
Fides calóre férveat :
Fraudis venéna nésciat.

Christúsque nobis sit cibus,
Potúsque noster sit fides :
Læti bibámus sóbriam
Profusiónem Spíritus.

Lætus dies hic tránseat :
Pudor sit ut dilúculum :
Fides velut merídies :
Crepúsculum mens nésciat.

Auróra lucem próvehit :
Cum luce nobis pródeat
In Patre totus Fílius,
Et totus in Verbo Pater.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum.
Amen.

Per Annum, ℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Aña. Benedíctus Dóminus Deus Israel.

In Feriis Quatuor Temp., et Vigil. quæ jejunantur, post Añam ad Benedictus, et in Vesperis ad Magnificat, dicuntur sequentes Pre-

ces flexis genibus : aliis temporibus non dicuntur.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, totum dicitur clara voce ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere, Dómine, úsquequo. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Dómine, salvum fac Regem. ℟. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus te. ℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hereditáti tuæ. ℟. Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum. ℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. ℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis. ℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine, et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Pro afflíctis et captívis. ℟. Líbera eos, Deus Israel, ex ómnibus tribulatiónibus suis. ℣. Mitte eis, Dómine, auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dicitur

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te, Dómine : * Dómine, exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine : * Dómine, quis sustinébit ?

Quia apud te propitiátio est : * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem : * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia : * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Glória Patri, et Fílio.

Finito Psalmo, dicitur ℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor

meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Deinde dicitur Oratio propria. Et quando in feriali Officio fiunt Commem. communes de S. Maria, de Apostolis, et de Pace, ante eas tam in Laud. quam in Vesperis fit sequens Commemoratio de Cruce. Aña. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos, Deus noster. ℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Orémus. Oratio.

PERPETUA nos, quæsumus Dómine, pace custódi: quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

Quæ Commem. de Cruce fit etiam, quando non dicuntur Preces in feriali tantum Officio.

FERIA TERTIA.

Ad Matutinum.

Invitat. Jubilémus Deo * Salutári nostro. Ps. Venite, exultémus. ut supra. 2.

Hymnus.

CONSORS patérni lúminis,
Lux ipse lucis, et dies,
Noctem canéndo rúmpimus,
Assíste postulántibus.
Aufer tenébras méntium,
Fuga catérvas dæmonum,
Expélle somnoléntiam,
Ne pigritántes óbruat.
Sic, Christe, nobis ómnibus
Indúlgeas credéntibus,
Ut prosit exorántibus,
Quod præcinéntes psállimus.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Aña. Ut non delínquam.

Psalmus 38.

DIXI: Custódiam vias meas: * ut non delínquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cum consísteret peccátor advérsum me.

Obmútui, et humiliátus sum, et sílui a bonis: * et dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me: * et in meditatióne mea exardéscet ignis.

Locútus sum in lingua mea: * Notum fac mihi, Dómine, finem meum:

Et númerum diérum meórum quis est: * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos: * et substántia mea tamquam níhilum ante te.

Verúmtamen univérsa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránsit homo: * sed et frustra conturbátur.

Thesaurízat : * et ignórat cui congregábit ea.
Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? * et substántia mea apud te est.
Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium insipiénti dedísti me.
Obmútui, et non apérui os meum, quóniam tu fecísti : * ámove a me plagas tuas.
A fortitúdine manus tuæ ego deféci in increpatiónibus : * propter iniquitátem corripuísti hóminem.
Et tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vane conturbátur omnis homo.
Exáudi oratiónem meam, Dómine, et deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lácrymas meas.
Ne síleas : quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.
Remítte mihi, ut refrígerer priúsquam ábeam, * et ámplius non ero.

Psalmus 39.

EXPECTÁNS expectávi Dóminum, * et inténdit mihi.
Et exaudívit preces meas : * et edúxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.
Et státuit super petram pedes meos : * et diréxit gressus meos.
Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.
Vidébunt multi, et timébunt : * et sperábunt in Dómino.
Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus : * et non respéxit in vanitátes et insánias falsas.
Multa fecísti tu, Dómine, Deus meus, mirabília tua : * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.
Annuntiávi, et locútus sum : * multiplicáti sunt super númerum.
Sacrifícium et oblatiónem noluísti : * aures autem perfecísti mihi.
Holocáustum et pro peccáto non postulásti : * tunc dixi : Ecce vénio.
In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam : * Deus meus vólui, et legem tuam in médio cordis mei.
Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna, * ecce lábia mea non prohibébo : Dómine, tu scisti.
Justítiam tuam non abscóndi in corde meo : * veritátem tuam, et salutáre tuum dixi.
Non abscóndi misericórdiam tuam et veritátem tuam * a concílio multo.
Tu autem, Dómine, ne longe fácias miseratiónes tuas a me : * misericórdia

tua et véritas tua semper suscepérunt me.
Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus : * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.
Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei : * et cor meum dereliquit me.
Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me : * Dómine, ad adjuvándum me réspice.
Confundántur et revereántur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.
Convertántur retrórsum, et revereántur * qui volunt mihi mala.
Ferant conféstim confusiónem suam, * qui dicunt mihi : Euge, euge.
Exsúltent et læténtur super te omnes quæréntes te : * et dicant semper : Magnificétur Dóminus : qui díligunt salutáre tuum.
Ego autem mendícus sum, et pauper : * Dóminus sollícitus est mei.
Adjútor meus, et protéctor meus tu es : * Deus meus ne tardáveris.
Aña. Ut non delínquam in lingua mea.
Aña. Sana.

Psalmus 40.

Beatus qui intélligit super egénum et páuperem : * in die mala liberábit eum Dóminus.
Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra : * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.
Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus : * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.
Ego dixi : Dómine, miserére mei : * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.
Inimíci mei dixérunt mala mihi : * Quando moriétur, et períbit nomen ejus?
Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur, * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.
Egrediebátur foras, * et loquebátur in idípsum.
Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei : * advérsum me cogitábant mala mihi.
Verbum iníquum constituérunt advérsum me : * Numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat?
Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi : * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.
Tu autem, Dómine, miserére mei, et resúscita me : * et retríbuam eis.
In hoc cognóvi, quóniam voluísti me : * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.
Me autem propter inno-

céntiam suscepísti : * et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum : * fiat, fiat.

Psalmus 41.

QUEMADMODUM desíderat cervus ad fontes aquárum : * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum : * quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte : * dum dícitur mihi quotídie : Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam :* quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei.

In voce exultatiónis, et confessiónis : * sonus epulántis.

Quare tristis es ánima mea? * et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ad meípsum ánima mea conturbáta est : * proptérea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam : * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo : Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei ? * et quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei :

Dum dicunt mihi per síngulos dies : Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea, et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Añ. Sana, Dómine, ánimam meam : quia peccávi tibi.

Añ. Eructávit.

Psalmus 43.

DEUS áuribus nostris audívimus, * patres nostri annuntiavérunt nobis,

Opus, quod operátus es in diébus eórum, * et in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, et plantásti eos : * afflixísti pópulos, et expulísti eos :

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * et

bráchium eórum non salvávit eos :
Sed déxtera tua, et bráchium tuum, et illuminátio vultus tui : * quóniam complacuísti in eis.
Tu es ipse Rex meus et Deus meus : * qui mandas salútes Jacob.
In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * et in nómine tuo spernémus insurgéntes in nobis.
Non enim in arcu meo sperábo : * et gládius meus non salvábit me.
Salvásti enim nos de affligéntibus nos : * et odiéntes nos confudísti.
In Deo laudábimur tota die : * et in nómine tuo confitébimur in sæculum.
Nunc autem repulísti et confudísti nos : * et non egrediéris Deus in virtútibus nostris.
Avertísti nos retrórsum post inimícos nostros : * et qui odérunt nos, diripiébant sibi.
Dedísti nos tamquam oves escárum : * et in Géntibus dispersísti nos.
Vendidísti pópulum tuum sine prétio : * et non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.
Posuísti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem et derísum his, qui sunt in circúitu nostro.
Posuísti nos in similitúdinem Géntibus : * commotiónem cápitis in pópulis.
Tota die verecúndia mea contra me est, * et confúsio faciéi meæ coopéruit me.
A voce exprobrántis, et obloquéntis : * a fácie inimíci, et persequéntis.
Hæc ómnia venérunt super nos, nec oblíti sumus te : * et iníque non égimus in testaménto tuo.
Et non recéssit retro cor nostrum : * et declinásti sémitas nostras a via tua :
Quóniam humiliásti nos in loco afflictiónis, * et coopéruit nos umbra mortis.
Si oblíti sumus nomen Dei nostri, * et si expándimus manus nostras ad deum aliénum :
Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.
Quóniam propter te mortificámur tota die : * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.
Exúrge, quare obdórmis, Dómine? * exúrge, et ne repéllas in finem.
Quare fáciem tuam avértis : * oblivísceris inópiæ nostræ, et tribulatiónis nostræ?
Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra : * conglutinátus est in terra venter noster.
Exúrge, Dómine, ádjuva nos; * et rédime nos propter nomen tuum.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.
Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.
Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.
Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.
Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.
Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent : * in corda inimicórum regis.
Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi : * virga directiónis virga regni tui.
Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto : * circúmdata varietáte.
Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam : * et obliviscere pópulum tuum, et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.
Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur : omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia et exultatióne : * adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui : * in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum : * et in sæculum sæculi.
Aña. Eructávit cor meum verbum bonum.
Aña. Adjútor.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus : * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus, dum turbábitur terra : * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbátæ sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma : * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Psalmus 46.

OMNES gentes, pláudite mánibus : * jubiláte Deo in voce exultatiónis.
Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis : * Rex magnus super omnem terram.
Subjécit pópulos nobis : * et Gentes sub pédibus nostris.
Elégit nobis hereditátem suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.
Ascéndit Deus in júbilo : * et Dóminus in voce tubæ.
Psállite Deo nostro, psállite : * psállite Regi nostro, psállite.
Quóniam Rex omnis terræ Deus : * psállite sapiénter.
Regnábit Deus super Gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.
Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham : * quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti sunt.
Aña. Adjútor in tribulatiónibus.
Aña. Magnus Dóminus.

Psalmus 47.

MAGNUS Dóminus, et laudábilis nimis : * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.
Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.
Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.
Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.
Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus : * et distribúite domos ejus : ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Psalmus 48.

Audite hæc omnes gentes : * áuribus percípite omnes, qui habitátis orbem.

Quique terrígenæ, et fílii hóminum : * simul in unum dives et pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam : * et meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam : * apériam in psaltério propositiónem meam.

Cur timébo in die mala ? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me :

Qui confídunt in virtúte sua : * et in multitúdine divitiárum suárum gloriántur.

Frater non rédimit, rédimet homo : * non dabit Deo placatiónem suam.

Et prétium redemptiónis ánimæ suæ : * et laborábit in ætérnum, et vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, cum víderit sapiéntes moriéntes : * simul insípiens, et stultus peribunt.

Et relínquent aliénis divítias suas : * et sepúlchra eórum domus illórum in ætérnum.

Tabernácula eórum in progénie, et progénie : * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cum in honóre esset, non intelléxit : * comparátus est juméntis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis : * et póstea in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inférno pósiti sunt : * mors depáscet eos.

Et dominabúntur eórum justi in matutíno : * et au-

xilium eórum veteráscet in inférno a glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cum accéperit me.

Ne timúeris cum dives factus fúerit homo : * et cum multiplicáta fúerit glória domus ejus.

Quóniam cum interíerit, non sumet ómnia : * neque descéndet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur : * confitébitur tibi cum beneféceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum : * et usque in ætérnum non vidébit lumen.

Homo, cum in honóre esset, non intelléxit : * comparátus est juméntis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Aña. Magnus Dóminus, et laudábilis nimis.

Aña. Deus deórum.

Psalmus 49.

Deus deórum Dóminus locútus est : * et vocávit terram.

A solis ortu usque ad occásum : * ex Sion spécies decóris ejus.

Deus maniféste véniet : * Deus noster et non silébit.

Ignis in conspéctu ejus exardéscet : * et in circúitu ejus tempéstas válida.

Advocábit cœlum desúrsum : * et terram discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus : * qui órdinant testaméntum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus : * quóniam Deus judex est.

Audi pópulus meus, et loquar : Israel, et testificábor tibi : * Deus Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te : * holocáusta autem tua in conspéctu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos : * neque de grégibus tuis hircos.

Quóniam meæ sunt omnes feræ silvárum, * juménta in móntibus et boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli : * et pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi : * meus est enim orbis terræ, et plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum? * aut sánguinem hircórum potábo?

Immola Deo sacrifícium laudis : * et redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis : * éruam te, et honorificábis me.

Peccatóri autem dixit Deus : * Quare tu enárras justítias meas, et assúmis

testaméntum meum per os tuum?

Tu vero odísti disciplínam: * et projecísti sermónes meos retrórsum.

Si vidébas furem, curr ébas cum eo: * et cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítia: * et lingua tua concinnábat dolos.

Sedens advérsus fratrem tuum loquebáris, et advérsus fílium matris tuæ ponébas scándalum: * hæc fecísti, et tácui.

Existimásti iníque quod ero tui símilis: * árguam te, et státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc qui obliviscímini Deum: * nequándo rápiat, et non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me: * et illic iter, quo osténdam illi salutáre Dei.

Psalmus 51.

Quid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Tota die injustítiam cogitávit lingua tua: * sicut novácula acúta fecísti dolum.

Dilexísti malítiam super benignitátem: * iniquitátem magis, quam loqui æquitátem.

Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Proptérea Deus déstruet te in finem: * evéllet te, et emigrábit te de tabernáculo tuo: et radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, et timébunt, et super eum ridébunt, et dicent: * Ecce homo, qui non pósuit Deum adjutórem suum.

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum: * et præváluit in vanitáte sua.

Ego autem, sicut oliva fructífera in domo Dei, * sperávi in misericórdia Dei in ætérnum: et in sæculum sæculi.

Confitébor tibi in sæculum quia fecísti: * et expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum.

Aña. Deus deórum Dóminus locútus est.

Per Annum, ℣. Immola Deo sacrifícium laudis. ℟. Et redde Altíssimo vota tua.

Pro uno Martyre, ℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Pro pluribus Mart. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delectántur in lætítia.

Pro Confessore Pontifice. ℣. Elégit eum Dóminus

sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pro Confessore non Pontifice, ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Pro una Sancta, ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD LAUDES,

Aña. Dele, Dómine, iniquitátem meam. Ps. Miserére. 59.

Aña. Salutáre.

Psalmus 42.

JUDICA me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta, * ab hómine iníquo et dolóso érue me.

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: * quare me repulísti? et quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emítte lucem tuam et veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei: * ad Deum, qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara Deus, Deus meus: * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Aña. Salutáre vultus mei, et Deus meus.

Aña. Ad te de luce vígilo, Deus. Psalmus Deus Deus meus, ut 60.

Aña. Cunctis diébus.

Canticum Ezechiæ.

Is. 38. *b*

EGO dixi: In dimídio diérum meórum * vadam ad portas ínferi.

Quæsívi resíduum annórum meórum, * dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium.

Non aspíciam hóminem ultra, * et habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est, et convolúta est a me, * quasi tabernáculum pastórum:

Præcísa est velut a texénte, vita mea: dum adhuc ordírer, succídit me: * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane, * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea:

De mane usque ad vésperam fínies me: * sicut pullus hirúndinis sic clamábo, meditábor ut colúmba.

Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum.

Dómine, vim pátior, respónde pro me. * Quid dicam, aut quid respondébit mihi, cum ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.
Dómine, si sic vivitur, et in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, et vivificábis me. * Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima :
Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret, * projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea.
Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te : * non expectábunt qui descéndunt in lacum veritátem tuam.
Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie : * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.
Dómine, salvum me fac, * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.
Aña. Cunctis diébus vitæ nostræ salvos nos fac, Dñe.
Aña. Omnes Angeli ejus, laudáte Dóminum de cœlis.
Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis. 62.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit : abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis : sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Ales diéi núntius
Lucem propínquam præcinit :
Nos excitátor méntium
Jam Christus ad vitam vocat.
Auférte, clamat, léctulos,
Ægro sopóre désides :
Castíque, recti, ac sóbrii
Vigiláte, jam sum próximus.
Jesum ciámus vócibus,
Flentes, precántes, sóbrii :
Inténta supplicátio
Dormíre cor mundum vetat.
Tu, Christe, somnum díscute :
Tu rumpe noctis víncula :
Tu solve peccátum vetus,
Novúmque lumen íngere.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Aña. Eréxit nobis Dóminus cornu salútis in domo David púeri sui.

Preces, quando dicuntur, habentur 64.

FERIA QUARTA.

Ad Matutinum.

Invitat. In manu tua, Dómine, * Omnes fines terræ. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Rerum Creátor óptime,
Rectórque noster áspice:
Nos a quiéte nóxia
Mersos sopóre líbera.

e, sancte Christe, póscimus :
gnósce culpis ómnibus :
Id confiténdum súrgimus,
Morásque noctis rúmpimus.
Mentes manúsque tóllimus,
ropphéta sicut nóctibus
Nobis geréndum præcipit,
aulúsque gestis cénsuit.
ides malum, quod fécimus,
Occúlta nostra pándimus :
reces geméntes fúndimus,
Dimítte quod peccávimus.
ræsta, Pater piíssime,
atríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

na. Avértit Dóminus.

Psalmus 52.

DIXIT insípiens in corde suo : * Non est Deus.
orrúpti sunt, et abomiábiles facti sunt in iniquiátibus : * non est qui fáiat bonum.
eus de cœlo prospéxit super fílios hóminum : * ut ídeat si est intélligens, aut equírens Deum.
mnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt : * on est qui fáciat bonum, on est usque ad unum.
onne scient omnes qui perántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis ?
eum non invocavérunt : * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.
Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent : * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.
Quis dabit ex Sion salutáre Israel ? * cum convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

Psalmus 54.

EXAUDI, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam : * inténde mihi, et exáudi me.
Contristátus sum in exercitatióne mea : * et conturbátus sum a voce inimíci, et a tribulatióne peccatóris.
Quóniam declinavérunt in me iniquitátes : * et in ira molésti erant mihi.
Cor meum conturbátum est in me : * et formído mortis cécidit super me.
Timor et tremor venérunt super me : * et contexérunt me ténebræ.
Et dixi : Quis dabit mihi pennas sicut colúmbæ, * et volábo, et requiéscam ?
Ecce elongávi fúgiens : * et mansi in solitúdine.
Expectábam eum, qui salvum me fecit * a pusillanimitáte spíritus et tempestáte.
Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum : * quóniam vidi iniquitátem, et contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas : * et labor in médio ejus, et injustítia.
Et non defécit de platéis ejus * usúra, et dolus.
Quóniam si inimícus meus maledixísset mihi, * sustinuíssem útique.
Et si is, qui óderat me, super me magna locútus fuísset : * abscondíssem me fórsitan ab eo.
Tu vero homo unánimis, * dux meus, et notus meus :
Qui simul mecum dulces capiébas cibos : * in domo Dei ambulávimus cum consénsu.
Véniat mors super illos : * et descéndant in inférnum vivéntes :
Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.
Ego autem ad Deum clamávi : * et Dóminus salvábit me.
Véspere, et mane, et merídie narrábo et annuntiábo : * et exáudiet vocem meam.
Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropínquant mihi : * quóniam inter multos erant mecum.
Exáudiet Deus, et humiliábit illos,* qui est ante sæcula.
Non enim est illis commutátio, et non timuérunt Deum : * exténdit manum suam in retribuéndo.
Contaminavérunt testaméntum ejus, divísi sunt ab ira vultus ejus, * et appropinquávit cor illíus.
Mollíti sunt sermónes ejus super óleum : * et ipsi sunt jácula.
Jacta super Dóminum curam tuam, et ipse te enútriet : * non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo.
Tu vero, Deus, dedúces eos, * in púteum intéritus.
Viri sánguinum et dolósi non dimidiábunt dies suos : * ego autem sperábo in te, Dómine.
Aña. Avértit Dóminus captivitátem plebis suæ.
Aña. Quóniam.

Psalmus 55.

MISERERE mei, Deus, quóniam conculcávit me homo : * tota die impúgnans tribulávit me.
Conculcavérunt me inimíci mei tota die : * quóniam multi bellántes advérsum me.
Ab altitúdine diéi timébo : * ego vero in te sperábo.
In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi : * non timébo quid fáciat mihi caro.
Tota die verba mea execrabántur : * advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum.
Inhabitábunt et abscóndent :

* ipsi calcáneum meum observábunt.
Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos : * in ira pópulos confrínges.
Deus, vitam meam annuntiávi tibi : * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.
Sicut et in promissióne tua : * tunc converténtur inimíci mei retrórsum :
In quacúmque die invocávero te : * ecce cognóvi quóniam Deus meus es.
In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem : * in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.
In me sunt, Deus, vota tua, * quæ reddam, laudatiónes tibi.
Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu : * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Psalmus 56.

Miserere mei, Deus, miserére mei : * quóniam in te confídit ánima mea.
Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.
Clamábo ad Deum altíssimum : * Deum qui benefécit mihi.
Misit de cœlo, et liberávit me : * dedit in oppróbrium conculcántes me.
Misit Deus misericórdiam suam, et veritátem suam, * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum : dormívi conturbátus.
Fílii hóminum dentes eórum arma et sagíttæ : * et lingua eórum gládius acútus.
Exaltáre super cœlos Deus : * et in omnem terram glória tua.
Láqueum paravérunt pédibus meis : * et incurvavérunt ánimam meam.
Fodérunt ante fáciem meam fóveam : * et incidérunt in eam.
Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum : * cantábo, et psalmum dicam.
Exúrge glória mea, exúrge psaltérium et cíthara : * exúrgam dilúculo.
Confitébor tibi in pópulis, Dómine : * et psalmum dicam tibi in géntibus :
Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.
Exaltáre super cœlos, Deus : * et super omnem terram glória tua.
Aña. Quóniam in te confídit ánima mea.
Aña. Justa judicáte.

Psalmus 57.

Si vere útique justítiam loquímini : * recta judicáte fílii hóminum.
Etenim in corde iniquitá-

tes operámini : * in terra injustítias manus vestræ concínnant.

Alienáti sunt peccatóres a vulva, erravérunt ab útero : * locúti sunt falsa.

Furor illis secúndum similitúdinem serpéntis : * sicut áspidis surdæ, et obturántis aures suas.

Quæ non exáudiet vocem incantántium : * et venéfici incantántis sapiénter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum : * molas leónum confrínget Dóminus.

Ad níhilum devénient tamquam aqua decúrrens : * inténdit arcum suum donec infirméntur.

Sicut cera, quæ fluit, auferéntur : * supercécidit ignis, et non vidérunt solem.

Priúsquam intellígerent spinæ vestræ rhamnum : * sicut vivéntes, sic in ira absórbet eos.

Lætábitur justus cum víderit vindíctam : * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo : Si útique est fructus justo : * útique est Deus júdicans eos in terra.

Psalmus 58.

ERIPE me de inimícis meis, Deus meus : * et ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem : * et de viris sánguinum salva me.

Quia ecce cepérunt ánimam meam : * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine : * sine iniquitáte cucúrri, et diréxi.

Exúrge in occúrsum meum, et vide : * et tu, Dómine Deus virtútum, Deus Israel.

Inténde ad visitándas omnes gentes ; * non misereáris ómnibus, qui operántur iniquitátem.

Converténtur ad vésperam : et famem patiéntur ut canes, * et circuíbunt civitátem.

Ecce loquéntur in ore suo, et gládius in lábiis eórum : * quóniam quis audívit ?

Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus suscéptor meus es : * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Deus osténdet mihi super inimícos meos, ne occídas eos : * nequándo obliviscántur pópuli mei.

Dispérge illos in virtúte tua : * et depóne eos protéctor meus, Dómine.

Delíctum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum : * et comprehendántur in supérbia sua.

Et de execratióne et mendácio annuntiabúntur in consummatióne : * in ira consummatiónis, et non erunt.
Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * et fínium terræ.
Converténtur ad vésperam, et famem patiéntur ut canes : * et circuíbunt civitátem.
Ipsi disperséntur ad manducándum : * si vero non fúerint saturáti, et murmurábunt.
Ego autem cantábo fortitúdinem tuam : * et exultábo mane misericórdiam tuam.
Quia factus es suscéptor meus * et refúgium meum, in die tribulatiónis meæ.
Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es : * Deus meus, misericórdia mea.
Aña. Justa judicáte, fílii hóminum.
Aña. Da nobis.

Psalmus 59.

DEUS, repulísti nos, et destruxísti nos : * irátus es, et misértus es nobis.
Commovísti terram, et conturbásti eam : * sana contritiónes ejus, quia commóta est.
Ostendísti pópulo tuo dura : * potásti nos vino compunctiónis.
Dedísti metuéntibus te significatiónem : * ut fúgiant a fácie arcus.
Ut liberéntur dilécti tui : * salvum fac déxtera tua, et exáudi me.
Deus locútus est in sancto suo : * Lætábor, et partíbor Síchimam : et convállem tabernaculórum metíbor.
Meus est Gálaad, et meus est Manásses : * et Ephraim fortitúdo cápitis mei.
Juda rex meus : * Moab olla spei meæ.
In Idumæam exténdam calceaméntum meum : * mihi alienígenæ súbditi sunt.
Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?
Nonne tu, Deus, qui repulísti nos : * et non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris?
Da nobis auxílium de tribulatióne : * quia vana salus hóminis.
In Deo faciémus virtútem : * et ipse ad níhilum dedúcet tribulántes nos.

Psalmus 60.

EXAUDI, Deus, deprecatiónem meam : * inténde oratióni meæ.
A fínibus terræ ad te clamávi : * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.
Deduxísti me, quia factus es spes mea : * turris fortitúdinis a fácie inimíci.
Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula : * prótegar in

velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu, Deus meus, exaudísti oratiónem meam : * dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies : * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei : * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi : * ut reddam vota mea de die in diem.

Aña. Da nobis, Dómine, auxílium de tribulatióne.

Aña. Nonne Deo.

Psalmus 61.

NONNE Deo subjécta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutáris meus : * suscéptor meus, non movébor ámplius.

Quoúsque irrúitis in hóminem? * interfícitis univérsi vos : tamquam paríeti inclináto et macériæ depúlsæ.

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere, cucúrri in siti : * ore suo benedicébant, et corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjécta esto ánima mea : * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, et salvátor meus : * adjútor meus non emigrábo.

In Deo salutáre meum, et glória mea : * Deus auxílii mei, et spes mea in Deo est.

Speráte in eo omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda vestra : * Deus adjútor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in statéris : * ut decípiant ipsi de vanitáte in idípsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, et rapínas nolíte concupíscere : * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi, quia potéstas Dei est, et tibi, Dómine, misericórdia : * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

Psalmus 63.

EXAUDI, Deus, oratiónem meam cum déprecor : * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium : * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt : * firma-

vérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos : * dixérunt : Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum : * et exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum : * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos : * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei : * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.

Aña. Nonne Deo subjécta erit ánima mea?

Aña. Benedícite.

Psalmus 65.

JUBILATE Deo omnis terra, psalmum dícite nómini ejus : * date glóriã laudi ejus.

Dícite Deo : quam terribília sunt ópera tua, Dómine ! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi : * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, et vidéte ópera Dei : * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede : * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum, óculi ejus super gentes respíciunt : * qui exásperant, non exalténtur in semetípsis.

Benedícite Gentes Deum nostrum : * et audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam : * et non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos Deus : * igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro : * imposuísti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem et aquam : * et eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocáustis : * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt lábia mea.

Et locútum est os meum, * in tribulatióne mea.

Holocáusta medulláta ófferam tibi cum incénso aríetum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * et exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspéxi in

corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Proptérea exaudívit Deus, * et atténdit voci deprecatiónis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam a me.

Psalmus 67.

EXURGAT Deus, et dissipéntur inimíci ejus, * et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant : * sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei.

Et justi epuléntur, et exúltent in conspéctu Dei : * et delectént ur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus : * iter fácite ei, qui ascéndit super occásum : Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspéctu ejus : * turbabúntur a fácie ejus, patris orphanórum, et júdicis viduárum :

Deus in loco sancto suo : * Deus, qui inhabitáre facit unius moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * simíliter eos, qui exásperant, qui hábitant in sepúlchris.

Deus, cum egrederéris in conspéctu pópuli tui, * cum pertransíres in desérto :

Terra mota est, étenim cœli distillavérunt a fácie Dei Sinai, * a fácie Dei Israel.

Plúviam voluntáriam segregábis Deus hereditáti tuæ : * et infirmáta est, tu vero perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea : * parásti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Dóminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multa.

Rex virtútum dilécti dilécti : * et speciéi domus dividere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ colúmbæ deargentátæ, * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discérnit cœléstis reges super eam, nive dealbabúntur in Selmon : * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulátus, mons pinguis : * utquid suspicámini montes coagulátos?

Mons, in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo : * étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium : * Dóminus in eis in Sina in sancto.

Ascendísti in altum, cepísti captivitátem : * accepísti dona in homínibus :

Etenim non credéntes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedíctus Dóminus die quotídie : * prósperum iter

fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.
Deus noster, Deus salvos faciéndi : * et Dómini Dómini éxitus mortis.
Verúmtamen Deus confrínget cápita inimicórum suórum : * vérticem capílli perambulántium in delíctis suis.
Dixit Dóminus : Ex Basan convértam, * convértam in profúndum maris,
Ut intingátur pes tuus in sánguine : * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.
Vidérunt ingréssus tuos, Deus, * ingréssus Dei mei, Regis mei qui est in sancto.
Prævenérunt príncipes conjúncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.
In ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.
Ibi Bénjamin adolescéntulus, * in mentis excéssu.
Príncipes Juda, duces eórum : * príncipes Zábulon, príncipes Néphthali.
Manda, Deus, virtúti tuæ : * confírma hoc Deus, quod operátus es in nobis.
A templo tuo in Jerúsalem, * tibi ófferent reges múnera.
Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum : * ut exclúdant eos, qui probáti sunt argénto.
Díssipa gentes, quæ bella volunt : vénient legáti ex Ægypto : * Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.
Regna terræ, cantáte Deo : * psállite Dómino :
Psállite Deo, qui ascéndit super cœlum cœli, * ad Oriéntem.
Ecce dabit voci suæ vocem virtútis, date glóriam Deo super Israel, * magnificéntia ejus, et virtus ejus in núbibus.
Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtútem, et fortitúdinem plebi suæ, * benedíctus Deus.
Aña. Benedícite, gentes, Deum nostrum.

Per Annum, ℣. Deus vitam meam annuntiávi tibi. ℟. Posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.

Pro uno Mart., ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Pro Conf. Pont., ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

Pro Conf. non Pont., ℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Pro una Sancta, ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

AD LAUDES,

Aña. Amplius lava me, Dómine, ab injustítia mea. Ps. Miserére. 59.

Aña. Te decet.

Psalmus 64.

Te decet hymnus, Deus, in Sion : * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exáudi oratiónem meam : * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos : * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus, quem elegísti, et assumpsísti : * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domus tuæ : * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exáudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longe.

Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtia : * qui contúrbas profúndum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur Gentes, et timébunt qui hábitant términos a signis tuis : * éxitus matutíni et véspere delectábis.

Visitásti terram, et inebriásti eam : * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum : * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus : * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ : * et campi tui replebúntur ubertáte.

Pinguéscent speciósa desérti : * et exultatióne colles accingéntur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt fruménto : * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Aña. Te decet hymnus, Deus, in Sion.

Aña. Lábia mea laudábunt te in vita mea, Deus meus. Ps. Deus, Deus meus, * ad te. 60.

Aña. Dóminus judicábit.

Cant. Annæ. 1. *Reg.* 2.

Exultavit cor meum in Dómino, * et exaltátum est cornu meum in Deo meo :

Dilatátum est os meum super inimícos meos : * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus ; neque enim est

álius extra te, * et non est fortis sicut Deus noster.
Nolíte multiplicáre loqui sublímia, * gloriántes:
Recédant vétera de ore vestro: quia Deus scientiárum Dóminus est, * et ipsi præparántur cogitatiónes.
Arcus fórtium superátus est, * et infírmi accíncti sunt róbore.
Repléti prius, pro pánibus se locavérunt: * et famélici saturáti sunt.
Donec stérilis péperit plúrimos: * et quæ multos habébat fílios, infirmáta est.
Dóminus mortíficat et vivíficat, * dedúcit ad ínferos et redúcit.
Dóminus páuperem facit, et ditat, * humíliat, et súblevat.
Súscitat de púlvere egénum, * et de stércore élevat páuperem:
Ut sédeat cum princípibus, * et sólium glóriæ téneat.
Dómini enim sunt cárdines terræ, * et pósuit super eos orbem.
Pedes sanctórum suórum servábit, et ímpii in ténebris conticéscent: * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.
Dóminum formidábunt adversárii ejus: * et super ipsos in cœlis tonábit:
Dóminus judicábit fines terræ, et dabit impérium regi suo, * et sublimábit cornu Christi sui.
Aña. Dóminus judicábit fines terræ.
Aña. Cœli cœlórum laudáte Deum. Ps. Laudáte Dóminum de cœlis, ut 62.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Nox, et tenébræ, et núbila,
Confúsa mundi, et túrbida:
Lux intrat: albéscit polus:
Christus venit: discédite.
Calígo terræ scínditur
Percússa solis spículo,
Rebúsque jam color redit,
Vultu niténtis síderis.
Te, Christe, solum nóvimus:
Te mente pura, et símplici,
Flendo et canéndo, quæsumus,
Inténde nostris sénsibus.
Sunt multa fucis íllita,
Quæ luce purgéntur tua:
Tu vera lux cœléstium
Vultu seréno illúmina.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Aña. De manu ómnium qui odérunt nos, líbera nos, Dómine.

Preces, quando dicuntur, habentur 64.

FERIA QUINTA.

Ad Matutinum.

Invitat. Dóminum, qui fecit nos, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Nox atra rerum cóntegit
Terræ colóres ómnium :
Nos confiténtes póscimus
Te, juste judex córdium :
Ut áuferas piácula,
Sordésque mentis ábluas :
Donésque, Christe, grátiam,
Ut arceántur crímina.
Mens ecce torpet ímpia,
Quam culpa mordet nóxia ;
Obscúra gestit tóllere,
Et te, Redémptor, quærere.
Repélle tu calíginem
Intrínsecus quam máxime ;
Ut in beáto gáudeat
Se collocári lúmine.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Aña. Dómine Deus.

Psalmus 68.

Salvum me fac, Deus, * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infíxus sum in limo profúndi : * et non est substántia.

Veni in altitúdinem maris : * et tempéstas demérsit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ : * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capíllos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injúste : * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus tu scis insipiéntiam meam : * et delícta mea a te non sunt abscóndita.

Non erubéscant in me, qui expéctant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundántur super me, * qui quærunt te, Deus Israel.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium : * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus fíliis matris meæ.

Quóniam zelus domus tuæ comédit me : * et oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam : * et factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestiméntum meum cilícium : * et factus sum illis in parábolam.

Advérsum me loquebántur qui sedébant in porta : * et in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego vero oratiónem meam ad te, Dómine : * tempus benepláciti Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exáudi me, * in veritáte salútis tuæ :

Eripe me de luto, ut non infígar : * líbera me ab iis, qui odérunt me, et de profúndis aquárum.

Non me demérgat tempéstas aquæ, neque absórbeat me profúndum : * neque úrgeat super me púteus os suum.

Exáudi me, Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua : * secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avértas fáciem tuam a púero tuo : * quóniam tríbulor, velóciter exáudi me.

Inténde ánimæ meæ, et líbera eam : * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum, et confusiónem meam, * et reveréntiam meam.

In conspéctu tuo sunt omnes qui tríbulant me : * impropérium expectávit cor meum, et misériam.

Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit : * et qui consolarétur, et non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel : * et in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum : * et in retributiónes, et in scándalum.

Obscuréntur óculi eórum ne vídeant : * et dorsum eórum semper incúrva.

Effúnde super eos iram tuam : * et furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitátio eórum desérta : * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussísti persecúti sunt : * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum : * et non intrent in justítiam tuam.

Deleántur de libro vivéntium : * et cum justis non scribántur.

Ego sum pauper et dolens : * salus tua, Deus, suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico : * et magnificábo eum in laude :

Et placébit Deo super vítulum novéllum : * córnua producéntem et úngulas.

Vídeant páuperes, et læténtur : * quærite Deum, et vivet ánima vestra :

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus : * et vinctos suos non despéxit.

Laudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fá-

ciet Sion : * et ædificabúntur civitátes Juda.
Et inhabitábunt ibi, * et hereditáte acquírent eam.
Et semen servórum ejus possidébit eam : * et qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Psalmus 69.

Deus, in adjutórium meum inténde : * Dómine, ad adjuvándum me festína.
Confundántur, et revereántur : * qui quærunt ánimam meam :
Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt mihi mala.
Avertántur statim erubescéntes : * qui dicunt mihi : Euge, euge.
Exsúltent et læténtur in te omnes qui quærunt te, * et dicant semper : Magnificétur Dóminus : qui díligunt salutáre tuum.
Ego vero egénus, et pauper sum : * Deus ádjuva me.
Adjútor meus, et liberátor meus es tu : * Dómine, ne moréris.
Aña. Dómine Deus, in adjutórium meum inténde.
Aña. Esto mihi.

Psalmus 70.

In te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum : * in justítia tua líbera me, et éripe me.
Inclína ad me aurem tuam, * et salva me.
Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum : * ut salvum me fácias.
Quóniam firmaméntum meum, * et refúgium meum es tu.
Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * et de manu contra legem agéntis et iníqui :
Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine : * Dómine, spes mea a juventúte mea.
In te confirmátus sum ex útero : * de ventre matris meæ tu es protéctor meus.
In te cantátio mea semper : * tamquam prodígium factus sum multis : et tu adjútor fortis.
Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam : * tota die magnitúdinē tuam.
Ne projícias me in témpore senectútis : * cum defécerit virtus mea, ne derelínquas me.
Quia dixérunt inimíci mei mihi : * et qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum.
Dicéntes : Deus derelíquit eum, persequímini, et comprehéndite eum : * quia non est qui erípiat.
Deus, ne elongéris a me : * Deus meus, in auxílium meum réspice.
Confundántur, et defíciant detrahéntes ánimæ meæ : * operiántur confu-

sióne, et pudóre qui quærunt mala mihi.
Ego autem semper sperábo : * et adjíciam super omnem laudem tuam.
Os meum annuntiábit justítiam tuam : * tota die salutáre tuum.
Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini : * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.
Deus docuísti me a juventúte mea : * et usque nunc pronuntiábo mirabília tua.
Et usque in senéctam et sénium : * Deus ne derelínquas me.
Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni, quæ ventúra est.
Poténtiam tuam, et justítiam tuam Deus usque in altíssima, quæ fecísti magnália : * Deus quis símilis tibi?
Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas, et malas : et convérsus vivificásti me : * et de abyssis terræ íterum reduxísti me :
Multiplicásti magnificéntiam tuam : * et convérsus consolátus es me.
Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam : * Deus, psallam tibi in cíthara, sanctus Israel.
Exultábunt lábia mea cum cantávero tibi : * et ánima mea, quam redemísti.
Sed et lingua mea tota die meditábitur justítiam tuam: * cum confúsi et revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Psalmus 71.

Deus judícium tuum regi da : * et justítiam tuam fílio regis :
Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.
Suscípiant montes pacem pópulo : * et colles justítiam.
Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum : * et humiliábit calumniatórem.
Et permanébit cum sole, et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.
Descéndet sicut plúvia in vellus : * et sicut stillicídia stillántia super terram.
Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis : * donec auferátur luna.
Et dominábitur a mari usque ad mare : * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.
Coram illo prócident Æthíopes : * et inimíci ejus terram lingent.
Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent : * reges Arabum, et Saba dona addúcent.
Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes sérvient ei :

Quia liberábit páuperem a poténte: * et páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi et ínopi: * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum: * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * tota die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus: * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sæcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus:

Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum: * et replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

Aña. Esto mihi, Dómine, in Deum protectórem.

Aña. Liberásti virgam.

Psalmus 72.

Quam bonus Israel Deus * his, qui recto sunt corde!

Mei autem pene moti sunt pedes: * pene effúsi sunt gressus mei.

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.

Quia non est respéctus morti eórum; * et firmaméntum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non flagellabúntur:

Ideo ténuit eos supérbia, * opérti sunt iniquitáte et impietáte sua.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum: * transiérunt in afféctum cordis.

Cogitavérunt, et locúti sunt nequítiam: * iniquitátem in excélso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum: * et lingua eórum transívit in terra.

Ideo convertétur pópulus meus hic: * et dies pleni inveniéntur in eis.

Et dixérunt: Quómodo scit Deus, * et si est sciéntia in excélso?

Ecce ipsi peccatóres, et abundántes in sæculo, * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * et lavi inter innocéntes manus meas:

Et fui flagellátus tota die, * et castigátio mea in matutínis.

Si dicébam: Narrábo sic: * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognó-

scerem hoc, * labor est ante me :
Donec intrem in Sanctuárium Dei : * et intélligam in novíssimis eórum.
Verúmtamen propter dolos posuísti eis : * dejecísti eos dum allevaréntur.
Quómodo facti sunt in desolatiónem, súbito defecérunt : * periérunt propter iniquitátem suam.
Velut sómnium surgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.
Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt : * et ego ad níhilum redáctus sum, et nescívi.
Ut juméntum factus sum apud te : * et ego semper tecum.
Tenuísti manum déxteram meam : et in voluntáte tua deduxísti me, * et cum glória suscepísti me.
Quid enim mihi est in cœlo ? * et a te quid vólui super terram ?
Defécit caro mea, et cor meum : * Deus cordis mei, et pars mea, Deus, in ætérnum.
Quia ecce, qui elóngant se a te, períbunt : * perdidísti omnes, qui fornicántur abs te.
Mihi autem adhærére Deo bonum est : * pónere in Dómino Deo spem meam :
Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas, * in portis fíliæ Sion.

Psalmus 73.

Ut quid, Deus, repulísti in finem : * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ ?
Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab inítio.
Redemísti virgam hereditátis tuæ : * mons Sion, in quo habitásti in eo.
Leva manus tuas in supérbias eórum in finem : * quanta malignátus est inimícus in sancto !
Et gloriáti sunt qui odérunt te : * in médio solemnitátis tuæ.
Posuérunt signa sua, signa : * et non cognovérunt sicut in éxitu super summum.
Quasi in silva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idípsum : * in secúri, et áscia dejecérunt eam.
Incendérunt igni Sanctuárium tuum : * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.
Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul : * quiéscere faciámus omnes dies festos Dei a terra.
Signa nostra non vídimus, jam non est Prophéta : * et nos non cognóscet ámplius.
Usquequo, Deus, imprope-

rábit inimícus : * irrítat adversárius nomen tuum in finem?

Ut quid avértis manum tuam, et déxteram tuam, * de médio sinu tuo in finem?

Deus autem Rex noster ante sæcula : * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmásti in virtúte tua mare : * contribulásti cápita dracónum in aquis.

Tu confregísti cápita dracónis : * dedísti eum escam pópulis Æthíopum.

Tu dirupísti fontes, et torréntes : * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox : * tu fabricátus es auróram et solem.

Tu fecísti omnes términos terræ, * æstátem et ver tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino : * et pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi, * et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testaméntum tuum : * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt, terræ dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus : * pauper et inops laudábunt nomen tuum.

Exúrge, Deus, júdica causam tuam : * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiénte sunt tota die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum : * supérbia eórum, qui te odérunt, ascéndit semper.

Aña. Liberásti virgam hereditátis tuæ.

Aña. Et invocábimus.

Psalmus 74.

CONFITEBIMUR tibi, Deus, * confitébimur, et invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua : * cum accépero tempus, ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis : Nolíte iníque ágere : * et delinquéntibus : Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus : * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, et hunc exáltat : * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinávit ex hoc in hoc : verúmtamen fæx ejus non est exinaníta : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sæculum : * cantábo Deo Jacob.
Et ómnia córnua peccatórum confríngam : * et exaltabúntur córnua justi.

Psalmus 75.

Notus in Judæa, Deus : * in Israel magnum nomen ejus.
Et factus est in pace locus ejus : * et habitátio ejus in Sion.
Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium et bellum.
Illúminans tu mirabíliter a móntibus ætérnis : * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.
Dormiérunt somnum suum: * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.
Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.
Tu terríbilis es, et quis resístet tibi ? * ex tunc ira tua.
De cœlo audítum fecísti judícium : * terra trémuit et quiévit,
Cum exúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.
Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi : * et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.
Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro : * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera.
Terríbili et ei qui aufert spíritum príncipum, * terríbili apud reges terræ.
Aña. Et invocábimus nomen tuum, Dómine.
Aña. Tu es Deus.

Psalmus 76.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * voce mea ad Deum, et inténdit mihi.
In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum : * et non sum decéptus.
Rénuit consolári ánima mea, * memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitátus sum, et defécit spíritus meus.
Anticipavérunt vigílias óculi mei : * turbátus sum, et non sum locútus.
Cogitávi dies antíquos : * et annos ætérnos in mente hábui.
Et meditátus sum nocte cum corde meo, * et exercitábar, et scopébam spíritum meum.
Numquid in ætérnum projíciet Deus : * aut non appónet ut complacítior sit adhuc ?
Aut in finem misericórdiam suam abscíndet, * a generatióne in generatiónem ?
Aut obliviscétur miseréri Deus ? * aut continébit

in ira sua misericórdias suas ?
Et dixi, Nunc cœpi : * hæc mutátio déxteræ Excélsi.
Memor fui óperum Dómini : * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum.
Et meditábor in ómnibus opéribus tuis : * et in adinventiónibus tuis exercébor.
Deus in sancto via tua : quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus qui facis mirabília.
Notam fecísti in pópulis virtútem tuam : * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, fílios Jacob, et Joseph.
Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ : * et timuérunt, et turbátæ sunt abyssi.
Multitúdo sónitus aquárum : * vocem dedérunt nubes.
Etenim sagíttæ tuæ tránseunt : * vox tonítrui tui in rota.
Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ : * commóta est et contrémuit terra.
In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis : * et vestígia tua non cognoscéntur.
Deduxísti sicut oves pópulum tuum, * in manu Moysi et Aaron.

Psalmus 77.

Attendite, pópule meus, legem meam : * inclináte aurem vestram in verba oris mei.
Apériam in parábolis os meum : * loquar propositiónes ab inítio.
Quanta audívimus, et cognóvimus ea : * et patres nostri narravérunt nobis.
Non sunt occultáta a fíliis eórum, * in generatióne áltera.
Narrántes laudes Dómini, et virtútes ejus, * et mirabília ejus quæ fecit.
Et suscitávit testimónium in Jacob : * et legem pósuit in Israel.
Quanta mandávit pátribus nostris nota fácere ea fíliis suis : * ut cognóscat generátio áltera.
Fílii qui nascéntur, et exúrgent, * et narrábunt fíliis suis :
Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscántur óperum Deï : * et mandáta ejus exquírant.
Ne fiant sicut patres eórum : * generátio prava et exásperans :
Generátio, quæ non diréxit cor suum : * et non est créditus cum Deo spíritus ejus.
Fílii Ephrem intendéntes et mitténtes arcum : * convérsi sunt in die belli.
Non custodiérunt testa-

méntum Dei : * et in lege ejus noluérunt ambuláre.
Et obliti sunt benefactórum ejus, * et mirabílium ejus, quæ osténdit eis.
Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos :
Interrúpit mare, et perdúxit eos : * et státuit aquas quasi in utre.
Et dedúxit eos in nube diéi : * et tota nocte in illuminatióne ignis.
Interrúpit petram in erémo : * et adaquávit eos velut in abysso multa.
Et edúxit aquam de petra : * et dedúxit tamquam flúmina aquas.
Et apposuérunt adhuc peccáre ei : * in iram excitavérunt Excélsum in inaquóso.
Et tentavérunt Deum in córdibus suis : * ut péterent escas animábus suis.
Et male locúti sunt de Deo : * dixérunt : Numquid póterit Deus paráre mensam in desérto?
Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, * et torréntes inundavérunt.
Numquid et panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?
Ideo audívit Dóminus, et dístulit : * et ignis accénsus est in Jacob, et ira ascéndit in Israel.
Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus :
Et mandávit núbibus désuper, * et jánuas cœli apéruit.
Et pluit illis manna ad manducándum, * et panem cœli dedit eis.
Panem Angelórum manducávit homo : * cibária misit eis in abundántia.
Tránstulit Austrum de cœlo : * et indúxit in virtúte sua Africum.
Et pluit super eos sicut púlverem carnes : * et sicut arénam maris volatília pennáta.
Et cecidérunt in médio castrórum eórum : * circa tabernácula eórum.
Et manducavérunt et saturáti sunt nimis, et desidérium eórum áttulit eis : * non sunt fraudáti a desidério suo.
Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum : * et ira Dei ascéndit super eos.
Et occídit pingues eórum, * et eléctos Israel impedívit.
In ómnibus his peccavérunt adhuc ; * et non credidérunt in mirabílibus ejus.
Et defecérunt in vanitáte dies eórum : * et anni eórum cum festinatióne.
Cum occíderet eos, quærébant eum : * et revertebántur, et dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum : * et Deus excélsus redémptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * et lingua sua mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo : * nec fidéles hábiti sunt in testaménto ejus.

Ipse autem est miséricors, et propítius fiet peccátis eórum; * et non dispérdet eos.

Et abundávit ut avérteret iram suam : * et non accéndit omnem iram suam :

Et recordátus est quia caro sunt : * spíritus vadens, et non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in desérto, * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et convérsi sunt, et tentavérunt Deum : * et sanctum Israel exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manus ejus, * die qua redémit eos de manu tribulántis.

Sicut pósuit in Ægypto signa sua; * et prodígia sua in campo Táneos.

Et convértit in sánguinem flúmina eórum, * et imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyiam, et comédit eos : * et ranam, et dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum : * et labóres eórum locústæ.

Et occídit in grándine víneas eórum : * et moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini juménta eórum : * et possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ : * indignatiónem, et iram, et tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ, non pepércit a morte animábus eórum : * et juménta eórum in morte conclúsit.

Et percússit omne primogénitum in terra Ægypti : * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Et ábstulit sicut oves pópulum suum : * et perdúxit eos tamquam gregem in desérto.

Et dedúxit eos in spe, et non timuérunt : * et inimícos eórum opéruit mare.

Et indúxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem, quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit a fácie eórum gentes : * et sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.

Et tentavérunt, et exacerbavérunt Deum excél-

sum : * et testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, et non servavérunt pactum : * quemádmodum patres eórum convérsi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis : * et in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, et sprevit : * et ad níhilum redégit valde Israel.

Et répulit tabernáculum Silo : * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum : * et pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum : * et hereditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis : * et vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt : * et víduæ eórum non plorabántur.

Et excitátus est tamquam dórmiens Dóminus, * tamquam potens crapulátus a vino.

Et percússit inimícos suos in posterióra : * oppróbrium sempitérnum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph : * et tribum Ephraim non elégit.

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctifícium suum in terra, * quam fundávit in sæcula.

Et elégit David servum suum, et sústulit eum de grégibus óvium : * de post fœtántes accépit eum.

Páscere Jacob servum suum : * et Israel hereditátem suam :

Et pavit eos in innocéntia cordis sui : * et in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos.

Aña. Tu es Deus, qui facis mirabília.

Aña. Propítius esto.

Psalmus 78.

Deus venérunt gentes in hereditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum : * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum, escas volatílibus cœli : * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tamquam aquam in circúitu Jerúsalem : * et non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris : * subsannátio et illúsio his, qui in circúitu nostro sunt.

Usquequo, Dómine, ira-

scéris in finem : * accendétur velut ignis zelus tuus? Effúnde iram tuam in gentes, quæ te non novérunt : * et in regna, quæ nomen tuum non invocavérunt.
Quia comedérunt Jacob : * et locum ejus desolavérunt.
Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum, cito anticipent nos misericórdiæ tuæ : * quia páuperes facti sumus nimis.
Adjuva nos, Deus salutáris noster : et propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos : * et propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum :
Ne forte dicant in géntibus : Ubi est Deus eórum? * et innotéscat in natiónibus coram óculis nostris.
Ultio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est : * introëat in conspéctu tuo gémitus compeditórum.
Secúndum magnitúdinem bráchii tui, * pósside fílios mortificatórum.
Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum : * impropérium ipsórum, quod exprobravérunt tibi, Dómine.
Nos autem pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in sæculum.
In generatiónem et generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Psalmus 79.

Qui regis Israel, inténde : * qui dedúcis velut ovem Joseph.
Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraim, Bénjamin, et Manásse.
Excita poténtiam tuam, et veni, * ut salvos fácias nos.
Deus, convérte nos : * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
Dómine Deus virtútum, * quoúsque irascéris super oratiónem servi tui?
Cibábis nos pane lacrymárum : * et potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?
Posuísti nos in contradictiónem vicínis nostris : * et inimíci nostri subsannavérunt nos.
Deus virtútum, convérte nos : * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
Víneam de Ægypto transtulísti : * ejecísti gentes, et plantásti eam.
Dux itíneris fuísti in conspéctu ejus : * plantásti radíces ejus, et implévit terram.
Opéruit montes umbra ejus : * et arbústa ejus cedros Dei.
Exténdit pálmites suos usque ad mare : * et us-

que ad flumen propágines ejus.
Ut quid destruxísti macériam ejus : * et vindémiant eam omnes, qui prætergrediúntur viam?
Exterminávit eam aper de silva : * et singuláris ferus depástus est eam.
Deus virtútum, convértere : * réspice de cœlo, et vide, et vísita víneam istam.
Et pérfice eam, quam plantávit déxtera tua · * et super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.
Incénsa igni, et suffóssa * ab increpatióne vultus tui períbunt.
Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ : * et super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.
Et non discédimus a te, vivificábis nos : * et nomen tuum invocábimus.
Dómine Deus virtútum, convérte nos : * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
Aña. Propítius esto peccátis nostris, Dómine.

Per Annum, ℣. Gaudébunt lábia mea, cum cantávero tibi. ℟. Et ánima mea, quam redemísti.

Pro uno Mart., ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Lætámini in Dómino et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Pro Conf. Pont., et non Pont., ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pro una Sancta, ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

AD LAUDES,

Aña. Tibi soli peccávi, Dómine, miserére mei. Ps. Miserére mei. 59.
Aña. Dómine.

Psalmus 89

Dómine, refúgium factus es nobis : * a generatióne in generatiónem.
Priúsquam montes fíerent, aut formarétur terra, et orbis : * a sæculo et usque in sæculum tu es, Deus.
Ne avértas hóminem in humilitátem : * et dixísti : Convertímini, fílii hóminum.
Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tamquam dies hestérna, quæ prætériit ;
Et custódia in nocte, * quæ pro níhilo habéntur, eórum anni erunt.
Mane sicut herba tránseat, mane flóreat, et tránseat : * véspere décidat, indúret, et aréscat.

Quia defécimus in ira tua, * et in furóre tuo turbáti sumus.

Posuísti iniquitátes nostras in conspéctu tuo : * sæculum nostrum in illuminatióne vultus tui.

Quóniam omnes dies nostri defecérunt : * et in ira tua defécimus.

Anni nostri sicut aránea meditabúntur : * dies annórum nostrórum in ipsis, septuagínta anni.

Si autem in potentátibus, octogínta anni : * et ámplius eórum, labor et dolor.

Quóniam supervénit mansuetúdo : * et corripiémur.

Quis novit potestátem iræ tuæ, * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam sic notam fac, * et erudítos corde in sapiéntia.

Convértere, Dómine, úsquequo? * et deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus mane misericórdia tua : * et exultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus, quibus nos humiliásti : * annis, quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, et in ópera tua : * et dírige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos : * et opus mánuum nostrárum dírige.

Aña. Dómine, refúgium factus es nobis.

Aña. In matutínis meditábor in te. Psalm. Deus, Deus meus. 60.

Aña. Cantémus.

Cant. Moysi. *Exodi* 15.

CANTEMUS Dómino : glorióse enim magnificátus est, * equum et ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem :

Iste Deus meus, et glorificábo eum : * Deus patris mei, et exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor, omnípotens nomen ejus. * Currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare :

Elécti príncipes ejus submérsi sunt in mari Rubro. * Abyssi operuérunt eos, descendérunt in profúndum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine : déxtera tua, Dómine, percússit inimícum. * Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos :

Misísti iram tuam, quæ devorávit eos sicut stípulam. * Et in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ :

Stetit unda fluens, * con-

gregátæ sunt abyssi in médio mari.
Dixit inimícus : Pérsequar et comprehéndam , * dívidam spólia, implébitur ánima mea.
Evaginábo gládium meum , * interfíciet eos manus mea.
Flavit spíritus tuus, et opéruit eos mare : * submérsi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.
Quis símilis tui in fórtibus, Dómine? * quis símilis tui , magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis , fáciens mirabília ?
Extendísti manum tuam , et devorávit eos terra. * Dux fuísti in misericórdia tua pópulo quem redemísti:
Et portásti eum in fortitúdine tua , * ad habitáculum sanctum tuum.
Ascendérunt pópuli , et iráti sunt : * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.
Tunc conturbáti sunt príncipes Edom , robústos Moab obtínuit tremor : * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.
Irruat super eos formído et pavor, * in magnitúdine bráchii tui :
Fiant immóbiles quasi lapis, donec pertránseat pópulus tuus , Dómine , * donec pertránseat pópulus tuus iste , quem possedísti.
Introdúces eos , et plantábis in monte hereditátis tuæ , * firmíssimo habitáculo tuo , quod operátus es, Dómine :
Sanctuárium tuum , Dómine , quod firmavérunt manus tuæ, * Dóminus regnábit in ætérnum , et ultra.
Ingréssus est enim eques Phárao cum cúrribus et equítibus ejus in mare : * et redúxit super eos Dóminus aquas maris.
Filii autem Israel ambulavérunt per siccum * in médio ejus.
Ant. Cantémus Dómino glorióse.
Ant. In sanctis ejus laudáte Deum. Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 62.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit : abjiciámus ergo ópera tenebrárum , et induámur arma lucis : sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Lux ecce surgit áurea :
Pallens facéssat cæcitas ,
Quæ nosmet in præceps diu
Erróre traxit dévio.
Hæc lux serénum cónferat,
Purósque nos præstet sibi :
Nihil loquámur súbdolum ,
Volvámus obscúrum nihil.
Sic tota decúrrat dies ,
Ne lingua mendax , ne manus ,

Oculíve peccent lúbrici,
Ne noxa corpus ínquinet.
Speculátor adstat désuper,
Qui nos diébus ómnibus
Actúsque nostros próspicit
A luce prima in vésperum.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Aña. In sanctitáte serviámus Dómino, et liberábit nos ab inimícis nostris.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur 64.

FERIA SEXTA.

Ad Matutinum.

Invitat. Adorémus Dóminum, * Quóniam ipse fecit nos. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Tu, Trinitátis Unitas,
Orbem poténter quæ regis,
Atténde laudis cánticum,
Quod excubántes psállimus.
Nam léctulo consúrgimus
Noctis quiéto témpore,
Ut flagitémus ómnium
A te medélam vúlnerum.
Quo fraude quidquid dæmonum
In nóctibus delíquimus,
Abstérgat illud cœlitus
Tuæ potéstas glóriæ.
Ne corpus adstet sórdidum,
Nec torpor instet córdium,
Nec críminis contágio
Tepéscat ardor spíritus.
Ob hoc, Redémptor, quæsumus,
Reple tuo nos lúmine,
Per quod diérum círculis
Nullis ruámus áctibus.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Aña. Exultáte.

Psalmus 80.

Exultate Deo adjutóri nostro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date tympanum: * psaltérium jucúndum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in insígni die solemnitátis vestræ:

Quia præcéptum in Israel est: * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cum exíret de terra Ægypti: * linguam, quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus: * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocásti me, et liberávi te: * exaudívi te in abscóndito tempestátis: probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi pópulus meus, et

contestábor te : * Israel si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægypti : * diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam : * et Israel non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndum desidéria cordis eórum, * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me : * Israel si in viis meis ambulásset :

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem : * et super tribulántes eos misíssem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei : * et erit tempus eórum in sæcula.

Et cibávit eos ex ádipe fruménti : * et de petra, melle saturávit eos.

Psalmus 81.

DEUS stetit in synagóga deórum : * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequo judicátis iniquitátem : * et fácies peccatórum súmitis ?

Judicáte egéno, et pupíllo : * húmilem, et páuperem justificáte.

Erípite páuperem : * et egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intelexérunt, in ténebris ámbulant : * movebúntur ómnia fundaménta terræ.

Ego dixi : Dii estis, * et fílii Excélsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini : * et sicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram : * quóniam tu hereditábis in ómnibus géntibus.

Aña. Exultáte Deo adjutóri nostro.

Aña. Tu solus.

Psalmus 82.

DEUS, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris, Deus :

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt : * et qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium : * et cogitavérunt advérsus sanctos tuos.

Dixérunt : Veníte, et disperdámus eos de gente : * et non memorétur nomen Israel ultra.

Quóniam cogitavérunt unanímiter, * simul advérsum te testaméntum disposuérunt, tabernácula Idumæórum et Ismahelítæ :

Moab, et Agaréni, Gebal, et Ammon, et Amalec : * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis : * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis sicut Mádian, et

Sísaræ : * sicut Jabin in torrénte Cisson.
Disperiérunt in Endor : * facti sunt ut stercus terræ.
Pone príncipes eórum sicut Oreb, et Zeb ; * et Zébee, et Sálmana :
Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt : Hereditáte possideámus Sanctuárium Dei.
Deus meus pone illos ut rotam : * et sicut stípulam ante fáciem venti.
Sicut ignis, qui combúrit silvam : * et sicut flamma combúrens montes :
Ita persequéris illos in tempestáte tua : * et in ira tua turbábis eos.
Imple fácies eórum ignomínia : * et quærent nomen tuum, Dómine.
Erubéscant, et conturbéntur in sæculum sæculi : * et confundántur, et péreant.
Et cognóscant quia nomen tibi Dóminus : * tu solus Altíssimus in omni terra.

Psalmus 83.

QUAM diléeta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.
Cor meum, et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.
Etenim passer invénit sibi domum : * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.
Altária tua, Dómine virtútum ; * Rex meus, et Deus meus.
Beáti, qui hábitant in domo tua, Dómine : * in sæcula sæculórum laudábunt te.
Beátus vir, cujus est auxílium abs te : * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.
Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem : * vidébitur Deus deórum in Sion.
Dómine Deus virtútum, exáudi oratiónem meam : * áuribus pércipe, Deus Jacob.
Protéctor noster áspice, Deus : * et réspice in fáciem Christi tui.
Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.
Elégi abjéctus esse in domo Dei mei : * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.
Quia misericórdiam, et veritátem díligit Deus : * grátiam, et glóriam dabit Dóminus.
Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia : * Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te.
Aña. Tu solus Altíssimus super omnem terram.
Aña. Benedixísti.

Psalmus 84.

BENEDIXISTI, Dómine, terram tuam : * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ : * operuísti ómnia peccáta eórum.
Mitigásti omnem iram tuam : * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.
Convérte nos, Deus salutáris noster : * et avérte iram tuam a nobis.
Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem?
Deus, tu convérsus vivificábis nos : * et plebs tua lætábitur in te.
Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam : * et salutáre tuum da nobis.
Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus : * quóniam loquétur pacem in plebem suam.
Et super sanctos suos, * et in eos, qui convertúntur ad cor.
Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus : * ut inhábitet glória in terra nostra.
Misericórdia, et véritas obviavérunt sibi : * justítia, et pax osculátæ sunt.
Véritas de terra orta est : * et justítia de cœlo prospéxit.
Etenim Dóminus dabit benignitátem : * et terra nostra dabit fructum suum.
Justítia ante eum ambulábit : * et ponet in via gressus suos.

Psalmus 85.

Inclina, Dómine, aurem tuam et exáudi me : * quóniam inops, et pauper sum ego.
Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum : * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.
Miserére mei, Dómine, quóniam ad te clamávi tota die : * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.
Quóniam tu, Dómine, suávis, et mitis : * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.
Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam : * et inténde voci deprecatiónis meæ.
In die tribulatiónis meæ clamávi ad te : * quia exaudísti me.
Non est símilis tui in diis, Dómine : * et non est secúndum ópera tua.
Omnes gentes quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te, Dómine : * et glorificábunt nomen tuum.
Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabília : * tu es Deus solus.
Deduc me, Dómine, in via tua et ingrédiar in veritáte tua : * lætétur cor meum ut tímeat nomen tuum.
Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde

meo, * et glorificábo nomen tuum in ætérnum.

Quia misericórdia tua magna est super me : * et eruísti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam, * et non proposuérunt te in conspéctu suo.

Et tu, Dómine Deus, miserátor et miséricors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax.

Réspice in me, et miserére mei, * da impérium tuum púero tuo : et salvum fac fílium ancíllæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundántur : * quóniam tu, Dómine, adjuvísti me, et consolátus es me.

Aña. Benedixísti, Dómine, terram tuam.

Aña. Fundaménta ejus.

Psalmus 86.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea, * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum : * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Psalmus 87.

DOMINE Deus salútis meæ : * in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea : * inclína aurem tuam ad precem meam.

Quia repléta est malis ánima mea : * et vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius : * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri : * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus, * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me : * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar : * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, tota die : * expándi ad te manus meas.
Numquid mórtuis fácies mirabília : * aut médici suscitábunt et confitebúntur tibi ?
Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne ?
Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua : * et justítia tua in terra obliviónis ?
Et ego ad te, Dómine, clamávi : * et mane orátio mea prævéniet te.
Ut quid, Dómine, repéllis oratiónem meam : * avértis fáciem tuam a me ?
Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea : * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.
In me transiérunt iræ tuæ : * et terróres tui conturbavérunt me.
Circumdedérunt me sicut aqua tota die : * circumdedérunt me simul.
Elongásti a me amícum, et próximum : * et notos meos a miséria.
Aña. Fundaménta ejus in móntibus sanctis.
Aña. Benedictus.

Psalmus 88.

MISERICORDIAS Dómini * in ætérnum cantábo.
In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo.
Quóniam dixísti : In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis : * præparábitur véritas tua in eis.
Dispósui testaméntum eléctis meis, jurávi David servo meo : * usque in ætérnum præparábo semen tuum.
Et ædificábo in generatiónem, et generatiónem * sedem tuam :
Confitebúntur cœli mirabília tua, Dómine : * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.
Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino : * símilis erit Deo in fíliis Dei ?
Deus, qui glorificátur in consílio sanctórum : * magnus et terríbilis super omnes, qui in circúitu ejus sunt.
Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi ? * potens es, Dómine, et véritas tua in circúitu tuo.
Tu domináris potestáti maris : * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.
Tu humiliásti sicut vulnerátum, supérbum : * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.
Tui sunt cœli, et tua est terra, orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundásti : * Aquilónem, et mare tu creásti.

Thabor et Hermon in nómine tuo exultábunt : * tuũ bráchium cum poténtia.

Firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua : * justítia et judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia et véritas præcédent fáciem tuam : * beátus pópulus, qui scit jubilatiónem.

Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt tota die : * et in justítia tua exaltabúntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es : * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra : * et sancti Israel Regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixísti : * Pósui adjutórium in poténte : et exaltávi eléctum de plebe mea.

Invéni David servum meum : * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábibitur ei : * et bráchium meum confortábit eum.

Nihil profíciet inimícus in eo, * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam a fácie ipsíus inimícos ejus ; * et odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, et misericórdia mea cum ipso : * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus : * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me : Pater meus es tu : * Deus meus, et suscéptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum * excélsum præ régibus terræ.

In ætérnum servábo illi misericórdiam meam : * et testaméntum meum fidéle ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus : * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam : * et in judíciis meis non ambuláverint :

Si justitias meas profanáverint : * et mandáta mea non custodíerint :

Visitábo in virga iniquitátes eórum : * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo : * neque nocébo in veritáte mea :

Neque profanábo testaméntum meum : * et quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar : * semen ejus in ætérnum manébit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo : * et sicut luna perfécta in ætérnum : et testis in cœlo fidélis.

Tu vero repulísti et despexísti : * distulísti Christum tuum.

Evertísti testaméntum servi tui : * profanásti in terra sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus : * posuísti firmaméntum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam : * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltásti déxteram depriméntium eum : * lætificásti omnes inimícos ejus.

Avertísti adjutórium gládii ejus : * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxísti eum ab emundatióne : * et sedem ejus in terram collisísti.

Minorásti dies témporis ejus : * perfudísti eum confusióne.

Usquequo, Dómine, avértis in finem : * exardéscet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia; * numquid enim vane constituísti omnes fílios hóminum ?

Quis est homo, qui vivet, et non vidébit mortem : * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * sicut jurásti David in veritáte tua ?

Memor esto, Dómine, oppróbrii servórum tuórum : * (quod contínui in sinu meo, multárum géntium.

Quod exprobravérunt inimíci tui, Dómine, * quod exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedíctus Dóminus in ætérnum : * fiat, fiat.

Psalmus 93.

Deus ultiónum Dóminus : * Deus ultiónum líbere egit.

Exaltáre qui júdicas terram : * redde retributiónem supérbis.

Usquequo peccatóres, Dómine : * úsquequo peccatóres gloriabúntur :

Effabúntur, et loquéntur iniquitátem : * loquéntur omnes, qui operántur injustítiam ?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt : * et hereditátem tuam vexavérunt.

Víduam, et ádvenam interfecérunt : * et pupíllos occidérunt.

Et dixérunt : Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite insipiéntes in pópulo : * et stulti aliquándo sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non consíderat ?

Qui córripit gentes, non

árguet : * qui docet hóminem sciéntiam ?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum * quóniam vanæ sunt.

Beátus homo, quem tu erudíeris, Dómine : * et de lege tua docúeris eum.

Ut mítiges ei a diébus malis : * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repéllet Dóminus plebem suam : * et hereditátem suam non derelínquet :

Quoadúsque justítia convertátur in judícium : * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi advérsus malignántes ? * aut quis stabit mecum advérsus operántes iniquitátem ?

Nisi quia Dóminus adjúvit me : * paulo minus habitásset in inférno ánima mea.

Si dicébam : Motus est pes meus : * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secúndum multitúdinem dolórum meórum in corde meo: * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis : * qui fingis labórem in præcépto ?

Captábunt in ánimam justi: * et sánguinem innocéntem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium : * et Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum : et in malítia eórum dispérdet eos : * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

Aña. Benedíctus Dóminus in ætérnum.

Aña. Cantáte.

Psalmus 95.

Cantate Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus et laudábilis nimis : * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra : * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.
Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.
Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.
Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum, omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine :
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram, * nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini justi in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Aña. Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus.

Per Annum. ℣. Intret orátio mea in conspéctu tuo, Dómine. ℟. Inclína aurem tuam ad precem meam.

Pro uno Martyre, ℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Pro plur. Mart., ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Pro Confessore Pontifice. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad

sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pro Conf. non Pont., ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Pro una Sancta, ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD LAUDES,

Aña. Spíritu principáli confírma cor meum, Deus. Ps. Miserére mei. 59.

Aña. In veritáte.

Psalmus 142.

Dómine, exáudi oratiónem meam, áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua : * exáudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo : * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sæculi : * et anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis : * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exáudi me, Dómine : * defécit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam a me : * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam : * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem : * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine, ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam : * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes, qui tríbulant ánimam meam : * quóniam ego servus tuus sum.

Aña. In veritáte tua exáudi me, Dómine.

Aña. Illúmina, Dómine, vultum tuum super nos. Ps. Deus Deus meus. 60.

Aña. Dómine.

Canticum Habacuc.

Cap. 3.

Dómine, audívi auditiónem tuam, * et tímui.

Dómine, opus tuum, * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies : * cum irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.
Deus ab Austro véniet, * et sanctus de monte Pharan :
Opéruit cœlos glória ejus : * et laudis ejus plena est terra.
Splendor ejus ut lux erit : * córnua in mánibus ejus.
Ibi abscóndita est fortitúdo ejus : * ante fáciem ejus ibit mors.
Et egrediétur diábolus ante pedes ejus: * Stetit, et mensus est terram.
Aspéxit, et dissólvit Gentes: * et contríti sunt montes sæculi.
Incurváti sunt colles mundi, * ab itinéribus æternitátis ejus.
Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ, * turbabúntur pelles terræ Mádian.
Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus, vel in mari indignátio tua?
Qui ascéndes super equos tuos : * et quadrígæ tuæ salvátio.
Súscitans suscitábis arcum tuum : * juraménta tríbubus quæ locútus es :
Flúvios scindes terræ : vidérunt te, et doluérunt montes : * gurges aquárum tránsiit.
Dedit abyssus vocem suam : * altitúdo manus suas levávit.
Sol et luna stetérunt in habitáculo suo, * in luce sagittárum tuárum, ibunt in splendóre fulgurántis hastæ tuæ.
In frémitu conculcábis terram : * in furóre obstupefácies gentes.
Egréssus es in salútem pópuli tui : * in salútem cum Christo tuo :
Percussísti caput de domo ímpii : * denudásti fundaméntum ejus usque ad collum.
Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergéndum me.
Exultátio eórum * sicut ejus, qui dévorat páuperem in abscóndito.
Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.
Audívi, et conturbátus est venter meus : * a voce contremuérunt lábia mea.
Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * et subter me scáteat.
Ut requiéscam in die tribulatiónis : * ut ascéndam ad pópulum accínctum nostrum.
Ficus enim non florébit : * et non erit germen in víneis.
Mentiétur opus olívæ : * et arva non áfferent cibum.

Abscindétur de ovili pecus : * et non erit arméntum in præsépibus.
Ego autem in Dómino gaudébo : * et exultábo in Deo Jesu meo.
Deus Dóminus fortitúdo mea : * et ponet pedes meos quasi cervórum.
Et super excélsa mea dedúcet me victor * in psalmis canéntem.
Aña. Dómine, audívi audítum tuum, et tímui.
Aña. In tympano et choro, in chordis et órgano laudáte Deum. Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 62.

Capit. *Rom.* 13. *d*

NOX præcéssit, dies autem appropinquávit : abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis : sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

ÆTERNA cœli glória,
Beáta spes mortálium,
Summi Tonántis Unice,
Castæque proles Vírginis.
Da déxteram surgéntibus,
Exúrgat et mens sóbria,
Flagrans et in laudem Dei
Grates repéndat débitas.
Ortus refúlget lúcifer,
Præítque solem núntius,
Cadunt tenébræ nóctium :
Lux sancta nos illúminet.
Manénsque nostris sénsibus
Noctem repéllat sæculi.
Omníque fine témporis
Purgáta servet péctora.
Quæsita jam primum Fides
In corde radíces agat;
Secúnda spes congáudeat,
Qua major exstat Cháritas.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Aña.
Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos Oriens ex alto.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur 64.

SABBATO.

Ad Matutinum.

Invitat. Dóminum Deum nostrum, * Veníte adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

SUMMÆ Parens cleméntiæ,
Mundi regis qui máchinam,
Unius et substántiæ,
Trinúsque persónis Deus :
Nostros pius cum cánticis
Fletus benígne súscipe,
Ut corde puro sórdium
Te perfruámur lárgius.
Lumbos, jecúrque mórbidum
Flammis adúre cóngruis,
Accíncti ut artus éxcubent,
Luxu remóto péssimo.

Quicúmque ut horas nóctium,
Nunc concinéndo rúmpimus,
Ditémur omnes áffatim
Donis beátæ pátriæ.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Aña. Quia mirabília.

Psalmus 97.

CANTATE Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Psalmus 98.

DOMINUS regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile, et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Moyses, et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus: * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Aña. Quia mirabília fecit Dóminus.

Sequens Aña, et Psalm. Jubiláte, hic prætermittitur, quando dicitur in Laudibus ut in Sabbatis, in quibus fit Officium de S. Maria: et ejus loco dicitur Aña, et Ps. Bonum est confitéri Dómino, ut infra.

Aña. Jubiláte.

Psalmus 99.

JUBILATE Deo omnis terra: * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspéctu ejus: * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus: * introíte portas ejus in confessióne átria ejus in hymnis: confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Vel Psalmus 91.

BONUM est confitéri Dómino: * et psállere nómini tuo, Altíssime.

Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam: * et veritátem tuam per noctem.

In decachórdo, psaltério: * cum cántico, in cíthara.

Quia delectásti me, Dómine, in factúra tua: * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ:

Vir insípiens non cognóscet: * et stultus non intélliget hæc.

Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum: * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem:

Ut intéreant in sæculum sæculi: * tu autem Altíssimus in ætérnum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt: * et dispergéntur omnes, qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum: * et senéctus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos: * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi : * et bene patiéntes erunt, ut annúntient.
Quóniam rectus Dóminus Deus noster, * et non est iníquitas in eo.

Psalmus 100.

MISERICORDIAM et judícium * cantábo tibi, Dómine.
Psallam, et intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.
Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domus meæ.
Non proponébam ante óculos meos rem injústam : * faciéntes prævaricatiónes odívi.
Non adhæsit mihi cor pravum : * declinántem a me malígnum non cognoscébam.
Detrahéntem secréto próximo suo, * hunc persequébar.
Supérbo óculo, et insatiábili corde, * cum hoc non edébam.
Oculi mei ad fidéles terræ ut sédeant mecum : * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.
Non habitábit in médio domus meæ qui facit supérbiam : * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conspéctu oculórum meórum.
In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ : * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operántes iniquitátem.
Aña. Jubiláte Deo omnis terra.
Vel Aña. Bonum est confitéri Dómino.
Aña. Clamor meus.

Psalmus 101.

DOMINE, exáudi oratiónem meam : * et clamor meus ad te véniat.
Non avértas fáciem tuam a me : * in quacúmque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.
In quacúmque die invocávero te, * velóciter exáudi me.
Quia defecérunt sicut fumus dies mei : * et ossa mea sicut crémium aruérunt.
Percússus sum ut fœnum, et áruit cor meum : * quia oblítus sum comédere panem meum.
A voce gémitus mei * adhæsit os meum carni meæ.
Símilis factus sum pellicáno solitúdinis : * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.
Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.
Tota die exprobrábant mihi inimíci mei : * et qui laudábant me advérsum me jurábant.
Quia cínerem tamquam panem manducábam, * et

potum meum cum fletu miscébam.
A fácie iræ et indignatiónis tuæ : * quia élevans allisísti me.
Dies mei sicut umbra declinavérunt : * et ego sicut fœnum árui.
Tu autem, Dómine, in ætérnum pérmanes : * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.
Tu exúrgens miseréberis Sion : * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus.
Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus : * et terræ ejus miserebúntur.
Et timébunt Gentes nomen tuum, Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam.
Quia ædificávit Dóminus Sion : * et vidébitur in glória sua.
Respéxit in oratiónem humílium : * et non sprevit precem eórum.
Scribántur hæc in generatióne áltera : * et pópulus, qui creábitur, laudábit Dóminum.
Quia prospéxit de excélso sancto suo : * Dóminus de cœlo in terram aspéxit :
Ut audíret gémitus compeditórum : * ut sólveret fílios interemptórum ;
Ut annúntient in Sion nomen Dómini : * et laudem ejus in Jerúsalem.
In conveniéndo pópulos in unum * et reges ut sérviant Dómino.
Respóndit ei in via virtútis suæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.
Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem et generatiónem anni tui.
Inítio tu, Dómine, terram fundásti : * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.
Ipsi períbunt, tu autem pérmanes : * et omnes sicut vestiméntum veteráscent.
Et sicut opertórium mutábis eos, et mutabúntur : * tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient.
Fílii servórum tuórum habitábunt : * et semen eórum in sæculum dirigétur.

Psalmus 102

Bénedic, ánima mea, Dómino : * et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.
Bénedic, ánima mea, Dómino : * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.
Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis : * qui sanat omnes infirmitátes tuas.
Qui rédimit de intéritu vitam tuam : * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.
Qui replet in bonis desidérium tuum : * renová-

bitur ut áquilæ juvéntus tua.
Fáciens misericórdias Dóminus : * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.
Notas fecit vias suas Moysi, * fíliis Israel voluntátes suas.
Miserátor, et miséricors Dóminus; * longánimis, et multum miséricors.
Non in perpétuum irascétur : * neque in ætérnum comminábitur.
Non secúndum peccáta nostra fecit nobis : * neque secúndum iniquitátes nostras retríbuit nobis.
Quóniam secúndum altitúdinem cœli a terra : * corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.
Quantum distat ortus ab occidénte ; * longe fecit a nobis iniquitátes nostras.
Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se : * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.
Recordátus est quóniam pulvis sumus : * homo, sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorébit.
Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsístet : * et non cognóscet ámplius locum suum.
Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * et usque in ætérnum super timéntes eum.
Et justítia illíus in fílios filiórum, * his qui servant testaméntum ejus :
Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciéndum ea.
Dóminus in cœlo parávit sedem suam : * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.
Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus : * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.
Benedícite, Dómino, omnes virtútes ejus : * minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.
Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus : * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.
Aña. Clamor meus ad te véniat, Deus.
Aña. Bénedic.

Psalmus 103.

BENEDIC, ánima mea, Dómino : * Dómine Deus meus, magnificátus es veheménter.
Confessiónem, et decórem induísti : * amíctus lúmine sicut vestiménto :
Exténdens cœlum sicut pellem : * qui tegis aquis superióra ejus.
Qui ponis nubem ascénsum tuum : * qui ámbulas super pennas ventórum.
Qui facis ángelos tuos spíritus : * et minístros tuos, ignem uréntem.

Qui fundásti terram super stabilitátem suam : * non inclinábitur in sæculum sæculi.

Abyssus, sicut vestiméntum, amíctus ejus : * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient : * a voce tonitrui tui formidábunt.

Ascéndunt montes, et descéndunt campi * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti, quem non transgrediéntur : * neque converténtur operíre terram.

Qui emíttis fontes in convállibus : * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiæ agri : * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt : * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis : * de fructu óperum tuórum satiábitur terra.

Prodúcens fœnum juméntis, * et herbam servitúti hóminum :

Ut edúcas panem de terra : * et vinum lætíficet cor hóminis :

Ut exhílaret fáciem in óleo : * et panis cor hóminis confírmet.

Saturabúntur ligna campi, et cedri Líbani, quas plantávit : * illic pásseres nidificábunt.

Heródii domus dux est eórum : * montes excélsi cervis : petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora : * sol cognóvit occásum suum.

Posuísti ténebras, et facta est nox : * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ silvæ.

Cátuli leónum rugiéntes, ut rápiant, * et quærant a Deo escam sibi.

Ortus est sol, et congregáti sunt : * et in cubílibus suis collocabúntur.

Exíbit homo ad opus suum : * et ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * ómnia in sapiéntia fecísti : impléta est terra possessióne tua.

Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus : * illic reptília, quorum non est númerus.

Animália pusílla cum magnis : * illic naves pertransíbunt.

Draco iste, quem formásti ad illudéndum ei : * ómnia a te expéctant, ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent : * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur bonitáte.

Averténte autem te fáciem, turbabúntur : * áu-

feres spíritum eórum, et defícient, et in púlverem suum reverténtur.
Emíttes spíritum tuum, et creabúntur: * et renovábis fáciem terræ.
Sit glória Dómini in sæculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis:
Qui réspicit terram, et facit eam trémere: * qui tangit montes, et fúmigant.
Cantábo Dómino in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu sum.
Jucúndum sit ei elóquium meum: * ego vero delectábor in Dómino.
Defíciant peccatóres a terra, et iníqui ita ut non sint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Psalmus 104.

CONFITEMINI Dómino, et invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter Gentes ópera ejus.
Cantáte ei, et psállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.
Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.
Quærite Dóminum, et confirmámini: * quærite fáciem ejus semper.
Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit: * prodígia ejus, et judícia oris ejus.
Semen Abraham, servi ejus: * fílii Jacob elécti ejus.
Ipse Dóminus Deus noster: * in univérsa terra judícia ejus.
Memor fuit in sæculum testaménti sui: * verbi, quod mandávit in mille generatiónes:
Quod dispósuit ad Abraham: * et juraménti sui ad Isaac:
Et státuit illud Jacob in præcéptum: * et Israel in testaméntum ætérnum:
Dicens: Tibi dabo terram Chánaan, * funículum hereditátis vestræ.
Cum essent número brevi, * paucíssimi et íncolæ ejus:
Et pertransiérunt de gente in gentem, * et de regno ad pópulum álterum.
Non relíquit hóminem nocére eis: * et corrípuit pro eis reges.
Nolíte tángere christos meos: * et in prophétis meis nolíte malignári.
Et vocávit famem super terram: * et omne firmaméntum panis contrívit.
Misit ante eos virum: * in servum venúmdatus est Joseph.
Humiliavérunt in compédibus pedes ejus, ferrum pertránsiit ánimam ejus, * donec veníret verbum ejus.
Elóquium Dómini inflammávit eum: * misit rex, et solvit eum; princeps populórum, et dimísit eum.
Constítuit eum dóminum

domus suæ : * et príncipem omnis possessiónis suæ :

Et erudíret príncipes ejus sicut semetípsum : * et senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israel in Ægyptum : * et Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum veheménter : * et firmávit eum super inimícos ejus.

Convértit cor eórum ut odírent pópulum ejus : * et dolum fácerent in servos ejus.

Misit Moysen servum suum : * Aaron quem elégit ipsum.

Pósuit in eis verba signórum suórum, * et prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras, et obscurávit : * et non exacerbávit sermónes suos.

Convértit aquas eórum in sánguinem : * et occídit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit, et venit cœnomyia : * et cínifes in ómnibus fínibus eórum.

Pósuit plúvias eórum grándinem : * ignem comburéntem in terra ipsórum.

Et percússit víneas eórum, et ficúlneas eórum : * et contrívit lignum fínium eórum.

Dixit, et venit locústa, et bruchus, * cujus non erat númerus :

Et comédit omne fœnum in terra eórum : * et comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percússit omne primogénitum in terra eórum : * primítias omnis labóris eórum.

Et edúxit eos cum argénto et auro : * et non erat in tríbubus eórum infírmus.

Lætáta est Ægyptus in profectióne eórum : * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expándit nubem in protectiónem eórum, * et ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, et venit cotúrnix : * et pane cœli saturávit eos.

Dirúpit petram, et fluxérunt aquæ : * abiérunt in sicco flúmina.

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.

Et edúxit pópulum suum in exultatióne, * et eléctos suos in lætítia.

Et dedit illis regiónes Géntium : * et labóres populórum possedérunt :

Ut custódiant justificatiónes ejus, * et legem ejus requírant.

Aña. Bénedic, ánima mea, Dómino.

Aña. Vísita nos.

Psalmus 105.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.
Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus ?
Beáti, qui custódiunt judícium, * et fáciunt justítiam in omni témpore.
Meménto nostri, Dómine, in beneplácito pópuli tui : * vísita nos in salutári tuo.
Ad vidéndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætándum in lætítia gentis tuæ : * ut laudéris cum hereditáte tua.
Peccávimus cum pátribus nostris : * injúste égimus, iniquitátem fécimus.
Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua : * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ.
Et irritavérunt ascendéntes in mare, * mare Rubrum.
Et salvávit eos propter nomen suum : * ut notam fáceret poténtiam suam.
Et incrépuit mare Rubrum, et exsiccátum est : * et dedúxit eos in abyssis sicut in desérto.
Et salvávit eos de manu odiéntium : * et redémit eos de manu inimíci.
Et opéruit aqua tribulántes eos : * unus ex eis non remánsit.
Et crediderunt verbis ejus : * et laudavérunt laudem ejus.
Cito fecérunt, oblíti sunt óperum ejus : * et non sustinuérunt consílium ejus.
Et concupiérunt concupiscéntiã in desérto : * et tentavérunt Deum in inaquóso.
Et dedit eis petitiónem ipsórum : * et misit saturitátem in ánimas eórum.
Et irritavérunt Moysen in castris : * Aaron sanctum Dómini.
Apérta est terra, et deglutívit Dathan : * et opéruit super congregatiónem Abíron.
Et exársit ignis in synagóga eórum : * flamma combússit peccatóres.
Et fecérunt vítulum in Horeb : * et adoravérunt sculptile.
Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedéntis fœnum.
Oblíti sunt Deum, qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham : terribília in mari Rubro.
Et dixit ut dispérderet eos : * si non Moyses eléctus ejus stetísset in confractióne in conspéctu ejus :
Ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos : * et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem :
Non credidérunt verbo ejus,

et murmuravérunt in tabernáculis suis : * non exaudiérunt vocem Dómini.
Et elevávit manum suam super eos ; * ut prostérneret eos in desérto :
Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus : * et dispérgeret eos in regiónibus.
Et initiáti sunt Beélphegor : * et comedérunt sacrifícia mortuórum.
Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis : * et multiplicáta est in eis ruína.
Et stetit Phínees, et placávit : * et cessávit quassátio.
Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem et generatiónem usque in sempitérnum.
Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis : * et vexátus est Moyses propter eos : quia exacerbavérunt spíritum ejus.
Et distínxit in lábiis suis : * non disperdidérunt Gentes, quas dixit Dóminus illis.
Et commísti sunt inter Gentes, et didicérunt ópera eórum : et serviérunt sculptílibus eórum : * et factum est illis in scándalum.
Et immolavérunt fílios suos, * et fílias suas dæmóniis.
Et effudérunt sánguinem innocéntem : * sánguinem filiórum suórum et filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.
Et inféсta est terra in sanguínibus, et contamináta est in opéribus eórum : * et fornicáti sunt in adinventiónibus suis.
Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum : * et abominátus est hereditátem suam.
Et trádidit eos in manus Géntium, * et domináti sunt eórum qui odérunt eos.
Et tribulavérunt eos inimíci eórum, et humiliáti sunt sub mánibus eórum : * sæpe liberávit eos.
Ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo : * et humiliáti sunt in iniquitátibus suis.
Et vidit cum tribularéntur : * et audívit oratiónem eórum.
Et memor fuit testaménti sui : * et pœnítuit eum secúndum multitúdinem misericórdiæ suæ.
Et dedit eos in misericórdias * in conspéctu ómnium qui céperant eos.
Salvos nos fac, Dómine Deus noster : * et cóngrega nos de natiónibus.
Ut confiteámur nómini sancto tuo : * et gloriémur in laude tua.
Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo et usque in sæculum : * et dicet omnis pópulus : Fiat, fiat.

Psalmus 106.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculū misericórdia ejus.

Dicant qui redémpti sunt a Dómino, quos redémit de manu inimíci; * et de regiónibus congregávit eos :

A solis ortu, et occásu : * ab Aquilóne, et mari.

Erravérunt in solitúdine in inaquóso : * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esuriéntes, et sitiéntes : * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum erípuit eos.

Et dedúxit eos in viam rectam : * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Quia satiávit ánimam inánem : * et ánimam esuriéntem satiávit bonis.

Sedéntes in ténebris, et umbra mortis : * vinctos in mendicitáte, et ferro.

Quia exacerbavérunt elóquia Dei : * et consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in labóribus cor eórum : * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et edúxit eos de ténebris et umbra mortis : * et víncula eórum disrúpit.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Quia contrívit portas æreas : * et vectes férreos confrégit.

Suscépit eos de via iniquitátis eórum : * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abomináta est ánima eórum : * et appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, et sanávit eos : * et erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et sacríficent sacrifícium laudis : * et annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descéndunt mare in návibus, * faciéntes operatiónem in aquis multis.

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * et mirabília ejus in profúndo.

Dixit, et stetit spíritus procéllæ : * et exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascéndunt usque ad cœ-

los, et descéndunt usque ad abyssos : * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, et moti sunt sicut ébrius : * et omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum edúxit eos.

Et státuit procéllam ejus in auram : * et siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt quia siluérunt : * et dedúxit eos in portum voluntátis eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exáltent eum in ecclésia plebis : * et in cáthedra seniórum laudent eum.

Pósuit flúmina in desértum, * et éxitus aquárum in sitim.

Terram fructíferam in salsúginem, * a malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desértum in stagna aquárum : * et terram sine aqua in éxitus aquárum.

Et collocávit illic esuriéntes : * et constituérunt civitátem habitatiónis.

Et seminavérunt agros, et plantavérunt víneas : * et fecérunt fructum nativitátis.

Et benedíxit eis, et multiplicáti sunt nimis : * et juménta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt : * et vexáti sunt a tribulatióne malórum, et dolóre.

Effúsa est contémptio super príncipes : * et erráre fecit eos in ínvio, et non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia : * et pósuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, et lætabúntur : * et omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens, et custódiet hæc, * et intélliget misericórdias Dómini ?

Aña. Vísita nos, Dómine, in salutári tuo.

Aña. Confitébor Dómino.

Psalmus 107.

PARATUM cor meum, Deus, parátum cor meum : * cantábo, et psallam in glória mea.

Exúrge glória mea, exúrge psaltérium, et cíthara : * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine : * et psallam tibi in natiónibus.

Quia magna est super cœlos misericórdia tua : * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus, et super omnem terram glória tua : * ut liberéntur dilécti tui.

Salvum fac déxtera tua, et exáudi me : * Deus locútus est in sancto suo.

Exultábo, et dívidam Síchimam; * et convállem tabernaculórum dimétiar.
Meus est Gálaad, et meus est Manásses: * et Ephraim suscéptio cápitis mei.
Juda rex meus: * Moab lebes spei meæ.
In Idumæam exténdam calceaméntum meum: * mihi alienígenæ amíci facti sunt.
Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?
Nonne tu Deus, qui repulísti nos, * et non exíbis Deus in virtútibus nostris?
Da nobis auxílium de tribulatióne: * quia vana salus hóminis.
In Deo faciémus virtútem: * et ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Psalmus 108.

Deus laudem meam ne tacúeris: * quia os peccatóris, et os dolósi super me apértum est.
Locúti sunt advérsum me lingua dolósa, et sermónibus ódii circumdedérunt me: * et expugnavérunt me gratis.
Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi: * ego autem orábam.
Et posuérunt advérsum me mala pro bonis: * et ódium pro dilectióne mea.
Constitue super eum peccatórem: * et diábolus stet a dextris ejus.
Cum judicátur, éxeat condemnátus: * et orátio ejus fiat in peccátum.
Fiant dies ejus pauci, * et episcopátum ejus accípiat alter.
Fiant fílii ejus órphani, * et uxor ejus vídua.
Nutántes transferántur fílii ejus, et mendícent: * et ejiciántur de habitatiónibus suis.
Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus: * et dirípiant aliéni labóres ejus.
Non sit illi adjútor: * nec sit qui misereátur pupíllis ejus.
Fiant nati ejus in intéritum: * in generatióne una deleátur nomen ejus.
In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspéctu Dómini: * et peccátum matris ejus non deleátur.
Fiant contra Dóminum semper, et dispéreat de terra memória eórum: * pro eo quod non est recordátus fácere misericórdiam.
Et persecútus est hóminem ínopem, et mendícum, * et compúnctum corde mortificáre.
Et diléxit maledictiónem, et véniet ei: * et nóluit benedictiónem, et elongábitur ab eo.
Et índuit maledictiónem sicut vestiméntum, * et intrávit sicut aqua in interió-

ra ejus, et sicut óleum in óssibus ejus.
Fiat ei sicut vestiméntum, quo operítur: * et sicut zona, qua semper præcíngitur.
Hoc opus eórum, qui détrahunt mihi apud Dóminum: * et qui loquúntur mala advérsus ánimam meam.
Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum: * quia suávis est misericórdia tua.
Líbera me, quia egénus et pauper ego sum: * et cor meum conturbátum est intra me.
Sicut umbra cum declínat, ablátus sum: * et excússus sum sicut locústæ.
Génua mea infirmáta sunt a jejúnio: * et caro mea immutáta est propter óleum.
Et ego factus sum oppróbrium illis: * vidérunt me, et movérunt cápita sua.
Adjuva me, Dómine Deus meus: * salvum me fac secúndum misericórdiam tuam.
Et sciant quia manus tua hæc: * et tu, Dómine, fecísti eam.
Maledícent illi, et tu benedíces: * qui insúrgunt in me, confundántur: servus autem tuus lætábitur.
Induántur, qui détrahunt mihi, pudóre: * et operiántur sicut diplóide confusióne sua.
Confitébor Dómino nimis in ore meo: * et in médio multórum laudábo eum.
Quia ástitit a dextris páuperis, * ut salvam fáceret a persequéntibus ánimam meam.
Aña. Confitébor Dómino nimis in ore meo.

Per Annum, ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Pro beata Maria, ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

AD LAUDES,

Aña. Benígne fac in bona voluntáte tua, Dómine. Ps. Miserére mei, Deus. 59.
Aña. Bonum.

Psalmus 91.

Bonum est confitéri Dómino: * et psállere nómini tuo, Altíssime.
Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam: * et veritátem tuam per noctem.
In decachórdo, psaltério: * cum cántico, in cíthara.
Quia delectásti me, Dómine, in factúra tua: * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.
Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.
Vir insípiens non cognóscet: * et stultus non intélliget hæc.

Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum : * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem :

Ut intéreant in sæculum sæculi : * tu autem Altíssimus in ætérnum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt : * et dispergéntur omnes, qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum : * et senéctus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos : * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit : * * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi : * et bene patiéntes erunt, ut annúntient :

Quóniam rectus Dóminus Deus noster : * et non est iníquitas in eo.

Aña. Bonum est confitéri Dómino.

Aña. Métuant Dóminum omnes fines terræ. Psalm. Deus Deus meus. 60.

Aña. Date magnitúdinem.

Cant. Moysi. *Deut.* 32.

Audite, cœli, quæ loquor, * áudiat terra verba oris mei.

Concréscat ut plúvia doctrína mea, * fluat ut ros elóquium meum.

Quasi imber super hérbam, et quasi stillæ super grámina. * Quia nomen Dómini invocábo :

Date magnificéntiam Deo nostro : * Dei perfécta sunt ópera, et omnes viæ ejus judícia:

Deus fidélis, et absque ulla iniquitáte, justus et rectus. * Peccavérunt ei, et non fílii ejus in sórdibus :

Generátio prava atque pervérsa. * Hæccine reddis Dómino, pópule stulte et insípiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, et fecit, et creávit te?

Meménto diérum antiquórum, * cógita generatiónes síngulas :

Intérroga patrem tuum, et annuntiábit tibi : * majóres tuos, et dicent tibi.

Quando dividébat Altíssimus gentes : * quando separábat fílios Adam.

Constítuit términos populórum * juxta númerum filiórum Israel.

Pars autem Dómini, pópulus ejus : * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, et vastæ solitúdinis :

Circumdúxit eum, et dócuit : * et custodívit quasi pupíllam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volándum pullos suos, * et super eos vólitans,
Expándit alas suas, et assúmpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.
Dóminus solus dux ejus fuit: * et non erat cum eo deus aliénus.
Constítuit eum super excélsam terram: * ut comédere fructus agrórum,
Ut súgeret mel de petra, * oleúmque de saxo duríssimo:
Butyrum de arménto, et lac de óvibus * cum ádipe agnórum, et aríetum filiórum Basan:
Et hircos cum medúlla trítici, * et sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.
Incrassátus est diléctus, et recalcitrávit: * incrassátus, impinguátus, dilatátus.
Derelíquit Deum factórem suum, * et recéssit a Deo salutári suo.
Provocavérunt eum in diis aliénis, * et in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.
Immolavérunt dæmóniis et non Deo, * diis, quos ignorábant:
Novi recentésque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.
Deum, qui te génuit, dereliquísti, * et oblítus es Dómini creatóris tui.
Vidit Dóminus, et ad iracúndiam concitátus est: * quia provocavérunt eum fílii sui et fíliæ.
Et ait: Abscóndam fáciem meam ab eis, * et considerábo novíssima eórum:
Generátio enim pervérsa est, * et infidéles fílii.
Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat deus, * et irritavérunt in vanitátibus suis:
Et ego provocábo eos in eo, qui non est pópulus, * et in gente stulta irritábo illos.
Ignis succénsus est in furóre meo, * et ardébit usque ad inférni novíssima:
Devorabítque terram cum gérmine suo, * et móntium fundaménta combúret.
Congregábo super eos mala, * et sagíttas meas complébo in eis.
Consuméntur fame, * et devorábunt eos aves morsu amaríssimo:
Dentes bestiárum immíttam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.
Foris vastábit eos gládius, et intus pavor, * júvenem simul ac vírginem, lactántem cum hómine sene.
Dixi, Ubinam sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.
Sed propter iram inimicórum dístuli: * ne forte superbírent hostes eórum:
Et dícerent: Manus nostra

excélsa, et non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, et sine prudéntia. * Utinam sáperent, et intellígerent, ac novíssima providérent!

Quómodo persequátur unus mille, * et duo fugent decem míllia?

Nonne ídeo, quia Deus suus véndidit eos, * et Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum: * et inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * et de suburbánis Gomórrhæ:

Uva eórum uva fellis, * et botri amaríssimi.

Fel dracónum vinum eórum, * et venénum áspidum insanábile.

Nonne hæc cóndita sunt apud me, * et signáta in thesáuris meis?

Mea est últio, et ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum:

Juxta est dies perditiónis, * et adésse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis miserébitur:

Vidébit quod infirmáta sit manus, * et clausi quoque defecérunt, residuíque consúmpti sunt.

Et dicet: Ubi sunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam?

De quorum víctimis comedébant ádipes, * et bibébant vinum libáminum:

Surgant, et opituléntur vobis, * et in necessitáte vos prótegant.

Vidéte quod ego sim solus, * et non sit álius deus præter me:

Ego occídam, et ego vívere fáciam: percútiam, et ego sanábo, * et non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam, et dicam: * Vivo ego in ætérnum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * et arripúerit judícium manus mea:

Reddam ultiónem hóstibus meis, * et his, qui odérunt me, retríbuam.

Inebriábo sagíttas meas sánguine, * et gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occisórum, * et de captivitáte, nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus, * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur:

Et vindíctam retríbuet in hostes eórum, * et propítius erit terræ pópuli sui.

Aña. Date magnitúdinem Deo nostro.

Aña. In cymbalis benesonántibus laudáte Deum. Psalmus. Laudáte Dóminum de cœlis. 62.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abji-

ciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis : sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Aurora jam spargit polum,
Terris dies illábitur :
Lucis resúltat spículum :
Discédat omne lúbricum.
Phantásma noctis éxulet :
Mentis reátus córruat :
Quidquid tenébris hórridum
Nox áttulit culpæ, cadat:
Ut mane, quod nos últimum
Hic deprecámur cérnui ;
Cum luce nobis éffluat,
Hoc dum canóre cóncrepat.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus. Aña. Illumináre, Dómine, his, qui in ténebris sedent : et dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur 64.

DOMINICA

Ad Vesperas.

Pater noster. Ave María.

℣. Deus in adjutórium, ut supra. 18.

Aña. Dixit Dóminus.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dño meo : * Sede a dextris meis : Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion : * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis,* confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet : * proptérea exaltávit caput.

Aña. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede a dextris meis.

Aña. Fidélia.

Psalmus 110.

Confitebor tibi, Dómine, in toto corde meo : * in consílio justórum, et congregatióne.

Magna ópera Dómini : * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Confessio et magnificéntia opus ejus : * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui : * virtútem

ópcrum suórum annuntiábit pópulo suo :
Et det illis hereditátem géntium : * ópera mánuum ejus véritas, et judícium.
Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte et æquitáte.
Redemptiónem misit pópulo suo : * mandávit in ætérnum testaméntum suum.
Sanctum, et terríbile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.
Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.
Aña. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in sæculum sæculi.
Aña. In mandátis.

Psalmus 111.

BEATUS vir, qui timet Dóminum : * in mandátis ejus volet nimis.
Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.
Glória, et divítiæ in domo ejus, * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.
Exórtum est in ténebris lumen rectis : * miséricors, et miserátor, et justus.
Jucúndus homo qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício : * quia in ætérnum non commovébitur.
In memória ætérna erit justus : * ab auditióne mala non timébit.
Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus : * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.
Dispérsit, dedit paupéribus : justítia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.
Peccátor vidébit, et irascétur, déntibus suis fremet et tabéscet : * desidérium peccatórum períbit.
Aña. In mandátis ejus cupit nimis.
Aña. Sit nomen Dómini.

Psalmus 112.

LAUDATE, púeri, Dóminum : * laudáte nomen Dómini.
Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.
A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.
Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.
Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra ?
Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem.
Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem

in domo, * matrem filiórum lætántem.

Aña. Sit nomen Dómini benedíctum in sæcula.

Aña. Nos qui vívimus.

Psalmus 113.

IN éxitu Israel de Ægypto, * domus Jacob de pópulo bárbaro.

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potéstas ejus.

Mare vidit, et fugit : * Jordánis convérsus est retrórsum.

Montes exultavérunt ut aríetes : * et colles sicut agni óvium.

Quid est tibi mare, quod fugísti : * et tu Jordánis, quia convérsus es retrórsum?

Montes exultástis sicut aríetes, * et colles sicut agni óvium.

A fácie Dómini mota est terra, * a fácie Dei Jacob.

Qui convértit petram in stagna aquárum, * et rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dñe, non nobis: * sed nómini tuo da glóriam.

Super misericórdia tua, et veritáte tua : * nequándo dicant gentes : Ubi est Deus eórum?

Deus autem noster in cœlo: * ómnia quæcúmque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argéntum, et aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquéntur : * óculos habent, et non vidébunt.

Aures habent, et non áudient : * nares habent, et non odorábunt.

Manus habent, et non palpábunt : pedes habent, et non ambulábunt : * non clamábunt in gútture suo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea : * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel sperávit in Dómino : * adjútor eórum et protéctor eórum est.

Domus Aaron sperávit in Dómino : * adjútor eórum et protéctor eórum est.

Qui timent Dóminum, speravérunt in Dño : * adjútor eórum et protéctor eórũ est.

Dóminus memor fuit nostri : * et benedíxit nobis.

Benedíxit dómui Israel, * benedíxit dómui Aaron.

Benedíxit ómnibus, qui timent Dóminum, * pusíllis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus super vos: * super vos, et super fílios vestros.

Benedícti vos a Dómino : * qui fecit cœlum, et terram.

Cœlum cœli Dómino : * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine : * neque omnes, qui descéndunt in inférnum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc et usque in sæculum.

Aña. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Lucis Creátor óptime,
Lucem diérum próferens,
Primórdiis lucis novæ,
Mundi parans oríginem.
Qui mane junctum vésperi
Diem vocári præcipis,
Illábitur tetrum chaos,
Audi preces cum flétibus.
Ne mens graváta crímine,
Vitæ sit exul múnere,
Dum nil perénne cógitat,
Seséque culpis ílligat.
Cœléste pulset óstium:
Vitále tollat præmium:
Vitémus omne nóxium:
Purgémus omne péssimum.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Prædictus Hymnus cum suo ℣. dic. a Dñica iij. post Pentecosten usque ad Adventum. Capit. vero prædictum dicitur in eisdem Dñicis post Pentecosten. Dicitur etiam in feriali Officio ab Oct. Pentecostes usque ad Adventum. Similiter et ℣. Añæ autem cum Ps. semper dicuntur ut supra, quando fit Officium de Dominica.

Canticum B. M. V.
Lucæ 1. c

Magnificat * ánima mea Dóminum:
Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo.
Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.
Quia fecit mihi magna qui potens est: * et sanctum nomen ejus.
Et misericórdia ejus a progénie in progénies * timéntibus eum.
Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispérsit supérbos mente cordis sui.
Depósuit poténtes de sede, * et exaltávit húmiles.
Esuriéntes implévit bonis: * et dívites dimísit inánes.
Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ.
Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, et sémini ejus in sæcula.
Glória Patri, et Fílio.

Deinde dicitur Aña et Oratio propria.

FERIA SECUNDA.

Ad Vesperas.

Aña. Inclinávit.

Psalmus 114.

Dilexi, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi : * et in diébus meis invocábo.
Circumdedérunt me dolóres mortis : * et perícula inférni invenérunt me.
Tribulatiónem et dolórem invéni : * et nomen Dómini invocávi.
O Dómine, líbera ánimam meam, * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.
Custódiens párvulos Dóminus : * humiliátus sum, et liberávit me.
Convértere ánima mea in réquiem tuam : * quia Dóminus benefécit tibi.
Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos a lácrymis, pedes meos a lapsu.
Placébo Dómino * in regióne vivórum.
Aña. Inclinávit Dóminus aurem suam mihi.
Aña. Crédidi.

Psalmus 115.

CREDIDI, propter quod locútus sum : * ego autem humiliátus sum nimis.
Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.
Quid retríbuam Dómino : * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?
Cálicē salutáris accípiam, * et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.
O Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus et fílius ancíllæ tuæ.
Dirupísti víncula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus : * in átriis domus Dñi, in médio tui Jerúsalem.
Aña. Crédidi propter quod locútus sum.
Aña. Laudáte.

Psalmus 116.

LAUDATE Dóminum, omnes gentes : * laudáte eum, omnes pópuli.
Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus : * et véritas Dómini manet in ætérnum.
Aña. Laudáte Dóminum, omnes gentes.
Aña. Clamávi.

Canticum Graduum.

Psalmus 119.

AD Dóminum cum tribulárer clamávi : * et exaudívit me.
Dómine, líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * et a lingua dolósa.
Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolósam?
Sagíttæ poténtis acútæ : * cum carbónibus desolatóriis.
Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est : habitávi cum habitántibus Cedar : * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his, qui odérunt pacem, eram pacíficus : *cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Aña. Clamávi, et exaudívit me.

Aña. Unde véniet.

Psalmus 120.

LEVAVI óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum a Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum : * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet, *qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo : * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítũ tuum, et éxitũ tuum * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Aña. Unde véniet auxílium mihi.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

IMMENSE cœli Cónditor,
Qui mixta ne confúnderent,
Aquæ fluénta dívidens,
Cœlum dedisti límitem :
Firmans locum cœléstibus,
Simúlque terræ rívulis :
Ut unda flammas témperet,
Terræ solum ne dissipent.
Infúnde nunc, piíssime,
Donum perénnis grátiæ :
Fraudis novæ ne cásibus
Nos error átterat vetus.
Lucem Fides adáugeat :
Sic lúminis jubar ferat :
Hæc vana cuncta próterat :
Hanc falsa nulla cómprimant.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Aña. Magníficat ánima mea Dóminum, quia respéxit Deus humilitátem meam.

In Feriis Quatuor Temp. et Vigiliarum quæ jejunantur, post Añam ad Magnificat, dicuntur seq. Preces flexis genibus, si dicendæ sint.

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, totum dicitur clara voce. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere, Dómine, úsque-

quo. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Dómine, salvum fac Regem. ℟. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus te. ℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ. ℟. Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum. ℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. ℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis. ℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine, et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Pro afflíctis et captívis. ℟. Líbera eos, Deus Israel, ex ómnibus tribulatiónibus suis. ℣. Mitte eis, Dómine, auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. Deinde dicitur:

Psalmus 50.

MISERERE mei, Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco: * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci: * ut justificéris in sermónibus tuis, et víncas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam: * et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua: * et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ: * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries: * et os meum annuntiábit laudem tuam.
Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique: * holocáustis non delectáberis.
Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum, et humiliátum, Deus, non despícies.
Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.
Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocáusta: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.
Glória Patri, et Fílio.

Finito Psalmo, dicitur
℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciē tuam, et salvi érimus.
℣. Exúrge, Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dñica præc., ut habetur in Proprio de Temp.

Añæ cum Psalmis semper dicuntur ad Vesp. in Officio feriali, ut hic in Psalt. Hymni vero ab Octava Pentecostes usque ad Adventum. Añæ autem ad Magnificat, eodem tempore.

FERIA TERTIA.

Ad Vesperas.

Aña. In domum Dómini.

Psalmus 121.

Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.
Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.
Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.
Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.
Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.
Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te.
Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.
Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te.
Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.
Aña. In domum Dómini lætántes íbimus.

Aña. Qui hábitas.

Psalmus 122.

Ad te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.
Ecce sicut óculi servórum, * in mánibus dominórum suórum.
Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ: * ita óculi nostri ad Dñm Deum nostrū, donec misereátur nostri.

Miserére nostri, Dñe, miserére nostri, * quia multum repléti sumus despectióne :
Quia multum repléta est ánima nostra : * oppróbrium abundántibus, et despéctio supérbis.
Aña. Qui hábitas in cœlis, miserére nobis.
Aña. Adjutórium.

Psalmus 123.

Nisi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel : * nisi quia Dóminus erat in nobis.
Cum exúrgerent hómines in nos, * forte vivos deglutíssent nos :
Cum irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.
Torréntem pertransívit ánima nostra : * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.
Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.
Anima nostra sicut passer erépta est * de láqueo venántium.
Láqueus contrítus est, * et nos liberáti sumus.
Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.
Aña. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.
Aña. Bénefac.

Psalmus 124.

Qui confídunt in Dómino, sicut mons Sion : * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.
Montes in circúitu ejus, * et Dóminus in circúitu pópuli sui, ex hoc nunc, et usque in sæculum.
Quia non relínquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum : * ut non exténdant justi ad iniquitátem manus suas.
Bénefac, Dómine, bonis, * et rectis corde.
Declinántes autem in obligatiónes, addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem : * pax super Israel.
Aña. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde.
Aña. Facti sumus.

Psalmus 125.

In converténdo Dóminus captivitátem Sion : * facti sumus sicut consoláti.
Tunc replétum est gáudio os nostrum : * et lingua nostra exultatióne.
Tunc dicent inter gentes : * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.
Magnificávit Dóminus fácere nobíscum : * facti sumus lætántes.
Convérte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in Austro.
Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.
Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.
Veniéntes autem vénient

cum exultatióne, * portántes manípulos suos.

Aña. Facti sumus sicut consoláti.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

TELLURIS alme Cónditor,
Mundi solum qui séparans,
Pulsis aquæ moléstiis,
Terram dedísti immóbilem.
Ut germen aptum próferens,
Fulvis decóra flóribus,
Fœcúnda fructu sísteret,
Pastúmque gratū rédderet.
Mentis perústæ vúlnera
Munda viróre grátiæ;
Ut facta fletu díluat,
Motúsque pravos átterat.
Jussis tuis obtémperet:
Nullis malis appróximet:
Bonis repléri gáudeat,
Et mortis ictum nésciat.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magníficat, Aña. Exúltet spíritus meus in Deo salutári meo.

Preces, si dicendæ sint, habentur 139.

FERIA QUARTA.

Ad Vesperas.

Aña. Non confundétur.

Psalmus 126.

NISI Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce heréditas Dómini, fílii: merces, fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Aña. Non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Aña. Beáti.

Psalmus 127.

BEATI omnes, qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis: * beátus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abúndans, * in latéribus domus tuæ.

Fílii tui sicut novéllæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.
Benedícat tibi Dóminus ex Sion : * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.
Et vídeas fílios filiórum tuórum, * pacem super Israel.
Aña. Beáti omnes, qui timent Dóminum.
Aña. Sæpe.

Psalmus 128.

SÆPE expugnavérunt me a juventúte mea, * dicat nunc Israel.
Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea : * étenim non potuérunt mihi.
Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : * prolongavérunt iniquitátem suam.
Dóminus justus concídit cervíces peccatórum : * confundántur, et convertántur retrórsum omnes, qui odérunt Sion.
Fiant sicut fœnum tectó rum, * quod priúsquam evellátur, exáruit:
De quo non implévit manum suam qui metit, * et sinum suum qui manípulos cólligit :
Et non dixérunt qui præteríbant : Benedíctio Dómini super vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.
Aña. Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea.
Aña. De profúndis.

Psalmus 129.

DE profúndis clamávi ad te, Dómine : * Dómine, exáudi vocem meam.
Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.
Si iniquitátes observáveris, Dómine ! * Dómine, quis sustinébit?
Quia apud te propitiátio est ! * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.
Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.
A custódia matutína usque ad noctem : * speret Israel in Dómino.
Quia apud Dóminum misericórdia : * et copiósa apud eum redémptio.
Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.
Aña. De profúndis clamávi ad te, Dómine.
Aña. Speret.

Psalmus 130.

DOMINE, non est exaltátum cor meum ! * neque eláti sunt óculi mei.
Neque ambulávi in magnis: * neque in mirabílibus super me.
Si non humíliter sentiébam: * sed exaltávi ánimā meam:
Sicut ablactátus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.
Speret Israel in Dño * ex hoc nunc, et usque in sæculum.
Aña. Speret Israel in Dño.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

CŒLI Deus sanctíssime,
Qui lúcidas mundi plagas
Candóre pingis ígneo,
Augens decóro lúmine.
Quarto die qui flámmeam
Dum solis accéndis rotam,
Lunæ minístras órdinem,
Vagósque cursus síderum.
Ut nóctibus, vel lúmini
Diremptiónis términum,
Primórdiis et ménsium
Signum dares notíssimum.
Expélle noctem córdium:
Abstérge sordes méntium:
Resólve culpæ vínculum:
Evérte moles críminum.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Aña.

Respéxit Dóminus humilitátem meam, et fecit in me magna, qui potens est.

Preces, si dicendæ sint, habentur 139.

FERIA QUINTA.

Ad Vesperas.

Aña. Et omnis.

Psalmus 131.

MEMENTO, Dómine, David, * et omnis mansuetúdinis ejus:
Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob.
Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:
Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem,
Et réquiem tempóribus meis: donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.
Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis silvæ.
Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.
Surge, Dómine, in réquiem tuam, * tu et arca sanctificatiónis tuæ.
Sacerdótes tui induántur justítiam! * et sancti tui exúltent.
Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.
Jurávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.
Si custodíerint fílii tui testaméntum meum, * et testimónia mea hæc, quæ docébo eos:
Et fílii eórum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion : * elégit eam in habitatiónem sibi.
Hæc réquies mea in sæculum sæculi : * hic habitábo, quóniam elégi eam.
Víduam ejus benedícens benedícam : * páuperes ejus saturábo pánibus.
Sacerdótes ejus índuam salutári : * et sancti ejus exultatióne exultábunt.
Illuc prodúcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.
Inimícos ejus índuam confusióne : * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.
Aña. Et omnis mansuetúdinis ejus.
Aña. Ecce.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucúndum * habitáre fratres in unum!
Sicut unguéntum in cápite, * quod descéndit in barbam, barbam Aaron.
Quod descéndit in oram vestiménti ejus : * sicut ros Hermon, qui descéndit in montem Sion.
Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem, * et vitam usque in sæculum.
Aña. Ecce quam bonum, et quam jucúndum habitáre fratres in unum!
Aña. Omnia.

Psalmus 134.

Laudate nomen Dómini, * laudáte, servi, Dóminum.
Qui statis in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri.
Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus : * psállite nómini ejus, quóniam suáve.
Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israel in possessiónem sibi.
Quia ego cognóvi quod magnus est Dóminus, * et Deus noster præ ómnibus diis.
Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit in cœlo, et in terra, * in mari, et in ómnibus abyssis.
Edúcens nubes ab extrémo terræ : * fúlgura in plúviam fecit.
Qui prodúcit ventos de thesáuris suis : * qui percússit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus.
Et misit signa, et prodígia in médio tui, Ægypte : * in Pharaónem, et in omnes servos ejus.
Qui percússit gentes multas : * et occídit reges fortes.
Sehon regem Amorrhæórum, et Og regem Basan, * et ómnia regna Chánaan.
Et dedit terram eórum hereditátem, * hereditátem Israel pópulo suo.
Dómine, nomen tuum in ætérnum : * Dómine, memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.
Quia judicábit Dóminus pópulum suum : * et in servis suis deprecábitur.

Simulácra Géntium argéntum, et aurum, * ópera mánuum hóminum.
Os habent, et non loquéntur: * óculos habent, et non vidébunt.
Aures habent, et non áudient: * neque enim est spíritus in ore ipsórum.
Símiles illis fiant qui fáciunt ea: * et omnes, qui confídunt in eis.
Domus Israel, benedícite Dómino: * domus Aaron, benedícite Dómino.
Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.
Benedíctus Dóminus ex Sion: * qui hábitat in Jerúsalem.
Aña. Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit.
Aña. Quóniam in ætérnum.

Psalmus 135.

CONFITEMINI Dómino quóniam bonus; * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Confitémini Deo deórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Confitémini Dómino dominórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui facit mirabília magna solus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui fecit cœlos in intelléctu: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui firmávit terram super aquas: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui fecit luminária magna: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Solem in potestátem diéi: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Lunam, et stellas in potestátem noctis: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui percússit Ægyptum cum primogénitis eórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui edúxit Israel de médio eórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
In manu poténti, et bráchio excélso: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui divísit mare Rubrum in divisiónes: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et edúxit Israel per médium ejus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et excússit Pharaónem, et virtútem ejus in mari Rubro: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui tradúxit pópulum suum per desértum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui percússit reges magnos: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et occídit reges fortes: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Sehon regem Amorrhæó-

rum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et Og regem Basan : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et dedit terram eórum hereditátem : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Hereditátem Israel servo suo : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Quia in humilitáte nostra memor fuit nostri : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et redémit nos ab inimícis nostris : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui dat escam omni carni : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Confitémini Deo cœli : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Confitémini Dómino dominórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Aña. Quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Aña. Hymnum cantáte.

Psalmus 136.

Super flúmina Babylónis, illic sédimus et flévimus: * cum recordarémur Sion :
In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra.
Quia illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum.
Et qui abduxérunt nos : * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.
Quómodo cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna ?
Si oblítus fúero tui Jerúsalem : * oblivióni detur déxtera mea.
Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non meminero tui :
Si non proposúero Jerúsalem, * in princípio lætítiæ meæ.
Memor esto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúsalem :
Qui dicunt : Exinaníte, exinaníte * usque ad fundaméntum in ea.
Filia Babylónis mísera : * beátus, qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuísti nobis.
Beátus, qui tenébit, * et allídet párvulos tuos ad petram.
Aña. Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Magnæ Deus poténtiæ,
Qui fértili natos aqua
Partim relínquis gúrgiti,
Partim levas in áera.
Demérsa lymphis ímprimens,
Subvécta cœlis érigens :

Ut stirpe ab una pródita
Divérsa répleant loca.
Largíre cunctis sérvulis,
Quos mundat unda sánguinis,
Nescíre lapsus críminum,
Nec ferre mortis tædium.
Ut culpa nullum déprimat!
Nullum éfferat jactántia:
Elísa mens ne cóncidat:
Eláta mens ne córruat.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Aña. Fac, Deus, poténtiam in bráchio tuo: dispérde supérbos, et exálta húmiles.

Preces, si dicendæ sint, habentur 139.

FERIA SEXTA.

Ad Vesperas.

Aña. In conspéctu.

Psalmus 137.

Confitebor tibi, Dómine, in toto corde meo: * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua, et veritáte tua: * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exáudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ: * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini: * quóniam magna est glória Dómini.

Quóniam excélsus Dóminus, et humília réspicit: * et alta a longe cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: Dómine, misericórdia tua in sæculum: * ópera mánuum tuárum ne despícias.

Aña. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus.

Aña. Dómine.

Psalmus 138.

Domine, probásti me, et cognovísti me: * tu cognovísti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.

Intellexísti cogitatiónes meas de longe: * sémitam meam, et funículum meum investigásti.

Et omnes vias meas prævidísti: * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovísti ómnia, novíssima, et antíqua: * tu formásti me, et posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me : * confortáta est, et non pótero ad eam.
Quo ibo a spíritu tuo ? * et quo a fácie tua fúgiam ?
Si ascéndero in cœlum, tu illic es ; * si descéndero in inférnum, ades.
Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris :
Etenim illuc manus tua de-dúcet me : * et tenébit me déxtera tua.
Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me : * et nox illuminátio mea in delíciis meis.
Quia ténebræ non obscurabúntur a te, et nox sicut dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.
Quia tu possedísti renes meos : * suscepísti me de útero matris meæ.
Confitébor tibi quia terribíliter magnificátus es : * mirabília ópera tua, et ánima mea cognóscit nimis.
Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto: * et substántia mea in inferióribus terræ.
Imperféctū meum vidérunt óculi tui, et in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, et nemo in eis.
Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus : * nimis confortátus est principátus eórum.
Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur : * exsurréxi, et adhuc sum tecum.
Si occíderis Deus peccatóres : * viri sánguinum declináte a me :
Quia dícitis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.
Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam : * et super inimícos tuos tabescébam ?
Perfécto ódio óderam illos : * et inimíci facti sunt mihi.
Proba me, Deus, et scito cor meum : * intérroga me, et cognósce sémitas meas.
Et vide, si via iniquitátis in me est : * et deduc me in via ætérna.
Aña. Dómine, probásti me, et cognovísti me.
Aña. A viro iníquo.

Psalmus 139.

Eripe me, Dómine, ab hómine malo : * a viro iníquo éripe me.
Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * tota die constituébant prælia.
Acuérunt linguas suas sicut serpéntis : * venénum áspidum sub lábiis eórum.
Custódi me, Dómine, de manu peccatóris : * et ab homínibus iníquis éripe me.
Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos : * abscondérunt supérbi láqueum mihi :
Et funes extendérunt in

láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.
Dixi Dómino : Deus meus es tu :* exáudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.
Dómine, Dómine, virtus salútis meæ : * obumbrásti super caput meum in die belli :
Ne tradas me, Dómine, a desidério meo peccatóri : * cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne forte exalténtur.
Caput circúitus eórum, * labor labiórum ipsórum opériet eos.
Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos : * in misériis non subsístent.
Vir linguósus non dirigétur in terra : * virum injústum mala cápient in intéritu.
Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis : * et vindíctam páuperum.
Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo : * et habitábunt recti cum vultu tuo.
Aña. A viro iníquo líbera me, Dómine.
Aña. Dómine.

Psalmus 140.

Dómine, clamávi ad te, exáudi me : * inténde voci meæ, cum clamávero ad te.
Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo : * elevátio mánuum meárum sacrifícium vespertínum.
Pone, Dómine, custódiam ori meo : * et óstium circumstántiæ lábiis meis.
Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.
Cum homínibus operántibus iniquitátem : * et non communicábo cum eléctis eórum.
Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me : * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum.
Quóniam adhuc et orátio mea in beneplácitis eórum : * absórpti sunt juncti petræ júdices eórum.
Audient verba mea quóniam potuérunt : * sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram.
Dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum : * quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei : in te sperávi, non áuferas ánimam meam.
Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi : * et a scándalis operántium iniquitátem.
Cadent in retiáculo ejus peccatóres . * singuláriter sum ego donec tránseam.
Aña. Dómine, clamávi ad te, exáudi me.
Aña. Pórtio mea.

Psalmus 141.

Voce mea ad Dóminum clamávi * voce mea ad Dóminum deprecátus sum :

Effúndo in conspéctu ejus oratiónem meam, * et tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio.
In deficiéndo ex me spíritum meum, * et tu cognovísti sémitas meas.
In via hac, qua ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.
Considerábam ad déxteram et vidébam : * et non erat qui cognósceret me.
Périit fuga a me, * et non est qui requírat ánimam meam.
Clamávi ad te, Dómine, * dixi : Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.
Inténde ad deprecatiónem meam : * quia humiliátus sum nimis.
Líbera me a persequéntibus me : * quia confortáti sunt super me.
Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo : * me expéctant justi, donec retríbuas mihi.
Aña. Pórtio mea, Dómine, sit in terra vivéntium.

Capit. Benedíctus. 148.

Hymnus.

Hominis supérne Cónditor,
Qui cuncta solus órdinans,
Humum jubes prodúcere
Reptántis et feræ genus :
Et magna rerum córpora,
Dictu jubéntis vívida,
Per témporum certas vices
Obtemperáre sérvulis.
Repélle quod, cupídinis
Ciénte vi, nos ímpetit,
Aut móribus se súggerit,
Aut áctibus se intérserit.
Da gaudiórum præmia :
Da gratiárum múnera :
Dissólve litis víncula :
Adstrínge pacis fœdera.
Præsta, Pater piíssime
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat. Aña. Depósuit poténtes, sanctos persequéntes : et exaltávit húmiles, Christum confiténtes.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur supra. 139.

SABBATO

Ad Vesperas.

Aña. Benedíctus.

Psalmus 143.

Benedictus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.
Misericórdia mea, et refúgium meum : * suscéptor meus, et liberátor meus :
Protéctor meus, et in ipso sperávi : * qui subdit pópulum meum sub me.
Dómine, quid est homo, quia innotuísti ei? * aut fílius hóminis, quia réputas eum?
Homo vanitáti símilis fa-

ctus est : * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, et descénde : * tange montes, et fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, et dissipábis eos : * emítte sagíttas tuas, et conturbábis eos :

Emítte manum tuam de alto, éripe me, et líbera me de aquis multis : * de manu filiórum alienórum.

Quorum os locútum est vanitátem : * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Deus cánticum novum cantábo tibi : * in psaltério decachórdo psallam tibi.

Qui das salútem régibus : * qui redemísti David servum tuum, de gládio malígno éripe me.

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem : * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis :

Quorum fílii, sicut novéllæ plantatiónes * in juventúte sua.

Fíliæ eórum compósitæ : * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtósæ, abundántes in egréssibus suis : * boves eórum crassæ :

Non est ruína macériæ, neque tránsitus : * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum, cui hæc sunt : * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Aña. Benedíctus Dóminus Deus meus.

Aña. Per síngulos dies.

Psalmus 144.

EXALTABO te, Deus meus Rex : * et benedícam nómini tuo in sæculum, et in sæculum sæculi.

Per síngulos dies benedícam tibi : * et laudábo nomen tuum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magnus Dóminus et laudábilis nimis : * et magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio et generátio laudábit ópera tua : * et poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur : * et mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent : * et magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt : * et justítia tua exultábunt.

Miserátor et miséricors Dóminus : * pátiens, et multum miséricors.

Suávis Dóminus univérsis : * et miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua : * et sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent :

* et poténtiam tuam loquéntur.

Et notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam : * et glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum , regnum ómnium sæculórum : * et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis : * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes , qui córruunt : * et érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant , Dómine : * et tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam : * et imples omne ánimal benedictióne.

Justus Dóminus in ómnibus viis suis : * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum : * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet : * et deprecatiónem eórum exáudiet : et salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligéntes se : * et omnes peccatóres dispérdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum : * et benedícat omnis caro nómini sancto ejus in sæculum , et in sæculum sæculi.

Aña. Per síngulos dies benedícam te, Dómine.

Aña. Laudábo.

Psalmus 145.

Lauda, ánima mea, Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea : * psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus : * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus , et revertétur in terram suam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus , cujus Deus Jacob adjútor ejus , spes ejus in Dómino Deo ipsíus : * qui fecit cœlum et terram , mare, et ómnia, quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus : * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos : * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos , * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas , pupíllum , et víduam suscípiet : * et vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sæcula Deus tuus Sion, * in generatiónem et generatiónem.

Aña. Laudábo Deum meum in vita mea.

Aña. Deo nostro.

Psalmus 146.

LAUDATE Dóminum quóniam bonus est psalmus : * Deo nostro sit jucúnda, decóraque laudátio.

Ædíficans Jerúsalem Dóminus : * dispersiónes Israélis congregábit.

Qui sanat contrítos corde : * et álligat contritiónes eórum.

Qui númerat multitúdinem stellárum : * et ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus : * et sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus : * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne : * psállite Deo nostro in cíthara.

Qui óperit cœlum núbibus : * et parat terræ plúviam.

Qui prodúcit in móntibus fœnum : * et herbam servitúti hóminum.

Qui dat juméntis escam ipsórum : * et pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit : * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timéntes eum : * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus.

Aña. Deo nostro jucúnda sit laudátio.

Aña. Lauda.

Psalmus 147.

LAUDA, Jerúsalem, Dóminum : * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum : * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem : * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ : * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam : * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas : * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit ?

Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob : * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni : * et judícia sua non manifestávit eis.

Aña. Lauda, Jerúsalem, Dóminum.

Capitulum.

Rom. 11. *d*

O altitúdo divitiárum sapiéntiæ, et sciéntiæ Dei : quam incomprehensibília sunt judícia ejus, et investigábiles viæ ejus !

Hymnus.

JAM sol recédit ígneus :
Tu lux perénnis, Unitas,
Nostris, beáta Trínitas,
Infúnde lumen córdibus.
Te mane laudum cármine,
Te deprecámur véspere :
Dignéris, ut te súpplices
Laudémus inter Cœlites.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te, Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Capit. O altitúdo, dicitur in Vesperis Sabbati, ab Oct. Pentecostes usque ad Adventum cum Hymno et versu sequenti. Aña ad Magnificat dicitur prout assignatur infra in Proprio de Tempore. Post Añam dicitur Oratio propria.

Deinde fiunt sequentes Commemorationes communes, seu Suffragia Sanctorum, quæ dicuntur etiam ad Laudes.

COMMEMORATIO DE CRUCE

In feriali tantum Officio.

Ad Vesp. et Laud. Aña. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos, Deus noster. ℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Orémus. Oratio.

PERPETUA nos, quæsumus Dómine, pace custódi : quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

COMMEMORATIONES COMMUNES, SIVE SUFFRAGIA SANCTORUM.

De sancta Maria, quando non dicitur ejus Officium parvum.

Ad Vesperas, et Laudes. Aña. Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiónem. ℣. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Orémus. Oratio.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére : et gloriósa beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia.

De Apostolis.

Ad Vesperas, Aña. Petrus Apóstolus, et Paulus Doctor Géntium, ipsi nos docuérunt legem tuam, Dómine. ℣. Constítues eos prín-

cipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Ad Laudes, Aña. Gloriósi príncipes terræ quómodo in vita sua dilexérunt se, ita et in morte non sunt separáti. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Orémus. Oratio.

Deus, cujus déxtera beátum Petrum, ambulántem in flúctibus, ne mergerétur, eréxit : et coapóstolum ejus Paulum tértio naufragántem de profúndo pélagi liberávit : exáudi nos propítius, et concéde; ut ambórum méritis, æternitátis glóriam consequámur.

De Patrono, vel Titulari Ecclesiæ fit Commemoratio consueta ante vel post Commemorationes prædictas, pro dignitate illius, et ultimo loco de Pace.

Ad Vesp., et Laud. Aña. Da pacem, Dómine, in diébus nostris, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster. ℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis.

Orémus. Oratio.

Deus, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera : da servis tuis illam, quam mundus dare non potest pacem : ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla. Per Dóminum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias. ℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde dicitur secreto Pater noster.

Sic terminatur Offic. ubi alia non sequatur Hora, ut dicitur in Rubr. de Orat. Dñica.

Dictæ Commemorationes, seu Suffragia, dicuntur ab Octava Pentecostes usque ad Adventum, exceptis Duplicibus, et infra Octavas.

Quando dicitur Officium B. M. non fit alia commemoratio de ea.

AD COMPLETORIUM.

Lector incipit ℣. Jube, domne, benedícere. Bened. Noctem quiétam, et finem perféctum concédat nobis Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Lectio brevis.

1. *Pet.* 5.

Fratres, Sóbrii estóte et vigiláte : quia adversárius vester diábolus tamquam leo rúgiens círcuit,

quærens quem dévoret : cui resístite fortes in fide. Tu autem, Dómine, miserére nobis. ℟. Deo grátias.
℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. Pater noster, dicitur totum secreto.
Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

CONFITEOR Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis, fratres : quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere : mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos, fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet :

MISEREATUR tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Conf. et ubi dicitur vobis, fratres, et vos, fratres, dicatur tibi, pater, et te, pater.

Facta Confess. a Choro.
Hebdomadarius dicit :

MISEREATUR vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INDULGENTIAM, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et facta Absolut., dicitur ℣.

CONVERTE nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam a nobis.
℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína.
Glória Patri. Sicut erat.
Aña. Miserére.

Psalmus 4.

CUM invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ :* in tribulatióne dilatásti mihi.
Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.
Fílii hóminum úsquequo gravi corde ? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium ?
Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum : * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.
Irascímini, et nolíte peccáre : * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.
Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino, * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona ?
Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine : * dedisti lætítiã in corde meo.

A fructu fruménti, vini et ólei sui: * multiplicáti sunt.
In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam.
Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Psalmus 30.

In te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.
Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.
Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.
Quóniam fortitúdo mea et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.
Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi: * quóniam tu es protéctor meus.
In manus tuas comméndo spíritum meum: * redemísti me, Dómine, Deus veritátis.

Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.
Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus sperábo in eum.
Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.
Scápulis suis obumbrábit tibi: * et sub pennis ejus sperábis.
Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis a timóre noctúrno.
A sagítta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris, * ab incúrsu, et dæmónio meridiáno.
Cadent a látere tuo mille, et decem míllia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.
Verúmtamen óculis tuis considerábis: * et retributiónem peccatórum vidébis.
Quóniam tu es, Dómine, spes mea: * altíssimum posuísti refúgium tuum.
Non accédet ad te malum: * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.
Quóniam Angelis suis mandávit de te: * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.
In mánibus portábunt te: * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.
Super áspidem et basilíscum ambulábis: * et conculcábis leónem et dracónem.
Quóniam in me sperávit, liberábo eum: * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.
Clamábit ad me, et ego exáudiam eum: * cum ipso sum in tribulatióne: erípiam eum, et glorificábo eum.
Longitúdine diérum replébo eum: * et osténdam illi salutáre meum.

Psalmus 133.

Ecce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini.
Qui statis in domo Dómini, * in átriis Domus Dei nostri.
In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * et benedícite Dóminum.
Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.
Aña. Miserére mihi, Dómine, et exáudi oratiónem meam.

Hymnus.

Te lucis ante términum,
Rerum Creâtor, póscimus,
Ut pro tua cleméntia
Sis præsul, et custódia.
Procul recédant sómnia,
Et nóctium phantásmata;
Hostémque nostrum cómprime,
Ne polluántur córpora.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

Capitulum. *Jerem.* 14. *b*

Tu autem in nobis es, Dómine, et nomen sanctum tuum invocátum est super nos: ne derelínquas nos, Dómine Deus noster. ℟. Deo grátias.
℟. br. In manus tuas, Dómine, * Comméndo spíritum meum. In. ℣. Redemísti nos, Dómine, Deus veritátis. Comméndo spíritum. Glória Patri. In. ℣. Custódi nos, Dómine, ut pupíllam óculi. ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege nos.
Aña. Salva nos.

Canticum Simeonis.

Lucæ 2. *c*

Nunc dimíttis servum tuum, Dómine, * secúndum verbum tuum in pace:
Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum.
Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum;
Lumen ad revelatiónem Géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.
Glória Patri, et Fílio.
Aña. Salva nos, Dómine, vigilántes, custódi nos dormiéntes: ut vigilémus cum Christo, et requiescámus in pace.

Sequentes Preces semper dicuntur, præterquam in Officio Duplici, et infra Octavas: quæ in feriali Officio, et in Quat. Temp. quando dictæ sunt Preces in Vesp. dicuntur flexis genibus.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. Credo in Deum, secreto. ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam. Amen. ℣. Benedíctus es,

Dómine, Deus patrum nostrórum. ℟. Et laudábilis, et gloriósus in sæcula. ℣. Benedicámus Patrem, et Fílium, cum sancto Spíritu. ℟. Laudémus, et superexaltémus eum in sæcula. ℣. Benedíctus es, Dómine, in firmaménto cœli. ℟. Et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sæcula. ℣. Benedícat et custódiat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen. ℣. Dignáre, Dómine, nocte ista. ℟. Sine peccáto nos custodíre. ℣. Miserére nostri, Dómine. ℟. Miserére nostri. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

VISITA, quæsumus Dómine, habitatiónem istam, et omnes insídias inimíci ab ea longe repélle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant: et benedíctio tua sit super nos semper. Per Dóminum nostrum Jesum Christum. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Benedictio. Benedícat et custódiat nos omnípotens et miséricors Dóminus, Pater et Fílius, et Spíritus sanctus. ℟. Amen.

Et non dicitur Fidélium ánimæ, sed immediate dicitur sequens Aña.

A primis Vesperis Festi SS. Trinitatis usque ad Nonam Sabbati ante Adventum, Aña.

SALVE Regína, Mater misericórdiæ, vita, dulcédo, et spes nostra, salve. Ad te clamámus éxules fílii Hevæ. Ad te suspirámus geméntes et flentes in hac lacrymárum valle. Eja ergo, advocáta nostra, illos tuos misericórdes óculos ad nos convérte. Et Jesum, benedíctum fructum ventris tui, nobis post hoc exílium osténde. O clemens, o pia, o dulcis Virgo María.

℣. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Orémus. Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui gloriósæ Vírginis Matris Maríæ corpus et ánimam, ut dignum Fílii tui habitáculum éffici mererétur, Spíritu sancto cooperánte, præparásti: da, ut cujus commemoratióne lætámur, ejus pia intercessióne, ab instántibus malis, et a morte perpétua liberémur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

℣. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Deinde dicitur secreto.

Pater noster, qui es in cœlis, sanctificétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat volúntas tua, sicut in cœlo, et in terra. Panem nostrum quotidiánum da nobis hódie, et dimítte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris : et ne nos indúcas in tentatiónem : sed líbera nos a malo. Am.

Ave María, grátia plena : Dóminus tecum : benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui Jesus. Sancta María, Mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc et in hora mortis nostræ. Amen.

Credo in Deum Patrem omnipoténtem, Creatórem cœli et terræ. Et in Jesum Christum Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum; qui concéptus est de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine : passus sub Póntio Piláto, crucifíxus, mórtuus, et sepúltus; descéndit ad ínferos, tértia die resurréxit a mórtuis; ascéndit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis : inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam ætérnam. Am.

Sic dicitur Completorium per annum.

Si post Completorium immediate sequatur Matutinum, tunc bis dicatur Pater noster, Ave María, *et* Credo, *quia Completorium, quod est finis Officii, sic terminari debet : et ante Matutinum iterum repetitur pro principio Officii sequentis diei.*

Aña prædicta dicitur etiam in fine Laud., quando discedendum est a Choro : sed si immediate post Matutinum subsequatur Prima, vel alia Hora, dicitur in fine ultimæ Horæ, ita ut dicatur semper quando, terminata aliqua Hora, discedendum est a Choro : et tunc post ℣. Fidélium ánimæ, *et* Pater noster, *secreto, dicitur* ℣. Dóminus det nobis suam pacem. ℟. Et vitam ætérnam. Amen.

Deinde prædicta Antiphona, et in fine : Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Extra Chorum autem dicuntur in fine Laudum, si tunc terminandum sit Officium; alioquin in fine ultimæ Horæ. Post alias vero Horas: quando terminatur Officium, dicitur tantum Pater noster, *secreto*

PROPRIUM

DE TEMPORE.

SABBATO
PROXIMO KALENDIS SEPT.

Ad Magnificat. Aña.

Cum audísset Job * nuntiórum verba, sustínuit patiénter, et ait : Si bona suscépimus de manu Dómini, mala autem quare non sustineámus ? In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis, neque stultum áliquid contra Deum locútus est.

DOM. I. SEPTEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Job.

Lectio j. *Cap.* 1.

Vir erat in terra Hus, nómine Job, et erat vir ille simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens a malo. Natíque sunt ei septem fílii, et tres fíliæ. Et fuit posséssio ejus septem míllia óvium, et tria míllia camelórum, quingénta quoque juga boum, et quingéntæ ásinæ, ac família multa nimis : erátque vir ille magnus inter omnes Orientáles.
℟. Si bona suscépimus de manu Dei, mala autem quare non sustineámus ? * Dóminus dedit, Dóminus ábstulit : sicut Dómino plácuit, ita factum est : sit nomen Dómini benedíctum. ℣. Nudus egréssus sum de útero matris meæ, et nudus revértar illuc. Dóminus.

Lectio ij.

Et ibant fílii ejus, et faciébant convívium per domos, unusquísque in die suo. Et mitténtes vocábant tres soróres suas ut coméderent et bíberent cum eis. Cumque in orbem transíssent dies convívii, mittébat ad eos Job, et sanctificábat illos, consurgénsque dilúculo offerébat holocáusta pro síngulis. Dicébat enim : Ne forte peccáverint fílii mei, et benedíxerint Deo in córdibus suis. Sic faciébat Job cunctis diébus.
℟. Antequam cómedam, suspíro, et tamquam inundántes aquæ, sic rugítus meus ; quia timor quem timébam, evénit mihi : et quod verébar, áccidit : nonne dissimulávi? nonne sílui ? nonne quiévi ? * Et venit super me indi-

gnátio. ℣. Ecce non est auxílium mihi in me, et necessárii quoque mei recessérunt a me. Et.

Lectio iij.

QUADAM autem die cum venissent filii Dei ut assisterent coram Dómino, áffuit inter eos étiam Satan. Cui dixit Dóminus : Unde venis? Qui respóndens, ait : Circuívi terram, et perambulávi eam. Dixítque Dóminus ad eum : Numquid considerásti servum meum Job, quod non sit ei símilis in terra, homo simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens a malo? Cui respóndens Satan, ait : Numquid Job frustra timet Deum? nonne tu vallásti eum, ac domum ejus universámque substántiam per circúitum, opéribus mánuum ejus benedixísti, et posséssio ejus crevit in terra? Sed exténde páululum manum tuam, et tange cuncta quæ póssidet, nisi in fáciem benedíxerit tibi. ℟. Quare detraxístis sermónibus veritátis : ad increpándum verba compónitis, et subvértere nitímini amícum vestrum? * Verúmtamen quæ cogitástis, expléte. ℣. Quod justum est, judicáte ; et non inveniétis in lingua mea iniquitátem. Verúmtamen. Glória Patri. Verúmtamen.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. *Lib.* 2. *Cap.* 1.

SCRIPTURA sacra mentis óculis quasi quoddam spéculum oppónitur, ut intérna nostra fácies in ipsa videátur. Ibi étenim fœda, ibi pulchra nostra cognóscimus : ibi sentímus quantum profícimus, ibi a proféctu quam longe distámus. Narrat autem gesta Sanctórum, et ad imitatiónem corda próvocat infirmórum : dumque illórum victrícia facta commémorat, contra vitiórum prælia debília nostra confírmat : fitque verbis illíus, ut eo mens minus inter certámina trépidet, quo ante se pósitos tot virórum fórtium triúmphos videt. ℟. Indúta est caro mea putrédine, et sórdibus púlveris cutis mea áruit, et contrácta est : * Meménto mei, Dómine, quóniam ventus est vita mea. ℣. Dies mei velócius transiérunt, quam a texénte tela succíditur, et consúmpti sunt absque ulla spe. Meménto.

Lectio v.

NONNUNQUAM vero non solum nobis eórum virtútes ásserit, sed étiam casus innotéscit; ut et in victória fórtium, quod imitándo arrípere, et rursum videá-

mus in lápsibus quid debeámus timére. Ecce enim Job descríbitur tentatióne auctus, sed David tentatióne prostrátus; ut et majórum virtus spem nostram fóveat, et majórum casus ad cautélam nos humilitátis accíngat: quátenus dum illa gaudéntes súblevant, ista metuéntes premant: et audiéntis ánimus illinc spei fidúcia, hinc humilitáte timóris erudítus, nec temeritáte supérbiat, quia formídine prémitur; nec pressus timóre despéret, quia ad spei fidúciam virtútis exémplo roborátur.

℟. Páucitas diérum meórum finiétur brevi: dimítte me, Dómine, ut plangam páululum dolórem meum, * Antequam vadam ad terram tenebrósam, et opértam mortis calígine. ℣. Manus tuæ, Dómine, fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu, et sic repénte præcípitas me? Antequam.

Lectio vj.

Lib. 1. Moral. cap. 1.

VIR erat in terra Hus, nómine Job. Idcírco sanctus vir ubi habitáverit, dícitur, ut ejus méritum virtútis exprimátur. Hus namque quis nésciat, quod sit in terra Gentílium? Gentílitas autem eo obligáta vitiis éxtitit, quo cognitiónem sui Conditóris ignorávit. Dicátur ítaque ubi habitáverit: ut hoc ejus láudibus profíciat, quod bonus inter malos fuit. Neque enim valde laudábile est, bonum esse cum bonis, sed bonum esse cum malis. Sicut enim gravióris culpæ est, inter bonos bonum non esse: ita imménsi est præcónii, bonum étiam inter malos extitísse.

℟. Non abscóndas me, Dómine, a fácie tua: manum tuam longe fac a me: * Et formído tua non me térreat. ℣. Córripe me, Dómine, in misericórdia, non in furóre tuo, ne forte ad níhilum rédigas me. Et. Glória Patri. Et.

℟. vij Quis mihi tríbuat, ut in inférno prótegas me, et abscóndas me, donec pertránseat furor tuus, Dómine, nisi tu, qui solus es Deus; * Et constítuas mihi tempus, in quo recordéris mei? ℣. Numquid sicut dies hóminis, dies tui, ut quæras iniquitátem meam; cum sit nemo, qui de manu tua possit erúere? Et.

℟. viij. Deo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Infra Hebdom., Feria iv. post ij. et iij. Lect. dicitur ij. et iij. Resp. Feriæ ij. seq.

FERIA SECUNDA.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 1. c

CUM autem quadam die filii et filiæ ejus comédérent et bíberent vinum in domo fratris sui primogéniti, núntius venit ad Job, qui díceret: Boves arábant, et ásinæ pascebántur juxta eos, et irruérunt Sabæi, tulerúntque ómnia, et púeros percussérunt gládio, et evási ego solus ut nuntiárem tibi. Cumque adhuc ille loquerétur, venit alter, et dixit: Ignis Dei cécidit e cœlo, et tactas oves puerósque consúmpsit, et effúgi ego solus ut nuntiárem tibi.

℟. Versa est in luctum cíthara mea, et órganum meum in vocem fléntium: * Parce mihi, Dómine: nihil enim sunt dies mei. ℣. Cutis mea denigráta est super me, et ossa mea aruérunt. Parce.

Lectio ij

SED et illo adhuc loquénte, venit álius, et dixit: Chaldæi fecérunt tres turmas, et invasérunt camélos, et tulérunt eos, necnon et púeros percussérunt gládio, et ego fugi solus ut nuntiárem tibi. Adhuc loquebátur ille, et ecce álius intrávit, et dixit: Fíliis tuis et filiábus vescéntibus et bibéntibus vinum in domo fratris sui primogéniti, repénte ventus véhemens írruit a regióne desérti, et concússit quátuor ángulos domus, quæ córruens oppréssit líberos tuos, et mórtui sunt, et effúgi ego solus ut nuntiárem tibi.

℟. Utinam appenderéntur peccáta mea, quibus iram mérui: * Et calámitas, quam pátior, in statéra! ℣. Quasi aréna maris hæc grávior apparéret: unde et verba mea dolóre sunt plena. Et.

Lectio iij.

TUNC surréxit Job, et scidit vestiménta sua, et tonso cápite córruens in terram, adorávit, et dixit: Nudus egréssus sum de útero matris meæ, et nudus revértar illuc. Dóminus dedit, Dóminus ábstulit: sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedíctum. In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis, neque stultum quid contra Deum locútus est.

℟. Quare detraxístis. 164.

Responsoria hujus ij. Feriæ dicuntur etiam in secunda Feria Hebdom. seq.

FERIA TERTIA.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 2.

FACTUM est autem, cum quadam die venissent fílii Dei, et starent coram Dómino, venisset quoque Satan

inter eos, et staret in conspéctu ejus, ut díceret Dóminus ad Satan: Unde venis? Qui respóndens ait: Circuívi terram, et perambulávi eam. Et dixit Dóminus ad Satan: Numquid considerásti servum meum Job, quod non sit ei símilis in terra, vir simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens a malo, et adhuc rétinens innocéntiam? Tu autem commovísti me advérsus eum, ut afflígerem eum frustra. Cui respóndens Satan, ait: Pellem pro pelle, et cuncta quæ habet homo, dabit pro ánima sua: alióquin mitte manum tuam, et tange os ejus et carnem, et tunc vidébis quod in fáciem benedícat tibi.

℟. Indúta est. 164.

Lectio ij.

DIXIT ergo Dóminus ad Satan: Ecce in manu tua est, verúmtamen ánimam illíus serva. Egréssus ígitur Satan a fácie Dómini, percússit Job úlcere péssimo, a planta pedis usque ad vérticem ejus: qui testa sániem radébat, sedens in sterquilínio. Dixit autem illi uxor sua: Adhuc tu pérmanes in simplicitáte tua? bénedic Deo, et mórere. Qui ait ad illam: Quasi una de stultis muliéribus locúta es. Si bona suscépimus de manu Dei, mala quare non suscipiámus! In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis.

℟. Páucitas. 165.

Lectio iij.

IGITUR audiéntes tres amíci Job omne malum quod accidísset ei, venérunt sínguli de loco suo, Eliphaz Themanítes, et Baldad Suhítes, et Sophar Naamathítes. Condíxerant enim, ut páriter veniéntes visitárent eum, et consolaréntur. Cumque elevássent procul óculos suos, non cognovérunt eum: et exclamántes ploravérunt, scissísque véstibus sparsérunt púlverem super caput suum in cœlum. Et sedérunt cum eo in terra septem diébus et septem nóctibus, et nemo loquebátur ei verbum: vidébant enim dolórem esse veheméntem.

℟. Non abscóndas. 165.

FERIA QUARTA.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 3.

POST hæc apéruit Job os suum, et maledíxit diéi suo, et locútus est: Péreat dies in qua natus sum, et nox in qua dictum est: Concéptus est homo. Dies ille vertátur in ténebras, non requírat eum Deus désuper, et non illustrétur lúmine. Obscúrent eum ténebræ, et umbra mortis, óccupet eum calígo, et involvátur amaritúdine.

℟. Quis mihi. 165.

Lectio ij

NOCTEM illam tenebrósus turbo possídeat, non computétur in diébus anni, nec numerétur in ménsibus. Sit nox illa solitária, nec laude digna. Maledícant ei qui maledícunt diéi, qui paráti sunt suscitáre Leviathan. Obtenebréntur stellæ calígine ejus : expéctet lucem, et non vídeat, nec ortum surgéntis auróræ : quia non conclúsit óstia ventris qui portávit me, nec ábstulit mala ab óculis meis.

℟. Utinam. 166.

Lectio iij.

QUARE non in vulva mórtuus sum, egréssus ex útero non statim périi? Quare excéptus génibus? cur lactátus ubéribus? Nunc enim dórmiens silérem, et somno meo requiéscerem cum régibus et consúlibus terræ, qui ædíficant sibi solitúdines : aut cum princípibus, qui póssident aurum, et replent domos suas argénto : aut sicut abortívum abscónditum non subsísterem, vel qui concépti non vidérunt lucem.

℟. Quare detraxístis. 164.

FERIA QUINTA.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 4.

RESPONDENS autem Eliphaz Themanítes, dixit: Si cœpérimus loqui tibi, fórsitan moléste accípies, sed concéptum sermónem tenére quis póterit? Ecce docuísti multos, et manus lassas roborásti : vacillántes confirmavérunt sermónes tui, et génua treméntia confortásti : nunc autem venit super te plaga, et defecísti: tétigit te, et conturbátus es. Ubi est timor tuus, fortitúdo tua, patiéntia tua, et perféctio viárum tuárum?

℟. Si bona. 163.

Lectio ij.

RECORDARE, óbsecro te, quis unquam ínnocens périit? aut quando recti delóti sunt? quin pótius vidi eos qui operántur iniquitátem, et séminant dolóres, et metunt eos, flante Deo periísse, et spíritu iræ ejus esse consúmptos. Rugítus leónis, et vox leænæ, et dentes catulórum leónum contríti sunt. Tigris périit, eo quod non habéret prædam : et cátuli leónis dissipáti sunt.

℟. Antequam. 163.

Lectio iij.

PORRO ad me dictum est verbum abscónditum, et quasi furtíve suscépit auris mea venas susúrri ejus. In horróre visiónis noctúrnæ, quando solet sopor occupáre hómines, pavor ténuit me, et tremor, et ómnia ossa mea pertérrita sunt; et cum spíritus me præsénte transíret, inhorruérunt pili carnis

meæ. Stetit quidam, cujus non agnoscébam vultum, imágo coram óculis meis, et vocem quasi auræ lenis audívi. Numquid homo, Dei comparatióne justificábitur, aut factóre suo púrior erit vir? Ecce qui sérviunt ei, non sunt stábiles, et in ángelis suis réperit pravitátem.

℟. Quare detraxístis. 164.

FERIA SEXTA.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 6.

RESPONDENS autem Job, dixit: Utinam appenderéntur peccáta mea, quibus iram mérui: et calámitas, quam pátior, in statéra! Quasi aréna maris hæc grávior apparéret: unde et verba mea dolóre sunt plena: quia sagittæ Dómini in me sunt, quarum indignátio ébibit spíritum meum, et terróres Dómini mílitant contra me.

℟. Indúta est. 164.

Lectio ij.

NUMQUID rúgiet ónager cum habúerit herbam? aut múgiet bos cum ante præsépe plenum stéterit? Aut póterit cómedi insúlsum, quod non est sale condítum? aut potest áliquis gustáre, quod gustátum affert mortem? Quæ prius nolébat tángere ánima mea, nunc præ angústia cibi mei sunt.

℟. Páucitas diérum. 165.

Lectio iij.

QUIS det ut véniat petítio mea: et quod expécto, tríbuat mihi Deus? Et qui cœpit, ipse me cónterat: solvat manum suam, et succídat me? Et hæc mihi sit consolátio, ut affligens me dolóre, non parcat, nec contradícam sermónibus Sancti. Quæ est enim fortitúdo mea, ut sustíneam? aut quis finis meus, ut patiénter agam? Nec fortitúdo lápidum fortitúdo mea, nec caro mea ænea est. Ecce non est auxílium mihi in me, et necessárii quoque mei recessérunt a me.

℟. Non abscóndas. 165.

SABBATO.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 7.

MILITIA est vita hóminis super terram: et sicut dies mercenárii, dies ejus. Sicut cervus desíderat umbram, et sicut mercenárius præstolátur finem óperis sui: sic et ego hábui menses vácuos, et noctes laboriósas enumerávi mihi. Si dormíero, dicam: Quando consúrgam? et rursum expectábo vésperam, et replébor dolóribus usque ad ténebras.

℟. Quis mihi. 165.

Lectio ij.

INDUTA est caro mea putrédine et sórdibus púlveris: cutis mea áruit, et

contrácta est. Dies mei velócius transiérunt quam a texénte tela succíditur, et consúmpti sunt absque ulla spe. Meménto quia ventus est vita mea, et non revertétur óculus meus ut vídeat bona. Nec aspíciet me visus hóminis : óculi tui in me, et non subsístam.

℟. Utinam. 166.

Lectio iij.

SICUT consúmitur nubes et pertránsit : sic qui descénderit ad ínferos, non ascéndet. Nec revertétur ultra in domum suam, neque cognóscet eam ámplius locus ejus. Quaprópter et ego non parcam ori meo, loquar in tribulatióne spíritus mei : confabulábor cum amaritúdine ánimæ meæ. Numquid mare ego sum, aut cetus, quia circumdedísti me cárcere?

℟. Quare detraxístis. 171.

Ad Magníficat. Aña.

In ómnibus his * non peccávit Job lábiis suis, neque stultum áliquid contra Deum locútus est.

DOM. II. SEPTEMBRIS.

In primo Nocturno.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 9.

ET respóndens Job, ait : Vere scio quod ita sit, et quod non justificétur homo compósitus Deo. Si volúerit conténdere cum eo, non póterit ei respondére unum pro mille. Sápiens corde est, et fortis róbore : quis réstitit ei, et pacem hábuit? Qui tránstulit montes, et nesciérunt hi quos subvértit in furóre suo.

℟. Si bona suscépimus de manu Dei, mala autem quare non sustineámus? * Dóminus dedit, Dóminus ábstulit : sicut Dómino plácuit, ita factum est : sit nomen Dómini benedíctum. ℣. Nudus egréssus sum de útero matris meæ, et nudus revértar illuc. Dóminus.

Lectio ij.

QUI cómmovet terram de loco suo, et colúmnæ ejus concutiúntur. Qui præcipit soli, et non óritur : et stellas claudit quasi sub signáculo. Qui exténdit cœlos solus, et gráditur super fluctus maris. Qui facit Arctúrum, et Oríona, et Hyadas, et interióra Austri. Qui facit magna, et incomprehensibília, et mirabília, quorum non est númerus.

℟. Antequam cómedam, suspíro, et tamquam inundántes aquæ, sic rugítus meus : quia timor quem timébam, evénit mihi: et quod verébar, áccidit : nonne dissimulávi? nonne sílui? nonne quiévi? * Et venit super me indignátio. ℣. Ecce non est auxílium mihi in me, et necessárii quoque mei recessérunt a me. Et.

Lectio iij.

Si vénerit ad me, non vidébo eum : si abíerit, non intélligam. Si repénte intérroget, quis respondébit ei ? vel quis dícere potest : Cur ita facis? Deus, cujus iræ nemo resístere potest, et sub quo curvántur qui portant orbem. Quantus ergo sum ego, ut respóndeam ei, et loquar verbis meis cum eo? Qui étiam si habúero quíppiam justum, non respondébo, sed meum júdicem deprecábor. Et cum invocántem exaudíerit me, non credo quod audíerit vocem meam. In túrbine enim cónteret me, et multiplicábit vúlnera mea étiam sine causa.

℟. Quare detraxístis sermónibus veritátis : ad increpándum verba compónitis, et subvértere nitímini amícum vestrum ? * Verúmtamen quæ cogitástis, expléte. ℣. Quod justum est, judicáte, et non inveniétis in lingua mea iniquitátem. Verúmtamen. Glória Patri. Verúmtamen.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. *L.* 9. *c.* 2.

Vere scio quod ita sit, et quod non justificábitur homo compósitus Deo. Homo quippe Deo non compósitus justítiam pércipit, compósitus amíttit : quia quisquis se auctóri bonórum cómparat, bono se, quod accéperat, privat. Qui enim accépta bona sibi árrogat, suis contra Deum donis pugnat. Unde ergo despéctus erígitur, dignum est ut eréctus inde destruátur. Sanctus autem vir, quia omne virtútis nostræ méritum, esse vítium cónspicit, si ab intérno árbitro distrícte judicétur, recte subjúngit : Si volúerit conténdere cum eo, non póterit respondére ei unum pro mille.

℟. Indúta est caro mea putrédine et sórdibus púlveris : cutis mea áruit, et contrácta est : * Meménto mei, Dómine, quóniam ventus est vita mea. ℣. Dies mei velócius transiérunt, quam a texénte tela succíditur, et consúmpti sunt absque ulla spe. Meménto.

Lectio v.

In Scriptúra sancta millenárius númerus pro universitáte solet intélligi. Hinc étenim Psalmísta ait : Verbi quod mandávit in mille generatiónes : cum profécto constet, quod ab ipso mundi exórdio usque ad Redemptóris advéntum per Evangelístam non ámplius quam septuagínta et septem propágines numeréntur. Quid ergo in millenário número, nisi ad proferéndam novam sóbolem perfécta univérsitas præ-

sEltæ generatiónis exprímitur? Hinc et per Joánnem dícitur: Et regnábunt cum eo mille annis: quia vidélicet regnum sanctæ Ecclésiæ universitátis perfectióne solidátur.

℟. Páucitas diérum meórum finiétur brevi: dimítte me, Dómine, ut plangam páululum dolórem meum, * Antequam vadam ad terram tenebrósam, et opértam mortis calígine. ℣. Manus tuæ, Dómine, fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu, et sic repénte præcípitas me? Antequam.

Lectio vj.

QUIA vero monas décies multiplicáta in denárium dúcitur, denárius per semetípsum ductus in centenárium dilatátur: qui rursus per denárium ductus, in millenárium ténditur: cum ab uno incípimus, ut ad millenárium veniámus, quid hoc loco unius appellatióne, nisi bene vivéndi inítium: quid millenárii númeri amplitúdine, nisi ejúsdem bonæ vitæ perféctio designátur? Cum Deo autem conténdere, est non ei tribúere, sed sibi glóriam suæ virtútis arrogáre. Sed sanctus vir conspíciat, quia et qui summa jam dona percépit, si de accéptis extóllitur, cuncta quæ accéperat, amíttit.

℟. Non abscóndas me, Dómine, a fácie tua: manum tuam longe fac a me: * Et formído tua non me térreat. ℣. Córripe me, Dómine, in misericórdia, non in furóre tuo, ne forte ad níhilum rédigas me. Et. Glória Patri. Et.

℟. vij. Quis mihi tríbuat ut in inférno prótegas me, et abscóndas me, donec pertránseat furor tuus, Dómine? nisi tu, qui solus es Deus, * Et constítuas mihi tempus, in quo recordéris mei? ℣. Numquid sicut dies hóminis, dies tui, ut quæras iniquitátem meam; cum sit nemo, qui de manu tua possit erúere? Et.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 27.

ADDIDIT quoque Job, assúmens parábolam suam, et dixit: Vivit Deus, qui ábstulit judícium meum, et Omnípotens, qui ad amaritúdinem addúxit ánimam meam. Quia donec súperest hálitus in me, et spíritus Dei in náribus meis, non lo-

quéntur lábia mea iniquitátem, nec lingua mea meditábitur mendácium. Absit a me ut justos vos esse júdicem: donec defíciam, non recédam ab innocéntia mea.
℟. Versa est. 166.

Lectio ij.

JUSTIFICATIONEM meam, quam cœpi tenére, non déseram: neque enim reprehéndit me cor meum in omni vita mea. Sit ut ímpius inimícus meus: et adversárius meus, quasi iníquus. Quæ est enim spes hypócritæ, si avárc rápiat, et non liberet Deus ánimam ejus? Numquid Deus áudiet clamórem ejus, cum vénerit super eum angústia? Aut póterit in Omnipoténte delectári, et invocáre Deum omni témpore?
℟. Utinam. 166.

Lectio iij.

DOCEBO vos per manum Dei quæ Omnípotens hábeat, nec abscóndam. Ecce, vos omnes nostis: et quid sine causa vana loquímini? Hæc est pars hóminis ímpii apud Deum, et heréditas violentórum, quam ab Omnipoténte suscípient. Si multiplicáti fúerint fílii ejus, in gládio erunt, et nepótes ejus non saturabúntur pane. Qui réliqui fúerint ex eo, sepeliéntur in intéritu, et víduæ illíus non plorábunt.
℟. Quare detraxístis. 171.

FERIA TERTIA.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 28. *b*

SAPIENTIA ubi invenítur? et quis est locus intelligéntiæ? Nescit homo prétium ejus, nec invenítur in terra suáviter vivéntium. Abyssus dicit: Non est in me: et mare lóquitur: Non est mecum. Non dábitur aurum obrízum pro ea, nec appendétur argéntum in commutatióne ejus. Non conferétur tinctis Indiæ colóribus, nec lápidi sardónycho pretiosíssimo, vel sapphíro.
℟. Indúta est. 171.

Lectio ij.

NON adæquábitur ei aurum vel vitrum, nec commutabúntur pro ea vasa auri. Excélsa et eminéntia non memorabúntur comparatióne ejus; tráhitur autem sapiéntia de occúltis. Non adæquábitur ei topázius de Æthiópia, nec tinctúræ mundíssimæ componétur. Unde ergo sapiéntia venit? et quis est locus intelligéntiæ? Abscóndita est ab óculis ómnium vivéntium, vólucres quoque cœli latet. Perdítio et mors dixérunt: Auribus nostris audívimus famam ejus.
℟. Páucitas diérum. 172.

Lectio iij.

DEUS intélligit viam ejus, et ipse novit locum illíus. Ipse enim fines mundi

intuétur : et ómnia, quæ sub cœlo sunt, réspicit. Qui fecit ventis pondus, et aquas appéndit in mensúra. Quando ponébat plúviis legem, et viam procéllis sonántibus : tunc vidit illam, et enarrávit, et præparávit, et investigávit. Et dixit hómini : Ecce timor Dómini, ipsa est sapiéntia : et recédere a malo, intelligéntia.

℟. Non abscóndas. 172.

FERIA QUARTA.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 31.

PEPIGI fœdus cum óculis meis, ut ne cogitárem quidem de vírgine. Quam enim partem habéret in me Deus désuper, et hereditátem Omnípotens de excélsis? Numquid non perdítio est iníquo, et alienátio operántibus injustítiam? Nonne ipse consíderat vias meas, et cunctos gressus meos dinúmerat? Si ambulávi in vanitáte, et festinávit in dolo pes meus : appéndat me in statéra justa, et sciat Deus simplicitátem meam.

℟. Quis mihi. 172.

Lectio ij.

SI declinávit gressus meus de via, et si secútum est óculos meos cor meum, et si mánibus meis adhæsit mácula : seram, et álius cómedat : et progénies mea eradicétur. Si decéptum est cor meum super muliére, et si ad óstium amíci mei insidiátus sum : scortum altérius sit uxor mea, et super illam incurvéntur álii. Hoc enim nefas est, et iníquitas máxima. Ignis est usque ad perditiónem dévorans, et ómnia eradícans genímina.

℟. Utinam. 166.

Lectio iij.

SI contémpsi subíre judícium cum servo meo, et ancílla mea, cum disceptárent advérsū me. Quid enim fáciam, cum surréxerit ad judicándum Deus? et cum quæsíerit, quid respondébo illi? Numquid non in útero fecit me, qui et illum operátus est : et formávit me in vulva unus? Si negávi, quod volébant, paupéribus, et óculos víduæ expectáre feci: si comédi buccéllam meam solus, et non comédit pupíllus ex ea : quia ab infántia mea crevit mecum miserátio : et de útero matris meæ egréssa est mecum.

℟. Quare detraxístis. 171.

FERIA QUINTA.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 38.

RESPONDENS autem Dóminus Job de túrbine, dixit : Quis est iste invólvens senténtias sermónibus imperítis? Accínge sicut vir lumbos tuos: interrogábo te, et respónde mihi. Ubi eras quando ponébam fundaménta terræ? índica mihi, si

habes intelligéntiam. Quis pósuit mensúras ejus, si nosti? vel quis teténdit super eam líneam? Super quo bases illíus solidátæ sunt? aut quis demísit lápidem angulárem ejus, cum me laudárent simul astra matutína, et jubilárent omnes fílii Dei?
℟. Si bona. 170.

Lectio ij.

QUIS conclúsit óstiis mare, quando erumpébat quasi de vulva procédens? Cum pónerem nubem vestiméntum ejus, et calígine illud quasi pannis infántiæ obvólverem? Circúmdedi illud términis meis, et pósui vectem, et óstia; et dixi: Usque huc vénies, et non procédes ámplius, et hic confrínges tuméntes fluctus tuos. Numquid post ortum tuum præcepísti dilúculo, et ostendísti auróræ locum suum? Et tenuísti concútiens extréma terræ, et excussísti ímpios ex ea?
℟. Antequam 170.

Lectio iij.

RESTITUETUR ut lutum signáculum, et stabit sicut vestiméntum: auferétur ab ímpiis lux sua, et bráchium excélsum confringétur. Numquid ingréssus es profúnda maris, et in novíssimis abyssi deambulásti? Numquid apértæ sunt tibi portæ mortis, et óstia tenebrósa vidísti? Numquid considerásti latitúdinem terræ? Indica mihi, si nosti ómnia, in qua via lux hábitet, et tenebrárum quis locus sit: ut ducas unumquódque ad términos suos, et intélligas sémitas domus ejus.
℟. Quare detraxístis. 171.

FERIA SEXTA.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 40.

RESPONDENS autem Dóminus Job de túrbine, dixit: Accínge sicut vir lumbos tuos: interrogábo te, et índica mihi. Numquid irrítum fácies judícium meum: et condemnábis me, ut tu justificéris? Et si habes bráchium sicut Deus, et si voce símili tonas? Circúmda tibi decórem, et in sublíme erígere, et esto gloriósus, et speciósis indúere véstibus.
℟. Indúta est. 171.

Lectio ij.

DISPERGE supérbos in furóre tuo, et respíciens omnem arrogántem humília. Réspice cunctos supérbos, et confúnde eos, et cóntere ímpios in loco suo. Abscónde eos in púlvere simul, et fácies eórum demérge in fóveam: et ego confitébor quod salváre te possit déxtera tua. Ecce Béhemoth, quem feci tecum, fœnum quasi bos cómedet: fortitúdo ejus in lumbis ejus, et virtus illíus in umbilíco ventris ejus.
℟. Páucitas. 172.

Lectio iij. *Cap.* 42.

RESPONDENS autem Job Dómino, dixit : Scio quia ómnia potes, et nulla te latet cogitátio. Quis est iste, qui celat consílium absque sciéntia? Ideo insipiénter locútus sum, et quæ ultra modum excéderent sciéntiam meam. Audi, et ego loquar : interrogábo te, et respónde mihi. Audítu auris audívi te, nunc autem óculus meus videt te. Idcírco ipse me reprehéndo, et ago pœniténtiam in favílla et cínere.
℟. Non abscóndas. 172.

SABBATO.

De libro Job.

Lectio j. *Cap.* 42. *b*

POSTQUAM autem locútus est Dóminus verba hæc ad Job, dixit ad Eliphaz Themanítem : Irátus est furor meus in te, et in duos amícos tuos, quóniam non estis locúti coram me rectum, sicut servus meus Job. Súmite ergo vobis septem tauros, et septem aríetes, et ite ad servum meum Job, et offérte holocáustum pro vobis: Job autem servus meus orábit pro vobis : fáciem ejus suscípiam ut non vobis imputétur stultítia : neque enim locúti estis ad me recta, sicut servus meus Job.
℟. Quis mihi. 172.

Lectio ij.

ABIERUNT ergo Eliphaz Themanítes, et Baldad Suhítes, et Sophar Naamathítes, et fecérunt sicut locútus fúerat Dóminus ad eos, et suscépit Dóminus fáciem Job. Dóminus quoque convérsus est ad pœniténtiam Job, cum oráret ille pro amícis suis. Et áddidit Dóminus ómnia quæcúmque fúerant Job, duplícia. Venérunt autem ad eum omnes fratres sui, et univérsæ soróres suæ, et cuncti qui nóverant eum prius, et comedérunt cum eo panem in domo ejus : et movérunt super eum caput, et consoláti sunt eum super omni malo quod intúlerat Dóminus super eum : et dedérunt ei unusquísque ovem unam, et ináurem áuream unam.
℟. Utinam. 166.

Lectio iij.

DOMINUS autem benedíxit novíssimis Job magis quam princípio ejus. Et facta sunt ei quatuórdecim míllia óvium, et sex míllia camelórum, et mille juga boum, et mille ásinæ. Et fuérunt ei septem fílii, et tres fíliæ. Et vocávit nomen uníus Diem, et nomen secúndæ Cássiam, et nomen tértiæ Cornustíbii. Non sunt autem invéntæ mulíeres speciósæ sicut fíliæ Job in univérsa terra : dedítque eis pater suus hereditátem inter fratres eárum. Vixit autem Job post hæc, centum

quadragínta annis, et vidit fílios suos, et fílios filiórum suórum, usque ad quartam generatiónem, et mórtuus est senex, et plenus diérum. ℟. Quare detraxístis. 171.

Ad Magníficat, Aña. Ne reminiscáris, * Dómine, delícta mea, vel paréntum meórum : neque vindíctam sumas de peccátis meis.

DOM. III. SEPTEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Tobíæ.

Lectio j. *Cap.* 1.

TOBIAS ex tribu et civitáte Néphtali (quæ est in superióribus Galilææ supra Naásson, post viam quæ ducit ad Occidéntem, in sinístro habens civitátem Sephet) cum captus esset in diébus Salmánasar regis Assyriórum, in captivitáte tamen pósitus, viam veritátis non deséruit : ita ut ómnia, quæ habére póterat, quotídie concaptívis frátribus, qui erant ex ejus génere, impertíret. Cumque esset júnior ómnibus in tribu Néphtali, nihil tamen pueríle gessit in ópere.

℟. Peto, Dómine, ut de vínculo impropérii hujus absólvas me, aut certe désuper terram erípias me : * Ne reminiscáris delícta mea, vel paréntum meórum, neque vindíctam sumas de peccátis meis : quia éruis sustinéntes te, Dómine. ℣. Omnia enim judícia tua justa sunt, et omnes viæ tuæ misericórdia et véritas : et nunc, Dómine, meménto mei. Ne.

Lectio ij.

DENIQUE cum irent omnes ad vítulos áureos, quos Jeróboam fécerat rex Israel, hic solus fugiébat consórtia ómnium, sed pergébat in Jerúsalem ad templum Dómini, et ibi adorábat Dóminum Deum Israel, ómnia primitíva sua et décimas suas fidéliter ófferens, ita ut in tértio anno prosélytis et ádvenis ministráret omnem decimatiónem. Hæc et his simília secúndum legem Dei puérulus observábat. Cum vero factus esset vir, accépit uxórem Annam de tribu sua, genuítque ex ea fílium, nomen suum impónens ei, quem ab infántia timére Deum dócuit, et abstinére ab omni peccáto.

℟. Omni témpore bénedic Deum, et peto ab eo ut vias tuas dírigat : * Et in omni témpore consília tua in ipso permáneant. ℣. Inquíre ut fácias quæ plácita sunt illi in veritáte, et in tota virtúte tua. Et.

Lectio iij.

IGITUR cum per captivitátem devenísset cum uxóre sua, et fílio in civitátem Níniven cum omni tribu sua (cum omnes éderent ex cibis Gentílium), iste cu-

stodivit ánimam suam, et nunquam contaminátus est in escis eórum. Et quóniam memor fuit Dómini in toto corde suo, dedit illi Deus grátiam in conspéctu Salmánasar regis, et dedit illi potestátem quocúmque vellet ire, habens libertátem quæcúmque fácere voluísset. Pergébat ergo ad omnes qui erant in captivitáte, et mónita salútis dabat eis.

℟. Memor esto, fili, quóniam páuperem vitam gérimus: * Habébis multa bona, si timúeris Deum. ℣. In mente habéto eum, et cave nequándo prætermíttas præcépta ejus. Habébis. Glória Patri. Habébis.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 9. *de jejun.* vij. *mens.*

SCIO quidem, dilectíssimi, plúrimos vestrum ita in iis quæ ad observántiam christiánæ fídei pértinent esse devótos, ut nostris cohortatiónibus non indígeant admonéri. Quod enim dudum et tradítio decrévit, et consuetúdo firmávit, nec erudítio ignórat, nec píetas prætermíttat. Sed quia sacerdotális offícii est erga omnes Ecclésiæ fílios curam habére commúnem, in id quod et rúdibus prosit, et doctis, quos simul dilígimus, páriter incitámus: ut jejúnium, quod nobis séptimi mensis recúrsus índicit, fide álacri per castigatiónem ánimi, et córporis celebrémus.

℟. Sufficiébat nobis paupértas nostra, ut divítiæ computaréntur: nunquam fuísset pecúnia ipsa, pro qua misísti fílium nostrum, * Báculum senectútis nostræ. ℣. Heu me, fili mi, ut quid te mísimus peregrinári, lumen oculórum nostrórum? Báculum.

Lectio v.

IDEO enim ipsa continéntiæ observántia quátuor est assignáta tempóribus, ut in idípsum totíus anni redeúnte decúrsu, cognoscerémus nos indesinénter purificatiónibus indigére: sempérque esse niténdum, dum hujus vitæ varietáte jactámur, ut peccátum, quod fragilitáte carnis et cupiditátum pollutióne contráhitur, jejúniis atque eleemósynis deleátur. Esuriámus páululum, dilectíssimi, et aliquántulum, quod juvándis possit prodésse paupéribus, nostræ consuetúdini subtrahámus.

℟. Benedícite Deum cœli, et coram ómnibus vivéntibus confitémini ei: * Quia fecit vobíscum misericórdiam suam. ℣. Ipsum benedícite, et cantáte illi: et enarráte ómnia mirabília ejus. Quia.

Lectio vj.

DELECTETUR consciéntia benignórum frúctibus largitátis : et gáudia tríbuens, quo es lætificándus accípies. Diléctio próximi, diléctio Dei est, qui plenitúdinem legis et Prophetárum in hac géminæ charitátis unitáte constítuit : ut nemo ambígeret Deo se offérre, quod hómini contulísset, dicénte Dómino Salvatóre, cum de aléndis juvandísque paupéribus loquerétur : Quod uni eórum fecístis, mihi fecístis. Quarta ígitur et sexta Féria jejunémus : Sábbato vero apud beátum Petrum Apóstolum vigílias celebrémus : cujus nos méritis et oratiónibus crédimus adjuvándos, ut misericórdi Deo jejúnio nostro, et devotióne placeámus.

℟. Tempus est ut revértar ad eum, qui misit me : * Vos autem benedícite Deum, et enarráte ómnia mirabília ejus. ℣. Confitémini ei coram ómnibus vivéntibus, quia fecit vobíscum misericórdiam suam. Vos. Glória Patri. Vos.

℟. vij. Tribulatiónes civitátum audívimus, quas passæ sunt, et defécimus : timor et hebetúdo mentis cécidit super nos, et super líberos nostros : ipsi montes nolunt recípere fugam nostram : * Dómine, miserére. ℣. Peccávimus cum pátribus nostris, injúste égimus, iniquitátem fécimus. Dómine.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣ Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus : et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Infra Hebdomadam Feria iv. et Sabbato post ij. et iij. Lectiones dic. ij. et iij. ℟. j. Noct. Dñicæ.

FERIA SECUNDA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. *Cap.* 2.

POST hæc vero, cum esset dies festus Dómini, et factum esset prándium bonum in domo Tobíæ, dixit fílio suo : Vade, et adduc áliquos de tribu nostra timéntes Deum, ut epuléntur nobíscum. Cumque abiísset, revérsus nuntiávit ei, unum ex fíliis Israel jugulátum jacére in platéa. Statímque exíliens de accúbitu suo, relinquens prándium, jejúnus pervénit ad corpus : tollénsque illud portávit ad domum suam occúlte, ut, dum sol occubuísset, caute sepelíret eum.

℟. Peto, Dómine. 177.

Lectio ij.

Arguebant autem eum omnes próximi ejus, dicéntes : Jam hujus rei causa intérfici jussus es, et vix effugísti mortis impérium, et íterum sépelis mórtuos? Sed Tobías plus timens Deum quam regem, rapiébat córpora occisórum, et occultábat in domo sua, et médiis nóctibus sepeliébat ea. Cóntigit autem, ut quadam die fatigátus a sepultúra véniens in domum suam, jactásset se juxta paríetem, et obdormísset, et ex nido hirúndinum dormiénti illi cálida stércora incíderent super óculos ejus, fierétque cæcus. Hanc autem tentatiónem ídeo permísit Dóminus evenire illi, ut pósteris darétur exémplum patiéntiæ ejus, sicut et sancti Job.

℟. Omni. 177.

Lectio iij.

Nam cum ab infántia sua semper Deum timúerit, et mandáta ejus custodíerit, non est contristátus contra Deum quod plaga cæcitátis evénerit ei, sed immóbilis in Dei timóre permánsit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. Nam sicut beáto Job insultábant reges, ita isti paréntes et cognáti ejus irridébant vitam ejus, dicéntes : Ubi est spes tua, pro qua eleemósynas et sepultúras faciébas? Tobías vero increpábat eos, dicens: Nolíte ita loqui : quóniam fílii sanctórum sumus, et vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his, qui fidem suam nunquam mutant ab eo.

℟. Memor esto. 178.

FERIA TERTIA.

De libro Tobiæ.

Lectio j. *Cap. 2. d et 3.*

Anna vero uxor ejus ibat ad opus textrínum quotídie, et de labóre mánuum suárum victum, quem cónsequi póterat, deferébat. Unde factum est, ut hædum caprárum accípiens detulísset domi : cujus cum vocem balántis vir ejus audísset, dixit : Vidéte, ne forte furtívus sit, rèddite eum dóminis suis, quia non licet nobis aut édere ex furto áliquid, aut contíngere.

℟. Sufficiébat. 178.

Lectio ij.

Ad hæc uxor ejus iráta respóndit : Manifésté vana facta est spes tua, et eleemósynæ tuæ modo apparúerunt. Atque his et áliis hujuscémodi verbis exprobrábat ei. Tunc Tobías ingémuit, et cœpit oráre cum lácrymis, dicens : Justus es, Dómine, et ómnia judícia tua justa sunt : et omnes viæ tuæ misericórdia, et véritas, et judícium. Et nunc Dómine memor esto mei,

et ne vindíctam sumas de peccátis meis, ne reminiscáris delícta mea, vel paréntum meórum.
℟. Benedícite. 178.

Lectio iij.

Quoniam non obedívimus præcéptis tuis, ídeo tráditi sumus ín direptiónem, et captivitátem, et mortem, et in fábulam, et in impropérium ómnibus natiónibus, in quibus dispersísti nos. Et nunc, Dómine, magna judícia tua, quia non égimus secúndum præcépta tua, et non ambulávimus sincériter coram te. Et nunc, Dómine, secúndum voluntátem tuam fac mecum, et præcipe in pace récipi spíritum meum: éxpedit enim mihi mori magis, quam vívere.
℟. Tempus est. 179.

FERIA QUARTA

QUATUOR TEMP. SEPTEMBRIS.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio j. *Cap.* 9. *c*

In illo témpore: Respóndens unus de turba, dixit ad Jesum: Magíster, áttuli fílium meum ad te habéntem spíritum mutum. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

L. 3. *c.* 38. *in Marci* 9.

Dæmoniacum hunc, quem descéndens de monte Dóminus sanávit, Marcus quidem surdum mutúmque, Matthæus vero lunáticum fuísse commémorat. Signíficat autem eos, de quibus scriptum est: Stultus ut luna mutátur. Qui nunquam in eódem statu permanéntes, nunc ad hæc, nunc ad illa vítia mutáti, crescunt atque decréscunt. Qui muti sunt, non confiténdo fidem: surdi, nec ipsum aliquátenus veritátis audiéndo sermónem. Spumant autem, cum stultítia tabéscunt. Stultórum namque et languéntium, atque hébetum est spumas salivárum ex ore dimíttere. Strident déntibus, cum iracúndiæ furóre flamméscunt: aréscunt, cum ótio torpénte languéscunt, et nulla virtútis indústria confortáti enérviter vivunt.
℟. Tribulatiónes. 179.

Lectio ij.

Quod autem ait: Et dixi discípulis tuis ut ejícerent illum, et non potuérunt; laténter Apóstolos accúsat, cum impossibílitas curándi, intérdum non ad imbecillitátem curántium, sed ad eórum qui curándi sunt, fidem referátur, dicénte Dómino: Fiat tibi secúndum fidem tuam. Qui respóndens eis, dixit: O generátio incrédula, quámdiu apud vos ero? quámdiu vos pátiar? Non quod tædio superátus sit, mansuétus ac mitis, qui non apéruit sicut

agnus coram tondénte os suum, nec in verba furóris erúpit : sed quod in similitúdinem médici, si ægrótum vídeat contra sua præcépta se gérere, dicat : Usquequo accédam ad domum tuam ? quoúsque artis meæ perdam indústriam , me áliud jubénte, et te áliud perpetránte?

℟. Omni témpore. 177.

Lectio iij.

Et dixit illis : Hoc genus in nullo potest exíre, nisi in oratióne et jejúnio. Dum docet Apóstolos, quómodo dæmon nequíssimus débeat expélli, omnes instítuit ad vitam : ut scílicet novérimus, gravíssima quæque vel immundórum spiritúum, vel hóminum tentaménta, jejúniis et oratiónibus esse superánda : iram quoque Dómini, cum in ultiónem nostrórum scélerum fúerit accénsa, hoc remédio singulári posse placári. Jejúnium autem generále est, non solum ab escis, sed et a cunctis illécebris abstinére carnálibus, immo ab ómnibus vitiórum continére se passiónibus. Sic et orátio generális non in verbis solum est, quibus divínam cleméntiam invocámus, verum étiam in ómnibus, quæ in obséquium nostri Conditóris fídei devotióne gérimus.

℟. Memor esto. 178.

Ad Benedictus, Ant.

Hoc genus * dæmoniórum in nullo potest exíre, nisi in oratióne et jejúnio.

Deinde Preces. 64.

Oratio.

Misericordiæ tuæ remédiis, quæsumus Dómine, fragílitas nostra subsístat : ut quæ sua conditióne attéritur, tua cleméntia reparétur. Per Dóminum.

Et dicitur per Horas diei tantum.

Ad Vesp., si fit de Feria, dicuntur Preces Feriales. 139. cum Orat. Dñicæ præc.

FERIA QUINTA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. *Cap.* 12.

Vocavit ad se Tobías fílium suum, dixítque ei : Quid póssumus dare viro isti sancto , qui venit tecum ? Respóndens Tobías , dixit patri suo : Pater,quam mercédem dábimus ei ? aut quid dignum póterit esse benefíciis ejus ? Me duxit et redúxit sanum , pecúniam a Gabélo ipse recépit, uxórem ipse me habére fecit, et dæmónium ab ea ipse compéscuit, gáudium paréntibus ejus fecit, me ipsum a devoratióne piscis erípuit, te quoque vidére fecit lumen cœli, et bonis ómnibus per eum repléti sumus. Quid illi ad hæc potérimus dignum dare? Sed peto te, pater mi, ut roges eum, si forte digná-

bitur medietátem de ómnibus quæ alláta sunt, sibi assúmere.

℟. Peto, Dómine. 177.

Lectio ij.

Et vocántes eum, pater scílicet et fílius, tulérunt eum in partem: et rogáre cœpérunt, ut dignarétur dimídiam partem ómnium, quæ attúlerant, accéptam habére. Tunc dixit eis occúlte: Benedícite Deum cœli, et coram ómnibus vivéntibus confitémini ei, quia fecit vobíscum misericórdiam suam. Etenim sacraméntum regis abscóndere bonum est: ópera autem Dei reveláre et confitéri honoríficum est. Bona est orátio cum jejúnio, et eleemósyna, magis quam thesáuros auri recóndere: quóniam eleemósyna a morte líberat, et ipsa est quæ purgat peccáta, et facit inveníre misericórdiam et vitam ætérnam. Qui autem fáciunt peccátum et iniquitátem, hostes sunt ánimæ suæ.

℟. Omni témpore. 177.

Lectio iij.

Manifesto ergo vobis veritátem, et non abscóndam a vobis occúltum sermónem. Quando orábas cum lácrymis, et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas prándium tuum, et mórtuos abscondébas per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia accéptus eras Deo, necésse fuit ut tentátio probáret te. Et nunc misit me Dóminus ut curárem te, et Saram uxórem fílii tui a dæmónio liberárem. Ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem, qui astámus ante Dóminum. Cumque hæc audíssent, turbáti sunt, et treméntes cecidérunt super terram in fáciem suam. Dixítque eis Angelus: Pax vobis, nolíte timére.

℟. Memor esto. 178.

FERIA SEXTA
QUATUOR TEMP. SEPTEMBRIS.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap.* 7. *f*

In illo témpore: Rogábat Jesum quidam de Pharisæis ut manducáret cum illo. Et ingréssus domum Pharisæi, discúbuit. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.
Hom. 33. *in Ev. post init.*

Quem Pharisæus de falsa justítia præsúmens, nisi Judáicum pópulum: quem peccátrix múlier ad vestígia Dómini véniens et plorans, nisi convérsam Gentilitátem desígnat? Quæ cum alabástro venit, unguéntum fudit, retro secus pedes Dómini stetit, lácrymis pedes rigávit, capíllis tersit, eosdémque quos infundébat et tergébat, pedes osculári non

désiit. Nos ergo, nos illa múlier expréssit, si toto corde ad Dóminum post peccáta redeámus, si ejus pœniténtiæ luctus imitémur. Quid namque unguénto, nisi bonæ odor opiniónis exprímitur? Unde et Paulus dicit : Christi bonus odor sumus Deo in omni loco.

℟. Sufficiébat. 178.

Lectio ij.

Si ergo recta ópera ágimus, quibus opiniónis bonæ odóre Ecclésiam respergámus, quid in Dómini córpore, nisi unguéntum fúndimus? Sed secus pedes Jesu múlier stetit; contra pedes enim Dómini stétimus, cum in peccátis pósiti ejus itinéribus retinebámur. Sed si ad veram pœniténtiam post peccáta convértimur, jam retro secus pedes stamus : quia ejus vestígia séquimur, quem impugnabámus. Lácrymis múlier pedes ejus rigat: quod nos quoque veráciter ágimus, si quibúslibet últimis membris Dómini per compassiónis afféctum inclinámur, si sanctis ejus in tribulatióne compátimur, si eórum tristítiam, nostram putámus.

℟. Benedícite. 178.

Lectio iij.

Capillis ergo pedes Dómini térgimus, quando sanctis ejus, quibus ex charitáte compátimur, étiam ex his quæ nobis supérfluunt, miserémur : quátenus sic mens per compassiónem dóleat, ut étiam larga manus afféctum dolóris osténdat. Rigat namque lácrymis Redemptóris pedes, sed capillis suis non tergit, qui utcúmque proximórum dolóri compátitur, sed tamen eis ex his, quæ sibi supérfluunt, non miserétur. Plorat, et non tergit, qui verba quidem dolóris tríbuit : sed non ministrándo quæ desunt, vim dolóris mínime abscíndit. Osculátur múlier pedes quos tergit : quod nos quoque plene ágimus, si studióse dilígimus, quos ex largitáte continémus : ne gravis nobis sit necéssitas próximi : ne ipsa nobis ejus indigéntia, quæ sustentátur, fiat onerósa : et cum manus necessária tríbuit, ánimus a dilectióne torpéscat.

℟. Tempus est. 179.

Ad Benedictus, Aña.

Múlier * quæ erat in civitáte peccátrix, stans retro secus pedes Dómini, lácrymis cœpit rigáre pedes ejus, et capíllis cápitis sui tergébat, et deosculabátur pedes ejus, et unguénto ungébat.

Deinde Preces. 64.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus : ut observatiónes sacras ánnua devotióne recoléntes, et córpore

tibi placeámus, et mente. Per Dóminum.

Et dicitur per Horas diei tantum.

In Vesperis, nisi fiat de Festo ix. Lect. dicuntur Preces feriales. 139. et Oratio Dominicæ præteritæ.

SABBATO
QUATUOR TEMP. SEPTEMBRIS.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio j. *Cap.* 13.

In illo témpore: Dicébat Jesus turbis hanc similitúdinem: Arbórem fici habébat quidam plantátam in vínea sua, et venit quærens fructum in illa, et non invénit. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 31. *in Evang.*

Dominus ac Redémptor noster per Evangélium suum aliquándo verbis, aliquándo rebus lóquitur: aliquándo áliud verbis, atque áliud rebus: aliquándo autem hoc verbis, quod rebus. Duas étenim res ex Evangélio, fratres, audístis: ficúlneam infructuósam, et mulíerem curvam: et utríque rei est píetas impénsa. Illud autem dixit per similitúdinem: istud egit per exhibitiónem. Sed hoc signíficat ficúlnea infructuósa, quod múlier inclináta: et hoc ficúlnea reserváta, quod múlier erécta.

℟. Tribulatiónes. 179.

Lectio ij.

Quid arbor fici, nisi humánam natúram desígnat? Quid múlier incliná-ta, nisi eámdem natúram significándo denúntiat? Quæ et bene plantáta est sicut ficus, et bene creáta sicut múlier; sed in culpam própria sponte lapsa, neque fructum servat operatiónis, neque statum rectitúdinis. Ad peccátum quippe ex voluntáte córruens, quia fructum obediéntiæ ferre nóluit, statum rectitúdinis amísit. Quæ ad Dei similitúdinem cóndita, dum in sua dignitáte non pérstitit, quod plantáta vel creáta fúerat, serváre contémpsit. Tértio dóminus víneæ ad ficúlneam venit, quia natúram géneris humáni ante legem, sub lege, sub grátia expectándo, admonéndo, visitándo requisívit.

℟. Omni témpore. 177.

Lectio iij.

Venit ante legem, quia per naturálem intelléctum quid unusquísque exémplo sui, quáliter erga próximum ágere debuísset, innótuit. Venit in lege, quia præcipiéndo dócuit: Venit post legem per grátiam, quia pietátis suæ præséntiam exhibéndo monstrávit. Sed tamen in tribus annis fructum se non invenísse conquéritur: quia quorúmdam pra-

vórum mentes nec inspiráta lex naturális córrigit, nec præcépta erúdiunt, nec incarnatiónis ejus mirácula convértunt. Quid vero per cultórem víneæ, nisi præpositórum ordo exprímitur? Qui dum præsunt Ecclésiæ, nimírum domínicæ víneæ curam gerunt.

℞. Memor esto. 178.

Ad Benedictus, Aña.

Illumináre, Dómine, * iis qui in ténebris sedent, et dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel.

Deinde dicuntur Preces ut in Psalterio. 64.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui per continéntiam salutárem corpóribus medéris et méntibus: majestátem tuam súpplices exorámus; ut pia jejunántium deprecatióne placátus, et præséntia nobis subsídia tríbuas, et futúra. Per Dñm.

Et dicitur per Horas diei tantum.

Ad Magnificat. Aña.

Adónai Dómine, * Deus magne et mirábilis, qui dedísti salútem in manu féminæ, exáudi preces servórum tuórum.

DOM. IV. SEPTEMBRIS.

In primo Nocturno

Incipit liber Judith.

Lectio j. *Cap.* 1. *et* 2.

ARPHAXAD itaque rex Medórum subjugáverat multas gentes império suo, et ipse ædificávit civitátem potentíssimam, quam appellávit Ecbátanis, ex lapídibus quadrátis et sectis; fecit muros ejus in latitúdinem cubitórum septuagínta, et in altitúdinem cubitórum trigínta: turres vero ejus pósuit in altitúdinem cubitórum centum. Per quadrum vero eárum latus utrúmque vicenórum pedum spátio tendebátur, posuítque portas ejus in altitúdinem túrrium: et gloriabátur quasi potens in poténtia exércitus sui, et in glória quadrigárum suárum.

℞. Adónai Dómine, Deus magne et mirábilis, qui dedísti salútem in manu féminæ: * Exáudi preces servórum tuórum. ℣. Benedíctus es, Dómine, qui non derelínquis præsuméntes de te, et de sua virtúte gloriántes humílias. Exáudi.

Lectio ij.

ANNO ígitur duodécimo regni sui, Nabuchodónosor rex Assyriórum, qui regnábat in Nínive civitáte magna, pugnávit contra Arpháxad, et obtínuit eum in campo magno, qui appellátur Ragau, circa Euphráten, et Tigrin, et Jádason, in campo Erioch regis Elicórum. Tunc exaltátum est regnum Nabuchodónosor, et cor ejus elevátum est: et

misit ad omnes, qui habitábant in Cilícia, et Damásco, et Líbano, et ad gentes quæ sunt in Carmélo, et Cedar, et inhabitántes Galilæam in campo magno Esdrelon, et ad omnes qui erant in Samaría, et trans flumen Jordánem usque ad Jerúsalem, et omnem terram Jesse, quoúsque perveniátur ad términos Æthiópiæ.

℟. Tribulatiónes civitátum audívimus, quas passæ sunt, et defécimus: timor et hebetúdo mentis cécidit super nos, et super líberos nostros: ipsi montes nolunt recípere fugam nostram: * Dómine, miserére. ℣. Peccávimus cum pátribus nostris, injúste égimus, iniquitátem fécimus. Dómine.

Lectio iij.

Ad hos omnes misit núntios Nabuchodónosor rex Assyriórum: qui omnes uno ánimo contradixérunt, et remisérunt eos vácuos, et sine honóre abjecérunt. Tunc indignátus Nabuchodónosor rex advérsus omnem terram illam, jurávit per thronum et regnum suum, quod defénderet se de ómnibus regiónibus his. Anno tertiodécimo Nabuchodónosor regis, vigésima et secúnda die mensis primi, factum est verbum in domo Nabuchodónosor regis Assyriórum ut defénderet se. Vocavítque omnes majóres natu, omnésque duces, et bellatóres suos, et hábuit cum eis mystérium consílii sui: dixítque cogitatiónem suam in eo esse, ut omnem terram suo subjugáret império.

℟. Benedícat te Dóminus in virtúte sua, qui per te ad níhilum redégit inimícos nostros: * Ut non defíciat laus tua de ore hóminum. ℣. Benedíctus Dóminus, qui creávit cœlum et terram: quia hódie nomen tuum ita magnificávit. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Ambrósii Epíscopi de Elía et jejúnio.

Lectio iv. *Cap.* 9.

Potentes vinum prohibéntur bíbere, ne, cum bíberint, obliviscántur sapiéntiam. Dénique bibébant vinum in ebrietáte poténtes, qui Holoférni príncipi milítiæ regis Assyriórum se trádere gestiébant: sed non bibébat fémina Judith, jejúnans ómnibus diébus viduitátis suæ, præter festórum diérum solemnitátes. His armis muníta procéssit, et omnem Assyriórum circumvénit exércitum. Sóbrii vigóre consílii ábstulit Holoférnis caput, servávit pudicítiam, victóriam reportávit.

℟. Nos álium Deum nescímus præter Dóminum, in

quo sperámus : * Qui non déspicit nos, nec ámovet salútem suam a génere nostro. ℣. Indulgéntiam ipsíus fusis lácrymis postulémus, et humiliémus illi ánimas nostras. Qui.

Lectio v

HÆC enim succíncta jejúnio in castris prætendébat aliénis : ille vino sepúltus jacébat, ut ictum vúlneris sentíre non posset. Itaque uníus mulíeris jejúnium innúmeros stravit exércitus Assyriórum. Esther quoque púlchrior facta est jejúnio : Dóminus enim grátiam sóbriæ mentis augébat. Omne genus suum, id est, totum pópulum Judæórum, a persecutiónis acerbitáte liberávit, ita ut regem sibi fáceret esse subjéctum.

℟. Dominátor Dómine cœlórum et terræ, creátor aquárum, Rex univérsæ creatúræ, * Exáudi oratiónem servórum tuórum. ℣. Tu, Dómine, cui humílium semper et mansuetórum plácuit deprecátio. Exáudi.

Lectio vj.

ITAQUE illa, quæ tríduo jejunávit contínuo, et corpus suum aqua lavit, plus plácuit, et vindíctam rétulit : Aman autem, dum se regáli jactat convívio, inter ipsa vina pœnam suæ ebrietátis exólvit. Est ergo jejúnium reconciliatiónis sacrifícium, virtútis increméntum, quod fecit étiam féminas fortióres augménto grátiæ. Jejúnium nescit fœneratórem, non sortem fœnoris novit : non rédolet usúras mensa jejunántium : étiam ipsis jejúnium convíviis dat grátiam. Dulcióres post famem épulæ fiunt, quæ assiduitáte fastídio sunt, et diutúrna continuatióne viléscunt. Condiméntum cibi jejúnium est. Quanto avídior appeténtia, tanto esca jucúndior.

℟. Dómine Deus, qui cónteris bella ab inítio, éleva bráchium tuum super Gentes, quæ cógitant servis tuis mala : * Et déxtera tua glorificétur in nobis. ℣. Allíde virtútem eórum in virtúte tua; cadat robur eórum in iracúndia tua. Et. Glória Patri. Et.

℟. vij. Confórta me, Rex, sanctórum principátum tenens : * Et da sermónem rectum et bene sonántem in os meum. ℣. Dómine Rex univérsæ potestátis, convérte consílium eórum super eos. Et da.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus;

et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Feria iv. hujus Hebd. post ij. et iij. Lect. dicitur ij. et iij. ꝶ. j. Noct. Dñicæ.

FERIA SECUNDA.

De libro Judith.

Lectio j. *Cap.* 4.

FILII Israel, qui habitábant in terra Juda, timuérunt valde a fácie Holoférnis. Tremor et horror invásit sensus eórum, ne hoc fáceret Jerúsalem et templo Dómini, quod fécerat céteris civitátibus et templis eárum. Et misérunt in omnem Samaríam per circúitum usque Jéricho, et præoccupavérunt omnes vértices móntium : et muris circumdedérunt vicos suos, et congregavérunt fruménta in præparatiónem pugnæ.

ꝶ. Adónai Dómine. 186.

Lectio ij.

SACERDOS étiam Elíachim scripsit ad univérsos qui erant contra Esdrelon, quæ est contra fáciem campi magni juxta Dóthain, et univérsos, per quos viæ tránsitus esse póterat, ut obtinérent ascénsus móntium, per quos via esse póterat ad Jerúsalem, et illic custodírent, ubi angústum iter esse póterat inter montes. Et fecérunt fílii Israel secúndum quod constitúerat eis sacérdos Dómini Elíachim. Et clamávit omnis pópulus ad Dóminum instántia magna, et humiliavérunt ánimas suas in jejúniis et oratiónibus, ipsi et mulíeres eórum.

ꝶ. Tribulatiónes. 187.

Lectio iij.

ET induérunt se sacerdótes cilíciis, et infántes prostravérunt contra fáciem templi Dómini, et altáre Dómini operuérunt cilício : et clamavérunt ad Dóminum Deum Israel unanímiter, ne daréntur in prædam infántes eórum, et uxóres eórum in divisiónem, et civitátes eórum in extermínium, et sancta eórum in pollutiónem, et fíerent oppróbrium Géntibus. Tunc Elíachim, sacérdos Dómini magnus, circuívit omnem Israel, allocutúsque est eos, dicens : Scitóte quóniam exáudiet Dóminus preces vestras, si manéntes permanséritis in jejúniis et oratiónibus in conspéctu Dómini.

ꝶ. Benedícat te. 187.

FERIA TERTIA.

De libro Judith.

Lectio j. *Cap.* 8.

ET factum est, cum audísset hæc verba Judith vídua, quæ erat fília Merári, fílii Idox, fílii Joseph, fílii Ozíæ, fílii Elái, fílii Jamnor, fílii Gédeon, fílii Ráphaim, fílii Achítob, fílii Melchíæ, fílii Enan, fílii Na-

thanlæ, filii Saláthiel, filii Simeon, filii Ruben: et vir ejus fuit Manásses, qui mórtuus est in diébus messis hordeáceæ: instábat enim super alligántes manípulos in campo, et venit æstus super caput ejus, et mórtuus est in Bethúlia civitáte sua, et sepúltus est illic cum pátribus suis. Erat autem Judith relícta ejus vídua jam annis tribus, et ménsibus sex.

℟. Nos álium. 187.

Lectio ij.

ET in superióribus domus suæ fecit sibi secrétum cubículum, in quo cum puéllis suis clausa morabátur: et habens super lumbos suos cilícium, jejunábat ómnibus diébus vitæ suæ, præter sábbata, et neoménias, et festa domus Israel. Erat autem elegánti aspéctu nimis, cui vir suus relíquerat divítias multas, et famíliam copiósam, ac possessiónes arméntis boum et grégibus óvium plenas. Et erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valde, nec erat qui loquerétur de illa verbum malum.

℟. Dominátor. 188.

Lectio iij.

HÆC ítaque cum audísset, quóniam Ozías promisísset quod transácto quinto die tráderet civitátem, misit ad presbyteros Chabri et Charmi. Et venérunt ad illam, et dixit illis: Quod est hoc verbum, in quo consénsit Ozías, ut tradat civitátem Assyriis, si intra quinque dies non vénerit vobis adjutórium? Et qui estis vos, qui tentátis Dóminum?

℟. Dómine Deus. 188.

FERIA QUARTA.

De libro Judith.

Lectio j. *Cap.* 10.

FACTUM est autem, cum cessásset clamáre ad Dóminum, surréxit de loco, in quo jacúerat prostráta ad Dóminum. Vocavítque abram suam, et descéndens in domum suam, ábstulit a se cilícium, et éxuit se vestiméntis viduitátis suæ, et lavit corpus suum, et unxit se myro óptimo, et discriminávit crinem cápitis sui, et impósuit mitram super caput suum, et índuit se vestiméntis jucunditátis suæ, induítque sandália pédibus suis, assumpsítque dextralíola, et lília, et ináures, et ánnulos, et ómnibus ornaméntis suis ornávit se. Cui étiam Dóminus cóntulit splendórem.

℟. Confórta. 188.

Lectio ij.

FACTUM est autem, cum descénderet montem, circa ortum diéi, occurrérunt ei exploratóres Assyriórum, et tenuérunt eam, dicéntes: Unde venis? aut

quo vadis? Quæ respóndit: Fília sum Hebræórum, ídeo ego fugi a fácie eórum, quóniam futúrum agnóvi, quod dentur vobis in deprædatiónem, pro eo quod contemnéntes vos, noluérunt ultro trádere seípsos, ut invenírent misericórdiam in conspéctu vestro.

℟. Tribulatiónes. 187.

Lectio iij.

DUXERUNTQUE illam ad tabernáculum Holoférnis, annuntiántes eam. Cumque intrásset ante fáciem ejus, statim captus est in suis óculis Holofémes. Dixerúntque ad eum satéllites ejus: Quis contémnat pópulum Hebræórum, qui tam decóras mulíeres habent, ut non pro his mérito pugnáre contra eos debeámus? Videns ítaque Judith Holofémem sedéntem in conopéo, quod erat ex púrpura, et auro, et smarágdo, et lapídibus pretiósis intéxtum: et cum in fáciem ejus intendísset, adorávit eum, prostérnens se super terram.

℟. Benedícat te, 187.

FERIA QUINTA.

Si hæc fuerit ultima Hebdomada Septembris, hac nocte ponitur liber Esther cum sua historia, ut infra in Dñica v. hujus mensis. 193 et legitur de eo etiam duobus seq. diebus. Quod si hoc triduo non occurrat Feria, in qua possint poni Resp., eo anno omittuntur.

Si vero non fuerit ultima Hebdomada, leguntur sequentes Lectiones.

De libro Judith.

Lectio j. *Cap.* 12. c

ET factum est, in quarto die Holofémes fecit cœnam servis suis, et dixit ad Vágao eunúchum suum: Vade, et suáde Hebræam illam ut sponte conséntiat habitáre mecum. Fœdum est enim apud Assyrios, si fémina irrídeat virum, agéndo ut immúnis ab eo tránseat. Tunc introívit Vágao ad Judith, et dixit: Non vereátur bona puélla introíre ad dóminum meum, ut honorificétur ante fáciem ejus, ut mandúcet cum eo, et bibat vinum in jucunditáte. Cui Judith respóndit: Quæ ego sum, ut contradícam dómino meo?

℟. Adónai. 186.

Lectio ij. *Cap.* 13.

UT autem sero factum est, festinavérunt servi illíus ad hospítia sua, et conclúsit Vágao óstia cubículi, et ábiit, erant autem omnes fatigáti a vino: erátque Judith sola in cubículo. Porro Holoférnes jacébat in lecto, nímia ebrietáte sopítus. Dixítque Judith puéllæ suæ, ut staret foris ante cubículum, et observáret. Stetítque Judith ante le-

ctum, orans cum lácrymis, et labiórum motu in siléntio, dicens : Confírma me, Dómine Deus Israel, et réspice in hac hora ad ópera mánuum meárum, ut, sicut promisísti, Jerúsalem civitátem tuam érigas, et hoc quod credens per te posse fíeri cogitávi, perfíciam.

℟. Tribulatiónes. 187.

Lectio iij.

Et cum hæc dixísset, accéssit ad colúmnam quæ erat ad caput léctuli ejus, et pugiónem ejus, qui in ea ligátus pendébat, exólvit. Cumque evaginásset illum, apprehéndit comam cápitis ejus, et ait : Confírma me Dómine Deus in hac hora. Et percússit bis in cervícem ejus, et abscídit caput ejus: et ábstulit conopéum ejus a colúmnis, et evólvit corpus ejus truncum. Et post pusíllum exívit, et trádidit caput Holoférnis ancíllæ suæ, et jussit ut mítteret illud in peram suam.

℟. Benedícat te. 187.

FERIA SEXTA.

De libro Judith.

Lectio j. *Cap.* 15.

Cumque omnis exércitus decollátum Holoférnem audísset, fugit mens et consílium ab eis, et solo tremóre et metu agitáti, fugæ præsídium sumunt, ita ut nullus loquerétur cum próximo suo, sed inclináto cápite, relíctis ómnibus, evádere festinábant Hebræos, quos armátos super se veníre audiébant, fugiéntes per vias campórum et sémitas cóllium. Vidéntes ítaque fílii Israel fugiéntes, secúti sunt illos. Descenderúntque clangéntes tubis, et ululántes post ipsos.

℟. Nos álium. 187.

Lectio ij.

Misit ítaque Ozías núntios per omnes civitátes et regiónes Israel. Omnis ítaque régio, omnísque urbs, eléctam juventútem armátam misit post eos, et persecúti sunt eos in ore gládii, quoúsque pervenírent ad extremitátem fínium suórum. Réliqui autem qui erant in Bethúlia, ingréssi sunt castra Assyriórum, et prædam, quam fugiéntes Assyrii relíquerant, abstulérunt, et onustáti sunt valde.

℟. Dominátor. 188.

Lectio iij.

Joachim autem summus Póntifex de Jerúsalem venit in Bethúliam cum univérsis presbyteris suis, ut vidéret Judith. Quæ cum exísset ad illum, benedixérunt eam omnes una voce, dicéntes: Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri. quia fecísti viríliter, et confortátum est cor tuum,

eo quod castitátem amáveris, et post virum tuum álterum nescíeris : ídeo et manus Dómini confortávit te, et ídeo eris benedícta in ætérnum. Et dixit omnis pópulus : Fiat, fiat.
℟. Dómine Deus. 188.

SABBATO.

De libro Judith.

Lectio j. *Cap*. 16. *c*

Et factum est post hæc, omnis pópulus post victóriam venit in Jerúsalem adoráre Dóminum : et mox ut purificáti sunt, obtulérunt omnes holocáusta, et vota, et repromissiónes suas. Porro Judith univérsa vasa béllica Holoférnis, quæ dedit illi pópulus, et conopéum, quod ipsa sustúlerat de cubíli ipsíus, óbtulit in anathéma obliviónis.
℟. Confórta me. 188.

Lectio ij.

Erat autem pópulus jucúndus secúndum fáciem sanctórum, et per tres menses gáudium hujus victóriæ celebrátum est cum Judith. Post dies autem illos unusquísque rédiit in domum suam, et Judith magna facta est in Bethúlia, et præclárior erat univérsæ terræ Israel. Erat étiam virtúti cástitas adjúncta, ita ut non cognósceret virum ómnibus diébus vitæ suæ, ex quo defúnctus est Manásses vir ejus. Erat autem diébus festis procédens cum magna glória.
℟. Tribulatiónes. 187.

Lectio iij.

Mansit autem in domo viri sui annos centum quinque, et dimísit abram suam líberam, et defúncta est, ac sepúlta cum viro suo in Bethúlia. Luxítque illam omnis pópulus diébus septem. In omni autem spátio vitæ ejus non fuit qui perturbáret Israel, et post mortem ejus annis multis. Dies autem victóriæ hujus festivitátis, ab Hebræis in número sanctórum diérum accípitur, et cólitur a Judæis ex illo témpore usque in præséntem diem.
℟. Benedícat te. 187.

SABBATO

ANTE DOM. V. SEPTEMBRIS.

Ad Magnificat, Aña.

Dómine rex * omnípotens, in ditióne tua cuncta sunt pósita, et non est qui possit tuæ resístere voluntáti.

DOM. V. SEPTEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Esther.

Lectio j. *Cap* 1.

In diébus Assuéri, qui regnávit ab India usque Æthiópiam super centum vigínti septem províncias : quando sedit in sólio regni sui, Susan cívitas regni ejus exórdium fuit. Tértio ígitur anno impérii sui fecit grande convívium cun-

ctis princípibus et púeris suis, fortíssimis Persárum, et Medórum ínclytis, et præféctis provinciárum coram se, ut osténderet divítias glóriæ regni sui, ac magnitúdinem, atque jactántiam poténtiæ suæ, multo témpore, centum vidélicet et octogínta diébus. ℟. Dómine mi, Rex omnípotens, in ditióne tua cuncta sunt pósita, et non est qui possit resístere voluntáti tuæ: * Líbera nos propter nomen tuum. ℣. Exáudi oratiónem nostram, et convérte luctum nostrum in gáudium. Líbera.

Lectio ij.

CUMQUE impleréntur dies convívii, invitávit omnem pópulum, qui invéntus est in Susan, a máximo usque ad mínimum: et jussit septem diébus convívium præparári in vestíbulo horti, et némoris, quod régio cultu et manu cónsitum erat. Et pendébant ex omni parte tentória aérii colóris, et carbásini ac hyacínthini, sustentáta fúnibus byssinis, atque purpúreis, qui ebúrneis círculis insérti erant, et colúmnis marmóreis fulciebántur. Léctuli quoque áurei et argéntei, super paviméntum smarágdino et pário stratum lápide, dispósiti erant: quod mira varietáte pictúra decorábat. ℟. Confórta me Rex, sanctórum principátum tenens: * Et da sermónem rectum et bene sonántem in os meum. ℣. Dómine Rex univérsæ potestátis: convérte consílium eórum super eos. Et.

Lectio iij.

BIBEBANT autem qui invitáti erant, áureis póculis, et áliis atque áliis vasis cibi inferebántur. Vinum quoque, ut magnificéntia régia dignum erat, abúndans et præcípuum ponebátur. Nec erat qui noléntes cógeret ad bibéndum, sed sicut rex statúerat, præpónens mensis síngulos de princípibus suis, ut súmeret unusquísque quod vellet. Vasthi quoque regína fecit convívium feminárum in palátio, ubi rex Assuérus manére consuéverat. ℟. Spem in álium nunquam hábui, prætérquam in te Deus Israel: * Qui irásceris, et propítius eris: et ómnia peccáta hóminum in tribulatióne dimíttis. ℣. Dómine Deus creátor cœli et terræ, réspice ad humilitátem nostram. Qui. Glória Patri. Qui.

In secundo Nocturno.

Ex libro Officiórum sancti Ambrósii Epíscopi.

Lectio iv. *L. 3. c. 15.*

QUID Esther regína? nonne ut pópulum suum perículo erúeret (quod erat decórum atque honéstum) morti

se óbtulit, nec immítis regis trepidávit furórem? Ipse quoque rex Persárum ferox atque túmido corde, tamen decórum judicávit, índici insidiárum quæ sibi parátæ forent, grátiam repræsentáre, populúmque líberum a servitúte erípere, erúere neci, nec párcere neci ejus, qui tam indecóra suasísset. Dénique quem secúndum a se, ac præcípuum inter omnes amícos habéret, cruci trádidit, quod dehonestátum se ejus frauduléntis consíliis animadvertísset.

℟. Meménto mei, Dómine Deus, in bonum: * Et ne déleas miseratiónes meas, quas feci in domo Dei mei, et in cæremóniis ejus. ℣. Recordáre mei, Dómine Deus meus. Et.

Lectio v. *Cap.* 16.

Ea enim amicítia probábilis, quæ honestátem tuétur, præferénda sane ópibus, honóribus, potestátibus: honestáti vero præférri non solet, sed honestátem sequi. Qualis fuit Jónathæ, qui pro pietáte nec offénsam patris, nec salútis perículum refugiébat. Qualis fuit Achímelech, qui pro hospitális grátiæ offíciis necem pótius sibi, quam proditiónem fugiéntis amíci subeúndam arbitrabátur. Nihil ígitur præferéndum honestáti: quæ tamen ne amicítiæ stúdio prætereátur, étiam hoc Scriptúra ádmonet.

℟. Tribulatiónes civitátum audívimus, quas passæ sunt, et defécimus: timor et hebetúdo mentis cécidit super nos, et super líberos nostros, ipsi montes nolunt recípere fugam nostram: * Dómine, miserére. ℣. Peccávimus cum pátribus nostris, injúste égimus, iniquitátem fécimus. Dómine.

Lectio vj.

Sunt enim pleræque philosophórum quæstiónes: Utrum amíci causa quisquam contra pátriam sentíre, necne, débeat, ut amíco obédiat: Utrum opórteat ut fidem déserat, dum indúlget atque inténdit amíci commoditátibus. Et Scriptúra quidem ait: Clava, et gládius, et sagítta ferráta: sic homo est testimónium dans falsum advérsus amícum suum. Sed consídera quid ástruat. Non testimónium reprehéndit dictum in amícum, sed falsum testimónium. Quid enim si Dei causa, quid si pátriæ cogátur áliquis dícere testimónium? Numquid præponderáre debet amicítia religióni, præponderáre charitáti vítium?

℟. Benedícat te Dóminus in virtúte sua, qui per te ad níhilum redégit inimícos nostros: * Ut non defíciat laus

tua de ore hóminum. ℣. Benedíctus Dñus, qui creávit cœlum et terram: quia hódie nomen tuum ita magnificávit. Ut. Glória Patri. Ut.

℟. vij. Nos álium Deum nescímus præter Dóminum, in quo sperámus: * Qui non déspicit nos, nec ámovet salútem suam a génere nostro. ℣. Indulgéntiam ipsíus fusis lácrymis postulémus, et humiliémus illi ánimas nostras. Qui non.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Feria iv. hujus Hebdom. post ij. et iij. Lect. dicitur ij. et iij. ℟. j. Noct. hujus Dñicæ.

FERIA SECUNDA.

De libro Esther.

Lectio j. *Cap.* 2.

Erat vir Judæus in Susan civitáte, vocábulo Mardochæus, fílius Jair, fílii Sémei, fílii Cis, de stirpe Jémini, qui translátus fúerat de Jerúsalem eo témpore, quo Jechoníam regem Juda Nabuchodónosor rex Babylónis transtúlerat, qui fuit nutrítius fíliæ fratris sui Edíssæ, quæ áltero nómine vocabátur Esther: et utrúmque paréntem amíserat: pulchra nimis, et decóra fácie. Mortuísque patre ejus ac matre, Mardochæus sibi eam adoptávit in fíliam.

℟. Dómine mi Rex. 194.

Lectio ij.

Cumque percrebuísset regis impérium, et juxta mandátum illíus multæ pulchræ vírgines adduceréntur Susan, et Egéo traderéntur eunúcho; Esther quoque inter céteras puéllas ei trádita est, ut servarétur in número feminárum. Quæ plácuit ei, et invénit grátiam in conspéctu illíus. Et præcépit eunúcho, ut acceleráret mundum muliébrem, et tráderet ei partes suas, et septem puéllas speciosíssimas de domo regis, et tam ipsam quam pedísequas ejus ornáret atque excóleret. Quæ nóluit indicáre ei pópulum et pátriam suam: Mardochæus enim præcéperat ei, ut de hac re omníno reticéret: qui deambulábat quotídie ante vestíbulum domus, in qua eléctæ vírgines servabántur, curam agens salútis Esther.

℟. Confórta me. 194.

Lectio iij.

Evoluto autem témpore per órdinem, instábat dies quo Esther fília Abíhail fratris Mardochæi, quam sibi adoptáverat in fíliam, debéret intráre ad regem.

Quæ non quæsivit mulíebrem cultum, sed quæcúmque vóluit Egéus eunúchus custos vírginum, hæc ei ad ornátum dedit. Erat enim formósa valde, et incredíbili pulchritúdine, ómnium óculis gratiósa et amábilis videbátur. Ducta est ítaque ad cubículum regis Assuéri mense décimo, qui vocátur Tebeth, séptimo anno regni ejus. Et adamávit eam rex plus quam omnes mulíeres, habuítque grátiam et misericórdiam coram eo super omnes mulíeres, et pósuit diadéma regni in cápite ejus, fecítque eam regnáre in loco Vasthi.

℟. Spem in álium. 194.

FERIA TERTIA.

De libro Esther.

Lectio j. *Cap.* 3.

POST hæc rex Assuérus exaltávit Aman fílium Amadáthi, qui erat de stirpe Agag: et pósuit sólium ejus super omnes príncipes, quos habébat. Cunctíque servi regis, qui in fóribus palátii versabántur, flectébant génua, et adorábant Aman: sic enim præcéperat eis Imperátor. Solus Mardochæus non flectébat genu, neque adorábat eum. Cui dixérunt púeri regis, qui ad fores palátii præsidébant: Cur præter cæteros non obsérvas mandátum regis?

℟. Meménto mei. 195.

Lectio ij.

CUMQUE hoc crébrius dícerent, et ille nollet audíre, nuntiavérunt Aman, scire cupiéntes utrum perseveráret in senténtia: díxerat enim eis se esse Judæum. Quod cum audísset Aman, et experiménto probásset quod Mardochæus non fléteret sibi genu, nec se adoráret, irátus est valde, et pro níhilo duxit in unum Mardochæum míttere manus suas.

℟. Tribulatiónes. 195.

Lectio iij.

AUDIERAT enim quod esset gentis Judææ, magísque vóluit omnem Judæórum, qui erant in regno Assuéri, pérdere natiónem. Mense primo (cujus vocábulum est Nisan) anno duodécimo regni Assuéri, missa est sors in urnam, quæ hebráice dícitur phur, coram Aman, quo die et quo mense gens Judæórum debéret intérfici: et exívit mensis duodécimus, qui vocátur Adar.

℟. Benedícat. 195.

FERIA QUARTA.

De libro Esther.

Lectio j. *Cap.* 4.

QUÆ cum audísset Mardochæus, scidit vestiménta sua, et indútus est sacco, spargens cínerem cápiti: et in platéa médiæ civitátis voce magna clamábat, osténdens amaritúdinem áni-

mi sui, et hoc ejulátu usque ad fores palátii grádiens. Non enim erat lícitum indútum sacco aulam regis intráre. In ómnibus quoque provínciis, óppidis, ac locis, ad quæ crudéle regis dogma pervénerat, planctus ingens erat apud Judæos, jejúnium, ululátus, et fletus, sacco et cínere multis pro strato uténtibus. Ingréssæ autem sunt puéllæ Esther et eunúchi, nuntiaverúntque ei. Quod áudiens consternáta est : et vestem misit, ut abláto sacco, indúerent eum : quam accípere nóluit. Accitóque Athach eunúcho, quem rex minístrum ei déderat, præcépit ei ut iret ad Mardochæum, et dísceret ab eo cur hoc fáceret.

℟. Nos álium. 196.

Lectio ij.

Egressusque Athach, ivit ad Mardochæum stantem in platéa civitátis ante óstium palátii ; qui indicávit ei ómnia, quæ accíderant, quómodo Aman promisísset, ut in thesáuros regis pro Judæórum nece inférret argéntum. Exémplar quoque edícti, quod pendébat in Susan, dedit ei, ut regínæ osténderet, et monéret eam, ut intráret ad regem, et deprecarétur eum pro pópulo suo. Regréssus Athach, nuntiávit Esther ómnia, quæ Mardochæus díxerat. Quæ respóndit ei, et jussit ut díceret Mardochæo : Omnes servi regis, et cunctæ, quæ sub ditióne ejus sunt, norunt provínciæ, quod sive vir, sive múlier, non vocátus, intérius átrium regis intráverit, absque ulla cunctatióne statim interficiátur: nisi forte rex áuream virgam ad eum teténderit pro signo cleméntiæ, atque ita possit vívere. Ego ígitur quómodo ad regem intráre pótero, quæ trigínta jam diébus non sum vocáta ad eum ?

℟. Confórta me. 194.

Lectio iij

Quod cum audísset Mardochæus, rursum mandávit Esther, dicens : Ne putes quod ánimam tuam tantum líberes, quia in domo regis es præ cunctis Judæis : si enim nunc silúeris, per áliam occasiónem liberabúntur Judæi : et tu, et domus patris tui, períbitis. Et quis novit, utrum idcírco ad regnum véneris, ut in tali témpore pararéris ? Rursúmque Esther hæc Mardochæo verba mandávit : Vade et cóngrega omnes Judæos, quos in Susan repéreris, et oráte pro me. Non comedátis, et non bibátis tribus diébus, et tribus nóctibus ; et ego cum ancíllis meis simíliter jejunábo, et tunc ingrédiar ad

regem, contra legem fáciens, non vocáta, tradénsque me morti et período. Ivit ítaque Mardochæus, et fecit ómnia quæ ei Esther præcéperat.

℟. Spem in álium. 194.

FERIA QUINTA.

De libro Esther.

Lectio j. *Cap.* 5.

DIE autem tértio indúta est Esther regálibus vestiméntis, et stetit in átrio domus régiæ, quod erat intérius, contra basílicam regis: at ille sedébat super sólium suum in consistório palátii contra óstium domus. Cumque vidísset Esther regínam stantem, plácuit óculis ejus, et exténdit contra eam virgam áuream, quam tenébat manu. Quæ accédens, osculáta est summitátem virgæ ejus. Dixítque ad eam rex: Quid vis Esther regína? quæ est petítio tua? étiam si dimídiam partem regni petíeris, dábitur tibi. At illa respóndit: Si regi placet, óbsecro ut vénias ad me hódie, et Aman tecum, ad convívium quod parávi. Statímque rex. Vocáte, inquit, cito Aman, ut Esther obédiat voluntáti.

℟. Dómine mi. 194.

Lectio ij.

EGRESSUS est ítaque illo die Aman lætus et álacer. Cumque vidísset Mardochæum sedéntem ante fores palátii, et non solum non assurrexísse sibi, sed nec motum quidem de loco sessiónis suæ, indignátus est valde: et dissimuláta ira, revérsus in domum suam, convocávit ad se amícos suos, et Zares uxórem suam: et expósuit illis magnitúdinem divitiárum suárum, filiorúmque turbam, et quanta eum glória super omnes príncipes et servos suos rex elevásset. Et post hæc ait: Regína quoque Esther nullum álium vocávit ad convívium cum rege, præter me: apud quam étiam cras cum rege pransúrus sum. Et cum hæc ómnia hábeam, nihil me habére puto, quámdiu vídero Mardochæum Judæum sedéntem ante fores régias.

℟. Confórta me. 194.

Lectio iij.

RESPONDERUNTQUE ei Zares uxor ejus, et céteri amíci: Jube parári excélsam trabem, habéntem altitúdinis quinquagínta cúbitos, et dic mane regi ut appendátur super eam Mardochæus, et sic ibis cum rege lætus ad convívium. Plácuit ei consílium, et jussit excélsam parári crucem.

℟. Spem in álium. 194.

FERIA SEXTA.

De libro Esther.

Lectio j. *Cap.* 6.

NOCTEM illam duxit rex insómnem, jussítque sibi

afférri histórias et annáles priórum témporum. Quæ cum illo præsénte legeréntur, ventum est ad illum locum ubi scriptum erat quómodo nuntiásset Mardochæus insídias Bágathan et Thares eunuchórum, regem Assuérum juguláre cupiéntium. Quod cum audísset rex, ait : Quid pro hac fide honóris ac præmii Mardochæus consecútus est? Dixérunt ei servi illíus ac minístri: Nihil omníno mercédis accépit. Statímque rex : Quis est, inquit, in átrio ? Aman quippe intérius átriũ domus régiæ intráverat, ut suggéreret regi, et jubéret Mardochæum affígi patíbulo quod ei fúerat præparátum. Respondérunt púeri: Aman stat in átrio. Dixítque rex : Ingrediátur.

℟. Meménto mei. 195.

Lectio ij.

CUMQUE esset ingréssus, ait illi : Quid debet fíeri viro, quem rex honoráre desíderat? Cógitans autem in corde suo Aman, et réputans quod nullum álium rex, nisi se, vellet honoráre, respóndit: Homo, quem rex honoráre cupit, debet índui véstibus régiis, et impóni super equum, qui de sella regis est, et accípere régium diadéma super caput suum, et primus de régiis princípibus ac tyránnis téneat equum ejus, et per platéam civitátis incédens clamet, et dicat : Sic honorábitur, quemcúmque volúerit rex honoráre.

℟. Tribulatiónes. 195.

Lectio iij.

DIXITQUE ei rex : Festína, et sumpta stola et equo, fac, ut locútus es, Mardochæo Judæo, qui sedet ante fores palátii. Cave, ne quidquam de his, quæ locútus es, prætermíttas. Tulit ítaque Aman stolam et equum, indutúmque Mardochæum in platéa civitátis, et impósitum equo præcedébat, atque clamábat : Hoc honóre condígnus est, quemcúmque rex volúerit honoráre. Reversúsque est Mardochæus ad jánuam palátii : et Aman festinávit ire in domum suam, lugens et opérto cápite : narravítque Zares uxóri suæ, et amíci ómnia quæ evenissent sibi.

℟. Benedícat. 195.

SABBATO.

De libro Esther.

Lectio j. *Cap.* 7.

INTRAVIT ítaque rex et Aman, ut bíberent cum regína. Dixítque ei rex étiam secúnda die postquam vino incalúerat : Quæ est petítio tua Esther ut detur tibi? et quid vis fíeri? Etiam si dimídiam partem regni mei petíeris, impetrábis. Ad quem illa respóndit : Si in-

véni grátiam in óculis tuis, o rex, et si tibi placet, dona mihi ánimam meam pro qua rogo, et pópulum meum pro quo óbsecro. Tráditi enim sumus ego et pópulus meus, ut conterámur, jugulémur, et pereámus. Atque útinam in servos et fámulas venderémur, esset tolerábile malum, et gemens tacérem : nunc autem hostis noster est, cujus crudélitas redúndat in regem.

℟. Nos álium Deum. 196.

Lectio ij.

RESPONDENSQUE rex Assuérus, ait : Quis est iste, et cujus poténtiæ, ut hæc áudeat fácere? Dixítque Esther : Hostis et inimícus noster péssimus iste est Aman. Quod ille áudiens, íllico obstúpuit, vultum regis ac regínæ ferre non sústinens. Rex autem irátus surréxit, et de loco convívii intrávit in hortum arbóribus cónsitum. Aman quoque surréxit ut rogáret Esther regínam pro ánima sua ; intelléxit enim a rege sibi parátum malum.

℟. Confórta. 194.

Lectio iij.

QUI cum revérsus esset de horto nemóribus cónsito, et intrásset convívii locum, réperit Aman super léctulum corruísse, in quo jacébat Esther, et ait : Etiam regínam vult opprímere, me præsénte, in domo mea. Necdum verbum de ore regis exíerat, et statim operuérunt fáciem ejus. Dixítque Harbóna, unus de eunúchis, qui stabant in ministério regis : En lignum, quod paráverat Mardochæo, qui locútus est pro rege, stat in domo Aman, habens altitúdinis quinquagínta cúbitos. Cui dixit rex : Appéndite eum in eo. Suspénsus est ítaque Aman in patíbulo quod paráverat Mardochæo : et regis ira quiévit.

℟. Spem in álium. 194.

SABBATO

ANTE DOM. I. OCTOBRIS.

Ad Magnificat, Añt.

Adapériat Dóminus * cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem Dóminus Deus noster.

DOM. I. OCTOBRIS.

In primo Nocturno

Incipit liber primus Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 1.

ET factum est, postquam percússit Alexánder Philíppi Mácedo, qui primus regnávit in Græcia, egréssus de terra Cethim, Daríum regem Persárum et Medórum : constítuit prælia multa, et obtínuit ómnium munitiónes, et interfécit reges terræ. Et pertránsiit usque ad fines terræ : et accépit spólia multitúdinis Géntium:

et siluit terra in conspéctu ejus. Et congregávit virtútem, et exércitum fortem nimis: et exaltátum est, et elevátum cor ejus: et obtínuit regiónes géntium, et tyránnos: et facti sunt illi in tribútum. Et post hæc décidit in lectum, et cognóvit quia morerétur. Et vocávit púeros suos nóbiles, qui secum erant nutríti a juventúte: et divísit illis regnum suum cum adhuc víveret.

℟. Adapériat Dóminus cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem in diébus vestris: * Concédat vobis salútem, et rédimat vos a malis. ℣. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo. Concédat.

Lectio ij.

Et regnávit Alexánder annis duódecim, et mórtuus est. Et obtinuérunt púeri ejus regnum, unusquísque in loco suo: et imposuérunt omnes sibi diadémata post mortem ejus, et fílii eórum post eos annis multis, et multiplicáta sunt mala in terra. Et éxiit ex eis radix peccátrix, Antíochus illústris, fílius Antíochi regis, qui fúerat Romæ obses: et regnávit in anno centésimo trigésimo séptimo regni Græcórum.

℟. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo* Dóminus Deus noster. ℣. Det vobis cor ómnibus, ut colátis eum, et faciátis ejus voluntátem. Dóminus.

Lectio iij.

In diébus illis exiérunt ex Israel fílii iníqui, et suasérunt multis, dicéntes: Eámus, et disponámus testaméntum cum géntibus, quæ circa nos sunt: quia ex quo recéssimus ab eis, invenérunt nos multa mala. Et bonus visus est sermo in óculis eórum. Et destinavérunt áliqui de pópulo, et abiérunt ad regem: et dedit illis potestátem ut fácerent justítiam Géntium. Et ædificavérunt gymnásium in Jerosólymis secúndum leges Natiónum. Et fecérunt sibi præpútia, et recessérunt a testaménto sancto, et juncti sunt Natiónibus, et venúmdati sunt ut fácerent malum.

℟. Congregáti sunt inimíci nostri, et gloriántur in virtúte sua: cóntere fortitúdinem illórum, Dómine, et dispérge illos: * Ut cognóscant, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu, Deus noster. ℣. Dispérge illos in virtúte tua, et déstrue eos, protéctor noster, Dómine. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Ex libro Officiórum sancti Ambrósii Epíscopi.

Lectio iv. *L. 1. c. 40.*

FORTASSE áliquos béllica defíxos glória tenet, ut putent solam esse præliárem fortitúdinem, et ídeo me ad ista deflexísse, quia illa nostris déforet. Quam fortis Jesus Nave, ut uno prælio quinque reges captos stérneret cum pópulis suis? Deínde cum advérsum Gabaonítas urgéret prælium, et vererétur ne nox impedíret victóriam, magnitúdine mentis et fídei clamávit: Stet sol: et stetit, donec victória consummarétur. Gédeon in trecéntis viris de ingénti pópulo et acérbo hoste revéxit triúmphum. Jónathas adoléscens virtútem magnam fecit in prælio.

℟. Impetum inimicórum ne timuéritis: mémores estóte, quómodo salvi facti sunt patres nostri: * Et nunc clamémus in cœlum, et miserébitur nostri Deus noster. ℣. Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit Pharaóni, et exercítui ejus in mari Rubro. Et.

Lectio v.

QUID de Machabæis loquar? Sed prius de pópulo dicam patrum: qui cum essent paráti ad repugnándum pro templo Dei, et pro legítimis suis, dolo hóstium die lacessíti sábbati, maluérunt vulnéribus offérre nuda córpora, quam repugnáre, ne violárent sábbatum. Itaque omnes læti se obtulérunt morti. Sed Machabæi considerántes quod hoc exémplo gens omnis posset períre, sábbato étiam, cum ipsi in bellum provocaréntur, ulti sunt innocéntium necem fratrum suórum. Unde póstea stimulátus rex Antíochus, cum bellum accénderet per duces suos Lysiam, Nicánorem, Górgiam, ita cum Orientálibus suis et Assyriis attrítus est cópiis, ut quadragínta et octo míllia in médio campi a tribus míllibus prosterneréntur.

℟. Congregátæ sunt gentes in multitúdine, ut dimícent contra nos, et ignorámus quid ágere debeámus: * Dómine Deus, ad te sunt óculi nostri, ne pereámus. ℣. Tu scis quæ cógitant in nos: quómodo potérimus subsístere ante fáciem illórum, nisi tu ádjuves nos? Dómine.

Lectio vj.

VIRTUTEM ducis Judæ Machabæi de uno ejus mílite consideráte. Namque Eleázarus, cum superemynéntem céteris elephántem loríca vestítum régia advérteret, arbitrátus quod in eo

esset rex, cursu cóncito in médium legiónis se prorúpit: et abjécto clypeo, utráque manu interficiébat, donec perveníret ad béstiam, atque intrávit sub eam, et subjécto gládio interémit eam. Itaque cadens béstia oppréssit Eleázarum, atque ita mórtuus est. Quanta ígitur virtus ánimi! primo ut mortem non timéret: deínde, ut circumfúsus legiónibus inimicórum, in confértos raperétur hostes, médium penetráret agmen, et contémpta morte ferócior, abjécto clypeo, utráque manu vulnerátæ molem béstiæ subíret ac sustinéret, post infra ipsam succéderet, quo plenióri feríret ictu; cujus ruína inclúsus, magis quam oppréssus, suo est sepúltus triúmpho.

℟. Tua est poténtia, tuum regnum, Dómine: tu es super omnes gentes: * Da pacem, Dómine, in diébus nostris. ℣. Creátor ómnium Deus, terríbilis et fortis, justus et miséricors. Da. Glória Patri. Da.

℟. vij. Refúlsit sol in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis: * Et fortitúdo géntium dissipáta est. ℣. Erat enim exércitus magnus valde, et fortis: et appropiávit Judas, et exércitus ejus in prælio. Et.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Infra Hebd. Feria iv. et Sabbato post ij. et iij. Lect. dicitur ij. et iij. ℟. sequentis Feriæ ij. ℟℟. hujus Dñicæ dicuntur in seq. Dñicis usque ad Dñicam j. Nov.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 1. c

Et parátum est regnum in conspéctu Antíochi, et cœpit regnáre in Terra Ægypti, ut regnáret super duo regna. Et intrávit in Ægyptum in multitúdine gravi, in cúrribus, et elephántis, et equítibus, et copiósa návium multitúdine: et constítuit bellum advérsus Ptolemæum regem Ægypti, et véritus est Ptolemæus a fácie ejus, et fugit, et cecidérunt vulneráti multi. Et comprehéndit civitátes munítas in terra Ægypti; et accépit spólia Terræ Ægypti.

℟. Dixit Judas Simóni fratri suo: Elige tibi viros: et vade, líbera fratres tuos in Galilæam: ego autem, et Jónathas frater tuus, íbimus in Galaadítim: * Sicut fúe-

rit volúntas in cœlo, sic fiat. ℣. Accingímini, fílii poténtes, et estóte paráti : quóniam mélius est nobis mori in bello, quam vidére mala gentis nostræ, et sanctórum. Sicut.

Lectio ij.

ET convértit Antiochus, postquam percússit Ægyptum in centésimo et quadragésimo tértio anno : et ascéndit ad Israel, et ascéndit Jerosólymam in multitúdine gravi. Et intrávit in sanctificatiónem cum supérbia, et accépit altáre áureum, et candelábrum lúminis, et univérsa vasa ejus, et mensam propositiónis; et libatória, et phíalas, et mortaríola áurea, et velum, et corónas, et ornaméntum áureum, quod in fácie templi erat : et comminuit ómnia.

℟. Ornavérunt fáciem templi corónis áureis, et dedicavérunt altáre Dómino : * Et facta est lætítia magna in pópulo. ℣. In hymnis et confessiónibus benedicébant Dóminum. Et.

Lectio iij.

ET accépit argéntum, et aurum, et vasa concupiscibília : et accépit thesáuros occúltos, quos invénit : et sublátis ómnibus ábiit in terram suam. Et fecit cædem hóminum, et locútus est in supérbia magna. Et factus est planctus magnus in Israel, et in omni loco eórum : et ingemuérunt príncipes et senióres : vírgines et júvenes infirmáti sunt, et speciósitas mulíerum immutáta est. Omnis marítus sumpsit laméntum : et quæ sedébant in thoro maritáli, lugébant : et commóta est terra super habitántes in ea, et univérsa domus Jacob índuit confusiónem.

℟. In hymnis et confessiónibus benedicébant Dóminum : * Qui magna fecit in Israel, et victóriam dedit illis Dóminus omnípotens. ℣. Ornavérunt fáciem templi corónis áureis, et dedicavérunt altáre Dómino. Qui. Glória Patri. Qui.

℟℟. hujus ij. Feriæ repetuntur in aliis ij. Feriis úsque ad Dominicam j. Novembris.

FERIA TERTIA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 2.

IN diébus illis surréxit Mathathías fílius Joánnis, fílii Simeónis, sacérdos ex fíliis Jóarib ab Jerúsalem, et consédit in monte Modin: et habébat fílios quinque, Joánnem, qui cognominabátur Gaddis : et Simónem, qui cognominabátur Thasi: et Judam, qui vocabátur Machabæus: et Eleázarum, qui cognominabátur Aba-

ron : et Jonathan, qui cognominabátur Apphus. Hi vidérunt mala quæ fiébant in pópulo Juda, et in Jerúsalem.

℟. Hic est fratrum amátor, et pópuli Israel : * Hic est qui multum orat pro pópulo, et univérsa sancta civitáte Jerúsalem. ℣. Vir iste in pópulo suo mitíssimus appáruit. Hic.

Lectio ij.

Et dixit Mathathías : Væ mihi, ut quid natus sum vidére contritiónem pópuli mei, et contritiónem civitátis sanctæ, et sedére illic, cum datur in mánibus inimicórum? Sancta in manu extraneórum facta sunt : templum ejus sicut homo ignóbilis. Vasa glóriæ ejus captíva abdúcta sunt : trucidáti sunt senes ejus in platéis, et júvenes ejus cecidérunt in gládio inimicórum. Quæ gens non hereditávit regnum ejus, et non obtínuit spólia ejus?

℟. Tu, Dómine universórum, qui nullam habes indigéntiam, voluísti templum tuum fíeri in nobis : * Consérva domum istam immaculátam in ætérnum, Dómine. ℣. Tu elegísti, Dómine, domum istam ad invocándum nomen tuum in ea, ut esset domus oratiónis et obsecratiónis pópulo tuo. Consérva.

Lectio iij.

Et scidit vestiménta sua Mathathías, et fílii ejus, et operuérunt se cilíciis, et planxérunt valde. Et venérunt illuc qui missi erant a rege Antíocho, ut cógerent eos qui confúgerent in civitátem Modin, immoláre, et accéndere thura, et a lege Dei discédere. Et multi de pópulo Israel consentiéntes accessérunt ad eos : sed Mathathías, et fílii ejus constánter stetérunt.

℟. Aperi óculos tuos, Dómine, et vide afflictiónem nostram : circumdedérunt nos Gentes ad puniéndum nos : * Sed tu, Dómine, exténde bráchium tuum, et líbera ánimas nostras. ℣. Afflíge oppriméntes nos, et contuméliam faciéntes in supérbiam, et custódi partem tuam. Sed. Glória Patri. Sed.

℟℟. hujus iij. Feriæ repetuntur in aliis iij. Feriis usque ad Dom. j. Novemb.

FERIA QUARTA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap. 2. b*

Et respóndit Mathathías, et dixit magna voce : Et si omnes gentes regi Antíocho obédiunt, ut discédat unusquísque a servitúte legis patrum suórum, et conséntiat mandátis ejus : ego, et fílii mei, et fratres mei, obediémus legi patrum nostrórum. Propí-

tius sit nobis Deus : non est nobis útile relínquere legem et justítias Dei : non audiémus verba regis Antíochi, nec sacrificábimus transgrediéntes legis nostræ mandáta, ut eámus áltera via.

℟. Refúlsit sol in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis : * Et fortitúdo géntium dissipáta est. ℣. Erat enim exércitus magnus valde, et fortis : et appropiávit Judas, et exércitus ejus in prælio. Et.

Lectio ij.

Et ut cessávit loqui verba hæc, accéssit quidam Judæus in ómnium óculis sacrificáre idólis, super aram in civitáte Modin, secúndum jussum regis : et vidit Mathathías, et dóluit, et contremuérunt renes ejus, et accénsus est furor ejus secúndum judícium legis, et insíliens trucidávit eum super aram : sed et virum, quem rex Antíochus míserat, qui cogébat immoláre, occídit in ipso témpore, et aram destrúxit, et zelátus est legem, sicut fecit Phinees Zamri fílio Salómi.

℟. Ornavérunt fáciem templi corónis áureis, et dedicavérunt altáre Dómino : * Et facta est lætítia magna in pópulo. ℣. In hymnis et confessiónibus benedicébant Dóminum. Et.

Lectio iij.

Et exclamávit Mathathías voce magna in civitáte, dicens : Omnis qui zelum habet legis státuens testaméntum, éxeat post me. Et fugit ipse, et fílii ejus in montes, et reliquérunt quæcúmque habébant in civitáte. Tunc descendérunt multi quæréntes judícium, et justítiam, in desértum : et sedérunt ibi ipsi, et fílii eórum, et mulíeres eórum, et pécora eórum : quóniã inundavérunt super eos mala.

℟. In hymnis et confessiónibus benedicébant Dóminum : * Qui magna fecit in Israel, et victóriam dedit illis Dóminus omnípotens. ℣. Ornavérunt fáciem templi corónis áureis, et dedicavérunt altáre Dómino. Qui. Glória Patri. Qui.

FERIA QUINTA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 2. *f*

Et appropinquavérunt dies Mathathíæ moriéndi, et dixit fíliis suis : Nunc confortáta est supérbia, et castigátio, et tempus eversiónis, et ira indignatiónis. Nunc ergo, o fílii, æmulatóres estóte legis, et date ánimas vestras pro testaménto patrum vestrórum, et mementóte óperum patrum, quæ fecérunt in generatiónibus suis : et accipiétis glóriam magnam, et nomen

ætérnum. Abraham nonne in tentatióne invéntus est fidélis, et reputátum est ei ad justítiam? Joseph in témpore angústiæ suæ custodívit mandátum, et factus est dóminus Ægypti Phínees pater noster, zelándo zelum Dei, accépit testaméntum sacerdótii ætérni. ℟. Adapériat. 202.

Lectio ij.

JESUS, dum implévit verbum, factus est dux in Israel. Caleb, dum testificátur in Ecclésia, accépit hereditátem, David in sua misericórdia consecútus est sedem regni in sæcula. Elías, dum zelat zelum legis, recéptus est in cœlum. Ananías, et Azarías, et Mísael credéntes, liberáti sunt de flamma. Dániel in sua simplicitáte liberátus est de ore leónum. Et ita cogitáte per generatiónem, et generatiónem: quia omnes, qui sperant in eum, non infirmántur. Et a verbis viri peccatóris ne timuéritis: quia glória ejus stercus et vermis est: hódie extóllitur, et cras non inveniétur: quia convérsus est in terram suam, et cogitátio ejus périit. ℟. Exáudiat. 202.

Lectio iij.

VOS ergo, fílii, confortámini, et viríliter ágite in lege: quia in ipsa gloriósi éritis. Et ecce Simon frater vester, scio quod vir consílii est: ipsum audíte semper, et ipse erit vobis pater. Et Judas Machabæus fortis víribus a juventúte sua, sit vobis princeps milítiæ, et ipse aget bellum pópuli. Et adducétis ad vos omnes factóres legis: et vindicáte vindíctam pópuli vestri. Retribúite retributiónem Géntibus, et inténdite in præcéptum legis. Et benedíxit eos, et appósitus est ad patres suos. ℟. Congregáti. 202.

FERIA SEXTA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j.

Cap. 2. *g et* 3.

DEFUNCTUS est Mathathías anno centésimo et quadragésimo sexto: et sepúltus est a fíliis suis in sepúlchris patrum suórum in Modin, et planxérunt eum omnis Israel planctu magno. Et surréxit Judas qui vocabátur Machabæus, fílius ejus pro eo: et adjuvábant eum omnes fratres ejus, et univérsi qui se conjúnxerant patri ejus, et præliabántur prælium Israel cum lætítia. Et dilatávit glóriam pópulo suo. Et persecútus est iníquos, perscrútans eos: et qui conturbábant pópulum suum, eos succéndit flammis: et repúlsi sunt inimíci ejus præ timóre ejus, et omnes

operárii iniquitátis conturbáti sunt : et dirécta est salus in manu ejus.

℟. Impetum. 203.

Lectio ij.

Et exacerbábat reges multos, et lætificábat Jacob in opéribus suis, et in sæculum memória ejus in benedictióne. Et perambulávit civitátes Juda, et pérdidit ímpios ex eis, et avértit iram ab Israel. Et nominátus est usque ad novíssimum terræ, et congregávit pereúntes. Et congregávit Apollónius Gentes et a Samaría virtútem multam et magnam, ad bellándum contra Israel. Et cognóvit Judas, et éxiit óbviam illi : et percússit, et occídit illum, et cecidérunt vulneráti multi, et réliqui fugérunt. Et accépit spólia eórum : et gládium Apollónii ábstulit Judas, et erat pugnans in eo ómnibus diébus.

℟. Congregátæ. 203.

Lectio iij.

Et cécidit timor Judæ, ac fratrum ejus, et formído super omnes gentes in circúitu eórum. Et pervénit ad regem nomen ejus, et de præliis Judæ narrábant omnes gentes. Ut audívit autem rex Antíochus sermónes istos, irátus est ánimo : et misit, et congregávit exércitum univérsi regni sui, castra fórtia valde : et apéruit ærárium suum, et dedit stipéndia exercítui in annum : et mandávit illis ut essent paráti ad ómnia.

℟. Tua est. 204.

SABBATO.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap. 3. f*

Et vidit Judas, et fratres ejus, quia multiplicáta sunt mala, et exércitus applicábant ad fines eórum : et cognovérunt verba regis, quæ mandávit pópulo fácere in intéritum, et consummatiónem : et dixérunt unusquísque ad próximum suum: Erigámus dejectiónem pópuli nostri, et pugnémus pro pópulo nostro, et sanctis nostris. Et congregátus est convéntus ut essent paráti in prælium, et ut orárent, et péterent misericórdiam et miseratiónes. Et Jerúsalem non habitabátur, sed erat sicut desértum : non erat qui ingrederétur et egrederétur de natis ejus : et sanctum conculcabátur, et fílii alienigenárum erant in arce, ibi erat habitátio Géntium : et abláta est volúptas a Jacob, et defécit ibi tíbia et cíthara.

℟. Refúlsit sol. 204.

Lectio ij.

Et congregáti sunt, et venérunt in Maspha contra Jerúsalem : quia locus oratiónis erat in Maspha ante in Israel. Et jejunavérunt illa die, et induérunt se ci-

liciis, et cínerem imposuérunt cápiti suo, et discidérunt vestiménta sua : et expandérunt libros legis, de quibus scrutabántur Gentes similitúdinem simulacrórum suórum : et attulérunt ornaménta sacerdotália, et primítias, et décimas : et suscitavérunt Nazaræos, qui impléverant dies : et clamavérunt voce magna in cœlum, dicéntes : Quid faciémus istis, et quo eos ducémus ? et sancta tua conculcáta sunt, et contamináta sunt, et sacerdótes tui facti sunt in luctum, et in humilitátem. Et ecce Natiónes convenérunt advérsum nos ut nos dispérdant : tu scis quæ cógitant in nos. Quómodo potérimus subsístere ante fáciem eórum, nisi tu Deus ádjuves nos?

℟. Ornavérunt. 205.

Lectio iij.

Et tubis exclamavérunt voce magna. Et post hæc constituit Judas duces pópuli, tribúnos, et centuriónes, et pentacontárchos, et decuriónes. Et dixit his qui ædificábant domos, et sponsábant uxóres, et plantábant víneas, et formidolósis, ut redírent unusquísque in domum suam secúndum legem. Et movérunt castra, et collocavérunt ad Austrum Emmaum. Et ait Judas: Accingímini, et estóte fílii poténtes, et estóte paráti in mane, ut pugnétis advérsus Natiónes has, quæ convenérunt advérsus nos, dispérdere nos, et sancta nostra : quóniam mélius est nos mori in bello, quam vidére mala gentis nostræ, et sanctórum. Sicut autem fúerit volúntas in cœlo, sic fiat.

℟. In hymnis. 205.

Ad Magnificat, Aña.

Refúlsit sol * in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis, et fortitúdo géntium dissipáta est.

DOM. II. OCTOBRIS.

In primo Nocturno.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap. 4. e*

Dixit autem Judas, et fratres ejus : Ecce contríti sunt inimíci nostri : ascendámus nunc mundáre sancta, et renováre. Et congregátus est omnis exércitus, et ascendérunt in montem Sion. Et vidérunt sanctificatiónem desértam, et altáre profanátum, et portas exústas, et in átriis virgúlta nata sicut in saltu, vel in móntibus, et pastophória díruta. Et scidérunt vestiménta sua, et planxérunt planctu magno, et imposuérunt cínerem super caput suum. Et cecidérunt in fáciem super terram, et exclamavérunt tubis signórum, et clamavérunt in cœlum.

℟. Adapériat Dóminus cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem in diébus vestris: * Concédat vobis salútem, et rédimat vos a malis. ℣. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo. Concédat.

Lectio ij.

Tunc ordinávit Judas viros, ut pugnárent advérsus eos qui erant in arce, donec emundárent sancta. Et elégit sacerdótes sine mácula, voluntátem habéntes in lege Dei: et mundavérunt sancta, et tulérunt lápides contaminatiónis in locum immúndum. Et cogitávit de altári holocaustórum, quod profanátum erat, quid de eo fáceret. Et íncidit illis consílium bonum ut destrúerent illud: ne forte illis esset in oppróbrium, quia contaminavérunt illud gentes, et demolíti sunt illud. Et reposuérunt lápides in monte domus in loco apto, quoadúsque veníret prophéta, et respondéret de eis.

℟. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo * Dóminus Deus noster. ℣. Det vobis cor ómnibus, ut colátis eum, et faciátis ejus voluntátem. Dóminus.

Lectio iij.

Et accepérunt lápides íntegros secúndum legem; et ædificavérunt altáre novum secúndum illud quod fuit prius: et ædificavérunt sancta, et quæ intra domum erant intrínsecus: et ædem et átria sanctificavérunt. Et fecérunt vasa sancta nova, et intulérunt candelábrum, et altáre incensórum, et mensam in templum. Et incénsum posuérunt super altáre, et ascendérunt lucérnas, quæ super candelábrum erant, et lucébant in templo. Et posuérunt super mensam panes, et appendérunt vela, et consummavérunt ómnia ópera, quæ fécerant.

℟. Congregáti sunt inimíci nostri, et gloriántur in virtúte sua: cóntere fortitúdinem illórum, Dómine, et dispérge illos: * Ut cognóscant, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster. ℣. Dispérge illos in virtúte tua, et déstrue eos, protéctor noster Dómine. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de Civitáte Dei.

Lectio iv. *L.* 18. *c.* 45.

Posteaquam gens Judæa cœpit non habére Prophétas, procul dúbio detérior facta est, eo scilicet témpore, quo se sperábat, instau-

ráto templo, post captivitátem, quæ fuit in Babylónia, futúram esse meliórem. Sic quippe intelligébat pópulus ille carnális, quod prænuntiátum est per Aggæum Prophétam, dicéntem : Magna erit glória domus istíus novíssimæ plus quam primæ. Quod de novo Testaménto dictum esse, paulo supérius demonstrávit, ubi ait apérte Christum promíttens : Et movébo omnes gentes : et véniet desiderátus cunctis géntibus.

℟. Impetum inimicórum ne timuéritis : mémores estóte quómodo salvi facti sunt patres nostri : * Et nunc clamémus in cœlum, et miserébitur nostri Deus noster. ℣. Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit Pharaóni, et exercítui ejus in mari Rubro. Et.

Lectio v.

TALIBUS enim eléctis Géntium, domus Dei ædificátur per Testaméntum novum lapídibus vivis, longe gloriósior, quam templum illud fuit, quod a rege Salomóne constrúctum est, et post captivitátem instaurátum. Propter hoc ergo nec Prophétas ex illo témpore hábuit illa gens : sed multis cládibus afflícta est ab alienígenis régibus, ipsísque Románis, ne hanc Aggæi prophetíam in illa instauratióne templi opinarétur implétam. Non multo enim post, adveniénte Alexándro, subjugáta est : quando etsi nulla facta est vastátio, quóniam non sunt ausi ei resístere, et ídeo placátum facíllime súbditi recepérunt : non erat tamen glória tanta domus illíus, quanta fuit in suórum regum líbera potestáte.

℟. Congregátæ sunt Gentes in multitúdine, ut dímicent contra nos, et ignorámus quid ágere debeámus : * Dómine Deus, ad te sunt óculi nostri, ne pereámus. ℣. Tu scis quæ cógitant in nos : quómodo potérimus subsístere ante fáciem illórum, nisi tu ádjuves nos ? Dómine.

Lectio vj.

DEINDE Ptolemæus Lagi fílius, post Alexándri mortem, captívos inde in Ægyptum tránstulit : quos ejus succéssor Ptolemæus Philadélphus benevolentíssime inde dimísit : per quem factum est, ut Septuagínta intérpretum Scriptúras haberémus. Deínde contríti sunt bellis, quæ in Machabæórum libris explicántur. Post hæc capti a rege Alexandríæ Ptolemæo, qui est appellátus Epíphanes : inde ab Antíocho rege Syriæ multis et gravíssimis malis ad idóla coléndo compúlsit :

templúmque ipsum repléium sacrílegis superstitiónibus Géntium : quod tamen dux eórum strenuíssimus Judas, qui étiam Machabæus dictus est, Antíochi dúcibus pulsis, ab omni illa idololatríæ contaminatióne mundávit.

℟. Tua est poténtia, tuum regnum, Dómine : tu es super omnes Gentes : * Da pacem, Dómine, in diébus nostris. ℣. Creátor ómnium Deus, terríbilis et fortis, justus et miséricors. Da. Glória Patri. Da.

℟. vij. Refúlsit sol in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis : * Et fortitúdo Géntium dissipáta est. ℣. Erat enim exércitus magnus valde, et fortis : et appropiávit Judas, et exércitus ejus in prælio. Et.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap. 4. f*

ANTE matutínum surrexérunt quinta et vigésima die mensis noni (hic est mensis Casleu) centésimi quadragésimi octávi anni : et obtulérunt sacrifícium secúndum legem super altáre holocaustórum novum, quod fecérunt, secúndum tempus et secúndum diem, in qua contaminavérunt illud Gentes, in ipsa renovátum est in cánticis, et cítharis, et cínyris, et in cymbalis. Et cécidit omnis pópulus in fáciem, et adoravérunt, et benedixérunt in cœlum eum qui prosperávit eis.

℟. Dixit Judas. 204.

Lectio ij.

ET fecérunt dedicatiónem altáris diébus octo, et obtulérunt holocáusta cum lætítia, et sacrifícium salutáris et laudis. Et ornavérunt fáciem templi corónis áureis, et scútulis : et dedicavérunt portas, et pastophória, et imposuérunt eis jánuas. Et facta est lætítia in pópulo magna valde, et advérsum est oppróbrium Géntium. Et státuit Judas, et fratres ejus, et univérsa ecclésia Israel, ut agátur dies dedicatiónis altáris in tempóribus suis ab anno in annum per dies octo, a quinta et vigésima die mensis Casleu, cum lætítia et gáudio.

℟. Ornavérunt. 205.

Lectio iij.

ET ædificavérunt in témpore illo montem Sion, et per circúitum muros al-

tos, et turres firmas, nequándo venírent Gentes, et conculcárent eum sicut ántea fecérunt. Et collocávit illic exércitum, ut servárent eam, et munívit eum ad custodiéndam Bethsúram, ut habéret pópulus munitiónem contra fáciem Idumææ.

℟. In hymnis. 205.

FERIA TERTIA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 5.

Et factum est, ut audiérunt Gentes in circúitu, quia ædificátum est altáre et sanctuárium sicut prius, irátæ sunt valde: et cogitábant tóllere genus Jacob, qui erant inter eos, et cœpérunt occídere de pópulo, et pérsequi. Et debellábat Judas fílios Esau in Idumæa, et eos, qui erant in Acrabatháne, quia circumsedébant Israelítas, et percússit eos plaga magna. Et recordátus est malítiam filiórum Bean, qui erant pópulo in láqueum, et in scándalum, insidiántes ei in via. Et conclúsi sunt ab eo in túrribus: et applícuit ad eos, et anathematizávit eos, et incéndit turres eórum igni, cum ómnibus qui in eis erant.

℟. Hic est fratrum. 206.

Lectio ij.

Et transívit ad fílios Ammon, et invénit manum fortem, et pópulum copiósum, et Timótheum ducem ipsórum: et commísit cum eis prælia multa, et contríti sunt in conspéctu eórum, et percússit eos: et cepit Gazer civitátem, et fílias ejus, et revérsus est in Judæam. Et congregátæ sunt Gentes, quæ sunt in Gálaad advérsus Israelítas, qui erant in fínibus eórum, ut tóllerent eos: et fugérunt in Dátheman munitiónem.

℟. Tu, Dómine. 206.

Lectio iij.

Et misérunt lítteras ad Judam et fratres ejus, dicéntes: Congregátæ sunt advérsum nos Gentes per circúitum, ut nos áuferant: et parant veníre, et occupáre munitiónem, in quam confúgimus: et Timótheus est dux exércitus eórum. Nunc ergo veni, et éripe nos de mánibus eórum, quia cécidit multitúdo de nobis. Et omnes fratres nostri, qui erant in locis Tubin, interfécti sunt: et captívas duxérunt uxóres eórum, et natos, et spólia, et peremérunt illic fere mille viros.

℟. Aperi óculos. 206.

FERIA QUARTA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 5. *f*

In diébus, quibus erat Judas, et Jónathas in terra Gálaad, et Simon frater ejus

in Galilæa contra fáciem Ptolemáidis, audívit Joséphus Zacharíæ fílius, et Azarías princeps virtútis, res bene gestas, et prælia quæ facta sunt, et dixit: Faciámus et ipsi nobis nomen, et eámus pugnáre advérsus Gentes, quæ in circúitu nostro sunt. Et præcépit his, qui erant in exércitu suo, et abiérunt Jámniam.

℟. Refúlsit sol. 207.

Lectio ij.

Et exívit Górgias de civitáte, et viri ejus óbviam illis in pugnam. Et fugáti sunt Joséphus et Azarías usque in fines Judææ: et cecidérunt illo die de pópulo Israel ad duo míllia viri, et facta est fuga magna in pópulo: quia non audiérunt Judam, et fratres ejus, existimántes fórtiter se factúros. Ipsi autem non erant de sémine virórum illórum, per quos salus facta est in Israel.

℟. Ornavérunt. 207.

Lectio iij.

Et viri Juda magnificáti sunt valde in conspéctu omnis Israel, et Géntium ómnium, ubi audiebátur nomen eórum. Et convenérunt ad eos fausta acclamántes. Et exívit Judas, et fratres ejus, et expugnábant fílios Esau in terra, quæ ad Austrum est, et percússit Chebron et fílias ejus: et muros ejus et turres succéndit igni in circúitu. Et movit castra ut iret in terram alienigenárum, et perambulábat Samaríam. In die illa cecidérunt sacerdótes in bello, dum volunt fórtiter fácere, dum sine consílio éxeunt in prælium.

℟. In hymnis. 207.

FERIA QUINTA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 6.

Et rex Antíochus perambulábat superióres regiónes, et audívit esse civitátem Elymáidem in Pérside nobilíssimam, et copiósam in argénto et auro, templúmque in ea lócuples valde: et illic velámina áurea, et lorícæ, et scuta, quæ relíquit Alexánder Philíppi rex Mácedo, qui regnávit primus in Græcia. Et venit, et quærébat cápere civitátem, et deprædári eam: et non pótuit, quóniam innótuit sermo his qui erant in civitáte: et insurrexérunt in prælium, et fugit inde, et ábiit cum tristítia magna, et revérsus est in Babylóniam. Et venit qui nuntiáret ei in Pérside, quia fugáta sunt castra, quæ erant in terra Juda: et quia ábiit Lysias cum virtúte forti in primis, et fugátus est a fácie Judæórum.

℟. Adapériat. 211.

Lectio ij.

Et invaluérunt armis, et víribus, et spóliis multis, quæ cepérunt de castris, quæ excidérunt: et quia diruérunt abominatiónem, quam ædificáverat super altáre quod erat in Jerúsalem, et sanctificatiónem, sicut prius, circumdedérunt muris excélsis, sed et Bethsúram civitátem suam. Et factum est, ut audívit rex sermónes istos, expávit, et commótus est valde: et décidit in lectum, et íncidit in languórem præ tristítia, quia non factum est ei sicut cogitábat. Et erat illic per dies multos: quia renováta est in eo tristítia magna, et arbitrátus est se mori.

℟. Exáudiat Dñus. 211.

Lectio iij.

Et vocávit omnes amícos suos, et dixit illis: Recéssit somnus ab óculis meis, et cóncidi, et córrui corde præ solicitúdine: et dixi in corde meo: In quantam tribulatiónem devéni, et in quos fluctus tristítiæ, in qua nunc sum, qui jucúndus eram, et diléctus in potestáte mea! Nunc vero reminíscor malórum, quæ feci in Jerúsalem, unde et ábstuli ómnia spólia áurea et argéntea, quæ erant in ea, et misi auférre habitántes Judæam sine causa. Cognóvi ergo quia proptérea invenérunt me mala ista: et ecce péreo tristítia magna in terra aliéna.

℟. Congregáti 211.

FERIA SEXTA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 7.

Anno centésimo quinquagésimo primo éxiit Demétrius Seléuci fílius ab urbe Roma, et ascéndit cum paucis viris in civitátem marítimam, et regnávit illic. Et sedit Demétrius super sedem regni sui: et venérunt ad eum viri iníqui, et ímpii ex Israel: et Alcimus dux eórum, qui volébat fíeri sacérdos. Et accusavérunt pópulum apud regem, dicéntes: Pérdidit Judas, et fratres ejus, omnes amícos tuos, et nos dispérsit de terra nostra. Nunc ergo mitte virum, cui credis, ut eat, et vídeat extermínium omne quod fecit nobis, et regiónibus regis: et púniat omnes amícos ejus, et adjutóres eórum.

℟. Impetum. 212.

Lectio ij.

Et elégit rex ex amícis suis Bácchidem, qui dominabátur trans flumen magnum in regno, et fidélem regi: et misit eum ut vidéret extermínium quod fecit Judas: sed et Alcimum ímpium constítuit in sacerdótium, et mandávit

ei fácere ultiónem in fílios Israel. Et surrexérunt, et venérunt cum exércitu magno in terram Juda: et misérunt núntios, et locúti sunt ad Judam, et ad fratres ejus, verbis pacíficis in dolo. Et non intendérunt sermónibus eórum: vidérunt enim quia venérunt cum exércitu magno.

℟. Congregátæ. 212.

Lectio iij.

Et convenérunt ad Alcimum et Bácchidem congregátio Scribárum requírere quæ justa sunt: et primi, Assidæi qui erant in fíliis Israel, et exquirébant ab eis pacem. Dixérunt enim: Homo sacérdos de sémine Aaron venit, non decípiet nos. Et locútus est cum eis verba pacífica: et jurávit illis, dicens: Non inferémus vobis malum, neque amícis vestris. Et credidérunt ei: et comprehéndit ex eis sexagínta viros, et occídit eos in una die, secúndum verbum quod scriptum est: Carnes sanctórum tuórum, et sánguinem ipsórum effudérunt in circúitu Jerúsalem, et non erat qui sepelíret.

℟. Tua est. 213.

SABBATO.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 8.

Et audívit Judas nomen Romanórum, quia sunt poténtes víribus, et acquiéscunt ad ómnia quæ postulántur ab eis: et quicúmque accessérunt ad eos, statuérunt cum eis amicítias, et quia sunt poténtes víribus. Et audiérunt prælia eórum, et virtútes bonas, quas fecérunt in Galátia, quia obtinuérunt eos, et duxérunt sub tribútum: et quanta fecérunt in regióne Hispániæ, et quod in potestátem redegérunt metálla argénti et auri, quæ illic sunt, et possedérunt omnem locum consílio suo, et patiéntia: lócaque quæ longe erant valde ab eis, et reges qui supervénerant eis ab extrémis terræ, contrivérunt, et percussérunt eos plaga magna: céteri autem dant eis tribútum ómnibus annis.

℟. Refúlsit sol. 213.

Lectio ij.

Et elégit Judas Eupólemum fílium Joánnis, fílii Jacob, et Jásonem, fílium Eleázari, et misit eos Romam constitúere cum illis amicítiam, et societátem: et ut auférrent ab eis jugum Græcórum, quia vidérunt quod in servitútem prémerent regnum Israel. Et abiérunt Romam viam multam valde, et introiérunt cúriam, et dixérunt: Judas Machabæus, et fratres ejus, et pópulus Ju-

dæórum misérunt nos ad vos statúere vobíscum societátem et pacem, et conscríbere nos sócios et amícos vestros. Et plácuit sermo in conspéctu eórum. Et hoc rescríptum est, quod rescripsérunt in tábulis æreis, et misérunt in Jerúsalem, ut esset apud eos ibi memoriále pacis, et societátis.

℟. Ornavérunt. 207.

Lectio iij.

BENE sit Románis, et genti Judæórum, in mari et in terra in ætérnum : gladiúsque et hostis procul sit ab eis. Quod si institerit bellum Románis prius, aut ómnibus sóciis eórum in omni dominatióne eórum : auxílium feret gens Judæórum, prout tempus dictáverit, corde pleno : et præliántibus non dabunt, neque subministrábunt tríticum, arma, pecúniam, naves, sicut plácuit Románis : et custódient mandáta eórum, nihil ab eis accipiéntes. Simíliter autem et si genti Judæórum prius accíderit bellum, adjuvábunt Románi ex ánimo, prout eis tempus permíserit.

℟. In hymnis. 207.

Ad Magnificat, Aña.

Lugébat autem * Judam Israel planctu magno, et dicébat : Quómodo cecidísti potens in prælio, qui salvum faciébas pópulum Dómini !

DOM. III. OCTOBRIS.

In primo Nocturno.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 9.

INTEREA ut audívit Demétrius quia cécidit Nicánor et exércitus ejus in prælio, appósuit Bácchidem et Alcimum rursum míttere in Judæam, et dextrum cornu cum illis. Et abiérunt viam quæ ducit in Gálgala, et castra posuérunt in Másaloth, quæ est in Arbéllis : et occupavérunt eam, et peremérunt ánimas hóminum multas. In mense primo anni centésimi et quinquagésimi secúndi applicuérunt exércitum ad Jerúsalem : et surrexérunt, et abiérunt in Béream vigínti míllia virórum, et duo míllia équitum. Et Judas posúerat castra in Láisa, et tria míllia viri elécti cum eo : et vidérunt multitúdinem exércitus quia multi sunt, et timuérunt valde : et multi subtraxérunt se de castris, et non remansérunt ex eis nisi octingénti viri.

℟. Adapériat Dóminus cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem in diébus vestris : * Concédat vobis salútem, et rédimat vos a malis. ℣. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo. Concédat.

Lectio ij.

Et vidit Judas quod deflúxit exércitus suus, et bellum perurgébat eum, et confráctus est corde: quia non habébat tempus congregándi eos, et dissolútus est. Et dixit his qui residui erant: Surgámus, et eámus ad adversários nostros, si potérimus pugnáre advérsus eos. Et avertébant eum, dicéntes: Non potérimus, sed liberémus ánimas nostras modo, et revertámur ad fratres nostros, et tunc pugnábimus advérsus eos: nos autem pauci sumus. Et ait Judas: Absit istam rem fácere ut fugiámus ab eis: et si appropiávit tempus nostrum, moriámur in virtúte propter fratres nostros, et non inferámus crimen glóriæ nostræ. Et movit exércitus de castris, et stetérunt illis óbviam: et divísi sunt équites in duas partes, et fundibulárii, et sagittárii præíbant exércitum, et primi certáminis omnes poténtes. ℟. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo * Dóminus Deus noster. ℣. Det vobis cor ómnibus, ut colátis eum, et faciátis ejus voluntátem. Dóminus.

Lectio iij.

Bacchides autem erat in déxtero cornu, et proximávit légio ex duábus pártibus, et clamábant tubis: exclamavérunt autem et hi, qui erant ex parte Judæ, étiam ipsi, et commóta est terra a voce exercituum: et commíssum est prælium a mane usque ad vésperam. Et vidit Judas, quod fírmior est pars exércitus Bácchidis in dextris, et convenérunt cum ipso omnes constántes corde: et contríta est déxtera pars ab eis, et persecútus est eos usque ad montem Azóti. Et qui in sinístro cornu erant, vidérunt quod contrítum est déxterum cornu, et secúti sunt post Judam, et eos qui cum ipso erant, a tergo: et ingravátum est prælium, et cecidérunt vulneráti multi ex his, et ex illis. Et Judas cécidit, et céteri fugérunt. Et Jónathas et Simon tulérunt Judam fratrem suum, et sepeliérunt eum in sepúlchro patrum suórum in civitáte Modin. Et flevérunt eum omnis pópulus Israel planctu magno. ℟. Congregáti sunt inimíci nostri, et gloriántur in virtúte sua: cóntere fortitúdinem illórum, Dómine, et dispérge illos: * Ut cognóscant quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu, Deus noster. ℣. Dispérge illos in virtúte tua, et déstrue eos protéctor noster, Dómine. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.
Ex libro Officiórum sancti Ambrósii Epíscopi.
Lectio iv. *L. 1. c. 14.*

Quia fortitúdo non solum secúndis rebus, sed étiam advérsis probátur, spectémus Judæ Machabæi éxitum. Is enim post victum Nicánorem, regis Demétrii ducem, secúrior advérsus vigínti míllia exércitus regis, cum octingéntis viris bellum adórsus, voléntibus his cédere, ne multitúdine opprimeréntur, gloriósam magis mortem, quam turpem fugam suásit. Ne crimen, inquit, nostræ relinquámus glóriæ. Ita commisso prælio, cum a primo ortu diéi in vésperam dimicarétur, dextrum cornu, in quo validíssimam manum advértit hóstium, aggréssus, fácile avértit. Sed dum fugiéntes séquitur, a tergo vúlneri locum præbuit: ítaque gloriosiórem triúmphis mortem invénit.

℟. Impetum inimicórum ne timuéritis: mémores estóte, quómodo salvi facti sunt patres nostri: * Et nunc clamémus in cœlum, et miserébitur nostri Deus noster. ℣. Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit Pharaóni, et exercítui ejus in mari Rubro. Et.

Lectio v.

Quid Jónathan fratrem ejus attéxam, qui cum parva manu advérsus exércitus régios pugnans, desértus a suis, et cum duóbus tantum relíctus, reparávit bellum, avértit hostem, fugitántes suos ad societátem revocávit triúmphi? Habes fortitúdinem béllicam, in qua non mediócris honésti ac decóri forma est, quod mortem servitúti præferat, ac turpitúdini. Quid autem de mártyrum dicam passiónibus? Et ne lóngius evagémur, non minórem de supérbo rege Antíocho Machabæi púeri revexérunt triúmphum, quam paréntes próprii: síquidem illi armáti, isti sine armis vicérunt.

℟. Congregátæ sunt gentes in multitúdine, ut dímicent contra nos, et ignorámus quid ágere debeámus: * Dómine Deus, ad te sunt óculi nostri, ne pereámus. ℣. Tu scis quæ cógitant in nos: quómodo potérimus subsístere ante fáciem illórum, nisi tu ádjuves nos? Dómine.

Lectio vj.

Stetit invícta septem puerórum cohors, régiis cincta legiónibus: defecérunt supplícia, cessérunt tortóres, non defecérunt mártyres. Alius córium cápitis exútus, spéciem mutáverat, virtútem áuxerat. Alius linguam jussus amputándam prómere, respóndit:

Non solos Dóminus audit loquéntes, qui audiébat Moysen tacéntem. Plus audit tácitas cogitatiónes suórum, quam voces ómnium. Linguæ flagéllum times, flagéllum sánguinis non times? Habet et sanguis vocem suam, qua clamat ad Deum, sicut clamávit in Abel.

℟. Tua est poténtia, tuum regnum, Dómine : tu es super omnes gentes : * Da pacem, Dómine, in diébus nostris. ℣. Creátor ómnium Deus, terríbilis et fortis, justus et miséricors. Da. Glória Patri. Da.

℟. vij. Refúlsit sol in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis : * Et fortitúdo géntium dissipáta est. ℣. Erat enim exércitus magnus valde, et fortis : et appropiávit Judas, et exércitus ejus in prælio. Et.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 9. *c*

Et congregáti sunt omnes amíci Judæ, et dixérunt Jónathæ : Ex quo frater tuus Judas defúnctus est, vir símilis ei non est, qui éxeat contra inimícos nostros, Bácchidem et eos, qui inimíci sunt gentis nostræ. Nunc ítaque te hódie elégimus esse pro eo nobis in príncipem, et ducem ad bellándum bellum nostrum. Et suscépit Jónathas témpore illo principátum, et surréxit loco Judæ fratris sui. Et cognóvit Bácchides, et quærébat eum occídere.

℟. Dixit Judas. 204.

Lectio ij.

Et cognóvit Jónathas, et Simon frater ejus, et omnes, qui cum eo erant : et fugérunt in desértum Thécuæ, et consedérunt ad aquam lacus Asphar. Et cognóvit Bácchides, et die sabbatórum venit ipse, et omnis exércitus ejus trans Jordánem. Et Jónathas misit fratrem suum ducem pópuli, et rogávit Nabuthæos amícos suos, ut commodárent illis apparátum suum, qui erat copiósus. Et exiérunt fílii Jambri ex Mádaba, et comprehendérunt Joánnem, et ómnia quæ habébat, et abiérunt habéntes ea.

℟. Ornavérunt. 205.

Lectio iij.

Post hæc verba, renuntiátum est Jónathæ, et Simóni fratri ejus, quia fílii Jambri fáciunt núptias ma-

gnas, et ducunt sponsam ex Mádaba, fíliam uníus de magnis princípibus Chánaan, cum ambitióne magna. Et recordáti sunt sánguinis Joánnis fratris sui : et ascendérunt, et abscondérunt se sub teguménto montis. Et elevavérunt óculos suos, et vidérunt : et ecce tumúltus, et apparátus multus: et sponsus procéssit, et amíci ejus, et fratres ejus, óbviam illis cum tympanis et músicis, et armis multis. Et surrexérunt ad eos ex insídiis, et occidérunt eos, et cecidérunt vulneráti multi, et resídui fugérunt in montes, et accepérunt ómnia spólia eórum.

℟. In hymnis. 205.

FERIA TERTIA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 12.

Et vidit Jónathas quia tempus eum juvat, et elégit viros, et misit eos Romam, statúere et renováre cum eis amicítiam : et ad Spartiátas, et ad ália loca misit epístolas secúndum eámdem formam. Et abiérunt Romam, et intravérunt cúriam, et dixérunt : Jónathas summus sacérdos, et gens Judæórum misérunt nos, ut renovarémus amicítiam et societátem secúndum prístinum. Et dedérunt illis epístolas ad ipsos per loca, ut dedúcerent eos in terram Juda cum pace.

℟. Hic est fratrum. 206.

Lectio ij.

Et hoc est exémplum epistolárum, quas scripsit Jónathas Spartiátis : Jónathas summus sacérdos, et senióres gentis, et sacerdótes, et réliquus pópulus Judæórum, Spartiátis frátribus salútem. Jam pridem missæ erant epístolæ ad Oníam summum sacerdótem, ab Arío qui regnábat apud vos, quóniam estis fratres nostri, sicut rescríptum cóntinet, quod subjéctum est. Et suscépit Onías virum, qui missus fúerat, cum honóre : et accépit epístolas, in quibus significabátur de societáte, et amicítia.

℟. Tu, Dómine. 206.

Lectio iij.

Nos, cum nullo horum indigerémus, habéntes solátio sanctos libros, qui sunt in mánibus nostris, malúimus míttere ad vos renováre fraternitátem, et amicítiam, ne forte aliéni efficiámur a vobis : multa enim témpora transiérunt, ex quo misístis ad nos. Nos ergo in omni témpore sine intermissióne in diébus solémnibus, et céteris quibus opórtet, mémores sumus vestri in sacrifíciis quæ offérimus, et in observatiónibus, sicut

fas est, et decet meminísse fratrum.

℟. Aperi óculos. 206.

FERIA QUARTA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 12.

Et cum cogitásset Tryphon regnáre Asiæ, et assúmere diadéma, et exténdere manum in Antíochum regem : timens ne forte non permítteret eum Jónathas, sed pugnáret advérsus eum, quærébat comprehéndere eum, et occídere. Et exúrgens ábiit in Bethsan. Et exívit Jónathas óbviam illi cum quadragínta míllibus virórum electórum in prælium, et venit Bethsan. Et vidit Tryphon quia venit Jónathas cum exércitu multo ut exténderet in eum manus, tímuit. Et excépit eum cum honóre, et commendávit eum ómnibus amícis suis, et dedit ei múnera : et præcépit exercítibus suis ut obedírent ei, sicut sibi.

℟. Refúlsit sol. 207.

Lectio ij.

Et dixit Jónathæ : Ut quid vexásti univérsum pópulum, cum bellum nobis non sit ? Et nunc remítte eos in domos suas : élige autem tibi viros paucos, qui tecum sint, et veni mecum Ptolemáidam, et tradam eam tibi, et réliqua præsídia, et exércitum, et univérsos præpósitos negótii, et convérsus abíbo : proptérea enim veni. Et crédidit ei, et fecit sicut dixit : et dimísit exércitum, et abiérunt in terram Juda. Retínuit autem secum tria míllia virórum : ex quibus remísit in Galilæam duo míllia, mille autem venérunt cum eo.

℟. Ornavérunt. 207.

Lectio iij.

Ut autem intrávit Ptolemáidam Jónathas, clausérunt portas civitátis Ptoleménses, et comprehendérunt eum, et omnes qui cum eo intráverant, gládio interfecérunt. Et misit Tryphon exércitum, et équites in Galilæam, et in campum magnum, ut pérderent omnes sócios Jónathæ. At illi cum cognovíssent quia comprehénsus est Jónathas, et périit, et omnes qui cum eo erant, hortáti sunt semetípsos, et exiérunt paráti in prælium. Et vidéntes hi, qui insecúti fúerant, quia pro ánima res est illis, revérsi sunt : illi autem venérunt omnes cum pace in terram Juda. Et planxérunt Jónathan, et eos qui cum ipso fúerant, valde.

℟. In hymnis. 207.

FERIA QUINTA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 13.

Et audívit Simon quod congregávit Tryphon exércitum copiósum, ut veni-

ret in terram Juda, et attéreret eam. Videns quia in tremóre pópulus est, et in timóre, ascéndit Jerúsalem, et congregávit pópulum : et adhórtans, dixit : Vos scitis quanta ego, et fratres mei, et domus patris mei, fécimus pro légibus, et pro sanctis, prælia, et angústias quales vídimus : horum grátia periérunt fratres mei omnes propter Israel, et relíctus sum ego solus. Et nunc non mihi contingat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis : non enim mélior sum frátribus meis. Vindicábo ítaque gentem meam, et sancta, natos quoque nostros, et uxóres : quia congregátæ sunt univérsæ gentes contérere nos inimicítiæ grátia.

℟. Adapériat. 218.

Lectio ij.

Et accénsus est spíritus pópuli simul ut audívit sermónes istos : et respondérunt voce magna, dicéntes: Tu es dux noster loco Judæ, et Jónathæ fratris tui : pugna prælium nostrum : et ómnia, quæcúmque díxeris nobis, faciémus. Et cóngregans omnes viros bellatóres, accelerávit consummáre univérsos muros Jerúsalem, et munívit eam in gyro. Et misit Jónathan fílium Absalómi, et cum eo exércitum novum, in Joppen ; et ejéctis his qui erant in ea, remánsit illic ipse. Et movit Tryphon a Ptolemáida cum exércitu multo, ut veníret in terram Juda, et Jónathas cum eo in custódia. Simon autem applícuit in Addus contra fáciem campi.

℟. Exáudiat. 219.

Lectio iij.

Et ut cognóvit Tryphon quia surréxit Simon loco fratris sui Jónathæ : et quia commissúrus esset cum eo prælium, misit ad eum legátos, dicens : Pro argénto, quod debébat frater tuus Jónathas in ratióne regis, propter negótia quæ hábuit, detinúimus eum. Et nunc mitte argénti talénta centum, et duos fílios ejus óbsides, ut non dimíssus fúgiat a nobis, et remittémus eum. Et cognóvit Simon quia cum dolo loquerétur secum : jussit tamen dari argéntum, et púeros : ne inimicítiam magnam súmeret ad pópulum Israel, dicéntem : Quia non misit ei argéntum, et púeros, proptérea périit. Et misit púeros, et centum talénta : et mentítus est, et non dimísit Jónathan.

℟. Congregáti. 219.

FERIA SEXTA.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. C. 14. b

Et audítum est Romæ quia defunctus esset Jóna-

thas, et usque in Spartiátas; et contristáti sunt valde. Ut audiérunt autem quod Simon frater ejus factus esset summus sacérdos loco ejus, et ipse obtinéret omnem regiónem, et civitátes in ea: scripsérunt ad eum in tábulis æreis, ut renovárent amicítias et societátem, quam fécerant cum Juda, et cum Jónatha frátribus ejus. Et lectæ sunt in conspéctu ecclésiæ in Jerúsalem. Et hoc exémplum epistolárum, quas Spartiátæ misérunt.

℟. Impetum. 220.

Lectio ij.

SPARTIANORUM príncipes, et civitátes, Simóni Sacerdóti magno, et senióribus, et sacerdótibus, et réliquo pópulo Judæórum, frátribus, salútem. Legáti, qui missi sunt ad pópulum nostrum nuntiavérunt nobis de vestra glória, et honóre, ac lætítia: et gavísi sumus in intróitu eórum. Et scrípsimus quæ ab eis erant dicta in concíliis pópuli sic: Numénius Antíochi, et Antípater Jásonis fílius, legáti Judæórum, venérunt ad nos, renovántes nobíscum amicítiam pristinam. Et plácuit pópulo excípere viros glorióse, et pónere exémplum sermónum eórum in segregátis pópuli libris, ut sit ad memóriam pópulo Spartiatárum. Exémplum autem horum scrípsimus Simóni magno sacerdóti.

℟. Congregátæ. 220.

Lectio iij.

POST hæc autem misit Simon Numénium Romam habéntem clypeum áureum magnum, pondo mnarum mille, ad statuéndam cum eis societátem. Cum autem audísset pópulus Románus sermónes istos, dixérunt: Quam gratiárum actiónem reddémus Simóni, et fíliis ejus? Restítuit enim ipse fratres suos, et expugnávit inimícos Israel ab eis: et statuérunt ei libertátem, et descripsérunt in tábulis æreis, et posuérunt in títulis in monte Sion.

℟. Tua est. 221.

SABBATO.

De libro j. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 16. *c*

SIMON autem, perámbulans civitátes, quæ erant in regióne Judææ, et solicitúdinem gerens eárum, descéndit in Jéricho ipse, et Mathathías fílius ejus, et Judas, anno centésimo septuagésimo séptimo, mense undécimo: hic est mensis Sabath. Et suscépit eos fílius Abóbi in munitiúnculam, quæ vocátur Doch, cum dolo, quam ædificávit: et fecit eis convívium magnum, et abscóndit illic viros. Et cum inebriátus esset Simon,

et fílii ejus, surréxit Ptolemæus cum suis, et sumpsérunt arma sua, et intravérunt in convívium, et occidérunt eum, et duos fílios ejus, et quosdam púeros ejus. Et fecit deceptiónem magnam in Israel, et réddidit mala pro bonis.

℟. Refúlsit. 221.

Lectio ij.

Et scripsit hæc Ptolemæus, et misit regi ut mítteret ei exércitum in auxílium, et tráderet ei regiónem, et civitátes eórum, et tribúta. Et misit álios in Gázaram tóllere Joánnem: et tribúnis misit epístolas, ut veníret ad se, et daret eis argéntum, et aurum, et dona. Et álios misit occupáre Jerúsalem, et montem templi. Et præcúrrens quidam, nuntiávit Joánni in Gázara, quia périit pater ejus, et fratres ejus, et quia misit te quoque intérfici.

℟. Ornavérunt. 207.

Lectio iij.

Ut audívit autem, veheménter expávit: et comprehéndit viros, qui vénerant pérdere eum, et occídit eos: cognóvit enim quia quærébant eum pérdere. Et cétera sermónum Joánnis, et bellórum ejus, et bonárum virtútum, quibus fórtiter gessit, et ædifícii murórum quos exstrúxit, et rerum gestárum ejus: ecce hæc scripta sunt in libro diérum sacerdótii ejus, ex quo factus est princeps sacerdótum post patrem suum.

℟. In hymnis. 207.

Ad Magnificat, Ant.

Exáudiat Dóminus * oratiónes vestras, et reconciliétur vobis: nec vos déserat in témpore malo Dóminus Deus noster.

DOM. IV. OCTOBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber secúndus Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 1.

Fratribus, qui sunt per Ægyptum, Judæis, salútem dicunt fratres, qui sunt in Jerosólymis, Judæi, et qui in regióne Judææ, et pacem bonam. Benefáciat vobis Deus, et meminerit testaménti sui, quod locútus est ad Abraham, et Isaac, et Jacob, servórum suórum fidélium: et det vobis cor ómnibus, ut colátis eum, et faciátis ejus voluntátem, corde magno, et ánimo voléntí. Adapériat cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem. Exáudiat oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo. Et nunc hic sumus orántes pro vobis.

℟. Adapériat Dóminus cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem in diébus vestris: *

Concédat vobis salútem, et rédimat vos a malis. ℣. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo. Concédat vobis.

Lectio ij.

Facturi ígitur quinta et vigésima die mensis Casleu purificatiónem templi, necessárium dúximus significáre vobis: ut et vos quoque agátis diem scenopégiæ, et diem ignis qui datus est quando Nehemías, ædificáto templo et altári, óbtulit sacrifícia. Nam cum in Pérsidem duceréntur patres nostri, sacerdótes, qui tunc cultóres Dei erant, accéptum ignem de altári occúlte abscondérunt in valle, ubi erat púteus altus et siccus, et in eo contutáti sunt eum, ita ut ómnibus ignótus esset locus.

℟. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo * Dóminus Deus noster. ℣. Det vobis cor ómnibus, ut colátis eum, et faciátis ejus voluntátem. Dóminus.

Lectio iij.

Cum autem præterissent anni multi, et plácuit Deo ut mitterétur Nehemías a rege Pérsidis: nepótes sacerdótum illórum, qui abscónderant, misit ad requiréndum ignem: et sicut narravérunt nobis, non invenérunt ignem: sed aquam crassam. Et jussit eos hauríre, et afférre sibi, et sacrifícia, quæ impósita erant, jussit sacérdos Nehemías aspérgi ipsa aqua, et ligna, et quæ erant superpósita. Utque hoc factum est, et tempus áffuit, quo sol refúlsit, qui prius erat in núbilo: accénsus est ignis magnus, ita ut omnes miraréntur.

℟. Congregáti sunt inimíci nostri, et gloriántur in virtúte sua: cóntere fortitúdinem illórum, Dómine, et dispérge illos: * Ut cognóscant, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu, Deus noster. ℣. Dispérge illos in virtúte tua, et déstrue eos, protéctor noster, Dómine. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Ex Tractátu sancti Joánnis Chrysóstomi super Psalm. quadragésimum tértium.

Lectio iv.

Deus, áuribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis opus, quod operátus es in diébus eórum. Hunc Psalmum dicit quidem Prophéta, dicit autem non ex persóna própria, sed ex persóna Machabæórum, narrans et prædicens quæ futúra erant illo témpore. Tales enim sunt Prophétæ: ómnia témpora percúrrunt, præséntia, prætérita,

futúra. Quinam sint autem hi Machabæi, quidque passi sint, et quid fécerint, necessárium est primum dícere, ut sint apertióra quæ in arguménto dicúntur. Ii enim, cum invasísset Judæam Antíochus, qui dictus est Epíphanes, et ómnia devastásset, et multos qui tunc erant, a pátriis institútis resilíre coegísset, permansérunt illæsi ab illis tentatiónibus.

℟. Impetum inimicórum ne timuéritis : mémores estóte, quómodo salvi facti sunt patres nostri : * Et nunc clamémus in cœlum, et miserébitur nostri Deus noster. ℣. Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit Pharaóni, et exercítui ejus in mari Rubro. Et.

Lectio v.

Et quando grave quidem bellum ingruébat, nec quidquam possent fácere quod prodésset, se abscondébant : nam hoc quoque fecérunt Apóstoli. Non enim semper apparéntes in média irruébant perícula, sed nonnúnquam et fugiéntes, et laténtes secedébant. Postquam autem parum respirárunt, tamquam generósi quidam cátuli ex antris exiliéntes, et e látebris emergéntes statuérunt non se ámplius solos serváre, sed étiam álios quoscúmque possent : et civitátem et omnem regiónem obeúntes, collegérunt quotquot invenérunt adhuc sanos et íntegros : et multos étiam qui laborábant et corrúpti erant, in statum prístinum redegérunt, eis persuadéntes redíre ad legem pátriam.

℟. Congregátæ sunt Gentes in multitúdine, ut dímicent contra nos, et ignorámus quid ágere debeámus : * Dómine Deus, ad te sunt óculi nostri, ne pereámus. ℣. Tu scis quæ cógitant in nos ; quómodo potérimus subsístere ante fáciem illórum, nisi tu ádjuves nos ? Dómine.

Lectio vj.

Deum enim dicébant esse benígnum et cleméntem, nec unquam adímere salútem, quæ profícíscitur ex pœniténtia. Hæc autem dicéntes, habuérunt deléctum fortissimórum virórum. Non enim pro uxóribus, líberis, et ancíllis, patriæque eversióne et captivitáte, sed pro lege et pátria república pugnábant. Eórum autem dux erat Deus. Cum ergo áciem dirígerent, et suas ánimas prodígerent, fundébant adversários, non armis fidéntes, sed loco omnis armatúræ, pugnæ causam suffícere ducéntes. Ad bellum autem eúntes non tragædias excitábant, non pæána canébant, sicut non-

núlli fáciunt : non adscivérunt tibícines, ut fit in áliis castris : sed Dei supérne auxílium invocábant, ut adésset, opem ferret, et manum præbéret, propter quem bellum gerébant, pro cujus glória decertábant.

℟. Tua est poténtia, tuum regnum, Dómine : tu es super omnes Gentes : * Da pacem, Dómine, in diébus nostris. ℣. Creátor ómnium, Deus, terríbilis et fortis, justus et miséricors. Da. Glória Patri. Da.

℟. vij. Refúlsit sol in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis : * Et fortitúdo Géntium dissipáta est. ℣. Erat enim exércitus magnus valde, et fortis : et appropiávit Judas, et exércitus ejus in prælio. Et.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 2.

INVENITUR autem in descriptiónibus Jeremíæ Prophétæ, quod jussit eos ignem accípere qui transmigrábant : ut significátum est, et ut mandávit transmigrátis. Et dedit illis legem, ne oblivisceréntur præcépta Dómini, et ut non exerrárent méntibus, vidéntes simulácra áurea, et argéntea, et ornaménta eórum. Et ália hujúsmodi dicens, hortabátur ne legem amovérent a corde suo.

℟. Dixit Judas. 204.

Lectio ij.

ERAT autem in ipsa scriptúra, quómodo tabernáculum et arcam jussit Prophéta, divino respónso ad se facto, comitári secum, úsquequo éxiit in montem, in quo Moyses ascéndit, et vidit Dei hereditátem. Et véniens ibi Jeremías, invénit locum spelúncæ, et tabernáculum, et arcam, et altáre incénsi íntulit illuc, et óstium obstrúxit. Et accessérunt quidam simul, qui sequebántur, ut notárent sibi locum : et non potuérunt inveníre.

℟. Ornavérunt. 205.

Lectio iij.

UT autem cognóvit Jeremías, culpans illos, dixit : Quod ignótus erit locus, donec cóngreget Deus congregatiónem pópuli, et propítius fiat : et tunc Dóminus osténdet hæc, et apparébit majéstas Dómini, et nubes erit sicut et Moysi manifestabátur, et sicut

cum Sálomon pétiit ut locus sanctificarétur magno Deo, manifestábat hæc. Magnífice étenim sapiéntiam tractábat : et ut sapiéntiam habens, óbtulit sacrifícium dedicatiónis, et consummatiónis templi.

℟. In hymnis. 205.

FERIA TERTIA.

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 3.

IGITUR cum sancta cívitas habitarétur in omni pace, leges étiam adhuc óptime custodiréntur, propter Oníæ pontíficis pietátem, et ánimos ódio habéntes mala, fiébat ut et ipsi reges et príncipes locum summo honóre dignum dúcerent, et templum máximis munéribus illustrárent : ita ut Seléucus Asiæ rex de redditibus suis præstáret omnes sumptus ad ministérium sacrificiórum pertinéntes. Simon autem de tribu Bénjamin præpósitus templi constitútus, contendébat, obsisténte sibi príncipe sacerdótum, iníquum áliquid in civitáte molíri.

℟. Hic est fratrum. 206.

Lectio ij.

SED cum víncere Oníam non posset, venit ad Apollónium Tharsææ fílium, qui eo témpore erat dux Cœlesyriæ, et Phœnícis, et nuntiávit ei, pecúniis innumerabílibus plenum esse ærárium Jerosólymis, et commúnes cópias imménsas esse, quæ non pértinent ad ratiónem sacrificiórum : esse autem possíbile sub potestáte regis cádere univérsa. Cumque retulísset ad regem Apollónius de pecúniis quæ delátæ erant, ille accítum Heliodórum, qui erat super negótia ejus, misit cum mandátis, ut prædíctam pecúniam transportáret. Statímque Heliodórus iter est aggréssus, spécie quidem quasi per Cœlesyriam, et Phœnícen civitátes esset peragratúrus, re vera autem regis propósitum perfectúrus.

℟. Tu, Dómine. 206.

Lectio iij.

SED cum venísset Jerosólymam, et benígne a summo sacerdóte in civitáte esset excéptus, narrávit de dato indício pecuniárum : et, cujus rei grátia adésset, apéruit : interrogábat autem, si vere hæc ita essent. Tunc summus sacérdos osténdit depósita esse hæc et victuália viduárum, et pupillórum : quædam vero esse Hircáni Tobíæ, viri valde eminéntis, in his quæ detúlerat ímpius Simon : univérsa autem argénti talénta esse quadringénta, et auri ducénta. Décipi vero eos qui credidíssent loco et templo, quod per uni-

vérsum mundum honorátur, pro sui veneratióne et sanctitáte omníno impossíbile esse.

℟. Aperi óculos. 206.

FERIA QUARTA.

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 3. *d*

HELIODORUS autem, quod decréverat, perficiébat eódem loco ipse cum satellítibus circa ærárium præsens. Sed spíritus omnipoténtis Dei magnam fecit suæ ostensiónis evidéntiam, ita ut omnes, qui ausi fúerant parére ei, ruéntes Dei virtúte, in dissolutiónem et formídinem converteréntur. Appáruit enim illis quidam equus terríbilem habens sessórem, óptimis operiméntis adornátus : isque cum ímpetu Heliodóro prióres calces elísit. Qui autem ei sedébat, videbátur arma habére áurea.

℟. Refúlsit sol. 207.

Lectio ij.

ALII étiam apparuérunt duo júvenes virtúte decóri, óptimi glória, speciosíque amíctu : qui circumstetérunt eum, et ex utráque parte flagellábant, sine intermissióne multis plagis verberántes. Súbito autem Heliodórus cóncidit in terram, eúmque multa calígine circumfúsum rapuérunt, atque in sella gestatória pósitum ejecérunt. Et is, qui cum multis cursóribus et satellítibus prædíctum ingréssus est ærárium, portabátur, nullo sibi auxílium ferénte, manifésta Dei cógnita virtúte. Et ille quidem per divínam virtútem jacébat mutus, atque omni spe et salúte privátus.

℟. Ornavérunt. 207.

Lectio iij.

CONSIDERANS autem summus sacérdos, ne forte rex suspicarétur malítiam áliquam ex Judæis circa Heliodórum consummátam, óbtulit pro salúte viri hóstiam salutárem. Cumque summus sacérdos exoráret, iídem júvenes eísdem véstibus amícti, astántes Heliodóro, dixérunt : Oníæ sacerdóti grátias age : nam propter eum Dóminus tibi vitam donávit. Tu autem a Deo flagellátus, núntia ómnibus magnália Dei et potestátem. Et his dictis, non comparuérunt.

℟. In hymnis. 207.

FERIA QUINTA.

Si hæc Hebdomada fuerit ultima Octob., in tribus seq. diebus leguntur Lectiones Dñicæ v. et Feriæ ij. et iij ejusdem Hebdomadæ : qui si fuerint impediti, eo anno omittantur illæ Lectiones quæ his diebus legi non possunt. Si vero in sequenti Hebdomada hæ Le-

ctiones in suis Feriis legi non possint, ponantur in sequentibus Feriis ejusdem Hebdomadæ juxta ordinem historiæ, et martyrii Machabæorum.

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 4.

SIMON autem prædíctus pecuniárum et pátriæ delátor, male loquebátur de Onía, tamquam ipse Heliodórum instigásset ad hæc, et ipse fuisset incéntor malórum: provisorémque civitátis, ac defensórem gentis suæ, et æmulatórem legis Dei, audébat insidiatórem regni dícere. Sed cum inimicítiæ in tantum procéderent, ut étiam per quosdam Simónis necessários homicídia fíerent: consíderans Onías perículum contentiónis et Apollónium insaníre, útpote ducem Cœlesyriæ, et Phœnícis, ad augéndam malítiam Simónis, ad regem se cóntulit, non ut cívium accusátor, sed commúnem utilitátem apud semetípsum univérsæ multitúdinis consíderans.

℟. Adapériat. 226.

Lectio ij.

VIDEBAT enim sine regáli providéntia impossíbile esse pacem rebus dari, nec Simónem posse cessáre a stultítia sua. Sed post Seléuci vitæ excéssum, cum suscepísset regnum Antíochus, qui Nóbilis appellabátur, ambiébat Jason frater Oníæ summum sacerdótium: ádito rege, promíttens ei argénti talénta trecénta sexagínta, et ex redditíbus áliis talénta octogínta; super hæc promittébat et ália centum quinquagínta, si potestáti ejus concederétur gymnásium et ephebíam sibi constitúere, et eos, qui in Jerosólymis erant, Antiochénos scríbere. ℟. Exáudiat. 227.

Lectio iij.

QUOD cum rex annuísset, et obtinuísset principátum, statim ad gentílem ritum contribúles suos transférre cœpit. Et amótis his, quæ humanitátis causa Judæis a régibus fúerant constitúta, per Joánnem patrem Eupólemi, qui apud Romános de amicítia et societáte functus est legatióne legítima, cívium jura destítuens, prava institúta sanciébat.

℟. Congregáti. 227.

FERIA SEXTA.

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 5.

EODEM témpore Antíochus secúndam profectiónem parávit in Ægyptum. Cóntigit autem per univérsam Jerosolymórum civitátem vidéri diébus quadragínta per áera équites discurréntes, aurátas stolas habéntes, et

hastis, quasi cohórtes, armátos, et cursus equórum per órdines digéstos, et congressiónes fieri cóminus, et scutórum motus, et galeatórum multitúdinem gládiis districtis, et telórum jactus, et aureórum armórum splendórem, omnísque géneris loricárum. Quaprópter omnes rogábant in bonum monstra convérti.

℟. Impetum. 228.

Lectio ij.

SED cum falsus rumor exísset, tamquam vita excessísset Antíochus, assúmptis Jason non minus mille viris, repénte aggréssus est civitátem: et cívibus ad murum convolántibus, ad últimum apprehénsa civitáte, Meneláus fugit in arcem: Jason vero non parcébat in cæde cívibus suis, nec cogitábat, prosperitátem advérsum cognátos malum esse máximum, árbitrans hóstium et non cívium se trophæa captúrum. Et principátum quidem non obtínuit, finem vero insidiárum suárum confusiónem accépit, et prófugus íterum ábiit in Ammaníten.

℟. Congregátæ. 228.

Lectio iij.

AD últimum, in exítium sui conclúsus ab Aréta Arabum tyránno, fúgiens de civitáte in civitátem, ómnibus odiósus, ut réfuga legum et execrábilis, ut pátriæ et cívium hostis, in Ægyptum extrúsus est: et qui multos de pátria sua expúlerat, péregre périit, Lacedæmonas proféctus, quasi pro cognatióne ibi refúgium habitúrus: et qui insepúltos multos abjécerat, ipse et illamentátus et insepúltus abjícitur, sepultúra neque peregrína usus, neque pátrio sepúlchro partícipans.

℟. Tua est. 229.

SABBATO.

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 6.

SED non post multum témporis misit rex Antíochus senem quemdam Antiochénum, qui compélleret Judæos, ut se transférrent a pátriis et Dei légibus: contamináre étiam quod in Jerosólymis erat templum, et cognomináre Jovis Olympii: et in Garízim, prout erant hi, qui locum inhabitábant, Jovis hospitális. Péssima autem et univérsis gravis erat malórum incúrsio: nam templum luxúria, et comessatiónibus Géntium erat plenum, et scortántium cum meretrícibus, sacratísque ædibus mulíeres se ultro ingerébant, intro feréntes ea, quæ non licébat.

℟. Refúlsit sol. 207.

Lectio ij.

ALTARE étiam plenum erat illícitis, quæ légibus

prohibebántur. Neque autem sábbata custodiebántur, neque dies solémnes pátrii servabántur, nec simplíciter Judæum se esse quisquam confitebátur. Ducebántur autem cum amára necessitáte in die natális regis ad sacrifícia : et, cum Líberi sacra celebraréntur, cogebántur hédera coronáti Líbero circuíre. Decrétum autem éxiit in próximas Gentílium civitátes, suggeréntibus Ptolemæis, ut pari modo et ipsi advérsus Judæos ágerent ut sacrificárent: eos autem, qui nollent transíre ad institúta Géntium, interfícerent: erat ergo vidére misériam.

℟. Ornavérunt. 207.

Lectio iij.

DUÆ enim mulíeres delátæ sunt natos suos circumcidísse : quas, infántibus ad úbera suspénsis, cum públice per civitátem circumduxíssent, per muros præcipitavérunt. Alii vero ad próximas coeúntes spelúncas, et laténter sábbati diem celebrántes, cum indicáti essent Philíppo, flammis succénsi sunt, eo quod verebántur propter religiónem et observántiam, manu síbimet auxílium ferre. Obsecro autem eos, qui hunc librum lectúri sunt, ne abhorréscant propter advérsos casus, sed répútent ea, quæ accidérunt, non ad intéritum, sed ad correptiónem esse géneris nostri.

℟. In hymnis. 207.

SABBATO

ANTE DOM. V. OCTOBRIS,

nisi sit dimittenda, quia hæc proximior sit Kalendis Novembris.

Ad Magnificat. Aña.

Tua est * poténtia, tuum regnum, Dómine, tu es super omnes gentes : da pacem, Dómine, in diébus nostris.

DOM. V. OCTOBRIS.

In primo Nocturno

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap. 6. d*

IGITUR Eleázarus unus de primóribus Scribárum, vir ætáte provéctus, et vultu decórus, apérto ore hians compellebátur carnem porcínam manducáre. At ille gloriosíssimam mortem magis quam odíbilem vitam compléctens, voluntárie præíbat ad supplícium. Intuens autem, quemádmodum oportéret accédere, patiénter sústinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. Hi autem qui astábant, iníqua miseratióne commóti, propter antíquam viri amicítiam, tolléntes eum secréto rogábant afférri carnes, quibus vesci ei licébat, ut simularétur manducásse, sicut rex imperáverat, de sacrifícii cárnibus : ut, hoc facto, a morte liberarétur, et propter véterem viri ami-

citiam, hanc in eo faciébant humanitátem.

℟. Adapériat Dóminus cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis: et fáciat pacem in diébus vestris: * Concédat vobis salútem, et rédimat vos a malis. ℣. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo. Concédat.

Lectio ij.

At ille cogitáre cœpit ætátis ac senectútis suæ eminéntiam dignam, et ingénitæ nobilitátis canítiem, atque a púero óptimæ conversatiónis actus: et secúndum sanctæ et a Deo cónditæ legis constitúta, respóndit cito, dicens, præmitti se velle in inférnum. Non enim ætáti nostræ dignum est, inquit, fíngere, ut multi adolescéntium, arbitrántes Eleázarum nonagínta annórum transísse ad vitam alienigenárum: et ipsi propter meam simulatiónem, et propter módicum corruptíbilis vitæ tempus decipiántur; et per hoc máculam, atque execratiónem meæ senectúti conquíram. Nam etsi in præsénti témpore supplíciis hóminum erípiar, sed manum Omnipoténtis nec vivus, nec defúnctus effúgiam. Quámobrem fórtiter vita excedéndo, senectúte quidem dignus apparébo; adolescéntibus autem exémplum forte relínquam, si prompto ánimo, ac fórtiter pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honésta morte perfúngar. His dictis, conféstim ad supplícium trahebátur.

℟. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo * Dóminus Deus noster. ℣. Det vobis cor ómnibus, ut colátis eum, et faciátis ejus voluntátem. Dóminus.

Lectio iij. *Cap.* 7.

Contigit autem et septem fratres una cum matre sua apprehénsos, compélli a rege édere contra fas carnes porcínas, flagris et táureis cruciátos. Unus autem ex illis, qui erat primus, sic ait: Quid quæris, et quid vis díscere a nobis? paráti sumus mori, magis quam pátrias Dei leges prævaricári. Irátus ítaque rex jussit sartágines et ollas æneas succéndi: quibus statim succénsis, jussit ei qui prior fúerat locútus, amputári linguam: et cute cápitis abstrácta, summas quoque manus et pedes ei præscíndi, céteris ejus frátribus et matre inspiciéntibus. Et, cum jam per ómnia inútilis factus esset, jussit ignem admovéri, et adhuc spirántem torréri in sartágine: in qua cum diu cruciarétur,

céteri una cum matre ínvicem se hortabántur mori fórtiter.

℟. Congregáti sunt inimíci nostri, et gloriántur in virtúte sua : cóntere fortitúdinem illórum, Dómine, et dispérge illos : * Ut cognóscant, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu, Deus noster. ℣. Dispérge illos in virtúte tua, et déstrue eos, protéctor noster, Dómine. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni.

Lectio iv.

Orat. 20. de Machabæis.

Eleazarus primítiæ eórum, qui hic ante Christum sunt passi, quemádmodum post Christum Stéphanus. Is vir et sacérdos et senex, canus capíllis, canus et prudéntia, prius quidem pro pópulo sacrificábat et orábat : nunc autem semetípsum hóstiam óbtulit Deo perfectíssimam ad totíus pópuli expiatiónem, faustum certáminis inítium, ad quod loquens páriter ac tacens cohortabátur. Obtulit autem et fílios septem suæ fructus disciplínæ, hóstiam vivéntem, sanctam, beneplácitam Deo, omni legáli sacrifício splendidiórem et puriórem: quæ sunt enim filiórum, ad patrem reférri, æquíssimum ac justíssimum est.

℟. Impetum inimicórum ne timuéritis : mémores estóte quómodo salvi facti sunt patres nostri : * Et nunc clamémus in cœlum, et miserébitur nostri Deus noster. ℣. Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit Pharaóni, et exercítui ejus in mari Rubro. Et.

Lectio v.

Ibi tum generósi et magnánimi púeri, generósæ matris nóbilis proles, gloriósi veritátis propugnatóres, Antiochi tempóribus excelsióres, veri Mosáicæ legis discípuli, paternórum rítuum observantíssimi, númerus apud Hebræos laudábilis, et propter septenáriæ quiétis mystériũ venerábilis, unum spirántes, unum spectántes, unum illud ad vitam iter agnoscéntes, ut mortem Dei causa susciperent : non minus ánimis fratres quam corpóribus, inter se mútuæ mortis æmuli : o rem admirándam ! torménta quasi thesáuros præripiéntes, pro magistra lege perícula subeúntes, quæ non magis illáta formidábant, quam relícta requirébant, unum illud vériti, ne tyránnus a pœnis desísteret, ne quis ipsórum sine corónæ præmio discéderet, ne inviti fratres álii ab álio sejungeréntur, et ne, in eo discrímine cruciátibus erépti, mala victória superárent.

℟. Congregátæ sunt gentes in multitúdine, ut dímicent contra nos, et ignorámus quid ágere debeámus : * Dómine Deus, ad te sunt óculi nostri, ne pereámus. ℣. Tu scis quæ cógitant in nos, quómodo potérimus subsístere ante fáciem illórum, nisi tu ádjuves nos? Dómine.

Lectio vj.

ERAT ibi fortis et generósa mater, puerórum simul ac Dei amans, cujus matérna víscera supra natúræ consuetúdinem dilaniabántur. Non enim filiórum, qui in torméntis erant, miserebátur, sed timóre angebátur, ne non ea suscíperent : neque magis eos, qui e vita migráverant, desiderábat, quam precabátur, ut réliqui cum illis conjungeréntur : de quibus fíliis, magis quam de mórtuis, erat sollícita. Horum enim dúbium erat certámen, at illórum secúrus vitæ éxitus : atque illos quidem jam Deo adjúnxerat : de his vero, quómodo eos Deus susciperet, laborábat. O virílem ánimum in córpore mulíebri! o admirábile magni ánimi increméntum!

℟. Tua est poténtia, tuum regnum, Dómine : tu es super omnes gentes : * Da pacem, Dómine, in diébus nostris. ℣. Creátor ómnium Deus, terríbilis et fortis, justus et miséricors. Da. Glória Patri. Da.

℟. vij. Refúlsit sol in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis : * Et fortitúdo géntium dissipáta est. ℣. Erat enim exércitus magnus valde, et fortis : et appropiávit Judas, et exércitus ejus in prælio. Et.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 7. *b*

MORTUO ítaque illo primo, hoc modo, sequéntem deducébant ad illudéndum : et, cute cápitis ejus cum capíllis abstrácta, interrogábant, si manducáret prius quam toto córpore per membra síngula punirétur. At ille, respóndens pátria voce, dixit : Non fáciam. Propter quod et iste, sequénti loco, primi torménta suscépit : et in último spíritu constitútus, sic ait : Tu quidem, scelestíssime, in præsénti vita nos perdis : sed Rex mundi defúnctos nos pro suis légibus in ætérnæ vitæ

resurrectióne suscitábit. Post hunc tértius illúditur, et linguam postulátus cíto prótulit, et manus constánter exténdit : et cum fidúcia ait : E cœlo ista possídeo, sed propter Dei leges nunc hæc ipsa despício, quóniam ab ipso me ea receptúrum spero : ita ut rex, et qui cum ipso erant, miraréntur adolescéntis ánimum, quod tamquam níhilum dúceret cruciátus.

℟. Dixit Judas. 204.

Lectio ij.

Et hoc ita defúncto, quartum vexábant simíliter torquéntes. Et, cum jam esset ad mortem, sic ait : Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre a Deo, íterum ab ipso resuscitándos : tibi enim resurréctio ad vitam non erit. Et cum admovíssent quintum, vexábant eum. At ille respíciens in eum, dixit : Potestátem inter hómines habens, cum sis corruptíbilis, facis quod vis : noli autem putáre genus nostrum a Deo esse derelíctum. Tu autem patiénter sústine, et vidébis magnam potestátem ipsíus, quáliter te et semen tuum torquébit. Post hunc ducébant sextum, et is, mori incípiens, sic ait : Noli frustra erráre : nos enim propter nosmetípsos hæc pátimur, peccántes in Deum nostrum, et digna admiratióne facta sunt in nobis : tu autem ne exístimes tibi impúne futúrum, quod contra Deum pugnáre tentáveris.

℟. Ornavérunt. 205.

Lectio iij.

Supra modum autem mater mirábilis, et bonórum memória digna, quæ pereúntes septem fílios sub uníus diéi témpore conspíciens, bono ánimo ferébat, propter spem quam in Deum habébat : síngulos illórum hortabátur voce pátria fórtiter, repléta sapiéntia : et femíneæ cogitatióni masculínum ánimum ínserens, dixit ad eos : Néscio quáliter in útero meo apparuístis : neque enim ego spíritum et ánimam donávi vobis et vitam, et singulórum membra non ego ipsa compégi : sed enim mundi Creátor, qui formávit hóminis nativitátem, quique ómnium invénit oríginem, et spíritum vobis íterum cum misericórdia reddet et vitam, sicut nunc vosmetípsos despícitis propter leges ejus.

℟. In hymnis. 205.

FERIA TERTIA.

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 7. *e*

Antiochus autem contémni se arbitrátus, simul et exprobrántis voce despécta, cum adhuc adolescéntior superésset, non solum

verbis hortabátur, sed et cum juraménto affirmábat, se dívitem et beátum factúrum, et translátum a pátriis légibus amícum habitúrum, et res necessárias ei præbitúrum. Sed ad hæc cum adoléscens nequáquam inclinarétur, vocávit rex matrem, et suadébat ei ut adolescénti fíeret in salútem. Cum autem multis eam verbis esset hortátus, promísit suasúram se fílio suo. Itaque inclináta ad illum, irrídens crudélem tyránnum, ait pátria voce: Fili mi, miserére mei, quæ te in útero novem ménsibus portávi, et lac triénnio dedi, et álui, et in ætátem istam perdúxi.
℟. Hic est. 206.

Lectio ij.

Peto, nate, ut aspícias ad cœlum et terram, et ad ómnia, quæ in eis sunt: et intélligas, quia ex níhilo fecit illa Deus, et hóminum genus: ita fiet, ut non tímeas carnificem istum; sed dignus frátribus tuis efféctus párticeps, súscipe mortem, ut in illa miseratióne cum frátribus tuis te recípiam. Cum hæc illa adhuc díceret, ait adoléscens: Quem sustinétis? non obédio præcépto regis, sed præcépto legis, quæ data est nobis per Moysen. Tu vero, qui invéntor omnis malítiæ factus es in Hebræos, non effúgies manum Dei. Nos enim pro peccátis nostris hæc pátimur. Et si nobis propter increpatiónem et correptiónem Dóminus Deus noster módicum irátus est: sed íterum reconciliábitur servis suis.
℟. Tu, Dómine. 206.

Lectio iij.

Tu autem, o sceléste, et ómnium hóminum flagitiosíssime, noli frustra extólli vanis spebus in servos ejus inflammátus. Nondum enim omnipoténtis Dei, et ómnia inspiciéntis, judícium effugísti. Nam, fratres mei, módico nunc dolóre sustentáto, sub testaménto ætérnæ vitæ effécti sunt: tu vero judício Dei justas supérbiæ tuæ pœnas exólves. Ego autem, sicut et fratres mei, ánimam et corpus meum trado pro pátriis légibus: ínvocans Deum matúrius genti nostræ propítium fíeri, teque cum torméntis et verbéribus confitéri quod ipse est Deus solus. In me vero et in frátribus meis désinet Omnipoténtis ira, quæ super omne genus nostrum juste superdúcta est. Tunc rex accénsus ira, in hunc super omnes crudélius desævit, indígne ferens se derísum. Et hic ítaque mundus óbiit, per ómnia in Dño confídens. Novíssime autem post fílios et mater consúmpta est.
℟. Aperi. 206.

FERIA QUARTA.

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 8. c

CONSTITUIT autem Nicánor, ut regi tribútum, quod Románis erat dandum, duo míllia talentórum, de captivitáte Judæórum suppléret : statímque ad marítimas civitátes misit, cónvocans ad coemptiónem Judaicórum mancipiórum, promíttens se nonagínta mancípia talénto distractúrum, non respíciens ad vindíctam, quæ eum ab Omnipoténte esset consecutúra. Judas autem ubi cómperit, indicávit his qui secum erant Judæis, Nicánoris advéntum. Ex quibus quidam formidántes, et non credéntes Dei justítiæ, in fugam vertebántur : álii vero si quid eis supérerat vendébant, simúlque Dóminum deprecabántur, ut eríperet eos ab ímpio Nicánore. ℟. Refúlsit sol. 207.

Lectio ij.

CONVOCATIS autem Machabæus septem míllibus, qui cum ipso erant, rogábat ne hóstibus reconciliaréntur, neque metúerent iníque veniéntium advérsum se hóstium multitúdinem , sed fórtiter conténderent, ante óculos habéntes contuméliam, quæ loco sancto ab his injúste esset illáta, itémque et ludíbrio hábitæ civitátis injúriam, adhuc étiam véterum institúta convúlsa. Nam illi quidem armis confídunt, ait, simul et audácia : nos autem in omnipoténte Dómino, qui potest et veniéntes advérsum nos, et univérsum mundum uno nutu delére, confídimus. Admónuit autem eos et de auxíliis Dei, quæ facta sunt erga paréntes : et quod sub Sennácherib centum octogínta quinque míllia periérunt.

℟. Ornavérunt. 207.

Lectio iij.

HIS verbis constántes effécti sunt, et pro légibus, et pátria mori paráti. Constítuit ítaque fratres suos duces utríque órdini, Simónem, et Joséphum, et Jónathan , subjéctis unicuíque millénis et quingenténis. Ad hoc étiam ab Esdra lecto illis sancto libro, et dato signo adjutórii Dei, in prima ácie ipse dux commísit cum Nicánore. Et facto sibi adjutóre Omnipoténte, interfecérunt super novem míllia hóminum : majórem autem partem exércitus Nicánoris vulnéribus débilem factam fúgere compulérunt. Pecúniis vero eórum, qui ad emptiónem ipsórum vénerant, sublátis, ipsos usquequáque persecúti sunt : sed revérsi sunt hora conclúsi : nam erat ante sábbatum : quam ob causam non perseveravérunt

insequéntes. Arma autem ipsórum, et spólia congregántes, sábbatum agébant: benedicéntes Dóminum, qui liberávit eos in isto die, misericórdiæ initium stillans in eos. Post sábbatum vero debílibus, et órphanis, et víduis divisérunt spólia: et resídua ipsi cum suis habuére.

℟. In hymnis. 207.

FERIA QUINTA.

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 9.

Eodem témpore Antíochus inhonéste revertebátur de Pérside. Intráverat enim in eam, quæ dícitur Persépolis, et tentávit expoliáre templum, et civitátem opprímere; sed multitúdine ad arma concurrénte, in fugam versi sunt: et ita cóntigit, ut Antíochus post fugam túrpiter redíret. Et cum venísset circa Ecbátanam, recognóvit quæ erga Nicánorem, et Timótheum gesta sunt. Elátus autem in ira, arbitrabátur se injúriam illórum, qui se fugáverant, posse in Judæos retorquére: ideóque jussit agitári currum suum, sine intermissióne agens iter, cœlésti eum judício perurgénte, eo quod ita supérbe locútus est se ventúrum Jerosólymam, et congériem sepúlchri Judæórum eam factúrum.

℟. Adapériat. 235.

Lectio ij.

Sed qui univérsa cónspicit Dñus Deus Israel, percússit eum insanábili et invisíbili plaga. Ut enim finívit hunc ipsum sermónem, apprehéndit eum dolor dirus víscerum, et amára internórum torménta: et quidem satis juste, quippe qui multis et novis cruciátibus aliórum tórserat víscera, licet ille nullo modo a sua malítia cessáret. Super hoc autem supérbia replétus, ignem spirans ánimo in Judæos, et præcípiens acceleràri negótium, cóntigit illum ímpetu eúntem de curru cádere, et gravi córporis collisióne membra vexári. ℟. Exáudiat. 235.

Lectio iij.

Isque, qui sibi videbátur étiam flúctibus maris imperáre, supra humánum modum supérbia replétus, et móntium altitúdines in statéra appéndere, nunc humiliátus ad terram in gestatório portabátur, manifèstam Dei virtútem in semetípso contéstans: ita ut de córpore ímpii vermes scaturírent, ac vivéntis in dolóribus carnes ejus efflúerent, odóre étiam illíus et fœtóre exércitus gravarétur. Et qui paulo ante sídera cœli contíngere se arbitrabátur, eum nemo póterat propter intolerántiam fœtóris portáre. ℟. Congregáti. 236.

FERIA SEXTA.

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 10.

Machabæus autem, et qui cum eo erant, Dómino se protegénte, templum quidem, et civitátem recépit: aras autem, quas alienígenæ per platéas exstrúxerant, itémque delúbra demolítus est. Et purgáto templo, áliud altáre fecérunt: et de ignítis lapídibus igne concépto, sacrifícia obtulérunt post biénnium, et incénsum, et lucérnas, et panes propositiónis posuérunt. Quibus gestis, rogábant Dóminum prostráti in terram, ne ámplius tálibus malis incíderent: sed et, si quando peccássent, ut ab ipso mítius corriperéntur, et non bárbaris ac blasphémis homínibus traderéntur. Qua die autem templum ab alienígenis pollútum fúerat, cóntigit eádem die purificatiónem fieri, vigésima quinta mensis, qui fuit Casleu.

℟. Impetum. 236.

Lectio ij.

At Timótheus, qui prius a Judæis fúerat superátus, convocáto exércitu peregrínæ multitúdinis, et congregáto equitátu Asiáno, advénit quasi armis Judæam captúrus. Machabæus autem, et qui cum ipso erant, appropinquánte illo, deprecabántur Dóminum, caput terra aspergéntes, lumbósque cilíciis præcíncti, ad altáris crepídinem provolúti, ut sibi propítius, inimícis autem eórum esset inimícus, et adversáriis adversarétur, sicut lex dicit. Et ita post oratiónem, sumptis armis, lóngius de civitáte procedéntes, et próximi hóstibus effécti, resedérunt.

℟. Congregátæ. 237.

Lectio iij.

Primo autem solis ortu utríque commisérunt: isti quidem victóriæ et prosperitátis sponsórem cum virtúte Dóminum habéntes: illi autem ducem belli ánimum habébant. Sed, cum véhemens pugna esset, apparuérunt adversáriis de cœlo viri quinque in equis, frenis áureis decóri, ducátum Judæis præstántes: ex quibus duo Machabæum médium habéntes, armis suis circumséptum incólumem conservábant: in adversários autem tela et fúlmina jaciébant,, ex quo et cæcitáte confúsi, et repléti perturbatióne cadébant. Interfécti sunt autem vigínti míllia quingénti, et équites sexcénti. Timótheus vero confúgit in Gázaram præsídium munítum, cui præerat Chæréas.

℟. Tua est. 237.

SABBATO.

De libro ij. Machabæórum.

Lectio j. *Cap.* 15.

MACHABÆUS autem semper confidébat cum omni spe auxílium sibi a Deo affutúrum. Et hortabátur suos ne formidárent ad advéntum Natiónum, sed in mente habérent adjutória sibi facta de cœlo, et nunc sperárent ab Omnipoténte sibi affutúram victóriam. Et allocútus eos de Lege et Prophétis, ádmonens étiam certámina quæ fécerant prius, promptióres constítuit eos: et ita ánimis eórum eréctis, simul ostendébat Géntium falláciam, et juramentórum prævaricatiónem. Síngulos autem illórum armávit, non clypei et hastæ munitióne, sed sermónibus óptimis et exhortatiónibus, expósito digno fide sómnio, per quod univérsos lætificávit.

℟. Refúlsit sol. 207.

Lectio ij.

ERAT autem hujuscémodi visus: Oníam, qui fúerat summus sacérdos, virum bonum et benígnum, verecúndum visu, modéstum móribus, et elóquio decórum, et qui a púero in virtútibus exercitátus sit, manus protendéntem, oráre pro omni pópulo Judæórum. Post hoc apparuísse et álium virum, ætáte et glória mirábilem, et magni decóris habitúdine circa illum. Respondéntem vero Oníam dixísse: Hic est fratrum amátor, et pópuli Israel: hic est qui multum orat pro pópulo, et univérsa sancta civitáte, Jeremías Prophéta Dei. Extendísse autem Jeremíam dextram: et dedísse Judæ gládium áureum, dicéntem: Accipe sanctum gládium munus a Deo, in quo dejícies adversários pópuli mei Israel.

℟. Ornavérunt. 207.

Lectio iij.

EXHORTATI ítaque Judæ sermónibus bonis valde, de quibus extólli posset ímpetus, et ánimi júvenum confortári, statuérunt dimicáre et confligere fórtiter, ut virtus de negótiis judicáret, eo quod cívitas sancta et templum periclitaréntur. Erat enim pro uxóribus, et fíliis, itémque pro frátribus, et cognátis, minor solicitúdo: máximus vero et primus pro sanctitáte timor erat templi. Sed et eos, qui in civitáte erant, non mínima solicitúdo habébat pro his qui congressúri erant.

℟. In hymnis. 207.

SABBATO

ANTE DOM. I. NOVEMBRIS.

Ad Magnificat, Aña.

Vidi Dóminum * sedéntem super sóliũ excélsum, et plena erat omnis terra majestá-

te ejus : et ea quæ sub ipso erant, replébant templum.

DOM. I. NOVEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

Lectio j. *Cap.* 1.

ET factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar, apérti sunt cœli, et vidi visiónes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachin, factum est verbum Dómini ad Ezechiélem fílium Buzi sacerdótem in terra Chaldæórum, secus flumen Chobar : et facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, et ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne, et nubes magna, et ignis invólvens, et splendor in circúitu ejus : et de médio ejus quasi spécies eléctri, id est, de médio ignis.

℟. Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum : et plena erat omnis terra majestáte ejus : * Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et.

Lectio ij.

ET in médio ejus similitúdo quátuor animálium : et hic aspéctus eórum, similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti, et planta pedis eórum quasi planta pedis vítuli, et scintíllæ quasi aspéctus æris candéntis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quátuor pártibus: et fácies et pennas per quátuor partes habébant. Junctæque erant pennæ eórum altérius ad álterum. Non revertebántur cum incéderent : sed unumquódque ante fáciem suam gradiebátur.

℟. Aspice, Dómine, de sede sancta tua, et cógita de nobis : inclína, Deus meus, aurem tuam, et audi : * Aperi óculos tuos, et vide tribulatiónem nostram. ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Aperi óculos.

Lectio iij.

SIMILITUDO autem vultus eórum, fácies hóminis, et fácies leónis a dextris ipsórum quátuor : fácies autem bovis a sinístris ipsórum quátuor, et fácies áquilæ désuper ipsórum quátuor. Fácies eórum, et pennæ eórum exténtæ désuper : duæ pennæ singulórum jungebántur, et duæ tegébant córpora eórum : et unumquódque eórum coram fácie sua ambulábat : ubi erat ímpetus spíritus, illuc gra-

diebántur, nec revertebántur cum ambulárent.

℟. Aspice, Dómine, quia facta est desoláta cívitas plena divítiis, sedet in tristítia dómina géntium : * Non est qui consolétur eam, nisi tu Deus noster. ℣. Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus. Non. Glória Patri. Non.

In secundo Nocturno.

De Expositióne sancti Gregórii Papæ in Ezechiélem Prophétam.

Lectio iv. *L.* 1. *Hom.* 2.

Usus prophéticæ locutiónis est, ut prius persónam, tempus, locúmque descríbat, et póstmodum dícere mystéria prophetíæ incípiat : quátenus ad veritátem solídius ostendéndam, ante históriæ radícem figat, et post fructus spíritus per signa et allegorías próferat. Ezéchiel ítaque ætátis suæ tempus índicat, dicens : Et factum est in trigésimo anno, in quarto mense, in quinta mensis. Locum quoque denúntians adjúngit : Cum essem in médio captivórum juxta flumen Chobar, apérti sunt cœli, et vidi visiónes Dei. Tempus étiam insínuat, subdens : in quinta mensis : ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachin. Qui ut bene persónam índicet, étiam genus narrat, cum súbditur : Et factum est verbum Dómini ad Ezechiélem fílium Buzi, sacerdótem.

℟. Super muros tuos, Jerúsalem, cónstitui custódes : * Tota die et nocte non tacébunt laudáre nomen Dómini. ℣. Prædicábunt pópulis fortitúdinem meam, et annuntiábunt géntibus glóriam meam. Tota.

Lectio v.

Sed prima quæstio nobis óritur, cur is qui nihil adhuc díxerat, ita exórsus est, dicens : Et factum est in trigésimo anno. Et, namque sermo conjunctiónis est : et scimus, quia non conjúngitur sermo súbsequens, nisi sermóni præcedénti. Qui ígitur nihil díxerat, cur dicit, Et factum est : cum non sit sermo, cui hoc quod íncipit, subjúngat? Qua in re intuéndum est, quia sicut nos corporália, sic Prophétæ sensu spiritália aspíciunt : eísque et illa sunt præséntia, quæ nostræ ignorántiæ abséntia vidéntur. Unde fit, ut in mente Prophetárum ita conjúncta sint exterióribus interióra, quátenus simul útraque vídeant : simúlque in eis fiat et intus verbum quod áudiunt, et foris quod dicunt.

℟. Muro tuo inexpugnábili circumcínge nos, Dómine, et armis tuæ poténtiæ prótege nos semper : * Líbera,

Dómine Deus Israel, clamántes ad te. ℣. Erue nos in mirabílibus tuis, et da glóriam nómini tuo. Líbera.

Lectio vj.

PATET ígitur causa, cur, qui nihil díxerat, inchoávit, dicens : Et factum est in trigésimo anno : quia hoc verbum, quod foris prótulit, illi verbo, quod intus audíerat, conjúnxit. Continuávit ergo verba quæ prótulit, visióni íntimæ, et idcírco íncipit, dicens : Et factum est. Subjúnxit enim hoc quod extérius loqui ínchoat : ac si et illud foris sit, quod intus vidit. Hoc autem quod dícitur, quia in trigésimo anno spíritum prophetíæ accéperit, índicat áliquid nobis considerándum : vidélicet quia juxta ratiónis usum, doctrínæ sermo non súppetit, nisi in ætáte perfécta. Unde et ipse Dóminus anno duodécimo ætátis suæ in médio Doctórum in templo sedens, non docens, sed intérrogans vóluit inveníri.

℟. Sustinúimus pacem, et non venit: quæsívimus bona, et ecce turbátio : cognóvimus, Dómine, peccáta nostra: * Non in perpétuum oblivíscáris nos. ℣. Peccávimus, ímpie géssimus, iniquitátem fécimus, Dómine, in omnem justítiam tuam. Non. Glória Patri. Non.

℟. vij. Laudábilis pópulus, * Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens : Opus mánuum meárum tu es, heréditas mea Israel. ℣. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus, pópulus eléctus in hereditátem. Quem.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Infra Hebd., Feria iv. dicuntur ℟℟. ibi assignata : in Sabbato autem dicitur primum ℟. Laudábilis, secundum et tertium Feriæ ij. seq. ℟. hujus Dñicæ dic. in aliis Dñicis usque ad Adv.

FERIA SECUNDA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 2.

ET audívi loquéntem ad me, et dicéntem : Fili hóminis, mitto ego te ad fílios Israel, ad gentes apostatríces, quæ recessérunt a me : ipsi et patres eórum prævaricáti sunt pactum meum usque ad diem hanc. Et fílii dura fácie, et indomábili corde sunt, ad quos ego mitto te : et dices ad eos : Hæc dicit Dóminus Deus : Si forte vel ipsi áudiant, et si forte quiéscant,

quóniam domus exásperans est : et scient quia Prophéta fúerit in médio eórum. ℟. Redémit pópulum suum, et liberávit eum : et vénient, et exultábunt in monte Sion : et gaudébunt de bonis Dómini super fruménto, vino, et óleo : * Et ultra non esúrient. ℣. Erítque ánima eórum quasi hortus irríguus. Et.

Lectio ij.

Tu ergo, fili hóminis, ne tímeas eos, neque sermónes eórum métuas : quóniam incréduli et subversóres sunt tecum, et cum scorpiónibus hábitas. Verba eórum ne tímeas, et vultus eórum ne formídes, quia domus exásperans est. Loquéris ergo verba mea ad eos, si forte áudiant, et quiéscant : quóniam irritatóres sunt.

℟. Angústiæ mihi sunt úndique, et quid éligam ignóro. * Mélius est mihi incídere in manus hóminum, quam derelínquere legem Dei mei. ℣. Si enim hoc égero, mors mihi est : si autem non égero, non effúgiam manus vestras. Mélius.

Lectio iij.

Tu autem, fili hóminis, audi quæcúmque loquor ad te, et noli esse exásperans, sicut domus exasperátrix est : áperi os tuum, et cómede quæcúmque ego do tibi. Et vidi, et ecce manus missa ad me, in qua erat involútus liber : et expándit illum coram me, qui erat scriptus intus et foris : et scriptæ erant in eo lamentatiónes, et carmen, et væ.

℟. Misit Dóminus Angelum suum, et conclúsit ora leónum : * Et non contaminavérunt : quia coram eo injustítia invénta non est in me. ℣. Misit Deus misericórdiam suam, et veritátem suam : ánimam meam erípuit de médio catulórum leónum. Et non. Glória Patri. Et non.

Resp. hujus ij. Feriæ repetuntur in aliis ij. Feriis usque ad Adventum.

FERIA TERTIA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 3.

Et dixit ad me : Fili hóminis, quodcúmque invéneris cómede : cómede volúmen istud, et vadens lóquere ad fílios Israel. Et apérui os meum, et cibávit me volúmine illo : et dixit ad me : Fili hóminis, venter tuus cómedet, et víscera tua complebúntur volúmine isto, quod ego do tibi. Et comédi illud : et factum est in ore meo sicut mel dulce. Et dixit ad me : Fili hóminis, vade ad domum Israel, et loquéris verba mea ad eos.

℟. A fácie furóris tui, Deus, conturbáta est omnis terra : * Sed miserére, Dómine, et ne fácias consummatiónem. ℣. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum ! Sed miserére.

Lectio ij.

NON enim ad pópulum profúndi sermónis et ignótæ linguæ tu mítteris, ad domum Israel : neque ad pópulos multos profúndi sermónis, et ignótæ linguæ, quorum non possis audíre sermónes : et si ad illos mitteréris, ipsi audírent te. Domus autem Israel nolunt audíre te : quia nolunt audíre me. Omnis quippe domus Israel attríta fronte est, et duro corde. Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum, et frontem tuam duriórem fróntibus eórum. Ut adamántem, et ut sílicem dedi fáciem tuam : ne tímeas eos, neque métuas a fácie eórum : quia domus exásperans est.

℟. Civitátem istam tu circúmda, Dómine : et Angeli tui custódiant muros ejus. * Exáudi, Dómine, pópulum tuum cum misericórdia. ℣. Avertátur furor tuus, Dómine, a pópulo tuo, et a civitáte sancta tua. Exáudi.

Lectio iij.

ET dixit ad me : Fili hóminis, omnes sermónes meos, quos ego loquor ad te, assúme in corde tuo, et áuribus tuis audi : Et vade, ingrédere ad transmigratiónem, ad fílios pópuli tui, et loquéris ad eos, et dices eis : Hæc dicit Dóminus Deus : Si forte áudiant, et quiéscant. Et assúmpsit me spíritus, et audívi post me vocem commotiónis magnæ : Benedícta glória Dómini de loco suo ; et vocem alárum animálium percutiéntium álteram ad álteram, et vocem rotárum sequéntium animália, et vocem commotiónis magnæ.

℟. Genti peccatríci, pópulo pleno peccáto miserére, * Dómine Deus. ℣. Esto placábilis super nequítiam pópuli tui. Dómine. Glória Patri. Dómine.

℞℟. hujus iij. Feriæ repetuntur in aliis tertiis Feriis usque ad Adventum.

FERIA QUARTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 7.

ET factus est sermo Dómini ad me, dicens : Et tu, fili hóminis, hæc dicit Dóminus Deus terræ Israel : Finis venit, venit finis super quátuor plagas terræ. Nunc finis super te, et immíttam furórem meum in te : et judicábo te juxta vias tuas : et ponam contra te omnes abominatiónes tuas. Et non parcet óculus meus

super te, et non miserébor: sed vias tuas ponam super te, et abominatiónes tuæ in médio tui erunt: et sciétis quia ego Dóminus.

℟. Indicábo tibi, homo, quid sit bonum: aut quid Dóminus requírat a te: * Fácere judícium et justítiam, et sollícitum ambuláre cum Deo tuo. ℣. Spera in Dómino, et fac bonitátem, et inhábita terram. Fácere.

Lectio ij.

Hæc dicit Dóminus Deus: Afflíctio una, afflíctio ecce venit. Finis venit, venit finis, evigilávit advérsum te: ecce venit. Venit contrítio super te, qui hábitas in terra: venit tempus; prope est dies occisiónis, et non glóriæ móntium. Nunc de propínquo effúndam iram meam super te, et complébo furórem meum in te: et judicábo te juxta vias tuas, et impónam tibi ómnia scélera tua. Et non parcet óculus meus, nec miserébor, sed vias tuas impónam tibi, et abominatiónes tuæ in médio tui erunt: et sciétis quia ego sum Dóminus percútiens.

℟. Angústiæ mihi sunt úndique, et quid éligam ignóro. * Mélius est mihi incídere in manus hóminũ, quam derelínquere legem Dei mei. ℣. Si enim hoc égero, mors mihi est: si autem non égero, non effúgiam manus vestras. Mélius.

Lectio iij.

Ecce dies, ecce venit: egréssa est contrítio, flóruit virga, germinávit supérbia: iníquitas surréxit in virga impietátis: non ex eis, et non ex pópulo, neque ex sónitu eórum: et non erit réquies in eis. Venit tempus, appropinquávit dies: qui emit, non lætétur: et qui vendit, non lúgeat: quia ira super omnem pópulum ejus. Quia qui vendit, ad id quod véndidit, non revertétur, et adhuc in vivéntibus vita eórum.

℟. Misit Dóminus Angelum suum, et conclúsit ora leónum: * Et non contaminavérunt: quia coram eo injustítia invénta non est in me. ℣. Misit Deus misericórdiam suam et veritátem suam: ánimam meam erípuit de médio catulórum leónum. Et. Glória Patri. Et.

℟℟. hujus iv. Feriæ repetuntur in aliis iv. Feriis usque ad Advent.

FERIA QUINTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 13.

Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, vaticináre ad prophétas Israel, qui prophétant: et dices prophetántibus de corde suo: Audíte verbum Dómini: Hæc dicit

Dóminus Deus: Væ prophétis insipiéntibus, qui sequúntur spíritum suum, et nihil vident. Quasi vulpes in desértis, prophétæ tui Israel erant. Non ascendístis ex advérso, neque opposuístis murum pro domo Israel, ut starétis in prælio in die Dómini. Vident vana, et divinant mendácium, dicéntes: Ait Dóminus: cum Dóminus non míserit eos: et perseveravérunt confirmáre sermónem.

℟. Vidi Dóminum. 244.

Lectio ij.

Numquid non visiónem cassam vidístis, et divinatiónem mendácem locúti estis? et dícitis, Ait Dóminus; cum ego non sim locútus. Proptérea hæc dicit Dóminus Deus: Quia locúti estis vana, et vidístis mendácium: ídeo ecce ego ad vos, dicit Dóminus Deus: Et erit manus mea super prophétas, qui vident vana, et divínant mendácium: in consílio pópuli mei non erunt, et in scriptúra domus Israel non scribéntur, nec in terram Israel ingrediéntur: et sciétis quia ego Dóminus Deus. Eo quod decépérint pópulum meum, dicéntes: Pax, et non est pax: et ipse ædificábat paríetem, illi autem liniébant eum luto absque páleis.

℟. Aspice, Dómine &c. 244.

Lectio iij.

Dic ad eos, qui líniunt absque temperatúra, quod casúrus sit: erit enim imber inúndans, et dabo lápides prægrándes désuper irruéntes, et ventum procéllæ dissipántem. Siquidem ecce cécidit páries: numquid non dicétur vobis: Ubi est litúra, quam linístis? Proptérea hæc dicit Dóminus Deus: Et erúmpere fáciam spíritum tempestátum in indignatióne mea, et imber inúndans in furóre meo erit: et lápides grandes in ira in consumptiónem. Et déstruam paríetem, quem linístis absque temperaménto.

℟. Aspice, Dñe, quia. 245.

FERIA SEXTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 15.

Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis quid fiet de ligno vitis, ex ómnibus lignis némorum, quæ sunt inter ligna silvárum? Numquid tollétur de ea lignum, ut fiat opus, aut fabricábitur de ea paxíllus, ut dependeat in eo quodcúmque vas? Ecce igni datum est in escam: utrámque partem ejus consúmpsit ignis, et medíetas ejus redácta est in favíllam: numquid útile erit ad opus? Etiam cum esset íntegrum, non erat aptum ad opus: quanto magis cum illud ignis

devoráverit, et combússerit, nihil ex eo fiet óperis? ℟. Super muros. 245.

Lectio ij.

Propterea hæc dicit Dóminus Deus: Quómodo lignum vitis inter ligna silvárum, quod dedi igni ad devorándum, sic tradam habitatóres Jerúsalem. Et ponam fáciem meam in eos: de igne egrediéntur, et ignis consúmet eos: et sciétis quia ego Dóminus, cum posúero fáciem meam in eos, et dédero terram ínviam et desolátam: eo quod prævaricatóres extíterint, dicit Dóminus Deus.

℟. Muro tuo. 245.

Lectio iij. *Cap.* 16.

Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, notas fac Jerúsalem abominatiónes suas, et dices: Hæc dicit Dóminus Deus Jerúsalem: Radix tua, et generátio tua de terra Chánaan: pater tuus Amorrhæus, et mater tua Cethæa. Et quando nata es in die ortus tui, non est præcísus umbilícus tuus, et aqua non es lota in salútem, nec sale salíta, nec involúta pannis. Non pepércit super te óculus ut fáceret tibi unum de his, misértus tui: sed projécta es super fáciem terræ in abjectióne ánimæ tuæ, in die qua nata es.

℟. Sustinúimus. 246.

SABBATO.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 19.

Et tu assúme planctum super príncipes Israel, et dices: Quare mater tua leæna inter leónes cubávit, in médio leunculórum enutrívit cátulos suos? Et edúxit unum de leúnculis suis, et leo factus est: et dídicit cápere prædam, hominémque comédere. Et audiérunt de eo gentes, et non absque vulnéribus suis cepérunt eum: et adduxérunt eum in caténis in Terram Ægypti. Quæ cum vidísset quóniam infirmáta est, et périit expectátio ejus: tulit unum de leúnculis suis, leónem constítuit eum. Qui incedébat inter leónes, et factus est leo: et dídicit prædam cápere, et hómines devoráre: dídicit víduas fácere, et civitátes eórum in desértum addúcere: et desoláta est terra, et plenitúdo ejus, a voce rugítus illíus.

℟. Laudábilis. 246.

Lectio ij.

Et convenérunt advérsus eum gentes úndique de provínciis, et expandérunt super eum rete suum, in vulnéribus eárum captus est. Et misérunt eum in cáveam, in caténis adduxérunt eum ad regem Babylónis: miserúntque eum in cárcerem, ne audirétur vox ejus ultra

super montes Israël. Mater tua quasi vínea in sánguine tuo super aquam plantáta est : fructus ejus, et frondes ejus crevérunt ex aquis multis. Et factæ sunt ei virgæ sólidæ in sceptra dominántium, et exaltáta est statúra ejus inter frondes : et vidit altitúdinem suam in multitúdine pálmitum suórum. ℟. Angústiæ. 247.

Lectio iij.

Et evúlsa est in ira, in terrámque projécta, et ventus urens siccávit fructum ejus : marcuérunt, et arefáctæ sunt virgæ róboris ejus : ignis comédit eam. Et nunc transplantáta est in desértum, in terra ínvia, et sitiénti. Et egréssus est ignis de virga ramórum ejus qui fructum ejus comédit : et non fuit in ea virga fortis, sceptrum dominántium. Planctus est, et erit in planctum. ℟. Misit. 247.

SABBATO

ANTE DOM. II. NOVEMBRIS.

Ad Magnificat, Aña.

Aspice, Dómine, * quia facta est desoláta cívitas plena divítiis, sedet in tristítia dómina géntium : non est qui consolétur eam, nisi tu, Deus noster.

Si November habeat quinque Dñicas, tunc in ij. Dñica leguntur sequentes Lect. de Ezechiele : si vero habuerit tantum quatuor, Dñica ij. legetur liber Danielis positus in iij. Dñica, et Sabbato ad Magnificat dicetur Aña. Muro tuo. 259. et seq. ij. Dñicis legentur Prophetæ minores.

DOM. II. NOVEMBRIS.

In primo Nocturno.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 21.

Et factus est sermo Dómini ad me, dicens : Fili hóminis, pone fáciem tuam ad Jerúsalem, et stilla ad sanctuária, et prophéta contra humum Israel. Et dices terræ Israel : Hæc dicit Dóminus Deus : Ecce ego ad te, et ejíciam gládium meum de vagína sua, et occídam in te justum et ímpium. Pro eo autem quod occídi in te justum et ímpium, idcírco egrediétur gládius meus de vagína sua ad omnem carnem ab Austro usque ad Aquilónem : ut sciat omnis caro quia ego Dóminus edúxi gládium meum de vagína sua irrevocábilem.

℟. Vidi Dñum sedéntem super sólium excélsum et elevátum : et plena erat omnis terra majestáte ejus : * Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud : sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et.

Lectio ij.

Et tu, fili hóminis, ingemísce in contritióne lumbórum, et in amaritudínibus ingemísce coram eis. Cum-

que díxerint ad te. Quare tu gemis? dices: Pro audítu: quia venit, et tabéscet omne cor, et dissolvéntur univérsæ manus, et infirmábitur omnis spíritus, et per cuncta génua fluent aquæ: ecce venit, et fiet, ait Dóminus Deus. Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, prophéta, et dices: Hæc dicit Dóminus Deus: Lóquere: Gládius, gládius exacútus est, et limátus. Ut cædat víctimas, exacútus est: ut spléndeat, limátus est: qui moves sceptrum fílii mei, succidísti omne lignum. Et dedi eum ad levigándum, ut teneátur manu: iste exacútus est gládius, et iste limátus est, ut sit in manu interficiéntis.

℟. Aspice, Dómine, de sede sancta tua, et cógita de nobis: inclína, Deus meus, aurem tuam, et audi: * Aperi óculos tuos, et vide tribulatiónem nostram. ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio iij.

CLAMA, et úlula, fili hóminis, quia hic factus est in pópulo meo, hic in cunctis dúcibus Israel qui fúgerant: gládio tráditi sunt cum pópulo meo, idcírco plaude super femur, quia probátus est: et hoc, cum sceptrum subvérterit, et non erit, dicit Dóminus Deus. Tu ergo, fili hóminis, prophéta, et pércute manu ad manum, et duplicétur gládius, ac triplicétur gládius interfectórum: hic est gládius occisiónis magnæ, qui obstupéscere eos facit, et corde tabéscere, et multíplicat ruínas.

℟. Aspice, Dómine, quia facta est desoláta cívitas plena divítiis, sedet in tristítia dómina géntium: * Non est qui consolétur eam, nisi tu, Deus noster. ℣. Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus. Non. Glória Patri. Non.

In secundo Nocturno

De Expositióne sancti Hierónymi Presbyteri in Ezechiélem Prophétam.

Lectio iv.

Lib. 7. *in Ezech. cap.* 21.

QUIA supra díxerat: Ipsi dicunt ad me: Numquid non per parábolas lóquitur iste? et apértam pópulus flagitábat senténtiam: idcírco id quod Dóminus per metáphoram, sive parábolam, et, ut álii vertére, provérbium, est locútus, nunc maniféstius lóquitur: saltus Nageb, et Daron, et Theman esse Jerúsalem et templum illíus, sancta sanctórum, et omnem terram Judææ: flammámque quæ combustúra sit saltum, intélligi gládium devorántem, qui edúctus sit de vagína sua, ut interfíciat justum et ím-

pium. Hoc est enim lignum viride, et lignum áridum. Unde et Dóminus : Si in ligno, ait, víridi tanta fáciunt, in sicco quid fácient ?

℟. Super muros tuos Jerúsalem constítui custódes: * Tota die et nocte non tacébunt laudáre nomen Dómini. ℣. Prædicábunt pópulis fortitúdinem meam, et annuntiábunt géntibus glóriam meam. Tota.

Lectio v.

PRIMUM díxerat : Vaticináre, vel stilla ad Austrum, Africum, et Merídiem, et ad saltum Meridiánum. Quod quia videbátur obscúrum, et dicta Prophétæ pópulus nesciébat, secúndo pónitur maniféstius, saltum Meridiánum esse Jerúsalem: et omnes infructuósas árbores, ad quarum radíces secúris pósita sit, intélligi habitatóres ejus, gladiúmque interpretári pro incéndio. Tértio jubétur Prophétæ, ut tacéntibus illis, nec interrogántibus cur ista vaticinátus sit, fáciat per quæ interrogétur, et respóndeat quæ Dóminus locútus est.

℟. Muro tuo inexpugnábili circumcínge nos, Dómine, et armis tuæ poténtiæ prótege nos semper : * Líbera, Dómine Deus Israel, clamántes ad te. ℣. Erue nos in mirabílibus tuis, et da glóriam nómini tuo. Líbera.

Lectio vj.

INGEMISCE, inquit, ejuláre non levi voce, nec dolóre moderáto, sed in contritióne lumbórum, ut gémitus tuus ex imis viscéribus et amaritúdine ánimi proferátur. Et hoc fácies coram eis, ut cum te interrogáverint, cur tanto gémitu conteráris, et quid tibi mali accíderit, ut sic ingemíscas; tu eis meo sermóne respóndeas : Idcírco plango, et dolórem cordis mei dissimuláre non váleo, quia audítus, qui semper meis áuribus insonúerat, ópere complétur, et venit, ímminens vidélicet Babylónii furéntis exércitus : qui cum vénerit, et valláverit Jerúsalem, tunc tabéscet omne cor, et dissolvéntur univérsæ manus : ut occupánte pavóre mentes hóminum, nullus áudeat repugnáre.

℟. Sustinúimus pacem, et non venit : quæsívimus bona, et ecce turbátio : cognóvimus, Dómine, peccáta nostra : * Non in perpétuum obliviscáris nos. ℣. Peccávimus, ímpie géssimus, iniquitátem fécimus, Dómine, in omnem justítiam tuam. Non. Glória Patri. Non.

℟. vij. Laudábilis pópulus, * Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens: Opus mánuum meárum tu es, heréditas mea Israel. ℣. Beáta gens, cujus est

Dóminus Deus, pópulus eléctus in hereditátem. Quem. ℟. viij Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 33.

Et factum est verbum Dómini ad me, dicens : Fili hóminis lóquere ad fílios pópuli tui, et dices ad eos : Terra cum indúxero super eam gládium, et túlerit pópulus terræ virum unum de novíssimis suis, et constitúerit eum super se speculatórem : et ille víderit gládium veniéntem super terram, et cecínerit búccina, et annuntiáverit pópulo : áudiens autem, quisquis ille est, sónitum búccinæ, et non se observáverit, veneritque gládius, et túlerit eum : sanguis ipsíus super caput ejus erit. Sonum búccinæ audívit, et non se observávit, sanguis ejus in ipso erit : si autem se custodíerit, ánimam suam salvábit. ℟. Redémit. 247.

Lectio ij.

Quod si speculátor víderit gládium veniéntem, et non insonúerit búccina, et pópulus se non custodíerit, veneritque gládius, et túlerit de eis ánimam : ille quidem in iniquitáte sua captus est, sánguinem autem ejus de manu speculatóris requíram. Et tu, fili hóminis, speculatórem dedi te dómui Israel : áudiens ergo ex ore meo sermónem, annuntiábis eis ex me. Si, me dicénte ad ímpium : Impie, morte moriéris, non fúeris locútus ut se custódiat ímpius a via sua : ipse ímpius in iniquitáte sua moriétur, sánguinem autem ejus de manu tua requíram. ℟. Angústiæ. 247.

Lectio iij.

Si autem, annuntiánte te ad ímpium ut a viis suis convertátur, non fúerit convérsus a via sua : ipse in iniquitáte sua moriétur : porro tu ánimam tuam liberásti. Tu ergo, fili hóminis, dic ad domum Israel : Sic locúti estis, dicéntes : iniquitátes nostræ, et peccáta nostra super nos sunt, et in ipsis nos tabéscimus : quómodo ergo vívere potérimus? Dic ad eos : Vivo ego, dicit Dóminus Deus : nolo mortem ímpii, sed ut convertátur ímpius a via sua, et vivat. Convertímini, convertímini a viis vestris péssimis : et quare moriémini domus Israel? ℟. Misit Dóminus. 247.

FERIA TERTIA.
De Ezechiéle Prophéta.
Lectio j. *Cap.* 34.

Et factum est verbum Dómini ad me, dicens : Fili hóminis, prophéta de pastóribus Israel : prophéta, et dices pastóribus : Hæc dicit Dóminus Deus : Væ pastóribus Israel, qui pascébant semetípsos : nonne greges a pastóribus pascúntur? Lac comedebátis, et lanis operiebámini, et quod crassum erat occidebátis : gregem autem meum non pascebátis. Quod infírmum fuit non consolidástis, et quod ægrótum non sanástis, quod confráctum est non alligástis, et quod abjéctum est non reduxístis, et quod períerat non quæsístis : sed cum austeritáte imperabátis eis, et cum poténtia.

℟. A fácie furóris. 248.

Lectio ij.

Et dispérsæ sunt oves meæ, eo quod non esset pastor : et factæ sunt in devoratiónem ómnium bestiárum agri, et dispérsæ sunt. Erravérunt greges mei in cunctis móntibus, et in univérso colle excélso : et super omnem fáciem terræ dispérsi sunt greges mei, et non erat qui requíreret: non erat, inquam, qui requíreret. Proptérea, pastóres, audíte verbum Dómini : Vivo ego, dicit Dóminus Deus, quia pro eo quod facti sunt greges mei in rapínam, et oves meæ in devoratiónem ómnium bestiárum agri, eo quod non esset pastor : neque enim quæsiérunt pastóres mei gregem meum, sed pascébant pastóres semetípsos, et greges meos non pascébant : proptérea, pastóres, audíte verbum Dómini.

℟. Civitátem. 248.

Lectio iij.

Hæc dicit Dóminus Deus : Ecce ego ipse super pastóres requíram gregem meum de manu eórum, et cessáre fáciam eos ut ultra non pascant gregem, nec pascant ámplius pastóres semetípsos : et liberábo gregem meum de ore eórum, et non erit ultra eis in escam. Quia hæc dicit Dóminus Deus : Ecce ego ipse requíram oves meas, et visitábo eas. Sicut vísitat pastor gregem suum, in die quando fúerit in médio óvium suárum dissipatárum : sic visitábo oves meas, et liberábo eas de ómnibus locis, in quibus dispérsæ fúerant in die nubis et calíginis.

℟. Genti peccatríci. 248.

FERIA QUARTA.
De Ezechiéle Prophéta.
Lectio j. *Cap.* 40.

In vigésimo quinto anno transmigratiónis nostræ, in exórdio anni, décima

mensis, quartodécimo anno postquam percússa est cívitas: in ipsa hac die facta est super me manus Dómini, et addúxit me illuc. In visiónibus Dei addúxit me in terram Israel, et dimísit me super montem excélsum nimis: super quem erat quasi ædifícium civitátis vergéntis ad Austrum. Et introdúxit me illuc. ℟. Indicábo. 249.

Lectio ij.

Et ecce vir, cujus erat spécies quasi spécies æris, et funículus líneus de manu ejus, et cálamus mensúræ in manu ejus: stabat autem in porta. Et locútus est ad me idem vir: Fili hóminis, vide óculis tuis, et áuribus tuis audi, et pone cor tuum in ómnia, quæ ego osténdam tibi: quia ut ostendántur tibi addúctus es huc: annúntia ómnia, quæ tu vides, dómui Israel.
℟. Angústiæ. 249.

Lectio iij.

Et ecce murus forínsecus in circúitu domus úndique, et in manu viri cálamus mensúræ sex cubitórum, et palmo: et mensus est latitúdinem ædifícii cálamo uno, altitúdinem quoque cálamo uno. Et venit ad portam, quæ respiciébat viam Orientálem, et ascéndit per gradus ejus: et mensus est limen portæ cálamo uno latitúdinem, id est, limen unum cálamo uno in latitúdine.
℟. Misit Dóminus. 249.

FERIA QUINTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 41.

Et introdúxit me in templum, et mensus est frontes, sex cúbitos latitúdinis hinc, et sex cúbitos latitúdinis inde, latitúdinem tabernáculi. Et latitúdo portæ, decem cubitórum erat: et látera portæ, quinque cúbitis hinc, et quinque cúbitis inde: et mensus est longitúdinem ejus quadragínta cubitórum, et latitúdinem vigínti cubitórum. Et ingréssus intrínsecus mensus est in fronte portæ duos cúbitos; et portam, sex cubitórum: et latitúdinem portæ, septem cubitórum.
℟. Vidi Dóminum. 252.

Lectio ij.

Et mensus est longitúdinem ejus vigínti cubitórum, et latitúdinem ejus vigínti cubitórum, ante fáciem templi: et dixit ad me: Hoc est sanctum sanctórum. Et mensus est paríetem domus sex cubitórum: et latitúdinem láteris quátuor cubitórum úndique per circúitum domus. Látera autem, latus ad latus, bis trigínta tria: et erant eminéntia, quæ ingrederéntur per paríetem domus, in latéribus per circúitum, ut continé-

rent, et non attíngerent paríetem templi.

℟. Aspice, Dñe, &c. 253.

Lectio iij.

Et platéa erat in rotúndum, ascéndens sursum per cóchleam, et in cœnáculum templi deferébat per gyrum : idcírco látius erat templum in superióribus : et sic de inferióribus ascendebátur ad superióra in médium. Et vidi in domo altitúdinem per circúitum, fundáta látera ad mensúram cálami sex cubitórum spátio : et latitúdinem per paríetem láteris forínsecus quinque cubitórum ; et erat intérior domus in latéribus domus.

℟. Aspice, Dñe, quia. 253.

FERIA SEXTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 43.

Et duxit me ad portam quæ respiciébat ad viam Orientálem. Et ecce glória Dei Israel ingrediebátur per viam Orientálem : et vox erat ei quasi vox aquárum multárum, et terra splendébat a majestáte ejus. Et vidi visiónem, secúndum spéciem quam víderam, quando venit ut dispérderet civitátem : et spécies secúndum aspéctum, quem víderam juxta flúvium Chobar : et cécidi super fáciem meam. Et majéstas Dómini ingréssa est templum per viam portæ, quæ respiciébat ad Oriéntem. Et elevávit me spíritus, et introdúxit me in átrium intérius : et ecce repléta erat glória Dómini domus.

℟. Super muros. 254.

Lectio ij.

Et audívi loquéntem ad me de domo, et vir qui stabat juxta me, dixit ad me : Fili hóminis, locus sólii mei, et locus vestigiórum pedum meórum : ubi hábito in médio filiórum Israel in ætérnum : et non pólluent ultra domus Israel nomen sanctum meum; ipsi et reges eórum, in fornicatiónibus suis, et in ruínis regum suórum, et in excélsis. Qui fabricáti sunt limen suum juxta limen meum, et postes suos juxta postes meos : et murus erat inter me et eos : et polluérunt nomen sanctum meum in abominatiónibus, quas fecérunt : propter quod consúmpsi eos in ira mea.

℟. Muro tuo. 254.

Lectio iij.

Nunc ergo repéllant procul fornicatiónem suam, et ruínas regum suórum a me : et habitábo in médio eórum semper. Tu autem, fili hóminis, osténde dómui Israel templum, et confundántur ab iniquitátibus suis, et metiántur fábricam : et erubéscant ex ómnibus quæ fecérunt. Figúram domus, et

fábricæ ejus éxitus, et introítus, et omnem descriptiónem ejus, et univérsa præcépta ejus, cunctúmque órdinem ejus, et omnes leges ejus osténde eis, et scribes in óculis eórum : ut custódiant omnes descriptiónes ejus, et præcépta illíus, et fáciant ea.

℟. Sustinúimus. 254.

SABBATO.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 47.

Et convértit me ad portam domus, et ecce aquæ egrediebántur subter limen domus ad Oriéntem : fácies enim domus respiciébat ad Oriéntem : aquæ autem descendébant in latus templi dextrum ad Merídiem altáris. Et edúxit me per viam portæ Aquilónis, et convértit me ad viam foras portam exteriórem, viam quæ respiciébat ad Oriéntem : et ecce aquæ redundántes a látere dextro.

℟. Laudábilis. 254.

Lectio ij.

Cum egrederétur vir ad Oriéntem, qui habébat funículum in manu sua, et mensus est mille cúbitos : et tradúxit me per aquam usque ad talos. Rursúmque mensus est mille, et tradúxit me per aquam usque ad génua : et mensus est mille, et tradúxit me per aquam usque ad renes. Et mensus est mille, torréntem, quem non pótui pertransíre : quóniam intumúerant aquæ profúndi torréntis, qui non potest transvadári.

℟. Angústiæ. 247.

Lectio iij.

Et dixit ad me : Certe vidísti, fili hóminis. Et edúxit me, et convértit ad ripam torréntis. Cumque me convertíssem, ecce in ripa torréntis ligna multa nimis ex utráque parte. Et ait ad me : Aquæ istæ, quæ egrediúntur ad túmulos sábuli Orientális, et descéndunt ad plana desérti, intrábunt mare, et exíbunt, et sanabúntur aquæ. Et omnis ánima vivens, quæ serpit, quocúmque vénerit torrens, vivet : et erunt pisces multi satis postquam vénerint illuc aquæ istæ, et sanabúntur : et vivent ómnia ad quæ vénerit torrens.

℟. Misit Dóminus. 247.

SABBATO

ANTE DOMIN. III. NOVEMBR.

Ad Magnificat. Aña.

Muro tuo * inexpugnábili circumcínge nos, Dómine, et armis tuæ poténtiæ prótege nos semper.

DOM. III. NOVEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Daniélis Prophétæ.

Lectio j. *Cap.* 1.

Anno tértio regni Jóakim regis Juda, venit Nabu-

chodónosor rex Babylónis in Jerúsalem, et obsédit eam, et trádidit Dóminus in manu ejus Jóakim regem Juda, et partem vasórum domus Dei: et asportávit ea in terram Sénnaar in domum dei sui, et vasa íntulit in domum Thesáuri dei sui. Et ait rex Asphenez præpósito eunuchórum, ut introdúceret de fíliis Israel, et de sémine régio et tyrannórum púeros, in quibus nulla esset mácula, decóros forma, et erudítos omni sapiéntia, cautos sciéntia, et doctos disciplína, et qui possent stare in palátio regis, ut docéret eos lítteras, et linguam Chaldæórum.

℟. Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum: et plena erat omnis terra majestáte ejus: * Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et ea.

Lectio ij.

Et constítuit eis rex annónam per síngulos dies de cibis suis, et de vino unde bibébat ipse, ut enutríti tribus annis, póstea starent in conspéctu regis. Fuérunt ergo inter eos de fíliis Juda, Dániel, Ananías, Mísael, et Azarías. Et impósuit eis præpósitus eunuchórum nómina: Daniéli, Baltássar: Ananíæ, Sidrach; Misaéli, Misach; et Azaríæ, Abdénago. Propósuit autem Dániel in corde suo, ne pollueréturde mensa regis, neque de vino potus ejus: et rogávit eunuchórum præpósitum ne contaminarétur. Dedit autem Deus Daniéli grátiam et misericórdiam in conspéctu príncipis eunuchórum.

℟. Aspice, Dómine, de sede sancta tua, et cógita de nobis: inclína, Deus meus, aurem tuam, et audi: * Aperi óculos tuos, et vide tribulatiónem nostram. ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio iij.

Et ait princeps eunuchórum ad Daniélem: Tímeo ego dóminum meum regem, qui constítuit vobis cibum et potum: qui si víderit vultus vestros macilentióres præ céteris adolescéntibus coævis vestris, condemnábitis caput meum regi. Et dixit Dániel ad Málasar, quem constitúerat princeps eunuchórum super Daniélem, Ananíam, Misaélem, et Azaríam: Tenta nos, óbsecro, servos tuos diébus decem, et dentur nobis legúmina ad vescéndum, et aqua ad bibéndum: et contempláre vultus nostros, et vultus puerórum qui vescúntur cibo régio: et sicut víderis, fácies cum servis

tuis. Qui, audíto sermóne hujuscémodi, tentávit eos diébus decem. Post dies autem decem, apparuérunt vultus eórum melióres et corpulentióres præ ómnibus púeris, qui vescebántur cibo régio. ℟. Aspíce, Dómine, quia facta est desoláta cívitas plena divítiis : sedet in tristítia dómina Géntium. * Non est qui consolétur eam, nisi tu Deus noster. ℣. Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus. Non. Glória Patri. Non.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Athanásii Episcopi ad vírgines.

Lectio iv.

Lib. 2. de Virg. post init.

Si accédant áliqui, et dicant tibi : Ne frequénter jejúnes, ne imbecíllior fias : ne credas illis, neque auscúltes : per istos enim inimícus hæc súggerit. Reminíscere ejus quod scriptum est, quod cum tres púeri, et Dániel, et álii adolescéntuli, captívi ducti essent a Nabuchodónosor rege Babylónis, jussúmque esset ut de ipsius mensa régia coméderent, et de vino bíberent; Dániel et tres púeri illi noluérunt póllui ex mensa regis, sed dixérunt eunúcho, qui eos curándos suscéperat : Da nobis de semínibus terræ, et vescémur. Quibus ait eunúchus : Tímeo ego regem, qui constítuit vobis cibum et potum, ne forte fácies vestræ appáreant regi squalidióres præ céteris púeris, qui régia mensa alúntur, et púniat me.
℟. Super muros tuos Jerúsalem constítui custódes : * Tota die et nocte non tacébunt laudáre nomen Dómini. ℣. Prædicábunt pópulis fortitúdinem meam, et annuntiábunt Géntibus glóriam meam. Tota.

Lectio v.

Cui dixérunt illi : Tenta servos tuos dies decem, et da nobis de semínibus. Et dedit eis legúmina ad vescéndum, et aquam ad bibéndum : et introdúxit eos in conspéctu regis, et visæ sunt fácies ipsórum speciosióres præter céteros púeros, qui régiæ mensæ cibis nutriebántur. Vidésne quid fáciat jejúnium? Morbos sanat, distillatiónes córporis exsíccat, dæmones fugat, pravas cogitatiónes expéllit, mentem clariórem reddit, cor mundum éfficit, corpus sanctíficat, dénique ad thronum Dei hóminem sistit. Et ne putes hæc témere dici, habes hujus rei testimónium in Evangéliis a Salvatóre prolátum. Cum enim quæsivíssent discípuli, quonam modo immúndi spíritus ejiceréntur, respóndit Dóminus : Hoc genus non ejici-

tur, nisi in oratióne et jejúnio.

℟. Muro tuo inexpugnábili circumcinge nos, Dómine, et armis tuæ poténtiæ prótege nos semper: * Líbera, Dómine Deus Israel, clamántes ad te. ℣. Erue nos in mirabílibus tuis, et da glóriam nómini tuo. Líbera.

Lectio vj.

QUISQUIS ígitur ab immúndo spíritu vexátur, si hoc animadvértat, et hoc phármaco utátur jejúnio, inquam, statim spíritus malus oppréssus abscédet, vim jejúnii métuens. Valde enim dæmones oblectántur crápula, et ebrietáte, et córporis cómmodis. Magna vis in jejúnio, et magna præclára fiunt per illud: alióquin unde hómines tam mirífica præstárent, et signa per eos fíerent, et sanitátem infírmis per ipsos largirétur Deus, nisi plane ob exercitatiónes spirituáles, et humilitátem ánimi, et conversatiónem bonam? Jejúnium enim Angelórum cibus est: et qui eo útitur, órdinis angélici censéndus est.

℟. Sustinúimus pacem, et non venit: quæsívimus bona, et ecce turbátio: cognóvimus, Dómine, peccáta nostra: * Non in perpétuum obliviscáris nos. ℣. Peccávimus, ímpie géssimus, iniquitátem fécimus, Dómine, in omnem justítiam tuam. Non. Glória Patri. Non.

℟. vij. Laudábilis pópulus, * Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens: Opus mánuum meárum tu es, heréditas mea Israel. ℣. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus, pópulus eléctus in hæreditátem. Quem.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *Cap. 2. e*

TU rex vidébas, et ecce quasi státua una grandis: státua illa magna, et statúra sublímis stabat contra te: et intúitus ejus erat terríbilis. Hujus státuæ caput ex auro óptimo erat, pectus autem et bráchia de argénto, porro venter, et fémora ex ære. Tíbiæ autem férreæ, pedum quædam pars erat férrea, quædam autem fíctilis. Vidébas ita, donec abscíssus est lapis de monte sine mánibus: et percússit státuam in pédi-

bus ejus férreis et fictílibus, et comminuit eos. Tunc contríta sunt páriter ferrum, testa, æs, argéntum, et aurum, et redácta quasi in favíllam æstívæ áreæ, quæ rapta sunt vento: nullúsque locus invéntus est eis: lapis autem, qui percússerat státuam, factus est mons magnus, et implévit univérsam terram. ℟. Redémit. 247.

Lectio ij.

Hoc est sómnium: interpretatiónem quoque ejus dicémus coram te, rex. Tu rex regum es: et Deus cœli regnum, et fortitúdinem, et impérium, et glóriam dedit tibi: et ómnia in quibus hábitant fílii hóminum, et béstiæ agri: vólucres quoque cœli dedit in manu tua, et sub ditióne tua univérsa constítuit: tu es ergo caput áureum. Et post te consúrget regnum áliud minus te argénteum: et regnum tértium áliud æreum, quod imperábit univérsæ terræ. Et regnum quartum erit velut ferrum. Quómodo ferrum comminuit, et domat ómnia, sic comminuet, et cónteret ómnia hæc.
℟. Angústiæ. 247.

Lectio iij.

Porro quia vidísti pedum et digitórum partem testæ fíguli, et partem férream: regnum divísum erit, quod tamen de plantário ferri oriétur, secúndum quod vidísti ferrum mistum testæ ex luto. Et dígitos pedum ex parte férreos, et ex parte fíctiles: ex parte regnum erit sólidum, et ex parte contrítum. Quod autem vidísti ferrum mistum testæ ex luto, commiscebúntur quidem humáno sémine, sed non adhærébunt sibi, sícuti ferrum miscéri non potest testæ. In diébus autem regnórum illórum, suscitábit Deus cœli regnum, quod in ætérnum non dissipábitur, et regnum ejus álteri pópulo non tradétur: comminuet autem, et consúmet univérsa regna hæc: et ipsum stabit in ætérnum.
℟. Misit Dóminus. 247.

FERIA TERTIA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 3. *b*

Pronuntiansque Nabuchodónosor rex, ait eis: Vérene Sidrach, Misach, et Abdénago, deos meos non cólitis, et státuam áuream, quam constítui: non adorátis? Nunc ergo si estis paráti, quacúmque hora audiéritis sónitum tubæ, fístulæ, cítharæ, sambúcæ, et psaltérii, et symphoníæ, omnísque géneris musicórum, prostérnite vos, et adoráte státuam, quam feci: quod si non adoravéri-

tis, eádem hora mittémini in fornácem ignis ardéntis: et quis est Deus, qui erípiet vos de manu mea?
℟. A fácie. 248.

Lectio ij.

RESPONDENTES Sidrach, Misach, et Abdénago, dixérunt regi Nabuchodónosor: Non opórtet nos de hac re respondére tibi. Ecce enim Deus noster, quem cólimus, potest erípere nos de camíno ignis ardéntis, et de mánibus tuis, o rex, liberáre. Quod si nolúerit, notum sit tibi, rex, quia deos tuos non cólimus, et státuam áuream, quam erexísti, non adorámus. Tunc Nabuchodónosor replétus est furóre: et aspéctus faciéi illíus immutátus est super Sidrach, Misach, et Abdénago, et præcépit ut succenderétur fornax séptuplum quam succéndi consuéverat.
℟. Civitátem. 248.

Lectio iij.

ET conféstim viri illi vincti, cum braccis suis, et tiáris, et calceaméntis, et véstibus, missi sunt in médium fornácis ignis ardéntis, nam jússio regis urgébat: fornax autem succénsa erat nimis. Porro viros illos, qui míserant Sidrach, Misach, et Abdénago, interfécit flamma ignis. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach, et Abdénago, cecidérunt in médio camíno ignis ardéntis, colligáti. Et ambulábant in médio flammæ laudántes Deum, et benedicéntes Dómino.
℟. Genti peccatríci. 248.

FERIA QUARTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j *Cap. 4. c*

RESPONDIT Baltássar, et dixit: Dómine mi, sómnium his qui te odérunt, et interpretátio ejus hóstibus tuis sit. Arborem quam vidísti sublímem atque robústam, cujus altitúdo pertíngit ad cœlum, et aspéctus illíus in omnem terram: et rami ejus pulchérrimi, et fructus ejus nímius, et esca ómnium in ea, subter eam habitántes béstiæ agri, et in ramis ejus commorántes aves cœli: Tu es rex, qui magnificátus es, et invaluísti: et magnitúdo tua crevit, et pervénit usque ad cœlum, et potéstas tua in términos univérsæ terræ.
℟. Indicábo tibi 249.

Lectio ij.

QUOD autem vidit rex vígilem et sanctum descéndere de cœlo, et dícere: Succídite árborem, et dissipáte illam, áttamen germen radícum ejus in terra dimíttite, et vinciátur ferro et ære in herbis foris, et rore cœli conspergátur, et cum feris sit pábulum ejus, donec septem témpora mutén-

tur super eum : Hæc est interpretátio senténtiæ Altíssimi, quæ pervénit super dóminum meum regem : Ejícient te ab homínibus, et cum béstiis ferísque erit habitátio tua, et fœnum ut bos cómedes, et rore cœli infundéris. ℟. Angústiæ. 249.

Lectio iij.

SEPTEM quoque témpora mutabúntur super te, donec scias quod dominétur Excélsus super regnum hóminum, et cuicúmque volúerit, det illud. Quod autem præcépit ut relinquerétur germen radícum ejus, id est árboris : regnum tuum tibi manébit, postquam cognóveris potestátem esse cœléstem. Quámobrem rex consílium meum pláceat tibi, et peccáta tua eleemósynis rédime, et iniquitátes tuas misericórdiis páuperum : fórsitan ignóscet delíctis tuis. Omnia hæc venérunt super Nabuchodónosor regem.

℟. Misit Dóminus. 240.

FERIA QUINTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 5.

BALTASSAR rex fecit grande convívium optimátibus suis mille : et unusquisque secúndum suam bibébat ætátem. Præcépit ergo jam temuléntus, ut afferréntur vasa áurea et argéntea, quæ asportáverat Nabuchodónosor pater ejus de templo, quod fuit in Jerúsalem, ut biberent in eis rex et optimátes ejus, uxorésque ejus, et concubínæ. Tunc alláta sunt vasa áurea, et argéntea, quæ asportáverat de templo, quod fúerat in Jerúsalem : et bibérunt in eis rex, et optimátes ejus, uxóres et concubínæ illíus. Bibébant vinum, et laudábant deos suos áureos, et argénteos, æreos, férreos, ligneósque et lapídeos. In eádem hora apparuérunt dígiti, quasi manus hóminis scribéntis contra candelábrum in superfície paríetis aulæ régiæ : et rex aspiciébat artículos manus scribéntis. Tunc fácies regis commutáta est, et cogitatiónes ejus conturbábant eum.

℟. Vidi Dóminum. 260.

Lectio ij.

IGITUR introdúctus est Dániel coram rege. Ad quem præfátus rex ait : Tu es Dániel de fíliis captivitátis Judæ, quem addúxit pater meus rex de Judæa? Audívi de te, quóniam spíritum deórum hábeas : et sciéntia intelligentiáque ac sapiéntia amplióres invéntæ sunt in te. Et nunc introgréssi sunt in conspéctu meo sapiéntes magi, ut scriptúram hanc légerent, et interpretatiónem ejus indicárent mihi : et nequivérunt

sensum hujus sermónis edícere. Porro ego audívi de te, quod possis obscúra interpretári, et ligáta dissólvere : si ergo vales scriptúram légere, et interpretatiónem ejus indicáre mihi, púrpura vestiéris, et torquem áuream circa collum tuum habébis, et tértius in regno meo princeps eris. Ad quæ respóndens Dániel, ait coram rege : Múnera tua sint tibi, et dona domus tuæ álteri da : scriptúram autem legam tibi, rex, et interpretatiónem ejus osténdam tibi.

℟. Aspice, Dñe, de. 260.

Lectio iij.

Hæc est autem scriptúra, quæ digésta est : Mane, Thecel, Phares. Et hæc est interpretátio sermónis. Mane : numerávit Deus regnum tuum, et complévit illud. Thecel : appénsus es in statéra, et invéntus es minus habens. Phares : divísum est regnum tuum, et datum est Medis, et Persis. Tunc jubénte rege indútus est Dániel púrpura, et circúmdata est torques áurea collo ejus : et prædicátum est de eo quod habéret potestátem tértius in regno suo. Eádem nocte interféctus est Baltássar rex Chaldæus. Et Daríus Medus succéssit in regnum annos natus sexagínta duos.

℟. Aspice, Dñe, quia. 261.

FERIA SEXTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j *Cap.* 6. *c*

Viri ergo illi curiósius inquiréntes, invenérunt Daniélem orántem et obsecrántem Deum suum. Et accedéntes locúti sunt regi super edícto : Rex, numquid non constituísti, ut omnis homo, qui rogáret quemquam de diis et homínibus, usque ad dies triginta, nisi te, rex, mitterétur in lacum leónum ? Ad quos respóndens rex, ait : Verus est sermo, juxta decrétum Medórum atque Persárum, quod prævaricári non licet. Tunc respondéntes dixérunt coram rege : Dániel de fíliis captivitátis Juda, non curávit de lege tua, et de edicto quod constituísti : sed tribus tempóribus per diem orat obsecratióne sua. Quod verbum cum audísset rex, satis contristátus est : et pro Daniéle pósuit cor ut liberáret eum, et usque ad occásum solis laborábat ut erúeret illum. Viri autem illi intelligéntes regem, dixérunt ei : Scito rex, quia lex Medórum atque Persárum est, ut omne decrétum, quod constitúeret rex, non liceat immutári.

℟. Super muros. 261.

Lectio ij.

Tunc rex præcépit ; et adduxérunt Daniélem, et

misérunt eum in lacum leónum. Dixítque rex Daniéli : Deus tuus, quem colis semper, ipse liberábit te. Allatúsque est lapis unus, et pósitus est super os laci : quem obsignávit rex ánnulo suo, et ánnulo optimátum suórum, ne quid fíeret contra Daniélem. Et ábiit rex in domum suam, et dormívit incœnátus, cibíque non sunt alláti coram eo, ínsuper et somnus recéssit ab eo. Tunc rex primo dilúculo consúrgens, festínus ad lacum leónum perréxit : appropinquánsque lácui, Daniélem voce lacrymábili inclamávit, et affátus est eum : Dániel serve Dei vivéntis, Deus tuus, cui tu servis semper, putásne váluit te liberáre a leónibus?

℟. Muro tuo. 262.

Lectio iij.

Et Dániel regi respóndens, ait : Rex in ætérnum vivit : Deus meus misit Angelum suum, et conclúsit ora leónum, et non nocuérunt mihi : quia coram eo justítia invénta est in me : sed et coram te, rex, delíctum non feci. Tunc veheménter rex gavísus est super eo, et Daniélem præcépit edúci de lacu : eductúsque est Dániel de lacu, et nulla læsio invénta est in eo, quia crédidit Deo suo. Jubénte autem rege, addúcti sunt viri illi, qui accusáverant Daniélem : et in lacum leónum missi sunt, ipsi, et fílii, et uxóres eórum : et non pervenérunt usque ad paviméntum laci, donec arríperent eos leónes, et ómnia ossa eórum comminuérunt.

℟. Sustinúimus. 262.

SABBATO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 9.

In anno primo Daríi fílii Assuéri de sémine Medórum, qui imperávit super regnum Chaldæórum : anno uno regni ejus, ego Dániel intelléxi in libris númerum annórum, de quo factus est sermo Dómini ad Jeremíam Prophétam, ut compleréntur desolatiónis Jerúsalem septuaginta anni. Et pósui fáciem meam ad Dóminum Deum meum rogáre et deprecári in jejúniis, sacco et cínere. Et orávi Dóminum Deum meum, et conféssus sum, et dixi : Obsecro, Dómine, Deus magne et terríbilis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus te, et custodiéntibus mandáta tua. Peccávimus, iniquitátem fécimus, ímpie égimus, et recéssimus, et declinávimus a mandátis tuis, ac judíciis.

℟. Laudábilis. 262.

Lectio ij.

Adhuc me loquénte in oratióne, ecce vir Gábriel,

quem víderam in visióne a princípio, cito volans tétigit me in témpore sacrifícii vespertíni. Et dócuit me, et locútus est mihi, dixítque : Dániel, nunc egréssus sum ut docérem te, et intellígeres. Ab exórdio precum tuárum egréssus est sermo : ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir desideriórum es : tu ergo animadvérte sermónem, et intéllige visiónem. Septuagínta hebdómades abbreviátæ sunt super pópulum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummétur prævaricátio, et finem accípiat peccátum, et deleátur iníquitas, et adducátur justítia sempitérna, et impleátur vísio, et prophetía, et ungátur Sanctus sanctórum.

℟. Angústiæ. 247.

Lectio iij.

Scito ergo, et animadvérte : Ab éxitu sermónis, ut íterum ædificétur Jerúsalem, usque ad Christum ducem, hebdómades septem, et hebdómades sexaginta duæ erunt : et rursum ædificábitur platéa, et muri in angústia témporum. Et post hebdómades sexagínta duas occidétur Christus ; et non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est. Et civitátem et sanctuárium dissipábit pópulus cum duce ventúro : et finis ejus vástitas, et post finem belli statúta desolátio. Confirmábit autem pactum multis hebdómada una : et in dimídio hebdómadis defíciet hóstia et sacrifícium : et erit in templo abominátio desolatiónis : et usque ad consummatiónem et finem perseverábit desolátio.

℟. Misit Dóminus. 247.

Ad Magnificat, Aña.

Qui cœlórum * cóntines thronum, et abyssos intuéris, Dómine Rex regum, montes pónderas, terram palmo conclúdis : exáudi nos, Dómine, in gemítibus nostris.

DOM. IV. NOVEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Osée Prophétæ.

Lectio j. *Cap.* 1.

Verbum Dómini, quod factum est ad Osée fílium Béeri, in diébus Ozíæ, Jóathan, Achaz, Ezechíæ, regum Juda, et in diébus Jeróboam, fílii Joas regis Israel. Princípium loquéndi Dómino in Osée : et dixit Dóminus ad Osée : Vade, sume tibi uxórem fornicatiónum, et fac tibi fílios fornicatiónum : quia fórnicans fornicábitur terra a Dómino. Et ábiit, et accépit Gomer fíliam Debélaim : et concépit, et péperit ei fílium.

℟. Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum : et plena erat omnis terra majestáte ejus :

* Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud : sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et.

Lectio ij.

Et dixit Dóminus ad eum : Voca nomen ejus Jézrahel : quóniam adhuc módicum, et visitábo sánguinem Jézrahel super domum Jehu, et quiéscere fáciam regnum domus Israel. Et in illa die cónteram arcum Israel in valle Jézrahel. Et concépit adhuc, et péperit fíliam. Et dixit ei : Voca nomen ejus, Absque misericórdia : quia non addam ultra miseréri dómui Israel, sed oblivióne oblivíscar eórum. Et dómui Juda miserébor, et salvábo eos in Dómino Deo suo : et non salvábo eos in arcu, et gládio, et in bello, et in equis, et in equítibus. ℟. Aspice, Dómine, de sede sancta tua, et cógita de nobis: inclína Deus meus aurem tuam, et audi : * Aperi óculos tuos, et vidi tribulatiónem nostram. ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio iij.

Et ablactávit eam, quæ erat absque misericórdia. Et concépit, et péperit fílium. Et dixit : Voca nomen ejus, Non pópulus meus : quia vos non pópulus meus : et ego non ero vester. Et erit númerus filiórum Israel quasi aréna maris, quæ sine mensúra est, et non numerábitur. Et erit in loco ubi dicétur eis : Non pópulus meus vos : dicétur eis : Fílii Dei vivéntis. Et congregabúntur fílii Juda, et fílii Israel páriter : et ponent síbimet caput unũ, et ascéndent de terra : quia magnus dies Jézrahel. ℟. Aspice, Dómine, quia facta est desoláta cívitas plena divítiis, sedet in tristítia dómina géntium : * Non est qui consolétur eam, nisi tu Deus noster. ℣. Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus. Non. Glória Patri. Non.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de Civitáte Dei.

Lectio iv. *L.* 18. *c.* 28.

Osee Prophéta, quanto profúndius quidem lóquitur, tanto operósius penetrátur. Sed áliquid inde suméndum est, et hic ex nostra promissióne ponéndum. Et erit, inquit, in loco quo dictum est eis, Non pópulus meus vos, vocabúntur et ipsi fílii Dei vivi. Hoc testimónium prophéticum de vocatióne pópuli Géntium, qui prius non pertinébat ad Deum, étiam Apóstoli intellexérunt. ℟. Super muros tuos Jerúsalem constítui custódes :

* Tota die et nocte non tacébunt laudáre nomen Dómini. ℣. Prædicábunt pópulis fortitúdinem meam, et annuntiábunt géntibus glóriam meam. Tota die.

Lectio v.

Et quia ipse quoque pópulus Géntium spirituáliter est in fíliis Abrahæ, ac per hoc recte dícitur Israel, proptérea séquitur, et dicit: Et congregabúntur fílii Juda, et fílii Israel in idípsum: et ponent síbimet principátum unum, et ascéndent a terra. Hoc si adhuc velímus expónere, elóquii prophétici obtundétur sapor. Recolátur tamen lapis ille anguláris, et duo illi paríetes, unus ex Judæis, alter ex Géntibus: ille nómine filiórum Juda, iste nómine filiórum Israel: eídem uni principátui suo in idípsum innitentes, et ascendéntes agnoscántur in terra.

℟. Muro tuo inexpugnábili circumcínge nos, Dómine, et armis tuæ poténtiæ prótege nos semper: * Líbera, Dómine Deus Israel, clamántes ad te. ℣. Erue nos in mirabílibus tuis, et da glóriam nómini tuo. Líbera.

Lectio vj.

Istos autem carnáles Israelítas, qui nunc nolunt crédere in Christum, póstea creditúros, id est, fílios eórum (nam útique isti in suum locum moriéndo transíbunt) idem Prophéta testátur, dicens: Quóniam diébus multis sedébunt fílii Israel sine rege, sine príncipe, sine sacrifício, sine altári, sine sacerdótio, sine manifestatiónibus. Quis non vídeat, nunc sic esse Judæos?

℟. Sustinúimus pacem, et non venit: quæsívimus bona, et ecce turbátio: cognóvimus, Dómine, peccáta nostra: * Non in perpétuum obliviscáris nos. ℣. Peccávimus, ímpie géssimus, iniquitátem fécimus, Dómine, in omnem justítiam tuam. Non. Glória Patri. Non.

℟. vij. Laudábilis pópulus, * Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens: Opus mánuum meárum tu es, heréditas mea, Israel. ℣. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus, pópulus eléctus in hereditátem. Quem.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De Oséе Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 4.

Audite verbum Dómini, fílii Israel, quia judícium

Dómino cum habitatóribus terræ : non est enim véritas, et non est misericórdia, et non est sciéntia Dei in terra. Maledíctum, et mendácium, et homicídium, et furtum, et adultérium inundavérunt, et sanguis sánguinem tétigit. Propter hoc lugébit terra, et infirmábitur omnis qui hábitat in ea, in béstia agri, et in vólucre cœli : sed et pisces maris congregabúntur. ℟. Redémit. 247.

Lectio ij.

VERUMTAMEN unusquísque non júdicet : et non arguátur vir : pópulus enim tuus, sicut hi qui contradícunt sacerdóti. Et córrues hódie, et córruet étiam prophéta tecum : nocte tacére feci matrem tuam. Contícuit pópulus meus, eo quod non habúerit sciéntiam : quia tu sciéntiam repulísti, repéllam te, ne sacerdótio fungáris mihi : et oblíta es legis Dei tui, oblivíscar filiórum tuórum et ego.

℟. Angústiæ. 247.

Lectio iij.

SECUNDUM multitúdinem eórum sic peccavérunt mihi : glóriam eórum in ignomíniam commutábo. Peccáta pópuli mei coméedent, et ad iniquitátem eórum sublevábunt ánimas eórum. Et erit sicut pópulus, sic sacérdos : et visitábo super eum vias ejus, et cogitatiónes ejus reddam ei. Et cómedent, et non saturabúntur : fornicáti sunt, et non cessavérunt : quóniam Dóminum dereliquérunt in non custodiéndo.

℟. Misit Dóminus. 247.

FERIA TERTIA.

Incipit Joel Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1.

VERBUM Dómini quod factum est ad Joel fílium Phátuel. Audíte hoc senes, et áuribus percípite omnes habitatóres terræ : si factum est istud in diébus vestris, aut in diébus patrum vestrórum? Super hoc fíliis vestris narráte, et fílii vestri fíliis suis, et fílii eórum generatióni álteræ. Resíduum erúcæ comédit locústa, et resíduum locústæ comédit bruchus, et resíduum bruchi comédit rubígo.

℟. A fácie. 248.

Lectio ij.

EXPERGISCIMINI ébrii, et flete, et ululáte omnes, qui bíbitis vinum in dulcédine : quóniam périit ab ore vestro. Gens enim ascéndit super terram meam, fortis et innumerábilis : dentes ejus ut dentes leónis : et moláres ejus ut cátuli leónis. Pósuit víneam meam in desértum, et ficum meam decorticávit : nudans spoliávit eam, et projécit : albi facti sunt rami ejus.

℟. Civitátem. 248.

Lectio iij.

PLANGE quasi virgo accíncta sacco super virum pubertátis suæ. Périit sacrifícium et libátio de domo Dómini : luxérunt sacerdótes minístri Dómini. Depopuláta est régio, luxit humus : quóniam devastátum est tríticum, confúsum est vinum, elánguit óleum. Confúsi sunt agrícolæ, ululavérunt vinitóres super fruménto et hórdeo, quia périit messis agri.

℟. Genti peccatríci. 248.

FERIA QUARTA.

De Joéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 3.

IN diébus illis, et in témpore illo, cum convértero captivitátem Juda et Jerúsalem : Congregábo omnes gentes, et dedúcam eas in vallem Jósaphat : et disceptábo cum eis ibi super pópulo meo, et hereditáte mea Israel, quos dispersérunt in natiónibus, et terram meam divisérunt. Et super pópulum meum misérunt sortem : et posuérunt púerum in prostíbulo, et puéllam vendidérunt pro vino ut bíberent.

℟. Indicábo. 249.

Lectio ij.

VERUM quid mihi et vobis Tyrus et Sidon, et omnis términus Palæstinórum? numquid ultiónem vos reddétis mihi? et si ulciscímini vos contra me, cito velóciter reddam vicissitúdinem vobis super caput vestrum. Argéntum enim meum et aurum tulístis : et desiderabília mea et pulchérrima intulístis in delúbra vestra. Et fílios Juda, et fílios Jerúsalem vendidístis fíliis Græcórum : ut longe facerétis eos de fínibus suis. Ecce ego suscitábo eos de loco, in quo vendidístis eos : et convértam retributiónem vestram in caput vestrum.

℟. Angústiæ. 249.

Lectio iij.

ET vendam fílios vestros, et fílias vestras in mánibus filiórum Juda, et venúmdabunt eos Sabæis genti longínquæ, quia Dóminus locútus est. Clamáte hoc in géntibus, sanctificáte bellum, suscitáte robústos : accédant, ascéndant omnes viri bellatóres. Concídite arátra vestra in gládios, et ligónes vestros in lánceas. Infírmus dicat : Quia fortis ego sum. Erúmpite, et veníte omnes gentes de circúitu, et congregámini : ibi occúmbere fáciet Dñus robústos tuos. Consúrgant, et ascéndant gentes in vallem Jósaphat : quia ibi sedébo ut júdicem omnes gentes in circúitu.

℟. Misit Dóminus. 249.

FERIA QUINTA.

Incipit Amos Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1.

VERBA Amos, qui fuit in pastóribus de Thécue :

quæ vidit super Israel in diébus Oziæ regis Juda, et in diébus Jeróboam filii Joas regis Israel, ante duos annos terræmótus. Et dixit : Dóminus de Sion rúgiet, et de Jerúsalem dabit vocem suam : et luxérunt speciósa pastórum, et exsiccátus est vertex Carméli.
℟. Vidi Dóminum. 268.

Lectio ij.

Hæc dicit Dóminus : Super tribus sceléribus Damásci, et super quátuor non convértam eum, eo quod trituráverint in plaustris férreis Gálaad. Et mittam ignem in domum Azael : et devorábit domos Bénadad. Et cónteram vectem Damásci : et dispérdam habitatórem de campo idóli, et tenéntem sceptrum de domo voluptátis : et transferétur pópulus Syriæ Cyrénen, dicit Dóminus.
℟. Aspice, Dñe, de. 269.

Lectio iij.

Hæc dicit Dóminus : Super tribus sceléribus Gazæ, et super quátuor non convértam eum : eo quod transtúlerint captivitátem perféctam, ut conclúderent eam in Idumæa. Et mittam ignem in murum Gazæ, et devorábit ædes ejus. Et dispérdam habitatórem de Azóto, et tenéntem sceptrum de Ascalóne : et convértam manum meam super Accaron, et períbunt réliqui Philisthinórum, dicit Dóminus Deus.
℟. Aspice, Dñe, quia. 269.

FERIA SEXTA.

Incipit Abdias Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1.

Visio Abdíæ. Hæc dicit Dóminus Deus ad Edom : Audítum audívimus a Dómino, et legátum ad Gentes misit : Súrgite, et consurgámus advérsus eum in prælium. Ecce párvulum dedi te in Géntibus : contemptíbilis tu es valde. Supérbia cordis tui éxtulit te, habitántem in scissúris petrárum, exaltántem sólium tuum : qui dicis in corde tuo . Quis détrahet me in terram ? Si exaltátus fúeris ut áquila, et si inter sídera posúeris nidum tuum : inde détraham te, dicit Dñus.
℟. Super muros. 269.

Lectio ij.

Si fures introíssent ad te, si latrónes per noctem, quómodo conticuísses? nonne furáti essent sufficiéntia sibi ? si vindemiatóres introíssent ad te, numquid saltem racémum reliquíssent tibi ? quómodo scrutáti sunt Esau, investigavérunt abscóndita ejus? Usque ad términum emisérunt te : omnes viri fœderis tui illusérunt tibi, invaluérunt advérsum te viri pacis tuæ : qui comedunt tecum, ponent insídias subter te : non est prudéntia in eo. ℟. Muro tuo. 270.

Lectio ij.

NUMQUID non in die illa, dicit Dóminus, perdam sapiéntes de Idumæa, et prudéntiam de monte Esau? et timébunt fortes tui a Merídie, ut intéreat vir de monte Esau. Propter interfectiónem, et propter iniquitátem in fratrem tuum Jacob, opériet te confúsio, et períbis in ætérnum. In die cum stares advérsus eum, quando capiébant alieni exércitum ejus, et extránei ingrediebántur portas ejus, et super Jerúsalem mittébant sortem : tu quoque eras quasi unus ex eis.
℟. Sustinúimus. 270.

SABBATO.

Incipit Jonas Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1.

ET factum est verbum Dómini ad Jonam filium Amáthi, dicens : Surge, et vade in Níniven civitátem grandem, et prædica in ea : quia ascéndit malítia ejus coram me. Et surréxit Jonas, ut fúgeret in Tharsis a fácie Dómini, et descéndit in Joppen, et invénit navem eúntem in Tharsis : et dedit naulam ejus, et descéndit in eam, ut iret cum eis in Tharsis a fácie Dómini. Dóminus autem misit ventum magnum in mare : et facta est tempéstas magna in mari, et navis periclitabátur cónteri.
℟. Laudábilis. 246.

Lectio ij.

ET timuérunt nautæ, et clamavérunt viri ad deum suum : et misérunt vasa, quæ erant in navi, in mare, ut alleviarétur ab eis : et Jonas descéndit ad interióra navis, et dormiébat sopóre gravi. Et accéssit ad eum gubernátor, et dixit ei : Quid tu sopóre deprímeris? surge, ínvoca Deum tuum, si forte recógitet Deus de nobis, et non pereámus. Et dixit vir ad collégam suum : Veníte, et mittámus sortes, et sciámus quare hoc malum sit nobis. Et misérunt sortes : et cécidit sors super Jonam.
℟. Angústiæ. 247.

Lectio iij.

ET dixérunt ad eum : Indica nobis cujus causa malum istud sit nobis : quod est opus tuum? quæ terra tua, et quo vadis? vel ex quo pópulo es tu? Et dixit ad eos : Hebræus ego sum, et Dóminum Deum cœli ego tímeo, qui fecit mare et áridam. Et timuérunt viri timóre magno, et dixérunt ad eum : Quid hoc fecísti? (Cognovérunt enim viri quod a fácie Dómini fúgeret, quia indicáverat eis.) Et dixérunt ad eum : Quid faciémus tibi, et cessábit mare a nobis? quia mare ibat, et intumescébat. Et dixit ad eos : Tóllite me, et míttite in mare, et cessábit mare a vobis :

scio enim ego quóniam propter me tempéstas hæc grandis venit super vos.
℟. Misit Dóminus. 247.

SABBATO

ANTE DOM. V. NOVEMBRIS.

Ad Magnificat, Aña. Super muros * tuos Jerúsalem constítui custódes : tota die et nocte non tacébunt laudáre nomen Dómini.

DOM. V. NOVEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit Michæas Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1.

VERBUM Dómini, quod factum est ad Michæam Morasthíten, in diébus Jóathan, Achaz, et Ezechíæ, regum Juda : quod vidit super Samaríam, et Jerúsalem. Audíte, pópuli omnes, et atténdat terra et plenitúdo ejus : et sit Dóminus Deus vobis in testem, Dóminus de templo sancto suo. Quia ecce Dóminus egrediétur de loco suo : et descéndet, et calcábit super excélsa terræ.
℟. Vidi Dñum sedéntem super sólium excélsum et elevátum : et plena erat omnis terra majestáte ejus : * Et ea quæ sub ipso erant replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud : sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et.

Lectio ij.

ET consuméntur montes subtus eum : et valles scindéntur sicut cera a fácie ignis, et sicut aquæ, quæ decúrrunt in præceps. In scélere Jacob omne istud, et in peccátis domus Israel. Quod scelus Jacob? nonne Samaría? et quæ excélsa Judæ? nonne Jerúsalem? et ponam Samaríam quasi acérvum lápidum in agro cum plantátur vínea : et détraham in vallem lápides ejus, et fundaménta ejus reveláb0.
℟. Aspice, Dómine, de sede sancta tua, et cógita de nobis : inclína, Deus meus, aurem tuam, et audi : * Aperi óculos tuos, et vide tribulatiónem nostram. ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio iij.

ET ómnia sculptília ejus concidéntur, et omnes mercédes ejus comburéntur igne, et ómnia idóla ejus ponam in perditiónem : quia de mercédibus meretrícis congregáta sunt, et usque ad mercédem meretrícis reverténtur. Super hoc plangam, et ululábo : vadam spoliátus, et nudus : fáciam planctum velut dracónum, et luctum quasi struthiónum. Quia desperáta est plaga ejus, quia venit usque ad Judam, tétigit portam pópuli mei usque ad Jerúsalem.
℟. Aspice, Dómine, quia facta est desoláta cívitas plena divítiis, sedet in tristítia dómina Géntium. * Non est qui consolétur eam, nisi tu

Deus noster. ℣. Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus. Non. Glória Patri. Non.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Basilii Magni in Ps. trigésimum tértium.

Lectio iv.

Cum te appetítus inváserit peccándi, velim cógites horríbile illud et intolerábile Christi tribúnal, in quo præsidébit judex in alto et excélso throno: astábit autem omnis creatúra, ad gloriósum illíus conspéctum contremiscens. Adducéndi étiam nos sumus sínguli, eórum quæ in vita gessérimus, ratiónem redditúri. Mox illis qui multa mala in vita perpetrárint, terríbiles quidam et defórmes assistent ángeli, ígneos vultus præ se ferentes, atque ignem spirántes, ea re propósiti et voluntátis acerbitátem ostendéntes, nocti vultu símiles, propter mœrórem et ódium in humánum genus. ℟. Super muros tuos Jerúsalem constitui custódes: * Tota die et nocte non tacébunt laudáre nomen Dómini. ℣. Prædicábunt pópulis fortitúdinem meam, et annuntiábunt Géntibus glóriam meam. Tota.

Lectio v.

Ad hæc cógites profúndum báratbrum, inextricábiles ténebras, ignem caréntem splendóre, uréndi quidem vim habéntem, sed privátum lúmine; deinde vérmium genus venénum immíttens, et carnē vorans, inexplebíliter edens, neque unquam saturitátem séntiens, intolerábiles dolóres corrosióne ipsa infígens. Postrémo, quod suppliciórum ómnium gravíssimum est, oppróbrium illud et confusiónē sempitérnam. Hæc time, et hoc timóre corréptus, ánimam a peccatórum concupiscéntia tamquam freno quodam réprime. ℟. Muro tuo inexpugnábili circumcinge nos, Dómine, et armis tuæ poténtiæ prótege nos semper: * Líbera, Dómine Deus Israel, clamántes ad te. ℣. Erue nos in mirabílibus tuis, et da glóriam nómini tuo. Líbera.

Lectio vj.

Hunc timórem Dómini se doctúrum Prophéta promísit: docére autem non simplíciter promísit, sed eos, qui eum audíre volúerint: non eos, qui lóngius prolápsi sunt, sed qui salútem appeténtes accúrrunt: non aliénos a promissiónibus, sed ex baptísmate filiórum adoptiónis, verbo ipsi conciliátos atque conjúnctos. Proptérea, Venite, inquit, hoc est, per bona ópera accédite ad me, fílii, quippe qui per regeneratiónem fílii lucis éffici digni facti estis:

audíte qui aures cordis habétis apértas; timórem Dómini docébo vos : illum scílicet, quem paulo ante oratióne nostra descrípsimus. ℟. Sustinúimus pacem, et non venit : quæsívimus bona, et ecce turbátio : cognóvimus, Dómine, peccáta nostra : * Non in perpétuum obliviscáris nos. ℣. Peccávimus, ímpie géssimus, iniquitátem fécimus, Dómine, in omnem justítiam tuam. Non. Glória Patri. Non.

℟. vij. Laudábilis pópulus, * Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens : Opus mánuum meárum tu es, heréditas mea Israel. ℣. Beáta gens cujus est Dóminus Deus, pópulus eléctus in hereditátem. Quem.

℟. viij. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

Incipit Nahum Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1.

ONUS Ninive : Liber visiónis Nahum Elcesæi. Deus æmulátor, et ulcíscens Dóminus : ulcíscens Dóminus, et habens furórem : ulcíscens Dóminus in hostes suos, et iráscens ipse inimícis suis. Dóminus pátiens, et magnus fortitúdine, et mundans non fáciet innocéntem. Dóminus in tempestáte, et túrbine viæ ejus, et nébulæ pulvis pedum ejus. Increpans mare, et exsíccans illud : et ómnia flúmina ad desértum dedúcens. ℟. Redémit pópulum. 247.

Lectio ij.

INFIRMATUS est Basan, et Carmélus : et flos Líbani elánguit. Montes commóti sunt ab eo, et colles desoláti sunt : et contrémuit terra a fácie ejus, et orbis, et omnes habitántes in eo. Ante fáciem indignatiónis ejus quis stabit ? et quis resístet in ira furóris ejus ? Indignátio ejus effúsa est ut ignis: et petræ dissolútæ sunt ab eo. ℟. Angústiæ mihi. 247.

Lectio iij.

BONUS Dóminus et confórtans in die tribulatiónis : et sciens sperántes in se. Et in dilúvio prætereúnte, consummatiónem fáciet loci ejus : et inimícos ejus persequéntur ténebræ. Quid cogitátis contra Dóminum ? consummatiónem ipse fáciet : non consúrget duplex tribulátio. Quia sicut spinæ se ínvicem complectúntur, sic convívium eórum páriter potántium : consumméntur quasi stípula ariditáte plena. ℟. Misit Dóminus. 247.

FERIA TERTIA.

Incipit Hábacuc Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1.

ONUS, quod vidit Hábacuc Prophéta. Usquequo, Dómine, clamábo, et non exáudies? vociferábor ad te vim pátiens, et non salvábis? Quare ostendísti mihi iniquitátem et labórem, vidére prædam et injustítiam contra me? et factum est judícium, et contradíctio poténtior. Propter hoc lacerála est lex, et non pervénit usque ad finem judícium: quia ímpius prævalet advérsus justum, proptérea egréditur judícium pervérsum.

℟. A fácie. 248.

Lectio ij.

ASPICITE in géntibus, et vidéte: admirámini, et obstupéscite: quia opus factum est in diébus vestris, quod nemo credet cum narrábitur. Quia ecce ego suscitábo Chaldæos, gentem amáram, et velócem, ambulántem super latitúdinem terræ, ut possídeat tabernácula non sua. Horríbilis, et terríbilis est: ex semetípsa judícium, et onus ejus egrediétur.

℟. Civitátem. 248.

Lectio iij.

LEVIORES pardis equi ejus; et velocióres lupis vespertínis, et diffundéntur équites ejus: équites namque ejus de longe vénient, volábunt quasi áquila festínans ad comedéndum. Omnes ad prædam vénient, fácies eórum ventus urens: et congregábit quasi arénam captivitátem. Et ipse de régibus triumphábit, et tyránni ridículi ejus erunt: ipse super omnem munitiónem ridébit, et comportábit ággerem: et cápiet eam.

℟. Genti peccatríci. 248.

FERIA QUARTA.

Incipit Sophonías Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1.

VERBUM Dómini quod factum est ad Sophoníam fílium Chusi, fílii Godolíæ, fílii Amaríæ, fílii Ezecíæ, in diébus Josíæ fílii Amon regis Judæ. Cóngregans congregábo ómnia a fácie terræ, dicit Dóminus: cóngregans hóminem et pecus, cóngregans volatília cœli, et pisces maris: et ruínæ impiórum erunt: et dispérdam hómines a fácie terræ, dicit Dóminus.

℟. Indicábo. 249.

Lectio ij.

ET exténdam manū meam super Judam, et super omnes habitántes Jerúsalem: et dispérdam de loco hoc relíquias Baal, et nómina æedituórum cum sacerdótibus: et eos qui adórant super tecta milítiam cœli, et adórant, et jurant in Dómino, et jurant in Melchom. Et qui avertúntur de post

tergum Dómini, et qui non quæsiérunt Dóminum, nec investigavérunt eum.

℟. Angústiæ mihi. 249.

Lectio iij.

SILETE a fácie Dómini Dei: quia juxta est dies Dómini, quia præparávit Dóminus hóstiam, sanctificávit vocátos suos. Et erit: in die hóstiæ Dómini, visitábo super príncipes, et super fílios regis, et super omnes qui indúti sunt veste peregrína, et visitábo super omnem, qui arrogánter ingréditur super limen in die illa: qui complent domum Dómini Dei sui iniquitáte et dolo.

℟. Misit Dóminus. 249.

FERIA QUINTA.

Incipit Aggæus Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1.

IN anno secúndo Daríi regis, in mense sexto, in die una mensis, factum est verbum Dómini in manu Aggæi Prophétæ, ad Zoróbabel fílium Saláthiel, ducem Juda, et ad Jesum, fílium Jósedec, sacerdótem magnum, dicens: Hæc ait Dóminus exercítuum, dicens: Pópulus iste dicit: Nondum venit tempus domus Dómini ædificándæ.

℟. Vidi Dóminum. 275.

Lectio ij.

ET factum est verbum Dómini in manu Aggæi Prophétæ, dicens: Numquid tempus vobis est ut habitétis in dómibus laqueátis, et domus ista desérta? Et nunc hæc dicit Dóminus exercítuum: Pónite corda vestra super vias vestras. Seminástis multum, et intulístis parum: comedístis, et non estis satiáti: bibístis, et non estis inebriáti: operuístis vos, et non estis calefácti: et qui mercédes congregávit, misit eas in sácculum pertúsum.

℟. Aspice, Dñe, de. 275.

Lectio iij.

HÆC dicit Dóminus exercítuum: Pónite corda vestra super vias vestras: ascéndite in montem, portáte ligna, et ædificáte domum: et acceptábilis mihi erit, et glorificábor, dicit Dóminus. Respexístis ad ámplius, et ecce factum est minus: et intulístis in domum, et exsufflávi illud: quam ob causam, dicit Dóminus exercítuum? quia domus mea desérta est, et vos festinátis unusquisque in domum suam. Propter hoc super vos prohíbiti sunt cœli ne darent rorem, et terra prohíbita est ne daret germen suum.

℟. Aspice, Dñe, quia. 275.

FERIA SEXTA.

Incipit Zacharías Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1.

IN mense octávo, in anno secúndo Daríi regis, factum est verbum Dómini ad Zacharíam, fílium Bara-

chíæ, filii Addo, Prophétam, dicens: Irátus est Dóminus super patres vestros iracúndia. Et dices ad eos: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Convertímini ad me, ait Dóminus exercítuum: et convértar ad vos, dicit Dóminus exercítuum.

℟. Super muros. 276.

Lectio ij.

Ne sitis sicut patres vestri, ad quos clamábant Prophétæ prióres, dicéntes: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Convertímini de viis vestris malis, et de cogitatiónibus vestris péssimis: et non audiérunt, neque attendérunt ad me, dicit Dóminus. Patres vestri ubi sunt? et Prophétæ numquid in sempitérnum vivent?

℟. Muro tuo. 276.

Lectio iij.

Verumtamen verba mea, et legítima mea, quæ mandávi servis meis Prophétis, numquid non comprehendérunt patres vestros et convérsi sunt, et dixérunt: Sicut cogitávit Dóminus exercítuum fácere nobis secúndum vias nostras, et secúndum adinventiónes nostras, fecit nobis?

℟. Sustinúimus. 277.

SABBATO.

Incipit Malachías Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1.

Onus verbi Dómini ad Israel in manu Malachíæ. Diléxi vos, dicit Dóminus, et dixístis: In quo dilexísti nos? Nonne frater erat Esau Jacob, dicit Dóminus, et diléxi Jacob, Esau autem ódio hábui? et pósui montes ejus in solitúdinem, et hereditátem ejus in dracónes desérti. Quod si díxerit Idumæa: Destrúcti sumus, sed reverténtes ædificábimus quæ destrúcta sunt: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Isti ædificábunt, et ego déstruam: et vocabúntur términi ímpietátis, et pópulus cui irátus est Dóminus usque in ætérnum.

℟. Laudábilis. 277.

Lectio ij.

Et óculi vestri vidébunt: et vos dicétis: Magnificétur Dóminus super términum Israel. Filius honórat patrem, et servus dóminum suum: si ergo Pater ego sum, ubi est honor meus? et si Dóminus ego sum, ubi est timor meus? dicit Dóminus exercítuum. Ad vos, o sacerdótes, qui despícitis nomen meum, et dixístis: In quo despéximus nomen tuum? Offértis super altáre meum panem pollútum, et dícitis: In quo pollúimus te? In eo quod dícitis: Mensa Dómini despécta est.

℟. Angústiæ. 247.

Lectio iij.

Si offerátis cæcum ad immolándum, nonne ma-

lum est? et si offerátis claudum, et lánguidum, nonne malum est? offer illud duci tuo, si placúerit ei, aut si suscéperit fáciem tuam, dicit Dóminus exercítuum. Et nunc deprecámini vultum Dei ut misereátur vestri (de manu enim vestra factum est hoc) si quómodo suscípiat fácies vestras, dicit Dóminus exercítuum. Quis est in vobis, qui claudat óstia, et incéndat altáre meum gratúito? non est mihi volúntas in vobis, dicit Dóminus exercítuum: et munus non suscípiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usque ad occásum, magnum est nomen meum in Géntibus, et in omni loco sacrificátur, et offértur nómini meo oblátio munda: quia magnum est nomen meum in Géntibus, dicit Dóminus exercítuum.

℟. Misit Dóminus. 247.

SABBATO

ANTE DOMINIC. I. ADVENTUS.

Ad Vesperas, Añæ cum Psalmis de Psalterio. 152.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

Fratres, Hora est jam nos de somno súrgere. Nunc enim própior est nostra salus, quam cum credídimus. ℟. Deo grátias.

Hymnus.

Creator alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu, Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.
Qui dæmonis ne fráudibus
Períret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.
Commúne qui mundi nefas
Ut expiáres, ad Crucem
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.
Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primũ sonat,
Et Cœlites, et ínferi
Treménte curvántur genu.
Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem:
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri, cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Am.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnificat, Aña

Ecce nomen Dómini * venit de longínquo, et cláritas ejus replet orbem terrárum.

Oratio.

Excita, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni: ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum perículis, te mereámur protegénte éripi, te liberánte salvári. Qui vivis.

Commemor., seu Suffragia Sanctorum, non fiunt per totum Adventum, etiam in Officio de Sanctis, nec de Cruce in feriali Officio.

IN DOMINICIS

PER ORDINEM DISPOSITÆ AB UNDECIMA POST PENTECOSTEN USQUE AD ADVENTUM.

DOMINICA XI. PENT.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui abundántia pietátis tuæ et mérita súpplicum excédis et vota: effúnde super nos misericórdiam tuam; ut dimíttas quæ consciéntia métuit, et adjícias quod orátio non præsúmit. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vij. *Cap.* 7. *d*

IN illo témpore: Exiens Jesus de fínibus Tyri, venit per Sidónem ad mare Galilææ, inter médios fines Decapóleos. Et réliqua.

Homilia S. Gregórii Papæ. *Hom.10.l.1.in Ez.ante med.*

QUID est, quod Creátor ómnium Deus, cum surdum et mutum sanáre voluísset, in aures illíus suos dígitos misit, et éxpuens linguam ejus tétigit? Quid per dígitos Redemptóris, nisi dona sancti Spíritus designántur? Unde cum in álio loco ejecísset dæmónium, dixit: Si in dígito Dei ejício dæmónia, profécto pervénit in vos regnum Dei. Qua de re per Evangelístam álium dixísse descríbitur: Si ego in Spíritu Dei ejício dæmones, ígitur pervénit in vos regnum Dei. Ex quo utróque loco collígitur, quia dígitus Spíritus vocátur. Dígitos ergo in aurículas míttere, est per dona Spíritus sancti mentem surdi ad obediéndum aperíre.

Lectio viij.

QUID est vero, quod éxpuens linguam ejus tétigit? Salíva nobis est ex ore Redemptóris accépta sapiéntia in elóquio divíno. Salíva quippe ex cápite défluit in ore. Ea ergo sapiéntia, quæ ipse est, dum lingua nostra tángitur, mox ad prædicatiónis verba formátur. Qui suspíciens in cœlum, ingémuit: non quod ipse necessárium gémitum habéret, qui dabat quod postulábat: sed nos ad eum gémere, qui

cœlo præsidet, dócuit : ut et aures nostræ per donum Spíritus sancti aperíri, et lingua per salívam oris, id est, per sciéntiam divínæ locutiónis, solvi débeat ad verba prædicatiónis.

Lectio ix.

Cui mox, Ephphetha, id est, adaperíre, dícitur; et statim apértæ sunt aures ejus, et solútum est vínculum linguæ ejus. Qua in re notándum est, quia propter clausas aures dictum est, adaperíre. Sed cui aures cordis ad obediéndum apértæ fúerint, ex subsequénti procul dúbio étiam linguæ ejus vínculum sólvitur : ut bona quæ ipse fécerit, étiam faciénda áliis loquátur. Ubi bene ádditur : Et loquebátur recte. Ille enim recte lóquitur, qui prius obediéndo fécerit quæ loquéndo ádmonet esse faciénda.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Cum transísset Dóminus * fines Tyri, surdos fecit audíre, et mutos loqui.

Ad Magnificat, Aña.

Bene ómnia fecit, * et surdos fecit audíre, et mutos loqui.

DOMINICA XII. PENT.

Oratio.

Omnipotens et miséricors Deus, de cujus múnere venit, ut tibi a fidélibus tuis digne et laudabíliter serviátur : tríbue, quæsumus, nobis ; ut ad promissiónes tuas sine offensióne currámus. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 10. *d*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Beáti óculi, qui vident quæ vos vidétis. Dico enim vobis, quod multi Prophétæ et reges voluérunt vidére quæ vos vidétis, et non vidérunt. Et réliqua.

Homilía ven. Bedæ Presb.

Lib. 3. *c.* 43. *in Luc.* 10.

Non óculi Scribárum et Pharisæórum, qui corpus tantum Dómini vidére, sed illi beáti óculi, qui ejus possunt cognóscere sacraménta, de quibus dícitur : Et revelásti ea párvulis. Beáti óculi parvulórum, quibus et se et Patrem Fílius reveláre dignátur. Abraham exultávit ut vidéret diem Christi : et vidit, et gavísus est. Isaías quoque, et Michæas, et multi álii Prophétæ vidérunt glóriam Dómini : qui et proptérea Vidéntes sunt appelláti : sed hi omnes a longe aspiciéntes et salutántes, per spéculum et in ænígmate vidérunt.

Lectio viij.

Apostoli autem in præsentiárum habéntes Dóminum, convescentésque ei, et quæcúmque voluíssent in-

terrogándo discéntes, nequáquam per Angelos, aut várias visiónum spécies opus habébant docéri. Quos vero Lucas multos Prophétas et reges dicit, Matthæus apértius Prophétas et justos appéllat. Ipsi sunt enim reges magni: quia tentatiónum suárum mótibus non consentiéndo succúmbere, sed regéndo præésse novérunt.

Lectio ix.

Et ecce quidam Legisperítus surréxit, tentans eum, et dicens: Magister, quid faciéndo vitam ætérnam possidébo? Legisperítus, qui de vita ætérna Dóminum tentans intérrogat, occasiónem, ut reor, tentándi de ipsis Dómini sermónibus sumpsit, ubi ait: Gaudéte autem quod nómina vestra scripta sunt in cœlis. Sed ipsa sua tentatióne declárat, quam vera sit illa Dómini conféssio, qua Patri lóquitur: Quod abscondísti hæc a sapiéntibus, et prudéntibus, et revelásti ea párvulis.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.
Magíster, * quid faciéndo vitam ætérnam possidébo? At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? Quómodo legis? Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.
Homo quidam * descendébat ab Jerúsalem in Jéricho, et íncidit in latrónes, qui étiam despoliavérunt eum, et, plagis impósitis, abiérunt, semivívo relícto.

DOMINICA XIII. PENT.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, da nobis fídei, spei, et charitátis augméntum: et ut mereámur ássequi quod promíttis, fac nos amáre quod præcipis. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 17. *c*

In illo témpore: Dum iret Jesus in Jerúsalem, transíbat per médiam Samaríam et Galilæam. Et cum ingrederétur quoddam castéllum, occurrérunt ei decem viri leprósi. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc.
L. 2. *quæst. Ev. c.* 40.

De decem leprósis, quos Dóminus ita mundávit, cum ait: Ite, osténdite vos sacerdótibus: quæri potest, cur eos ad sacerdótes míserit, ut, cum irent, mundaréntur. Nullum enim eórum quibus hæc corporália benefícia præstitit, invenítur misísse ad sacerdótes, nisi leprósos. Nam et illum a lepra mundáverat, cui dixit: Vade, osténde te sacerdótibus, et offer pro te sacrifíciũ,

quod præcépit Moyses, in testimónium illis. Quæréndum ígitur est, quid ipsa lepra signíficet : non enim sanáti, sed mundáti dicúntur, qui ea caruérunt. Colóris quippe vítium est, non valetúdinis, aut integritátis sénsuum atque membrórum.

Lectio viij.

LEPROSI ergo non absúrde intélligi possunt, qui sciéntiam veræ fídei non habéntes, várias doctrínas profiténtur erróris. Non enim abscóndunt imperítiâ suam, sed pro summa perítia próferunt in lucem, et jactántia sermónis osténtant. Nulla porro falsa doctrína est, quæ non áliqua vera intermísceat. Vera ergo falsis inordináte permíxta, in una disputatióne vel narratióne hóminis, tamquam in uníus córporis colóre apparéntia, significant lepram, tamquam veris falsísque colórum fucis humána córpora variántem atque maculántem.

Lectio ix.

HI autem tam vitándi sunt Ecclésiæ, ut, si fíeri potest, lóngius remóti, magno clamóre Christum interpéllent : sicut isti decem stetérunt a longe, et levavérunt vocem, dicéntes : Jesu præcéptor, miserére nostri. Nam et quod præceptórem vocant, (quo nómine néscio utrum quisquam Dóminum interpelláverit pro medicína corporáli) satis puto significáre, lepram falsam esse doctrínam, quam bonus præcéptor abstérgit.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Cum transíret Jesus * quoddam castéllum, occurrérunt ei decem viri leprósi : qui stetérunt a longe, et levavérunt vocem, dicéntes : Jesu præcéptor, miserére nostri.

Ad Magnificat, Aña.

Unus autem * ex illis, ut vidit quod mundátus est, regréssus est cum magna voce magníficans Deum, allelúia.

DOMINICA XIV. PENT.

Oratio.

CUSTODI, Dómine, quæsumus, Ecclésiam tuam propitiatióne perpétua : et, quia sine te lábitur humána mortálitas, tuis semper auxíliis et abstrahátur a nóxiis, et ad salutária dirigátur. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 6. *c*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Nemo potest duóbus dóminis servíre. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc. *Lib.* 2. *de Serm. Domini in monte, cap.* 14.

NEMO potest duóbus dóminis servíre. Ad hanc

ipsam intentiónem referéndum est quod consequénter expónit, dicens : Aut enim unum ódio habébit, et álterum díliget : aut álterum patiétur, et álterum contémnet. Quæ verba diligénter considerånda sunt : nam, qui sint duo dómini, deínceps osténdit, cum dicit : Non potéstis Deo servíre et mammónæ. Mammóna apud Hebræos divítiæ appellári dicúntur. Cóngruit et Púnicum nomen : nam lucrum Púnice mammon dícitur.

Lectio viij.

SED qui servit mammónæ, illi útique servit qui rebus istis terrénis mérito suæ perversitátis præpósitus, magistrátus hujus sæculi a Dómino dícitur. Aut enim unum ódio habébit homo, et álterum díliget, id est, Deum : aut álterum patiétur, et álterum contémnet. Patiétur enim durum et perniciósum dóminum, quisquis servit mammónæ : sua enim cupiditáte implicátus, súbditur diábolo, et non eum díligit. Quis enim est qui díligat diábolum? sed tamen pátitur.

Lectio ix.

IDEO, inquit, dico vobis, non habére sollicitúdinem ánimæ vestræ quid edátis : neque córpori vestro quid induátis : ne forte, quamvis jam supérflua non quærántur, propter ipsa necessária cor duplicétur, et ad ipsa conquiréndа, nostra detorqueátur inténtio, cum áliquid quasi misericórditer operámur : id est, ut cum consúlere álicui vidéri vólumus, nostrum emoluméntum ibi pótius, quam illíus utilitátem attendámus; et ídeo nobis non videámur peccáre, quia non supérflua, sed necessária sunt, quæ cónsequi vólumus.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Nolíte sollíciti esse, * dicéntes : Quid manducábimus, aut quid bibémus? scit enim Pater vester, quid vobis necésse sit, allelúia.

Ad Magnificat, Aña.

Quærite primum * regnum Dei, et justítiam ejus, et hæc ómnia adjiciéntur vobis, allelúia.

DOMINICA XV. PENT.

Oratio.

ECCLESIAM tuam, Dómine, miserátio continuáta mundet et múniat : et quia sine te non potest salva consístere, tuo semper múnere gubernétur. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 7. *b*

IN illo témpore : Ibat Jesus in civitátem, quæ vocátur Naim : et ibant cum eo discípuli ejus, et turba copiósa. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc. *Serm. 44. de verbis Domini.*

De júvene illo resuscitáto gavísa est mater vídua : de homínibus in spíritu quotídie suscitátis gaudet mater Ecclésia. Ille quidem mórtuus erat córpore : illi autem mente. Illíus mors visíbilis visibíliter plangebátur: illórum mors invisíbilis nec quærebátur, nec videbátur. Quæsívit ille, qui nóverat mórtuos. Ille solus nóverat mórtuos, qui póterat fácere vivos. Nisi enim ad mórtuos suscitándos venísset, Apóstolus non díceret : Surge qui dormis, et exúrge a mórtuis, et illuminábit te Christus.

Lectio viij.

Tres autem mórtuos invenímus a Dómino resuscitátos visibíliter, míllia invisibíliter. Quot autem mórtuos visibíliter suscitáverit, quis novit? Non enim ómnia quæ fecit scripta sunt. Joánnes hoc dixit : Multa ália fecit Jesus, quæ si scripta essent, árbitror totum mundum non posse libros cápere. Multi ergo sunt álii sine dúbio suscitáti, sed non tres frustra commemoráti. Dóminus enim noster Jesus Christus ea quæ faciébat corporáliter, étiam spirituáliter volébat intélligi. Neque enim tantum mirácula propter mirácula faciébat, sed ut illa quæ faciébat, mira essent vidéntibus, vera essent intelligéntibus.

Lectio ix.

Quemadmodum qui videt lítteras in códice óptime scripto, et non novit légere, laudat quidem antiquárii manum, admírans ápicum pulchritúdinem : sed quid sibi velint, quid índicent illi ápices, nescit ; et est óculis laudátor, mente non cógnitor. Álius autem et laudat artifícium, et capit intelléctum: ille útique, qui non solum vidére, quod commúne est ómnibus potest, sed étiam légere : quod, qui non dídicit, non potest. Ita qui vidérunt Christi mirácula, et non intellexérunt quid sibi vellent, et quid intelligéntibus quodámmodo innúerent, miráti sunt tantum, quia facta sunt: álii vero et facta miráti, et intelléctа assecúti. Tales nos in schola Christi esse debémus. Te Deum. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Ibat Jesus * in civitátem quæ vocátur Naim : et ecce defúnctus efferebátur fílius únicus matris suæ.

Ad Magnificat. Aña.

Prophéta magnus * surréxit in nobis, et quia Deus visitávit plebem suam.

DOMINICA XVI. PENT.

Oratio.

Tua nos, quæsumus, Dómine, grátia semper et

prævéniat, et sequátur : ac bonis opéribus júgiter præstet esse inténtos. Per Dñum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 14.

In illo témpore : Cum intráret Jesus in domum cujúsdam Príncipis Pharisæórum sábbato, manducáre panem, et ipsi observábant eum. Et ecce homo quidam hydrópicus erat ante illum. Et réliqua.

Homilía S. Ambrósii Epísc.
Lib. 7. *in Lucæ cap.* 14.

Curatur hydrópicus, in quo fluxus carnis exúberans ánimæ gravábat offícia, spíritus extinguébat ardórem. Deinde docétur humílitas, dum in illo convívio nuptiáli appeténtia loci superióris arcétur : cleménter tamen, ut persuásio humanitátis asperitátem coerciónis exclúderet, rátio profíceret ad persuasiónis effectum, et corréctio emendáret affectum. Huic quasi próximo límine humánitas copulátur : quæ ita Domínicæ senténtiæ definitióne distínguitur, si in páuperes et débiles conferátur : nam hospitálem esse remuneratúris, efféctus avarítiæ est.

Lectio viij.

Postremo jam quasi emérítæ milítiæ viro contemnendárum stipéndium præscríbitur facultátum : quod neque ille, qui stúdiis inténtus inferióribus possessiónes sibi terrénas coémit, regnum cœli possit adipísci, cum Dóminus dicat : Vende ómnia tua, et séquere me : nec ille, qui emit boves, cum Eliséus occíderit, et pópulo divíserit quos habébat : et ille, qui duxit uxórem, cógitet quæ mundi sunt, non quæ Dei. Non quod conjúgium reprehendátur, sed quia ad majórem honórem vocétur intégritas : quóniam múlier innúpta et vídua cógitat quæ sunt Dómini, ut sit sancta córpore et spíritu.

Lectio ix.

Sed ut in grátiam, ut supra cum víduis, ita nunc étiam cum conjúgibus revertámur, non refúgimus opiniónem, quam sequúntur plerique, ut tria génera hóminum a consórtio magnæ illíus cœnæ æstimémus exclúdi : Gentílium, Judæórum, Hæreticórum. Et ídeo Apóstolus avarítiam dicit esse fugiéndam : ne impedíti more gentíli, iniquitáte, malítia, impudicítia, avarítia, ad regnum Christi perveníre nequeámus. Omnis enim immúndus, aut avárus, quod est idolórum sérvitus, non habet hereditátem in regno Christi et Dei.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña. Cum intráret Jesus * in domum cujúsdam príncipis Pharisæórum sábbato, manducáre panem : ecce homo quidam hydrópicus erat ante illum : ipse vero apprehénsum sanávit eum ac dimísit.

Ad Magnificat, Aña. Cum vocátus fúeris * ad núptias, recúmbe in novíssimo loco: ut dicat tibi qui te invitávit : Amíce, ascénde supérius: et erit tibi glória coram simul discumbéntibus, allel.

DOMINICA XVII. PENT.

Oratio.

Da, quæsumus Dómine, pópulo tuo diabólica vitáre contágia : et te solum Deum pura mente sectári. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 22. *d*

In illo témpore : Accessérunt ad Jesum Pharisæi : et interrogávit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magíster, quod est mandátũ magnum in lege? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 72. *in Matth.*

Sadducæis confúsis, Pharisæi rursus aggrediúntur: cumque quiéscere oportéret, decertáre voluérunt, et legis perítiam profiténtem præmíttunt, non díscere, sed tentáre cupiéntes : ac ita intérrogant, Quodnam primum mandátum in lege sit. Nam cum primum illud sit, Díliges Dóminum Deum tuum : putántes causas sibi allatúrum ad mandátum hoc corrigéndum, áliquid addéndo, quóniam Deum se faciébat, hoc modo intérrogant. Quid ígitur Christus? Ut osténdat idcirco ad hæc eos devenísse, quia nulla in eis esset cháritas, sed invídiæ livóre tabéscerent : Díliges, inquit, Dóminum Deum tuum : hoc primum et magnum mandátum est. Secúndum autem símile huic: Díliges próximum tuum sicut teípsum.

Lectio viij.

Quamobrem símile est huic? quóniam hoc illud indúcit, et ab illo rursus munítur. Quicúmque enim male agit, ódio habet lucem, et non venit ad lucem. Et rursus: Dixit insípiens in corde suo: Non est Deus. Deínde séquitur : Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis. Et íterum : Radix ómnium malórum avarítia est : quam quidam appeténtes, erravérunt a fide Et, Qui díligit me, mandáta mea servábit : quorum caput et radix est, Díliges Dñum Deum tuum, et próximum tuum sicut teípsum.

Lectio ix.

Si ergo dilígere Deum, dilígere próximum est :

(nam si díligis me, o Petre, inquit, pasce oves meas) si étiam diléctio próximi facit ut mandáta custódias: mérito ait in his totam legem et Prophétas pendére. Et quemádmodum in superióribus, cum de resurrectióne interrogarétur, plus dócuit quam tentántes petébant: sic in hoc loco de primo interrogátus mandáto, secúndum étiam non valde quam primum inférius sponte áttulit: secúndum enim est primo símile. Ita occúlte insinuávit, ódio illos ad quæréndum incitári. Cháritas enim, inquit, non æmulátur.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedíctus, Aña.

Magíster, quod est mandátum magnum in lege? Ait illi Jesus: Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, allelúia.

Ad Magníficat, Aña.

Quid vobis vidétur * de Christo? cujus fílius est? Dicunt ei omnes: David. Dicit eis Jesus: Quómodo David in spíritu vocat eum Dóminum, dicens: Dixit Dóminus Dómino meo, Sede a dextris meis?

DOMINICA XVIII. PENT.

Oratio.

DIRIGAT corda nostra, quæsumus Dómine, tuæ miseratiónis operátio: quia tibi sine te placére non póssumus. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 9.

IN illo témpore: Ascéndens Jesus in navículam, transfretávit, et venit in civitátem suam. Et réliqua.

Homilía S. Petri Chrysólogi.

Serm. 50.

CHRISTUM in humánis áctibus divína gessísse mystéria, et in rebus visibílibus invisibília exercuísse negótia, léctio hodiérna monstrávit. Ascéndit, inquit, in navículam, et transfretávit, et venit in civitátem suam. Nonne ipse est, qui, fugátis flúctibus, maris profúnda nudávit, ut Israelíticus pópulus inter stupéntes undas sicco vestígio, velut móntium cóncava, pertransíret? Nonne hic est, qui Petri pédibus marínos vórtices inclinávit, ut iter líquidum humánis gréssibus sólidum præbéret obséquium?

Lectio viij.

ET quid est, quod ipse sibi sic maris dénegat servitútem, ut brevíssimi lacus tránsitum sub mercéde náutica transfretáret? Ascéndit, inquit, in navículam, et transfretávit. Et quid mirum, fratres? Christus venit suscípere infirmitátes nostras, et suas nobis conférre virtútes: humána quærere, præstáre divína: accípere injúrias, réddere

dignitátes : ferre tædia, reférre sanitátes : quia médicus qui non fert infirmitátes, curáre nescit, et qui non fúerit cum infírmo infirmátus, infírmo non potest conférre sanitátem.

Lectio IX.

CHRISTUS ergo, si in suis mansísset virtútibus, commúne cum homínibus nihil habéret: et nisi implésset carnis órdinem, carnis in illo esset otiósa suscéptio. Ascéndit, inquit, in navículam, et transfretávit, et venit in civitátem suam. Creátor rerum, orbis Dóminus, posteáquam se propter nos nostra angustávit in carne, cœpit habére humánam pátriam, cœpit civitátis judáicæ esse civis, paréntes habére cœpit paréntum ómnium ipse parens : ut invitáret amor, attráheret cháritas, vinciret afféctio, suadéret humánitas, quos fugárat dominátio, metus dispérserat, fécerat vis potestátis extórres.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Dixit Dóminus * paralytico: Confíde, fili, remittúntur tibi peccáta tua.

Ad Magnificat, Aña.

Tulit ergo * paralyticus lectum suum, in quo jacébat, magníficans Deum: et omnis plebs, ut vidit, dedit laudem Deo.

DOMINICA XIX. PENT.

Oratio.

OMNIPOTENS et miséricors Deus, univérsa nobis adversántia propitiátus exclúde : ut mente et córpore páriter expedíti, quæ tua sunt líberis méntibus exequámur. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 22.

IN illo témpore : Loquebátur Jesus princípibus sacerdótum et Pharisæis in parábolis, dicens : Símile factum est regnum cœlórum hómini regi, qui fecit núptias fílio suo. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 38. *in Evang.*

SÆPE jam me dixísse mémini, quod plerúmque in sancto Evangélio regnũ cœlórum præsens Ecclésia nominátur : congregátio quippe justórum, regnum cœlórum dícitur. Quia enim per Prophétam Dóminus dicit : Cœlum mihi sedes est : et Sálomon ait : Anima justi sedes sapiéntiæ : Paulus étiam dicit Christum Dei virtútem, et Dei sapiéntiam : líquido collígere debémus, quia si Deus sapiéntia, ánima autem justi sedes sapiéntiæ : dum cœlum dícitur sedes Dei, cœlum ergo est ánima justi. Hinc per Psalmístam de sanctis prædicatóribus dícitur: Cœli enárrant glóriam Dei.

Lectio viij

Regnum ergo cœlórum est Ecclésia justórum : quia dum eórum corda in terra nil ámbiunt, per hoc quod ad supérna suspírant, jam in eis Dóminus quasi in cœléstibus regnat. Dicátur ergo : Símile est regnum cœlórum hómini regi, qui fecit núptias fílio suo. Jam intélligit cháritas vestra, quis est iste Rex Regis fílii pater : ille nimírum, cui Psalmísta ait : Deus, judícium tuum Regi da, et justítiam tuam fílio Regis. Qui fecit núptias fílio suo. Tunc enim Deus Pater Deo Fílio suo núptias fecit, quando hunc in útero Vírginis humánæ natúræ conjúnxit, quando Deum ante sæcula fíeri vóluit hóminem in fine sæculórum.

Lectio ix.

Sed quia ex duábus persónis fíeri solet ista nuptiális conjúnctio, absit hoc ab intelléctibus nostris, ut persónam Dei et hóminis Redemptóris nostri Jesu Christi ex duábus persónis credámus unítam. Ex duábus quippe atque in duábus hunc natúris exístere dícimus: sed ex duábus persónis compósitum credi, ut nefas, vitámus. Apértius ergo atque secúrius dici potest, quia in hoc Pater Regi Fílio núptias fecit, quo ei per Incarnatiónis mystérium sanctam Ecclésiam sociávit. Uterus autem Genitrícis vírginis hujus Sponsi thálamus fuit. Unde et Psalmísta dicit : In sole pósuit tabernáculū suū, et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo. Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Dícite invitátis : * Ecce prándium meum parávi, veníte ad núptias, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Intrávit autem Rex, * ut vidéret discumbéntes : et vidit ibi hóminem non vestítum veste nuptiáli, et ait illi : Amíce, quómodo huc intrásti, non habens vestem nuptiálem?

DOMINICA XX. PENT.

Oratio

Largire, quæsumus Dñe, fidélibus tuis indulgéntiam placátus et pacem : ut páriter ab ómnibus mundéntur offénsis, et secúra tibi mente desérviant. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 4. *f*

In illo témpore : Erat quidam régulus, cujus fílius infirmabátur Caphárnaum. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 28. *in Evang.*

Lectio sancti Evangélii, quam modo, fratres, audístis, expositióne non índi-

get : sed ne hanc tácite prætérisse videámur, exhortándo pótius, quam exponéndo in ea áliquid loquámur. Hoc autem nobis solúmmodo de expositióne vídeo esse requiréndum, cur is, qui ad salútem fílio peténdam vénerat, audívit : Nisi signa et prodígia vidéritis, non créditis. Qui enim salútem fílio quærébat, procul dúbio credébat : neque enim ab eo quæreret salútem, quem non créderet Salvatórem. Quare ergo dícitur : Nisi signa et prodígia vidéritis, non créditis : qui ante crédidit, quam signa vidéret ?

Lectio viij.

SED mementóte quid pétiit, et apérte cognoscétis, quia in fide dubitávit. Poposcit namque ut descénderet et sanáret fílium ejus. Corporálem ergo præséntiam Dómini quærébat, qui per spíritum nusquam déerat. Minus ítaque in illum crédidit, quem non putávit posse salútem dare, nisi præsens esset et córpore. Si enim perfécte credidísset, procul dúbio sciret, quia non esset locus ubi non esset Deus.

Lectio ix.

EX magna ergo parte diffísus est, qui virtútem non dedit majestáti, sed præséntiæ corporáli. Salútem ítaque fílio pétiit, et tamen in fide dubitávit : quia eum ad quem vénerat, et poténtem ad curándum crédidit, et tamen moriénti fílio esse abséntem putávit. Sed Dóminus, qui rogátur ut vadat, quia non desit ubi invitátur, índicat, solo jussu salútem réddidit, qui voluntáte ómnia creávit.

Te Deum laudámus 17.

Ad Benedictus, Aña.

Erat quidam régulus, * cujus fílius infirmabátur Caphárnaum : hic cum audísset quod Jesus veníret in Galilæam; rogábat eum, ut sanáret fílium ejus.

Ad Magnificat, Aña

Cognóvit autem pater, * quia illa hora erat, in qua dixit Jesus : Fílius tuus vivit : et crédidit ipse, et domus ejus tota.

DOMINICA XXI. PENT.

Oratio.

FAMILIAM tuam, quæsumus Dómine, contínua pietáte custódi : ut a cunctis adversitátibus, te protegénte sit líbera, et in bonis áctibus tuo nómini sit devóta. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 18. c

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Assimilátum est regnum cœlórum hómini regi, qui vóluit ratiónem pónere cum servis suis. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

L. 3. Com. in c. 18. Matth.

FAMILIARE est Syris, et máxime Palæstínis, ad omnem sermónem suum parábolas júngere; ut quod per simplex præcéptum tenéri ab auditóribus non potest, per similitúdinem exémplaque teneátur. Præcépit ítaque Dóminus Petro sub comparatióne regis et dómini, et servi, qui débitor decem míllium talentórum a dómino rogans véniam impetráverat, ut ipse quoque dimíttat consérvis suis minóra peccántibus. Si enim ille rex et dóminus servo debitóri decem míllia talentórum tam fácile dimísit, quanto magis servi consérvis suis debent minóra dimíttere?

Lectio viij.

QUOD ut maniféstius fiat, dicámus sub exémplo. Si quis nostrum commíserit adultérium, homicídium, sacrilégium, majóra crímina decem míllium talentórum rogántibus dimittúntur, si et ipsi dimíttant minóra peccántibus. Sin autem ob factam contuméliam simus implacábiles, et propter amárum verbum pérpetes habeámus discórdias: nonne nobis videmur recte redigéndi in cárcerem, et sub exémplo óperis nostri hoc ágere, ut majórum nobis delictórum vénia non relaxétur?

Lectio ix.

SIC et Pater meus cœléstis fáciet vobis, si non remiséritis unusquísque fratri suo de córdibus vestris. Formidolósa senténtia, si juxta nostram mentem senténtia Dei fléctitur, atque mutátur: si parva frátribus non dimíttimus, magna nobis, a Deo non dimitténtur. Et quia potest unusquísque dícere: Nihil hábeo contra eum, ipse novit, habet Deum júdicem: non mihi curæ est quid velit ágere, ego ignóvi ei: confírmat senténtiam suam, et omnem simulatiónem fictæ pacis evértit, dicens: Si non remiséritis unusquísque fratri suo de córdibus vestris. Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Dixit autem * dóminus servo: Redde quod debes. Prócidens autem servus ille, rogábat eum, dicens: Patiéntiam habe in me, et ómnia reddam tibi.

Ad Magnificat, Aña.

Serve nequam, * omne débitum dimísi tibi, quóniam rogásti me: nonne ergo opórtuit et te miseréri consérvi tui, sicut et ego tui misértus sum? allelúia.

DOMINICA XXII. PENT.

Oratio.

DEUS, refúgium nostrum et virtus: adésto piis Ec-

clésiæ tuæ précibus, auctor ipse pietátis, et præsta; ut, quod fidéliter pétimus, efficáciter consequámur. Per.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 23. *b*

In illo témpore : Abeúntes Pharisæi consílium iniérunt, ut cáperent Jesum in sermóne. Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíscopi.
In Com. in Matth. cap. 23.

Frequenter Pharisæi commovéntur, et occasiónem insimulándi eum habére ex prætéritis non possunt. Cádere enim vítium in gesta ejus et dicta non póterat : sed de malítiæ afféctu, in omnem se inquisitiónem reperiúndæ accusatiónis exténdunt. Namque a sæculi vítiis, atque a superstitiónibus humanárum religiónum, univérsos ad spem regni cœléstis vocábat. Igitur an violáret sæculi potestátem, de propósitæ interrogatiónis conditióne perténtant : an vidélicet reddi tribútum Cæsari oportéret.

Lectio viij.

Qui intérna cognitiónum secréta cognóscens (Deus enim nihil eórum quæ intra hóminem sunt abscónsa, non speculátur) afférri sibi denárium jussit, et quæsívit cujus et inscríptio esset et forma. Pharisæi respondérunt : Cæsaris eam esse. Quibus ait : Cæsari redhibénda esse quæ Cæsaris sunt : Deo autem reddénda esse, quæ Dei sunt. O plenam miráculi responsiónem et perféctam dicti cœléstis absolutiónem ! Ita ómnia inter contémptum sæculi, et contuméliam lædéndi Cæsaris temperávit, ut curis ómnibus et offíciis humánis devótas Deo mentes absólveret, cum Cæsari quæ ejus essent, reddénda decérnit.

Lectio ix.

Si enim nihil ejus penes nos resédcrit, conditióne reddéndi ei quæ sua sunt, non tenébimur. Porro autem si rebus illíus incubámus, si jure potestátis ejus útimur, et nos tamquam mercenários aliéni patrimónii procuratióni subjícimus; extra querélam injuriæ est Cæsari redhibéri quod Cæsaris est, Deo autem quæ ejus sunt própria, réddere nos oportére, corpus, ánimam, voluntátem. Ab eo enim hæc profécta atque aucta retinémus : proínde condígnum est, ut ei se totum reddant, cui debére se récolunt et oríginem et proféctum.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus. Aña.

Magíster, * scimus quia verax es, et viam Dei in veritáte doces, allelúia.

Ad Magnificat. Aña.

Rédditе ergo * quæ sunt

Cæsaris, Cæsari : et quæ sunt Dei, Deo, allelúia.

Si sequens Dñica fuerit ultima post Pent., ejus loco ponitur xxiv. ut infra. 301. et Offic. hujus Dñicæ ponitur in Sabbato præc., non impedito Festo ix. Lectionum, alioquin Feria vj. vel alia similiter non impedita.

DOMINICA XXIII. PENT.

Oratio.

ABSOLVE, quæsumus Dómine, tuórum delícta populórum : ut a peccatórum néxibus, quæ pro nostra fragilitáte contráximus, tua benignitáte liberémur. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 9. *c*

IN illo témpore : Loquénte Jesu ad turbas, ecce princeps unus accéssit, et adorábat eum, dicens : Dómine, fília mea modo defúncta est. Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presb.

L. 1. *Com. in c.* 9. *Matth.*

OCTAVUM signum est, in quo princeps suscitári póstulat fíliam suam, nolens de mystério veræ circumcisiónis exclúdi : sed subíntrat múlier sánguine fluens, et octávo sanátur loco : ut príncipis fília de hoc exclúsa número, véniat ad nonum, juxta illud quod in Psalmis dicitur : Æthiópia prævéniet manus ejus Deo; et : Cum intráverit plenitudo Géntium, tunc omnis Israel salvus fiet.

Lectio viij

ET ecce múlier, quæ sánguinis fluxum patiebátur duódecim annis, accéssit retro, et tétigit fímbriam vestiménti ejus. In Evangélio secúndum Lucam scríbitur, quod príncipis fília duódecim annos habéret ætátis. Nota ergo, quod eo témpore hæc múlier, id est, Géntium pópulus, cœperit ægrotáre, quo genus Judæórum credíderat. Nisi enim ex comparatióne virtútum, vítium non osténditur.

Lectio ix.

HÆC autem múlier sánguine fluens, non in domo, non in urbe accédit ad Dñum, quia juxta legem úrbibus excludebátur, sed in itínere, ambulánte Dómino; ut dum pergit ad áliam, ália curarétur. Unde dicunt et Apóstoli : Vobis quidem oportébat prædicári verbum Dei : sed quóniam vos judicástis indígnos salúte, transgrédimur ad Gentes.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Dicébat enim * intra se : Si tetígero fímbriam vestiménti ejus tantum, salva ero.

Ad Magnificat. Aña.

At Jesus convérsus, * et videns eam, dixit : Confide, fília, fides tua te salvam fecit, allelúia.

Dñicæ post Pent. non possunt esse pauciores viginti tribus, neque plures viginti octo. Cum autem fuerint plures viginti quatuor, tunc post xxiij. Dom. resumuntur quæ eo anno superfuerunt post Epiph., quoad Orat., Homiliam, et Añas ad Bened. et Magnificat, hoc ordine.

Si Dñicæ post Pent. fuerint xxv., Dñica xxiv. post Pent. erit quæ est vj. post Epiph.

Si fuerint xxvj., Dominica xxiv. erit quæ est v. post Epiph., et xxv. quæ est vj.

Si fuerint xxvij., Dñica xxiv. erit quæ est iv. post Epiph., xxv. erit v. et xxvj. erit vj.

Si fuerint xxviij., Dñica xxiv. erit quæ est iij. post Epiph., xxv. erit iv., et xxvj. erit v., et xxvij. erit vj. et ult. loco semper ponitur quæ seq. hic in ordine xxiv. 301.

DOMINICA III.

QUÆ SUPERFUIT POST EPIPH.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, infirmitátem nostram propítius réspice: atque ad protegéndum nos déxteram tuæ majestátis extende. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 8.

In illo témpore: Cum descendísset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ: et ecce leprósus véniens, adorábat eum. Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presb. *Lib.* 1. *Com. in c.* 8. *Matth.*

De monte Dómino descendénte, occúrrunt turbæ, quia ad altióra ascéndere non valuérunt. Et primus ei occúrrit leprósus: necdum enim póterat cum lepra tam multíplicem in monte Salvatóris audíre sermónem. Et notándum, quod hic primus speciáliter curátus sit: secúndo, puer Centuriónis: tértio, socrus Petri fébriens in Caphárnaum: quarto loco, qui obláti sunt ei a dæmónio vexáti: quorum spíritus verbo ejiciébat, quando et omnes male habéntes curávit.

Lectio viij.

Et ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens. Recte post prædicatiónem atque doctrínam, signi offértur occásio, ut per virtútem miráculi, prætéritus apud audiéntes sermo firmétur. Dómine, si vis, potes me mundáre. Qui voluntátem rogat, de virtúte non dúbitat. Et exténdens Jesus manum, tétigit eum, dicens: Volo, mundáre. Extendénte manum Dómino, statim lepra fugit. Simúlque considera, quam húmilis et sine jactántia respónsio. Ille díxérat, Si vis: Dóminus respóndit, Volo. Ille præmíserat, Potes me mundáre:

Dóminus jungit, et dicit, Mundáre. Non ergo, ut pleríque Latinórum putant, jungéndum est, et legéndum, Volo mundáre : sed separátim, ut primum dicat, Volo, deínde ímperet, Mundáre.

Lectio IX.

ET ait illi Jesus : Vide, némini díxeris. Et revéra quid erat necésse ut sermóne jactáret, quod córpore præferébat? Sed vade, osténde te sacerdóti. Várias ob causas mittit eum ad sacerdótem : primum propter humilitátem, ut sacerdótibus deférre honórem videátur. Erat enim lege præcéptum, ut, qui mundáti fúerant a lepra, offérrent múnera sacerdótibus. Deínde ut mundátum vidéntes leprósum, aut créderent Salvatóri, aut non créderent : si créderent, salvaréntur : si non créderent, inexcusábiles forent. Et simul, ne, quod in eo sæpíssime criminabántur, legem viderétur infríngere. Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Cum descendísset * Jesus de monte, ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens: Dómine, si vis, potes me mundáre : et exténdens manum, tétigit eum, dicens : Volo, mundáre.

Ad Magnificat Aña

Dómine, si vis, * potes me mundáre ; et ait Jesus : Volo, mundáre.

DOMINICA IV.

QUÆ SUPERFUIT POST EPIPH.

Oratio.

DEUS, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere : da nobis salútem mentis et córporis ; ut ea, quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvánte, vincámus. Per Dñum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio VIJ. *Cap.* 8. *c*

IN illo témpore: Ascendénte Jesu in navículam, secúti sunt eum discípuli ejus: et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus, ipse vero dormiébat. Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presb. *L.* 1. *Com. in c.* 8. *Matth.*

QUINTUM signum fecit, quando ascéndens navem de Caphárnaum, ventis imperávit et mari. Sextum, quando in regióne Gerasenórum dedit potestátem dæmónibus in porcos. Séptimum, quando ingrédiens civitátem suam, paralyticum secúndum curávit in léctulo. Primus enim paralyticus est puer Centuriónis.

Lectio VIIJ.

IPSE vero dormiébat; et accessérunt ad eum, et suscitavérunt eum, dicéntes : Dómine, salva nos. Hujus si-

gui typum in Jona légimus, quando, céteris periclitántibus, ipse secúrus est, et dormit, et suscitátur : et império ac sacraménto passiónis suæ líberat suscitántes. Tunc surgens imperávit ventis et mari. Ex hoc loco intellígimus, quod omnes creatúræ séntiant Creatórem. Quas enim increpávit, et quibus imperávit, séntiunt imperántem : non erróre hæreticórum, qui ómnia putant animántia, sed majestáte Conditóris, quæ apud nos insensibília, illi sensibília sunt.

Lectio ix.

PORRO hómines miráti sunt, dicéntes : Qualis est hic, quia venti et mare obédiunt ei? Non discípuli, sed nautæ, et céteri qui in navi erant, mirabántur. Sin autem quis contentióse volúerit, eos, qui mirabántur fuísse discípulos, respondébimus, recte hómines appellátos, qui necdum nóverant poténtiam Salvatóris.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Ascendénte Jesu * in navículam, ecce motus magnus factus est in mari : et suscitavérunt eum discípuli ejus, dicéntes : Dómine, salva nos, perímus.

Ad Magnificat, Aña.

Dómine, * salva nos, perímus: ímpera, et fac, Deus, tranquillitátem.

DOMINICA V.

QUÆ SUPERFUIT POST EPIPH.

Oratio.

FAMILIAM tuam, quæsumus Dómine, contínua pietáte custódi : ut quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tua semper protectióne muniátur. Per Dñm.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 13. *c*

IN illo témpore : Dixit Jesus turbis parábolam hanc : Símile factum est regnum cœlórum hómini, qui seminávit bonum semen in agro suo. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc. *L. qu. Ev. in Matt. c.* 2. *t.* 4.

CUM negligéntius ágerent præpósiti Ecclésiæ, aut cum dormitiónem mortis accíperent Apóstoli, venit diábolus, et superseminávit eos, quos malos fílios Dóminus interpretátur. Sed quæritur utrum hærétici sint, an male vivéntes Cathólici. Possunt enim dici fílii mali étiam hærétici, quia ex eódem Evangélii sémine, et Christi nómine procreáti, pravis opiniónibus ad falsa dógmata convertúntur.

Lectio viij.

SED quod dicit eos in médio trítici seminátos ; quasi videntur illi significári, qui uníus communiónis sunt. Verúmtamen quóniam Dóminus agrum ipsum, non

Ecclésiam, sed hunc mundum interpretátus est: bene intelligúntur hærétici, quia non societáte unius Ecclésiæ, vel unius fídei, sed societáte solíus nóminis christiáni in hoc mundo permiscéntur bonis. At illi, qui in eádem fide mali sunt, pálea pótius quam zizánia reputántur, quia pálea étiam fundaméntum ipsum habet cum fruménto, radicémque commúnem.

Lectio ix.

In illa plane sagéna, qua concludúntur et mali et boni pisces, non absúrde mali Cathólici intelligúntur. Aliud est enim mare, quod magis mundum istum signíficat: áliud sagéna, quæ unius fídei, vel unius Ecclésiæ communiónē vidétur osténdere. Inter hæréticos, et malos Cathólicos hoc ínterest, quod hærétici falsa credunt: illi autem vera credéntes, non vivunt ita ut credunt. Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Dómine, * nonne bonum semen seminásti in agro tuo? unde ergo habet zizánia? Et ait illis: Hoc fecit inimícus homo.

Ad Magnificat, Aña.

Collígite * primum zizánia, et alligáte ea in fascículos ad comburéndum: tríticum autem congregáte in hórreum meum, dicit Dóminus.

DOMINICA VI.

QUÆ SUPERFUIT POST EPIPH.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, et dictis exequámur, et factis. Per Dñm.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 13. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presb. *L.* 2. *Com. in c.* 13. *Matth.*

Regnum cœlórum prædicátio Evangélii est, et notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam, et de qua dícitur ad Judæos: Auferétur a vobis regnum Dei, et dábitur genti faciénti fructus ejus. Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo a plerísque Salvátor intellígitur, quod in ánimis credéntium séminet: ab áliis ipse homo séminans in agro suo, hoc est in semetípso, et in corde suo.

Lectio viij.

Quis est iste qui séminat, nisi sensus noster, et ánimus, qui suscípiens granum prædicatiónis, et fovens seméntem, humóre

fidei facit in agro sui péctoris pulluláre? Prædicátio Evangélii mínima est ómnibus disciplínis. Ad primam quippe doctrínam, fidem non habet veritátis, hóminē Deum, Christum mórtuum, et scándalū crucis prædicans. Confer hujuscémodi doctrínam dogmátibus philosophórum, et libris eórum, et splendóri eloquéntiæ, et compositióni sermónum : et vidébis quanto minor sit céteris semínibus seméntis Evangélii.

Lectio ix.

Sed illa cum créverint, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demónstrant : sed totum fláccidum marcidúmque et mollítum ebúllit in ólera et in herbas, quæ cito aréscunt et córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva videbátur in princípio, cum vel in ánima credéntis, vel in toto mundo sata fúerit, non exúrgit in ólera, sed crescit in árborem : ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines, Dei servítio mancipátas, sentíre debémus) véniant et hábitent in ramis ejus. Ramos puto evangélicæ árboris, quæ de grano sinápis créverit, dógmatum esse diversitátes, in quibus supradictárum vólucrum unaquæque requiéscit.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Símile est * regnum cœlórū grano sinápis, quod mínimum est ómnibus semínibus : cum autem créverit, majus est ómnibus oléribus.

Ad Magnificat, Aña.

Símile est regnum * cœlórū ferménto, quod accéptum múlier abscóndit in farínæ satis tribus, donec fermentátum est totum.

DOM. XXIV. ULT. POST P.

Oratio.

Excita, quæsumus Dómine, tuórum fidélium voluntátes : ut divíni óperis fructum propénsius exequéntes, pietátis tuæ remédia majóra percípiant. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 24. b*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Cum vidéritis abominatiónem desolatiónis, quæ dicta est a Daniéle Prophéta, stantem in loco sancto : qui legit, intélligat. Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presb.
L. 4. Com. in c. 24. Matth.

Quando ad intelligéntiam provocámur, mysticum monstrátur esse quod dictum est. Légimus autem in Daniéle hoc modo : Et in dimídio hebdómadis auferétur sacrifícium et libámina : et in templo abominátio desolatiónum erit, usque ad consummatiónem témporis,

et consummátio dábitur super solitúdinem. De hoc et Apóstolus lóquitur, quod homo iniquitátis, et adversárius elevándus sit contra omne quod dicitur Deus, et cólitur : ita ut áudeat stare in templo Dei, et osténdere quod ipse sit Deus : cujus advéntus secúndum operatiónem sátanæ déstruat eos, et ad Dei solitúdinem rédigat qui se suscéperint.

℟. Laudábilis pópulus, * Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens : Opus mánuum meárum tu es, heréditas mea Israel. ℣. Beáta gens cujus est Dóminus Deus, pópulus eléctus in hereditátem. Quem.

Lectio viij.

Potest autem simplíciter aut de Antichrísto áccipi, aut de imágine Cæsaris, quam Pilátus pósuit in templo, aut de Adriáni equéstri státua, quæ in ipso sancto sanctórum loco usque in præséntem diem stetit. Abominátio quoque secúndum véterem scriptúram idólum nuncupátur; et idcírco ádditur desolatiónis, quod in desoláto templo atque destrúcto idólum pósitum sit.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo : Pater, Verbum, et Spíritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Lectio ix.

Abominatio desolatiónis intélligi potest et omne dogma pervérsum : quod cum vidérimus stare in loco sancto, hoc est, in Ecclésia, et se osténdere Deum, debémus fúgere de Judæa ad montes, hoc est, dimíssa occidénte líttera, et judáica pravitáte, appropinquáre móntibus ætérnis, de quibus illúminat mirabíliter Deus; et esse in tecto, et in dómate, quo non possint igníta diáboli jácula perveníre, nec descéndere et tóllere áliquid de domo conversatiónis prístinæ, nec quærere quæ retrórsum sunt : sed magis sérere in agro spirituálium scripturárum, ut fructus capiámus ex eo : nec tóllere álteram túnicam, quam Apóstoli habére prohibéntur. Te Deum. 17.

Ad Benedictus, Aña.

Cum vidéritis * abominatiónem desolatiónis, quæ dicta est a Daniéle Prophéta, stantem in loco sancto : qui legit, intélligat.

Ad Magnificat, Aña.

Amen dico vobis, * quia non præteríbit generátio hæc, donec ómnia fiant : cœlum et terra transíbunt, verba autem mea non transíbunt, dicit Dóminus.

PROPRIUM

SANCTORUM.

DIE XXIX. AUGUSTI.
In Decollatione S. Joannis Baptistæ.
Duplex majus.

Ad Vesp., Añæ de Laud. Psalmi de Dñica. 134. et loco ult. Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 138.

Capit., Hymnus et ℣. de Communi unius Mart. xxij.

Ad Magnificat, Aña. Misso Heródes spiculatóre, præcépit amputári caput Joánnis in cárcere : quo audíto, discípuli ejus venérunt, et tulérunt corpus ejus, et posuérunt illud in monuménto.

Oratio.

SANCTI Joánnis Baptístæ, Præcursóris et Mártyris tui, quæsumus Dómine, veneránda festívitas salutáris auxílii nobis præstet efféctum. Qui vivis.

Deinde fit com. S. Augustini, Aña. O Doctor. ℣. Justum dedúxit.

Oratio.

ADESTO supplicatiónibus nostris, omnípotens Deus : et quibus fidúciam sperándæ pietátis indúlges intercedénte beáto Augustíno, Confessóre tuo atque Pontífice, consuétæ misericórdiæ tríbue benígnus efféctum. Per Dóminum.

Postea S. Sabinæ, Mart. Aña. Símile est. ℣. Spécie.

Oratio.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti : concéde propítius; ut qui beátæ Sabínæ, Mártyris tuæ, natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Ad Matut., omnia de Com. unius Mart. xxij. præter seq.

In primo Nocturno.

Incipit Jeremías Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 1.

VERBA Jeremíæ fílii Helcíæ, de sacerdótibus, qui fuérunt in Ánathoth in terra Bénjamin. Quod factum est verbum Dómini ad eum in diébus Josíæ fílii Amon regis Juda, in tertiodécimo anno regni ejus. Et factum est in diébus Jóakim fílii Josíæ regis Juda, usque ad consum-

matiónem undécimi anni Sedecíæ filii Josíæ regis Juda, usque ad transmigratiónem Jerúsalem in mense quinto. Et factum est verbum Dómini ad me, dicens: Priúsquam te formárem in útero, novi te: et ántequam exíres de vulva, sanctificávi te: et Prophétam in Géntibus dedi te.

℟. Misit Heródes rex manus, ac ténuit Joánnem, et vinxit eum in cárcere, quia metuébat eum propter Herodíadem, * Quam túlerat fratri suo Philíppo uxórem. ℣. Arguébat Heródem Joánnes propter Herodíadem. Quam.

Lectio ij.

Et dixi, A a a, Dómine Deus: ecce néscio loqui, quia puer ego sum. Et dixit Dóminus ad me: Noli dícere: Puer sum, quóniam ad ómnia, quæ mittam te, ibis: et univérsa quæcúmque mandávero tibi, loquéris. Ne tímeas a fácie eórum: quia tecum ego sum ut éruam te, dicit Dóminus. Et misit Dóminus manum suam, et tétigit os meum: et dixit Dóminus ad me: Ecce dedi verba mea in ore tuo: ecce constítui te hódie super Gentes, et super regna, ut evéllas, et déstruas, et dispérdas, et díssipes, et ædífices, et plantes.

℟. Joánnes Baptísta arguébat Heródem, * Propter Herodíadem, quam túlerat fratri suo vivénti uxórem. ℣. Misso Heródes spiculatóre, præcépit amputári caput Joánnis in cárcere. Propter.

Lectio iij.

Tu ergo accínge lumbos tuos, et surge, et lóquere ad eos ómnia quæ ego præcípio tibi. Ne formídes a fácie eórum: nec enim timére te fáciam vultum eórum. Ego quippe dedi te hódie in civitátem munítam, et in colúmnam férream, et in murum æreum, super omnem terram, régibus Juda, princípibus ejus, et sacerdótibus, et pópulo terræ. Et bellábunt advérsum te, et non prævalébunt: quia ego tecum sum, ait Dóminus, ut líberem te.

℟. Puéllæ saltánti imperávit mater: * Nihil áliud petas, nisi caput Joánnis. * Et contristátus est rex propter jusjurándum, et propter simul discumbéntes. ℣. Ait puélla matri suæ: Quid petam? At illa ait. Nihil. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de virgínibus.

Lectio iv. *L. 3. post. init.*

Quoniam beáti Joánnis Baptístæ non strictim prætereúnda est recordátio, ínterest, ut quis, et a quibus, et quam ob causam, quo modo, et quo témpore sit

occísus, advértere debeámus. Ab adúlteris justus occíditur, et a reis in júdicem capitális scéleris pœna convértitur. Deínde præmium saltatrícis mors est Prophétæ. Postrémo (quod étiam omnes bárbari horrére consuevérunt) inter épulas atque convívia consummándæ crudelitátis profértur edíctum : et a convívio ad cárcerem, de cárcere ad convívium ferális flagítii circumfértur obséquium. Quanta in uno facínore sunt crímina !

℟. Justus germinábit sicut lílium : * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit.

Lectio v.

Quis non, cum e convívio ad cárcerem cursári vidéret, putáret Prophétam jussum esse dimítti? Quis, inquam, cum audísset natálem esse Heródis, solémne convívium, puéllæ optiónem eligéndi quod vellet datam, missum ad Joánnem ob solutiónem non arbitrarétur ? Quid crudelitáti cum delíciis? quid cum funéribus voluptáti ! Rápitur ad pœnam Prophéta conviváli témpore, conviváli præcépto, quo non cúperet vel absólvi : perímitur gládio, caput ejus affértur in disco. Hoc crudelitáti férculum debebátur, quo insatiáta épulis féritas vescerétur.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum : * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et invéntus.

Lectio vj.

Intuere, rex acerbíssime, tuo spectácula digna convívio. Pórrige déxteram, ne quid sævítiæ tuæ desit, ut inter dígitos tuos rivi défluant sacri cruóris. Et quóniam non exsaturári épulis fames, non restíngui póculis pótuit inaudítæ sævítiæ sitis : bibe sánguinem scaturiéntibus adhuc venis exsécti cápitis profluéntem. Cerne óculos in ipsa morte scéleris tui testes, aversántes conspéctum deliciárum. Claudúntur lúmina non tam mortis necessitáte, quam horróre luxúriæ. Os áureum illud exsángue, cujus senténtiam ferre non póteras, conticéscit, et adhuc timétur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam : et in vínculis non derelíquit eum. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vij. *Cap.* 6. *c*

IN illo témpore : Misit Heródes, ac ténuit Joánnem, et vinxit eum in cárcere, propter Herodíadem uxórem Philíppi fratris sui, quia dúxerat eam. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 10. *in novis Serm.*

CUM sanctum Evangélium legerétur, crudéle spectáculum ante óculos nostros constitútum est : caput sancti Joánnis in disco, ferális missus crudelitátis propter ódium veritátis. Puélla saltat, et sævit mater : et inter lascívias et delícias convivántium témere jurátur, et ímpie, quod jurátur, implétur. Factum est Joánni, quod ipse prædíxerat. De Dómino enim Jesu Christo díxerat : Illum opórtet créscere, me autem mínui. Iste minútus est in cápite, ille crevit in cruce. Odium péperit véritas. Non pótuit æquo ánimo tolerári, quod homo Dei sanctus monébat: qui útique salútem eórum quærébat, quos sic monébat. Respondérunt illi mala pro bonis. ℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei, Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio viij.

QUID enim ille díceret, nisi quo plenus erat? Et quid illi respondérent, nisi quo pleni erant? Ille tríticum seminávit, sed spinas invénit. Dicébat regi : Non licet tibi habére uxórem fratris tui. ¶ Vincébat enim regem libído : tenébat apud se prohíbitam uxórem fratris sui. Sed eum tamen sic libébat, ut non sæviret. Honorábat eum, a quo verum audiébat : sed múlier detestábilis ódium concipiébat, quod aliquándo dato témpore páreret. Quando autem parturiébat, péperit fíliam, fíliam saltántem. ℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus : * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus : et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

Pro S. Sabina Martyre.

Lectio ix.

SABINA múlier Romána, Valentíni viri claríssimi uxor, a Seráphia vírgine christiánæ fídei præcéptis instituta, post sanctæ vírginis martyrium colléctas ejus relíquias piis exéquiis sepelívit. Quæ propter eam causam paulo post, Hadriáno

Imperatóre, comprehénsa, Elpídio júdici sístitur. Cui is: Tune illa Sabína, et génere et matrimónio nobilíssima? At illa, Sum, inquit: sed Dómino meo Jesu Christo grátias ago, qui me, intercessióne Seráphiæ fámulæ suæ, e dæmonum potestáte liberávit. Quam várie tentátam, ut propósitum mutáret, cum a fídei constántia movére non posset, Præféctus, pronuntiáta senténtia quod deos contémneret, cápitis damnávit. Ejus corpus a Christiánis in eódem sepúlchro cónditum est, in quo ipsa magístram fídei suæ Seráphiam posúerat. Te Deum. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Heródes enim ténuit, et ligávit Joánnem, et pósuit in cárcerem propter Herodíadem. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Dómine mi rex, da mihi in disco caput Joánnis Baptístæ.

3. Puéllæ saltánti imperávit mater: Nihil áliud petas, nisi caput Joánnis.

4. Arguébat Heródem Joánnes propter Herodíadem, quam túlerat fratri suo Philíppo uxórem.

5. Da mihi in disco caput Joánnis Baptístæ: et contristátus est rex propter jusjurándum.

Cap. et Hymnus de Commu unius Mart. xxxij.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Benedictus, Aña.

Misso Heródes spiculatóre, præcépit amputári caput Joánnis in cárcere: quo audíto, discípuli ejus venérunt, et tulérunt corpus ejus, et posuérunt illud in monuménto.

Oratio.

Sancti Joánnis Baptístæ, Præcursóris et Mártyris tui, quæsumus Dómine, veneránda festívitas salutáris auxílii nobis præstet efféctum. Qui vivis.

Pro commem. S. Sabinæ. Aña. Date ei. ℣. Diffúsa. Oratio. Deus, qui. 303.

Ad Horas, Añæ de Laud. Capit. et ℟℟. br. de Comm. unius Mart. xxxij.

In ij. Vesp. Añæ de Laud. Psalmi de Dñica. 134. et loco ultimi, Psalm. Crédidi. 138.

Capit. et Hymn. de Comm. unius Mart. xxij.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Magnificat, Aña.

Misit rex incrédulus minístros detestábiles, et amputári jussit caput Joánnis Baptístæ.

Deinde fit commem. seq. et SS. Martyrum, ut infra.

DIE XXX. AUGUSTI.
In Festo S. Rosæ a S. Maria, Virg. Limanæ.
Duplex.

Omnia de Comm. Virg. xcij. præter sequentia.

Oratio.

BONORUM omnium largítor omnípotens Deus, qui beátam Rosam, cœléstis grátiæ rore prævéntam, virginitátis et patiéntiæ decóre Indis floréscere voluísti: da nobis fámulis tuis; ut in odórem suavitátis ejus curréntes, Christi bonus odor éffici mereámur. Qui tecum vivit et regnat.

Deinde SS. Felicis et Adaucti Martyrum. Aña. Istórum est. ℣. Lætámini.

Oratio.

MAJESTATEM tuam, Dómine, súpplices exorámus: ut, sicut nos júgiter Sanctórum tuórum commemoratióne lætíficas, ita semper supplicatióne deféndas. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PRIMUS Américæ Meridionális flos sanctitátis virgo Rosa, christiánis paréntibus Limæ progénita, mox ab incunábulis cláruit futúræ sanctimóniæ indíciis: nam vultus infántis mirabíliter in rosæ effígiem transfigurátus, huic nómini occasiónem dedit: cui póstea Virgo Deípara cognomen adjécit, jubens vocári deínceps Rosam a sancta María. Quinquénnis votum perpétuæ virginitátis emísit. Adúltior, ne a paréntibus ad núptias cogerétur, clam síbimet venustíssimam cápitis cæsáriem præscídit. Jejúniis supra humánum modum addícta, íntegras Quadragésimas transégit pane ábstinens, ac diétim solis quinque gránulis mali cítrini víctitans. ℟. Propter.

Lectio v.

HABITU Tértii Ordinis sancti Domínici assúmpto, prístinas vitæ austeritátes duplicávit: oblóngo asperrimóque cilício sparsim minúsculas acus innéxuit: sub velo corónam densis acúleis intrórsus obarmátam intérdiu noctúque gestávit. Sanctæ Catharínæ Senénsis árdua premens vestígia, caténa férrea, tríplici nexu circumdúcta, lumbos cinxit. Léctulum sibi e truncis nodósis compósuit, horúmque vácuas commissúras fragmínibus testárum implévit. Céllulam sibi angustíssimam struxit in extrémo horti ángulo, ubi cœléstium contemplatióni dédita, crebris disciplínis, inédia, vigíliis corpúsculum exténuans, at spíritu vegetáta, larvas dæmonum,

frequénti certámine victrix, impávide protrívit, ac superávit. ℟. Dilexísti.

Lectio vj.

Ægritudinum torméntis, domesticórum insúltibus, linguárum mórsibus dire agitáta, nondum satis pro mérito se afflígi querebátur. Per quíndecim annos ad plúsculas horas desolatióne spíritus, et ariditáte misérrime contabéscens, forti ánimo tulit agónes omni morte amarióres. Exínde cœpit supérnis abundáre delíciis, illustrári visiónibus, colliquéscere seráphicis ardóribus. Angelo tuteléri, sanctæ Catharínæ Senénsi, Vírgini Deíparæ inter assíduas apparitiónes mire familiáris, a Christo has voces audíre méruit: Rosa cordis mei, tu mihi sponsa esto. Dénique Sponsi hujus paradíso felíciter invéctam, plurimísque ante et post óbitum miráculis corúscam, Clemens Décimus Póntifex Máximus sanctárum Vírginum catálogo ritu solémni adscrípsit. ℟. Afferéntur Regi.

In iij. Noct. Homilia in Evang., Símile erit.... decem virgínibus. civ.

Pro SS. Martyrìbus Felice et Adaucto. Lectio ix.

Felix, Diocletiáno et Maximiáno Imperatóribus, propter suscéptam Christi religiónem comprehénsus, in Serápidis templum addúctus est. Cui sacrificáre cum juberétur, os simulácri cónspuit. Quo facto, statim ærea státua córruit. Quod cum íterum ac tértio in æde Mercúrii Dianæque factum esset, impietátis et mágicæ artis accusátus, equúleo torquétur. Mox ad secúndum ab Urbe lápidem via Ostiénsi dúcitur, ut secúri feriétur. Cui inter viam oblátus quidam Christiánus, cum Felícem agnóscens ad martyrium duci vidéret: Ego quoque, clara voce inquit, eádem qua iste, lege vivo: ego eúmdem Jesum Christum colo. Itaque Felícem osculátus, cum eo secúri percútitur, tértio Kaléndas Septémbris. Cujus nomen cum ignótum esset Christiánis, is Adáucti nómine nobilitátus est, quod sancto Mártyri Felíci adáuctus sit ad corónam.

Te Deum laudámus. 17.

In Laud. fit commem. SS. Felicis, etc. Aña. Vestri capílli. ℣. Exultábunt. Orátio. Majestátem. 308.

In ij. Vesperis fit a Capitulo de seq., com. præc.

DIE XXXI. AUGUSTI.

In Festo S. Raymundi Nonnati, Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

In Hymn. Iste Confessor, mutatur tertius versus

Oratio.

Deus, qui in liberándis fidélibus tuis ab impiórum captivitáte, beátum Raymúndum Confessórem tuum mirábilem effecísti: ejus nobis intercessióne concéde; ut a peccatórum vínculis absolúti, quæ tibi sunt plácita líberis méntibus exequámur. Per Dñum.

Et fit com. S. Rosæ, Virg. Aña. Veni Sponsa. ℣. Diffúsa. Oratio. Bonórum. 308.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Raymundus, Nonnátus cognoménto dictus, quia præter commúnem natúræ legem e mórtuæ matris disSécto látere in lucem edúctus fuit, Portélli in Cataláunia piis et nobílibus paréntibus ortus, ab ipsa infántia futúræ sanctitátis indícia dedit. Nam puerília oblectaménta, mundíque illécebras réspuens, ita pietáti óperam dabat, ut omnes in púero adúltam virtútem admiraréntur. Crescénte vero ætáte, litterárum stúdiis incúbuit: sed mox, jubénte patre, vitam ruri agens, sacéllum sancti Nicolái, in Portélli fínibus situm, crebro adíbat, ut sacram Deíparæ imáginem, quæ in eo summa fidélium veneratióne étiam nunc cólitur, visitáret. Ibi effúsus in preces, ipsam Dei Paréntem, ut se in fílium adoptáre viámque salútis, ac sciéntiam Sanctórum edocére dignarétur, eníxe deprecabátur.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Nec défuit votis ejus benigníssima Virgo. Ab ipsa enim intelléxit, gratíssimum sibi fore, si religiónem, sub título de Mercéde, seu de Misericórdia Redemptiónis Captivórum, ea suggerénte nuper fundátam, ingrederétur. Qua monitióne percépta, Barcinónem statim proféctus, illud tam præcelléntis erga próximum charitátis Institútum ampléxus est. Regulári ígitur milítiæ adscríptus, virginitátem, quam pridem beátæ Vírgini consecráverat, perpétuo cóluit, ceteríque virtútibus eníluit, charitáte præsértim erga Christiános, qui sub potestáte paganórum míseram in captivitáte vitam degébant. Hos ut redímeret, in Africam missus, cum jam multos a servitúte liberásset, ne consúmpta pecúnia, áliis item in próximo abnegándæ fídei discrímine constitútis deésset, seípsum pígnori dedit: sed cum ardentíssimo salútis animárum desidério succénsus, plures

Mahometános suis conciónibus ad Christum convérteret, in arctam custódiam a bárbaris conjéctus, variísque supplíciis cruciátus, mox lábiis perforátis, et sera férrea clausis, crudéle martyrium diu sustínuit.
℟. Amávit eum.

Lectio vj

Ob hæc et ália fórtiter gesta, sanctitátis ejus fama longe latéque diffúsa est. Qua permótus Gregórius Nonus, in amplíssimum sanctæ Románæ Ecclésiæ Cardinálium collégium Raymúndum adscrípsit: sed vir Dei in ea dignitáte ab omni pompa abhórrens, religiósæ humilitátis tenacíssimus semper fuit. Romam vero pergens, statim ac Cardónam pervénit, extrémo morbo conféctus, Ecclesiásticis Sacraméntis muníri summis précibus postulávit. Cumque morbus ingravésceret, et sacérdos diútius tardáret, Angelórum ministério, sub spécie Religiosórum sui Ordinis apparéntium, salutári Viático reféctus fuit. Quo sumpto, et grátiis Deo peráctis, migrávit ad Dóminum, Domínica última Augústi, anno millésimo ducentésimo quadragésimo. Mórtui corpus, cum circa locum sepultúræ conténtio orta esset, arcæ inclúsum, et mulæ cæcæ impósitum, ad sacéllum sancti Nicolái Dei nutu delátum fuit, ut ibi tumularétur, ubi prima jécerat sanctióris vitæ fundaménta. Illic constrúcto sui Ordinis cœnóbio, a confluéntibus voti causa ex univérsa Cataláunia fidélibus pópulis honorátur, váriis miráculis et signis gloriósus.
℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evangelium, Sint lumbi. lxxxij.

In ij. Vesp. com. S. Ægidii, et SS. duodecim Fratrum Mart.

FESTA SEPTEMBRIS.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunct.

DIE I. SEPTEMBRIS.

S. Ægidii, Abbatis

Aña. Similábo. ℣. Amávit.

Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dómine, beáti Ægídii Abbátis comméndet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Deinde fit com. SS. duodecim Fratrum, Mart. Aña. Istórum. ℣. Lætámini.

Oratio.

Fraterna nos, Dómine, Mártyrum tuórum coróna lætíficet; quæ et fídei nostræ præbeat increménta virtútum, et multíplici nos suffrágio consolétur. Per Dóminum.

Lectio iij.

Ægidius Atheniénsis, régiæ stirpis, a prima ætáte divínis lítteris et charitátis offíciis ita déditus fuit, ut nihil prætérea curáre viderétur. Itaque paréntibus mórtuis, totum patrimónium in páuperes erogávit : quin étiam túnicam éxuit, ut ægrótum egéntem tégeret; qua ille indútus statim convaluit. Sed multis deínceps clárior miráculis, timens sui nóminis celebritátem, Arelátem ad beátum Cæsárium conténdit : a quo post biénnium discédens, secéssit in erémum : ubi diútius herbárum radícibus, et cervæ lacte, quæ statis ad eum horis veniébat, admirábili sanctitáte vixit. Quæ cerva, insequéntibus quodam die cánibus regis, cum in antrum Ægídii refugísset, Gálliæ regem ímpulit, ut ab eo summis précibus péteret, ut in loco spelúncæ monastérium éxstrui paterétur. Cujus administratiónem, flagitánte rege, invítus suscépit : eóque múnere áliquot annis prudénter piéque gesto, migrávit in cœlum.

Te Deum laudámus. 17.

In Laudibus fit com. SS. duodecim Fratrum Mart. Ana. Vestri. ℣. Exultábunt.

Orátio. Fratérna nos. 311.

DIE II. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Stephani, Hungariæ Regis, Conf. Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

In Hymno, Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

Concede, quæsumus Ecclésiæ tuæ, omnípotens Deus : ut beátum Stéphanum, Confessórem tuum, quem regnántem in terris propagatórem hábuit, propugnatórem habére mereátur gloriósum in cœlis. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

Stephanus in Hungáriam Christi fidem, et régium nomen invéxit. Régia coróna a Románo Pontífice impetráta, ejúsque jussu in Regem inúnctus, regnum Sedi Apostólicæ óbtulit. Vária pietátis domicília Romæ, Jerosólymis, Constantinópoli, in Hungária Archiepiscopátum Strigoniénsem, Episcopátus decem, admirábili religióne, et munificéntia fundávit. Par in páuperes amor, et liberálitas, quos véluti Christum ipsum compléctens, néminem a se mœréntem, ac vácuum unquam dimísit : quin ad eórum inópiam sublevándam, amplís-

simis facultátibus erogátis, doméslicam quoque supelléctilem exímia benignitáte frequénter distríbuit : suis ínsuper mánibus laváre páuperum pedes, noctu solus et ignótus nosocómia frequentáre, decumbéntibus inservíre, ac cétera charitátis offícia exhibére consuévit : quarum virtútum mérito illíus déxtera, resolúto cétero córpore, incorrúpta permánsit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

ORANDI stúdio noctes pene totas ducébat insómnes, atque in cœléstium rerum contemplatióne defíxus, intérdum extra sensus raptus, sublímis in áera ferri visus fuit. Perduéllium conspiratiónes, ac validórum hóstium ímpetus, miro prorsus modo, non semel oratiónis præsídio evitávit. Suscéptum ex Ghisélla Bavárica, sancti Henríci Imperatóris sorore, quam sibi matrimónio júnxerat, Emerícum fílium, tanta morum disciplína, talíque pietáte enutrívit, quantum ejus póstea sánctitas declarávit. Regni vero negótia ita dispósuit, ut, accítis undique prudentíssimis ac sanctíssimis viris, nihil unquam sine illórum consílio moliréțur. Humíllimus ínterim précibus in cínere et cilício Deum déprecans, ut univérsum Hungáriæ regnum, ántequam e vita migráret, Cathólicum vidére mererétur. Vere propter ingens dilatándæ fídei stúdium, illíus gentis Apóstolus nuncupátus, facta a Románo Pontífice ipsi posterísque Régibus præferéndæ Crucis potestáte.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

DEI Genitrícem, quam ardentíssime venerabátur, amplíssimo in ejus honórem constrúcto templo, Hungáriæ Patrónam instítuit : ab eádem vicíssim Vírgine recéptus in cœlum ipso suæ Assumptiónis die, quem Húngari, e sancti Regis institúto, Magnæ Dóminæ diem appéllant. Sacrum ejus corpus suavíssimo fragrans odóre, liquóre cœlésti scatens, inter multa et vária mirácula, Románi Pontíficis jussu, nobiliórem in locum translátum est, atque honorificéntius cónditum. Ejus autem Festum Innocéntius Undécimus Póntifex Máximus, quarto Nonas Septémbris, ob insígnem victóriam ab exércitu Leopóldi Primi Romanórum elécti Imperatóris, et Hungáriæ Regis, eádem die in Budæ expugnatióne, ope divína, e Turcis reportátam, celebrándum instítuit.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19. *b*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longínquam accípere sibi regnum, et revérti. Et réliqua.

Homilía S. Ambrósii Episc.

Lib. 8. *in Lucam.*

Bonus ordo, ut vocatúrus gentes, et Judæos jussúrus intérfici, qui noluérunt regnáre supra se Christum, hanc præmítteret comparatiónem, ne dicerétur : Nihil déderat pópulo Judæórum, unde póterat mélior fíeri; ut quid ab eo, qui nihil recépit, exígitur? Non mediócris ista est mna, quam supra múlier evangélica, quia non invénit, lucérnam accéndit, lúmine quærit admóto, gratulátur invéntam.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viij.

Denique ex una decem mnas álius fecit, álius quinque. Fortásse iste morália habet, quia quinque sunt córporis sensus : ille duplícia, id est, mystica legis, et morália probitátis. Unde et Matthæus quinque talénta, et duo talénta pósuit. In quinque taléntis, ut sint morália; in duóbus utrúmque, mysticum atque morále. Ita quod número inférius, re ubérius.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos símiles. Glória Patri. Et vos símiles.

Lectio ix.

Et hic póssumus decem mnas, decem verba intellígere, id est, legis doctrínam : quinque autem mnas, magistéria disciplínæ. Sed legisperítum in ómnibus volo esse perféctum. Non enim in sermóne, sed in virtúte est regnum Dei. Bene autem quia de Judæis dicit, duo soli multiplicátam pecúniam détulerunt : non útique æris, sed dispensatiónis usúris. Alia est enim pecúniæ fœnebris, ália doctrínæ cœléstis usúra.

Te Deum laudámus. 17.

DIE V. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Laurentii Justiniani, Episcopi et Conf. Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. iiij. præter sequentia.

In Hymn. Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Lauréntii, Confessóris tui atque Pontíficis, veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat, et salútẽ. Per Dñm.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Laurentius ex illústri Justinianórum família Venétiis natus, exímiam vel puer morum gravitátem præ se tulit. Exácta inter pietátis offícia adolescéntia, ad castum Verbi et ánimæ connúbium a divína Sapiéntia invitátus, de religiósæ vitæ institúto capesséndo deliberáre cœpit. Novæ itaque milítiæ clam prolúdens, præter álias córporis afflictatiónes, super nudos cubábat ásseres, sedénsque velut árbiter hinc inter sæculi blandiménta, paratásque a matre núptias, illinc claustráles inter austeritátes, óculis in Christi patiéntis crucem convérsis: Tu, inquit, es, Dómine, spes mea, ibi posuísti certíssimum refúgium tuum: ad Canonicórum sancti Geórgii in Alga Congregatiónem convolávit: ubi novis excogitátis cruciátibus, ácrius in seípsum, véluti in hostem infensíssimum, instáurans bellum, nullam ádeo sibi oblectatiónem indulgébat, ut ne in doméstieum unquam hortum, nec in patérnam quidem domum (nisi cum moriénti matri extréma pietátis offícia siccis óculis persólvit) exínde intráverit. Par erat obediéntiæ, mansuetúdinis, ac præcípue humilitátis stúdium, cum abjectíssima quæque cœnóbii múnia sibi ultro desũmeret, celebérrima per urbis loca non tam victum quam ludíbria emendicáret, illatásque contumélias ac calúmnias, immótus ac silens perférret, assíduæ præsértim oratiónis subsídio, qua sæpe per mentis excéssum rapiebátur in Deum: tantóque cor ejus æstuábat ardóre, ut nutántes étiam sodáles ad perseverántiam, ac Jesu Christi amórem inflammáret. ℟. Invéni David.

Lectio v.

Ab Eugénio Quarto pátriæ Epíscopus designátus, quem magna contentióne honórem detrectáverat, majóri gessit cum laude. Nam consuéta vivéndi ratióne nihil ádmodum immutáta, pau-

pertátem, quam semper colúerat, in mensa, supelléctili, ac lecto, perpétuo retínuit. Módicam domi alébat famíliam, quod grandem álteram sibi esse díceret, páuperes Christi signíficans. Quacúmque adirétur hora, præsto ómnibus erat, patérna omnes charitáte allevábat, non rénuens vel ære se aliéno graváre, illórum ne inópiæ deésset. Rogátus qua spe id fáceret: Dómini mei, qui pro me dissólvere fácile póterit, respondébat. Spem autem non confúndere divína providéntia submíssis inopináto subsídiis júgiter declarábat. Plura Vírginum monastéria construxit, quas étiam ad perfectióris vitæ ratiónem sua vigilántia compósuit. Matrónis a sæculi pompis, et ornátus vanitáte revocándis, ecclesiásticæ disciplínæ, ac móribus reformándis maximópere stúduit; dignus sane qui ab eódem Eugénio glória, et decus Præsulum coram Cardinálibus vocarétur, et qui a Nicoláo Quinto ejus successóre, transláto e Gradénsi civitáte título, primus Venetiárum Patriárcha renuntiarétur.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Lacrymarum dono insignítus, omnipoténti Deo placatiónis hóstiam quotídie offerébat. Quod cum aliquándo nocte Domínicæ Nativitátis perágeret, Christum Jesum sub pulchérrimi infántis spécie vidére promééruit: tantúmque in eo erat commíssi gregis præsídium, ut cœlitus aliquándo accéptum fúerit, Pontíficis sui intercessióne ac méritis stetísse Rempúblicam. Prophetíæ spíritu afflátus, plura humánæ cognitióni prorsus impérvia prædíxit; morbos ac dæmones suis précibus sæpe fugávit; libros étiam, cœléstem doctrínam, ac pietátem spirántes, grammáticæ pene rudis, conscrípsit. Dénique cum lethálem incidísset in morbum, et commodiórem doméstici lectum seni atque ægro parárent, aversátus ejúsmodi delícias, tamquam a duríssima moriéntis Dómini sui cruce plus nímio abhorréntes, consuéto in strámine se jussit depóni, et finem vitæ suæ adventáre prænóscens, sublátis in cœlum óculis, Vénio, inquit, ad te, o bone Jesu; ac die octáva Januárii obdormívit in Dómino. Pretiósam ejus mortem testáti sunt angélici concéntus, a Carthusiánis quibúsdam mónachis audíti, et sacrum cadáver per duos ultra menses inhumátum, suávi fragrans odóre, et rubescénte fácie, íntegrum atque incorrúptum, ac nova

post mortem patráta mirácula: quibus permótus Alexánder Octávus Póntifex Máximus, eum Sanctórum número adscrípsit. Innocéntius vero Duodécimus quintam Septémbris diem, qua vir sanctus ad Pontifíciam primo Cáthedram fúerat evéctus, celebrándo illíus festo assignávit.

℟. Iste est qui.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre. lxij.

DIE VIII SEPTEMBRIS.

In Nativit. B. Mariæ Virg.

Duplex ij. classis.

Ad Vesp. Añæ de Laud. Ps. ut in Festis B. M. cxliv.

Capitulum. *Eccli* 24. *b*

Ab inítio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymn. Ave maris. cxlvj.

℣. Natívitas est hódie sanctæ Maríæ Vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnificat. Aña.

Gloriósæ Vírginis Maríæ ortum digníssimum recolámus, quæ et genitrícis dignitátem obtínuit, et virginálem pudicítiã non amísit.

Oratio.

Fámulis tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre: ut, quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salútis exórdium, Nativitátis ejus votíva solémnitas pacis tribuat increméntum. Per Dóminum.

In fine Hymnorum dicitur per totam Octavam:

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum, Invitat.

Nativitátem Vírginis Maríæ celebrémus: * Christum ejus Fílium adorémus Dóminum. Ps. Venite. 2.

Hymnus, Añæ, Ps. et ℣℣. ut in Festis B. M. cxlvij.

In primo Nocturno.

Incipiunt Cántica Canticórũ.

Lectio j. *Cap.* 1.

Osculétur me ósculo oris sui: quia melióra sunt úbera tua vino, fragrántia unguéntis óptimis. Oleum effúsum nomen tuum: ídeo adolescéntulæ dilexérunt te. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. Introdúxit me Rex in cellária sua: exultábimus, et lætábimur in te, mémores úberum tuórum super vinum: recti díligunt te. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem, sicut tabernácula Cedar, sicut pelles Salomónis.

℟. Hódie nata est beáta Virgo María ex progénie David: * Per quam salus mundi credéntibus appáruit, cujus vita gloriósa lucem dedit sǽculo. ℣. Nativitátem beátæ Maríæ Vírginis cum gáudio celebrémus. Per.

Lectio ij.

NOLITE me consideráre quod fusca sim, quia decolorávit me sol: fílii matris meæ pugnavérunt contra me, posuérunt me custódem in víneis: víneam meam non custodívi. Indica mihi, quem díligit ánima mea, ubi pascas, ubi cubes in merídie, ne vagári incípiam post greges sodálium tuórum. Si ignóras te, o pulchérrima inter mulíeres, egrédere, et abi post vestígia gregum, et pasce hædos tuos juxta tabernácula pastórum. Equitátui meo in cúrribus Pharaónis assimilávi te, amíca mea. Pulchræ sunt genæ tuæ sicut túrturis: collum tuum sicut monília.

℟. Beatíssimæ Vírginis Maríæ Nativitátem devotíssime celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditáte Nativitátem beátæ Maríæ Vírginis devotíssime celebrémus. Ut.

Lectio iij.

MURENULAS áureas faciémus tibi, vermiculátas argénto. Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suum. Fascículus myrrhæ diléctus meus mihi, inter úbera mea commorábitur. Botrus Cypri diléctus meus mihi, in víneis Engáddi. Ecce tu pulchra es, amíca mea, ecce tu pulchra es, óculi tui columbárum. Ecce tu pulcher es, dilécte mi, et decórus. Léctulus noster flóridus: tigna domórum nostrárum cédrina, laqueária nostra cypréssina.

℟. Gloriósæ Vírginis Maríæ ortum digníssimum recolámus, * Cujus Dóminus humilitátem respéxit, quæ, Angelo nuntiánte, concépit Salvatórem mundi. ℣. Beatíssimæ Vírginis Maríæ Nativitátem devotíssime celebrémus. Cujus. Glória Patri. Cujus.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 18. de Sanctis, qui est 2. de Annunt. Dominica.

ADEST nobis, dilectíssimi, optátus dies beátæ ac venerábilis semper Vírginis Maríæ: ídeo cum summa exultatióne gáudeat terra nostra, tantæ Vírginis illustráta natáli. Hæc est enim flos campi, de qua ortum est pretiósum lílium convállium, per cujus partum mutátur natúra protoplastórum, delétur et culpa. Præcísum est in ea illud Hevæ infelicitátis elógium, quo dícitur: In dolóre páries fílios tuos, quia ista in lætítia Dóminum péperit.

℟. Natívitas gloriósæ Vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie nata est beáta Virgo María ex progénie David. Cujus.

Lectio v.

Heva enim luxit, ista exultávit: Heva lácrymas, María gáudium in ventre portávit: quia illa peccatórem, ista édidit innocéntem. Mater géneris nostri pœnam íntulit mundo, Génitrix Dómini nostri salútem íntulit mundo. Auctrix peccáti Heva, auctrix mériti María. Heva occidéndo óbfuit, María vivificándo prófuit. Illa percússit, ista sanávit. Pro inobediéntia enim obediéntia commutátur, fides pro perfídia compensátur.

℟. Cum jucunditáte Nativitátem beátæ Maríæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ Genitrícis Dei Maríæ. Ut ipsa.

Lectio vj.

Plaudat nunc órganis María, et inter velóces artículos týmpana puérperæ cóncrepent. Cóncinant lætántes chori, et alternántibus módulis dulcísona cármina misceántur. Audíte ígitur quemádmodum tympanístria nostra cantáverit. Ait enim: Magníficat ánima mea Dóminum: et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ: ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quia fecit mihi magna qui potens est. Causam ígitur invalescéntis erráti miráculum novi partus evícit, et Hevæ planctum Maríæ cantus exclúsit.

℟. Natívitas tua, Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem: et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Ex. Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 1.

Liber generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *Comm. in Matth.*

In Isaía légimus: Generatiónem ejus quis enarrá-

bit? Non ergo putémus Evangelístam Prophétæ esse contrárium, ut, quod ille impossíbile dixit effátu, hic narráre incípiat: quia ibi de generatióne divinitátis, hic de incarnatióne est dictum. A carnálibus autem cœpit, ut per hóminem, Deum díscere incipiámus. Fílii David, filii Abraham. Ordo præpósterus, sed necessário commutátus. Si enim primum posuísset Abraham, et póstea David, rursus ei repeténdus fúerat Abraham, ut generatiónis séries texerétur.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viij.

IDEO autem céteris prætermíssis, horum fílium nuncupávit, quia ad hos tantum facta est de Christo repromíssio. Ad Abraham: In sémine, inquit, tuo benedicéntur omnes gentes, quod est Christus. Ad David: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Judas autem génuit Phares et Zaram de Thamar. * Notándum, in genealogía Salvatóris nullam sanctárum assúmi mulíerum, sed eas, quas Scriptúra reprehéndit: ut qui propter peccatóres vénerat, de peccatóribus nascens, ómnium peccáta delé ret. Unde et in consequéntibus Ruth Moabítis pónitur, et Bethsabée uxor Uríæ.

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Nativitátem. Quia. Glória Patri. Christus.

Pro S. Adriano Martyre.

Lectio ix.

ADRIANUS, jussu Maximiáni Imperatóris, apud Nicomédiam pérsequens Christiános, cum sæpius eórum in fídei confessióne et tormentórum perpessióne constántiam demirátus esset, veheménter ea re commótus, ad Christum sese convértit. Quámobrem cum áliis vigínti tribus Christiánis conjéctus est in cárcerem: ubi eum vísitans Natália uxor, quæ et ipsa ántea in Christum credíderat, ad martyrium incéndit. Itaque e custódia edúctus, támdiu flagéllis cæsus est, donec intestína difflúerent. Postrémo fractis crúribus, máni-

bus pedibúsque præcísis, una cum multis áliis martyrii certámen felíciter absólvit.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Natívitas gloriósæ * Vírginis Maríæ, ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Natívitas est hódie sanctæ Maríæ Vírginis, cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

3. Regáli ex progénie * María exórta refúlget : cujus précibus nos adjuvári mente et spíritu devotíssime póscimus.

4. Corde et ánimo * Christo canámus glóriam, in hac sacra solemnitáte præcélsæ Genitrícis Dei Maríæ.

5. Cum jucunditáte * Nativitátem beátæ Maríæ celebrémus, ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum.

Capitulum. *Eccli* 24. *b*

Ab inítio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

O gloriósa vírginum,
Sublímis inter sídera,
Qui te creávit, párvulum
Lacténte nutris úbere.
Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine :
Intrent ut astra flébiles,
Cœli reclúdis cárdines.
Tu Regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida :
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ pláudite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Natívitas est hódie sanctæ Maríæ Vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Benedictus, Aña.

Nativitátem hodiérnam * perpétuæ Vírginis Genitrícis Dei Maríæ solémniter celebrémus, qua celsitúdo throni procéssit, allelúia.

Oratio.

Famulis tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre : ut, quibus beátæ Vírginis partus éxstitit salútis exórdium, Nativitátis ejus votíva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Adriani Mart., hoc loco tantum. Aña. Qui odit. ℣. Justus.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus : ut, qui beáti Adriáni Mártyris tui natalítia cólimus, intercessióne ejus, in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Ad Primam in ℟. br. ℣. Qui natus es de María Vírgine. Et dicitur per tot. Oct. etiam in Festis.

Ad Tertiam, Aña.

Natívitas est hódie.

Capit. Ab inítio, supra. ℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Aña.

Regáli ex progénie.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

ET sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine sanctórū deténtio mea. ℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Aña.

Cum jucunditáte.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

IN platéis, sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris. ℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In ij. Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Psalmi ut in Festis B. Mariæ. cxliv.

Hymn. Ave maris. cxlvj.

℣. Natívitas est hódie sanctæ Maríæ Vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnificat, Aña.

Natívitas tua, * Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem, et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam.

Et fit com. S. Gorgonii, Mart., Aña. Iste Sanctus. ℣. Glória.

Oratio.

SANCTUS tuus, Dómine, Gorgónius sua nos intercessióne lætíficet: et pia fáciat solemnitáte gaudére. Per Dóminum.

DOMINICA
INFRA OCT. NATIVIT. B. M. V.

Officium de SS. Nomine B. M. V.

Duplex majus.

¶ Si dies immediate sequens post Festum Nativ. sit

Dñica, Vesp. dicuntur integræ de Nativ. sine com. Festi Nominis : si autem Festum Nominis incidat in diē Oct. Nativit. faciendum est Officium de Nomine B. Mariæ absque commem. Oct.

Omnia ut in Festis B. M. cxliv. præter seq.

Ad Magnificat, Aña.

Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tui sancti Nóminis commemoratiónem.

Oratio.

Concede, quæsumus omnípotens Deus : ut fidéles tui, qui sub sanctíssimæ Vírginis Maríæ Nómine et protectióne lætántur, ejus pia intercessióne, a cunctis malis liberéntur in terris, et ad gáudia ætérna perveníre mereántur in cœlis. Per Dóminum.

Deinde fit com. Dñicæ.

In j. Nocturno Lectiones, Ego sapiéntia. cxlix.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Ex Hom. 2. super Missus.

Et nomen, inquit, Vírginis María. Loquámur pauca et super hoc nómine, quod interpretátum maris stella dícitur, et Matri vírgini valde conveniénter aptátur. Ipsa namque aptíssime síderi comparátur ; quia sicut sine sui corruptióne sidus suum emíttit rádium, sic absque sui læsióne Virgo parturívit Fílium. Nec síderi rádius suam mínuit claritátem, nec Vírgini Fílius suam integritátem. Ipsa est ígitur nóbilis illa stella ex Jacob orta, cujus rádius univérsum orbem illúminat : cujus splendor et præfúlget in supérnis, et ínferos pénetrat, terras étiam perlústrans, et calefáciens magis mentes, quam córpora, fovet virtútes, éxcoquit vítia. Ipsa, inquam, est præclára, et exímia stella super hoc mare magnum et spatiósum necessário subleváta, micans méritis, illústrans exémplis.

℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion : quasi myrrha elécta * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. Dedi.

Lectio v.

O quisquis te intélligis in hujus sæculi proflúvio magis inter procéllas et tempestátes fluctuáre, quam per terram ambuláre, ne avértas óculos a fulgóre hujus síderis, si non vis óbrui procéllis. Si insúrgant venti tentatiónum, si incúrras scópu-

los tribulatiónum, réspice stellam, voca Maríam. Si jactáris supérbiæ undis, si ambitiónis, si detractiónis, si æmulatiónis, réspice stellam, voca Maríam. Si iracúndia, aut avarítia, aut carnis illécebra navículam concússerit mentis, réspice ad Maríam. Si críminum immanitáte turbátus, consciéntiæ fœditáte confúsus, judícii horróre pertérritus, bárathro incípias absorbéri tristítiæ, desperatiónis abysso, cógita Maríam.

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et Regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt.

Lectio vj.

In perículis, in angústiis, in rebus dúbiis Maríam cógita, Maríam ínvoca. Non recédat ab ore, non recédat a corde: et, ut ímpetres ejus oratiónis suffrágium, non déseras conversatiónis exémplum. Ipsam sequens non dévias, ipsam rogans non despéras, ipsam cógitans non erras, ipsa tenénte non córruis, ipsa protegénte non métuis, ipsa duce non fatigáris, ipsa propítia pérvenis: et sic in temetípso expeíris, quam mérito dictum sit: Et nomen Vírginis María. Quod quidem venerábile Nomen, jam pridem in quibúsdam christiáni orbis pártibus speciáli ritu cultum, Innocéntius Undécimus Románus Póntifex, ob insígnem victóriam sub ejúsdem Vírginis Maríæ præsídio de immaníssimo Turcárum tyránno, cervícibus pópuli christiáni insultánte, Viénnæ in Austria partam, et in perénne tanti benefícii monuméntum, in Ecclésia universáli síngulis annis Domínica infra Octávam Nativitátis beátæ Vírginis Maríæ celebrári præcépit.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit: * Et vidéntes eam fíliæ Sion, beatíssimam prædicavérunt, dicéntes: * Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit Regína a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et. Glória Patri. Unguéntum.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 1. c

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 142. de Annunt.

Audistis hódie, fratres charíssimi, Angelum cum mulíere de hóminis reparatióne tractántem. Audístis agi, ut homo cúrsibus eísdem, quibus dilápsus fúerat ad mortem, redíret ad vitam. Agit, agit cum María Angelus de salúte: quia cum Heva ángelus égerat de ruína. Audístis Angelum de carnis nostræ limo templum divínæ majestátis arte ineffábili construéntem. Audístis in terris Deum, in cœlis hóminem sacraménto incomprehensíbili collocári. Audístis inaudíta ratióne in uno córpore Deum hominémque miscéri. Audístis frágilem nostræ carnis natúram ad portándam totam Deitátis glóriam, angélica exhortatióne roborári.

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tui sancti Nóminis commemoratiónem. Quia.

Lectio viij.

Deníque, ne tanto pónderi cœléstis fábricæ in María subtílis nostri córporis aréna succúmberet, et in Vírgine totíus géneris humáni portatúra fructum, virga ténuis frangerétur, fugatúra metum vox Angeli mox præcéssit, dicens: Ne tímeas, María. Ante causam dígnitas Vírginis annuntiátur ex nómine: nam María hebræo sermóne, latíne Dómina nuncupátur. Vocat ergo Angelus Dóminam, ut Dominatóris Genitrícem trepidátio déserat servitútis, quam nasci et vocári Dóminam ipsa sui gérminis fecit et impetrávit auctóritas. Ne tímeas, María, invenísti enim grátiam. Verum est, quia qui invénit grátiam, nescit timére: invenísti grátiam.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ occurr.

Si autem idem Offic. juxta Rubricas Brev. Rom. transferendum sit, Lectio ix. sum. eo anno, ex Officio B. M. V. in Sabbato mense Sept. clix.

In Laud. et in ij. Vesp. fit commem. Dñicæ.

DIE IX. SEPTEMBRIS.

ij. infra Oct. Nativit. B. M.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm 18. *de SS. in med.*

EXULTAT María, et matrem se læta mirátur, et de Spíritu sancto se peperísse gaudet; nec quia péperit innúpta, terrétur: sed quia genúerit, cum exultatióne mirátur. O fémina super féminas benedícta, quæ virum omníno non novit, et virum suo útero circúmdedit! Circúmdat virum María, Angelo fidem dando, quia Heva pérdidit virum, serpénti consentiéndo. O felix obediéntia, o insígnis grátia! quæ dum fidem humíliter dedit, cœli in se opíficem corporávit! Hinc proméruit glóriam, quam ipsa póstmodum hausit. Ecce, ait, ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

℟. Natívitas gloriósæ Vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie nata est beáta Virgo María ex progénie David. Cujus.

Lectio v.

O beáta María, quis tibi digne váleat jura gratiárum, ac laudum præcónia repéndere, quæ singulári tuo asséntu mundo succurrísti pérdito? Quas tibi laudes fragílitas humáni géneris persólvat, quæ solo tuo commércio recuperándi áditum invénit? Accipe ítaque quascúmque exíles, quascúmque méritis tuis ímpares gratiárum actiónes: et cum suscéperis vota, culpas nostras orándo excúsa. Admítte nostras preces intra sacrárium exauditiónis, et repórta nobis antídotum reconciliatiónis.

℟. Cum jucunditáte Nativitátem beátæ Maríæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ Genitrícis Dei Maríæ. Ut.

Lectio vj.

SIT per te excusábile, quod per te ingérimus: fiat impetrábile, quod fida mente póscimus. Accipe quod offérimus, redóna quod rogámus, excúsa quod timémus: quia tu es spes única peccatórum. Per te sperámus véniam delictórum, et in te, beatíssima nostrórum est expectátio præmiórum. Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Nativitátem.

℟. Natívitas tua, Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo : * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster : * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem, et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Ex. Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 1.*

LIBER generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homilía S. Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Com. in Matth.

JACOB autem génuit Joseph. Hunc locum objécit nobis Juliánus Augústus de dissonántia Evangelistárũ, cur Evangelísta Matthæus Joseph díxerit fílium Jacob, et Lucas cum fílium appellárit Heli : non intélligens consuetúdinem Scripturárum, quod alter secúndum natúram, alter secúndum legem ei pater sit. Scimus enim hoc per Moysen, Deo jubénte, præcéptum, ut si frater, aut propínquus absque líberis mórtuus fúerit, álius accípiat uxórem ad suscitándum semen fratris, vel propínqui sui. Joseph virum Maríæ. Cum virum audíeris, suspício tibi non súbeat nuptiárum : sed recordáre consuetúdinis Scripturárum, quod sponsi viri, et sponsæ vocéntur uxóres.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes : * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia.

Lectio viij.

ET a transmigratióne Babylónis usque ad Christum generatiónes quatuórdecim. Númera a Jechonía usque ad Joseph, et invénies generatiónes trédecim. Quartadécima ergo generátio in ipsum Christum reputábitur. Christi autem generátio sic erat. Quærat díligens lector, et dicat : Cum Joseph non sit pater Dómini Salvatóris, quid pértinet ad Dóminum generatiónis ordo dedúctus usque ad Joseph? Cui respondébimus primum, non esse consuetúdinis Scripturárum, ut mulíerum in generatiónibus ordo texátur : deínde, ex una tribu fuísse Joseph et Maríam, unde ex lege eam accípere cogebátur ut propínquam: et quod simul censéntur in Béthlehem, ut de una vidélicet stirpe generáti.

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Nativitátem. Quia. Glória Patri. Christus.

Pro S. Gorgonio, Mart.

Lectio ix.

Gorgonius, Nicomediæ natus, Diocletiáni Imperatóris cubiculárius, Dorótheo colléga suo adjutóre, réliquos omnes cubículi minístros ad Christi fidem perdúxit. Utérque autem cum vidísset quodam die mártyrem coram Diocletiáno acerbíssime cruciári, ejus exémplo martyrii amóre incénsus est. Itaque ambórum hæc vox erúpit: Quid est, Imperátor, quod hujus condemnáta senténtia, quæ nobis cum eo commúnis est, unum illum punis? Istíus nostra étiam est fides, idem propósitum. Eos ígitur vinctos Imperátor flagéllis concídi jubet, ita ut toto córpore cutis dirumperétur, et in plagas acétum infúndi sale permíxtum: mox revínctis in cratícula súbjici ímperat vim candéntium carbónum. Dénique várie torti, suspéndio necáti sunt. Ac sancti Gorgónii corpus aliquándo Romam portátum, inter duas lauros via Latína sepúltum, póstea a Gregório Quarto Summo Pontífice in Basílicam Príncipis Apostolórum translátum est.

Te Deum laudámus. 17.

In Laud. fit com. S. Gorgonii, Mart., Aña. Qui odit. ℣. Justus. Oratio. Sanctus. 322.

Vesperæ de S. Nicolao, com. Oct. Nativ. B. M.

DIE X. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Nicolai de Tolentino, Conf. Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

Oratio.

Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti Nicolái Confessóris tui solemnitáte deférimus: ut, qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Deinde fit commem. Oct. Nativitatis B. Mariæ, ut in ij. Vesperis Festi. 322.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Nicolaus, Tolentínas a diutúrno illíus civitátis domicílio appellátus, in óppido sancti Angeli in Picéno est natus piis paréntibus: qui liberórum desidério Bárium voti causa profécti ibí-

que a sancto Nicoláo de futúra prole confirmáti, quem suscepérunt fílium, de illíus nómine appellárunt. Is ab infántia multárum virtútum, sed abstinéntiæ in primis spécimen dedit. Nam anno vix séptimo, beátum ipsum Nicoláum imitátus, complúres hebdómadæ dies jejunáre cœpit, eámque póstea consuetúdinem retínuit, solo pane et aqua conténtus. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Adulta ætáte jam clericáli milítiæ adscríptus, et Canónicus factus, cum quodam die concionatórem Ordinis Eremitárum sancti Augustíni, de mundi contémptu dicéntem audísset, eo sermóne inflammátus, statim eúmdem Ordinem est ingréssus. In quo tam exáctam religiósæ vitæ ratiónem cóluit, ut áspero vestítu, verbéribus, et férrea caténa corpus domans, atque a carne, et omni fere obsónio ábstinens, charitáte, humilitáte, patiéntia, ceterísque virtútibus, áliis prælucéret. ℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Orandi assíduum stúdium, quamvis sátanæ insídiis várie vexátus, et flagéllis intérdum cæsus, non intermittébat. Demum sex ante óbitum ménsibus síngulis nóctibus angélicum concéntum audívit: cujus suavitáte, cum jam paradísi gáudia prægustáret, crebro illud Apóstoli repetébat: Cúpio dissólvi, et esse cum Christo. Dénique óbitus sui diem frátribus prædíxit, qui fuit quarto Idus Septémbris. Miráculis multis étiam post mortem cláruit; quibus rite et órdine cógnitis, ab Eugénio Papa Quarto in Sanctórum númerum est relátus. ℟. Iste homo perfécit.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Nolíte timére, de Comm. ij. loco. lxxxviij.

In Laud. fit com. Oct. Nativ. B. Mariæ, ut 321.

In ij. Vesp. fit commem. Oct. Nativ. B. M. 322.

Postea SS. Proti, et Hyacinthi, Mart. Aña. Istórum est. ℣. Lætámini.

Oratio.

Beatorum Mártyrum tuórum Proti et Hyacínthi nos, Dómine, fóveat pretiósa conféssio: et pia júgiter intercéssio tueátur. Per Dóminum.

DIE XI. SEPTEMBRIS.

iv. infra Oct. Nativ. B. Mariæ.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Serm. in cap. 12. *Apoc.*

Novum fecit Dóminus super terram, ut múlier cir-

cúmdaret virum, nec álium quam Christum, de quo dícitur: Ecce vir, Oriens nomen ejus. Novum quoque fecit in cœlo, ut múlier sole apparéret amícta. Dénique et coronávit eum, et vicíssim ab eo méruit coronári. Egredímini, fíliæ Sion, et vidéte regem Salomónem in diadémate, quo coronávit eum mater sua. Verum hoc álias. Interim sane ingredímini magis, et vidéte Regínam in diadémate, quo coronávit eam Fílius suus. In cápite, inquit, ejus coróna stellárum duódecim.

℟. Natívitas gloriósæ Vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie nata est beáta Virgo María ex progénie David. Cujus.

Lectio v.

Dignum plane stellis coronári caput, quod et ipsis longe clárius micans, ornet eas pótius, quam ornétur ab eis. Quidni corónent sídera, quam sol vestit? Sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum et lília convállium. Nimírum læva sponsi sub cápite ejus, et jam déxtera illíus amplexátur eam. Quis illas æstimet gemmas? quis stellas nóminet, quibus Maríæ régium diadéma compáctum est?

℟. Cum jucunditáte Natívitátem beátæ Maríæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ Genitrícis Dei Maríæ. Ut.

Lectio vj.

Quid ergo sidéreum micat in generatióne Maríæ? Plane quod ex régibus orta, quod ex sémine Abrahæ, quod generósa ex stirpe David. Si id parum vidétur, adde, quod generatióni illi ob singuláre privilégiũ sanctitátis divínitus nóscitur esse concéssa: quod longe ante eísdem pátribus cœlitus repromíssa, quod mysticis præfiguráta miráculis, quod oráculis prænuntiáta prophéticis. Hanc enim sacerdotális virga, dum sine radíce flóruit: hanc Gedeónis vellus, dum in médio siccæ áreæ máduit: hanc in Ezechiélis visióne Orientális porta, quæ nulli unquam pátuit, præsignábat.

℟. Natívitas tua, Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem: et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in

mulíeribus, et benedíctus fructus ventris tui. Ex te. Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíscopi.

Com. in Matth. c. 1.

GRESSUS quem Matthæus in órdine régiæ successiónis edíderat, et quem Lucas per sacerdotálem órdinem dinúmerat, utérque agnatiónem in Dómino utriúsque tribus signíficat, et rectæ generatiónis gradum ponit: quia sacerdotális et régiæ tribus socíetas, per David ex conjúgio ínita, jam a Saláthiel in Zoróbabel confirmátur ex génere. Atque ita, dum Matthæus patérnam oríginem, quæ ex Juda proficiscebátur, recénset; Lucas vero accéptum per Nathan ex tribu Levi genus édocet, suis utérque pártibus Dómino nostro Jesu Christo, qui est ætérnus et Rex et Sacérdos, étiam in carnáli ortu utriúsque géneris glóriam probavérunt.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia.

Lectio viij.

QUOD vero Joseph pótius quam Maríæ natívitas recensétur, nihil refert: éadem enim est totius tribus atque una cognátio. Exémplum autem étiam Matthæus et Lucas dedérunt, patres ínvicem appellántes, non tam génere, quam gente: quia ab una tribu cœpta, sub uníus successiónis et oríginis família continétur. Cum enim fílius David atque Abrahæ sit ostendéndus, ita Matthæus cœpit; Liber generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham.

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen quicúmque célebrant tuam sanctam Nativitátem. Quia. Glória Patri. Christus.

Pro SS. Martyribus.

Lectio ix.

PROTUS et Hyacínthus fratres, beátæ Eugéniæ vírginis eunúchi, una cum illa ab Héleno Epíscopo baptizáti, ac stúdiis déditi divinárum litterárum, aliquámdiu in Ægypto in monasté-

rio mira humilitáte et vitæ sanctitáte vixérunt. Sed póstea sanctam Vírginem EugéniamRomam prosecúti, Galliéno Imperatóre, in Urbe propter christiánæ fídei professiónem comprehénsi sunt. A quibus cum nullo modo impetrári posset, ut christiánam religiónem deseréntes, deos cólerent, acérbis verbéribus cæsi, secúri feriúntur tértio Idus Septémbris.

Te Deum laudámus. 17.

In Laud. fit com. SS. Proti et Hyacinthi, Aña. Vestri capilli. ℣. Exultábunt. Oratio. Beatórum, ut 335.

DIE XII. SEPTEMBRIS.

v. infra Oct. Nativ. B. Mariæ.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In ij. Nocturno Lectiones, Dei Filius, ut in Festis B. M. clj. cum ℟℟. ut in Nativitate B. M. 319.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homilía S. Hilárii Episc. *Com. in Matth. c.* 1.

NON refert quis in oríginis número atque órdine collocétur, dúmmodo universórum família cœpta esse intelligátur ab uno. Itaque cum ejúsdem tribus sit Joseph et María, dum profésctus esse ex Abrahæ génere Joseph osténditur, profécta quoque docétur et María. Hæc enim in lege rátio serváta est, ut si mórtuus sine filiis famíliæ princeps esset, defúncti uxórem postérior frater ejúsdem cognatiónis accíperet, susceptósque filios in famíliam ejus, qui mórtuus esset, reférret: manerétque ita in primogénitis successiónis ordo, cum patris eórum, qui post se nati essent, aut nómine haberéntur, aut génere.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia.

Lectio viij.

SEQUENS illud est, ut, quia díximus secúndum rerum fidem generatiónis istíus órdinem nec número sibi, nec successióne constáre, hujus quoque rei rátio afferátur. Non enim levis causa est, ut áliud in narratióne sit, áliud fúerit in gestis: et áliud referátur in summa, áliud vero teneátur in número. Namque ab Abraham usque ad David quatuórdecim generatiónes numerátæ sunt: et a David usque ad

transmigratiónem Babylónis in quibúsdam libris decem et septem deprehendúntur. Sed in hoc non mendácii, aut negligéntiæ vítium est. Tres enim generatiónes prætéritæ sunt. Nam Joras génuit Ochozíam, Ochozías vero génuit Joam, Joas deínde Amasíam, Amasías autem Ozíam: et in Matthæo Joras Ozíam genuísse scríbitur, cum quartus ab eo sit. Hoc ita, quia ex gentíli fémina Joras Ochozíam génuit, ex Achab scílicet, qui Jézabel hábuit uxórem.

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Nativitátem. Quia. Glória Patri. Christus.

Lectio ix.

DENIQUE per Prophétam non nisi quarta generatióne in throno régio Israélis quemquam de domo Achab esse sessúrum dícitur. Purgáta igitur labe famíliæ gentílis, tribus, quæ prætéritis jam régulis, in quarto generatiónum consequéntium órdine numerátur, et usque ad Maríam generatiónes quatuórdecim esse scribúntur, cum in número decem et septem reperiántur, nullus error esse póterit sciéntibus non eam solum esse Dómino nostro Jesu Christo oríginem, quæ cœpit ex María: sed in procreatióne corpórea, nativitátis ætérnæ significántiam comprehéndi.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XIII. SEPTEMBRIS.

vj. infra Oct. Nativ. B. M.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Epiphánii Epíscopi advérsus hæreses.

Lectio iv. *L.* 31. *hær.* 78.

BEATA Mater Dei María per Hevam significátur, quæ per ænígma accépit, ut mater vivéntium vocétur. Illa étenim mater vivéntium vocáta est, étiam postquam audívit: Terra es, et in terram revertéris, post transgressiónem. Et mirum est, quod post transgressiónem hoc magnum cognómen hábuit. Et quod quidem pértinet ad rem sensíbilem, ab illa Heva omnis hóminum generátio dedúcta est in terra: hic autem vere a María hæc vita mundo génita est, ut vivéntem gígneret, et fíeret María mater vivéntium. Per ænígma ígitur María mater vivéntium appelláta est.

℟. Natívitas gloriósæ Vírgi-

nis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie nata est beáta Virgo María ex progénie David. Cujus.

Lectio v.

Hevæ datum est operíre corpus sensíbile propter nuditátem sensíbilem: Maríæ vero datum est a Deo, ut páreret nobis Agnum et ovem, et ex glória ipsíus Agni et ovis fíeret nobis velut a véllere in sapiéntia per virtútem ipsíus induméntum incorruptibilitátis. Heva étiam mortis causa facta est homínibus: per ipsam enim mors ingréssa est in mundum: María vero causa vitæ, per quam génita est nobis vita, et per hanc Fílius Dei advénit in mundum: et ubi abundávit peccátum, ibi superabundávit et grátia: et unde illáta est mors, illinc procéssit et vita, ut vita pro morte fíeret: et qui per mulíerem nobis vita factus est, mortem ex mulíere indúctam exclúderet. Et quóniam illic Heva, cum adhuc esset virgo, per inobediéntia transgréssa est, e contrário per Vírginem obediéntia grátiæ facta est, annuntiáto advéntu in carne de cœlo, et vita ætérna.
℟. Cum jucunditáte Nativitátem beátæ Maríæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ Genitrícis Dei Maríæ. Ut.

Lectio vj.

De María accípitur (líceat mihi hoc dícere) quod scriptum est de Ecclésia: Relínquet homo patrem suum et matrem suam, et adhærébit uxóri suæ: et erunt duo in carne una. Sanctus autem Apóstolus dicit: Mystérium hoc magnum est, ego autem dico in Christo et Ecclésia. Et vide Scripturárum accurátam dicéndi proprietátem, quod de Adam quidem dixit, formávit: de Heva vero, non formátam esse, sed ædificátam. Accépit enim, inquit, unam de costis ejus, et ædificávit ipsi in uxórem. Quo osténdat, Dóminum quidem de María effórmásse sibi ipsi corpus, ab ipsa vero costa ædificátam esse Ecclésiam, in eo quod punctum et apértum est ipsíus latus, et mystéria sánguinis et aquæ, prétia redemptiónis facta sunt.
℟. Natívitas tua, Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictió-

nem: et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Ex te. Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 1.

LIBER generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

L. 2. de consensu Ev. c. 1.

MATTHÆUS Evangelísta sic orsus est: Liber generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Quo exórdio suo satis osténdit, generatiónem Christi secúndum carnem se suscepísse narrándam. Secúndum hanc enim Christus fílius hóminis est: quod étiam se ipse sæpíssime appéllat, commméndans nobis quid misericórditer dignátus sit esse pro nobis. Nam illa supérna, et ætérna generátio, secúndum quam Fílius Dei unigénitus est ante omnem creatúram, quia ómnia per ipsum facta sunt, ita ineffábilis est, ut de illa dictum a Prophéta intelligátur: Generatiónem ejus quis enarrábit? ℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia.

Lectio viij.

EXEQUITUR ergo humánam generatiónem Christi Matthæus, ab Abraham generatóres commémorans, quos perdúcit ad Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus. Neque enim fas erat, ut ob hoc eum a conjúgio Maríæ separándum putáret, quod non ex ejus concúbitu, sed virgo péperit Christum. Hoc enim exémplo magnífice insinuátur fidélibus conjugátis, étiam serváta pari consénsu continéntia, posse permanére vocaríque conjúgium, non permíxto córporis sexu, sed custodíto mentis affétu; præsértim quia nasci eis étiam fílius pótuit sine ullo compléxu carnáli, qui propter solos gignéndos fílios adhibéndus est.
℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Nativitátem. Quia. Glória Patri. Christus.

Lectio ix. *Cap.* 2.

CUM autem evidénter dicat Apóstolus Paulus, ex sémine David secúndum cárnem Christum : ipsam quoque Maríam de stírpe David áliquam consanguinitátem duxísse, dubitáre útique non debémus. Cujus féminæ quóniam nec sacerdotále genus tacétur, insinuánte Luca, quod cognáta ejus esset Elísabeth, quam dicit de filiábus Aaron : firmíssime tenéndum est carnem Christi ex utróque génere propagátam, et regum scílicet, et sacerdótum, in quibus persónis apud illum pópulum Hebræórum étiam mystica únctio figurabátur, id est, Chrisma, unde Christi nomen elúcet, tanto ante étiam ista evidentíssima significatióne prænuntiátum. Te Deum laudámus. 17.

Vesp. de seq. cum com Octavæ Nativ. B. Mariæ.

DIE XIV. SEPTEMBRIS.

In Festo Exaltationis sanctæ Crucis.

Duplex majus.

Ad Vesp. Añæ de Laud. Psalmi de Dñica 134. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes Gentes. 138.

Capitulum. *Philip.* 2.

FRATRES, Hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu : qui cum in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo : sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo.

Hymnus.

VEXILLA Regis pródeunt,
Fulget Crucis mystérium,
Qua vita mortem pértulit,
Et morte vitam prótulit.
Quæ vulneráta lánceæ
Mucróne diro, críminum
Ut nos laváret sórdibus,
Manávit unda et sánguine.
Impléta sunt quæ cóncinit
David fidéli cármine,
Dicéndo natiónibus :
Regnávit a ligno Deus.
Arbor decóra et fúlgida,
Ornáta Regis púrpura,
Elécta digno stípite
Tam sancta membra tángere.
Beáta, cujus bráchiis
Prétium pepéndit sæculi,
Statéra facta córporis,
Tulítque prædam tártari.
O Crux, ave, spes única,
In hac triúmphi glória
Piis adáuge grátiam,
Reísque dele crímina.
Te, fons salútis Trínitas,
Colláudet omnis spíritus :
Quibus Crucis victóriam
Largíris, adde præmium.
Amen.

℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo. ℟. Cum Dóminus ad judicándum vénerit.

Ad Magnificat, Aña.

O Crux, splendídior cunctis

astris, mundo célebris, homínibus multum amábilis, sánctior univérsis: quæ sola fuísti digna portáre taléntum mundi: dulce lignum, dulces clavos, dúlcia ferens póndera: salva præséntem catérvam in tuis hódie láudibus congregátam.

Oratio.

DEUS, qui nos hodiérna die Exaltatiónis sanctæ Crucis ánnua solemnitáte lætíficas: præsta, quæsumus; ut cujus mystérium in terra cognóvimus, ejus redemptiónis præmia in cœlo mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Com. Oct. Nativit. Aña. Natívitas tua, Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem, et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. ℣. Natívitas est hódie sanctæ Maríæ Vírginis. ℟. Cujus vita inclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Oratio.

FAMULIS tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre: ut, quibus beátæ Vírginis partus éxstitit salútis exórdium, Nativitátis ejus votíva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat. Christum Regem pro nobis in Cruce exaltátum, * Venite, adorémus. Ps. Venite, exultémus. 2.

Hymnus.

PANGE, lingua, gloriósi
Láuream certáminis,
Et super Crucis trophæo
Dic triúmphum nóbilem:
Quáliter Redémptor orbis
Immolátus vícerit.

De Paréntis protoplásti
Fraude Factor cóndolens,
Quando pomi noxiális
In necem morsu ruit:
Ipse lignum tunc notávit,
Damna ligni ut sólveret.

Hoc opus nostræ salútis
Ordo depopóscerat;
Multifórmis proditóris
Ars ut artem fálleret,
Et medélam ferret inde,
Hostis unde læserat.

Quando venit ergo sacri
Plenitúdo témporis,
Missus est ab arce Patris
Natus, orbis Cónditor:
Atque ventre virgináli
Carne amíctus pródiit.

Vagit infans inter arcta
Cónditus præsépia:
Membra pannis involúta
Virgo Mater álligat:
Et Dei manus pedésque
Stricta cingit fáscia.

Sempitérna sit beátæ
Trinitáti glória,
Æqua Patri, Filióque,
Par decus Paráclito:
Unius Triníque nomen
Laudet univérsitas. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Nóbile lignum exaltátur, Christi fides rútilat, dum Crux ab ómnibus venerátur. Psalmi de Communi unius Martyris. xxiij.

Aña. Sancta Crux extóllitur a cunctis régibus, virga régia erígitur, in qua Salvátor triumphávit.

Aña. O Crux venerábilis, quæ salútem attulísti míseris, quibus te éfferam præcóniis, quóniam vitam nobis cœlitem præparásti?

℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo. ℟. Cum Dóminus ad judicándum vénerit.

De libro Numerórum.

Lectio j. *Cap.* 21.

Cum audísset Chananæus rex Arad, qui habitábat ad Merídiem, venísse scílicet Israel per exploratórum viam, pugnávit contra illum, et victor exístens, duxit ex eo prædam. At Israel voto se Dómino óbligans ait: Si tradíderis pópulum istum in manu mea, delébo urbes ejus. Exaudivítque Dóminus preces Israel, et trádidit Chananæum, quem ille interfécit, subvérsis úrbibus ejus: et vocávit nomen loci illíus Horma, id est, anathéma.

℟. Gloriósum diem sacra venerátur Ecclésia, dum triumphále exaltátur lignum: * In quo Redémptor noster mortis víncula rumpens, cállidum áspidem superávit. ℣. In ligno pendens nostræ salútis sémitam Verbum Patris invénit. In quo.

Lectio ij.

Profecti sunt autem et de monte Hor, per viam quæ ducit ad mare Rubrum, ut circumírent terram Edom. Et tædére cœpit pópulum itíneris ac labóris: locutúsque contra Deum et Moysen, ait: Cur eduxísti nos de Ægypto, ut morerémur in solitúdine? Deest panis, non sunt aquæ: ánima nostra jam náuseat super cibo isto levíssimo. Quámobrem misit Dóminus in pópulum ignítos serpéntes.

℟. Crux fidélis, inter omnes arbor una nóbilis: nulla silva talem profert, fronde, flore, gérmine: * Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustínuit. ℣. Super ómnia ligna cedrórum tu sola excélsior. Dulce.

Lectio iij.

Ad quorum plagas et mortes plurimórum, venérunt ad Moysen, atque dixérunt: Peccávimus, quia locúti sumus contra Dóminum et te: ora ut tollat a nobis serpéntes. Oravítque Moyses pro pópulo, et locútus est Dóminus ad eum: Fac serpéntem æneum, et pone eum pro signo: qui percússus aspéxerit eum,

vivet. Fecit ergo Moyses serpéntem æneum, et pósuit eum pro signo : quem cum percússi aspícerent, sanabántur.

℟. Hæc est arbor digníssima, in paradísi médio situáta : * In qua salútis auctor própria morte mortem ómnium superávit. ℣. Crux præcellénti decóre fúlgida, quam Heraclíus Imperátor concupiscénti ánimo recuperávit. In. Glória Patri. In.

In secundo Nocturno.

Aña. O Crucis victória, et admirábile signum, in cœlésti cúria fac nos captáre triúmphum. Ps. Cum invocárem. xxvj.

Aña. Funéstæ mortis damnátur supplícium, dum Christus in cruce nostra destrúxit víncula críminum. Ps. In Dómino confído. xxix.

Aña. Rex exaltátur in æthera, cum nóbile trophæum Crucis ab univérsis Christícolis adorátur per sæcula. Ps. Dómine, in virtúte. xxx.

℣. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi. ℟. Quia per Crucem tuam redemísti mundum.

Lectio iv.

Chosroas Persárum rex, extrémis Phocæ impérii tempóribus, Ægypto et Africa occupáta ac Jerosólyma capta, multísque ibi cæsis Christianórum míllibus, Christi Dómini Crucem, quam Hélena in monte Calváriæ collocárat, in Pérsidem ábstulit. Itaque Heraclíus, qui Phocæ succésserat, multis belli incómmodis et calamitátibus afféctus, pacem petébat, quam a Chósroa, victóriis insolénte, ne iníquis quidem conditiónibus impetráre póterat. Quare in summo discrímine se assíduis jejúniis et oratiónibus exércens, opem a Deo veheménter implorábat : cujus mónitu, exércitu comparáto, signa cum hoste cóntulit, ac tres duces Chósroæ cum tribus exercítibus superávit.

℟. Nos autem gloriári opórtet in Cruce Dómini nostri Jesu Christi, in quo est salus, vita, et resurréctio nostra : * Per quem salváti et liberáti sumus. ℣. Tuam Crucem adorámus, Dómine, et recólimus tuam gloriósam passiónem. Per.

Lectio v.

Quibus cládibus fractus Chósroas, in fuga, qua trajícere Tigrim parábat, Medársem fílium sócium regni desígnat. Sed eam contuméliam cum Síroes, Chósroæ major natu fílius, ferret atróciter, patri simul et fratri necem machinátur : quam paulo post utríque ex fuga retrácto áttulit, regnúmque ab Heraclío impetrávit, qui-

búsdam accéptis conditiónibus, quarum ea prima fuit, ut Crucem Christi Dómini restitúeret. Ergo Crux, quatuórdecim annis postquam vénerat in potestátem Persárum, recépta est : quam rédiens Jerosólymam, Heraclíus solémni celebritáte suis húmeris rétulit in eum montem, quo eam Salvátor túlerat.

℟. Dum sacrum pignus cœlitus exaltátur, Christi fides roborátur : * Adsunt prodígia divína in virga Moysi prímitus figuráta. ℣. Ad Crucis contáctum resúrgunt mórtui, et Dei magnália reserántur. Adsunt.

Lectio vj.

Quod factum illústri miráculo commendátum est. Nam Heraclíus, ut erat auro et gemmis ornátus, insístere coáctus est in porta, quæ ad Calváriæ montem ducébat. Quo enim magis prógredi conabátur, eo magis retinéri videbátur. Cumque ea re et ipse Heraclius, et réliqui omnes obstupéscerent, Zacharías Jerosolymórum Antístes, Vide, inquit, Imperátor, ne isto triumpháli ornátu, in Cruce feréndа parum Jesu Christi paupertátem et humilitátem imitére. Tum Heraclíus, abjécto amplíssimo vestítu, detractísque cálceis, ac plebéio amíctu indútus, réliquum viæ fácile confécit, et in eódem Calváriæ loco Crucem státuit, unde fúerat a Persis asportáta. Itaque Exaltatiónis sanctæ Crucis solémnitas, quæ hac die quotánnis celebrabátur, illústrior habéri cœpit ob ejus rei memóriam, quod ibídem fúerit repósita ab Heraclío, ubi Salvatóri primum fúerat constitúta.

℟. Hoc signum Crucis erit in cœlo, cum Dóminus ad judicándum vénerit : * Tunc manifésta erunt abscóndita cordis nostri. ℣. Cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, et cœperit judicáre sæculum per ignem. Tunc. Glória Patri. Tunc.

In tertio Nocturno.

Añ. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi, quia per Crucem tuam redemísti mundum. Psalmi ut in iij. Nocturno de Comm. Virginum. ciij.

Añ. Per lignum servi facti sumus, et per sanctam Crucem liberáti sumus : fructus árboris sedúxit nos, Fílius Dei redémit nos, allelúia.

Añ. Salvátor mundi, salva nos, qui per Crucem et sánguinem tuum redemísti nos, auxiliáre nobis, te deprecámur, Deus noster.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 12. *c*

In illo témpore : Dixit Jesus turbis Judæórum : Nunc judícium est mundi ; nunc princeps hujus mundi ejiciétur foras. Et réliqua.

Homilía S. Leónis Papæ.

Serm. 8. de Passione Dom.

Exaltato, dilectíssimi, per Crucem Christo, non illa tantum spécies aspéctui mentis occúrrat, quæ fuit in óculis impiórum, quibus per Moysen dictum est: Et erit pendens vita tua ante óculos tuos, et timébis die ac nocte, et non credes vitæ tuæ. Isti enim nihil in crucifíxo Dómino præter fácinus suum cogitáre potuérunt, habéntes timórem, non quo fides vera justificátur, sed quo consciéntia iníqua torquétur. Noster vero intelléctus, quem spíritus veritátis illúminat, glóriam Crucis cœlo terráque radiántem puro ac líbero corde suscípiat, et interióre ácie vídeat, quale sit quod Dóminus, cum de passiónis suæ loquerétur instántia, dixit : Nunc judícium mundi est, nunc princeps hujus mundi ejiciétur foras. Et ego si exaltátus fúero a terra, ómnia traham ad meípsum.

℟. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustínuit : * Quæ sola digna fuit portáre prétium hujus sæculi. ℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo, cum Dóminus ad judicándum vénerit. Quæ. Bened. Divínum auxílium.

Lectio viij.

O admirábilis poténtia Crucis, o ineffábilis glória passiónis, in qua et tribúnal Dómini, et judícium mundi, et potéstas est crucifíxi ! Traxísti enim, Dómine, ómnia ad te, et cum expandísses tota die manus tuas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem tibi, confiténdæ majestátis tuæ sensum totus mundus accépit. Traxísti, Dómine, ómnia ad te, cum in execratiónem judáici scéleris, unam protulérunt ómnia eleménta senténtiam, cum, obscurátis luminláribus cœli, et convérso in noctem die, terra quoque mótibus quaterétur insólitis, univérsaque creatúra impiórum úsui se negáret. Traxísti, Dómine, ómnia ad te, quóniam, scisso templi velo, Sancta sanctórum ab indígnis pontifícibus recessérunt, ut figúra in veritátem, prophetía in manifestatiónem, et Lex in Evangélium verterétur.

℟. Sicut Moyses exaltávit serpéntem in desérto, ita exaltári opórtet Fílium hóminis : * Ut omnis qui credit in ipsum, non péreat,

sed hábeat vitam ætérnam. ℣. Non misit Deus Fílium suum in mundum, ut júdicet mundum, sed ut salvétur mundus per ipsum. Ut omnis. Glória Patri. Ut omnis.

Lectio ix.

Traxisti, Dómine, ómnia ad te, ut quod in uno Judææ templo obumbrátis significatiónibus tegebátur, pleno apertóque sacraménto universárũ ubíque natiónum devótio celebráret. Nunc étenim et ordo clárior Levitárum, et dígnitas ámplior seniórum, et sacrátior est únctio Sacerdótum: quia Crux tua ómnium fons benedictiónem, ómnium est causa gratiárum: per quam credéntibus datur virtus de infirmitáte, glória de oppróbrio vita de morte. Nunc étiam carnálium sacrificiórum varietáte cessánte, omnes differéntias hostiárum una córporis et sánguinis tui implet oblátio: quóniam tu es verus Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: et ita in te univérsa pérficis mystéria, ut sicut unum est pro omni víctima sacrifícium, ita unum de omni gente sit regnum.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. O magnum pietátis opus! mors mórtua tunc est, in ligno quando mórtua vita fuit. Ps. Dóminus regnávit. cum reliq. 18.

2. Salva nos, Christe Salvátor, per virtútem Crucis, qui salvásti Petrum in mari, miserére nobis.

3. Ecce Crucem Dómini, fúgite partes advérsæ, vicit leo de tribu Juda, radix David, allelúia.

4. Nos autem gloriári opórtet in Cruce Dómini nostri Jesu Christi.

5. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos, Deus noster.

Capit. *Philip.* 2.

Fratres, Hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitrátus est esse se æquálem Deo: sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo.

Hymnus.

Lustra sex qui jam perégit,
Tempus implens córporis,
Sponte líbera Redémptor
Passióni déditus,
Agnus in Crucis levátur
Immolándus stípite.
Felle potus ecce languet;
Spina, clavi, láncea
Mite corpus perforárunt,
Unda manat, et cruor:
Terra, pontus, astra, mundus
Quo lavántur flúmine!

Crux fidélis, inter omnes
Arbor una nóbilis :
Silva talem nulla profert
Fronde, flore, gérmine :
Dulce ferrum, dulce lignum,
Dulce pondus sústinent.
Flecte ramos, arbor alta,
Tensa laxa víscera,
Et rigor lentéscat ille,
Quem dedit natívitas :
Et supérni membra Regis
Tende miti stípite.
Sola digna tu fuísti
Ferre mundi víctimam,
Atque portum præparáre
Arca mundo náufrago,
Quam sacer cruor perúnxit,
Fusus Agni córpore.
Sempitérna sit beátæ
Trinitáti glória,
Æqua Patri, Filióque,
Par decus Paráclito :
Unius Triníque nomen
Laudet univérsitas. Amen.

℣. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi. ℟. Quia per Crucem tuam redemísti mundum.

Ad Benedictus, Aña.

Super ómnia ligna cedrórum tu sola excélsior, in qua vita mundi pepéndit, in qua Christus triumphávit, et mors mortem superávit in ætérnum.

Oratio.

Deus, qui nos hodiérna die Exaltatiónis sanctæ Crucis ánnua solemnitáte lætíficas : præsta, quæsumus; ut cujus mystérium in terra cognóvimus, ejus redemptiónis præmia in cœlo mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Postea fit com. Octavæ Nativ. B. Mariæ. Aña. Nativitátem hodiérnam perpétuæ Vírginis Genitrícis Dei Maríæ solémniter celebrémus, qua celsitúdo throni procéssit, allelúia.

℣. Natívitas est hódie sanctæ Maríæ Vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Oratio.

Famulis tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre : ut, quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salútis exórdium, Nativitátis ejus votíva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña.

Salva nos.

Capit. Fratres, Hoc. 342.

℟. br. Hoc signum Crucis * Erit in cœlo. Hoc. ℣. Cum Dóminus ad judicándum vénerit. Erit. Glória Patri. Hoc. ℣. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi. ℟. Quia per Crucem tuam redemísti mundum.

Ad Sextam, Aña.

Ecce Crucem Dómini.

Capit. *Galat.* 6. *d*

Mihi autem absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi : per quem mihi mundus crucifíxus est, et ego mundo.

℟. br. Adorámus te, Christe, * Et benedícimus tibi. Adorámus te. ℣. Quia per Crucem tuam redemísti mundū. Et. Glória Patri. Adorámus. ℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Ad Nonam, Aña

Per signum Crucis.

Capit. *Philip.* 2.

HUMILIAVIT semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen, quod est super omne nomen.

℟. br. Omnis terra adóret te, * Et psallat tibi. Omnis. ℣. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine. Et. Glória Patri. Omnis. ℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo. ℟. Cum Dóminus ad judicándum vénerit.

In ij. Vesp. omnia dicuntur ut in primis. 336.

℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo. ℟. Cum Dóminus ad judicándum vénerit.

Ad Magnificat, Aña.

O Crux benedícta, quæ sola fuísti digna portáre Regem cœlórum, et Dñum, allelúia.

Deinde fit com. diei Oct. Nativ. B. Mariæ, Aña. Gloriósæ Vírginis Maríæ ortum digníssimum recolámus, quæ et Genitrícis dignitátem obtínuit, et virginálem pudicítiam non amísit. ℣. Nativitas. Oratio. Fámulis, ut supra. 343.

Postea S. Nicomedis, Mart. Aña. Iste Sanctus. ℣. Glória.

Oratio

ADESTO, Dómine, pópulo tuo: ut beáti Nicomédis Mártyris tui mérita præclára suscípiens, ad impetrándam misericórdiam tuam semper ejus patrocíniis adjuvétur. Per Dóminum nostrum.

DIE XV. SEPTEMBRIS.

In Octava Nativitatis B. M.

Duplex.

In primo Nocturno.

De Cánticis Canticórum.

Lectio j. *Cap.* 8. *b*

QUÆ est ista, quæ ascéndit de desérto, delíciis áffluens, innixa super diléctum suum? Sub árbore malo suscitávi te: ibi corrúpta est mater tua, ibi violáta est génitrix tua. Pone me ut signáculum super cor tuum, ut signáculum super bráchium tuum; quia fortis est ut mors diléctio, dura sicut inférnus æmulátio: lámpades ejus, lámpades ignis atque flammárum. ℟. Hódie nata est beáta Virgo María ex progénie David: * Per quam salus mundi credéntibus appáruit, cujus vita gloriósa lucem dedit sæculo. ℣. Nativitátem beátæ Maríæ Vírginis cum gáudio celebrémus. Per quam.

Lectio ij.

AQUÆ multæ non potuérunt extínguere charitátem, nec flúmina óbruent illam : si déderit homo omnem substántiam domus suæ pro dilectióne, quasi nihil despíciet eam. Soror nostra parva, et úbera non habet : quid faciémus soróri nostræ in die, quando alloquénda est? Si murus est, ædificémus super eum propugnácula argéntea : si óstium est, compingámus illud tábulis cédrinis.

℟. Beatíssimæ Vírginis Maríæ Nativitátem devotíssime celebrémus : * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditáte Nativitátem beátæ Maríæ Vírginis devotíssime celebrémus. Ut.

Lectio iij.

EGO murus, et úbera mea sicut turris : ex quo facta sum coram eo, quasi pacem repériens. Vínea fuit pacífico in ea, quæ habet pópulos : trádidit eam custódibus, vir affert pro fructu ejus mille argénteos. Vínea mea coram me est. Mille tui pacífici, et ducénti his, qui custódiunt fructus ejus. Quæ hábitas in hortis, amíci auscúltant : fac me audíre vocem tuam. Fuge, dilécte mi, et assimiláre cápreæ, hinnulóque cervórum super montes arómatum.

℟. Gloriósæ Vírginis Maríæ ortum digníssimum recolámus, * Cujus Dóminus humilitátem respéxit, quæ Angelo nuntiánte concépit Salvatórem mundi. ℣. Beatíssimæ Vírginis Maríæ Nativitátem devotíssime celebrémus. Cujus. Glória Patri. Cujus.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Cyrílli Epíscopi Alexandríni.

Lectio iv.

Hom. contra Nestorium.

HILAREM vídeo cœtum Sanctórum ómnium, qui convenérunt promptis ánimis, a sancta et Dei Matre María semper Vírgine convocáti. Laus et glória sit tibi, sancta Trínitas, quæ omnes nos ad hanc celebritátem convocásti. Sit étiam tibi, sancta Dei Mater, laus. Tu enim es pretiósa margaríta orbis terrárum : tu lampas inextinguíbilis, coróna virginitátis, sceptrum orthodóxæ fídei, templum indissolúbile, cóntinens eum qui nusquam continéri potest ; Mater et Virgo, per quam benedíctus qui venit in nómine Dómini, in sanctis Evangéliis nominátur.

℟. Natívitas gloriósæ Vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas

illústrat Ecclésias. ℣. Hódie nata est beáta Virgo María ex progénie David. Cujus.

Lectio v.

Per te Trínitas sanctificátur, per te Crux pretiósa celebrátur, et adorátur in toto orbe terrárum. Per te exúltat cœlum, lætántur Angeli et Archángeli, fugántur dæmones, et homo ipse ad cœlum revocátur. Per te omnis creatúra, idolórum erróre deténta, convérsa est ad agnitiónem veritátis, et fidéles hómines ad sanctum Baptísma pervenérunt, atque in toto orbe terrárum constrúctæ sunt Ecclésiæ.

℟. Cum jucunditáte Nativitátem beátæ Maríæ celebrémus : * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ Genitrícis Dei Maríæ. Ut.

Lectio vj.

Te adjutríce, Gentes véniunt ad pœniténtiam. Quid plura? Per te unigénitus Dei Fílius, vera illa lux, effúlsit sedéntibus in ténebris et umbra mortis. Per te Prophétæ prænuntiárunt, per te Apóstoli salútem Géntibus prædicárunt. Quisnam póterit tuárum laudum præcónia explicáre María Mater et Virgo? Hanc, fratres dilectíssimi, celebrémus, ejus Fílium Ecclésiæ Sponsum immaculátum adorántes : cui honor et glória in sǽcula sæculórum. Amen.

℟. Natívitas tua, Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo : * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster : * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem : et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Ex te. Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 1.

Liber generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 2. in Matth, post init.

Auditu quidem mirábile est, quod ineffábilis Deus, et qui nec sermónibus explicári potest, nec cogitatiónibus comprehéndi, Patríque per ómnia coæquális, per Vírginis ad nos venit úterum, et fíeri ex mulíere dignátus est, et habére progenitóres David et Abraham : et quid dico, David et Abraham? étiam illas,

quod magis stupéndum est, féminas, quas paulo ante memorávi. Hæc ígitur áudiens, mente consúrge, nihílque húmile suspicéris, sed pótius propter hoc ipsum máxime miráre, quia cum verus et diléctus Fílius sit sempitérni Dei, étiam Fílius David esse dignátus est, modo ut te fílium fáceret Dei: servum patrem habére dignátus est, ut tibi servo patrem fáceret ipsum Deum.
℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia.

Lectio viij.

Vides ab ipso statim princípio, quam læta sint hæc núntia. Quod si ámbigis de his quæ ad tuum spectant honórem, ab iis quæ illíus sunt, étiam tua disce crédere. Quantum enim cónsequi potest humána rátio, multo est difficílius Deum hóminem fíeri, quam hóminem Dei fílium consecrári. Cum ergo audíeris, quia Fílius Dei fílius sit et David et Abrahæ: dubitáre jam désine, quod et tu, qui fílius es Adæ, futúrus sis fílius Dei. Non enim semetípsum ita humiliásset, nisi nos esset exaltatúrus. Natus est enim secúndum carnem, ut tu nascerére spíritu: natus est ex muliere, ut tu desíneres fílius esse mulíeris.
℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Nativitátem. Quia. Glória Patri. Christus.

Pro S. Nicomede, Martyre.

Lectio ix.

Nicomedes Présbyter, persequénte Christiános Domitiáno Imperatóre, quod corpus Felículæ Vírginis propter confessiónem christiánæ fídei a Flacco Cómite interféctæ sepelísset, comprehéndi jussus est: ductúsque ad státuas deórum, cum eis sacrificáre velle (quod fácere jubebátur) constánter negavísset, proptérea quod sacrifícium uni Deo vero, qui regnat in cœlis, deberétur; plumbátis cæsus, in eo martyrio ánimam Deo réddidit. Cujus corpus cum idem Comes in profluéntem Tíberim prójici imperásset, Justus Nicomédis cléricus diligénter conquisítum, ad muros Urbis via Nomentána honorífice in sepúlchro cóndidit. Te Deum laudámus. 17.

In Laud. fit com. S. Nicomedis, Aña. Qui odit. ℣. Justus. Orat. Adésto. 344.

In ij. Vesperis fit com. SS. Cornelii et Cypriani, et aliorum, ut infra. 354.

DOM. III. SEPTEMBRIS.

Festum Septem Dolorum B. V. Mariæ.

Duplex majus.

Si hodie occurrat Octava Nativ. B. M. aut Festum S. Matthæi, tunc Festum Dolorum transfertur in primam ex sequent. Dñicis non impeditam Officio j. vel ij. cl. Decr. 18. Sept. 1814.

Ad Vesp. Anæ de Laud. Ps. ut in Festis B. M. cxliv.

Capitulum. *Thren.* 2.

Cui comparábo te, vel cui assimilábo te, fília Jerúsalem? cui exæquábo te, et consolábor te, Virgo fília Sion? Magna est velut mare contrítio tua.

Hymnus.

O quot undis lacrymárum,
Quo dolóre vólvitur,
Luctuósa de cruénto
Dum revúlsum stípite,
Cernit ulnis incubántem
Virgo Mater Fílium!
Os suáve, mite pectus,
Et latus dulcíssimum,
Dexterámque vulnerátam,
Et sinístram sáuciam,
Et rubras cruóre plantas,
Ægra tingit lácrymis.
Centiésque, milliésque
Stringit arctis néxibus
Pectus illud, et lacértos,
Illa figit vúlnera,
Sicque tota colliquéscit
In dolóris ósculis.
Eja Mater, obsecrámus
Per tuas has lácrymas,
Filiíque triste funus,
Vulnerúmque púrpuram,
Hunc tui cordis dolórem
Conde nostris córdibus.
Esto Patri, Filióque,
Et coævo Flámini,
Esto summæ Trinitáti
Sempitérna glória,
Et perénnis laus, honórque
Hoc et omni sæculo. Amen.

℣. Regína Mártyrum, ora pro nobis. ℟. Quæ juxta crucem Jesu constitísti.

Ad Magnificat, Aña.

Nolíte me consideráre, quod fusca sim, quia decolorávit me sol. Fílii matris meæ pugnavérunt contra me.

Oratio.

Deus, in cujus passióne, secúndum Simeónis prophetíam, dulcíssimam ánimam gloriósæ Vírginis et Matris Maríæ dolóris gládius pertransívit: concéde propítius; ut, qui Dolóres ejus venerándo recólimus, passiónis tuæ efféctum felícem consequámur. Qui vivis.

Deinde fit com. Dñicæ.

Ad Complet. et per Horas, in fine Hymn. dicitur:

Jesu, tibi sit glória,
Qui passus es pro sérvulis.

Ad Matutinum, Invitat.

Stemus juxta Crucem cum María Matre Jesu, * Cu-

jus ánimam dolóris gládius pertransívit. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

JAM toto súbitus vesper eat polo,
Et sol attónitum præcípitet diem,
Dum sævæ récolo ludíbrium necis,
Divinámque catástrophen.

Spectátrix áderas supplício, Parens,
Malis uda, gerens cor adamántinum,
Natus funérea péndulus in Cruce
Altos cum gémitus dabat.

Pendens ante óculos Natus, atrócibus
Sectus verbéribus, Natus hiántibus
Fossus vulnéribus, quot penetrántibus
Te confíxit acúleis!

Heu! sputa, álapæ, vérbera, vúlnera,
Clavi, fel, áloe, spóngia, láncea,
Sitis, spina, cruor, quam vária pium
Cor pressére tyránnide!

Cunctis intérea stat generósior
Virgo Martyribus: prodígio novo
In tantis móriens non móreris, Parens,
Diris fixa dolóribus.

Sit summæ Tríadi glória, laus, honor,
A qua supplíciter, sollícita prece,
Posco virgínei róboris æmulas
Vires rebus in ásperis.
Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Multiplicáti sunt qui tríbulant me, multi insúrgunt advérsum me. Ps. Dómine, quid multiplicáti. 4.

Aña. Paravérunt sagíttas suas in pháretra, ut sagíttent in obscúro rectos corde. Ps. In Dómino confído. 8.

Aña. Defécit in dolóre vita mea, et anni mei in gemítibus. Ps. In te, Dómine, sperávi. 30.

℣. Regína Mártyrum, ora pro nobis. ℟. Quæ juxta Crucem Jesu constitísti.

De Jeremía Prophéta.

Lectio j. *Thren.* 1.

PLORANS plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus: non est qui consolétur eam ex ómnibus charis ejus: omnes amíci ejus sprevérunt eam, et facti sunt ei inimíci. Vide, Dómine, quóniam tríbulor, conturbátus est venter meus, subvérsum est cor meum in memetípsa, quóniam amaritúdine plena sum. Foris intérficit gládius, et domi mors símilis est. Audiérunt quia ingemísco ego, et non est qui consolétur me.

℟. Simeon vir justus et timorátus dixit ad Maríam:

* Tuam ipsíus ánimam pertransíbit gládius. ℣. Ne vocétis me pulchram, sed amáram, quia amaritúdine valde replévit me Omnípotens. Tuam.

Lectio ij. *Thren. 2. d*

Cui comparábo te, vel cui assimilábo te, fília Jerúsalem? cui exæquábo te, et consolábor te, virgo fília Sion? magna est enim velut mare contrítio tua: quis medébitur tui? Plausérunt super te mánibus omnes transeúntes per viam: sibilavérunt, et movérunt caput suum super fíliam Jerúsalem: Hæccine est urbs, dicéntes, perfécti decóris, gáudium univérsæ terræ? Aperuérunt super te os suum omnes inimíci tui: sibilavérunt, et fremuérunt déntibus, et dixérunt: Devorábimus.

℟. Surge, et áccipe púerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum * Et esto tibi, usque dum dicam tibi. ℣. Vocávi fílium meum ex Ægypto, ut véniat salus in Israel. Et.

Lectio iij.

Fecit Dóminus quæ cogitávit, complévit sermónem suum, quem præcéperat a diébus antíquis: destrúxit, et non pepércit, et lætificávit super te inimícum, et exaltávit cornu hóstium tuórum. Clamávit cor eórum ad Dóminum super muros fíliæ Sion: Deduc quasi torréntem lácrymas per diem, et noctem: non des réquiem tibi, neque táceat pupílla óculi tui.

℟. Fili, quid fecísti nobis sic? * Ego et pater tuus * Doléntes quærebámus te. ℣. Quid est, quod me quærebátis? In his, quæ Patris mei sunt, opórtet me esse. Ego. Glória Patri. Doléntes.

In secundo Nocturno.

Aña. Factum est cor meum tamquam cera liquéscens in médio ventris mei. Ps. Deus, Deus meus, réspice. 33.

Aña. Deus, vitam meam annuntiávi tibi: posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo. Ps. Miserére mei, Deus, quóniam. 78.

Aña. Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die, ac nocte. Ps. Quemádmodum. 68.

℣. Fascículus myrrhæ diléctus meus mihi. ℟. Inter úbera mea commorábitur.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv. *Serm. de 12. Stel.*

Martyrium Vírginis tam in Simeónis prophetía, quam in ipsa Domínicæ passiónis história commendátur. Pósitus est hic (ait sanctus senex de púero Jesu) in signum, cui contradicétur: et tuam ipsíus ánimam (ad Maríam autem dicébat) pertransíbit gládius. Vere tuam, o beáta

Mater, ánimam pertransívit: alióquin non nisi eam pertránsiens, carnem Fílii tui penetráret. Et quidem posteáquam emísit spíritum tuus ille Jesus, ipsíus plane non áttigit ánimam crudélis láncea, quæ ipsíus apéruit latus, sed tuam útique ánimam pertransívit: ipsíus nimírum ánima jam ibi non erat, sed tua plane inde nequíbat avélli.

℟. Jesum bajulántem sibi crucem * Sequebátur turba mulíerum, quæ plangébant, et lamentabántur eum. ℣. Fíliæ Jerúsalem, super vos ipsas flete, et super fílios vestros. Sequebátur.

Lectio v.

Tuam ergo pertransívit ánimam vis dolóris, ut plusquam Mártyrem non immérito prædicémus, in qua nimírum corpóreæ sensum passiónis excésserit compassiónis afféctus. An non tibi plusquam gládius fuit sermo ille revéra pertránsiens ánimam, et pertíngens usque ad divisiónem ánimæ, ac spíritus: Múlier, ecce Fílius tuus? O commutatiónem! Joánnes tibi pro Jesu tráditur, servus pro Dómino, discípulus pro Magístro, fílius Zebedæi pro Fílio Dei, homo purus pro Deo vero. Quómodo non tuam affectuosíssimam ánimam pertransíret hæc audítio, quando et nostra, licet sáxea, licet férrea péctora, sola recordátio scindit?

℟. Postquam venérunt in locum, qui dícitur Calváriæ, ibi crucifixérunt eum: * Stabat autem juxta crucem Jesu Mater ejus. ℣. Tunc beátam illíus ánimam dolóris gládius pertransívit. Stabat.

Lectio vj.

Non mirémini, fratres, quod María martyr in ánima fuísse dicátur. Mirétur qui non memínerit se audivísse Paulum inter máxima Géntium crímina memorántem, quod sine affectióne fuíssent. Longe id fuit a Maríæ viscéribus, longe sit a sérvulis ejus. Sed forte quis dicat: Numquid non eum præscíerat moritúrum? Et indubitánter. Numquid non sperábat contínuo resurrectúrum? Et fidéliter. Super hæc dóluit crucifíxum? Et veheménter. Alióquin quisnam tu, frater, aut unde tibi hæc sapiéntia, ut miréris plus Maríam compatiéntem, quam Maríæ Fílium patiéntem? Ille enim mori córpore pótuit, ista cómmori corde non pótuit? Fecit illud cháritas, qua majórem nemo hábuit: fecit et hoc cháritas, cui post illam símilis áltera non fuit.

℟. Joseph ab Arimathæa * Pétiit corpus Jesu, quod

de cruce depósitum * Suo compléxu Mater excépit. ℣. Dolens Sunamítis sinu et génibus suis sustínuit mórtuum Fílium. Pétiit. Glória Patri. Suo.

In tertio Nocturno.

Aña. Intendérunt arcum, rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum. Ps. Exáudi, Deus... cum déprecor. 82.

Aña. Anima mea turbáta est valde : sed tu, Dómine, úsquequo? Ps. Dómine, ne in furóre tuo. 5.

Aña. Deus adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis. Ps. Deus noster refúgium. 70.

℣. Per te salútem hauriámus, Virgo María. ℟. Ex vulnéribus Christi.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 19. *c*

In illo témpore : Stabant juxta crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus, María Cléophæ, et María Magdaléne. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

De Institut. Virgin. cap. 7.

Stabat juxta crucem Mater, et, fugiéntibus viris, stabat intrépida. Vidéte utrum pudórem mutáre potúerit Mater Jesu, quæ ánimum non mutávit. Spectábat piis óculis Fílii vúlnera, per quæ sciébat ómnibus futúram redemptiónem. Spectábat non degéneri Mater spectáculo, quæ non metúerat peremptórem. Pendébat in cruce Fílius, Mater se persecutóribus offerébat.

℟. Quis tibi sensus fuit, o Mater dolórum, * Dum Joseph síndone Fílium tuum invólvit, et pósuit eum in monuménto? ℣. Consideráte, et vidéte, si est dolor sicut dolor meus. Dum.

Lectio viij

Ex Ep. 25. *ad Eccl. Vercell.*

Maria Mater Dómini ante Crucem Fílii stabat. Nullus me hoc dócuit, nisi sanctus Joánnes Evangelísta. Mundum álii concússum in passióne Dómini conscripsérunt, cœlum ténebris obdúctum, refugísse solem, in paradísum latrónem, sed post piam confessiónem, recéptum Joánnes dócuit quod álii non docuérunt, quemádmodum in cruce pósitus Matrem appelláverit. Pluris putátur quod victor suppliciórum pietátis offícia Matri exhibébat quam quod regnum cœléste donábat. Nam si religiósum est, quod latróni donátur vénia, multo ubérióris pietátis est, quod a Fílio Mater tanto afféctu honorátur.

℟. In toto corde tuo gémitus Matris tuæ ne oblivíscáris, * Ut perficiátur propitiátio, et benedíctio.

℣. Ave princeps generósa, Martyrúmque prima rosa, Virginúmque lílium. Ut. Glória Patri. Ut.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ occurrentis.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Quo ábiit diléctus tuus, o pulchérrima mulierum? quo declinávit diléctus tuus, et quærémus eum tecum? Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Recédite a me, amáre flebo; nolíte incúmbere, ut consolémini me.

3. Non est ei spécies, neque decor, et vidimus eum, et non erat aspéctus.

4. A planta pedis usque ad vérticem cápitis non est in eo sánitas.

5. Fulcite me flóribus, stipáte me malis, quia amóre lángueo.

Capitulum. *Thren.* 2.

Cui comparábo te? vel cui assimilábo te, filia Jerúsalem? cui exæquábo te, et consolábor te, virgo filia Sion? Magna est velut mare contrítio tua.

Hymnus.

Summæ Deus cleméntiæ,
Septem Dolóres Virginis
Plagásque Jesu Filii
Fac rite nos revólvere.

Nobis salútem cónferant
Deiparæ tot lácrymæ,
Quibus laváre súfficis
Totíus orbis crímina.

Sit quinque Jesu vúlnerum
Amára contemplátio,
Sint et Dolóres Virginis
Ætérna cunctis gáudia.

Jesu, tibi sit glória,
Qui passus es pro sérvulis,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. María Virgo, per virtútem tot dolórum. ℟. Fac nos gaudére in regno cœlórum.

Ad Benedictus, Aña.

Veníte, ascendámus ad montem Dómini, et vidéte, si est dolor sicut dolor meus.

Oratio.

Deus, in cujus passióne secúndum Simeónis prophetíam, dulcissimam ánimam gloriósæ Virginis et Matris Maríæ dolóris gládius pertransívit: concéde propítius; ut, qui Dolóres ejus venerándo recólimus, passiónis tuæ efféctum felícem consequámur. Qui vivis.

Et fit com. Dominicæ.

Ad Primam, in ℟. br. ℣.

Qui passus es propter nostram salútem.

Ad Tertiam, Aña.

Recédite a me.

Capit. Cui comparábo.

℟. br. O vos omnes, *Qui transitis per viam. O vos. ℣. Atténdite, et vidéte, si est dolor sicut dolor meus. Qui. Glória Patri. O vos. ℣. Defecérunt præ lácrymis óculi mei. ℟. Conturbáta sunt ómnia víscera mea.

Ad Sextam, Aña.
Non est ei spécies.

Capitulum. *Thren.* 1.

PLORANS plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus : non est qui consolétur eam ex ómnibus charis ejus.

℟. br. Defecérunt * Præ lácrymis óculi mei. Defecérunt. ℣. Conturbáta sunt ómnia víscera mea. Præ. Glória Patri. Defecérunt. ℣. Fascículus myrrhæ diléctus meus mihi. ℟. Inter úbera mea commorábitur.

Ad Nonam, Aña.
Fulcíte me flóribus.

Capitulum. *Thren.* 2.

DEDUC quasi torréntem lácrymas per diem, et noctem : non des réquiem tibi, neque táceat pupílla óculi tui.

℟. br. Fascículus myrrhæ * Diléctus meus mihi. Fascículus. ℣. Inter úbera mea commorábitur. Diléctus. Glória Patri. Fascículus. ℣. Anima mea liquefácta est. ℟. Ut diléctus locútus est.

In ij. Vesp. omnia ut in primis, 348.

℣. Regína Mártyrum, ora pro nobis. ℟. Quæ juxta crucem Jesu constitisti.

Ad Magnificat, Aña.
Opprêssit me dolor, et fácies mea intúmuit a fletu, et pálpebræ meæ caligavérunt.

Et fit com. Dominicæ.

DIE XVI. SEPTEMBRIS.

In Festo SS. Martyrum Cornelii et Cypriani.

Semiduplex.

Aña. Istórum. ℣. Lætámini.

Oratio.

BEATORUM Mártyrum, paritérque Pontíficum Cornélii et Cypriáni nos, quæsumus Dómine, festa tueántur : et eórum comméndet orátio veneránda. Per Dñm.

Postea SS. Euphemiæ, Luciæ et Geminiani, Mart.

In Vesp., Aña. Gaudent in cœlis. ℣. Exultábunt, ex ij. Vesp. de Communi.

In Laudibus vero, Aña. Istórum est. ℣. Lætámini, ex j. Vesperis.

Oratio.

PRÆSTA, Dómine, précibus nostris cum exultatióne provéntum : ut sanctórum Mártyrum Euphémiæ, Lúciæ, et Geminiáni, quorum diem passiónis ánnua devotióne recólimus, étiam fídei constántiam subsequámur. Per Dóminum.

Si Festum SS. Cornelii et Cypriani venerit in Dñica, transfertur in proximam diem Festo ix. Lect. non impeditam : com. autem SS. Euphemiæ, Luciæ et Geminiani fit in j. Vesp. et Laud. Dñicæ, cum ix. Lectione ipsorum, et Añæ et ℣℣. non variantur.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

Si autem venerit in Quatuor Temp. leguntur Lect., Fratres, Debitóres, de Comm. xlj. et Lectio ix. de Hom. Feriæ occurrentis, cum ejus com. ad Laudes tantum.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Cornelius Románus, Gallo et Volusiáno Imperatóribus, Pontificátum gerens, cum Lucína fémina sanctíssima, córpora Apostolórum Petri et Pauli e catacúmbis in opportuniórem locum tránstulit, ac Pauli corpus Lucína in suo prædio, via Ostiénsi, prope eum locum, ubi fúerat gládio percússus, collocávit: Cornélius Príncipis Apostolórum corpus non longe inde, ubi crucifíxus fúerat, repósuit. Quod cum ad Imperatóres delátum esset, et Pontífice auctóre multos fíeri Christiános, míttitur is in exílium ad Centum cellas: ubi eum sanctus Cypriánus Epíscopus Carthaginiénsis per lítteras est consolátus.

℟. Sancti tui, Dómine, mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: et in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra,

Lectio v.

Hoc autem christiánæ charitátis offícium cum frequens alter álteri persólveret, deteriórem in partem id accipiéntes Imperatóres, accersítum Romam Cornélium, tamquam de majestáte reum, plumbátis cædi, raptúmque ad Martis simulácrum ei sacrificáre jubent. Quam impietátem cum ille detestarétur, ei caput abscíssum est, décimo octávo Kaléndas Octóbris. Cujus corpus beáta Lucína, cléricis adjutóribus, humávit in arenária prædii sui prope cœmetérium Callísti. Vixit in Pontificátu annos círciter duos.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut herédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut herédes.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus ecclesiásticis.

Lectio vj.

Cyprianus Afer primum glorióse Rhetóricam dócuit: exínde, suadénte presbytero Cæcílio, a quo et cognoméntum sortítus est, Christiánus factus, omnem substántiam suam paupéribus erogávit. Ac post non multum témporis eléctus in presbyterum, étiam Episco-

pus Carthaginiénsis constitútus est. Hujus ingénii supérfluum est índicem téxere, cum sole clarióra sint ejus ópera. Passus est sub Valeriáno et Galliéno Princípibus, persecutióne octáva, eódem die quo Romæ Cornélius, sed non eódem anno. ℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos : et in témpore erit respéctus illórum : * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem : et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Cum audiéritis. xlvij.

Pro SS. MM. Euphemia, Lucia, et Geminiano.

Lectio ix.

Euphemia, Lúcia, et Geminiánus, in persecutióne Diocletiáni, non eódem loco, sed eódem die, martyrio coronáti sunt. Euphémia virgo apud Chalcédonem, Prisco procónsule, vária tormentórum género, virgárum, equúlei, rotárum, ignis constánter passa, demum béstiis objécta, una ex iis morsum sancto córpori infigénte, céteris pedes ejus lambéntibus, immaculátum spíritum Deo réddidit. Lúcia, vídua Romána, a fílio Eutrópio, quod Christum multos annos coluísset accusáta, in ollam pice ac plumbo fervéntem demíttitur : unde incólumis evádens, cum ferro plumbóque oneráta per Urbem ducerétur, Geminiánum, nóbilem virum, constántia fídei et martyrii ad Christum convértit: quem étiam cum multis áliis ad fidem perdúctis, várie tortum, gloriósi martyrii abscísso cápite sócium hábuit. Quorum córpora Máxima, múlier christiána, honorífice sepelívit.

Te Deum laudámus. 17.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE XVII. SEPTEMBRIS.

In Festo Impressionis SS. Stigmatum in corpore S. Francisci.

Duplex

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxviij præter seq.

In Hymno, Iste Conféssor, dic. Hac die lætus méruit beáta Vúlnera Christi.

In utrisque Vesperis ℣. Signásti, Dómine, servum tuum Franciscum. ℟. Signis redemptiónis nostræ.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui, frigescénte mundo, ad inflammándum corda nostra tui amóris igne, in carne beatíssimi Francísci passiónis tuæ sacra Stigmata renovásti : concéde propítius; ut, ejus méritis et précibus,

crucem júgiter ferámus, et dignos fructus pœniténtiæ faciámus. Qui vivis.

Deinde fit com. præc. Aña. Gaudent. ℣. Exultábunt. Oratio. Beatórum. 354.

In primo Nocturno.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio j. *Cap.* 5. *et* 6.

Si spíritu vívimus, spíritu et ambulémus. Non efficiámur inánis glóriæ cúpidi, ínvicem provocántes, ínvicem invidéntes. Fratres, et si præoccupátus fúerit homo in áliquo delícto, vos, qui spirituáles estis, hujúsmodi instrúite in spíritu lenitátis, consíderans teípsum, ne et tu tentéris. Alter altérius ónera portáte, et sic adimplébitis legem Christi. Nam si quis exístimat se áliquid esse, cum nihil sit, ipse se sedúcit. Opus autem suum probet unusquísque, et sic in semetipso tantum glóriam habébit, et non in áltero. Unusquísque enim onus suum portábit. Commúnicet autem is, qui catechizátur verbo, ei qui se catechízat, in ómnibus bonis.

℟. Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Lectio ij.

Nolite erráre: Deus non irridétur. Quæ enim semináverit homo, hæc et metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptiónem: qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam. Bonum autem faciéntes, non deficiámus: témpore enim suo metémus, non deficiéntes. Ergo dum tempus habémus, operémur bonum ad omnes, máxime autem ad doméstícos fídei. Vidéte quálibus lítteris scripsi vobis mea manu. Quicúmque enim volunt placére in carne, hi cogunt vos circumcídi, tantum ut crucis Christi persecutiónem non patiántur. Neque enim qui circumcidúntur, legem custódiunt: sed volunt vos circumcídi, ut in carne vestra gloriéntur.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit.

Lectio iij.

Mihi autem absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi: per quem mihi mundus crucifíxus est, et ego mundo. In Christo enim Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium, sed nova

creatúra. Et quicúmque hanc régulam secúti fúerint, pax super illos, et misericórdia, et super Israel Dei. De cétero nemo mihi moléstus sit : ego enim stígmata Dómini Jesu in córpore meo porto. Grátia Dómini nostri Jesu Christi, cum spíritu vestro, fratres. Amen.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum : * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

D. Bonav. in Leg. S. Francisci c. 13.

FIDELIS revéra fámulus et miníster Christi Francíscus, biénnio ántequam spíritum rédderet cœlo, cum in loco excélso seórsum, qui mons Alvérniæ dícitur, quadragenárium, ad honórem Archángeli Michaélis, jejúnium inchoásset, supérnæ contemplatiónis dulcédine abundántius sólito superfúsus, ac cœléstium desiderióorum ardentióri flamma succénsus, supernárum cœpit immissiónum cumulátius dona sentíre. Dum ígitur seráphicis desiderióorum ardóribus sursum agerétur in Deum, et affectus compassíva teneritúdine in eum transformarétur, cui ex charitáte nímia crucifígi complácuit: quodam mane circa festum Exaltatiónis sanctæ Crucis, in látere montis orans, vidit quasi spéciem uníus Séraphim, sex alas tam fúlgidas quam ignítas habéntem, de cœlórum sublimitáte descéndere; qui volátu celérrimo ad áeris locum viro Dei propínquum pervéniens, non solum alátus, sed et crucifíxus appáruit : manus quidem et pedes habens exténsos, et cruci affíxos : alas vero sic miro modo hinc inde dispósitas, ut duas supra caput erígeret, duas ad volándum exténderet, duábus vero réliquis totum corpus circumplecténdo veláret. Hoc videns, veheménter obstúpuit, mixtúmque dolóri gáudium mens ejus incúrrit, dum et in gratióso ejus aspéctu sibi tam mirabíliter quam familiáriter apparéntis excessívam quamdam concipiébat lætítiam, et dira conspéctu crucis affíxio ipsíus ánimam compassívi dolóris gládio pertransívit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

INTELLEXIT quidem, illo docénte intérius, qui et apparébat extérius, quod licet passiónis infírmitas cum immortalitáte spíritus seráphici nullátenus conveníret,

ideo tamen hujúsmodi vísio suis fúerat præsentáta conspéctibus, ut amícus ipse Christi prænósceret, se non per martyrium carnis, sed per incrédium mentis totum in Christi Jesu crucifíxi expréssam similitúdinem transformándum. Dísparens ítaque vísio, post arcánum ac familiáre collóquium, mentem ipsíus seráphico intérius inflammávit ardóre: carnem vero Crucifíxo confórmi extérius insignívit effígie; tamquam si ad ignis liquefactívam virtútem præámbulam sigillatíva quædam esset impréssio subsecúta. Statim namque in mánibus et pédibus ejus apparére cœpérunt signa clavórum, ipsórum capítibus in inferióri parte mánuum et superióri pedum apparéntibus, et eórum acumínibus exiséntibus ex advérso. Dextrum quoque latus quasi láncea transfíxum rubra cicatríce obdúctum erat: quod sæpe sánguinem sacrum effúndens, túnicam et femorália respergébat.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

POSTQUAM ígitur novus homo Francíscus novo et stupéndo miráculo cláruit, cum singulári privilégio, retroáctis sæculis non concésso, insignítus appáruit, sacris vidélicet Stigmátibus decorátus, descéndit de monte secum ferens Crucifíxi effígiem, non in tábulis lapídeis, vel lígneis, manu figurátam artíficis, sed in cárneis membris descríptam dígito Dei vivi. Quóniam sacraméntum Regis Seráphicus vir abscóndere bonum esse óptime norat, secréti regális cónscius, signácula illa sacra pro víribus occultábat. Verum, quia Dei est ad glóriam suam magna reveláre, quæ facit. Dóminus ipse, qui signácula illa secréte imprésserat, mirácula quædam apérte per ipsa monstrávit, ut illórum occúlta et mira vis stigmatum, manifésta patéret claritáte signórum. Porro rem admirábilem, ac tantópere testátam, atque in pontifíciis diplomátibus præcípuis láudibus et favóribus exaltátam, Benedíctus Papa Undécimus anniversária solemnitáte celebrári vóluit: quam póstea Paulus Quintus Póntifex Máximus, ut corda fidélium in Christi crucifíxi accenderéntur amórem, ad univérsam Ecclésiam propagávit.

℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Si quis vult, de Comm. unius Mart. xxxv.

℟. vij. Iste est qui ante Deum magnas virtútes ope-

rátus est, et de omni corde suo laudávit Dñum. * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣ Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

℟. viij. Mihi absit gloriári, nisi in Cruce Dómini nostri Jesu Christi: * Per quem mihi mundus crucifíxus est, et ego mundo. ℣. Ego enim Stígmata Dómini Jesu in córpore meo porto. Per. Glória Patri. Per.

Ad Laudes, in Hymno, Jesu, coróna, célsior, loco tertii versus dicitur seq.

Anni revérso témpore,
Dies refúlsit lúmine,
Quo Sanctus hic de córpore
Christi recépit Stígmata.

Vesperæ a Capitulo de sequenti, cum. com. præc.

DIE XVIII. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Josephi a Cupertino, Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

Ad Magnificat. Aña. Mórtuus sum, et vita mea est abscóndita cum Christo in Deo.

Oratio.

DEUS, qui ad unigénitum Fílium tuum, exaltátum a terra, ómnia tráhere disposuísti: pérfice propítius; ut méritis, et exémplo seráphici Confessóris tui Joséphi, supra terrénas omnes cupiditátes eleváti, ad eum perveníre mereámur. Qui tecum vivit.

Et fit com. SS. Stigmat. Aña. Hic vir. ℣. Signásti, et Oratio. Dómine. 356.

In primo Nocturno.

De Epístola ij. beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. *Cap. 4. b*

DEUS, qui dixit de ténebris lucem splendéscere, ipse illúxit in córdibus nostris, ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei, in fácie Christi Jesu. Habémus autem thesáurum istum in vasis fictílibus: ut sublímitas sit virtútis Dei, et non ex nobis. In ómnibus tribulatiónem pátimur, sed non angustiámur, aporiámur, sed non destitúimur: persecutiónem pátimur, sed non derelínquimur: dejícimur, sed non perímus: semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferéntes, ut et vita Jesu manifestétur in corpóribus nostris. Semper enim nos, qui vívimus, in mortem trádimur propter Jesum: ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli.

℟. Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidí-

sti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Lectio ij. *Cap.* 5.

Scimus enim, quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quod ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufáctam, ætérnam in cœlis. Nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupiéntes : si tamen vestíti, non nudi inveniámur. Nam et qui sumus in hoc tabernáculo, ingemíscimus graváti : eo quod nólumus expoliári, sed supervestíri, ut absorbeátur quod mortále est, a vita. Qui autem éfficit nos in hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis pignus spíritus. Audéntes ígitur semper, sciéntes quóniam dum sumus in córpore, peregrinámur a Dómino : (per fidem enim ambulámus, et non per spéciem) audémus autem, et bonam voluntátem habémus magis peregrinári a córpore, et præséntes esse ad Dóminum.
℟. Justus germinábit sicut lílium : * Et florébit in ætérnum ante Dóminum.
℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et.

Lectio iij. *Cap.* 12.

Si gloriári opórtet (non éxpedit quidem :) véniam autem ad visiónes et revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Christo ante annos quatuórdecim, (sive in córpore néscio, sive extra corpus néscio, Deus scit) raptum hujúsmodi usque ad tértium cœlum. Et scio hujúsmodi hóminem, (sive in córpore, sive extra corpus, néscio, Deus scit) quóniam raptus est in Paradísum : et audívit arcána verba, quæ non licet hómini loqui. Pro hujúsmodi gloriábor : pro me autem nihil gloriábor nisi in infirmitátibus meis. Nam, et si volúero gloriári, non ero insípiens : veritátem enim dicam : parco autem, ne quis me exístimet supra id quod videt in me, aut áliquid audit ex me. Et ne magnitúdo revelatiónum extóllat me, datus est mihi stímulus carnis meæ ángelus sátanæ, qui me colaphízet. Propter quod ter Dóminum rogávi, ut discéderet a me : et dixit mihi : Súfficit tibi grátia mea : nam virtus in infirmitáte perfícitur. Libénter ígitur gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi.
℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum : * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOSEPHUS a Cupertíno, óppido in Salentínis diœcésis Neritonénsis, anno reparátæ salútis millésimo sexcentésimo tértio, piis ibidem paréntibus ortus, Deíque amóre prævéntus, pueritiam atque adolescéntiam summa cum simplicitáte morúmque innocéntia transégit. A diutúrno molestóque morbo patientíssime toleráto Deíparæ Vírginis ope liberátus, se totum pietátis opéribus, ac excoléndis virtútibus dedit: utque Deo ad majóra vocánti se intímius conjúngeret, Ordini Seráphico nomen dare constítuit. Post vários evéntus voti tandem compos factus, apud Minóres Conventuáles in cœnóbio Cryptulæ, inter láicos primum ob litterárum imperítiam, deínde inter cléricos divína dispositióne connumerátus est. Sacerdótio post solémnia vota initiátus, perféctius sibi vitæ institútum propósuit. Quámobrem mundánis quibuscúmque afféctibus, terrenísque rebus pene ad vitam necessáriis íllico a se abdicátis, cilíciis, flagéllis, caténis, omni demum asperitátum, ac pœnárum génere corpus afflíxit: spíritum vero sanctæ oratiónis altissimæque contemplatiónis assiduitáte dúlciter enutrivit. Hinc factum est, ut cháritas Dei, quæ jam erat in ejus corde a prima ætáte diffúsa, miro planéque singulári modo in dies coruscáverit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

EFFLUXIT præcípue ardentíssima ejus cháritas in extásibus ad Deum suavíssimis, stupendísque ráptibus, quibus frequénter afficiebátur. Mirum autem, quod alienáto a sénsibus ánimo, statim ab éxtasi eum revocábat sola obediéntia. Hanc quippe virtútem exímio stúdio prosequebátur, dícere sólitus, se ab ea véluti cæcum circumdúci, et mori pótius velle, quam non obedíre. Paupertátem vero Seráphici Patriárchæ ita æmulátus est, ut morti próximus Prælato suo assérere vere potúerit, se nihil habére, quod more Religiosórum resignáret. Itaque mundo sibíque mórtuus, vitam Jesu manifestábat in carne sua, quæ dum in alíquibus ex turpitúdine obscœnum flagítium sentiébat, prodigiósum de se efflábat odórem, indícium nitidíssimæ illíus puritátis, quam, immúndo spíritu vehementíssimis tentatiónibus frustra obnubiláre diu conánte, servávit illæsam, tum arcta sénsuum custódia, tum jugi córporis

maceratióne, tum dénique speciáli protectióne puríssimæ Vírginis Maríæ, quam Matrem suam appelláre consuévit, ac véluti Matrem dulcíssimam íntimo cordis afféctu venerabátur, eámque ab áliis venerári exoptábat, ut cum ejúsdem patrocínio, sicut ipse aiébat, ómnia bona consequeréntur.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Hæc beáti Joséphi sollicitúdo a sua erga próximos charitáte prodíbat: tanto enim animárum zelo exardébat, ut ómnium salútem modis ómnibus instantíssime procuráret. Exténdens páriter charitátem suam in próximum sive páuperem, sive infírmum, sive quacúmque ália tribulatióne vexátum, quantum in ipso erat, illum recreábat. Nec aliéni erant ab ejus charitáte, qui objurgatiónibus, probris, omnísque géneris injúriis ipsum appéterent: nam eádem patiéntia, mansuetúdine, vultúsque hilaritáte tália excipiébat, qua tot inter ac tantas vicissitúdines resplénduit, dum vel moderatórum Ordinis, vel sacræ Inquisitiónis jussu hac illac erráre, versaríque coáctus est. Quamquam vero pópuli non solum, sed viri Príncipes exímiam ejus sanctitátem, et supérna charísmata admiraréntur, ea nihilóminus erat humilitáte, ut magnum se peccatórem réputans, Deum eníxe deprecarétur, ut sua ab eo illústria dona removéret; hómines vero exoráret, ut in eum locum mórtuum ejus corpus injícerent, ubi memória sui esset prorsus obliteráta. At Deus, qui ponit húmiles in sublíme, quique servum suum, dum víveret, cœlésti sapiéntia, prophetía, córdium perscrutatióne, curatiónum grátia, ceterísque donis cumulatíssime exornáverat, ejus quoque mortem iis quibus ipse ántea prædíxerat, loco ac témpore, anno ætátis suæ sexagésimo primo, Auxími in Picéno pretiósam réddidit, sepulchrúmque gloriósum. Illum dénique étiam post óbitum miráculis coruscántem Benedíctus Quartusdécimus Beatórum, Clemens Tertiusdécimus Sanctórum fastis adscrípsit. Ejus autem Offícium, et Missam Clemens Quartusdécimus ejúsdem Ordinis ad univérsam Ecclésiam exténdit.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 22.

In illo témpore: Loquebátur Jesus princípibus sacerdótum, et Pharisæis in

parábolis, dicens : Símile factum est regnum cœlórum hómini regi, qui fecit núptias fílio suo. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Lib. 2. *Homiliar.*

Homil. 38.

QUIA jam, largiénte Dómino, nuptiárum domum, id est, sanctam Ecclésiam, intrástis, solérter, fratres, aspícite, ne áliquid de mentis vestræ hábitu rex ingrédiens reprehéndat. Cum magno enim cordis timóre pensándum est, quod prótinus súbditur : Intrávit autem rex, ut vidéret discumbéntes, et vidit ibi hóminem non vestítum veste nuptiáli. Quid, fratres charíssimi, éxprimi per nuptiálem vestem putámus? Si enim vestem nuptiálem baptísma, vel fidem dícimus, quis sine baptísmate et fide has núptias intrávit? Eo enim ipso foris est, qui necdum crédidit. Quid ergo debémus intellígere per nuptiálem vestem, nisi charitátem? Intrat enim ad núptias, sed cum nuptiáli veste non intrat, qui in sancta Ecclésia assístens fidem habet, sed charitátem non habet. Recte enim cháritas nuptiális vestis vocátur, quia hanc in se Cónditor noster hábuit, dum ad sociándæ sibi Ecclésiæ núptias venit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viij.

SOLA quippe dilectióne Dei actum est, ut ejus Unigénitus mentes sibi electórum hóminum uníret. Unde et Joánnes dicit : Sic enim diléxit Deus mundum, ut Fílium suum unigénitum daret pro nobis. Qui ergo per charitátem venit ad hómines, eámdem charitátem innótuit vestem esse nuptiálem. Omnis ergo vestrum, qui in Ecclésia pósitus Deo crédidit, jam ad núptias intrávit : sed cum nuptiáli veste non venit, si charitátis grátiam non custódit. Et certe, fratres, si quis ad carnáles núptias esset invitátus, vestem mutáret, congaudére se sponso et sponsæ ex ipso sui hábitus decóre osténderet, inter gaudéntes, et festa celebrántes despéctis véstibus apparére erubésceret. Nos ad Dei núptias venímus, et cordis vestem mutáre dissimulámus Congáudent Angeli, cum ad cœlum assumúntur elécti. Qua ergo

mente hæc spirituália festa conspícimus, qui nuptiálem vestem, id est, charitátem, quæ sola nos speciósos éxhibet, non habémus?

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

SCIENDUM vero est, quia sicut in duóbus lignis, superióre vidélicet, et inferióre, vestis téxitur : ita in duóbus præcéptis cháritas habétur, in dilectióne scílicet Dei, et próximi. Scriptum quippe est : Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex tota virtúte tua, et próximum tuum sicut teípsum. Qua in re notándum est, quia in dilectióne próximi mensúra amóris pónitur, cum dícitur : Díliges próximum tuum sicut teípsum. Dei autem diléctio nulla mensúra constríngitur, cum dícitur : Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, ex tota ánima tua, ex tota virtúte tua. Non enim jubétur quisque quantum díligat, sed ex quanto, cum dícitur : Ex toto; quia ille veráciter Deum díligit, qui sibi de se nihil relínquit. Duo ergo necésse est ut charitátis præcépta custódiat, quisquis habére in núptiis vestem nuptiálem curat.

Te Deum laudámus. 17.

Ad Benedictus, Aña. Osténdit mihi Dñus flúvium aquæ vivæ, spléndidum tamquam crystállum, procedéntem de sede Dei, et Agni.

Vesperæ a Capit. de seq., cum com. præc.

DIE XIX. SEPTEMBRIS.

In Festo SS. Martyrum Januarii, Episc. et Soc.

Duplex.

Omnia de Comm. plur. Mart. xxxviij. præter seq.

Oratio.

DEUS, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum Januárii et Sociórum ejus solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Et fit com. S. Josephi a Cupertino, Aña. Exístimo ómnia detriméntum esse propter eminéntem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei.

℣. Justum. Oratio. Deus, qui ad unigénitum. 360.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quatuor Temp., Lect., Fratres, Debitóres, de Comm.

xlj. et Lectio ix. de Homilia Feriæ occurr., cum ejus com. ad Laud. tantum.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JANUARIUS, Benevénti Epíscopus, Diocletiáno et Maximiáno in Christiános sæviéntibus, ad Timótheum Campániæ Præsidem ob christiánæ fídei professiónem Nolam perdúcitur. Ibi ejus constántia várie tentáta, in ardéntem fornácem conjéctus, ita illæsus evásit, ut ne vestiméntum, aut capíllum quidem flamma violáverit. Hinc Præses accénsus iracúndia, Mártyris corpus ímperat usque eo dístrahi, quoad nervórum compáges artuúmque solvántur. Festus intérea ejus Diáconus, et Desidérius Lector comprehénsi, vinctíque una cum Epíscopo ante rhedam Præsidis Putéolos pertrahúntur, et in eúmdem cárcerem in quo Sósius Misénas, et Próculus Puteolánus Diáconus, Eútyches et Acútius láici ad béstias damnáti detinebántur, simul conjiciúntur.

℟. Sancti tui.

Lectio v.

POSTERO die omnes in amphitheátro feris objécti sunt: quæ naturális oblítæ feritátis, ad Januárii pedes se prostravére. Id Timótheus mágicis cantiónibus tribuens, cum senténtiam cápitis in Christi Mártyres pronuntiásset, óculis repénte captus, oránte mox beáto Januário, lumen recépit: quo miráculo hóminum míllia fere quinque Christi fidem suscepérunt. Verum ingrátus judex níhilo placátior factus benefício, sed conversióne tantæ multitúdinis actus in rábiem, véritus máxime Príncipum decréta, sanctum Epíscopum cum sóciis gládio pércuti jussit.

℟. Vérbera carníficum.

Lectio vj.

HORUM córpora finítimæ urbes pro suo quæque stúdio certum sibi patrónum ex iis apud Deum adoptándi, sepeliénda curárunt. Januárii corpus Neapolitáni divíno admónitu extulére: quod primo Beneventum, inde ad monastérium Montis Vírginis, postrémo Neápolim translátum, et in majóri Ecclésia cónditum multis miráculis cláruit. Sed illud in primis memorándum, quod erumpéntes olim e monte Vesúvio flammárum globos, nec vicínis modo, sed longínquis étiam regiónibus vastitátis metum afferéntes, extínxit. Præclárum illud quoque, quod ejus sanguis, qui in ampúlla vítrea concrétus asservátur, cum in conspéctu

capitis ejúsdem Mártyris pónitur, admirándum in modum colliquefíeri, et ebullíre, períude atque recens effúsus, ad hæc usque témpora cérnitur.

℟. Tamquam aurum.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 24.

In illo témpore: Sedénte Jesu super montem Olivéti, accessérunt ad eum discípuli secréto, dicéntes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et réliqua.

Homilía sancti Hilárii Episcopi.

Comm. in Matth. cap. 25.

Discipuli Dóminum intérrogant quando hæc fíerent, quodve signum et advéntus sui et consummatiónis sæculi nóscerent. Et quia tria hæc in unum quæsita sunt, distinctis et témporis et intelligéntiæ significatiónibus separántur. Respondétur ígitur primum de civitátis occásu, et confirmántur veritáte doctrínæ, ne quis fallax ignorántibus posset obrépere. Ventúri enim erant étiam eórum témpore, qui se Christum essent nuncupatúri. Ut ígitur fides pestífero mendácio détrahi posset, admonítio præcéssit.

℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, Sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia.

Lectio viij.

Confirmat ígitur eos ad toleràntiam passiónum, fugæ, verberatiónis, intéritus, et públici in eos ódii propter nomen ejus. Atque his quidem vexatiónibus multi turbabúntur, et tantis insurgéntibus malis scandalizabúntur, et usque in mútuum ódium excitabúntur. Et falsi prophétæ erunt (ut Nicoláus unus ex septem Diacónibus fuit) multósque ementita veritáte pervértent: et abundánte nequítia, cháritas refrigéscet.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis, * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte, benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

Lectio ix.

Sed usque in finem perseverántibus salus reserváta est: ac tum per omnes orbis partes viris apostólicis dispérsis, Evangélii véritas prædicábitur. Et cum univérsis fúerit cognítio sacraménti cœléstis invécta, tum Jerúsalem occásus et finis incúmbet: ut prædi-

catiónis fidem et infidélium pœna, et metus civitátis érutæ consequátur. Hæc igitur in eam, ut fúerant prædícta, perfécta sunt: et lapidátis, fugátis, perémptis Apóstolis, fame, bello, captivitáte consúmpta est. Ac tum fuit digna non esse, cum, ejéctis prædicatóribus Christi, indígnam Dei prædicatióne se præbuit.

Te Deum laudámus. 17.

Vesp. a Capit. de seq. cum com. præcedentis.

DIE XX. SEPTEMBRIS.

In Festo SS. Eustachii et Sociorum, Martyrum.

Duplex.

Omnia de Comm. plur. Mart. xxxviij. præter seq.

Oratio.

DEUS, qui nos concédis sanctórum Mártyrum tuórum Eustáchii et Sociórum ejus natalítia cólere: da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum.

Pro com. SS. Januarii et Soc., Aña. Gaudent in cœlis. ℣. Exultábunt. Orat. Deus, qui nos. 365.

Si hoc Festum venerit in Quatuor Temp., Lectiones j. Noct., Fratres, Debitóres, de Comm. xlj. Lectio ix. legitur de Homilia Feriæ occurr. cum ejus com. in Laud. tantum: et de Vigilia nihil fit nisi in Missa.

Si non venerit in Quatuor Temp., Lectiones j. Noct. de Scriptura occurr. Lectio ix. erit de Vigilia, ut infra, et com. de Laudibus.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

EUSTACHIUS, qui et Plácidus, génere, ópibus, et militári glória inter Romános insígnis, sub Trajáno Imperatóre magístri mílitum titulum méruit: cum vero sese aliquándo in venatióne exercéret, ac fugiéntem miræ magnitúdinis cervum insequerétur, vidit repénte inter consisténtis feræ córnua excélsam atque fulgéntem Christi Dómini e cruce pendéntis imáginem; cujus voce ad immortális vitæ prædam invitátus, una cum uxóre Theopísta, ac duóbus párvulis fíliis Agapíto et Theopísto, christiánæ milítiæ nomen dedit.

℟. Sancti tui.

Lectio v.

MOX ad visiónis prístinæ locum, sicut ei Dóminus præcéperat, regréssus, illum prænuntiántem audivit, quanta sibi deinceps pro ejus glória perferénda essent. Quocírca incredíbiles calamitátes mira patiéntia perpéssus, brevi in summam egestátem redáctus est. Cumque clam se subdúcere cogerétur, in itínere cónjugem primum,

deinde étiam líberos sibi miserabíliter eréptos ingémuit. Tantis obvolútus ærúmnis, in regióne longínqua víllicum agens, longo témpore delítuit; donec cœlésti voce recreátus, ac nova occasióne a Trajáno conquisítus, íterum bello præfícitur.

℟. Vérbera carnifícum.

Lectio vj.

Illa in expeditióne, líberis simul cum uxóre insperáto recéptis, victor Urbem ingénti ómnium gratulatióne ingréditur. Sed paulo post inánibus diis pro parta victória sacrificáre jussus, constantíssime rénuit. Cumque váriis ártibus ad Christi fidem ejurándam frustra tentarétur, una cum uxóre et líberis leónibus objícitur. Horum mansuetúdine concitátus Imperátor, æneum in taurum subjéctis flammis candéntem eos immítti jubet, ubi divínis in láudibus consummáto martyrio, duodécimo Kaléndas Octóbris ad sempitérnam felicitátem convolárunt. Quorum illæsa córpora religiósc a fidélibus sepúlta, póstmodum ad Ecclésiam, eórum nómine eréctam, honorífice transláta sunt.

℟. Tamquam aurum.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Descéndens Jesus, de Comm. ij. loco. lj.

Pro Vigilia S. Matthæi. Bened. Per evangélica dicta.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio ix. *Cap.* 5.

In illo témpore: Vidit Jesus publicánum nómine Levi, sedéntem ad telónium, et ait illi: Séquere me. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 5. *Com. in Lucæ c.* 5.

Mystica est hæc vocátio publicáni, quem sequi jubet non córporis gressu, sed mentis afféctu. Itaque ille prius avára de mercédibus, dura de labóribus periculísque nautárum emoluménta convértens, verbo vocátus, própria derelínquit, qui rapiébat aliéna: ac vile illud sedíle destítuens, toto post Dóminum vestígio mentis incédit: convívii quoque magni éxhibet apparátum. Qui enim domicílio Christum récipit intérno, máximis delectatiónibus exuberántium páscitur voluptátum. Te Deum. 17.

In Laud. fit com. Vig. Aña et ℣. de Feria occurr.

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Matthæi, Apóstoli tui et Evangelístæ, quam prævenímus, veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat et salútem. Per Dóminum.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE XXI. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Matthæi, Apost. et Evangelistæ.

Duplex ij. classis.

Omnia de Comm. Apost. ij. præter seq.

Oratio.

BEATI Apóstoli et Evangelístæ Matthæi, Dómine, précibus adjuvémur: ut quod possibílitas nostra non óbtinet, ejus nobis intercessióne donétur. Per Dñum.

Deinde fit com. SS. Eustachii et Soc. Mart. Aña. Gaudent. ℣. Exultábunt. Oratio. Deus, qui nos. 368.

In j. Noct. leguntur Lect. de Ezechiele Propheta, positæ in Comm. Evang. xix.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MATTHÆUS, qui et Levi, Apóstolus et Evangelísta, Caphárnai cum ad telónium sedéret, a Christo vocátus, statim secútus est ipsum: quem étiam cum réliquis discípulis convívio excépit. Post Christi resurrectiónem, ántequam in provínciam proficiscerétur, quæ ei ad prædicándum obtígerat, primus in Judæa, propter eos qui ex circumcisióne crediderant, Evangélium Jesu Christi hebráice scripsit. Mox in Æthiópiam proféctus, Evangélium prædicávit, ac prædicatiónem multis miráculis confirmávit.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti, facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem, et dicéntem. Isti.

Lectio v.

ILLO ígitur in primis miráculo, quo regis fíliam a mórtuis excitávit, regem patrem, et uxórem ejus, cum univérsa província ad Christi fidem convértit. Rege mórtuo, Hírtacus, ejus succéssor, cum Iphigéniam, régiam fíliam, vellet sibi dari in matrimónium, Matthæum, cujus ópera illa virginitátem Deo vóverat, et in sancto propósito perseverábat, ad altáre mystérium celebrántem jussit occídi. Qui undécimo Kaléndas Octóbris munus apostólicum martyrii glória cumulávit. Cujus corpus Salérnum translátum, ac póstmodum in Ecclésia ejus nómine dedicáta, Gregório Séptimo Summo Pontífice, cónditum, ibidem magno hóminum concúrsu ac pietáte cólitur.

℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exultáte, quóniam merces

vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Filium hóminis. Gaudéte.

De Expositióne sancti Gregórii Papæ super Ezechiélem Prophétam.

Lectio vj. *Hom.* 3. *l.* 1.

SANCTA quátuor animália, quæ prophetíæ spíritu futúra prævidéntur, subtíli narratióne describúntur, cum dícitur : Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Quid per fáciem, nisi notítia : et quid per pennas, nisi volátus exprímitur? Per fáciem quippe unusquísque cognóscitur : per pennas vero in altum ávium córpora sublevántur. Fácies itaque ad fidem pértinet, penna ad contemplatiónem. Per fidem namque ab omnipoténti Deo cognóscimur, sicut ipse de suis óvibus dicit: Ego sum pastor bonus, et cognósco oves meas, et cognóscunt me meæ. Qui rursus ait : Ego scio quos elégerim. Per contemplatiónem vero, qua super nosmetípsos tóllimur, quasi in áera levámur.

℟. Isti sunt triumphatóres, et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna : * Modo coronántur, et accipiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo coronántur. Glória Patri. Modo coronántur.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 9.

IN illo témpore : Vidit Jesus hóminem sedéntem in telónio, Matthæum nómine. Et ait illi : Séquere me. Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *Com. in Matth. c.* 9.

CETERI Evangelístæ, propter verecúndiam et honórem Matthæi, noluérunt eum nómine appelláre vulgáto, sed dixérunt, Levi : dúplici quippe vocábulo fuit. Ipse autem Matthæus (secúndum illud quod dícitur a Salomóne : Justus accusátor est sui in princípio sermónis : et in álio loco : Dic tu peccáta tua, ut justificéris) Matthæum se et publicánum nóminat, ut osténdat legéntibus, nullum debére salútem desperáre, si ad melióra convérsus sit, cum ipse de publicáno in Apóstolum sit repénte mutátus.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo : * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In

omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viij.

ARGUIT in hoc loco Porphyrius, et Juliánus Augústus, vel imperítiam histórici mentiéntis, vel stultítiam eórum, qui statim secúti sint Salvatórem, quasi irrationabíliter quémlibet vocántem hóminem sint secúti : cum tantæ virtútes, tántaque signa præcésserint, quæ Apóstolos, ántequam créderent, vidísse non dúbium est. Certe fulgor ipse, et majéstas divinitátis occúltæ, quæ étiam in humána fácie relucébat, ex primo ad se vidéntes tráhere póterat aspéctu. Si enim in magnéte lápide et súccinis hæc esse vis dícitur, ut ánnulos et stípulam et festúcas sibi cópulent : quanto magis Dóminus ómnium creaturárum ad se tráhere póterat quos vocábat ?

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam : * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Lectio ix.

ET factum est, discumbénte eo in domo, ecce multi publicáni et peccatóres veniéntes discumbébant cum Jesu. Vidébant publicánum a peccátis ad melióra convérsum, locum invenísse pœniténtiæ, et ob id étiam ipsi non despérant salútem. Neque vero in prístinis vítiis permanéntes véniunt ad Jesum, ut Pharisæi et Scribæ múrmurant ; sed pœniténtiam agéntes, ut sequens Dómini sermo significat, dicens : Misericórdiam volo, et non sacrifícium : non enim veni vocáre justos, sed peccatóres. Ibat autem Dóminus ad convívia peccatórum, ut occasiónem habéret docéndi, et spirituáles invitatóribus suis præbéret cibos.

Te Deum laudámus. 17.

In ij. Vesp. fit com. seq. et SS. Mart. ut infra.

DIE XXII. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Thomæ de Villanova, Episc. et Conf.

Duplex.

Ad Magnificat in utrisque Vesp. Aña. Dispérsit, dedit paupéribus : justítia ejus manet in sæculum sæculi. ℣. Amávit.

Oratio.

DEUS, qui beátum Thomam Pontíficem insígnis in páuperes misericórdiæ virtúte decorásti : quæsumus; ut ejus intercessióne, in omnes qui te deprecántur, divítias misericórdiæ tuæ benígnus effúndas. Per Dñum.

Deinde fit com. SS. Mauritii et Soc. Mart. Aña. Istórum est. ℣. Lætámini.

Oratio.

Annue, quæsumus omnípotens Deus : ut sanctórum Mártyrum tuórum Maurítii, et Sociórum ejus, nos lætíficet festíva solémnitas : ut quorum suffrágiis nítimur, eórum natalítiis gloriémur. Per Dóminum.

Ad Matutinum in Hymno, Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quatuor Temp., Lect. Fidélis sermo. lvj.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Thomas in óppido Fontispláni Toletánæ diœcéseos in Hispánia natus, anno Dómini millésimo quadringentésimo octogésimo octávo, ab óptimis paréntibus, ineúnte vita, pietátem et singulárem in páuperes misericórdiam accépit ; cujus adhuc puer complúra dedit exémpla, sed illud in primis nóbile, quod, ut nudos operíret, própriis véstibus non semel se ipsum éxuit. Exácta pueritia, Complúto, quo missus fúerat, ut alúmnus in collégio majóri sancti Ildephónsi lítteris óperam daret, patris óbitu revocátus, univérsam hereditátem egénis virgínibus aléndis dicávit : eodémque statim revérsus est, et sacræ Theologíæ cursu confécto, ádeo doctrina excélluit, ut in eádem Universitáte cáthedram ascéndere jussus, philosóphicas theologicásque quæstiónes mirabíliter explanáverit : ínterim assíduis précibus sciéntiam Sanctórum, et rectam vitæ morúmque normam a Dómino veheméntissime póstulans. Quare divíno instínctu Eremitárum sancti Augustíni ampléxus est Institútum.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Religionem proféssus, ómnibus religiósi hóminis virtútibus et ornaméntis excélluit, humilitáte, patiéntia, continéntia, sed ardentíssima charitáte summe conspícuus : inter vários et assíduos labóres oratióni rerúmque divinárum meditatióni invícto spíritu semper inténtus. Prædicándi onus, útpote sanctimónia et doctrína præstans, subíre jussus, cœlésti aspiránte grátia, innumerábiles e vitiórum cœno in viam salútis edúxit. Regéndis deinde frátribus admótus, prudéntiam, æquitátem, et mansuetúdinem pari sedulitáte ac severitáte conjúnxit, ádeo ut priscam sui Ordinis disci-

plínam multis in locis vel firmáverit, vel restitúerit. ℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

GRANATENSIS Archiepíscopus designátus, mira humilitáte et constántia insígne munus rejécit. Verum non multo post Valentínam Ecclésiam, Superiórum auctoritáte coáctus, gubernándam suscépit, quam annis ferme úndecim ita rexit, ut sanctíssimi et vigilantíssimi pastóris partes expléverit. Céterum consuéta vivéndi ratióne nihil ádmodum immutáta, inexplébili charitáti multo magis indúlsit, cum amplos Ecclésiæ rédditus in egénos dispérsit, ne léctulo quidem sibi relícto : nam eum, in quo decumbébat, cum in cœlum evocarétur , ab eódem commodátum hábuit, cui paulo ante eleemósynæ loco donáverat. Obdormívit in Dómino sexto Idus Septémbris , annos natus octo et sexagínta. Servi sui sanctitátem adhuc vivéntis, et exínde post mortem, miráculis Deus testátam vóluit, præsértim cum hórreum, fruménto paupéribus distribúto, pénitus vácuum, repénte plenum invéntum est, et cum ad ejus sepúlchrum puer mórtuus revíxit. Quibus aliísque non paucis fulgéntem signis , Alexánder Séptimus Póntifex Máximus Sanctórum número adscrípsit, atque ejus memóriam quartodécimo Kaléndas Octóbris celebrári mandávit.

℟. Iste est qui ante.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre, de Comm. lxij.

Pro SS. Mauritio, et Soc.

Lectio ix.

CUM Maximiánus Imperátor , ducto in Gálliam exércitu, in fínibus Sedunórum sacrifícii causa constitísset, Thebæórum légio, ne se impiórum sacrórum societáte contamináret, a réliquis cópiis discéssit. Quare Imperátor misit ad eos mílites, qui suo nómine nuntiárent, ut, si salvi esse vellent, in castra ad sacrifícia redírent. Qui se christiána religióne impedíri respondérunt. Quorum respónsum ille indigníssime ferens, majóri iracúndia , quam ántea, exársit. Itaque immíssa parte exércitus in Thebæos, décimum quemque eórum primum occídi jussit : quod martyrium sua sponte, maximéque hortatóre Maurítio, ferre maluérunt, quam imperáta fácere nefárii Imperatóris : ac deinde réliquos omnes, constantíssime Christum prædicántes, décimo Kaléndas Octóbris, ab univérso exércitu trucidári imperat.

Te Deum laudámus. 17.

In Laudibus ad Benedictus, Aña. Eleemósynas illíus enarrábit omnis Ecclésia sanctórum.

Et fit com. SS. Mauritii, et Soc. Mart. Aña. Vestri capílli. ℣. Exultábunt. Orátio. Annue. 373.

In ij. Vesp. ad Magnificat, Aña. Dispérsit, dedit paupéribus; justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Et fit commem. seq. et S. Theclæ, Virg. et Mart.

DIE XXIII. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Lini, Papæ et Mart. Semidupl.

Omnia de Communi unius Mart. xxij. præter seq.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Lini, Mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dñum.

Deinde S. Theclæ, Virg. et Mart., Aña. Veni Sponsa. ℣. Spécie tua.

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus; ut, qui beátæ Theclæ, Vírginis et Mártyris tuæ, natalítia cólimus, et ánnua solemnitáte lætémur, et tantæ fídei proficiámus exémplo. Per Dñum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quatuor Temp., Lect., A Miléto, de Comm. xxiv.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Linus Póntifex, Volatérris in Etrúria natus, primus post Petrum gubernávit Ecclésiam. Cujus tanta fides et sánctitas fuit, ut non solum dæmones ejíceret, sed étiam mórtuos revocáret ad vitam. Scripsit res gestas beáti Petri, et ea máxime, quæ ab illo acta sunt contra Simónem magum. Sancívit, ne qua múlier, nisi veláto cápite, in Ecclésiam introíret. Huic Pontífici caput amputátum est ob constántiam christiánæ fídei, jussu Saturníni ímpii et ingratíssimi Consuláris, cujus fíliam a dæmonum vexatióne liberáverat. Sepúltus est in Vaticáno prope sepúlchrum Príncipis Apostolórum, nono Kaléndas Octóbris. Sedit annos úndecim, menses duos, dies vigínti tres, creátis bis mense Decémbri Epíscopis quíndecim, Presbyteris decem et octo.

℟. Honéstum fecit.

De Expositióne S. Ambrósii Episc. in Psalmum centésimum décimum octávum.

Lectio v. *Serm.* 21.

Príncipes persecúti sunt me gratis: et a verbis tuis trepidávit cor meum. Bene hoc martyr dicit, quod injúste persecutiónum torménta sustineat, qui nihil rapúerit, nullum violéntus

opprésserit, nullíus sánguinem fúderit, nullíus torum putáverit esse violándum: qui nihil légibus débeat, et gravióra latrónum sustinére cogátur supplícia: qui loquátur juste, et non audiátur: qui loquátur plena salútis, et impugnétur: ut possit dícere: Cum loquébar illis, impugnábant me gratis. Gratis ígitur persecutiónem pátitur, qui impugnátur sine crímine: impugnátur ut nóxius, cum sit in tali confessióne laudábilis: impugnátur quasi venéficus, qui in nómine Dómini gloriátur, cum píetas virtútum ómnium fundaméntum sit.

℟. Desidérium.

Lectio vj.

VERE frustra impugnátur, qui apud ímpios et infídos impietátis arcéssitur, cum fídei sit magíster. Verum qui gratis impugnátur, fortis debet esse et constans. Quómodo ergo subtéxuit: Et a verbis tuis trepidávit cor meum? Trepidáre infirmitátis est, timóris atque formídinis. Sed est étiam infírmitas ad salútem, est étiam timor sanctórum. Timéte Dóminum omnes sancti ejus: et, Beátus vir, qui timet Dóminum. Qua ratióne beátus? Quia in mandátis ejus cupit nimis. ℟. Stola jucunditátis.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Si quis venit, de Comm. xxx.

Pro S. Thecla, Virg. Mart

Lectio ix.

THECLA virgo, ex illústribus paréntibus Icónii nata, a Paulo Apóstolo fídei præcéptis institúta, miris sanctórum Patrum láudibus celebrátur. Quæ décimum octávum annum agens, Thamíride sponso relícto, cum eam paréntes, quod Christiána esset, accusássent, in ardéntem rogum, qui, nisi Christo renuntiáret, ei parátus erat, prius signo crucis armáta, seípsam injécit. Sed igne plúvia, quæ repénte exórta est, extíncto, Antiochíam venit: ubi feris objécta, et tauris in divérsa incitátis alligáta, mox conjécta in fossam plenam serpéntibus, ex ómnibus Jesu Christi grátia liberátur Cujus ardóre fídei, et vitæ sanctitáte multi ad Christum convérsi sunt. Iterum in pátriam rédiens, in montem sola secéssit: deínde multis virtútibus et miráculis insignis, nonagenária migrávit ad Dóminum, ac Seleucíæ sepúlta est.

Te Deum laudámus. 17.

In Laud. fit com. S. Theclæ, Aña. Símile est. ℣. Diffúsa. Oratio. Da, quæsumus 375.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE XXIV. SEPTEMBR.

In Festo B. V. Mariæ de Mercede.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. cxliv. præter seq.

Oratio.

DEUS, qui per gloriosíssimam Fílii tui Matrem ad liberándos Christi fidéles a potestáte Paganórum, nova Ecclésiam tuam prole amplificáre dignátus es: præsta, quæsumus; ut quam pie venerámur tanti óperis Institutrícem, ejus páriter méritis et intercessióne, a peccátis ómnibus, et captivitáte dæmonis liberémur. Per eúmdem Dóminum.

Pro commemor. S. Lini. Aña. Qui vult. ℣. Justus. Oratio. Deus, qui nos. 375.

In j. Nocturno Lectiones. Ego sapiéntia. cxlix.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

QUO témpore major feliciórque Hispaniárum pars diro Saracenórum opprimebátur jugo, innumeríque fidéles sub immáni servitúte, máximo cum perículo christiánæ fídei abjurándæ, amittendæque salútis ætérnæ, infelíciter detinebántur, beatíssima cœlórum Regína, tot tantísque benígniter occúrrens malis, nímiam charitátem suam in iis rediméndis osténdit. Nam sancto Petro Noláscо, pietáte et ópibus floréntí, qui sanctis vacans meditatiónibus, júgiter ánimo recogitábat, qua ratióne tot Christianórum ærúmnis sub Maurórum captivitáte degéntium succúrri posset, ípsamet beatíssima Virgo seréna fronte se conspiciéndam dedit, et acceptíssimum sibi, ac unigénito suo Fílio fore dixit, si suum in honórem instituerétur Ordo Religiosórum, quibus cura incúmberet captivos e Turcárum tyránnide liberándi. Qua cœlésti visióne vir Dei recreátus, mirum est quo charitátis ardóre flagráre cœperit, hoc unum servans in corde suo, ut ipse, ac instituénda ab eo Relígio máximam illam charitátem sédulo exercérent, ut quisque ánimam suam póneret pro amícis et próximis suis. ℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion: quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. Dedi.

Lectio v.

EA ipsa nocte éadem Virgo sanctíssima beáto Raymúndo de Pénnafort, et Jacóbo Arragóniæ regi appáruit, idípsum de Religiósis instituéndis ádmonens, suadénsque ut opem pro con-

structióne tanti óperis ferrent Petrus autem statim ad Raymúndi pedes, qui ipsi erat a sacris confessiónibus, ádvolans, ei rem omnem apéruit, quem étiam cœlitus instrúctum réperit, ejúsque directióni se humíllime subjécit. At supervéniens Jacóbus rex, quam et ipse accéperat a beatíssima Vírgine revelatiónem, éxequi státuit. Unde collátis inter se consíliis, et consentiéntibus ánimis, in honórem ejúsdem Vírginis Matris Ordinem instituere aggréssi sunt, sub invocatióne sanctæ Maríæ de Mercéde Redemptiónis Captivórum.

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et Regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt.

Lectio vj.

Die ígitur décima Augústi, anno Dómini millésimo ducentésimo décimo octávo, rex idem Jacóbus eam institutiónem, jam pridem ab iísdem sanctis viris concéptam, éxequi státuit, sodálibus quarto voto adstríctis manéndi in pignus sub paganórum potestáte, si pro Christianórum liberatióne opus fúerit. Quibus rex ipse arma sua régia in péctore deférre concéssit, et a Gregório Nono illud tam præcelléntis erga próximum charitátis Institútum, et Religiónem confirmári curávit. Sed et ipse Deus per Vírginem Matrem increméntum dedit, ut talis institútio celérius ac felícius totum per orbem divulgarétur, sanctísque viris florúerit charitáte ac pietáte insígnibus, qui eleemósynas a Christi fidélibus colléctas in prétium redemptiónis suórum proximórum expénderent, seque ipsos intérdum darent in redemptiónem multórum. Ut autem tanti benefícii, et institutiónis débitæ Deo et Vírgini Matri referántur grátiæ, Sedes Apostólica hanc peculiárem Festivitátem celebrári, et Offícium recitári indúlsit, cum ália fere innúmera eídem Ordini privilégia páriter contulísset.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit: * Et vidéntes eam fíliæ Sion, beatíssimam prædicavérunt, dicéntes: * Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit Regína a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et. Glória Patri. Unguéntum.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Loquénte Jesu. clv.

DIE XXVI. SEPTEMBR.

SS. Cypriani et Justinæ, Martyrum.

Oratio.

BEATORUM Mártyrum Cypriáni et Justínæ nos, Dómine, fóveant continuáta præsídia: quia non désinis propítius intuéri, quos tálibus auxíliis concésseris adjuvári. Per Dóminum.

Lectio ij.

CYPRIANUS primum magus, póstea martyr, cum Justínam christiánam vírginem, quam júvenis quidam ardénter amábat, cantiónibus ac venefíciis ad ejus libídinis assénsum allicere conarétur, dæmonem consúluit, quanam id re cónsequi posset. Cui dæmon respóndit, nullam illi artem processúram advérsus eos qui vere Christum cólerent. Quo respónso commótus Cypriánus, veheménter dolére cœpit vitæ superióris institútum. Itaque, relíctis mágicis ártibus, se totum ad Christi Dómini fidem convértit.

Lectio iij.

QUAM ob causam una cum vírgine Justína comprehénsus est, et ambo cólaphis flagellísque cæsi sunt: mox in cárcerem conjécti, si forte senténtiam commutárent. Verum inde póstea emíssi, cum in christiána religióne constantíssimi reperiréntur, in sartáginem plenam fervéntis picis, ádipis, et ceræ, injécti sunt. Demum Nicomedíæ secúri feriúntur. Quorum projécta córpora, cum sex dies inhumáta jacuíssent, noctu quidam nautæ clam ea in navem impósita Romam portavérunt: ac primum in prædio Ruffínæ nóbilis féminæ sepúlta sunt: póstea translála in Urbem, in Basílica Constantiniána cóndita sunt prope Baptistérium.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XXVII. SEPTEMBR.

In Festo SS. Martyrum Cosmæ et Damiani.

Semiduplex.

Omnia de Comm. plur. Mart. xxxviij. præter seq.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui sanctórum Mártyrum tuórum Cosmæ et Damiáni natalítia cólimus, a cunctis malis imminéntibus, eórum intercessiónibus, liberémur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

COSMAS et Damiánus fratres Arabes, in Ægéa urbe nati, nóbiles médici Imperatóribus Diocletiáno et Maximiáno, non magis

medicínæ sciéntia, quam Christi virtúte, morbis étiam insanabílibus medebántur. Quorum religiónem cum Lysias Præféctus cognovísset, addúci eos ad se jubet : ac de vivéndi institúto, et de fídei professióne interrogátus, cum se et Christiános esse, et christiánam fidem esse ad salútem necessáriam, líbere prædicárent, deos venerári ímperat; et si id recúsent, minátur cruciátus, et necem acerbíssimam.

℟. Sancti tui.

Lectio v.

VERUM, ut se frustra hæc illis propónere intélligit : Colligáte, inquit, manus et pedes istórum, eósque exquisítis torquéte supplíciis. Quibus jussa exequéntibus, nihilóminus Cosmas et Damiánus in senténtia persistébant. Quare, ut erant vincti, in profúndum mare jaciúntur : unde cum salvi ac solúti essent egréssi, mágicis ártibus Præféctus factum assígnans, in cárcerem tradit, ac postrídie edúctos, in ardéntem rogum ínjici jubet : ubi cum ab ipsis flamma refúgeret, várie et crudéliter tortos secúri pércuti vóluit. Itaque in Jesu Christi confessióne martyrii palmam accepérunt.

℟. Vérbera carníficum.

Lectio vj. Quotiescúmque, de Comm. xliij. cum ℟. vj. Tamquam aurum.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Descéndens Jesus, de Comm. ij. loco. lj. ℟. viij. Hæc est vera. xlviij.

Vesperæ a Capit. de seq., com. præc.

DIE XXVIII. SEPTEMB.

In Festo S. Wenceslai, Ducis et Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Comm. unius Mart. xxij. præter seq.

Oratio.

DEUS, qui beátum Wencesláum per martyrii palmam a terréno principátu ad cœléstem glóriam transtulísti : ejus précibus nos ab omni adversitáte custódi, et ejúsdem tríbue gaudére consórtio. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

WENCESLAUS, Bohémiæ Dux, Wratisláo patre christiáno, Drahomíra matre gentíli natus, ab ávia Ludmílla fémina sanctíssima pie educátus, omni virtútum génere insígnis, summo stúdio virginitátem per omnem vitam servávit illibátam. Mater per nefáriam Ludmíllæ necem regni administratiónem assecúta, impie cum junióre fílio Bolesláo vivens, concitávit in

se Próccrum indignatiónem: quare tyránnici et ímpii regíminis pertæsi, utriúsque excússo jugo, Wenceslâum in urbe Pragénsi regem salutárunt.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

ILLE regnum pietáte magis quam império regens, órphanis, víduis, egénis tanta charitáte subvénit, ut própriis húmeris aliquándo ligna indigéntibus noctu comportárit, paupéribus humándis frequénter adfúerit, captívos liberárit, carcéribus deténtos nocte intempésta visitárit, pecúniis et consílio sæpíssime consolátus. Miti ánimo Princeps veheménter dolébat, quémpiam, etsi reum, morti adjudicári. Summa religióne sacerdótes venerátus, suis mánibus tríticum serébat, et vinum exprimébat, quibus in Missæ Sacrifício uteréntur. Nocte nudis pédibus super nivem et gláciem circuíbat Ecclésias, sanguínea et terram calefaciéntia post se relínquens vestígia.

℟. Desidérium.

Lectio vj.

ANGELOS hábuit sui córporis custódes: cum enim ad singuláre certámen advérsus Radisláum, ducem Curiménsem, eo fine accéderet, ut suórum salúti prospíceret, visi sunt Angeli arma ministrâsse, et dixísse adversário: Ne férias. Pertérritus hostis, venerabúndus prócidens, véniam exorávit. Cum in Germániam proféctus esset, Imperátor, conspéctis duóbus Angelis, áurea cruce ad se accedéntem ornántibus, e sólio prosíliens bráchiis excépit, régiis insígnibus decorávit, eíque sancti Viti bráchium donávit. Nihilóminus ímpius frater, matre hortánte, convívio excéptum, et póstea in Ecclésia orántem, parátæ sibi mortis præscium, adhíbitis scéleris comítibus, interfécit. Sanguis, per paríetes aspérsus, adhuc conspícitur, et, Deo víndice, matrem inhumánam terra absórbuit: interfectóres váriis modis mísere periérunt.

℟. Stola jucunditátis.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Si quis vult, ij. loco. xxxv.

Vesperæ de S. Michaele, sine com. S. Wenceslai.

DIE XXIX. SEPTEMBR.

In Dedicatione S. Michaelis Archangeli.

Duplex ij. classis.

Ad Vesp. Añæ de Laud. Psal. de Dñica 134. et loco ult., Ps. laudáte Dóminum, omnes gentes. 138.

Capitulum. *Apoc.* 1.

SIGNIFICAVIT Deus quæ opórtet fíeri cito, loquens per Angelum suum servo

suo Joánni, qui testimónium perhíbuit verbo Dei, et testimónium Jesu Christi, quæcúmque vidit.

Hymnus.

TE, splendor et virtus Patris,
Te, vita, Jesu, córdium,
Ab ore qui pendent tuo,
Laudámus inter Angelos.
Tibi mille densa míllium
Ducum coróna mílitat:
Sed éxplicat Victor Crucem
Míchael salútis sígnifer.
Dracónis hic dirum caput
In ima pellit tártara,
Ducémque cum rebéllibus
Cœlésti ab arce fúlminat.
Contra ducem supérbiæ
Sequámur hunc nos Príncipem,
Ut detur ex Agni throno
Nobis coróna glóriæ.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.

Ad Magnificat, Aña.

Dum sacrum mystérium cérneret Joánnes, Archángelus Míchael tuba cécinit: Ignósce, Dómine Deus noster, qui áperis librum, et solvis signácula ejus, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui miro órdine, Angelórum ministéria hominúmque dispénsas: concéde propítius; ut a quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita nostra muniátur. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

Regem Archangelórum Dóminum, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hym. Te, splendor, sup.

In primo Nocturno.

Aña. Concússum est mare, et contrémuit terra, ubi Archángelus Míchael descendébat de cœlo. Psal. ut in Festo SS. Aug. Cust. 395.

Aña. Laudémus Dóminum, quem laudant Angeli, quem Chérubim et Séraphim, Sanctus, Sanctus, Sanctus, proclámant.

Aña. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini de manu Angeli.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.

Ex Daniéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 7.

ASPICIEBAM donec throni pósiti sunt, et antíquus diérum sedit: vestiméntum ejus cándidum quasi nix, et capílli cápitis ejus quasi lana munda: thronus ejus flammæ ignis: rotæ ejus ignis accénsus. Flúvius ígneus rapidúsque egrediebátur a fácie ejus. Míllia míllium ministrábant ei, et décies míllies centéna míllia assistébant ei: judícium

sedit, et libri apérti sunt. Aspiciébam propter vocem sermónum grándium, quos cornu illud loquebátur : et vidi quóniam interfécta esset béstia, et periísset corpus ejus, et tráditum esset ad comburéndum igni.

℟. Factum est siléntium in cœlo, dum commítteret bellum draco cum Michaéle Archángelo : * Audíta est vox míllia míllium dicéntium : Salus, honor, et virtus omnipoténti Deo. ℣. Míllia míllium ministrábant ei, et décies centéna míllia assistébant ei. Audíta.

Lectio ij. *Cap.* 10.

DIE autem vigésima et quarta mensis primi eram juxta flúvium magnum, qui est Tigris. Et levávi óculos meos, et vidi : et ecce vir unus vestítus líneis, et renes ejus accíncti auro obrízo : et corpus ejus quasi chrysólithus, et fácies ejus velut spécies fúlguris, et óculi ejus ut lampas ardens: et bráchia ejus, et quæ deórsum sunt usque ad pedes, quasi spécies æris candéntis : et vox sermónum ejus ut vox multitúdinis. Vidi autem ego Dániel solus visiónem : porro viri qui erant mecum, non vidérunt, sed terror nímius írruit super eos, et fugérunt in abscónditum. Ego autem relíctus solus vidi visiónem grandem hanc : et non remánsit in me fortitúdo, sed et spécies mea immutáta est in me, et emárcui, nec hábui quidquam vírium.

℟. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua: et data sunt ei incénsa multa : * Et ascéndit fumus arómatum de manu Angeli in conspéctu Dómini. ℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi : adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo, Dómine. Et.

Lectio iij.

ET audívi vocem sermónum ejus : et áudiens jacébam consternátus super fáciem meam, et vultus meus hærébat terræ. Et ecce manus tétigit me, et eréxit me super génua mea, et super artículos mánuum meárum. Et dixit ad me : Dániel vir desideriórum, intéllige verba quæ ego loquor ad te, et sta in gradu tuo : nunc enim sum missus ad te. Cumque dixísset mihi sermónem istum, steti tremens. Et ait ad me : Noli metúere Dániel : quia ex die primo, quo posuísti cor tuum ad intelligéndum, ut te afflígeres in conspéctu Dei tui, exaudíta sunt verba tua : et ego veni propter sermónes tuos. Princeps autem regni Persárum réstitit mihi vigínti et uno diébus: et ecce Míchael, unus

de princípibus primis, venit in adjutórium meum, et egò remánsi ibi juxta regem Persárum. Veni autem ut docérem te quæ ventúra sunt pópulo tuo in novíssimis diébus, quóniam adhuc vísio in dies.

℟. In conspéctu Angelórum psallam tibi, et adorábo ad templum sanctum tuum, * Et confitébor nómini tuo, Dómine. ℣. Super misericórdia tua, et veritáte tua, quóniam magnificásti super nos nomen sanctum tuum. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Míchael Archángele, veni in adjutórium pópulo Dei.

Aña. Míchael præpósitus paradísi, quem honoríficant Angelórum cives.

Aña. Gloriósus apparuísti in conspéctu Dómini, proptérea decórem índuit te Dóminus.

℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. ℟. De manu Angeli.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Ex Hom. 34. in Evang.

Novem Angelórum órdines dícimus, quia vidélicet esse, testánte sacro elóquio, scimus, Angelos, Archángelos, Virtútes, Potestátes, Principátus, Dominatiónes, Thronos, Chérubim, atque Séraphim. Esse namque Angelos, et Archángelos pene omnes sacri elóquii páginæ testántur: Chérubim vero atque Séraphim sæpe, ut notum est, libri Prophetárum loquúntur. Quátuor quoque órdinum nómina Paulus Apóstolus ad Ephésios enúmerat, dicens: Supra omnem Principátum, et Potestátem, et Virtútem, et Dominatiónem. Qui rursus ad Colossénses scribens, ait: Sive Throni, sive Potestátes, sive Principátus, sive Dominatiónes. Dum ergo illis quátuor, quæ ad Ephésios dixit, conjungúntur Throni, quinque sunt órdines: quibus dum Angeli et Archángeli, Chérubim atque Séraphim adjúncta sunt, procul dúbio novem esse Angelórum órdines inveniúntur.

℟. Hic est Míchael Archángelus, princeps milítiæ Angelórum: * Cujus honor præstat benefícia populórum, et orátio perdúcit ad regna cælórum. ℣. Archángelus Míchael præpósitus paradísi, quem honoríficant Angelórum cives. Cujus.

Lectio v.

Sciendum vero, quod Angelórum vocábulum nomen est offícii, non natúræ. Nam sancti illi cæléstis pátriæ spíritus, semper quidem sunt spíritus, sed semper vocári Angeli nequáquam possunt: quia tunc solum

sunt Angeli, cum per eos áliqua nuntiántur. Unde et per Psalmístam dícitur: Qui facit Angelos suos spíritus. Ac si paténter dicat: Qui eos, quos semper habet spíritus, étiam, cum volúerit, Angelos facit. Hi autem qui mínima núntiant, Angeli: qui vero summa annúntiant, Archángeli vocántur. Hinc est enim quod ad Maríam Vírginem non quílibet Angelus, sed Gábriel Archángelus mittitur. Ad hoc quippe ministérium, summum Angelum veníre dignum fúerat, qui summum ómnium nuntiábat. Qui idcírco étiam privátis nomínibus censéntur, ut signétur per vocábula, étiam in operatióne quid váleant. Míchael namque, Quis ut Deus? Gábriel autem, Fortitúdo Dei: Ráphael vero dícitur Medicína Dei. ℟. Venit Míchael Archángelus cum multitúdine Angelórum, cui trádidit Deus ánimas sanctórum, * Ut perdúcat eas in paradísum exultatiónis. ℣. Emítte, Dómine, Spíritum sanctum tuum de cœlis, Spíritum sapiéntiæ et intelléctus. Ut.

Lectio vj.

Et quóties miræ virtútis áliquid ágitur, Míchael mitti perhibétur: ut ex ipso actu et nómine detur intélligi, quia nullus potest fácere, quod fácere prævalet Deus. Unde et ille antíquus hostis, qui Deo esse per supérbiam símilis concupívit, dicens: In cœlum conscéndam, super astra cœli exaltábo sólium meum, símilis ero Altíssimo: dum in fine mundi in sua virtúte relinquétur extrémo supplício periméndus, cum Michaéle Archángelo præliatúrus esse perhibétur, sicut per Joánnem dícitur: Factum est prælium cum Michaéle Archángelo. Ad Maríam quoque Gábriel míttitur, qui Dei Fortitúdo nominátur. Illum quippe nuntiáre veniébat, qui ad debellándas aéreas potestátes húmilis apparére dignátus est. Ráphael quoque interpretátur, ut díximus, Medicína Dei: quia vidélicet dum Tobíæ óculos quasi per offícium curatiónis tétigit, cæcitátis ejus ténebras tersit. ℟. In témpore illo consúrget Míchael, qui stat pro fíliis vestris: * Et véniet tempus quale non fuit, ex quo gentes esse cœpérunt, usque ad illud. ℣. In témpore illo salvábitur pópulus tuus omnis, qui invéntus fúerit scriptus in libro vitæ. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Aña. Angelus Archángelus Míchael, Dei núntius pro animábus justis, allelúia, allelúia.

Ant. Data sunt ei incénsa multa, ut adoléret ea ante altáre áureum, quod est ante óculos Dómini.

Ant. Multa magnália de Michaéle Archángelo, qui fortis in prælio fecit victóriam.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus.
℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 18.

In illo témpore: Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes: Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

L. 3. *Com. in c.* 18. *Matth.*

Post invéntum statérem, post tribúta réddita, quid sibi vult Apostolórum repentína interrogátio, Quis, putas, major est in regno cœlórum? Quia víderant pro Petro et Dómino idem tribútum rédditum, ex æqualitáte prétii arbitráti sunt Petrum ómnibus Apóstolis esse prælátum, qui in redditióne tribúti Dómino fúerat comparátus, ídeo intérrogant quis major sit in regno cœlórum. Vidénsque Jesus cogitatiónes eórum, et causas erróris intélligens, vult desidérium glóriæ humilitátis contentióne sanáre.

℟. In conspéctu Géntium nolíte timére: vos enim in córdibus vestris adoráte et timéte Dóminum: * Angelus enim ejus vobíscum est. ℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua. Angelus. Bened. Quorum festum cólimus.

Lectio viij.

Si autem manus tua, vel pes tuus scandalízat te, abscínde eum, et prójice abs te. Necésse est quidem veníre scándala: væ tamen ei est hómini, qui, quod necésse est ut fiat in mundo, vítio suo facit ut per se fiat. Igitur omnis truncátur afféctus, et univérsa propínquitas amputátur, ne per occasiónem pietátis unusquísque credéntium scándalis páteat. Si, inquit, ita est quis tibi conjúnctus, ut manus, pes, óculus, et est útilis atque sollícitus, et acútus ad perspiciéndum, scándalum autem tibi facit, et propter dissonántiam morum te pértrahit in gehénnam: mélius est ut et propinquitáte ejus, et emoluméntis carnálibus cáreas: ne, dum vis lucrifácere cognátos et necessários, causam hábeas ruinárum.

℟. Michael Archángelus venit in adjutórium pópulo

Dei, * Stetit in auxílium pro animábus justis. ℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua. Stetit. Glória Patri. Stetit.

Lectio IX.

Dico vobis, quia Angeli eórum in cœlis semper vident fáciem Patris mei. Supra díxerat, per manum, et pedem, et óculum omnes propinquitátes, et necessitúdines, quæ scándalum fácere póterant, amputándas; austeritátem itaque senténtiæ subjécto præcépto témperat, dicens: Vidéte ne contemnátis unum ex pusíllis istis. Sic, inquit, præcípio severitátem, ut commiscéri cleméntiam dóceam: quia Angeli eórum in cœlis vident semper fáciem Patris. Magna dígnitas animárum, ut unaquæque hábeat ab ortu nativitátis in custódiam sui Angelum delegátum. Unde légimus in Apocalypsi Joánnis: Angelo Ephesi, et reliquárum Ecclesiárum scribe hæc. Apóstolus quoque præcipit velári cápita in Ecclésiis feminárum propter Angelos.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua. Ps. Dóminus regnávit, cum rel. 18.

2. Dum præliarétur Míchael Archángelus cum dracóne, audíta est vox dicéntium: Salus Deo nostro, allelúia.

3. Archángele Míchael constítui te príncipem super omnes ánimas suscipiéndas.

4. Angeli Dómini, Dóminum benedícite in ætérnum.

5. Angeli, Archángeli, Throni, et Dominatiónes, Principátus, et Potestátes, Virtútes cœlórum, laudáte Dóminum de cœlis, allelúia.

Capitulum. *Apoc.* 1.

Significavit Deus quæ opórtet fíeri cito, loquens per Angelum suum servo suo Joánni, qui testimónium perhíbuit verbo Dei, et testimónium Jesu Christi, quæcúmque vidit.

Hymnus.

Christe, sanctórum decus Angelórum,
Gentis humánæ Sator et Redémptor,
Cœlitum nobis tríbuas beátas
Scándere sedes.

Angelus pacis Míchael in ædes
Cœlitus nostras véniat, serénæ
Auctor ut pacis lacrymósa in orcum
Bella relégat.

Angelus fortis Gábriel, ut hostes
Pellat antíquos, et amíca cœlo,

Quæ triumphátor státuit per
orbem,
Templa revísat.

Angelus nostræ médicus
salútis
Adsit e cœlo Ráphael, ut
omnes
Sanet ægrótos, dubiósque
vitæ
Dírigat actus.

Virgo Dux pacis, Genitríxque lucis,
Et sacer nobis chorus Angelórum
Semper assístat, simul et
micántis
Régia cœli.

Præstet hoc nobis Déitas
beáta
Patris, ac Nati, paritérque
sancti
Spíritus, cujus résonat per
omnem
Glória mundum. Amen.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.

Ad Benedictus, Aña.

Factum est siléntium in cœlo, dum draco commítteret bellum: et Míchael pugnávit cum eo, et fecit victóriam, allelúia.

Oratio.

Deus, qui miro órdine Angelórum ministéria hominúmque dispénsas: concéde propítius; ut a quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita nostra muniátur. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña

Dum præliarétur.

Capit. Significávit. 387.

℟. br. Stetit Angelus * Juxta aram templi. Stetit. ℣. Habens thuríbulum áureum in manu sua Juxta. Glória Patri. Stetit. ℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. ℟. De manu Angeli.

Ad Sextam. Aña

Archángele Míchael.

Capitulum. *Apoc.* 5. *c*

Audivi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, et animálium, et seniórum: et erat númerus eórum míllia míllium, voce magna dicéntium: Salus Deo nostro.

℟. br. Ascéndit fumus arómatum * In conspéctu Dómini. Ascéndit. ℣. De manu Angeli. In. Glória Patri. Ascéndit. ℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Nonam, Aña

Angeli, Archángeli.

Capitulum. *Apoc.* 12. *b*

Factum est prælium magnum in cœlo, Míchael, et Angeli ejus præliabántur cum dracóne, et draco pugnábat, et ángeli ejus: et non prævaluérunt, neque locus invéntus est eórum ámplius in cœlo.

℟. br. In conspéctu Angeló-

rum * Psallam tibi, Deus meus. In. ℣ Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo. Psallam. Glória Patri. In. ℣. Adoráte Deum. ℟. Omnes Angeli ejus.

In ij. Vesp. Añæ et Cap. de Laud. Psalmi de Dñica 134. et loco ult. Ps. Confitébor... quóniam. 149.

Hymn. Te splendor. 382. ℣ In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Magnificat Aña. Princeps gloriosíssime, Míchael Archángele, esto memor nostri: hic, et ubíque semper precáre pro nobis Fílium Dei, allelúia.

Deinde fit com. seq.

DIE XXX. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Hiéronymi, Presb Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

Ad Magnificat in utrisque Vesp., Aña. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Hierónyme, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei. ℣ Amávit.

Oratio

Deus, qui Ecclésiæ tuæ in exponéndis sacris Scriptúris beátum Hierónymum, Conféssórem tuum, Doctórem máximum providére dignátus es: præsta, quæsumus; ut, ejus suffragántibus méritis, quod ore simul et ópere dócuit, te adjuvánte, exercére valeámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones. Sapiéntiam, de Communi Doct. lxviij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Hieronymus, Eusébii fílius, Stridóne in Dalmátia, Constántio Imperatóre, natus, Romæ adoléscens est baptizátus, et in liberálibus disciplínis a Donáto, et áliis viris doctíssimis erudítus. Tum discéndi stúdio Gálliam peragrávit: ubi pios áliquot et in divínis lítteris erudítos viros cóluit, multósque sacros libros sua manu descrípsit. Mox se in Græciam cónferens, philosophía et eloquéntia instrúctus, summórum Theologórum consuetúdine flóruit: in primis vero Gregório Nazianzéno Constantinópoli óperam dedit: quo doctóre se sacras lítteras didicísse profitétur. Tum religiónis causa visit Christi Dómini incunábula, totámque lustrávit Palæstínam: quam peregrinatiónem, adhíbitis Hebræórum eruditíssimis, ad sacræ Scriptúræ intelligéntiam sibi multum profuísse testátur. ℟ Honéstum fecit.

Lectio v.

DEINDE secéssit in vastam Syriæ solitúdinem : ubi quadriénnium in lectióne divinórum librórum cœlestísque beatitúdinis contemplatióne consúmpsit, assídua se abstinéntia, vi lacrymárum, et córporis afflictatióne discrúcians. Présbyter a Paulíno Epíscopo Antiochíæ factus, Romam de controvérsiis quorúmdam Episcopórum cum Paulíno et Epiphánio ad Dámasum Pontíficem proféctus, ejus ecclesiásticis epístolis scribéndis adjútor fuit. Verum cum prístinæ solitúdinis desidério tenerétur, in Palæstínam revérsus Béthlehem ad Christi Dómini Præsépe, in monastério, quod a Paula Romána extrúctum erat, cœléstem quamdam vitæ ratiónem instítuit : et quamquam várie morbis doloribúsque tentarétur, tamen córporis incómmoda piis labóribus, et perpétua lectióne ac scriptióne superábat.
℟. Amávit eum.

Lectio vj.

TAMQUAM ad oráculum ex ómnibus orbis terræ pártibus ad ipsum divínæ Scriptúræ quæstiónes explicándæ referebántur. Illum Dámasus Póntifex, illum sanctus Augustínus de locis Scriptúræ difficíllimis sæpe consúluit, propter ejus singulárem doctrínam, et linguæ non solum latínæ et græcæ, sed hebráicæ étiam et chaldáicæ intelligéntiam et quod omnes pene scriptóres, ejúsdem Augustíni testimónio, légerat. Hæréticos acérrimis scriptis exagitávit : piórum et Catholicórum patrocínium semper suscépit. Vetus testaméntum ex hebræo convértit: novum jussu Dámasi græcæ fídei réddidit; magna étiam ex parte explicávit. Multa prætérea latine réddidit scripta doctórū virórum : et ipse áliis próprii ingénii monuméntis christiánam disciplínā illustrávit. Qui ad summam senectútem pervéniens, sanctitáte et doctrína illústris, Honório Imperatóre, migrávit in cœlum. Cujus corpus ad Béthlehem sepúltum, póstea Romam in Basílicam sanctæ Maríæ ad Præsépe translátum est. ℟. Iste homo.

In tertio Nocturno

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5. *b*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur ? Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presb.
L. 1. *Com. in c.* 5. *Matth.*

SAL appellántur Apóstoli et Doctóres : quia per

illos univérsum hóminum cónditur genus. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Si doctor erráverit, a quo álio doctóre emendábitur? Ad níhilum valet ultra, nisi ut mittátur foras, et conculcétur ab homínibus. Exémplum de agricultúra sumptum est. Sal étenim sicut in cibórum condiméntum, et ad siccándas carnes necessárium est, ita álium usum non habet. Certe légimus in Scriptúris, urbes quasdam ira victórum sale seminátas, ut nullum in ipsis germen orirétur.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viij

CAVEANT ergo doctóres et Epíscopi, et vídeant poténtes poténter torménta sustinére, nihílque esse remédii, sed majórum ruínam ad tártarum dúcere. Vos estis lux mundi. Non potest cívitas abscóndi supra montem pósita: neque accéndunt lucérnam, et ponunt eam sub módio, sed super candelábrum, ut lúceat ómnibus, qui in domo sunt. Docet fidúciam prædicándi, ne Apóstoli abscondántur ob metum, et sint símiles lucérnæ sub módio, sed tota libertáte se prodant: ut quod audiérunt in cubículis, prædicent in tectis.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix

NOLITE putáre quóniam veni sólvere legem, aut Prophétas: non veni sólvere, sed adimplére. Sive quod de se per álios prophetáta compléverit, sive quod ea quæ ante propter infirmitátem audiéntium rúdia et imperfécta fúerant, sua prædicatióne compléverit, iram tollens, et vicem taliónis exclúdens, et occúltam in mente concupiscéntiam damnans. Donec tránseat cœlum et terra. Promittúntur nobis cœli novi, et terra nova, quæ factúrus est Dóminus Deus. Si ergo nova creánda sunt, consequénter vétera transitúra.

Te Deum laudámus. 17.

In ij. Vesperis fit com. S. Remigii.

FESTA OCTOBRIS.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunct.

DOMINICA I. OCTOBRIS.
In Solemnit. SS. Rosarii B. V. Mariæ.
Duplex majus
Omnia ut in Festis B. M. cxliv. præter seq.
In fine Añæ ad Magnificat et ℟. vij. ad Matut. loco Festivitátem, dicitur Solemnitátem.

Oratio.

Deus, cujus Unigénitus, per vitam, mortem, et resurrectiónem suam, nobis salútis ætérnæ præmia comparávit: concéde quæsumus; ut hæc mystéria sanctíssimo beátæ Maríæ Vírginis Rosário recoléntes, et imitémur quod cóntinent, et quod promíttunt assequámur. Per eúmdem Dóminum.

Et fit com. Dominicæ.
In j. Nocturno Lectiones Ego sapiéntia. cxlix.
In secundo Nocturno.
Lectio iv.

Cum Albigénsium hæresis per Tolosátium regiónem ímpie grassarétur, atque áltius in dies radíces ágeret, sanctus Domínicus, qui nuper Prædicatórum Ordinis fundaménta jécerat, ad eam convelléndam totus incúbuit. Id ut præstáret valídius, auxílium beátæ Vírginis, cujus dígnitas illis erróribus impudentíssime impetebátur, cuíque datum est cunctas hæreses interímere in univérso mundo, enixis précibus implorávit: a qua (ut memóriæ próditum est) cum mónitus esset, ut Rosárium pópulis prædicáret, velut singuláre advérsus hæreses ac vítia præsídium; mirum est, quanto mentis fervóre, et quam felíci succéssu injúnctum sibi munus sit executus. Est autem Rosárium certa precándi fórmula, qua quíndecim Angelicárum salutatiónum decádes, oratióne Domínica interjécta, distínguimus, et ad eárum síngulas tótidem nostræ reparatiónis mystéria pia meditatióne recólimus. Ex eo ergo témpore pius hic orándi modus mirabíliter per sanctum Domínicum promulgári, augeríque cœpit; quem ejúsdem institutórem auctorémque fuísse, Summi Pontífices apostólicis lítteris passim affirmárunt.

℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion: quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. Dedi.

Lectio v.

Innumerabiles porro fructus ex hac tam salutári institutióne in christiánam rempúblicam dimanárunt: inter quos victória illa mérito numerátur, quam sanctíssimus Póntifex Pius

Quintus, et ab eo inflammáti christiáni príncipes apud Echínadas ínsulas de Turcárum tyránno potentíssimo reportárunt. Nam, cum illa ipsa die ea victória reláta sit, qua die sanctíssimi Rosárii sodalitátes per univérsum orbem consuétas supplicatiónes perágerent, statutásque preces de more fúnderent, iis précibus haud immérito refértur accépta. Quod quidem cum étiam Gregórius Tertiusdécimus testátus esset, ut pro tam singulári benefício beátæ Vírgini sub appellatióne Rosárii perénnes grátiæ ubíque terrárum haberéntur, in Ecclésiis ómnibus, in quibus altáre Rosárii foret, prima quaque Octóbris Domínica Offícium ritu dúplici majóri perpétuo celebrándum indíxit : aliíque Pontífices Rosárium recitántibus, ejusdémque Rosárii sodalitátibus Indulgéntias pene innúmeras concessére.

℟ Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et Regínæ laudavérunt eam. ℣ Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt.

Lectio vj

Nuper vero Clemens Undécimus ánimo réputans insígnem páriter victóriam anno millésimo septingentésimo décimo sexto in Hungáriæ regno a Cárolo Sexto, in Imperatórem Romanórum elécto, de innúmeris Turcárum cópiis relátam, eo die contigísse, quo festum Dedicatiónis sanctæ Maríæ ad Nives celebrarétur, atque eódem ferme témpore, quo sanctíssimi Rosárii confrátres públicam solemnémque supplicatiónem in Alma Urbe, ingénti pópuli concúrsu, magnáque religióne perageéntes, férvidas ad Deum preces pro Turcárum depressióne fúnderent, ac poténtem opem Deíparæ Vírginis in auxílium Christianórum humíliter implorárent : eam ob rem, victóriam illam, necnon liberátam paulo post eorúmdem Turcárum obsidióne Corcyrénsem ínsulam, ejúsdem beátæ Vírginis patrocínio pie cénsuit adscribéndam. Quámobrem, ut hujus quoque tam insígnis benefícii perénnis semper et memória exstáret et grátia, sanctíssimi Rosárii festum eádem die, eodémque ritu celebrándum, ad Ecclésiam univérsam exténdit. Hæc autem ómnia Benedíctus Décimus tértius in Breviário Románo novíssime appóni jussit. Sanctíssimam ergo Dei Genitrícem cultu hoc eídem gratíssimo júgiter ve-

nerémur, ut quæ tóties Christi fidélibus, Rosárii précibus exoráta, terrénos hostes profligáre dedit, ac pérdere, inférnos páriter superáre concédat.

℟. Ornátã monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit: * Et vidéntes eam fíliæ Sion beatíssimam prædicavérunt, dicéntes: * Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit Regína a dextris tuis, in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et. Glória Patri. Unguéntum.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Loquénte Jesu. clv.

Lectio ix. de Hom. Dñicæ. et de ea fit com. in Laud et in ij. Vesp.

DIE I. OCTOBRIS.

In Festo S. Remigii, Episc. et Confessoris.

Semiduplex ad libitum vel simplex de præcepto.

Si occurrat in Dñica, vel in die infra Oct., pro ix. Lect. dicatur Remígius, ut infra cum com. ejusdem in Laud. Aña. Sacérdos. ℣. Amávit eum.

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Remígii, Confessóris tui atque Pontíficis, veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat, et salútem. Per Dóminum.

Ad Matutinum in Hymn. Iste Conféssor, mutatur tertius versus

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno

Lectio iv.

Remigius, Epíscopus Rheménsis, flóruit Clodovéo rege Francórum, quem étiam baptizávit, et primus ómnium doctrína et miráculis Francos ad Christi Dómini fidem perdúxit. Ejus oratióne mórtua puélla revíxit. Multos interpretátus est divínæ Scriptúræ libros. Amplius septuagínta annos summa cum laude Rheménsem Ecclésiam administrávit. Cujus vitæ et mortis sanctitátem multa, quæ consecúta sunt, mirácula comprobárunt.

℟. Invéni David.

Lectio v. Ad sancti. vj Quidquid, de Communi. lix. cum ℟℟. v. et vj. ibid.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre. lxij.

Vesp. de sequenti, cum com. S. Remigii Episc., si fiat de eo Semiduplex.

DIE II. OCTOBRIS.

In Festo SS. Angelorum Custodum. Duplex.

Ad Vesp. Añæ de Laud. Psalmi de Dñica. 134. et loco ult. Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 138.

Capitulum *Exodi* 23. *d*

Ecce ego mittam Angelum meum, qui præcédat te, et custódiat in via, et introdúcat in locum quem

arávi. Obsérva eum, et udi vocem ejus.

Hymnus.

CUSTODES hóminum psállimus Angelos,
atúræ frágili quos Pater áddidit
œléstis cómites, insidiántibus
Ne succúmberet hóstibus.

Nam quod corrúerit próditor ángelus,
oncéssis mérito pulsus honóribus,
rdens invídia péllere nítitur
Quos cœlo Deus ádvocat.

Huc Custos ígitur pérvigil ádvola,
vértens pátria de tibi crédita
am morbos ánimi, quam requiéscere
Quidquid non sinit íncolas.

Sanctæ sit Tríadi laus pia júgiter,
ujus perpétuo Númine máchina
riplex hæc régitur, cujus in ómnia
Regnat glória sæcula. Amen.

In conspéctu Angelórum sallam tibi, Deus meus. Adorábo ad templum anctum tuum, et confitéor nómini tuo.

Ad Magníficat. Aña. Omnes sunt administratórii spíritus, in ministérium missi propter eos, qui hereditátem cápiunt salútis.

Oratio.

DEUS, qui ineffábili providéntia sanctos Angelos tuos ad nostram custódiam míttere dignáris : largíre supplícibus tuis ; et eórum semper protectióne defféndi, et ætérna societáte gaudére. Per Dóminum.

Pro com. S. Remigii.
Aña. Amávit. ℣. Justum.
Orat. Da, quæsumus. 394.

Ad Matutinum. Invitat.
Regem Angelórum Dóminum, * Veníte, adorémus.
Ps. Veníte. 2.

Hymn. Custódes, supra.

In primo Nocturno.

Aña. Dóminus *Deus cœli et terræ, ipse mittet Angélum suum coram te.

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod me-

mor es ejus, * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum : * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas, ínsuper et pécora campi.
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Aña. Dóminus Deus cœli et terræ, ipse mittet Angelum suum coram te.
Aña. Deus meus * misit Angelum suum, et conclúsit ora leónum, et non nocuérunt mihi.

Psalmus 10

In Dómino confído : quómodo dícitis ánimæ meæ : * Tránsmigra in montem sicut passer?
Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum : paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.
Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt : * justus autem quid fecit?
Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus :
Oculi ejus in páuperem respíciunt : * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.
Dóminus intérrogat justum et ímpium : * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.
Pluet super peccatóres láqueos : * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.
Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit : * æquitátem vidit vultus ejus.
Aña. Deus meus misit Angelum suum, et conclúsit ora leónum, et non nocuérunt mihi.
Aña. Bene ambulétis, * et Dóminus sit in itínere vestro, et Angelus ejus comitétur vobiscum.

Psalmus 14

Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo : * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?
Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam :
Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :
Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.
Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus : * timéntes autem Dóminum gloríficat :
Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram,

, múnera super innocén-
em non accépit.
ui facit hæc, * non mové-
itur in ætérnum.
ña. Bene ambulétis, et
óminus sit in itínere ve-
tro, et Angelus ejus co-
nitétur vobíscum.
. Stetit Angelus juxta aram
empli. ℟. Habens thuríbu-
um áureum in manu sua.
De libro Exodi.
. Lectio j. *Cap.* 23. *d*
ECCE ego mittam Angelum
meum, qui præcédat te,
t custódiat in via, et intro-
úcat in locum quem parávi.
Obsérva eum, et audi vocem
jus, nec contemnéndum
utes: quia non dimíttet
um peccáveris, et est no-
nen meum in illo. Quod si
udíeris vocem ejus, et fé-
eris ómnia quæ loquor,
nimícus ero inimícis tuis,
t afflígam affligéntes te.
Præcedétque te Angelus
neus.
. Angelis suis Deus man-
ávit de te, ut custódiant
e in ómnibus viis tuis: *
n mánibus portábunt te,
e unquam offéndas ad lá-
idem pedem tuum. ℣. Míl-
ia míllium ministrábant ei,
t décies míllies centéna
níllia assistébant ei. In.
Ex Zacharía Prophéta.
Lectio ij. *Cap.* 1. *b*
FACTUM est verbum Dómi-
ni ad Zacharíam fílium
Barachíæ, fílii Addo, Pro-
phétam, dicens: Vidi per noctem, et ecce vir ascéndens super equum rufum, et ipse stabat inter myrtéta, quæ erant in profúndo: et post eum equi rufi, várii, et albi. Et dixi: Quid sunt isti, Dómine mi? Et dixit ad me Angelus qui loquebátur in me: Ego osténdam tibi quid sint hæc. Et respóndit vir qui stabat inter myrtéta, et dixit: Isti sunt, quos misit Dóminus, ut perámbulent terram. Et respondérunt Angelo Dómini, qui stabat inter myrtéta, et dixérunt: Perambulávimus terram, et ecce omnis terra habitátur, et quiéscit.

℟. Respóndit Angelus Dómini, et dixit: Dómine exercítuum, * Usquequo tu non miseréberis Jerúsalem, et úrbium Juda, quibus irátus es? ℣. Iste enim septuagésimus annus est. Usquequo.

Lectio iij. *Cap.* 2.

ET levávi óculos meos, et vidi: et ecce vir, et in manu ejus funículus mensórum. Et dixi: Quo tu vadis? Et dixit ad me: Ut métiar Jerúsalem, et vídeam quanta sit latitúdo ejus, et quanta longitúdo ejus. Et ecce Angelus qui loquebátur in me, egrediebátur, et Angelus álius egrediebátur in occúrsum ejus. Et dixit ad eum: Curre, lóquere ad púerum

istum, dicens : Absque muro habitábitur Jerúsalem præ multitúdine hóminum et jumentórum in médio ejus. Et ego ero ei, ait Dóminus, murus ignis in circúitu : et in glória ero in médio ejus. ℟. In conspéctu Géntium nolíte timére : vos enim in córdibus vestris adoráte, et timéte Dóminum : * Angelus enim ejus vobíscum est. ℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua. Angelus. Glória Patri. Angelus.

In secundo Nocturno

Ant. Cum essem vobíscum, * per voluntátem Dei eram : ipsum benedícite, et cantáte ei.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo :

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta convértens ánimas, * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Cum essem vobíscum, per voluntátem Dei eram : ipsum benedícite, et cantáte ei.

Ant. Tollens se Angelus Dómini, * qui præcedébat castra Israel, ábiit post eos.

Psalmus 23.

DOMINI est terra et plenitúdo ejus : * orbis terrá-um, et univérsi qui hábi-ant in eo.
uia ipse super mária fun-lávit eum : * et super flú-nina præparávit eum.
uis ascéndet in montem Dómini ? * aut quis stabit in oco sancto ejus ?
nnocens mánibus et mun-lo corde, * qui non accépit n vano ánimam suam, nec urávit in dolo próximo suo.
ic accípiet benedictiónem Dómino : * et misericór-liam a Deo salutári suo.
æc est generátio quærén-ium eum, * quæréntium áciem Dei Jacob.
ttóllite portas, príncipes, estras, et elevámini, portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.
uis est iste Rex glóriæ ? Dóminus fortis et po-ens, Dóminus potens in rælio.
ttóllite portas, príncipes, estras, et elevámini, por-æ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.
uis est iste Rex glóriæ ? Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
na. Tollens se Angelus Dómini, qui præcedébat ca-tra Israel, ábiit post eos.
ña Immíttet Angelus Dó-nini * in circúitu timén-ium eum, et erípiet eos.

Psalmus 33.

BENEDICAM Dóminum in omni témpore : * sem-per laus ejus in ore meo.
In Dómino laudábitur áni-ma mea : * áudiant man-suéti, et læténtur.
Magnificáte Dóminum me-cum : * et exaltémus nomen ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et ex-audívit me : * et ex ómni-bus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illu-minámini : * et fácies ve-stræ non confundéntur.
Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum : * et de ómnibus tribulatió-nibus ejus salvávit eum.
Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * et erípiet eos.
Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beá-tus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum, omnes sancti ejus : * quóniam non est inópia timéntibus eum.
Dívites eguérunt et esurié-runt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte, fílii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.
Quis est homo qui vult ví-tam : * díligit dies vidére bonos ?
Próhibe linguam tuam a malo : * et lábia tua ne lo-quántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum : * inquíre pacem, et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos : * et aures ejus in preces eórum.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala : * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos : * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde : * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum : * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima, * et qui odérunt justum, delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum : * et non delínquent omnes qui sperant in eo.
Aña. Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum, et erípiet eos.
℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini.
℟. De manu Angeli.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv. *In Ps.* 90.

ANGELIS suis mandávit de te. Mira dignátio, et vere magna diléctio charitátis ! Quis enim? quibus? de quo? quid mandávit ? Studióse considerémus, fratres, diligénter commendémus memóriæ hoc tam grande mandátum. Quis enim mandávit? cujus sunt Angeli ? cujus mandátis obtémperant? cujus obédiunt voluntáti ? Nempe Angelis suis mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis. Nec cunctántur, quin étiam in mánibus tollant te. Summa ergo majéstas mandávit Angelis, et Angelis suis mandávit. Illis útique sublímibus, tam beátis, quam próximis sibi cohæréntibus, et vere doméstícis mandávit de te. Tu quis es ? Quid est homo, quod memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam réputas eum ? Quasi vero non sit homo putrédo et fílius hóminis vermis. Sed quid, putas, mandávit de te? ut custódiant te.
℟. Vivit ipse Dóminus * Quóniam custodívit me Angelus ejus, et hinc eúntem, et ibi commorántem, et inde huc reverténtem. ℣. Et non permísit me Dóminus ancíllam suam coinquinári. Quóniam.

Lectio v.

QUANTUM tibi debet hoc verbum inférre reveréntiam, afférre devotiónem, conférre fidúciam ! Reveréntiam pro præséntia, devotiónem pro benevoléntia,

dúciam pro custódia. Caute
mbula, ut vidélicet cui ad-
unt Angeli, sicut eis man-
látum est, in ómnibus viis
uis. In quovis diversório,
n quovis ángulo, Angelo tuo
everéntiam habe. Tu ne
udeas illo præsénte, quod
idénte me non audéres.
In præséntem esse dúbitas,
uem non vides ? Quid si
udíres ? quid si tángeres?
uid si olfáceres? Vide quia
on solo visu rerum præ-
éntia comprobétur.

℟. Angelus Dómini descén-
lit cum Azaría et sóciis ejus
n fornácem, et excússit
lammam ignis de fornáce :
Et non tétigit eos omníno
gnis, neque contristávit.
℣. Benedíctus Deus eórum,
ui misit Angelum suum,
t éruit servos suos, qui
redidérunt in eum. Et.

Lectio vj.

In ipso itaque, fratres, af-
fectuóse diligámus Ange-
os ejus, tamquam futúros
liquándo cohærédes no-
tros, ínterim vero actóres
t tutóres a Patre, pósitos,
t præpósitos nobis. Quid
ub tantis custódibus timeá-
nus? nec superári, nec se-
úci, minus autem sedúcere
ossunt qui custódiunt nos
n ómnibus viis nostris. Fi-
éles sunt, prudéntes sunt,
oténtes sunt; quid trepi-
ámus? Tantum sequámur
os, adhæreámus eis, et in protectióne Dei cœli commo-
rémur. Quóties ergo gra-
víssima cérnitur urgére
tentátio, et tribulátio vé-
hemens imminére, ínvoca
custódem tuum, ductórem
tuum, adjutórem tuum, in
opportunitátibus, in tribu-
latióne: inclámaeum, et dic :
Dómine, salva nos, perímus.

℟. In omni tribulatióne eó-
rum non est tribulátus, * Et
Angelus faciéi ejus salvávit
eos. ℣. In dilectióne sua, et
indulgéntia sua ipse redé-
mit eos, et portávit eos, et
elevávit eos cunctis diébus
sæculi. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Ant. Misit Dóminus * An-
gelum suum, qui percússit
omnem virum robústum, et
bellatórem, et príncipem
exércitus regis Assyriórum.

Psalmus 95.

CANTATE Dómino cánticum
novum : * cantáte Dómi-
no omnis terra.

Cantáte Dómino, et bene-
dícite nómini ejus : * an-
nuntiáte de die in diem
salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes gló-
riam ejus, * in ómnibus
pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus,
et laudábilis nimis : * terrí-
bilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Gén-
tium dæmónia : * Dóminus
autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in

conspéctu ejus : * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.
Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dño glóriam et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.
Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Commoveátur a fácie ejus univérsa terra : * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.
Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.
Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.
Aña. Misit Dóminus Angelum suum, qui percússit omnem virum robústum, et bellatórem, et príncipem exércitus regis Assyriórum.
Aña. Adoráte * Dóminum, omnes Angeli ejus : audívit, et lætáta est Sion.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.
Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circuitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum, omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine:
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini, justi, in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Aña. Adoráte Dóminum, omnes Angeli ejus : audívit, et lætáta est Sion.
Aña. Benedícite Dómino, *

omnes Angeli ejus, poténtes virtúte, faciéntes verbum illius, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Psalmus 102

BENEDIC, ánima mea, Dómino : * et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino : * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis : * qui sanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam : * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.

Qui replet in bonis desidérium tuum : * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Moysi, * fíliis Israel voluntátes suas.

Miserátor, et miséricors Dóminus : * longánimis, et multum miséricors

Non in perpétuum irascétur : * neque in ætérnum comminábitur.

Non secúndum peccáta nostra fecit nobis : * neque secúndum iniquitátes nostras retríbuit nobis.

Quóniam secúndum altitúdinem cœli a terra : * corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.

Quantum distat ortus ab occidénte : * longe fecit a nobis iniquitátes nostras.

Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se : * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.

Recordátus est quóniam pulvis sumus : * homo sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorébit.

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsístet : * et non cognóscet ámplius locum suum.

Misericórdia autem Dñi ab ætérno, * et usque in ætérnum super timéntes eum.

Et justítia illius in fílios filiórum, * his qui servant testaméntum ejus :

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciéndum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam : * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus : * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus : * minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus : * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.

Aña. Benedícite Dómino,

omnes Angeli ejus, poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.
℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Lectio vij. *Cap.* 18.

In illo témpore : Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes : Quis, putas, major est in regno cœlórum ? Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíscopi.
Com. in Matth. cap 18.

Nonnisi revérsos in natúram puerórum introíre regnum cœlórum Dóminus docet : id est, per simplicitátem puerílem vítia córporum nostrórum animæque revocánda. Púeros autem, credéntes omnes per audiéntiæ fidem nuncupávit. Hi enim patrem sequúntur, matrem amant, próximo velle malum nésciunt, curam opum négligunt ; non insoléscunt, non odérunt, non mentiúntur, dictis credunt, et quod áudiunt, verum habent. Reverténdum ígitur est ad simplicitátem infántium : quia in ea collocáti, spéciem humilitátis domínicæ circumferémus.
℟. Machabæus, et qui cum eo erant, cognovérunt expugnári præsídia : * Cum fletu et lácrymis rogábant Dóminum, et omnis turba simul, ut bonum Angelum mítteret ad salútem Israel. ℣. Cum páriter prompto ánimo procéderent Jerosólymis, appáruit præcédens eos eques in veste cándida. Cum. Bened. Quorum festum cólimus.

Lectio viij.

Væ huic mundo ab scándalis. Humílitas passiónis scándalum mundo est. In hoc enim máxime ignorántia detinétur humána, quod sub defórmitáte crucis ætérnæ glóriæ Dóminum nóluit accípere. Et quid mundo tam periculósum, quam non recepísse Christum ? Ideo vero necésse esse, ait, veníre scándala : quia ad sacraméntum reddéndæ nobis æternitátis, omnis in eo passiónis humílitas esset expléndа.
℟. Tu, Dómine, qui misísti Angelum tuum sub Ezechía rege Juda, et interfecísti de castris Sennácherib centum octogínta quinque míllia : * Et nunc, Dominátor cœlórum, mitte Angelum tuum bonum ante nos, in timóre et tremóre magnitúdinis bráchii tui. ℣. Ut métuant qui cum blasphémia véniunt advérsus sanctum pópulum tuum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio IX.

VIDETE ne contemnátis unum de pusíllis istis qui credunt in me. Aptíssimum vínculum mútui amóris impósuit, ad eos præcípue, qui vere in Dómino credidíssent. Pusillórum enim Angeli quotídie Deum vident: quia Fílius hóminis venit salváre quæ pérdita sunt. Ergo et Fílius hóminis salvat, et Deum Angeli vident, et Angeli pusillórum præsunt fidélium oratiónibus Præésse Angelos absolúta auctóritas est. Salvatórum ígitur per Christum oratiónes Angeli quotídie Deo ófferunt. Ergo periculóse ille contémnitur, cujus desidéria ac postulatiónes ad ætérnum et invisíbilem Deum ambitióso Angelórum famulátu ac ministério pervehúntur.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas. Añæ.

1. Angelis suis * Deus mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Laudémus Dóminum, * quem laudant Angeli, quem Chérubim et Séraphim, Sanctus, Sanctus, Sanctus, proclámant.

3. Angeli eórum * semper vident fáciem Patris mei qui est in cœlis.

4. Benedíctus Deus, * qui misit Angelum suum, et éruit servos suos, qui credidérunt in eum.

5. Laudáte Deum, * omnes Angeli ejus, laudáte eum, omnes Virtútes ejus.

Capitulum. *Exodi* 23. *d*

ECCE ego mittam Angelum meum, qui præcédat te, et custódiat in via, et introdúcat in locum quem parávi. Obsérva eum, et audi vocem ejus.

Hymnus.

ÆTERNE Rector síderum,
Qui quidquid est poténtia
Magna creásti, nec regis
Minóre providéntia.

Adésto supplicántium
Tibi reórum cœtui,
Lucísque sub crepúsculum
Lucem novam da méntibus.

Tuúsque nobis Angelus,
Eléctus ad custódiam,
Hic adsit, a contágio
Ut críminum nos prótegat.

Nobis dracónis æmuli
Versútias extérminet:
Ne rete frauduléntiæ
Incáuta nectat péctora.

Metum repéllat hóstium
Nostris procul de fínibus:
Pacem procúret cívium,
Fugétque pestiléntiam.

Deo Patri sit glória,
Qui, quos redémit Fílius,
Et sanctus unxit Spíritus,
Per Angelos custódiat.
Amen.

℣. In conspéctu Angeló-

rum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Benedictus, Aña.

Revérsus est * Angelus, qui loquebátur in me, et suscitávit me, quasi virum qui suscitátur a somno suo.

Oratio.

DEUS, qui ineffábili providéntia sanctos Angelos tuos ad nostram custódiam míttere dignáris: largíre supplícibus tuis; et eórum semper protectióne deféndi, et ætérna societáte gaudére. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña.

Laudémus Dóminum.

Capit. Ecce ego, supra.

℟. br. Stetit Angelus * Juxta aram templi. Stetit. ℣. Habens thuríbulum áureum in manu sua. Juxta. Glória Patri. Stetit. ℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. ℟. De manu Angeli.

Ad Sextam, Aña.

Angeli eórum.

Capitulum. *Exodi* 23. *d*

NEC contemnéndum putes: quia non dimíttet cum peccáveris, et est nomen meum in illo.

℟. br. Ascéndit fumus arómatum * In conspéctu Dómini. Ascéndit. ℣. De manu Angeli. In. Glória Patri. Ascéndit. ℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Nonam, Aña.

Laudáte Deum.

Capitulum. *Exodi* 23. *e*

QUOD si audíeris vocem ejus, et féceris ómnia quæ loquor, inimícus ero inimícis tuis, et afflígam affligéntes te. Præcedétque te Angelus meus.

℟. br. In conspéctu Angelórum * Psallam tibi, Deus meus. In. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo. Psallam. Glória Patri. In. ℣. Adoráte Deum. ℟. Omnes Angeli ejus.

In ij. Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Psalmi de Dñica 134. et loco ult. Ps. Confitébor tibi... quóniam. 149.

Hymnus. Custódes. 395.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Magnificat, Aña.

Sancti Angeli, * Custódes nostri, deféndite nos in prælio, ut non pereámus in treméndo judício.

DIE IV. OCTOBRIS.

In Festo S. Francisci, Conf. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

Oratio.

DEUS, qui Ecclésiam tuam beáti Francísci méritis

œtu novæ prolis amplíficas: tríbue nobis, ex ejus imitatióne, terréna despícere, et cœléstium donórum semper participatióne gaudére. Per Dóminum.

In j. Noct. Lect. Justus si morte, de Comm. lxxvj.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Franciscus, Assísii in Umbria natus, patris exémplum secútus, a prima ætáte mercatúram fecit. Qui quodam die páuperem, pro Christi amóre flagitántem pecúniam, cum præter consuetúdinem repulísset, repénte eo facto commótus, large ei misericórdiam impertívit: et ex eo die Deo promísit, se némini unquam poscénti eleemósynam negatúrum. Cum vero post in gravem morbum incidísset, ex eo aliquándo confirmátus, cœpit ardéntius cólere offícia charitátis. Qua in exercitatióne tantum profécit, ut evangélicæ perfectiónis cúpidus, quidquid habéret, paupéribus largirétur. Quod ferens iníquius pater, eum ad Assisinátem Epíscopum duxit, ut coram illo bonis céderet patérnis: qui, rejéctis étiam véstibus, patri concéssit ómnia, illud subjúngens, sibi in pósterum majórem facultátem fore dicéndi: Pater noster, qui es in cœlis. ℟. Honéstum.

Lectio v.

Cum autem illud ex Evangélio audísset: Nolíte possidére aurum, neque argéntum, neque pecúniam in zonis vestris, non peram in via, neque duas túnicas, neque calceaménta; sibi eam régulam servándam propósuit. Itaque, detráctis cálceis, et una conténtus túnica, cum duódecim sócios adhibuísset, Ordinem Minórum instítuit. Quare Romam venit anno salútis millésimo ducentésimo nono, ut sui Ordinis régula ab Apostólica Sede confirmarétur. Quem cum accedéntem ad se Summus Póntifex Innocéntius Tértius rejecísset, quod in somnis póstea sibi ille, quem repúlerat, collabéntem Lateranénsem Basílicam suis húmeris sustinére visus esset, conquisítum accersíri jussit, benignéque accípiens, omnem ejus institutórum ratiónem confirmávit. Francíscus ígitur, dimíssis in omnes orbis terræ partes frátribus ad prædicándum Christi Evangélium, ipse cúpiens sibi áliquam dari martyrii occasiónem, navigávit in Syriam: ubi a rege Soldáno liberalíssime tractátus, cum nihil profíceret, rédiit in Itáliam.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

MULTIS igitur exstrúctis suæ famíliæ domicíliis, se in solitúdinem montis Alvérni cóntulit; ubi quadragínta diérum propter honórem sancti Michaélis Archángeli jejúnio inchoáto, festo die Exaltatiónis sanctæ Crucis, ei Séraphim, Crucifíxi effígiem inter alas cóntinens, appáruit : qui ejus et mánibus, et pédibus, et láteri vestígia clavórum impréssit : quæ sanctus Bonaventúra, cum Alexándri Quarti Summi Pontíficis prædicatióni interésset, narrásse Pontíficem a se visa esse, lítteris commendávit. His insígnibus summi in eum Christi amóris, máximam habébat ómnium admiratiónem. Ac biénnio post gráviter ægrótans, deférri vóluit in Ecclésiam sanctæ Maríæ Angelórum : ut, ubi grátiæ spíritum a Deo accéperat, ibi spíritum vitæ rédderet. Eo in loco fratres ad paupertátem, ac patiéntiam, et sanctæ Románæ Ecclésiæ fidem servándam cohortátus, Psalmum illum pronúntians : Voce mea ad Dóminum clamávi, in eo versículo, Me expéctant justi, donec retríbuas mihi, efflávit ánimam, quarto Nonas Octóbris. Quem miráculis clarum Gregórius Nonus Póntifex Máximus in Sanctórum númerum adscrípsit.

℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Confíteor tibi, Pater, de Comm. Abbat. ij. loco, &c.

In ij. Vesp. commem. SS. Placidi et Soc. Mart.

DIE V. OCTOBRIS.

SS. Placidi, et Soc. Mart.

Aña. Istórum est. ℣. Lætámini.

Oratio.

DEUS, qui nos concédis sanctórum Mártyrum tuórum Plácidi, et Sociórum ejus natalítia cólere : da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum.

Lectio iij.

PLACIDUS Romæ, Tertúllo patre in primis nóbili natus, puer Deo oblátus, et sancto Benedícto tráditus, tantum ejus disciplína et monásticæ vitæ institútis profécit, ut inter præcípuos illíus discípulos numerétur. Ab eo in Silíliam missus, monastérium et ecclésiam in honórem sancti Joánnis Baptístæ prope Messánæ portum construxit, ubi cum mónachis admirábili sanctitáte vixit. Ejus viséndi causa cum eo veníssent Eutychius, et Victorínus, illíus fratres, et Flávia Virgo soror, eódem témpore illuc áppulit immánis quidam piráta, Manúcha nómine,

qui, capto monastério, cum Plácidum et céteros nullo modo addúcere potuísset ut Christum negárent, ipsum fratrésque illíus ac sorórem crudéliter necári jussit. Cum quibus étiam Donátus, Firmátus Diáconus, Faustus, aliíque trigínta mónachi, martyrii agónem felíciter consummárunt tértio Nonas Octóbris, anno salútis quingentésimo trigésimo nono. Te Deum laudámus. 17.

DIE VI. OCTOBRIS.

In Festo S. Brunonis, Conf. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxiij. præter sequentia.

Oratio

SANCTI Brunónis, Confessóris tui, quæsumus Dómine, intercessiónibus adjuvémur: ut, qui majestátem tuam gráviter delinquéndo offéndimus, ejus méritis et précibus, nostrórum delictórum véniam consequámur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BRUNO, Carthusiánæ Religiónis institútor, Colóniæ Agrippínæ natus est. Ab ipsis incunábulis spécimen futúræ sanctitátis præferens morum gravitáte, puerília illíus ætátis, divína adjuvénte grátia, declínans, ádeo excélluit, ut jam inde monachórum pater, vitæque anachoréticæ futúrus instaurátor agnoscerétur. A paréntibus, génere ac virtúte claris, Lutétiam Parisiórum missus, tantum ibi in philosophíæ ac theologíæ stúdiis profécit, ut doctóris ac magístri munus in utráque facultáte sit adéptus: nec multo post, ob egrégias ipsíus virtútes, Ecclésiæ Rheménsis Canonicátu potítus.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

ELAPSIS áliquot annis, cum sex áliis familiáribus mundo renúntians, sanctum Hugónem Epíscopum Gratianopolitánum ádiit. Qui, causa eórum advéntus cógnita, eosdémque intélligens esse, quos eádem nocte, véluti septem stellas ad suos pedes corruéntes, in somnis víderat, montes suæ diœcésis aspérrimos, quos Carthusiános appéllant, illis concéssit. Illuc Bruno cum sóciis, ipso Hugóne comitánte, secédens, cum per áliquot annos eremíticam vitam egísset, ab Urbáno Secúndo, qui ejúsdem Brunónis discípulus fúerat, Romam accersítur. Ejus consíliis ac doctrína Póntifex, in tot illis Ecclésiæ calamitátibus, per áliquot annos usus est, donec Bru-

no, recusáto Rhegiénsi Archiepiscopátu, discedéndi facultátem obtínuit.
℟. Amávit eum.

Lectio vj.

IGITUR solitúdinis amóre erémum quamdam apud Squillácum in Calábriæ fínibus pétiit. Quo in loco cum ipsum orántem Rogérius, comes Calábriæ, inter venándum, latrántibus ad illíus spelúncam cánibus, reperísset, sanctitáte viri permótus, illum ac sócios fovére, et cólere impénse cœpit. Nec liberálitas sine præmio fuit. Cum enim idem Rogérius Cápuam obsidéret, eúmque Sérgius, quidam excubiárum magíster, pródere statuísset, Bruno adhuc in dicta erémo vivens, in somnis illi ómnia apériens, ab imminénti perículo Cómitem liberávit. Tandem virtútibus ac méritis plenus, nec sanctitáte minus quam doctrínæ fama clarus, obdormívit in Dómino, sepultúsque est in monastério sancti Stéphani, ab ipso Rogério constrúcto, ubi háctenus honorífice cólitur.
℟. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evangelium. Sint lumbi. lxxxij.

In ij. Vesp. fit com. seq. et SS. Sergii, Bacchi, etc. Martyrum.

DIE VII. OCTOBRIS.

S. Marci, Papæ et Conf.

Aña. Sacérdos. ℣. Amávit.

Oratio.

EXAUDI, Dómine, preces nostras: et, interveniénte beáto Marco, Confessóre tuo atque Pontífice, indulgéntiam nobis tríbue placátus et pacem. Per Dóminum.

Et fit com. SS. MM. Sergii, Bacchi, Marcelli, et Apuleii, Aña. Istórum. ℣. Lætámini.

Oratio.

SANCTORUM Mártyrum tuórum nos, Dómine, Sérgii, Bacchi, Marcélli, et Apuléii, beáta mérita prosequántur, et tuo semper fáciant amóre fervéntes. Per Dóminum.

Lectio iij.

MARCUS Románus, Constantíno Magno Imperatóre Póntifex, instítuit, ut Epíscopus Ostiénsis, a quo Románus Póntifex consecrátur, pállio uterétur. Duas Romæ Basílicas ædificávit, álteram in Urbe, álteram via Ardeatína: quas Constantínus auctas magnis munéribus exornávit. Vixit in Pontificátu menses octo, sepultúsque est in cœmetério Balbínæ.

Te Deum laudámus. 17.

In Laudibus fit com. SS. MM. Sergii, etc. Aña. Vestri capílli. ℣. Exultábunt. Oratio Sanctórum, ut supra.

DIE VIII. OCTOBRIS.
Festo S. Birgittæ Viduæ.
Duplex.
Omnia de Comm. San
arum nec Virg. nec Mart.
j. præter seq.

Oratio.

OMINE Deus noster, qui beátæ Birgíttæ per Fími tuum unigénitum seéta cœléstia revelásti : síus pia intercessióne da obis fámulis tuis, in revotióne sempitérnæ glóriæ æ gaudére lætántes. Per umdem Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones Scriptura occurrente.
In secundo Nocturno.

Lectio iv.

IRGITTA in Suécia illústribus et piis paréntibus ta, sanctíssime vixit. Cum lhuc in útero gestarétur, naufrágio propter eam ater erépta est. Decénnis ost audítum de passióne ómini sermónem, sequénti octe Jesum in cruce reénti sánguine perfúsum idit, et de eádem passióne ecum loquéntem. Quo ex émpore in ejúsdem meditatióne ita afficiebátur, ut e ea sine lácrymis cogitáre eínceps nunquam posset. Propter veritátem.

Lectio

LFONI Nericiæ Príncipi in matrimónium trádia, virum ipsam ad pietátis ffícia, tum óptimis exémplis, tum efficácibus verbis adhortáta est. In filiórum educatióne piíssima, paupéribus, et máxime infírmis, domo ad id múneris dicáta, inserviébat quam diligentíssime, illórum pedes sólita laváre, et osculári. Cum autem una cum viro suo redíret Compostélla, ubi sancti Jacóbi Apóstoli sepúlchrum visitáverant, et Atrébati Ulfo gráviter ægrotáret, sanctus Dionysius Birgíttæ noctu appáruit, et de maríti salúte, aliísque de rebus quæ futúræ erant, præmónuit. ℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

VIRO Cisterciénsi mónacho facto, et paulo post defúncto, Birgítta, audíta Christi voce in somnis, arctiórem vitæ formam est aggréssa. Cui deínde arcána multa fuérunt divínitus reveláta. Monastérium Vastanénse sub régula sancti Salvatóris, ab ipso Dómino accépta, instítuit. Romam Dei jussu venit, ubi plúrimos ad amórem divínum veheménter accéndit. Inde Jerosólymam pétiit, et íterum Romam. Qua ex peregrinatióne cum in febrim incidísset, grávibus per annum íntegrum afflictáta morbis, cumuláta méritis, prænuntiáto mortis die, migrávit in cœlum. Corpus

ejus ad Vastanénse monastérium translátum est : et miráculis illústrem Bonifácius Nonus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Fallax grátia.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Simile est regnum cœlórum thesáuro. cxv.

In ij. Vesp. fit com. seq.

DIE IX. OCTOBRIS.

In Festo SS. MM. Dionysii Rustici, et Eleutherii.

Semiduplex.

Ant. Istórum. ℣. Lætámini.

Oratio.

Deus, qui hodiérna die beátum Dionysium, Mártyrem tuum atque Pontíficem, virtúte constántiæ in passióne roborásti, quique illi, ad prædicándum Géntibus glóriam tuam, Rústicum et Eleuthérium sociáre dignátus es : tríbue nobis, quæsumus, eórum imitatióne, pro amóre tuo próspera mundi despícere, et nulla ejus advérsa formidáre. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Dionysius Atheniénsis, unus ex Areopagítis judícibus, vir fuit omni doctrínæ génere instrúctus. Qui cum adhuc in gentilitátis erróre versarétur, eo die quo Christus Dóminus cruci affíxus est, solem præter natúram defecísse animadvértens, exclamásse tráditur : Aut Deus natúræ pátitur, aut mundi máchina dissólvitur. Sed cum Paulus Apóstolus véniens Athénas, et in Areopágum ductus, ratiónem reddidísset ejus doctrínæ quam prædicábat, affírmans Christum Dóminum resurrexísse, et mórtuos omnes in vitam reditúros esse : cum álii multi, tum ipse Dionysius in Christum crédidit.

℟. Sancti tui.

Lectio v.

Itaque et baptizátus est ab Apóstolo, et Atheniénsium Ecclésiæ præféctus. Qui cum póstea Romam venísset, a Cleménte Pontífice missus est in Gálliam prædicándi Evangélii causa. Quem Lutétiam usque Parisiórum Rústicus Présbyter et Eleuthérius Diáconus prosecúti sunt : ubi a Fescénnio Præfécto, quod multos ad christiánam religiónem convertísset, ipse cum sóciis virgis cæsus est : cumque in prædicatióne christiánæ fídei constantíssime perseveráret, in craticulam subjécto igne injícitur, multísque prætérea supplíciis una cum sóciis cruciátur.

℟. Vérbera carníficum.

Lectio vj.

Sed ea tormentórum génera ómnibus forti ac

ėnti ánimo perferéntibus, onysius annum agens su- a centésimum, cum réli- is secúri percútitur sépti- ı Idus Octóbris. De quo ıd memóriæ próditum est scíssum suum caput sus- ísse, et progréssum ad o míllia pássuum in má- ous gestásse. Libros scri- it admirábiles, ac plane léstes, de divínis nomi- ous, de cœlésti et eccle- stica hierarchía, de my- ca theologia, et álios osdam.

Tamquam aurum.

In iij. Nocturno Homilia Evang. Atténdite, de mm. plur. Mart. iij. o. lij.

In ij. Vesp. a Capit. de l., com. præced.

DIE X. OCTOBRIS.

Festo S. Francisci Borgiæ. Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Conf. n Pont. lxxiij. præter seq. In Hymn. Iste Confessor, ıtatur tertius versus.

Oratio.

OMINE Jesu Christe, ve- ræ humilitátis, et exém- ır, et præmium: quæsu- ıs; ut, sicut beátum Fran- cum in terréni honóris ıtémptu imitatórem tui riósum effecísti, ita nos ısdem imitatiónis et gló- e tríbuas esse consórtes. i vivis.

Pro com. SS. Dionysii, etc. Mart. Aña. Gaudent in cœlis. ℣. Exultábunt. Oratio. Deus, qui hodiérna. 412.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FRANCISCUS Gándiæ dux quartus, Joánne Bórgia, et Joánna Arragónia Ferdi- nándi Cathólici nepte géni- tus, post puerílem ætátem inter domésticos mira inno- céntia et pietáte transáctam in aula primum Cároli Quinti Cæsaris, mox in Cataláu- niæ administratióne admi- rabílior fuit christiánæ vir- tútis, et vitæ austerióris exémplis. Ad Granaténse sepúlchrum Isabéllam Im- peratrícem cum detulísset, in ejus vultu fœde commu- táto, mortálium ómnium caducitátem rélegens, voto se adstrínxit, rebus ómni- bus, cum primum licéret, abjéctis, regum Regi únice inserviéndi. Inde tantum virtútis increméntum fecit, ut inter negotiórum turbas religiósæ perfectiónis si- míllimam imáginem réfe- rens, miráculum príncipum appellarétur.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

MORTUA Eleonóra de Ca- stro cónjuge, ingréssus est Societátem Jesu, ut in ea latéret secúrius, et præ-

clúderet dignitátibus áditum, interpósita voti religióne : dignus, quem et viri príncipes complúres in amplecténdo severióri institúto fúerint secúti : et Cárolus Quintus ipse in abdicándo império hortatórem sibi, aut ducem exstitísse non diffiterétur. In eo arctióris vitæ stúdio Franciscus jejúniis, caténis férreis, aspérrimo cilício, cruéntis longísque verberatiónibus, somno brevíssimo corpus ad extrémam usque máciem redégit : nullis prætérea parcens labóribus ad sui victóriam, et ad salútem animárum. Tot ítaque instrúctus virtútibus, a sancto Ignátio primum Generális commissárius in Hispániis, nec multo post Præpósitus Generális tértius a Societáte univérsa, licet invítus, elígitur. Quo in múnere princípibus, ac Summis Pontifícibus prudéntia, ac morum sanctitáte apprime charus, præter complúra vel póndita, vel aucta ubíque domicília, sócios in regnum Polóniæ, in ínsulas Océani, et Mexicánam, et Peruánam províncias invéxit : missis quoque in álias regiónes apostólicis viris, qui prædicatióne, sudóribus, sánguine, fidem Cathólicam Románam propagárunt.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

De se ita demísse sentiébat, ut peccatóris nomen sibi próprium fáceret : Románam púrpuram a Summis Pontifícibus sæpius oblátam, invícta humilitátis constántia recusávit. Vérrere sordes, emendicáre victum ostiátim, ægris ministráre in nosocómiis, mundi ac sui contémptor, in delíciis hábuit. Síngulis diébus multas continénter horas, frequénter octo, quandóque decem dabat cœléstium contemplatióni. Cénties quotídie de genu Deum adorábat. Nunquam a sacrificándo abstínuit : prodebátque sese divínus, quo æstuábat, ardor, ejus vultu sacram Hóstiam offeréntis, aut concionántis intérdum radiánte. Sanctíssimum Christi Corpus in Eucharistía latens, ubi asservarétur, instínctu cœlésti sentiébat. Cardináli Alexandríno ad conjungéndos contra Turcam christiános príncipes, legáto comes ádditus a beáto Pio Quinto, árduum iter, fractis jam pene víribus, suscépit ex obediéntia ; in qua et vitæ cursum Romæ, ut optárat, felíciter consummávit, anno ætátis suæ sexagésimo secúndo, salútis vero millésimo quingentésimo septuagésimo secúndo. A sancta Terésia, quæ ejus utebá-

ur consíliis, vir sanctus, a Gregório Décimo tértio fidélis adminísler appellátus; demum a Cleménte Décimo, plúribus magnísque clarus miráculis, in Sanctórum número est adscríptus. ℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Ev. Ecce nos relíquimus, de Comm. Abb. j. loco. lxxxix.

DIE XIII. OCTOBRIS.

In Festo S. Eduardi, Regis Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxiij. præter seq. In Hymn. Iste Confessor, mutatur tertius versus.

Oratio.

DEUS, qui beátum regem Eduárdum, Confessórem tuum, æternitátis glória coronásti: fac nos, quæsumus, ita eum venerári in terris, ut cum eo regnáre possímus in cœlis. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

EDUARDUS, cognoménto Conféssor, nepos sancti Eduárdi Regis et Mártyris, Anglo-Sáxonum regum últimus (quem futúrum regem Brithuáldo viro sanctíssimo in mentis excéssu Dóminus demonstrávit) decénnis a Danis Angliam vastántibus quæsítus ad necem, exuláre cógitur apud avúnculum Normánniæ ducem; ubi in médiis vitiórum illécebris talem se exhíbuit integritáte vitæ morúmque innocéntia, ut ómnibus admiratióni esset. Elúxit in eo vel tum mira píetas in Deum, ac res divínas, fuítque ingénio mitíssimo, atque ab omni dominándi cupiditáte aliéno. Cujus ea vox fertur, Malle se regno carére, quod sine cæde, et sánguine obtinéri non possit. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

EXTINCTIS mox tyránnis, qui frátribus suis vitam et regnum eripúerant, revocátur in pátriam: ubi summis ómnium votis et gratulatióne regno potítus, ad hostílium irárum delénda vestígia totum se convértit, a sacris exórsus ac Divórum templis: quorum ália a fundaméntis eréxit, ália refécit, auxítque rédditibus ac privilégiis; in eam curam potíssimum inténtus, ut reflorésceret collápsa relígio. Ab aulæ procéribus compúlsum ad núptias, constans esse assértio scriptórum, cum vírgine sponsa virginitátem in matrimónio servásse. Tantus in eo fuit in Christum amor et fides, ut illum aliquándo inter Missárum solémnia vidére merúerit blando vultu, et divína luce fulgéntem. Ob profúsam charitátem, orpha-

nórum et egenórum pater passim dicebátur : nunquam lætior, quam cum régios thesáuros exhausísset in páuperes.
℟. Amávit eum.

Lectio vj.

PROPHETIÆ dono illústris, de Angliæ futúro statu multa cœlitus prævídit : et illud in primis memorábile, quod Sweyni Danórum regis in mare demérsi mortem, dum Angliam invadéndi ánimo classem conscénderet, eódem quo áccidit moménto, divínitus intelléxit. Joánnem Evangelístam mirífice cóluit, nihil cuíquam, quod ejus nómine peterétur, negáre sólitus. Cui olim sub lácera veste suo nómine stipem rogánti, cum nummi deéssent, detráctum ex dígito ánnulum porréxit, quem Divus non ita multo post Eduárdo remísit, una cum núntio secutúræ mortis. Quare Rex, indíctis pro se précibus, ipso ab Evangelísta prædícto die piíssime óbiit, Nonis vidélicet Januárii, anno salútis millésimo sexagésimo sexto. Quem sequénti sæculo Alexánder Papa Tértius miráculis clarum Sanctórum fastis adscrípsit. Ad ejus memóriam Innocéntius Undécimus Offício público per univérsam Ecclésiam eo die celebrári præcépit quo annis ab óbitu sex et triginta translátum ejus corpus incorrúptum, et suávem spirans odórem, repértum est.
℟. Iste homo.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi, de Comm. lxxxij.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE XIV. OCTOBRIS.

In Festo S. Callisti I, Papæ et Martyris.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. xxij. præter seq.

Oratio.

DEUS, qui nos cónspicis ex nostra infirmitáte defícere : ad amórem tuum nos misericórditer per Sanctórum tuórum exémpla restáura. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Eduardi, Aña. Hic vir. ℣. Justum. Oratio. Deus, qui. 415.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

CALLISTUS Románus præfuit Ecclésiæ, Antoníno Heliogábalo Imperatóre. Constítuit quátuor anni témpora, quibus jejúnium, ex apostólica traditióne accéptum, ab ómnibus servarétur. Ædificávit Basílicam sanctæ Maríæ trans Tiberim, et in via Appia vetus cœmetérium ampliávit, in quo multi sancti sacerdótes et Mártyres sepúlti sunt :

unde ab eo Callisti cœmetérium appellátur.
℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Ejusdem pietátis fuit, quod beáti Calepódii, presbyteri et mártyris, corpus jactátum in Tíberim conquíri diligénter curávit, et invéntum honorífice sepelívit. Palmátium consulári, Simplícium senatória dignitáte illústres, Felícem, ac Blandam, qui deínde omnes martyrium subiére, cum baptísmo lustrásset, missus est in cárcerem, ubi Privátum mílitem ulcéribus plenum admirabíliter sanitáti restitútum Christo adjúnxit: pro quo idem, recens adhuc a fide suscépta, plumbátis usque ad mortem cæsus occúbuit.
℟. Desidérium ánimæ.

Lectio vj.

Sedit Callistus annos quinque, mensem unum, dies duódecim. Ordinatiónibus quinque, mense Decémbri, creávit presbyteros séxdecim, Diáconos quátuor, Epíscopos octo. Post longam famem crebrásque verberatiónes præceps jactus in púteum, atque ita martyrio coronátus sub Alexándro Imperatóre, illátus est in cœmetérium Calepódii via Aurélia, tértio ab Urbe lápide, prídie Idus Octóbris. Ejus póstmodum corpus in Basílicam sanctæ Maríæ trans Tíberim, ab ipso ædificátam, delátum, sub ara majóri, máxima veneratióne cólitur.
℟. Stola jucunditátis.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Nihil est opértum, de Comm. unius Mart. iij. loco xxxvj.

Vesp. a Capitulo de seq., com. præc.

DIE XV. OCTOBRIS.

In Festo S. Teresiæ, Virg. Duplex.

Omnia de Comm. Virg xcij. præter seq.

In utrisque Vesperis, et Laudibus.

Hymnus.

Regis supérni núntia
Domum patérnam déseris,
Terris, Terésa, bárbaris
Christum datúra, aut sánguinem.
Sed te manet suávior
Mors, pœna poscit dúlcior
Divíni amóris cúspide
In vulnus icta cóncides.
O charitátis víctima!
Tu corda nostra cóncrema,
Tibíque gentes créditas
Avérni ab igne líbera.
Sit laus Patri cum Fílio,
Et Spíritu Paráclito,
Tibíque, sancta Trínitas,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de

beátæ Terésiæ, Vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita cœléstis ejus doctrínæ pábulo nutriámur, et piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum.

Pro com. S. Callisti, Aña. Qui vult. ℣. Justus. Oratio. Deus, qui. 416.

Ad Matutinum, Hymnus.

Hæc est dies qua, cándidæ
Instar colúmbæ, Cœlitum
Ad sacra templa spíritus
Se tránstulit Terésiæ.

Sponsíque voces áudiit :
Veni, soror, de vértice
Carméli ad Agni núptias :
Veni ad corónam glóriæ.

Te, Sponse Jesu, Vírginum
Beáti adórent Ordines,
Et nuptiáli cántico
Laudent per omne sæculum.
Amen.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Teresia virgo nata est Abulæ in Hispánia, paréntibus tum génere, tum pietáte præcláris. Ab iis divíni timóris lacte educáta, admirándum futúræ sanctitátis in tenérrima adhuc ætáte spécimen dedit. Nam cum sanctórum Mártyrum acta perlégeret, ádeo in ejus meditatióne sancti Spíritus ignis exársit, ut domo aufúgiens, in Africam trajíceret, ubi vitam pro glória Jesu Christi et animárum salúte profúnderet. A pátruo revocáta, ardens martyrii desidérium eleemósynis, aliísque piis opéribus compensávit, júgibus lácrymis deplórans, óptimam sibi sortem fuísse præréptam. Mórtua matre, cum a beatíssima Vírgine péteret, ut se matrem esse monstráret, pii voti compos effécta est, semper perínde ac fília patrocínio Deíparæ pérfruens. Vigésimum ætátis annum agens, ad moniáles sanctæ Maríæ de Monte Carmélo se cóntulit : ibi per duodevigínti annos gravíssimis morbis et váriis tentatiónibus vexáta constantíssime méruit in castris christiánæ pœniténtiæ, nullo refécta pábulo cœléstium eárum consolatiónum, quibus solet étiam in terris sánctitas abundáre.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Angelicis ditáta virtútibus, non modo própriam, sed públicam étiam salútem sollícita charitáte curávit. Quare severiórem véterum Carmelitárum régulam, Deo afflánte, et Pio Quarto approbánte, primum muliéribus, deínde viris observándam propósuit. Efflóruit in eo consílio omnípotens miseréntis Dómini be-

nedíctio : nam duo supra trigínta monastéria inops virgo pótuit ædificáre, ómnibus humánis destitúta auxíliis, quinímmo adversántibus plerúmque sæculi Princípibus. Infidélium et hæreticórum ténebras perpétuis deflébat lácrymis, atque ad placándam divínæ ultiónis iram voluntários próprii córporis cruciátus Deo pro eórum salúte dicábat. Tanto autem divíni amóris incéndio cor ejus conflagrávit, ut mérito víderit Angelum ignito jáculo sibi præcórdia transverberántem, et audíerit Christum data déxtera dicéntem sibi : Deínceps ut vera sponsa meum zelábis honórem. Eo consiliánte, máxime árduum votum emísit, efficiéndi semper quidquid perféctius esse intellígeret. Multa cœléstis sapiéntiæ documénta conscrípsit, quibus fidélium mentes ad supérnæ pátriæ desidérium máxime excitántur.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

Cum autem assídua éderet exémpla virtútum, tam anxio castigándi córporis desidério æstuábat, ut, quamvis secus suadérent morbi, quibus afflictabátur, corpus cilíciis, caténis, urticárum manípulis, aliísque aspérrimis flagéllis sæpe cruciáret, et aliquándo inter spinas volutáret, sic Deum álloqui sólita : Dómine, aut pati, aut mori : se semper misérrima morte pereúntem exístimans, quámdiu a cœlésti ætérnæ vitæ fonte abésset. Prophetíæ dono excélluit, eámque divínis charismátibus tam liberáliter locupletábat Dóminus, ut sæpius exclámans péteret, benefíciis in se divínis modum impóni, nec tam céleri oblivióne culpárum suárum memóriam aboléri. Intolerábili ígitur divíni amóris incéndio pótius, quam vi morbi, Albæ cum decúmberet, prænuntiáto suæ mortis die, Ecclesiásticis Sacraméntis munito, alúmnos ad pacem, charitátem, et regulárem observántiam adhortáta, sub colúmbæ spécie puríssimam ánimam Deo réddidit, annos nata sexagínta septem, anno millésimo quingentésimo octogésimo secúndo, Idibus Octóbris, juxta Kalendárii Románi emendatiónem. Ei moriénti adésse visus est inter angelórum ágmina Christus Jesus : et arbor árida cellæ próxima statim efflóruit. Ejus corpus usque ad hanc diem incorrúptum, odoráto liquóre circumfúsum, pia veneratióne cólitur. Miráculis cláruit ante et post óbitum eámque Gregórius Décimus

quintus in Sanctárum númerum rétulit.
℟. Afferéntur Regi.

In iij. Nocturno Hom. in Evang. Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus. civ.

Ad Laudes, Hymnus ut in primis Vesperis.

DIE XVII. OCTOBRIS.

In Festo S. Hedwigis, Viduæ. Semiduplex.

Omnia de Comm. nec Virg. nec Mart. cxj. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátam Hedwígem a sæculi pompa ad húmilem tuæ crucis sequélam toto corde transíre docuísti: concéde; ut, ejus méritis et exémplo, discámus peritúras mundi calcáre delícias, et in ampléxu tuæ crucis ómnia nobis adversántia superáre. Qui vivis.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Hedwigis régiis clara natálibus, innocéntia tamen vitæ longe clárior, sanctæ Elisabéthæ fíliæ regis Hungáriæ matértera, Berthóldi, et Agnétis Morávıæ marchiónum fília, ánimi ab ineúnte ætáte moderatiónem prótulit. Adhuc enim puéllula puerílibus abstínuit, et duodénnis Henríco Polóniæ duci a paréntibus núptui trádita, thálami fide sancte serváta, prolem inde suscéptam in Dei timóre erudívit. Ut autem commódius Deo vacáret, ex pari voto, et consénsu unánimi ad separatiónem tori virum indúxit. Quo defúncto, ipsa in monastério Trebnicénsi, Deo, quem assíduis précibus exoráverat, inspiránte, Cisterciénsem devóta sumpsit hábitum, in eóque contemplatióni inténta, divínis Offíciis, et Missárum solémniis a solis ortu ad merídiem usque assídua assístens, antíquum humáni géneris hostem fortis contémpsit.
℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Sæculi autem commércia, ni divína, vel animárum salútem attíngerent, audíre, vel loqui non sustínuit. Prudéntia in agéndis sic emícuit, ut neque excéssus esset in modo, nec error in órdine, comis alióquin, et mansuéta in próximum. Grandem autem de se triúmphum jejúniis, et vigíliis, vestiúmque asperitáte austéra carnem mácerans, reportávit: hinc sublimióribus florens virtútibus christiánis, consiliórum gravitáte, animíque candóre, et quiéte, in exímium religiósæ pietátis evásit exémplar: ómnibus se ultro subjícere, atque vilióra præ cǽteris moniá-

libus alácriter múnia subíre, paupéribus étiam flexo genu ministráre, leprosórum pedes ablúere, et osculári ipsi familiáre erat, neque illórum úlcera sánie manántia sui victrix abhórruit.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

Mira fuit ejus patiéntia animíque constántia: præcípue vero in morte Henríci ducis Silésiæ, sui, quem matérne diligébat, fílii in bello a Tártaris cæsi enítuit: pótius enim grátias Deo, quam fílio lácrymas réddidit. Miraculórum dénique glória percrébuit: púerum enim demérsum, et molendíni rotis allísum, et prorsus attrítum, invocáta, vitæ restítuit, alíaque præstitit, ut rite iis Clemens Quartus probátis, Sanctórum número eam adscrípserit, ejúsque festum in Polónia, ubi præcípua venératióne uti Patróna cólitur, die décima quinta Octóbris celebrári concésserat; quod deínde ut décima séptima in tota Ecclésia fíeret, Innocéntius Undécimus ampliávit.

℟. Fallax grátia.

In iij. Noct. Homilía in Evang. Símile est regnum cœlórum thesáuro. cxv.

Vésperæ de S. Luca, sine Comm. S. Hedwigis.

DIE XVIII. OCTOBRIS.

In Festo S. Lucæ, Evang. Duplex ij. Classis.

Omnia de Comm. Apost ij. præter sequentia.

Orátio.

Intervéniat pro nobis, quæsumus Dómine, sanctus tuus Lucas Evangelísta: qui crucis mortificatiónem júgiter in suo córpore, pro tui nóminis honóre, portávit. Per Dóminum.

In j. Noct. Lect. Ezechiélis Prophetæ, positæ in Comm. Evang. xix.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus ecclesiásticis.

Lectio iv.

Lucas médicus Antiochénsis, ut ejus scripta índicant, græci sermónis non ignárus, fuit sectátor Apóstoli Pauli, et omnis peregrinatiónis ejus comes. Scripsit Evangélium, de quo idem Paulus: Mísimus, inquit, cum illo fratrem, cujus laus est in Evangélio per omnes Ecclésias. Et ad Colosséuses: Salútat vos Lucas, médicus charíssimus. Et ad Timótheum: Lucas est mecum solus. Aliud quoque édidit volúmen egrégium, quod título, Acta Apostolórum, prænotátur: cujus história usque ad biénnium Romæ commorántis Pauli pervénit, id est,

usque ad quartum Nerónis annum. Ex quo intellígimus, in eádem Urbe librum esse compósitum.
℟. Vidi conjúnctos.

Lectio v.

Igitur períodos Pauli et Theclæ, et totam baptizáti Leónis fábulam, inter apócryphas scriptúras computámus. Quale enim est, ut indivíduus comes Apóstoli, inter céteras ejus res hoc solum ignoráverit? Sed et Tertulliánus, vicínus eórum témporum, refert presbyterum quemdam in Asia amatórem Apóstoli Pauli, convíctum a Joánne, quod auctor esset libri, et confessum se hoc Pauli amóre fecísse, et ob id loco excidísse. Quidam suspicántur, quotiescúmque in Epístolis suis Paulus dicit, Juxta Evangélium meum, de Lucæ significáre volúmine.
℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: *Gaudéte et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte.

Lectio vj

Lucam autem non solum ab Apóstolo Paulo didicísse Evangélium, qui cum Dómino in carne non fúerat, sed a céteris Apóstolis: quod ipse quoque in princípio sui volúminis declárat, dicens: Sicut tradidérunt nobis, qui a princípio ipsi vidérunt, et minístri fuérunt sermónis. Igitur Evangélium, sicut audíerat, scripsit: Acta vero Apostolórum, sicut víderat ipse, compósuit. Vixit octogínta et quátuor annos, uxórem non habens: sepúltus est Constantinópoli, ad quam urbem, vigésimo Constantíni anno, ossa ejus cum relíquiis Andréæ Apóstoli transláta sunt de Achája.
℟. Isti sunt triumphatóres et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna: * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Designávit Dóminus, de Comm. Evang. xx.

In ij. Vesp. fit commem S. Petri de Alcantara.

DIE XIX. OCTOBRIS.

In Festo S. Petri de Alcantara, Confessoris.

Duplex.

Ant. Similábo. ℣. Amávit.

In Hymno, Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

Deus, qui beátum Petrum, Confessórem tuum, admirábilis pœniténtiæ, et altíssimæ contemplatiónis múnere illustráre dignátus es: da nobis, quæsumus; ut, ejus suffragántibus méritis, carne mortificáti, facílius cœléstia capiámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Petrus Alcántaræ in Hispánia nobílibus paréntibus natus, a téneris annis futúræ sanctitátis indícia præbuit. Décimo sexto ætátis anno Ordinem Minórum ingréssus, se ómnium virtútum exémplar exhíbuit. Tum munus concionatóris ex obediéntia exércens, innúmeros a vítiis ad veram pœniténtiam tradúxit. Primævum sancti Francísci Institútum exactíssime reparáre cúpiens, ope divína fretus, et apostólica munítus auctoritáte, angustíssimum et paupérrimum cœnóbium juxta Pedrósum fundávit: quod vitæ genus aspérrimum ibi felíciter cœptum, per divérsas Hispániæ províncias usque ad Indias mirífice propagátum fuit. Sanctæ Terésiæ, cujus probáverat spíritum, in promovénda Carmelitárum reformatióne adjútor fuit. Ipsa autem a Deo edócta, quod Petri nómine nihil quisquam péteret, quin prótinus exaudirétur, ejus précibus se commendáre, et ipsum adhuc viventem Sanctum appelláre consuévit.

℞. Honéstum fecit.

Lectio v.

Príncipum obséquia, qui ipsum velut oráculum consulébant, summa humilitáte declínans, Cárolo Quinto Imperatóri a confessiónibus esse recusávit. Paupertátis rigidíssimus custos, una túnica, qua nulla detérior esset, conténtus erat. Puritátem ita cóluit, ut a fratre, in extrémo morbo sibi inserviénte, nec léviter quidem tangi passus sit. Corpus suum perpétuis vigíliis, jejúniis, flagéllis, frígore, nuditáte, atque omni génere asperitátum in servitútem redégit, cum quo pactum iníerat, ne ullam in hoc sæculo ei réquiem præbéret. Cháritas Dei et próximi in ejus corde diffúsa tantum quandóque excitábat incéndium, ut e cellæ angústiis in apértum campum prosilíre, aerísque refrigério concéptum ardórem temperáre cogerétur.

℞. Amávit eum.

Lectio vj.

GRATIA contemplatiónis admirábilis in eo fuit; qua cum assídue spíritus reficerétur, intérdum áccidit, ut ab omni cibo et potu plúribus diébus abstinúerit. In áera frequénter sublátus, miro fulgóre coruscáre visus est. Rápidos flúvios sicco pede trajécit. Fratres in extréma penúria, cœlitus deláta alimónia, cibávit. Báculus ab ipso terræ defíxus, mox in víridem ficúlneam excrévit. Cum noctu iter ágeret, densa nive cadénte, dírutam domum sine tecto ingréssus est, eíque nix in áere péndula pro tecto fuit, ne illíus cópia suffocarétur. Dono prophetíæ ac discretiónis spirítuum imbútum fuísse sancta Terésia testátur. Dénique annum agens sexagésimum tértium, hora qua prædíxerat, migrávit ad Dóminum, mirábili visióne, Sanctorúmque præséntia confortátus. Quem eódem moménto in cœlum ferri beáta Terésia procul distans vidit; cui póstea appárens dixit: O felix pœniténtia, quæ tantam mihi prométuit glóriam! Post mortem vero plúrimis miráculis cláruit, et a Cleménte Nono Sanctórum número adscríptus est.

℟. Iste homo.

In iij. Noct. Hom. in Ev. Nolíte timére, ij. loco lxxxviij.

Vesp. a Capit. de seq. com. præc.

DIE XX. OCTOBRIS.

In Festo S. Joannis Cantii Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

In j. Vesperis, Hymnus.

GENTIS Polónæ glória,
Clerique splendor nóbilis,
Decus Lycæi, et pátriæ
Pater Joánnes ínclyte.

Legem supérni Núminis
Doces magíster, et facis;
Nil scire prodest: sédulo
Legem nitámur éxequi.

Apostolórum límina
Pedes viátor vísitas:
Ad pátriam, ad quam téndimus,
Gressus viámque dírige.

Urbem petis Jerúsalem;
Signáta sacro sánguine
Christi colis vestígia,
Rigásque fusis flétibus.

Acérba Christi vúlnera,
Hærete nostris córdibus,
Ut cogitémus cónsequi
Redemptiónis prétium.

Te prona mundi máchina,
Clemens, adóret, Trínitas,
Et nos novi per grátiam
Novum canámus cánticum.
Amen.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut, sancti Joánnis Confessóris exém-

plo, in sciéntia Sanctórum proficiéntes, atque áliis misericórdiam exhibéntes, ejus méritis indulgéntiam apud te consequámur. Per Dóminum.

Et fit com. S. Petri. Aña. Hic vir. ℣. Justum. Oratio. Deus, qui beátum. 423.

Ad Matutinum. Hymnus.

Corpus domas jejúniis,
Cædis cruénto vérbere,
Ut castra pœniténtium
Miles sequáris ínnocens.
Sequámur et nos sédulo
Gressus paréntis óptimi,
Sequámur, ut licéntiam
Carnis refrænet spíritus.
Rigénte bruma, próvidum
Præbes amíctum páuperi,
Sitim famémque egéntium
Esca potúque súblevas.
O qui negásti némini
Opem rogánti, pátrium
Regnum tuére, póstulant
Cives Polóni, et éxteri.
Sit laus Patri, sit Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Preces Joánnis ímpetrent
Beáta nobis gáudia. Amen.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Joannes in óppido Kenty Cracoviénsis diœcésis, a quo Cántii cognómen duxit, Stanisláo et Anna piis et honéstis paréntibus natus, morum suavitáte, innocéntia, gravitáte ab ipsa infántia spem fecit máximæ virtútis. In Universitáte Cracoviénsi philosophíæ, ac theologíæ primum audítor, tum per omnes Academíæ gradus ascendéndo Proféssor ac Doctor, sacra, quam annis multis trádidit, doctrína mentes audiéntium non illustrábat modo, sed et ad omnem pietátem inflammábat, simul docens scílicet et fáciens. Sacérdos factus, nihil de litterárum stúdio remíttens, stúdium auxit christiánæ perfectiónis. Utque passim offéndi Deum máxime dolébat, sic eum sibi et pópulo placáre, obláto quotídie, non sine multis lácrymis, incruénto Sacrifício, satagébat. Ilkusiénsem paróchiam annis áliquot egrégie administrávit; sed animárum perículo commótus póstea dimísit, ac postulánte Académía, ad prístinum docéndi offícium rédiit.
℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Quidquid témporis ab stúdio supérerat, partim salúti proximórum, sacris præsértim conciónibus, curándæ, partim oratióni dabat, in qua cœléstibus quandóque visiónibus et collóquiis dignátus fertur. Christi vero Passióne sic afficiebátur, ut in ea contemplánda totas intérdum noctes dúceret insómnes, ejúsque causa mélius recoléndæ Hierosólv-

mam peregrinátus sit: ubi et martyrii desidério flagrans, Turcis ipsis Christum crucifíxum prædicáre non dubitávit. Quater étiam ad Apostolórum límina pedes, atque viária onústus sárcina Romam venit, tum ut Sedem Apostólicam, cui máxime addíctus fuit, honoráret, tum ut sui (sic enim ajébat) purgatórii pœnas, expósita illic quotídie peccatórum vénia, redímeret. Quo in itínere a latrónibus olim spoliátus, et numquid habéret prætérea interrogátus, quum negásset, áureos deínde áliquot suo insútos pállio recordátus, fugiéntibus hos étiam clamans óbtulit latrónibus: qui viri sancti candórem simul et largitátem admiráti, étiam ablátos ultro reddidére. Aliénæ famæ ne quis detráheret, descríptis beáti Augustíni exémplo in paríete versículis, se atque álios perpétuo vóluit admónitos. Famélicos de suo étiam obsónio satiábat; nudos autem non emptis modo, sed detráctis quoque sibi véstibus et cálceis operiébat, demísso ipse ínterim usque ad terram pállio, ne domum núdipes redíre viderétur.

℟. Amávit eum.

Lectio vj

Brevis illi somnus, atque humi; vestis, quæ nuditátem, cibus, qui mortem duntáxat arcéret. Virginálem pudicítiam, velut lílium inter spinas, áspero cilício, flagéllis, atque jejúniis custodívit. Quin et per annos ante óbitum trigínta círciter et quinque ab esu cárnium perpétuo abstínuit. Tandem diérum juxta ac meritórum plenus, quum vicínæ, quam præsénsit, morti se diu diligentérque præparásset, ne qua re ámplius tenerétur, si quid domi supérerat, id omníno paupéribus distríbuit. Tum Ecclésiæ Sacraméntis rite munítus, dissólvi jam cúpiens, et esse cum Christo, prídie Nativitátis ejus in cœlum evolávit, miráculis ante et post mortem clarus. Mórtuus ad próximam Academíæ Ecclésiam sanctæ Annæ delátus est, ibíque honorífice sepúltus. Auctáque índies pópuli veneratióne ac frequéntia, inter primários Polóniæ ac Lithuániæ Patrónos religiosíssime cólitur. Novísque coruscans miráculis, a Cleménte Décimo tértio Pontífice Máximo, décimo séptimo Kaléndas Augústi, anno millésimo septingentésimo sexagésimo séptimo, solémni ritu Sanctórum fastis adscríptus est.

℟. Iste homo.

In iij Noct. Homilia in Evang.. Sint lumbi. lxxxij.

Ad Laudes, Hymnus, Gentis Polónæ. 424.

In ij. Vesp Hymnus.

Te deprecánte, córporum
Lues recédit, ímprobi
Morbi fugántur, prístina
Rédeunt salútis múnera.
Phthisi, febríque et úlcere
Diram redáctos ad necem,
Sacrátas morti víctimas
Ejus rapis e fáucibus.
Te deprecánte, túmido
Merces abáctæ flúmine,
Tractæ Dei poténtia
Sursum fluunt retrógradæ.
Quum tanta possis, sédibus
Cœli locátus, póscimus,
Respónde votis súpplicum,
Et invocátus súbveni.
O una semper Trínitas!
O trina semper Unitas!
Da, supplicánte Cántio,
Ætérna nobis præmia. Am.

Et fit commem. seq., et SS. Ursulæ et Sociarum, Virg. et Mart., ut infra.

DIE XXI. OCTOBRIS.

S. Hilarionis, Abbatis.

Aña. Similábo. ℣. Amávit.

Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dómine, beáti Hilariónis Abbátis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Pro com. SS. Ursulæ et Soc. in Vesp. et Laud., Aña. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades: ecce Sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

Oratio

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Vírginum et Mártyrum tuárum Ursulæ, et Sociárum ejus, palmis incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Lectio ij.

Hilarion ortus Tábathæ in Palæstína, ex paréntibus infidélibus, Alexandríam missus studiórum causa, ibi morum et ingénii laude flóruit: ac Jesu Christi suscépta religióne, in fide et charitáte mirabíliter profécit. Frequens enim erat in Ecclésia, assíduus in jejúnio et oratióne: omnes voluptátum illécebras, et terrenárum rerum cupiditátes contemnébat. Cum autem Antónii nomen in Ægypto celebérrimum esset, ejus vidéndi stúdio in solitúdinem conténdit: apud quem duóbus ménsibus omnem ejus vitæ ratiónem dídicit. Domum revérsus, mórtuis paréntibus, facultátes suas paupéribus dilargítus est: necdum quintumdécimum annum egréssus, rédiit in solitúdinem, ubi, exstrúcta exígua casa, quæ vix ipsum cáperet, humi cubábat. Nec

vero saccum, quo semel amíctus est, unquam aut lavit, aut mutávit, cum supervacáneum esse díceret, munditias in cilício quærere.

Lectio iij.

In sanctárum litterárum lectióne et meditatióne multus erat. Paucas ficus, et succum herbárum ad victum adhibébat, nec illis ante solis occásum vescebátur. Continéntia et humilitáte fuit incredíbili. Quibus aliísque virtútibus várias horribilésque tentatiónes diáboli superávit, et innumerábiles dæmones in multis orbis terræ pártibus ex hóminum corpóribus ejécit. Qui octogésimum annum agens, multis ædificátis monastériis, et clarus miráculis, in morbum íncidit: cujus vi cum extrémo pene spíritu conflictarétur, dicébat: Egrédere, quid times? egrédere ánima mea, quid dúbitas? septuagínta prope annis servísti Christo, et mortem times? Quibus in verbis spíritum exhalávit. Te Deum. 17.

DIE XXV. OCTOBRIS.

SS. MM. Chrysanthi et Dariæ.

Oratio.

Beatorum Mártyrum tuórum, Dómine, Chrysánthi et Daríæ, quæsumus, adsit nobis orátio: ut, quos venerámur obséquio, eórum pium júgiter experiámur auxílium. Per Dóminum.

Lectio ij.

Chrysanthus et Daría cónjuges, nóbili génere nati, fide étiam clarióres, quam Daría, maríti ópera, cum baptísmo suscéperat, Romæ innumerábilem hóminum multitúdinem, hæc mulíerum, ille virórum, ad Christum convertérunt. Quare Celerínus Præféctus comprehénsos trádidit Cláudio tribúno, qui jussit a milítibus Chrysánthum vinctum cruciátibus torquéri: sed víncula ómnia resolúta sunt: mox cómpedes, in quos conjéctus fúerat, confrácti.

Lectio iij.

Deinde bovis cório inclúsum in ardentíssimo sole constítuunt: tum pédibus ac mánibus caténa constríctis, in obscúrum cárcerem detrúdunt, ubi, solútis caténis, claríssima lux locum illustrávit. Daría vero in lupánar compúlsa, leónis tutéla, dum in oratióne defíxa est, a contumélia divínitus defénsa est. Dénique in arenáriam, quæ est via Salária, utérque ductus, effóssa terra, lapídibus óbruti parem martyrii corónam adépti sunt.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XXVI. OCTOBRIS.

S. Evaristi, Papæ et Mart.

Oratio.

Infirmitatem nostram réspice, omnípotens Deus:

et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Evarísti, Mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Lectio iij.

EVARISTUS Græcus ex Judæo patre, Trajáno Imperatóre, Pontificátum gessit. Qui Ecclesiárum títulos urbis Romæ Presbyteris divísit, et ordinávit, ut septem Diáconi Epíscopum custodírent, dum evangélicæ prædicatiónis offício fungerétur. Idem constítuit ex traditióne apostólica, ut matrimónium públice celebrétur, et Sacerdótis benedíctio adhibeátur. Præfuit Ecclésiæ annos novem, menses tres: Presbyteris decem et septem, Diáconis duóbus, Epíscopis quíndecim, quater mense Decémbri ordinátis. Martyrio coronátus, prope sepúlchrum Príncipis Apostolórum in Vaticáno sepúltus est, séptimo Kaléndas Novémbris.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XXVII. OCTOBRIS.

In Vigilia SS. Apostolorum Simonis et Judæ

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 15.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Ego sum vitis vera: et Pater meus agrícola est. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Epíscopi.

Tract. 80. *in Joannem.*

ISTE locus evangélicus, fratres, ubi se dicit Dóminus vitem, et discípulos suos pálmites, secúndum hoc dicit, quod est caput Ecclésiæ, nosque membra ejus, mediátor Dei et hóminum, homo Christus Jesus. Uníus quippe natúræ sunt vitis et pálmites. Propter quod cum esset Deus, cujus natúræ non sumus, factus est homo, ut in illo esset vitis humána natúra, cujus et nos hómines pálmites esse possémus.

℟℟. ut in Feria occurr

Lectio ij

QUID ergo est, Ego sum vitis vera? Numquid ut ádderet, vera, hoc ad eam vitem rétulit, unde ista similitúdo transláta est? Sic enim dícitur vitis per similitúdinem, non per proprietátem: quemádmodum dícitur ovis, agnus, leo, petra, lapis anguláris, et cétera hujúsmodi, quæ magis ipsa sunt vera, ex quibus ducúntur istæ similitúdines, non proprietátes. Sed cum dicit: Ego sum vitis vera: ab illa se útique discérnit, cui dícitur: Quómodo convérsa es in amaritúdinem, vitis aliéna? Nam quo pacto est vitis vera, quæ expectáta est ut fáceret uvam, fecit autem spinas?

Lectio iij.

Ego sum, inquit, vitis vera : et Pater meus agrícola est. Numquid unum sunt agrícola et vitis? Secúndum hoc ergo vitis Christus, secúndum quod ait : Pater major me est. Secúndum autem id quod ait : Ego et Pater unum sumus, et ipse agrícola est : nec talis, quales sunt qui extrínsecus operándo éxhibent ministérium : sed talis, ut det étiam intrínsecus increméntum. Nam neque qui plantat, est áliquid, neque qui rigat : sed qui increméntum dat, Deus. Sed útique Deus est Christus, quia Deus erat Verbum : unde ipse et Pater unum sunt : et, si Verbum caro factum est, quod non erat, manet quod erat.

In Laud. dicuntur Preces feriales flexis genibus, ut 64.

Oratio.

Concede, quæsumus omnípotens Deus : ut sicut Apostolórum tuórum Simónis et Judæ gloriósa natalítia prævenímus, sic ad tua benefícia promerénda, majestátem tuam pro nobis ipsi prævéniant. Per Dóminum.

DIE XXVIII. OCTOBRIS.

In Festo SS. Apostolorum Simonis et Judæ.

Duplex ij. classis.

Omnia de Comm. Apost. ij. præter Orationem et Lectiones.

Oratio.

Deus, qui nos per beátos Apóstolos tuos Simónem et Judam, ad agnitiónem tui nóminis veníre tribuísti : da nobis eórum glóriam sempitérnam et proficiéndo celebráre, et celebrándo profícere. Per Dóminum.

In primo Nocturno.

Incipit Epistola cathólica beáti Judæ Apóstoli.

Lectio j.

Judas Jesu Christi servus, frater autem Jacóbi, his qui sunt in Deo Patre diléctis, et Christo Jesu conservátis, et vocátis. Misericórdia vobis, et pax, et cháritas adimpleátur. Charíssimi, omnem sollicitúdinem fáciens scribéndi vobis de commúni vestra salúte, necésse hábui scríbere vobis : déprecans supercertári semel tráditæ Sanctis fídei. Subintroiérunt enim quidam hómines (qui olim præscrípti sunt in hoc judícium) ímpii, Dei nostri grátiam transferéntes in luxúriam, et solum Dominatórem et Dóminum nostrum Jesum Christum negántes.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus : * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut fílii lucis sitis. Estóte.

Lectio ij.

Commonere autem vos volo, sciéntes semel ómnia, quóniam Jesus pópulum de terra Ægypti salvans, secúndo eos, qui non credidérunt, pérdidit : ángelos vero, qui non servavérunt suum principátum, sed dereliquérunt suum domicílium, in judícium magni diéi, vínculis ætérnis sub calígine reservávit. Sicut Sódoma, et Gomórrha, et finítimæ civitátes símili modo exfornicátæ, et abeúntes post carnem álteram, factæ sunt exémplum, ignis ætérni pœnam sustinéntes. Simíliter et hi carnem quidem máculant, dominatiónem autem spernunt, majestátem autem blasphémant.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde : * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum.

Lectio iij.

Cum Míchael Archángelus cum diábolo dísputans altercarétur de Moysi córpore, non est ausus judícium inférre blasphémiæ : sed dixit : Imperet tibi Dóminus. Hi autem, quæcúmque quidem ignórant, blasphémant : quæcúmque autem naturáliter, tamquam muta animália, norunt, in his corrumpúntur. Væ illis, quia in via Cain abiérunt, et erróre Bálaam mercéde effúsi sunt, et in contradictióne Core periérunt. Hi sunt in épulis suis máculæ, convivántes sine timóre, semetípsos pascéntes, nubes sine aqua, quæ a ventis circumferúntur, árbores autumnáles, infructuósæ, bis mórtuæ, eradicátæ, fluctus feri maris, despumántes suas confusiónes, sídera errántia : quibus procélla tenebrárum serváta est in ætérnum.

℟. Dum stetéritis ante reges et præsides, nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini : * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini. ℣. Non enim vos estis qui loquímini : sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória Patri. Dábitur.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Simon Chananæus, qui et Zelótes, et Thaddeus, qui et Judas Jacóbi appellátur in Evangélio, unius ex Cathólicis Epístolis scriptor, hic Mesopotámiam, ille Ægyptum evangélica prædicatióne peragrávit. Póstea in Pérsidem conveniéntes, cum innumerábiles fílios Jesu Christo peperíssent, fidémque in vastíssi-

mis illis regiónibus et efferátis géntibus disseminássent; doctrína et miráculis, ac dénique glorióso martyrio, simul sanctíssimum Jesu Christi nomen illustrárunt.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens : * Isti sunt viri sancti, facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem. Isti sunt.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Lectio v.

Hom. 30. in Evang. post medium.

Scriptum est : Spíritus Dómini ornávit cœlos. Ornaménta enim cœlórum sunt virtútes prædicántium. Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens : Alii datur per Spíritum sermo sapiéntiæ, álii sermo sciéntiæ secúndum eúmdem Spíritum, álteri fides in eódem Spíritu, álii grátia sanitátum in uno Spíritu, álii operátio virtútum, álii prophetía, álii discrétio spirítuum, álii génera linguárum, álii interpretátio sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus, atque idem Spíritus, dívidens síngulis prout vult.

℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me. * Gaudéte et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte.

Lectio vj.

Quot ergo sunt bona prædicántium, tot sunt ornaménta cœlórum. Hinc rursus scriptum est : Verbo Dómini cœli firmáti sunt. Verbum enim Dómini Fílius est Patris. Sed eósdem cœlos, vidélicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trínitas ostendátur operáta, repénte de sancti Spíritus divinitáte adjúngitur : Et Spíritu oris ejus omnis virtus eórum. Cœlórum ergo virtus de Spíritu sumpta est : quia mundi hujus potestátibus contraíre non præsúmerent, nisi eos sancti Spíritus fortitúdo solidásset. Quales namque doctóres sanctæ Ecclésiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, scimus : et post advéntum illíus, cujus fortitúdinis facti sint, conspícimus.

℟. Isti sunt triumphatóres et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum,

meruérunt præmia ætérna : * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣ Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 15. *c*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Hæc mando vobis, ut diligátis ínvicem. Si mundus vos odit, scitóte quia me priórem vobis ódio hábuit. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 87. *in Joannem.*

IN lectióne evangélica, quæ hanc antecédit, díxerat Dóminus : Non vos me elegístis : sed ego elégi vos, et pósui vos, ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat : ut quodcúmque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. Hic autem dicit : Hæc mando vobis, ut diligátis ínvicem. Ac per hoc intelligere debémus, hunc esse fructum nostrum, de quo ait : Ego vos elégi, ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat : et quod adjúnxit, Ut quodcúmque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. Tunc útique dabit nobis, si diligámus ínvicem : cum et hoc ipsum ipse déderit nobis, qui nos elégit non habéntes fructum, quia non eum nos elegerámus, et pósuit nos ut fructum afferámus, hoc est, ínvicem diligámus.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo : * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣ In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viij.

CHARITAS ergo est fructus noster, quam définit Apóstolus, de corde puro, et consciéntia bona, et fide non ficta. Hac dilígimus ínvicem, hac dilígimus Deum, neque enim vera dilectióne diligerémus ínvicem, nisi diligéntes Deum. Díligit enim unusquísque próximum suum tamquam seípsum, si díligit Deum : nam si non díligit Deum, non díligit seipsum. In his enim duóbus præcéptis charitátis, tota lex pendet, et Prophétæ. Hic est fructus noster. De fructu ítaque nobis mandans : Hæc mando, inquit, vobis, ut diligátis ínvicem. Unde et Apóstolus Paulus, cum contra ópera carnis commendáre fructum spíritus vellet, a cápite hoc pósuit : Fructus, inquit, spíritus, cháritas est : ac deínde cétera, tam-

quam ex isto cápite exórta, et religáta contéxuit, quæ sunt, gáudium, pax, longanímitas, benígnitas, bónitas, fides, mansuetúdo, continéntia, cástitas.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Lectio ix.

Quis autem bene gaudet, qui bonum non díligit unde gaudet? Quis pacem veram, nisi cum illo potest habére, quem veráciter díligit? Quis est longánimis in bono ópere perseveránter manéndo, nisi férveat diligéndo? Quis est benígnus, nisi díligat, cui opitulátur? Quis bonus, nisi diligéndo efficiátur? Quis salúbriter fidélis, nisi ea fide, quæ per dilectiónem operátur? Quis utíliter mansuétus, cui non diléctio moderétur? Quis ab eo cóntinet unde turpátur, nisi díligat unde honestátur? Mérito ítaque magíster bonus dilectiónem sic sæpe comméndat, tamquam sola præcipiénda sit, sine qua non possunt prodésse cétera bona, et quæ non potest habéri sine céteris bonis, quibus homo effícitur bonus.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XXXI. OCTOBRIS.

In Vigilia Omnium Sanctorum.

Tres Lectiones leguntur de Hom. in Evang. Descéndens Jesus, de Comm. plur. Mart. ij. loco. Ij. ℟℟. de Feria occurrente.

In Laudibus dicuntur Preces feriales. 64.

Oratio.

Domine Deus noster, multíplica super nos grátiam tuam, et quorum prævenímus gloriósa solémnia, tríbue súbsequi in sancta professióne lætítiam. Per Dóminum.

FESTA NOVEMBRIS.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunct.

IN FESTO

OMNIUM SANCTORUM.

DUPLEX PRIMÆ CLASSIS.

Ad Vesp. Añæ de Laud. Psalmi de Dñica. 134. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 138.

Capitulum. *Apoc.* 7.

Ecce ego Joánnes vidi álterum Angelum ascendéntem ab ortu solis, habéntem signum Dei vivi : et clamávit voce magna quátuor Angelis, quibus datum est nocére terræ et mari, dicens : Nolíte nocére terræ et mari, neque arbóribus, quoadúsque signémus servos Dei nostri in fróntibus eórum.

Hymnus.

Placare, Christe, sérvulis,
Quibus Patris cleméntiam
Tuæ ad Tribúnal grátiæ
Patróna Virgo póstulat.
Et vos beáta per novem
Distíncta gyros Agmina,
Antíqua cum præséntibus,
Futúra damna péllite.
Apóstoli cum Vátibus,
Apud sevérum Júdicem
Veris reórum flétibus
Expóscite indulgéntiam.
Vos purpuráti Mártyres,
Vos candidáti præmio
Confessiónis, éxules
Vocáte nos in pátriam.
Choréa casta Vírginum,
Et quos erémus íncolas
Transmísit astris, Cœlitum
Locáte nos in sédibus.
Auférte gentem pérfidam
Credéntium de fínibus;
Ut unus omnes únicum
Ovíle nos Pastor regat.
Deo Patri sit glória,
Natóque Patris único,
Sancto simul Paráclito,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte, justi. ℟. Et gloriámini, omnes recti corde.

Ad Magnificat. Aña Angeli, Archángeli, Throni, et Dominatiónes, Principátus, et Potestátes, Virtútes

cœlórum, Chérubim atque Séraphim, Patriárchæ et Prophétæ, sancti Legis Doctóres, Apóstoli, omnes Christi Mártyres, sancti Confessóres, Vírgines Dómini, Anachorétæ, Sanctíque omnes, intercédite pro nobis.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui nos ómnium Sanctórum tuórum mérita sub una tribuísti celebritáte venerári: quæsumus; ut desiderátam nobis tuæ propitiatiónis abundántiam, multiplicátis intercessóribus, largiáris. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

REGEM regum Dóminum veníte adorémus: *Quia ipse est coróna Sanctórum ómnium. Ps. Veníte. 2.

Hymnus. Placáre. 435.

In primo Nocturno.

Aña. Novit Dóminus * viam justórum, qui in lege ejus meditántur die ac nocte.

Psalmus 1

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit: * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit.

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * et iter impiórum períbit.

Aña. Novit Dóminus viam justórum, qui in lege ejus meditántur die ac nocte.

Aña. Mirificávit Dóminus Sanctos suos, * et exaudívit eos clamántes ad se.

Psalmus 4

CUM invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos

lumen vultus tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.
A fructu fruménti, vini et ólei sui: * multiplicáti sunt.
In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam.
Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.
Aña. Mirificávit Dóminus Sanctos suos: et exaudívit eos clamántes ad se.
Aña Admirábile * est nomen tuum, Dómine, quia glória et honóre coronásti Sanctos tuos, et constituísti eos super ópera mánuum tuárum.

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Aña. Admirábile est nomen tuum, Dómine, quia glória et honóre coronásti Sanctos tuos, et constituísti eos super ópera mánuum tuárum.
℣. Lætámini in Dómino, et exultáte, justi. ℟. Et gloriámini, omnes recti corde.

Ex libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 4.

ET ecce sedes pósita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedébat, símilis erat aspéctui lápidis jáspidis et sárdinis: et iris erat in circúitu sedis, símilis visióni smarágdinæ. Et in circúitu sedis, sedília vigínti quátuor: et super thronos vigínti quátuor senióres sedéntes, circumamícti vestiméntis albis, et in capítibus eórum corónæ áureæ: et de throno procedébant fúlgura, et voces, et tonítrua: et septem lámpades ardéntes ante thronum, qui sunt septem spíritus Dei. Et in conspéctu sedis tamquam mare vítreum símile crystállo: et in médio sedis, et in circúitu se-

dis, quátuor animália plena óculis ante et retro. Et ánimal primum símile leóni, et secúndum ánimal símile vítulo, et tértium ánimal habens fáciem quasi hóminis, et quartum ánimal símile áquilæ volánti. Et quátuor animália, síngula eórum habébant alas senas: et in circúitu, et intus plena sunt óculis: et réquiem non habébant die ac nocte, dicéntia: Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus omnípotens, qui erat, et qui est, et qui ventúrus est.

℟. Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum: et plena erat omnis terra majestáte ejus, * Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et.

Lectio ij *Cap.* 5.

Et vidi in déxtera sedéntis supra thronum, librum scriptum intus et foris, signátum sigíllis septem. Et vidi Angelum fortem prædicántem voce magna: Quis est dignus aperíre librum, et sólvere signácula ejus? Et nemo póterat, neque in cœlo, neque in terra, neque subtus terram aperíre librum, neque respícere illum. Et ego flebam multum, quóniam nemo dignus invéntus est aperíre librum, nec vidére eum. Et unus de senióribus dixit mihi, Ne fléveris: ecce vicit leo de tribu Juda, radix David aperíre librum, et sólvere septem signácula ejus. Et vidi: et ecce in médio throni et quátuor animálium, et in médio seniórum, Agnum stantem tamquam occísum, habéntem córnua septem, et óculos septem: qui sunt septem spíritus Dei, missi in omnem terram. Et venit, et accépit de déxtera sedéntis in throno librum. Et cum aperuísset librum, quátuor animália, et vigínti quátuor senióres cecidérunt coram Agno, habéntes sínguli cítharas, et phíalas áureas plenas odoramentórum, quæ sunt oratiónes Sanctórum.

℟. Beáta es, Virgo María, Dei Génitrix, quæ credidísti Dómino: perfécta sunt in te quæ dicta sunt tibi: ecce exaltáta es super choros Angelórum: * Intercéde pro nobis ad Dñum Deum nostrum. ℣. Ave María, grátia plena; Dóminus tecum. Intercéde.

Lectio iij.

Et cantábant cánticum novum, dicéntes: Dignus es, Dómine, accípere librum, et aperíre signácula ejus: quóniam occísus es, et redemísti nos Deo in sánguine tuo ex omni tribu, et lingua, et pópulo, et natióne:

et fecisti nos Deo nostro regnum, et sacerdótes : et regnábimus super terram. Et vidi, et audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, et animálium, et seniórum : et erat número eórum míllia míllium, dicéntium voce magna : Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et glóriam, et benedictiónem. Et omnem creatúram, quæ in cœlo est, et super terram, et sub terra, et quæ sunt in mari, et quæ in eo : omnes audívi, dicéntes : Sedénti in throno, et Agno, benedíctio , et honor , et glória, et potéstas in sæcula sæculórum. Et quátuor animália dicébant : Amen. Et vigínti quátuor senióres cecidérunt in fácies suas : et adoravérunt vivéntem in sæcula sæculórum.

℟. In conspéctu Angelórum psallam tibi : * Et adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo, Dómine. ℣. Super misericórdia tua, et veritáte tua, quóniam magnificásti super nos nomen sanctum tuum. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Dñe, qui operáti sunt * justítiam, habitábunt in tabernáculo tuo, et requiéscent in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine, quis habitábit in tabernáculo tuo : * aut quis requiéscet in monte sancto tuo ?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam :

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus : * timéntes autem Dóminum glorificat.

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit :

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Aña. Dómine, qui operáti sunt justítiam, habitábunt in tabernáculo tuo, et requiéscent in monte sancto tuo.

Aña. Hæc est * generátio quæréntium Dóminum, quæréntium fáciem Dei Jacob.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem

Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit rex glóriæ.
Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit rex glóriæ.
Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.
Añ. Hæc est generátio quæréntium Dóminum, quæréntium fáciem Dei Jacob.
Añ. Lætámini * in Dómino, et exultáte, justi, et gloriámini omnes recti corde.

Psalmus 31.

Beati quorum remíssæ sunt iniquitátes: * et quorum tecta sunt peccáta.
Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.
Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem tota die.
Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * convérsus sum in ærúmna mea, dum confígitur spina.
Delíctum meum cógnitum tibi feci: * et injustítiam meam non abscóndi.
Dixi: Confitébor advérsum me injustítiam meam Dómino: * et tu remisísti impietátem peccáti mei.
Pro hac orábit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.
Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.
Tu es refúgium meum a tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me a circumdántibus me.
Intelléctum tibi dabo, et ínstruam te in via hac, qua gradiéris: * firmábo super te óculos meos.
Nolíte fíeri sicut equus et mulus, * quibus non est intelléctus.
In camo et fræno maxíllas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.
Multa flagélla peccatóris, * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.
Lætámini in Dómino, et exultáte, justi, * et gloriámini, omnes recti corde.
Añ. Lætámini in Dómino, et exultáte, justi, et gloriámini, omnes recti corde.
℣. Exúltent justi in conspé-

ctu Dei. ℟. Et delectentur in lætitia.

Sermo venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

Sermone 18. de Sanctis.

HODIE, dilectíssimi, ómnium Sanctórum sub una solemnitátis lætítia celebrámus festivitátem, quorum societáte cœlum exúltat, quorum patrocíniis terra lætátur, triúmphis Ecclésia sancta coronátur, quorum conféssio quanto in passióne fórtior, tanto est clárior in honóre : quia dum crevit pugna, crevit et pugnántium glória, et martyrii triúmphus multíplici passiónum génere adornátur, perque gravióra torménta, gravióra fuére et præmia, dum Cathólica Mater Ecclésia, quæ per totum orbem longe latéque diffúsa est, in ipso cápite suo Christo Jesu edócta est contumélias, cruces et mortem non timére, magis magísque roboráta, non resisténdo, sed perferéndo univérsis, quos ágmine ínclyto carcer pœnális inclúsit, pari et símili calóre virtútis ad geréndum certámen glóriam triumphálem inspirávit.

℟. Præcúrsor Dómini venit, de quo ipse testátur : * Nullus major inter natos mulíerum Joánne Baptísta. ℣. Hic est Prophéta, et plus quam Prophéta, de quo Salvátor ait. Nullus.

Lectio v.

O vere beáta Mater Ecclésia, quam sic honor divínæ dignatiónis illúminat, quam vincéntium gloriósus Mártyrum sanguis exórnat, quam inviolátæ confessiónis cándida índuit virgínitas! Flóribus ejus nec rosæ, nec lília desunt. Certent nunc, charíssimi, sínguli, ut ad utrósque honóres amplíssimam accípiant dignitátem, corónas, vel de virginitáte cándidas, vel de passióne purpúreas. In cœléstibus castris pax et ácies habent flores suos, quibus mílites Christi coronántur.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo : * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio vj.

DEI enim ineffábilis et imménsa bónitas étiam hoc provídit, ut labórum quidem tempus et agónis non exténderet, nec longum fáceret, aut ætérnum, sed breve, et, ut ita dicam, momentáneum: ut in hac brevi et exígua vita agónes essent et labóres, in illa vero, quæ ætérna est, corónæ et præmia meritórum : ut labóres quidem

cito finiréntur, meritórum vero præmia sine fine durárent: ut post hujus mundi ténebras visúri essent candidíssimam lucem, et acceptúri majórem passiónum cunctárum acerbitátibus beatitúdinem, testánte hoc idem Apóstolo, ubi ait: Non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad superventúram glóriam, quæ revelábitur in nobis.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis, * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte, benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

In tertio Nocturno.

Aña. Timéte Dóminum, * omnes Sancti ejus, quóniam nihil deest timéntibus eum: ecce óculi Dómini super justos, et aures ejus ad preces eórum.

Psalmus 33.

Benedicam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt, et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte, fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitã: * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum : * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima : * et qui odérunt justum delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum : * et non delínquent omnes, qui sperant in eo.
Aña. Timéte Dñum, omnes Sancti ejus, quóniam nihil deest timéntibus eum : ecce óculi Dómini super justos, et aures ejus ad preces eórum.
Aña. Dómine, * spes Sanctórum, et turris fortitúdinis eórum, dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum, et habitábunt in tabernáculo tuo in sæcula.

Psalmus 60.

Exaudi, Deus, deprecatiónem meam : * inténde oratióni meæ.
A fínibus terræ ad te clamávi : * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.
Deduxísti me, quia factus es spes mea : * turris fortitúdinis a fácie inimíci.
Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula ; * prótegar in velaménto alárum tuárum.
Quóniam tu Deus meus exaudísti oratiónem meam : * dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum.
Dies super dies regis adjícies : * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.
Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei : * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?
Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi : * ut reddam vota mea de die in diem.
Aña Dómine, spes Sanctórum, et turris fortitúdinis eórum, dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum, et habitábunt in tabernáculo tuo in sæcula.
Aña. Qui dilígitis Dóminum, * lætámini in Dómino, et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.
Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes qui

adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum, omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ,* propter judícia tua, Dómine.
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini, justi, in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Añа. Qui dilígitis Dóminum, lætámini in Dómino, et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.
℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5.

IN illo témpore : Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc.
Lib. 1. de Sermone Domini in monte, sub initium.

SI quæritur quid signíficet mons, bene intelligitur significáre majóra præcépta justítiæ, quia minóra erant quæ Judæis data sunt. Unus tamen Deus per sanctos Prophétas et fámulos suos, secúndum ordinatíssimam distributiónem témporum, dedit minóra præcépta pópulo, quem adhuc timóre alligári oportébat : et per Fílium suum majóra pópulo, quem charitáte jam liberári convénerat. Cum autem minóra minóribus, majóra majóribus dantur, ab eo dantur, qui solus novit congruéntem suis tempóribus géneri humáno exhibére medicínam.
℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et.

Lectio viij.

NEC mirum est, quod dantur præcépta majóra propter regnum cœlórum, et minóra data sunt propter regnum terrénum, ab eódem uno Deo, qui fecit cœlum et terram. De hac ergo justítia, quæ major est, per Prophétam dícitur : Justítia tua sicut montes Dei. Et hoc bene signíficat, quod ab uno magistro, solo docéndis tantis rebus idóneo, docétur in

monte. Sedens autem docet, quod pértinet ad dignitátem magistérii. Et accédunt ad eum discípuli ejus, ut audiéndis illius verbis hi essent étiam córpore vicinióres, qui præcéptis adimpléndis étiam ánimo propinquábant. Et apériens os suum docébat eos, dicens. Ista circumlocútio, qua scríbitur. Et apériens os suum, fortássis ipsa mora comméndat aliquánto longiórem futúrum esse sermónem. Nisi forte non vacet, quod nunc eum dictum est aperuísse os suum, quod ipse in lege véteri aperíre soléret ora Prophetárum.

℟. Média nocte clamor factus est: * Ecce Sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce.

Lectio ix.

QUID ergo dicit? Beáti páuperes spíritu: quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Légimus scriptum de appetitióne rerum temporálium: Omnia vánitas, et præsúmptio spíritus. Præsúmptio autem spíritus, audáciam et supérbiam signíficat. Vulgo étiam magnos spíritus supérbi habére dicúntur: et recte, quandóquidem spíritus étiam ventus vocátur. Unde scriptum est: Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum. Quis vero nésciat, supérbos inflátos dici, tamquam vento disténtos? Unde est étiam illud Apóstoli: Sciéntia inflat, cháritas vero ædíficat. Quaprópter recte hic intelligúntur páuperes spíritu, húmiles et timéntes Deum, id est, non habéntes inflántem spíritum. Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Vidi turbam magnam, * quam dinumeráre nemo póterat, ex ómnibus géntibus, stantes ante thronum. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Et omnes Angeli * stabant in circúitu throni, et cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas, et adoravérunt Deum.

3. Redemísti nos, * Dómine Deus, in sánguine tuo ex omni tribu, et lingua, et pópulo, et natióne: et fecísti nos Deo nostro regnum.

4. Benedícite Dóminum, * omnes elécti ejus, ágite dies lætítiæ, et confitémini illi.

5. Hymnus ómnibus Sanctis ejus, * fíliis Israel, pópulo appropinquánti sibi: glória hæc est ómnibus Sanctis ejus.

Capítulum. *Apoc.* 7.

ECCE ego Joánnes vidi álterum Angelum ascendéntem ab ortu solis, ha-

béntem signum Dei vivi : et clamávit voce magna quátuor Angelis, quibus datum est nocére terræ et mari, dicens : Nolíte nocére terræ et mari, neque arbóribus, quoadúsque signémus servos Dei nostri in fróntibus eórum.

Hymnus.

SALUTIS ætérnæ Dator,
Jesu, redémptis súbveni :
Virgo parens cleméntiæ,
Dona salútem sérvulis.

Vos Angelórum míllia,
Patrúmque cœtus, ágmina
Canóra Vatum, vos reis
Precámini indulgéntiam.

Baptísta Christi prævius,
Summíque cœli Cláviger,
Cum céteris Apóstolis
Nexus resólvant críminum.

Cohors triúmphans Mártyrum,
Almus Sacerdótum chorus,
Et virginális cástitas
Nostros reátus ábluant.

Quicúmque in alta siderum
Regnátis aula Príncipes,
Favéte votis súpplicum,
Qui dona cœli flágitant.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri, cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Am.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Benedictus Aña.

Te gloriósus * Apostolórum chorus, te Prophetárum laudábilis númerus, te Mártyrum candidátus laudat exércitus, te omnes Sancti et elécti voce confiténtur unánimes, beáta Trínitas, unus Deus.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui nos ómnium Sanctórum tuórum mérita sub una tribuísti celebritáte venerári : quæsumus; ut desiderátam nobis tuæ propitiatiónis abundántiam, multiplicátis intercessóribus, largiáris. Per Dñum.

Ad Tertiam. Aña.

Et omnes Angeli.

Capit. Ecce ego. 445.

℟. br. Lætámini in Dómino, * Et exultáte, justi. Lætámini. ℣. Et gloriámini, omnes recti corde. Et. Glória Patri. Lætámini. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Ad Sextam. Aña.

Redemísti nos.

Capit. *Apoc.* 7. c

POST hæc vidi turbam magnam, quam dinumeráre nemo póterat, ex ómnibus géntibus, et tríbubus, et pópulis, et linguis: stantes ante thronum Dei, in conspéctu Agni, amícti stolis albis, et palmæ in mánibus eórum.

℟. br. Exúltent justi * In conspéctu Dei. Exúltent. ℣. Et delecténtur in lætítia. In. Glória Patri. Exúltent.

℣. Justi autem in perpétuum

vivent. ℟. Et apud Dóminum et merces eórum.

Ad Nonam. Aña.
Hymnus ómnibus Sanctis ejus.

Capit. *Apoc.* 7. *c*

BENEDICTIO, et cláritas, et sapiéntia, et gratiárum áctio, honor, virtus, et fortitúdo Deo nostro, in sæcula sæculórum. Amen.

℟. br. Justi autem * In perpétuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In. Glória Patri. Justi. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

In ij. Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Psalmi de Dñica, 134. et loco ult. Ps. Crédidi. 138.

Hymnus. Placáre. 435.
℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Magnificat, Aña.
O quam gloriósum est * regnum, in quo cum Christo gaudent omnes Sancti! amícti stolis albis, sequúntur Agnum quocúmque íerit.

Dicto Benedicámus Dómino, dicuntur Vesperæ Defunct., Incipiendo ab Aña. Placébo Dómino, quæ integra dicitur ante et post Psalmum, similiter et aliæ Añæ, ad modum Duplicis. Ps. Diléxi, et reliqua omnia ut in Vesp. Defunct. infra cclxvj. excepto Ps. Lauda ánima mea, qui post Pater noster, non dicitur : sed dicitur tantum Oratio. Fidélium Deus, cum suis Versiculis, ut ibidem notatur.

Si prima dies post Festum omnium Sanctorum fuerit Dñica, fit Officium de ea. ut in Rubricis generalibus. et Officium Defunct. transfertur in seq. Feriam ij. ita ut post Vesperas Dñicæ dicantur Vesp. Defunct. Matutinum vero post Laudes Feriæ ij. quæ erit tertia dies infra Octavam.

DIE II. NOVEMBRIS.

Secunda die infra Octavam Omnium Sanctorum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.
De Sermóne venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.
Serm. 18. *de S. Sanctis.*

QUAM laxo sinu de prælio reverténtes cívitas cœléstis éxcipit, de hoste prostráto trophæa feréntibus occúrrit! Cum triumphántibus viris et féminæ véniunt, quæ cum sæculo sexum quoque vicérunt, et gemináta glória milítiæ, vírgines cum púeris téneros annos virtútibus transeúntes : sed et cétera fidélium turba aulæ perpétuæ régiam intrábit, qui sinceritátem fídei inconcússis præceptórum cœléstium disci-

plínis unita pace observavérunt. ℟. Præcúrsor.

Lectio v.

Ergo ágite nunc, fratres, aggrediámur iter vitæ, revertámur ad civitátem cœléstem, in qua scripti sumus, et cives decréti. Non sumus hóspites, sed cives sanctórum, et doméstici Dei, étiam illíus herédes, coherédes autem Christi. Hujus nobis urbis jánuas apériet fortitúdo : et fidúcia latum præbébit ingréssum. Considerémus ergo ínclytam urbis illíus felicitátem, in quantum consideráre possíbile est : ut enim vere est, comprehéndere nullus sermo súfficit.

℟. Isti sunt.

Lectio vj.

Dicitur de ea in quodam loco sic, Quod aufúgiet ibi dolor, et tristítia, et gémitus. Quid hac vita beátius, ubi non est paupertátis metus, non ægritúdinis imbecíllitas ? Nemo lædétur, irascétur nemo : nemo ínvidet, cupíditas nulla exardéscit : nullum ibi desidérium honóris pulsat, aut potestátis ambítio. Nullus ibi diáboli metus, insídiæ dæmonum nullæ, terror gehénnæ procul : mors neque córporis neque ánimæ erit, sed immortalitátis múnere vita jucúnda.

℟. Sancti mei.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5.

In illo témpore : Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Augustíni Epíscopi.

Ex lib. 1. *de Serm. Domini in monte, cap* 1. *et* 2.

Nec aliúnde omníno incípere opórtuit beatitúdinem, quam a paupertáte spíritus, síquidem perventúra est ad summam sapiéntiam. Inítium autem sapiéntiæ timor Dómini : quóniam et e contrário, inítium omnis peccáti supérbia scríbitur. Supérbi autem áppetunt, et díligunt regna terrárum. Beáti mites, quóniam ipsi hereditáte possidébunt terram. Illam credo terram, de qua in Psalmo dícitur : Spes mea es tu, pórtio mea in terra vivéntium. Signíficat enim quamdam soliditátem, et stabilitátem hereditátis perpétuæ, ubi ánima per bonum afféctum, tamquam loco suo requiéscit, sicut corpus in terra : et inde cibo suo álitur, sicut corpus ex terra : ipsa est réquies, et vita sanctórũ. Mites autem sunt, qui cedunt improbitátibus, et non resístunt malo, sed vincunt in bono malum. ℟. Sint lumbi.

Lectio viij.

BEATI lugéntes : quóniam ipsi consolabúntur. Luctus est tristítia de amissióne charórum : convérsi autem ad Deum, ea quæ in hoc mundo chara amplectebántur, amíttunt. Non enim gaudent his rebus, quibus ante gaudébant : et donec fiat in illis amor æternórum, nonnúlla mœstítia sauciántur. Consolabúntur ergo Spíritu sancto, qui máxime proptérea Paráclitus nominátur, id est, consolátor ; ut temporália amitténtes, ætérna lætítia perfruántur.

℟. Média nocte.

Lectio ix.

BEATI, qui esúriunt, et sítiunt justítiam : quóniam ipsi saturabúntur. Jam istos amatóres dicit veri et inconcússi boni. Illo ergo cibo saturabúntur, de quo ipse Dóminus dicit : Meus cibus est, ut fáciam voluntátem Patris mei, quod est justítia : et illa aqua, de qua quisquis bíberit, ut idem dicit, fiet in eo fons aquæ saliéntis in vitam ætérnam. Beáti misericórdes, quóniam ipsórum miserébitur Deus. Beátos esse dicit, qui subvéniunt míseris : quod eis ita repénditur, ut de miséria liberéntur. Te Deum. 17.

Post Laudes diei, dicto Benedicámus Dómino, absolute incipit Matutinum Defunct. ab Invitat., cum Ps. Veníte, et tribus Nocturnis. in quibus duplicantur Añæ. Dicitur ix. ℟. Líbera me, Dómine, de morte ætérna. Ad Laudes similiter duplicantur Añæ : et in fine Laud. non dicitur Ps. De profúndis, sed dicto Pater noster, dicuntur Preces, et Oratio, Fidélium Deus ómnium tantum, ut supra in Vesperis.

DIE III. NOVEMBRIS.

Tertia die infra Octavam omnium Sanctorum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermóne venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

Ex Serm. 18. de Sanctis.

NULLA erit tunc usquam discórdia, sed cuncta cónsona, cuncta conveniéntia : quia ómnium erit Sanctórum una concórdia, pax cuncta et lætítia cóntinet. Tranquílla sunt ómnia et quiéta, jugis splendor, non iste qui nunc est, sed tanto clárior quanto felícior, quia cívitas, ut légitur, illa non egébit lúmine solis, sed Dóminus omnípotens illuminábit eam, et lucérna ejus est Agnus. Ibi Sancti fulgébunt ut stellæ in perpétuas æternitátes, et sicut splendor firmaménti, qui erúdiunt multos.

℟. Præcúrsor Dómini.

Lectio v.

QUAPROPTER nox ibi nulla, nullæ ténebræ, concúrsus núbium nullus, nec frígoris aut ardóris aspéritas ulla : sed talis quædam erit rerum tempéries, qualem nec óculus vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascéndit, nisi illórum, qui ea pérfrui digni inveniúntur, quorum nómina scripta sunt in libro vitæ, qui et lavérunt stolas suas in sánguine Agni, et sunt ante sedem Dei, serviúntque ei die ac nocte. Non est senéctus ibi, nec senectútis miséria, dum omnes occúrrunt in virum perféctum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi.

℟. Isti sunt.

Lectio vj.

VERUM super hæc ómnia est, consociári Angelórum et Archangelórum cœtibus : Thronis étiam et Dominatiónibus, Principátibus, et Potestátibus, omniúmque cœléstium supernárum Virtútum contubérniis pérfrui, et intuéri ágmina Sanctórũ splendídius sidéribus micántia, Patriarchárum fide fulgéntia, Prophetárum spe lætántia, Apostolórum in duódecim tríbubus Israel orbem judicántia ; Mártyrum purpúreis victóriæ corónis lucéntia, Vírginum quoque choros candéntia serta gestántes inspícere.

℟. Sancti mei.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5.

IN illo témpore : Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Augustíni Episcopi.

Lib. 1. *de Sermone Domini in monte, cap.* 2. *et* 3.

BEATI mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. Quam ergo stulti sunt, qui Deum istis exterióribus óculis quærunt, cum corde videátur, sicut álibi scriptum est : Et in simplicitáte cordis quærite illum. Hoc est enim mundum cor, quod est simplex cor. Et quemádmodum lumen hoc vidéri non potest nisi óculis mundis : ita nec Deus vidétur, nisi mundum sit illud, quo vidéri potest. Beáti pacífici, quóniam ipsi fílii Dei vocabúntur. In pace perféctio est, ubi nihil repúgnat : et ídeo fílii Dei pacífici, quóniam nihil in his resístit Deo, et útique fílii similitúdinem patris habére debent.

℟. Sint lumbi.

Lectio viij.

PACIFICI autem in semetípsis sunt qui omnes áni-

mi sui motus componéntes, et subjiciéntes ratióni, id est, menti et spirítui, carnalésque concupiscéntias habéntes edómitas, fiunt regnum Dei. In quo ita sunt ordináta ómnia, ut id, quod est in hómine præcípuum et excéllens, hoc ímperet, céteris non reluctántibus, quæ sunt nobis bestiísque commúnia: atque idípsum quod excéllit in hómine, id est, mens et rátio, subjiciátur potióri, quod est ipsa Véritas, unigénitus Fílius Dei. Neque enim imperáre inferióribus potest, nisi superióri se ipse subjíciat. Et hæc est pax quæ datur in terra homínibus bonæ voluntátis; hæc vita consummáti perfectíque sapiéntis.

℟. Média nocte.

Lectio ix.

De hujúsmodi regno pacatíssimo et ordinatíssimo missus est foras princeps hujus sæculi, qui pervérsis inordinatísque dominátur. Hac pace intrínsecus constitúta atque firmáta, quascúmque persecutiónes ille, qui foras missus est, forínsecus concitáverit, auget glóriam, quæ secúndum Deum est; non áliquid in illo ædifício labefáctans, sed deficiéntibus máchinis suis innotéscere fáciens, quanta fírmitas intus extrúcta sit. Ideo séquitur: Beáti, qui persecutiónem patiúntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum.

Te Deum laudámus. 17.

Vesperæ de S. Carolo cum com. Oct., et SS. Vitalis et Agricolæ, Mart.

DIE IV. NOVEMBRIS.

In Festo S. Caroli, Episcopi et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. liij. præter seq.

Oratio.

Ecclesiam tuam, Dómine, sancti Cároli, Confessóris tui atque Pontíficis, contínua protectióne custódi: ut, sicut illum pastorális sollicitúdo gloriósum réddidit, ita nos ejus intercéssio in tuo semper fáciat amóre fervéntes. Per Dóminum.

Deinde fit com. Oct., ut in ij. Vesp. Festi. 447.

Postea SS. MM. Vitalis et Agricolæ, Aña. Istórum est. ℣. Lætámini.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui sanctórum Mártyrum tuórum Vitális et Agrícolæ solémnia cólimus, eórum apud te intercessiónibus adjuvémur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Carolus Medioláni nóbili Borromæórum família

natus, quanta futúrus esset sanctitáte conspícuus, divína lux super pariéntis matris cubículum noctu corúscans præsignávit. A pueritia clericáli milítiæ adscríptus, Abbatía póstmodum insignítus, patrem admónuit, ne rédditus in rem familiárem converteréntur: quorum ipse nactus administratiónem, quidquid supérerat, expendébat in páuperes. Adoléscens liberálibus disciplínis Papíæ óperam dedit. Castitátem ádeo cóluit, ut impudícas étiam mulíeres, ad labefactándam ejus pudicítiam plúries immíssas, invícta constántia fugáverit. Vigésimum tértium ætátis annum agens, a Pio Quarto, ejus avúnculo, in sacrum Cardinálium collégium cooptátus, insígni pietátis ac virtútum ómnium splendóre prælúxit. Mox ab eódem Mediolanénsis Archiepíscopus creátus, in eo plúrimam óperam adhíbuit, ut juxta sacrosánctum Tridentínum Concílium, quod ejus potíssimum solicitúdine jam tum fúerat absolútum, Ecclésiam sibi commíssam compóneret: atque ut depravátos plebis suæ mores reformáret, præter iterátam sæpius Synodórum celebratiónem, seípsum exímiæ sanctitátis præbuit exémplar. In profligándis hæréticis e pártibus Rhætórum et Helvetiórum, quorum plúrimos ad christiánam fidem convértit, máxime laborávit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Hujus viri cháritas præcípue enítuit, cum, Uritáno Principátu véndito, prétium univérsum ad quadragínta aureórum míllia, una die in páuperes erogávit. Nec minóre pietáte, vigínti míllia, quæ sibi fúerant legáta, distríbuit. Ecclesiásticos provéntus, quibus ab avúnculo copióse fúerat cumulátus, dimísit, nonnúllis reténtis, quibus ad próprios usus, et egenórum necessitátes utebátur. Quo témpore pestis Mediolání grassabátur, doméstieam supelléctilem, ne relícto sibi léctulo, in eósdem aléndos cóntulit, super nuda in pósterum tábula decúmbens: eóque morbo laborántes sédulo invísens, patérno reficiébat afféctu, et Ecclésiæ Sacraménta própriis ipse mánibus adminístrans, mirum in modum solabátur: humíllimis ínterim précibus reconciliátor accédens, pública supplicatióne indícta, fune sibi ad collum alligáto, nudis pédibus étiam offendículo cruentátis, crucem bájulans, semetípsum pro peccátis pópuli hóstiam ófferens, divínam indignatió-

nem avértere satagébat. Ecclesiásticæ libertátis fuit acérrimus propugnátor. Disciplínæ vero restituéndæ sollícitus, a seditiósis, dum oratióni insísteret, torménti béllici laxáta rota, ígneo glóbulo percússus, divína virtúte servátur illæsus.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Abstinentia fuit admirábili : jejunábat sæpíssime, pane tantum et aqua, solis quandóque lupínis conténtus. Noctúrnis vigíliis, aspérrimo cilício, assíduis flagéllis corpus domábat. Humilitátis ac mansuetúdinis studiosíssimus fuit. Oratiónem, ac verbi Dei prædicatiónem, gravíssimis licet curis occupátus, nunquam intermísit. Multas Ecclésias, monastéria, collégia ædificávit. Plura scripsit, ad Episcopórum præsértim instructiónem utilíssima : cujus étiam ópera Parochórum Catechísmus pródiit. Demum in solitúdinem Varálli montis, ubi sculptis imagínibus Domínicæ passiónis mystéria ad vivum repræsentántur, secéssit : ibíque diébus áliquot voluntária castigatióne ásperam, sed Christi dolórum meditatiónibus suávem vitam ducens, in febrim íncidit. Mediolánum revérsus, ingravescénte morbo, cínere ac cilício coopértus, et óculis in Crucifíxi imáginem defíxis, migrávit in cœlum, ætátis anno quadragésimo séptimo, Dómini vero millésimo quingentésimo octogésimo quarto, tértio Nonas Novémbris. Quem miráculis clarum Paulus Quintus Póntifex Máximus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste est qui.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre. lxij.

Pro SS. MM. Vitale, etc.

Lectio ix.

Vitalis, et Agrícola ejus dóminus, in persecutióne Diocletiáni et Maximiáni, Bonóniæ ob Jesu Christi prædicatiónem comprehénsi sunt : cumque Vitális, quo magis précibus et minis tentarétur, ut senténtiam mutáret, eo magis se Christi cultórem ac servum profiterétur, vário tormentórum génere cruciátus, constánter ómnia pérferens, in oratióne spíritum Deo réddidit. Agrícola vero, cum ejus supplícium dilátum esset, si forte torméntis servi permótus, Christo vellet renuntiáre, ejus exémplo magis confirmátus est. Itaque cruci affíxus, Vitáli servo consors et sócius fuit nóbilis martyrii. Eórum córpora ad Judæórum sepúlchra cum essent humáta, a sancto Ambrósio invénta,

in sacrum celebrémque locum transláta sunt.

Te Deum laudámus. 17.

In Laud. com. Oct. ut 446.

Postea SS. Vitalis, etc Mart. Aña. Vestri capílli. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Oratio. Præsta. 451.

In ij. Vesp. com. Oct. 447.

DIE V. NOVEMBRIS.

Quinta die infra Octavam omnium Sanctorum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermóne venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

Ex Serm. 18. de SS.

Ad hanc ígitur óperum salutárium deléctet nos perveníre palmam. Libénter ac prompte certémus omnes in agóne justítiæ, Deo et Christo spectánte, currámus: et qui sæculo et mundo majóres esse jam cœpimus, cursum nostrum nulla sæculi cupiditáte tardémus. Si expedítos, si céleres in óperis agóne curréntes, dies nos últimus invénerit, nusquam Dóminus méritis nostris déerit remunerátor. ℟. Præcúrsor Dómini.

Lectio v.

Qui corónam in persecutióne purpúream pro passióne donábit, ipse in pace vincéntibus pro justítiæ méritis dabit et cándidum. Nam nec Abraham, nec Isaac, nec Jacob occísi sunt, et tamen fídei et justítiæ méritis honoráti inter Patriárchas primi esse meruérunt: ad quorum congregátur convívium quisquis fidélis et justus et laudábilis invenítur. Mémores esse debémus, voluntátem non nostram, sed Dei fácere debére: quia qui fécerit ejus voluntátem, manet in ætérnum, quómodo et ille manet in ætérnum. ℟. Isti sunt.

Lectio vj.

Quapropter, charíssimi, mente íntegra, fide firma, virtúte robústa, charitáte perfécta, paráti ad omnem voluntátem Dei simus, conservántes fórtiter domínica mandáta, in simplicitáte innocéntiam, in charitáte concórdiam, modéstiam in humilitáte, diligéntiam in administratióne, vigilántiam in adjuvándis laborántibus, misericórdiam in fovéndis paupéribus, in defendénda veritáte constántiam, in disciplínæ severitáte censúram, ne áliquid ad exémplum bonórum factórum desit in nobis. Hæc sunt enim vestígia, quæ nobis sancti quique reverténtes in pátriam reliquérunt, ut illórum sémitis inhæréntes, sequerémur et gáudia. ℟. Sancti mei.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5.

In illo témpore: Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Augustíni Epíscopi.

L. 1. de Serm. D. in monte.

Itaque in hoc tértio gradu, in quo sciéntia est, lugétur amíssio summi boni, quia inhærétur extrémis. In quarto autem gradu labor est: ubi veheménter incúmbitur, ut sese ánimus avéllat ab eis, quibus pestífera dulcédine innéxus est. Hic ergo esurítur et sitítur justítia, et multum necessária est fortitúdo: quia non relínquitur sine dolóre, quod cum delectatióne retinétur. Quinto autem gradu perseverántibus in labóre datur evadéndi consílium: quia nisi quisque adjuvétur a superióre, nullo modo sibi est idóneus, ut sese tantis miseriárum implicaméntis expédiat. Est autem justum consílium, ut qui se a potentióri adjuvári vult, ádjuvet et infirmiórem, in quo est ipse poténtior. Itaque beáti misericórdes: quia ipsórum miserébitur Deus.

℟. Sint lumbi.

Lectio viij.

Sexto gradu est cordis mundítia de bona consciéntia bonórum óperum, valens ad contemplándum summum illud bonum, quod solo puro et seréno intelléctu cerni potest. Postrémo est séptima ipsa sapiéntia, id est, contemplátio veritátis, pacíficans totum hóminem, et suscípiens similitúdinem Dei: quæ ita conclúditur: Beáti pacífici, quóniam ipsi fílii Dei vocabúntur. Octáva tamquam ad caput redit, quia consummátum perfectúmque osténdit, et probat. Itaque in prima, et in octáva nominátum est regnum cœlórum: Beáti páuperes spíritu, quóniam ipsórum est regnum cœlórum: et, Beáti qui persecutiónem patiúntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum.

℟. Média nocte.

Lectio ix.

Cum jam dícitur: Quis nos separábit a charitáte Christi? Tribulátio, an angústia, an persecútio, an fames, an núditas, an perículum, an gládius? Septem sunt ergo quæ perfíciunt: nam octáva claríficat, et quod perféctum est, demónstrat, ut per hos gradus perficiántur et céteri, tamquam a cápite rursum exórdiens.

Vidétur ergo mihi étiam septifórmis operátio Spíritus sancti, de qua Isaias lóquitur, his grádibus sententiísque congrúere. Sed ínterest órdinis : nam ibi enumerátio ab excellentióribus cœpit, hic vero ab inferióribus. Ibi namque íncipit a sapiéntia Dei, et désinit ad timórem Dei: sed inítium sapiéntiæ timor Dómini est.

Te Deum laudámus. 17.

DIE VI. NOVEMBRIS.

Sexta die infra Octavam omnium Sanctorum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Sermo 2. de Festo OO. SS.

QUIA Sanctórum ómnium festívam hódie, dilectíssimi, omníque digníssimam devotióne memóriam celebrámus, óperæ prétium puto, de commúni eórum felicitáte, in qua beáta jam réquie perfruúntur, et futúra, quam præstolántur, consummatióne, adjuvánte Spíritu sancto, sermónem fácere charitáti vestræ. Fidélis quippe sermo, et omni acceptióne dignus : ut, quos solémni veneratióne prosequimur, étiam símili conversatióne sequámur : quos beatíssimos prædicámus, ad eórum beatitúdinem tota aviditáte currámus: quorum delectámur præcóniis, sublevémur eórum patrocíniis.

℟. Præcúrsor Dómini.

Lectio v.

Serm. 5. de eod. Festo.

AD quid ergo Sanctis laus nostra? ad quid glorificátio nostra? ad quid nostra hæc ipsa solémnitas? Quo eis terrénos honóres, quos, juxta verácem Fílii promissiónem, honoríficat Pater cœléstis? Quo eis præcónia nostra? Pleni sunt. Prorsus ita est, dilectíssimi : bonórum nostrórum Sancti non egent, nec quidquam eis nostra devotióne præstátur. Plane, quod eórum memóriam venerámur, nostra ínterest, non ipsórum. Vultis scire quantum ínterest nostra? Ego in me (fáteor) ex hac recordatióne séntio desidérium véhemens inflammári, et desidérium triplex.

℟. Isti sunt.

Lectio vj.

VULGO dícitur : Quod non videt óculus, cor non dolet. Oculus meus, memória mea : et cogitáre de Sanctis, quodámmodo eos vidére est. Sic nempe pórtio nostra in terra vivéntium, nec módica sane pórtio, si tamen, ut decet, memóriam afféctio comitétur : sic, inquam, conversátio nostra in cœlis est. Verúmtamen non sic nostra, sicut illórum. Ipsórum enim substántia ibi est,

nostra autem desidéria: ipsi per præséntiam, nos per memóriam ibi sumus.
℟. Sancti mei.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5.

IN illo témpore: Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Augustíni Epíscopi.

L. 1. de S. Dñi in monte, c. 4.

QUAPROPTER, si gradátim tamquam ascendéntes numerémus, primus ibi est timor Dei, secúnda píetas, tértia sciéntia, quarta fortitúdo, quintum consílium, sextus intelléctus, séptima sapiéntia. Timor Dei cóngruit humílibus, de quibus hic dícitur: beáti páuperes spíritu, quóniam ipsórum est regnum cœlórum: id est, non infláti, non supérbi, de quibus Apóstolus dicit: Noli altum sápere, sed time, id est, noli extólli. Píetas cóngruit mítibus. Qui enim pie quærit, honórat sanctam Scriptúram, et non reprehéndit quod nondum intélligit, et proptérea non resístit, quod est mitem esse. Unde hic dícitur: Beáti mites, quóniam ipsi hereditáte possidébunt terram.
℟. Sint lumbi.

Lectio viij.

SCIENTIA cóngruit lugéntibus, qui jam cognovérunt in Scriptúris, quibus malis vincti teneántur, quæ tamquam bona et utília ignorántes appetiérunt; de quibus hic dícitur: Beáti qui lugent nunc. Fortitúdo cóngruit esuriéntibus, et sitiéntibus. Labórant enim desiderántes gáudium de veris bonis, et amórem a terrénis et corporálibus avértere cupiéntes; de quibus hic dícitur: Beáti qui esúriunt, et sítiunt justítiam. Consílium cóngruit misericórdibus: hoc enim unum remédium est de tantis malis evadéndi, ut dimittámus, sicut nobis dimítti vólumus, et adjuvémus, in quo póssumus, álios, sicut et nos, in quo non póssumus, cúpimus adjuvári; de quibus hic dícitur: Beáti misericórdes, quóniam ipsórum miserébitur Deus.
℟. Média nocte.

Lectio ix.

INTELLECTUS cóngruit mundis corde, tamquam purgáto óculo, quo cerni possit, quod corpóreus óculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascéndit; de quibus hic dícitur: Beáti mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt. Sapiéntia cóngruit pacíficis, in quibus jam ordináta sunt ómnia,

nullúsque motus advérsus ratiónem rebéllis est, sed cuncta obtémperant spirítui hóminis, cum et ipse obtémperet Deo; de quibus hic dícitur: Beáti pacífici. Unum autem præmium, quod est regnum cœlórum, pro his grádibus várie nominátum est.

Te Deum laudámus. 17.

DIE VII. NOVEMBRIS.

Septima die infra Octavam omnium Sanctorum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Serm. de Mart. quod aut imitandi, etc. t. 3.

QUI Sanctórum mérita religiósa charitáte mirátur, quique justórum glórias frequénti laude collóquitur, eórum mores sanctos atque justítiam imitétur: quóniam quem deléctat Sancti alicújus méritum, delectáre debet par circa cultum Dei obséquium. Quare aut imitári debet, si laudat; aut laudáre non debet, si imitári detréctat: ut qui álium laudat, laudábilem se reddat, et qui Sanctórum mérita admirátur, mirábilis ipse vitæ sanctitáte reddátur. Nam si proptérea justos fidelésque diligimus, quod in ipsis justítiam fidémque suspícimus, póssumus nos quoque esse quod sunt, si faciámus ipsi quod fáciunt.

℟. Præcúrsor Dómini.

Lectio v.

NEQUE enim diffícile nobis est, quod ab ipsis géritur, imitári, cum sine præcedénti exémplo ab antíquis tália gesta conspícimus: ut non ipsi aliórum æmuli redderéntur, sed æmulándæ virtútis seipsos nobis præbérent exémplum: ut dum nos ex ipsis, et ex nobis álii profíciunt, sic Christus in suis semper servis in Ecclésia sancta laudétur. Unde ab orígine mundi ínnocens Abel occíditur, Enoch Deo placens transfértur, justus Noe invenítur, Abraham fidélis probátur, Moyses mansuétus dignóscitur, Jesus castus, David lenis, Elías accéptus, Dániel sanctus, tres púeri victóres reddúntur.

℟. Isti sunt.

Lectio vj.

APOSTOLI discípuli Christi, credéntium magístri habéntur: e quibus erudíti Confessóres fortíssimi pugnant, Mártyres perfécti triúmphant, et christiáni semper exércitus diábolum Deo armáti debéllant. In istis semper pares virtútes, dissímiles pugnæ, gloriósæ victóriæ. Unde tu, Christiáne, delicátus es miles, si putas te posse sine pugna

víncere, sine certámine triumpháre. Exere vires, fórtiter dímica, atróciter in prælio isto concérta. Considera pactum, conditiónem atténde, milítiam nosce: pactum, quod spopondísti, conditiónem, qua accessísti, milítiam, cui nomen dedísti.

℟. Sancti mei.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5.

In illo témpore: Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Augustíni Episcopi.

L. 1. *de S. Dñi in monte, c.* 4.

In primo gradu, sicut oportébat, pósitum est regnum cœlórum, quod est perféctæ summæque sapiéntiæ ánimæ rationális. Sic ítaque dictum est: Beáti páuperes spíritu, quóniam ipsórum est regnum cœlórum, tamquam dicerétur: Inítium sapiéntiæ timor Dómini. Mítibus heréditas data est, tamquam testaméntum patris cum pietáte quæréntibus. Beáti mites quóniam ipsi hereditáte possidébunt terram. Lugéntibus consolátio, tamquam sciéntibus quid amíserint, et quibus mersi sunt. Beáti qui lugent nunc, quóniam ipsi consolabúntur. Esuriéntibus et sitiéntibus satúritas, tamquam reféctio laborántibus, fortitérque certántibus ad salútem. Beáti qui esúriunt et sítiunt justítiam, quóniam ipsi saturabúntur.

℟. Sint lumbi.

Lectio viij.

Misericordibus misericórdia, tamquam vero et óptimo consílio uténtibus, ut hoc eis exhibeátur a potentióre quod invalidióribus ipsi éxhibent. Beáti misericórdes, quóniam ipsórum miserébitur Deus. Mundis corde facúltas est vidéndi Deum, tamquam purum óculum ad intelligénda ætérna geréntibus. Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. Pacíficis Dei similitúdo est, tamquam perfécte sapiéntibus, formatísque ad imáginem Dei per regeneratiónem renováti hóminis. Beáti pacífici, quóniam ipsi fílii Dei vocabúntur. Et ista quidem in hac vita possunt compléri, sicut compléta esse in Apóstolis crédimus. Nam illa omnímoda et in angélicam formam mutátio, quæ post hanc vitam promíttitur, nullis verbis expóni potest.

℟. Média nocte.

Lectio ix.

Beati ergo, qui persecutiónem patiúntur pro-

pter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Hæc octáva senténtia, quæ ad caput redit, perfectúmque hóminem declárat, significátur fortásse et circumcisióne octáva die in véteri testaménto, et Dómini resurrectióne post sábbatum, qui est útique octávus, idémque primus dies; et celebratióne octavárum feriárum, quas in regeneratióne novi hóminis celebrámus, et número ipso Pentecóstes : nam septenário número sépties multiplicáto, quo fiunt quadragínta novem, quasi octávus ádditur, ut quinquagínta compleántur. Et tamquam redeátur ad caput, quo die missus est Spíritus sanctus, eo in regnum cœlórum dúcimur, et hereditátem accípimus, et consolámur, et páscimur, et misericórdiam conséquimur, et mundámur, et pacificámur. Atque ita perfécti, omnes extrínsecus illátas moléstias pro veritáte et justítia sustinémus. Te Deum laudámus. 17.

Ad Vesp. Duplex, et omnia dicuntur sicut in j. Vesp. Festi. 435. cum com. SS. Mart. Quatuor Coronatorum. Aña. Istórum est. ℣. Exultábunt, ex Laud.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut, qui gloriósos Mártyres fortes in sua confessióne cognóvimus, pios apud te in nostra intercessióne sentiámus. Per Dóminum.

DIE VIII. NOVEMBRIS.

In Octava OO. Sanctorum

Duplex.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Cypriáni Epíscopi et Mártyris, de mortalitáte.

Lectio iv. *In fine.*

CONSIDERANDUM est, fratres dilectíssimi, et idéntidem cogitándum, renuntiásse nos mundo, et tamquam hóspites et peregrínos hic ínterim dégere. Amplectámur diem, qui assígnat síngulos domicílio suo, qui nos isthinc eréptos, et láqueis sæculáribus exsolútos, paradíso restítuit, et regno cœlésti. Quis non péregre constitútus properáret in pátriam régredi ? Quis non ad suos navigáre festínans, ventum prósperum cupídius optáret, ut velóciter charos licéret amplécti ?

℟. Præcúrsor Dómini venit, de quo ipse testátur : * Nullus major inter natos mulíerum Joánne Baptísta. ℣. Hic est Prophéta, et plus quam Prophéta, de quo Salvátor ait. Nullus.

Lectio v.

PATRIAM nostram paradísum computámus, pa-

réntes Patriárchas habére jam cœpimus : quid non properámus et cúrrimus, ut pátriam nostram vidére, ut paréntes salutáre possímus? Magnus illic nos charórum númerus expéctat, paréntum, fratrum, filiórum frequens nos et copiósa turba desíderat, jam de sua immortalitáte secúra, et adhuc de nostra salúte sollícita. Ad horum conspéctum et compléxum veníre, quanta et illis et nobis in commúne lætítia est ! Qualis illic cœléstium regnórum volúptas sine timóre moriéndi, et cum æternitáte vivéndi ! quam summa et perpétua felícitas !

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo : * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio vj.

Illic Apostolórum gloriósus chorus, illic Prophetárum exultántiũ númerus, illic Mártyrum innumerábilis pópulus ob certáminis et passiónis victóriam coronátus. Triumphántes illic Vírgines, quæ concupiscéntiam carnis et córporis continéntiæ róbore subegérunt. Remunerati misericórdes, qui aliméntis et largitiónibus páuperum, justítiæ ópera fecérunt, qui domínica præcépta servántes, ad cœléstes thesáuros terréna patrimónia transtulérunt. Ad hos, fratres dilectíssimi, ávida cupiditáte properémus, et cum his cito esse, ut cito ad Christum veníre contíngat, optémus.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis, * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte, benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5.

In illo témpore : Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. de Serm. Domini in monte, cap. 5.

Beati éritis, inquit, cum vobis maledícent, et persequéntur vos, et dicent omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me : gaudéte, et exultáte, quóniam merces vestra multa est in cœlis. Animadvértat quisquis delícias hujus sæculi, et facultátes rerum temporálium quærit in nómine christiáno, intrínsecus

esse beatitúdinem nostram, sicut de ánima ecclesiástica ore prophético dícitur: Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus. Nam extrínsecus maledícta, et persecutiónes, et detractiónes promittúntur : de quibus tamen magna merces est in cœlis, quæ sentítur in corde patiéntium, eórum qui jam possunt dícere : Gloriámur in tribulatiónibus, sciéntes quod tribulátio patiéntiam operátur, patiéntia autem probatiónem, probátio vero spem, spes autem non confúndit : quia cháritas Dei diffúsa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et.

Lectio viij.

Non enim ista pérpeti fructuósum est, sed ista pro Christi nómine non solum æquo ánimo, sed étiam cum exultatióne toleráre. Non multi hærétici nómine christiáno ánimas decipiéntes, multa tália patiúntur : sed ídeo excludúntur ab ista mercéde, quia non dictum est tantum : Beáti qui persecutiónem patiúntur; sed ádditum est : Propter justítiam. Ubi autem sana fides non est, non potest esse justítia : quia justus ex fide vivit. Neque schismátici áliquid sibi ex ista mercéde promíttant : quia simíliter, ubi cháritas non est, non potest esse justítia. Diléctio enim próximi malum non operátur : quam si habérent, non dilaniárent corpus Christi, quod est Ecclésia.

℟. Média nocte clamor factus est : * Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce.

Pro SS. Quatuor Coronatis.

Lectio ix.

Severus, Severiánus, Carpóphorus, et Victorínus fratres, in persecutióne Diocletiáni deórum cultum líbere detestántes, plumbátis cæsi, in verbéribus vitam pro Christi nómine profudérunt. Quorum córpora cánibus objécta, cum ab illis intácta diu fuíssent, subláta a Christiánis via Lavicána, tértio ab Urbe lápide, in arenária sepeliúntur prope sepúlchrum sanctórum Mártyrum Cláudii, Nicóstrati, Symphoriáni, Castórii, et Simplícii, qui, eódem Imperatóre, passi erant, quod, cum essent summi sculptóres, nullo modo addúci po-

túerant, ut idolórum státuas fácerent : et ad solis simulácrum ducti ut illud veneraréntur, nunquam commissúros se dixérunt, ut adorárent ópera mánuum hóminum. Quámobrem in cárcerem conjécti, cum ibi multos dies in eódem propósito perstitíssent, primum scorpiónibus cæsi, deínde vivi plúmbeis lóculis inclúsi, in flumen dejiciúntur. Exstat in Urbe Ecclésia sub nómine sanctórum Quátuor Coronatórum, quorum diu ignóta nómina, divínitus póstea patefácta sunt : ubi non solum illórum quátuor, sed étiam horum quinque Mártyrum córpora honorífice sepúlta sunt, et eórum festívitas sexto Idus Novémbris celebrátur.

Te Deum laudámus. 17.

In Laud. pro com. SS. MM. Quatuor Coronat. Aña. Vestri. ℣. Lætámini. ex j. Vesp. Oratio. Præsta. 460.

In ij. Vesp. fit a Cap. de seq. cum com. Octavæ. et S. Theodori. Mart.

DIE IX. NOVEMBRIS.

Dedicat. Basilicæ Salvatoris. Duplex.

Omnia ut in Comm. Dedic. Eccl. cxix. præter Lect.

Et fit com. Oct. omnium Sanctorum ut in ij. Vesp. Festi. 447.

Deinde S. Theodori. Mart. Aña. Iste Sanctus. ℣. Glória.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Theodóri, Mártyris tui, confessióne gloriósa circúmdas et prótegis : præsta nobis ex ejus imitatióne profícere, et oratióne fulcíri. Per Dñum.

In primo Nocturno.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 21. *c*

Et venit unus de septem Angelis habéntibus phíalas plenas septem plagis novíssimis, et locútus est mecum, dicens : Veni et osténdam tibi sponsam, uxórem Agni. Et sústulit me in spíritu in montem magnum et altum, et osténdit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendéntem de cœlo a Deo, habéntem claritátem Dei : et lumen ejus símile lápidi pretióso tamquam lápidi jáspidis, sicut crystállum.

℟. In dedicatióne templi decantábat pópulus laudem, * Et in ore eórum dulcis resonábat sonus. ℣. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et vénient ad eam omnes gentes. Et.

Lectio ij.

Et habébat murum magnum et altum, habéntem portas duódecim : et in portis Angelos duódecim, et nómina inscrípta, quæ sunt nómina duódecim tríbuum filiórum Israel. Ab Oriénte

portæ tres, et ab Aquilóne portæ tres, et ab Austro portæ tres, et ab Occásu portæ tres. Et murus civitátis habens fundaménta duódecim, et in ipsis duódecim nómina duódecim Apostolórum Agni. Et qui loquebátur mecum, habébat mensúram arundíneam áureã, ut metirétur civitátem, et portas ejus, et murum.

℟. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles: * Et vénient ad eam omnes gentes, et dicent: Glória tibi, Dómine. ℣. Veniéntes autem vénient cum exultatióne, portántes manípulos suos. Et vénient.

Lectio iij.

Et cívitas in quadro pósita est, et longitúdo ejus tanta est quanta et latitúdo: et mensus est civitátem de arúndine áurea per stádia duódecim míllia: et longitúdo, et altitúdo, et latitúdo ejus æquália sunt. Et mensus est murum ejus centum quadragínta quátuor cubitórum, mensúra hóminis, quæ est Angeli. Et erat structúra muri ejus ex lápide jáspide; ipsa vero cívitas, aurũ mundum símile vitro mundo.

℟. Bénedic, Dómine, domum istam, quam ædificávi nómini tuo. Veniéntium in loco isto. * Exáudi preces in excélso sólio glóriæ tuæ. ℣. Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus, et oráverit ad sanctuárium tuum. Exáudi preces in excélso. Glória Patri. Exáudi preces in excélso.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ritus, quos in consecrándis Ecclésiis et altáribus Romána servat Ecclésia, beátus Silvéster Papa primus instítuit. Nam etsi jam ab Apostolórum témpore loca fuérunt Deo dicáta, quæ a quibúsdam Oratória, ab áliis Ecclésiæ dicebántur, ubi colléctæ fiébant per unam sábbati, et christiánus pópulus oráre, Dei verbum audíre, et Eucharistíam súmere sólitus erat: non tamen illa ádeo solémni ritu consecrabántur, nec in eis adhuc in títulum eréctum erat altáre, quod chrísmate delibútum, Dómini nostri Jesu Christi, qui altáre, hóstia, et sacérdos noster est, figúram exprímeret.

℟. Orántibus in loco isto, * Dimítte peccáta pópuli tui, Deus, et osténde eis viam bonam per quam ámbulent, et da glóriam in loco isto. ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimítte.

Lectio v.

Sed ubi Constantínus Imperátor per Baptísmi Sa-

cramentum sanitátem salutémque consecútus est, tum primum lege ab eo lata concéssum est toto orbe terrárum, Christiáni ut Ecclésias ædificárent : quos ille non solum edícto, sed étiam exémplo ad sacram ædificatiónem est cohortátus. Nam et in suo Lateranénsi palátio Ecclésiam Salvatóri dedicávit, et ei continéntem Basílicam nómine sancti Joánnis Baptístæ cóndidit, eo loco, quo ipse baptizátus a sancto Silvéstro, a lepra mandátus est : quam idem Póntifex consecrávit quinto Idus Novémbris : cujus consecratiónis memória celebrátur hodiérno die, quo primum Romæ públice Ecclésia consecráta est, et imágo Salvatóris in paríete depícta pópulo Románo appáruit.

℟. O quam metuéndus est locus iste! * Vere non est hic áliud nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere.

Lectio vj.

Quod si beátus Silvéster póstea in consecratióne altáris Príncipis Apostolórum decrévit, ut deínceps nisi ex lápide altária non ædificaréntur, tamen Basílicæ Lateranénsis altáre fuit e ligno eréctum : quod mirum non est. Nam cum a sancto Petro usque ad Silvéstrum, propter persecutiónes, Pontífices certo loco consístere non possent, quocúmque eos necéssitas compulísset, sive in cryptas, sive in cœmetéria, sive in ædes piórum, super illo altári lígneo ad arcæ similitúdinem cóncavo, Sacra faciébant. Quo altári sanctus Silvéster, réddita Ecclésiæ pace, honóris causa Príncipis Apostolórum, qui in illo sacrificásse dícitur, et reliquórum Pontíficum, qui usque ad id tempus ad mystéria conficiénda eo usi fúerant, in Lateranénsi prima Ecclésia collocáto, sancívit, ne quisquam in eo præter Románum Pontíficem, Missam deínceps celebráret. Eámdem Ecclésiam incéndiis, vastatiónibus, terræ ínsuper mótibus disjéctam eversámque, ac sédula Summórum Pontíficum cura reparátam, nova póstmodum molitióne restitútam, Benedíctus Décimus tértius Póntifex Máximus, Ordinis Prædicatórum, die vigésima octáva Aprílis anni millésimi septingentésimi vigésimi sexti, ritu solémni consecrávit, ejúsque celebritátis memóriam hac die recoléndam státuit.

℟. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in títulum, fundens óleum désuper, vo-

tum vovit Dómino : * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere. Glória Patri. Vere.

In iij. Nocturno Homilia in Evangelium Ingréssus Jesus, de Communi Dedicat. Eccl. cxxviij.

Pro S. Theodoro Mart.

Lectio ix.

THEODORUS, miles christiánus, Maximiáno Imperatóre, quod idolórum fanum incendísset comprehénsus, cum a Præfécto legiónis pœna ei remitterétur, si pœnitens facti christiánam fidem execrarétur, constánter in fídei confessióne persevérans, missus est in cárcerem : ubi úngulis excarnificátus, dum costæ nudaréntur, lætus canébat : Benedícam Dóminum in omni témpore. Quare in ardéntem rogum injéctus, in oratióne et divínis láudibus ánimam Christo réddidit quinto Idus Novémbris. Cujus corpus Eusébia matróna síndone involútum sepelívit in suo prædio.

Te Deum laudámus. 17.

In Laudibus fit commem. S. Theodori, Mart. Aña. Qui odit. ℣. Justus. Oratio. Deus, qui nos beáti. 463.

In Vesperis commemoratio sequentis et SS. Martyrum, ut infra.

DIE X. NOVEMBRIS.

In Festo S. Andreæ Avellini, Confessoris.

Semiduplex.

Aña. Similábo. ℣. Amávit.

Oratio.

DEUS, qui in corde beáti Andréæ, Confessóris tui, per árduum quotídie in virtútibus proficiéndi votum, admirábiles ad te ascensiónes disposuísti : concéde nobis, ipsíus méritis et intercessióne, ita ejúsdem grátiæ partícipes fíeri ; ut perfectióra semper exequéntes, ad glóriæ tuæ fastígium felíciter perducámur. Per Dóminum.

Deinde SS. MM. Tryphonis, etc. Aña. Istórum est. ℣. Lætámini.

Oratio.

FAC nos, quæsumus Dómine, sanctórum Mártyrum tuórum Tryphónis, Respícii, et Nymphæ semper festa sectári : quorum suffrágiis, protectiónis tuæ dona sentiámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANDREAS Avellinus, dictus ántea Lancellóttus, apud Castrum novum Lucániæ pagum natus, inter ipsa infántiæ primórdia futúræ sanctitátis non obscúra præbuit indícia. Adoléscens ad lítteras addiscéndas patérna e

domo egréssus, lúbricam illíus ætátis sémitam inter bonárum ártium stúdia ita perégit, ut sapiéntiæ iní tium, quod est timor Dómini, ob óculos potíssimum habére nunquam prætermíserit. Cum egrégia proínde forma exímium castitátis stúdium conjúnxit, quo impudícas sæpe mulíerum insídias elúsit, intérdum étiam apértam vim propulsávit. Clericáli milítiæ jam pridem adscríptus, Neápolim se cóntulit, ut legálibus disciplínis vacáret; ibíque jurisprudéntiæ láuream adéptus, atque intérea ad sacerdotálem dignitátem evéctus, causárum patrocínia in foro duntáxat ecclesiástico, proque privátis quibúsdam persónis, juxta sacrórum Cánonum sanctiónes, ágere cœpit. Verum cum aliquándo inter causam agéndam leve ei mendácium excidísset, mox vero fortúita sacrárum Scripturárum lectióne in illa verba incidísset : Os quod mentítur occídit ánimam; tanto ejus culpæ dolóre ac pœniténtia corréptus est, ut statim ab ejúsmodi vitæ institúto sibi recedéndum esse dúxerit. Itaque abdicátis forénsibus curis, se totum divíno cúltui sacrísque ministériis mancipávit. Cumque ecclesiásticæ virtútis exémplis eminéret, sanctimoniálium regímini a tunc existénte Archiepíscopo Neapolitáno præféctus fuit. Quo in múnere cum pravórum hóminum ódia subiísset, primo quidem intentátæ sibi necis perículum declinávit, mox vero per sicárium tribus in fácie accéptis vulnéribus, injúriæ atrocitátem æquo ánimo pértulit. Tunc perfectióris vitæ desidério flagrans, ut inter Cléricos Reguláres adscriberétur supplíciter postulávit, votíque compos factus, ob ingéntem quo æstuábat Crucis amórem, ut sibi Andréæ nomen imponerétur, précibus impetrávit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Arctioris ítaque vitæ currículum álacri stúdio ingréssus, in eas máxime virtútis exercitatiónes incúbuit, ad quas sese árduis étiam emíssis votis obstrínxit : áltero scílicet suæ ipsíus voluntáti júgiter obsisténdi, áltero vero in via christiánæ perfectiónis semper ultérius progrediéndi. Reguláris disciplínæ cultor assíduus, et in ea promovénda, cum áliis præésset, studiosíssimus fuit. Quidquid ab institúti sui offícii et régulæ præscrípto supérerat témporis, oratióni et animárum salúti tribuébat. In confessiónibus excipiéndis mira ejus píetas et pru-

déntia enítuit; vicos et óppida Neápoli finítima evangélicis ministériis magno cum animárum lucro frequens lustrábat. Quam ardéntem erga próximos sancti viri charitátem signis étiam Dóminus illustrávit. Cum enim intempésta nocte ab audíta ægri confessióne domum redíret, ac plúviæ ventorúmque vis prælucéntem facem extinxísset, non solum ipse cum sóciis inter effusíssimos imbres nihil madefáctus est, verum étiam, inusitáto splendóre e suo córpore mirabíliter emicánte, sóciis inter densíssimas ténebras iter monstrávit. Abstinéntia, et patiéntia, necnon abjectióne atque ódio sui summópere præstitit. Necem fratris fílio illátam imperturbáto ánimo tulit, ac suos ab omni ulciscéndi cupiditáte compéscuit, imo étiam pro interfectóribus opem, et misericórdiam júdicum implorávit.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

PLURIBUS in locis Clericórum regulárium Ordinem propagávit, eorúmque domicília Medioláni, et Placéntiæ instítuit. Illíus óperam sanctus Cárolus Borromæus, et Paulus de Arétio cléricus reguláris, Cardináles, quibus erat acceptíssimus, in pastorális múneris curis adhibuérunt. Deíparam Vírginem singulári amóre et cultu prosequebátur. Angelórum collóquio pérfrui méruit, quos, cum divínas laudes persólveret, e regióne concinéntes se audísse testátus est. Dénique post heróica virtútum exémpla, prophetíæ quoque dono illústris, quo et secréta córdium, et abséntia, et futúra prospéxit, annis gravis, et labóribus fractus, ad aram celebratúrus, in verbis illis tértio repetítis: Introíbo ad altáre Dei, repentíno apoplexíæ morbo corréptus est; mox Sacraméntis rite munítus, placidíssime inter suos ánimam efflávit. Ejus corpus Neápoli in Ecclésia sancti Pauli ad hæc usque témpora eo frequentíssimo pópuli concúrsu cólitur, quo fuit elátum. Illum dénique insígnibus in vita et post mortem miráculis clarum Clemens Undécimus Póntifex Máximus solémni ritu Sanctórum catálogo adscrípsit.

℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi. lxxxij.

Pro SS. MM. Tryphone, etc.

Lectio ix.

TRYPHON, Décio Imperatóre, cum Jesu Christi fidem prædicans, omnes ad ejus cultum perdúcere conarétur, a Décii satellítibus

comprehénsus, primum equúleo torquétur, et úngulis férreis excarnificátur: deínde sublímibus pédibus candéntibus clavis confíxus, fústibus cæditur, et admótis fácibus ardéntibus adúritur. Quæ cum ómnia fórtiter feréntem vidísset Respícius tribúnus, ad Christi Dómini fidem convérsus, statim se Christiánum esse palam proféssus est. Qui várie cruciátus, una cum Tryphóne rápitur ad Jovis simulácrum: quæ státua, Tryphóne oránte, cóncidit. Quare plumbátis crudelíssime contúsi, nobilíssimum martyrium consecúti sunt, quarto Idus Novémbris. Eódem die virgo quædam, cui nomen Nympha, cum Jesum Christum verum esse Deum clara voce testarétur, martyrii palmam ad virginitátis corónam adjúnxit.

Te Deum laudámus. 17.

In Laud. fit com. SS. MM. Tryphonis, etc. Aña. Vestri capílli. ℣. Exultábunt. Oratio. Fac nos. 466.

Vesp. de seq., cum com. præc. et S. Mennæ, ut infra.

DIE XI. NOVEMBRIS.

In Festo S. Martini, Episc. et Confessoris.

Duplex.

Ad Vesp., Añæ de Laud., Psalmi de Dñica. 134. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 138.

Capit. Hymnus et ℣. de Comm. Conf. Pont. liij.

Ad Magnificat, Aña

O beátum virum, cujus ánima paradísum póssidet: unde exúltant Angeli, lætántur Archángeli, chorus Sanctórum proclámat, turba Vírginum invítat! Mane nobíscum in ætérnum.

Oratio.

Deus, qui cónspicis, quia ex nulla nostra virtúte subsístimus: concéde propítius; ut, intercessióne beáti Martíni, Confessóris tui atque Pontíficis, contra ómnia advérsa muniámur. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Andreæ Avellini, Aña. Hic vir. ℣. Justum. Oratio. Deus, qui in corde. 466.

Postea S. Mennæ, Mart. Aña. Iste Sanctus. ℣. Glória.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus; ut, qui beáti Mennæ, Mártyris tui, natalítia cólimus, intercessióne ejus, in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Ad Matutinum; Invitat.

Laudémus Deum nostrum * in confessióne beáti Martíni. Ps. Veníte. 2.

Hymn. Iste Conféssor. liij.

In primo Nocturno.

Aña. Martínus adhuc catechúmenus hac me veste contéxit. Psalmi de Comm. unius Mart. xxiij.

Aña. Sanctæ Trinitátis fidem Martínus conféssus est, et Baptísmi grátiam percépit.

Aña. Ego signo crucis non clypeo protéctus, aut gálea, hóstium cúneos penetrábo secúrus.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Lectiones. Fidélis sermo, de Communi. lvj.

℟. j. Hic est Martínus, eléctus Dei Póntifex, cui Dóminus post Apóstolos tantam grátiam conférre dignátus est, * Ut in virtúte Trinitátis Deíficæ mererétur fíeri trium mortuórum suscitátor magníficus. ℣. SanctæTrinitátis fidem Martínus conféssus est. Ut.

℟. ij. Dómine, si adhuc pópulo tuo sum necessárius, non recúso subíre propter eos labórem: * Fiat volúntas tua. ℣. Oculis ac mánibus in cœlum semper inténtus, invíctum ab oratióne spíritum non relaxábat. Fiat.

℟. iij. O beátum virum Martínum Antístitem, * Qui nec mori tímuit, nec vívere recúsavit! ℣. Dómine, si adhuc pópulo tuo sum necessárius, non recúso labórem: fiat volúntas tua. Qui. Glória Patri. Qui.

In secundo Nocturno.

Aña. Confído in Dómino, quod fília mea précibus tuis reddénda sit sanitáti.

Aña. Tetrádius, cógnita Dei virtúte, ad baptísmi grátiam pervénit.

Aña. O ineffábilem virum, per quem nobis tanta mirácula corúscant!

℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Lectio iv.

Martinus, Sabáriæ in Pannónia natus, cum décimum attigísset annum, invítis paréntibus, ad Ecclésiam confúgiens, in catechumenórum númerum adscríbi vóluit. Quíndecim annos natus in milítiam proféctus, primum in Constántii, deínde Juliáni exércitu militávit. Qui cum nihil habéret præter arma, et vestiméntum quo tegebátur, Ambiáni, páuperi ac nudo ab eo peténti, ut Christi nómine sibi eleemósynam tribúeret, partem chlámydis dedit. Cui sequénti nocte Christus dimidiáta illa veste indútus appáruit, hanc mittens vocem: Martínus catechúmenus hac me veste contéxit.

℟. Oculis ac mánibus in cœlum semper inténtus. * Invíctum ab oratióne spíritum non relaxábat. ℣. Dum Sacraménta offérret beátus Martínus, globus ígneus appáruit super caput ejus. Invíctum.

Lectio v.

DECEM et octo annos cum habéret, baptizátus est. Quare relícta militári vita, ad Hilárium Pictaviénsem Epíscopum se cóntulit, a quo in Acolythórum númerum redáctus est. Post factus Epíscopus Turonénsis, monastérium ædificávit, ubi cum octogínta mónachis sanctíssime aliquándiu vixit. Qui cum póstea ad Candacénsem vicum suæ diœcésis in gravem febrim incidísset, assídua Deum oratióne precabátur, ut se ex illo mortáli cárcere liberáret. Quem audiéntes discípuli, sic rogábant: Cur nos, pater, déseris? cui nos míseros derelínquis? Quorum voce commótus Martínus, ita Deum orábat: Dómine, si adhuc pópulo tuo sum necessárius, non recúso labórem.

℟. Beátus Martínus óbitum suum longe ante præscívit, dixítque frátribus, * Dissolutiónem sui córporis imminére, quia judicábat se jam resólvi. ℣. Víribus córporis cœpit repénte destítui, convocatísque discípulis dixit. Dissolutiónem.

Lectio vj.

SED cum eum in illa veheménti febre supínum orántem vidérent discípuli, supplíciter ab eo petiérunt, ut, convérso córpore, tantísper, dum remítteret morbi vis, pronus conquiésceret. Quibus Martínus: Sínite me, inquit, cœlum pótius, quam terram aspícere, ut suo jam itínere itúrus ad Dóminum spíritus dirigátur. Instánte jam morte, viso humáni géneris hoste: Quid, inquit, astas, cruénta béstia? nihil in me funéste repéries. Ea in voce, unum et octogínta annos natus, ánimam Deo réddidit: quam Angelórum chorus excépit, eósque divínas canéntes laudes multi, in primísque sanctus Severínus Coloniénsis Epíscopus, audiérunt.

℟. Dixérunt discípuli ad beátum Martínum: Cur nos, pater, déseris, aut cui nos desolátos relínquis? * Invádent enim gregem tuum lupi rapáces. ℣. Scimus quidem desideráre te Christum, sed salva sunt tibi tua præmia, nostri pótius miserére, quos déseris. Invádent. Glória Patri. Invádent.

In tertio Nocturno.

Aña. Dóminus Jesus Christus non purpurátum, aut diadémate reniténtem se ventúrum esse prædíxit.

Aña. Sacérdos Dei Martíne, apérti sunt tibi cœli, et regnum Patris mei.

Aña. Sacérdos Dei Martíne, pastor egrégie, ora pro nobis Deum.

℣. Tu es sacérdos in ætér-

num. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 11. *e*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Nemo lucérnam accéndit, et in abscóndito ponit, neque sub módio : sed supra candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homilía S. Ambrósii Episc. *Lib.* 7. *Comment. in Lucæ c.* 11. *post initium.*

Quia in superióribus Ecclésiam Synagógæ prætulit, hortátur nos, ut fidem pótius nostram ad Ecclésiam transferámus. Lucérna enim fides est, juxta quod scriptum est : Lucérna pédibus meis verbum tuum, Dómine. Verbum enim Dei fides nostra est : verbum Dei lux est. Lucérna est fides. Erat lux vera, quæ illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. Lucérna autem lucére non potest, nisi aliúnde lumen accéperit.

℟. O beátum virum in cujus tránsitu Sanctórum canit númerus, Angelórum exúltat chorus, * Omniúmque cœléstium Virtútum occúrrit psalléntium exércitus. ℣. Ecclésia virtúte roborátur, sacerdótes Dei revelatióne glorificántur, quem Míchael assúmpsit cum Angelis. Omniúmque.

Lectio viij.

Hæc est lucérna, quæ accénditur, virtus scílicet nostræ mentis et sensus, ut drachma illa possit, quæ períerat, reperíri. Nemo ergo fidem sub lege constítuat. Lex enim intra mensúram est, ultra mensúram grátia : lex obúmbrat, grátia claríficat. Et ídeo nemo fidem suam intra mensúram legis inclúdat, sed ad Ecclésiam cónferat, in qua septifórmis Spíritus relúcet grátia, quā princeps ille sacerdótum fulgóre supérnæ divinitátis illúminat, ne eam legis umbra restínguat. Dénique lucérna illa, quam matutínis vespertinísque tempóribus, ritu véteri, Judæórum princeps sacerdótum solébat accéndere, velut sub módio sita legis evánuit : et cívitas illa Jerúsalem, quæ in terris est, quæ occídit Prophétas, quasi in conválle fletus pósita delitéscit : illa autem Jerúsalem, quæ in cœlo est, in qua mílitat fides nostra, in illo altíssimo ómnium locáta monte, hoc est Christo, non potest ténebris et ruínis hujus mundi abscóndi, sed fulgens candóre solis ætérni, luce nos grátiæ spirituális illúminat.

℟. Martínus Abrahæ sinu lætus excípitur : Martínus, hic pauper et módicus, * Cœlum dives ingréditur,

hymnis cœléstibus honorátur. ℣. Martínus Epíscopus migrávit a sæculo, vivit in Christo gemma sacerdótum. Cœlum. Glória Patri. Cœlum.

Pro S. Menna, Martyre.

Lectio ix.

MENNAS Ægyptius, christiánus miles, in persecutióne Diocletiáni et Maximiáni Imperatórum, cum pœniténtiæ causa in solitúdinem secessísset, natáli die Imperatórū, quo pópulus celébri spectáculo tenebátur, in theátrum prosíliens, líbera voce Gentílium superstitiónem insectabátur. Quámobrem comprehénsus, et Pyrrho Præside, in Metrópoli Cottiénsium Phrygiæ vinctus, loris crudéliter cæditur: deínde equúleo tortus, lampádibus ardéntibus ad corpus admótis, plagísque cilício confricátis, tum per tríbulos et virgas férreas mánibus ac pédibus colligátis tractus, plumbátis étiam contúsus, demum gládio interfícitur, in ignémque conjícitur. Corpus inde a Christiánis eréptum sepúltum est, ac póstea Constantinópolim translátum.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1 Dixérunt discípuli * ad beátum Martínum: Cur nos pater, déseris, aut cui nos desolátos relínquis? Invádent enim gregem tuum lupi rapáces. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2 Dómine, * si adhuc pópulo tuo sum necessárius, non recúso labórem, fiat volúntas tua.

3. O virum ineffábilem, * nec labóre victum, nec morte vincéndum, qui nec mori tímuit, nec vívere recusávit!

4. Oculis ac mánibus in cœlum semper inténtus invíctum ab oratióne spíritum non relaxábat, allelúia.

5 Martínus Abrahæ sinu * lætus excípitur: Martínus, hic pauper et módicus, cœlum dives ingréditur, hymnis cœléstibus honorátur.

Capit., Hymn. et ℣. de Comm. Conf. Pont.

Ad Benedictus, Aña.

O beátum virum, cujus ánima paradísum póssidet: unde exúltant Angeli, lætántur Archángeli, chorus Sanctórum proclámat, turba Vírginum invítat! Mane nobíscum in ætérnum.

Oratio.

DEUS, qui cónspicis, quia ex nulla nostra virtúte subsístimus: concéde propítius; ut, intercessióne beáti Martíni, Confessóris tui atque Pontíficis, contra ómnia advérsa muniámur. Per Dóminum.

Et fit com. S. Mennæ Mart., Aña. Qui odit. ℣. Justus. Oratio. Præsta. 469.

Ad Horas Añæ de Laud. Capit. et ℟℟. br. de Comm. Conf. Pont. lxiv.

In ij. Vesp. Añæ de Laud. Ps. de Dñica. 134. et loco ult., Ps. Meménto. 145.

Capitulum et Hymnus de Comm. Conf. Pont. liij.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnificat, Aña.

O beátum Pontíficem, qui totis viscéribus diligébat Christum Regem, et non formidábat impérii principátum! o sanctíssima ánima, quam etsi gládius persecutóris non ábstulit, palmam tamen martyrii non amísit!

Et fit com. sequentis.

DIE XII. NOVEMBRIS.

In Festo S. Martini, Papæ et Mart.

Semiduplex.

Aña. Iste Sanctus. ℣. Glória.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Martíni, Mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalitia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Martinus, Tudérti in Umbria natus, inítio Pontificátus et lítteris et legatiónibus missis óperam dedit, ut Paulum Constantinopolitánum Patriárcham a nefária hæresi ad Cathólicæ fídei veritátem revocáret. Qui, Constánte Imperatóre hærético fretus, eo améntiæ progréssus fúerat, ut Sedis Apostólicæ Legátos várie in ínsulas relegárit. Quo ejus scélere commótus Póntifex, coácto Romæ Concílio centum quinque Episcopórum, eum condemnávit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Quæ causa fuit Constánti mitténdi in Itáliam Olympium Exárchum, ut Martínum Pontíficem interficiéndum, aut ad se perducéndũ curáret. Igitur Olympius Romam véniens, lictóri mandat ut Pontíficem, dum in Basílica sanctæ Maríæ ad Præsépe Missárum solémnia celebráret, occíderet. Quod ubi lictor aggréditur, cæcus repénte factus est.

℟. Desidérium ánimæ.

Lectio vj.

Constanti autem Imperatóri ex eo témpore multæ calamitátes incidérunt: quibus níhilo mélior factus, Theodórum Callíopam ad Urbem mittens, ímperat ut Pontífici manus injíciat. A quo per fraudem captus Martínus, et Constantinópolim perdúctus, deinde in Cher-

ionésum relegátus, ibi ob Cathólicam fidem ærúmnis conféctus, prídie Idus Novémbris cessit e vita, clarus miráculis. Cujus corpus Romam póstea translátum, in Ecclésia cónditum est, quæ sanctórum Silvéstri et Martíni nómine dedicáta erat. Præfuit Ecclésiæ annos sex mensem unum, dies viginti sex. Hábuit Ordinatiónes duas mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros úndecim, Diáconos quinque, Epíscopos per divérsa loca trigínta tres.

℟. Stola jucunditátis.

In iij. Nocturno Homilia in Evang., Si quis venit ad me, de Communi j. loco. xxx.

℟. viij. Dómine, præveni-s ti eum. xxxj.

In ij. Vesp. a Capit. fit de seq., com. præc.

DIE XIII. NOVEMBRIS.

In Festo S. Didaci, Conf. Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui dispositióne mirábili infírma mundi éligis, ut fórtia quæque cónfundas: concéde propítius humilitáti nostræ; ut piis beáti Dídaci Confessóris tui précibus ad perénnem in cœlis glóriam sublimári mereámur. Per Dóminum.

Pro com. S. Martini, Papæ et Mart. Aña. Qui vult. ℣. Justus. Orat. Deus, qui. 474.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

DIDACUS Hispánus ex óppido sancti Nicolái de Portu diœcésis Hispalénsis, ab ineúnte ætáte, pii sub sacerdótis disciplina sanctióris vitæ, solitária in Ecclésia, tyrocinium exércuit. Deinde ut fírmius Deo se conjúngeret, in convéntu de Arizáfa Fratrum Minórum (quos Observántes vocant) sancti Francísci régulam in statu laicáli proféssus est. Magna ibi alacritáte húmilis obediéntiæ, et reguláris observántiæ jugum súbiens, contemplatióni imprimis déditus, mira Dei luce perfundebátur, ádeo ut de rebus cœléstibus, litterárum expers, mirándum in modum, et plane divinitus loquerétur.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

CANARIIS in insulis, ubi frátribus sui Ordinis præfuit, multa perpéssus, martyrii æstuans desidério, plures infidéles, verbo et exémplo, ad Christi fidem convértit. Romam véniens anno Jubilæi, Nicoláo Quinto Pontífice, ægrotórum curæ in convéntu Aræ cœli

destinátus, eo charitátis afféctu munus hoc exércuit, ut Urbe annónæ inópia laboránte, ægrótis tamen, quorum aliquándo úlcera étiam lambéndo abstergébat, nihil pénitus necessárii deféccrit. Exímia quoque fides, et grátia curatiónum in eo elúxit, cum lámpadis, quæ collucébat ante imáginem beatíssimæ Dei Genitrícis, quam summa devotióne colébat, óleo ægros inúngens, signo Crucis imprésso, multórum morbos mirabíliter sanáverit.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Demum Complúti finem sibi vitæ adésse intélligens, lácera et obsoléta indútus túnica, conjéctis in Crucem óculis, singulári devotióne illis verbis ex sacro hymno pronuntiátis: Dulce lignum, dulces clavos, dúlcia ferens póndera, quæ fuísti digna portáre Regem cœlórum, et Dóminum, ánimam Deo réddidit, prídie Idus Novémbris, anno Dómini supra millésimum quadringentésimo sexagésimo tértio. Ejus corpus cum menses non paucos (ut pio confluéntium desidério fíeret satis) insepúltum mansísset, quasi jam incorruptiónem indúerit, odórem suavíssimum efflávit. Illum multis, et illústribus miráculis clarum Sixtus Quintus Póntifex Máximus Sanctórum número adscrípsit.

℟. Iste homo.

In iij. Nocturno Hom. in Evang. Nolíte timére, ij. loco. lxxxviij.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE XV. NOVEMBRIS.

In Festo S. Gertrudis. Virg. Duplex.

Omnia de Comm. Virg. xcij. præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui in corde beátæ Gertrúdis Vírginis jucúndam tibi mansiónẽ præparásti: ipsíus méritis et intercessióne, cordis nostri máculas cleménter abstérge, et ejúsdem tríbue gaudére consórtio. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Gertrudis, Islébii in Saxónia nóbili génere nata, quinquénnis in monastério Rodardénsi, Ordinis sancti Benedícti, virginitátem suam, ac seípsam Jesu Christo óbtulit. Quo ex témpore a mundánis rebus prorsus aliéna, virtutique sédulo inténta, cœléstis vitæ genus instítuit. Ad humaniórum litterárum notítiam, rerum divinárum cognitiónem adjúnxit. Quarum meditatióne veheméntius ad virtútem incénsa,

›revi christiánam perfectió- ıem adépta est. De Christo júsque vitæ mystériis sæ- ›enúmero pio cum ánimi ensu loquebátur : unámque)ei glóriam cógitans, ad llam vota sua ómnia, et .ctiónes referébat. Quamvis .utem multis exímiis natú- æ et grátiæ donis a Deo .ucta esset, ita tamen sibi psa vilescébat, ut inter)ræcípua divínæ bonitátis nirácula hoc item memo- árct, quod se indigníssi- nam misericórditer susti- ıéret.

;. Propter veritátem.

Lectio v.

T RIGESIMUM ætátis annum agens, primum Rodar- énsis monastérii, ubi re- igiósam vitam est proféssa, eínde Elpediáni præses lécta, quadragínta annó- um spátio, ea charitáte, rudéntia, et reguláris di- ciplínæ stúdio munus obí- it, ut cœnóbium religiósæ erfectiónis domicílium vi- erétur. Utrobíque vero, icet esset ómnium mater t magístra, ómnium tamen nínima habéri volébat, ac lemissióne pari minístram e exhibébat. Quo libérius)eo vacáret, vigíliis, abs- inéntia, aliísque cruciáti- ›us corpus afflíxit, sempér- ıue sui símilis, morum in- ıocéntiam, mansuetúdinem, ıc patiéntiam prætulit sin- gulárem. Proximórum sa- lúti omni ope stúduit, piæ- que curæ copiósum fructum rétulit. Divíni amóris vi frequéntes patiebátur éxta- ses, altissimæque contem- platiónis, et divínæ uniónis donum obtínuit.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

UT méritum acceptíssimæ sibi sponsæ Christus os- ténderet, in corde Gertrúdis jucúndam sibi esse mansió- nem testátus est. Deíparam Vírginem véluti matrem, et curatrícem a Jesu accéptam pietáte præcípua proseque- bátur, ab eáque multa accé- pit benefícia. Erga diviníssimum Eucharístiæ Sacra- méntum et passiónem Dómini tanto amóre cum grati áni- mi sensu afficiebátur, ut intérdum uberióribus lácry- mis perfunderétur. Justó- rum ánimas piaculáribus flammis addíctas quotidiá- nis subsídiis et précibus juvábat. Multa ad confo- véndam pietátem scripsit. Divinárum étiam revelatió- num, et prophetíæ dono cláruit. Dénique flagrantís- simo Dei amóre pótius, quam morbo languéscens, anno Dómini millésimo du- centésimo nonagésimo se- cúndo, vita decéssit. Mirá- culis vivens, et post mortem a Deo illustráta est.

℟. Afferéntur Regi.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, de Communi. civ.

DIE XVII. NOVEMBRIS.

In Festo S. Gregorii Thaumaturgi, Episc. et Conf.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. liij. præter seq.

Oratio.

DA, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Gregórii, Confessóris tui atque Pontíficis, veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat et salútem. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GREGORIUS, Neocæsaréæ Ponti Epíscopus, sanctitáte, doctrináque illústris, signis vero ac miráculis multo illústrior, quorum multitúdine atque præstántia Thaumatúrgus appellátus est, et sancti Basilii testimónio cum Moyse, Prophétis, et Apóstolis comparátus, montem, qui Ecclésiæ ædificatiónem impediébat, oratióne álio tránstulit. Item palúdem, inter fratres causam discordiárum, exsiccávit. Lycum flúvium perniciόse agros inundántem, defíxo ad ripam, quo sustentabátur, báculo, qui statim living virentem crevit in árborem, coércuit, ut póstea ultra eum términum non efflúxerit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

SÆPISSIME dæmones ex idolórum simulácris, atque ex hóminum corpóribus ejécit: múltaque ália mirabíliter effécit, quibus innumerábiles hómines traxit ad Jesu Christi fidem, cum étiam prophético spíritu futúra prædíceret. Qui migratúrus e vita, cum quæsisset, quot in civitáte Neocæsariénsi réliqui essent infidéles, responsúmque esset, tantum esse septémdecim, Deo grátias agens, Tótidem, inquit, erant fidéles, cum cœpi Episcopátum. Plura scripsit, quibus étiam, non solum miráculis, Dei Ecclésiam illustrávit.

℟. Pósui adjutórium.

Sermo S. Máximi Episcopi.

Lectio vj.

Ex Hom. 59. quæ est 2. de sancto Eusebio.

BEATI patris Gregórii mérita jam in tuto pósita secúri magnificémus, qui gubernáculum fídei viríliter tenens, ánchoram spei tranquílla jam in statióne compósuit, et plenam cœléstibus divítiis et ætérnis mércibus navem optáto in líttore collocávit: qui contra omnes adversários scutum timóris Dei támdiu infatigabíliter ténuit, donec ad victóriam

perveníret. Quid enim fuit totus vitæ illíus cursus, nisi unus cum vígili hoste conflíctus ?

℟. Iste est qui.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vij. *Cap.* 11. *c*

IN illo témpore : Respóndens Jesus discípulis suis, ait illis : Habéte fidem Dei. Amen dico vobis, quia quicúmque díxerit huic monti : Tóllere, et míttere in mare, et non hæsitáverit in corde suo, sed credíderit, quia quodcúmque díxerit, fiat, fiet ei. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

L. 3. *Com. in Marci c.* 11.

SOLENT Gentíles, qui contra Ecclésiam maledícta scripsére, improperáre nostris, quod non habúerint plenam fidem Dei, quia nunquam montes transférre potúerint. Quibus respondéndum est, non ómnia scripta esse, quæ in Ecclésia sunt gesta, sicut étiam de factis ipsíus Christi et Dómini nostri Scriptúra testátur. Unde et hoc quoque fíeri potuísset, ut mons ablátus de terra mitterétur in mare, si necéssitas id fíeri poposcísset. Quómodo légimus factum précibus beáti patris Gregórii Neocæsaréæ Ponti Antístitis, viri méritis et virtútibus exímii, ut mons in terra tantum loco céderet, quantum incolæ civitátis opus habébant.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio viij.

CUM enim volens ædificáre Ecclésiam in loco apto, vidéret eam angustiórem esse quam res exigébat, eo quod ex una parte rupe maris, ex ália monte próximo coarctarétur, venit nocte ad locum, et génibus flexis admónuit Dóminum promissiónis suæ, ut montem lóngius juxta fidem peténtis ágeret. Et mane facto revérsus, invénit montem tantum spátii reliquisse structóribus Ecclésiæ, quantum opus habúerant. Póterat ergo hic, póterat álius quis ejúsdem mériti vir, si opportúnitas exegísset, impetráre a Dómino mérito fídei, ut étiam mons tollerétur, et mitterétur in mare.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo quia nescítis qua hora Dómi-

nus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Verum quia montis nómine nonnúnquam diábolus significátur, vidélicet propter supérbiam, qua se contra Deum érigit, et esse vult símilis Altíssimo: mons ad præcéptum eórum, qui fortes fide sunt, tóllitur de terra, et in mare projícitur, cum prædicántibus verbum doctóribus sanctis, immúndus spíritus ab eórum corde repéllitur, qui ad vitam sunt præordináti, et in turbuléntis amarísque infidélium méntibus vesániam suæ tyránnidis exercére permíttitur.

Te Deum laudámus. 47.

Vesp. de seq., cum com. S. Gregorii. Aña. Amávit eum. ℣. Justum. Oratio. Da, quæsumus. 478.

DIE XVIII. NOVEMBRIS.

In Dedicatione Basilicarum SS. Apost. Petri et Pauli.

Duplex.

Omnia de Comm. Dedicat. Ecclesiæ. cxix. præter Lectiones.

In primo Nocturno.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 21. *e*

Et erat structúra muri ejus ex lápide jáspide: ipsa vero cívitas aurum mundum símile vitro mundo. Et fundaménta muri civitátis omni lápide pretióso ornáta. Fundaméntum primum, jaspis: secúndum, sapphírus: tértium, chalcedónius: quartum, smarágdus: quintum, sárdonyx: sextum, sárdius: séptimum, chrysólithus: octávum, beryllus: nonum, topázius: décimum, chrysóprasus: undécimum, hyacínthus: duodécimum, amethystus.

℟. In dedicatióne templi decantábat pópulus laudem, * Et in ore eórum dulcis resonábat sonus. ℣. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et vénient ad eam omnes gentes. Et.

Lectio ij.

Et duódecim portæ, duódecim margarítæ sunt, per síngulas: et síngulæ portæ erant ex síngulis margarítis: et platéa civitátis aurum mundum, tamquam vitrum perlúcidum. Et templum non vidi in ea. Dóminus enim Deus omnípotens templum illíus est et Agnus. Et cívitas non eget sole, neque luna, ut lúceant in ea. Nam cláritas Dei illuminávit eam, et lucérna ejus est Agnus.

℟. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles: * Et vénient ad eam omnes gentes, et dicent: Glória tibi, Dómine.

℣. Veniéntes autem vénient cum exultatióne, portántes manípulos suos. Et.

Lectio iij.

Et ambulábunt gentes in lúmine ejus, et reges terræ áfferent glóriam suam et honórem in illam. Et portæ ejus non claudéntur per diem : nox enim non erit illic. Et áfferent glóriam et honórem géntium in illam. Non intrábit in eam áliquod coinquinátum, aut abominatiónem fáciens, et mendácium, nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni.

℟. Bénedic, Dómine, domum istam, quam ædificávi nómini tuo; veniéntium in loco isto, * Exáudi preces in excélso sólio glóriæ tuæ. ℣. Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus, et oráverit ad sanctuárium tuum. Exáudi. Glória Patri. Exáudi.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ex locis sacris, quæ olim apud Christiános venerátiónem habuérunt, illa celebérrima et frequentíssima fuérunt, in quibus cóndita Sanctórum córpora, vel áliquod Mártyrum vestígium aut monuméntum esset. In quorum número sanctórum locórum, in primis semper fuit insígnis ea Vaticáni pars, quam sancti Petri Confessiónem appellábant. Nam eo Christiáni ex ómnibus orbis terræ pártibus, tamquam ad fídei petram, et Ecclésiæ fundaméntum conveniéntes, locum Príncipis Apostolórum sepúlchro consecrátum, summa religióne ac pietáte venerabántur.

℟. Orántibus in loco isto, * Dimítte peccáta pópuli tui, Deus, et osténde eis viam bonam per quam ámbulent, et da glóriam in loco isto. ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimítte.

Lectio v.

Illuc Constantínus Magnus Imperátor octávo die post suscéptum baptísmum venit, depositóque diadémate, et humi jacens, vim lacrymárum profúdit : mox sumpto ligóne, ac bidénte terram éruit, índeque duódecim terræ cóphinis, honóris causa duódecim Apostolórum, ablátis, ac loco Basílicæ Príncipis Apostolórum designáto, Ecclésiam ædificávit. Quam sanctus Silvéster Papa décimo quarto Kaléndas Decémbris eo modo quo Lateranénsem Ecclésiam quinto Idus Novémbris consecráverat, dedicávit, et in ea altáre lapídeum chrísmate delibútum eréxit : atque ex eo témpore sancívit, ne dein-

ceps altária nisi ex lápide fíerent. Idem beátus Silvéster Basílicam sancti Pauli Apóstoli in via Ostiénsi ab eódem Constantíno Imperatóre magnificentíssime ædificátam dedicávit. Quas Basílicas idem Imperátor multis prædiis attribútis locupletávit, ac munéribus amplíssimis exornávit.

℟. O quam metuéndus est locus iste! * Vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere.

Lectio vj.

PORRO Vaticánam Basílicam vetustáte jamprídem collabéntem, ac proptérea multórum Pontíficum pietáte látius, ac magnificéntius a fundaméntis eréctam, Urbánus Octávus hac eádem recurrénte die anni millésimi sexcentésimi vigésimi sexti solémni ritu consecrávit. Basílicam vero Ostiénsem quum dira incéndii vis anno millésimo octingentésimo vigésimo tértio pénitus consumpsísset, indeféssa quátuor Pontíficum cura splendídius quam ántea eréctam, et ab intéritu véluti vindicátam Pius Nonus, auspicatíssimam nactus occasiónem, qua dogma de Immaculáta beátæ Maríæ Vírginis Conceptióne nuper ab ipso proclamátum, ingéntem Cardinálium et Episcopórum númerum ex díssitis étiam Cathólici orbis regiónibus Romam attráxerat, die décima Decémbris anni millésimi octingentésimi quinquagésimi quarti, tanta circúmdatus Purpuratórum Patrum, et Antístitum coróna solémniter dedicávit, ejúsque celebritátis memóriam hac die recoléndam decrévit.

℟. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in títulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino :* Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere. Glória Patri. Vere.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Ingréssus Jesus, quæ habetur die iv. infra Oct. Dedicat. Eccl. cxxviij.

Vesp. a Capit. de S. Elisabeth, cum com. Dedicat., et S. Pontiani, Papæ Mart.

DIE XIX. NOVEMBRIS.

In Festo S. Elisabeth, Viduæ.

Duplex.

Omnia de Comm. nec Virg. nec Mart. cxj. præter seq

Oratio.

TUORUM corda fidélium, Deus miserátor, illústra: et beátæ Elísabeth précibus gloriósis fac nos próspera mundi despícere, et cœlésti semper consolatióne gaudére. Per Dóminum.

Deinde fit com. Dedic., ut in Comm. Dedic. Eccl. cxxx. Postea S. Pontiani, Papæ et Martyris, Aña. Iste Sanctus. ℣. Glória.

Oratio.

Infirmitatem nostram réspice, omnípotens Deus : et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Pontiáni, Mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Elisabeth, Andréæ regis Hungáriæ fília, ab infántia Deum timére cœpit : et crescens ætáte, crevit étiam pietáte. Ludovíco Lantgrávio Hássiæ et Thuríngiæ in cónjugem copuláta, non minóri cura quæ Dei, quam quæ viri sui erant, exequebátur. Surgens enim noctúrno témpore, orationi diu incumbébat : ac váriis misericórdiæ offíciis dédita, víduis, pupíllis, ægrótis, egéntibus sédulo inserviébat : gravíque fame urgénte, domus suæ fruménta liberáliter erogábat. Leprósos hospítio suscípiens, manus eórum et pedes osculabátur. Curándis autem et aléndis paupéribus insígne xenodóchium constrúxit.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Defuncto cónjuge, ut Deo libérius servíret, depósitis ómnibus sæculáris glóriæ induméntis, vili túnica indúta est, atque Ordinem Pœniténtium sancti Francísci ingréssa, patiéntiæ et humilitátis virtúte máxime enítuit. Nam bonis ómnibus exúta, a própriis ædibus ejécta, ab ómnibus derelícta, contumélias, irrisiónes, obtrectatiónes invícto ánimo tolerávit ; ádeo ut summópere gaudéret, se tália pro Deo pati. Ad ínfima quæque ministéria erga páuperes et ægrótos se abjíciens, eis necessária procurábat, solis oléribus et legumínibus pro suo victu conténta.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

Cum vero in his aliísque plúrimis sanctis opéribus vitam religiosíssime transegísset, finis tandem suæ peregrinatiónis advénit, quem doméstícis suis ante prædíxit. Cumque defíxis in cœlum óculis divínæ contemplatióni vacáret, a Deo mirabíliter recreáta, et Sacraméntis refécta, obdormívit in Dómino. Statímque plúrima ad ejus túmulum mirácula patráta sunt. Quibus audítis, et rite probátis, Gregórius Nonus Sanctórum número eam adscrípsit.

℟. Fallax grátia.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Simile est regnum cœlórum thesáuro. cxv.

Pro S. Pontiano.

Lectio ix.

PONTIANUS Románus præfuit Ecclésiæ, Alexándro Imperatóre; qui sanctum Pontíficem propter Christiánæ fídei confessiónem, in Sardíniam ínsulam cum Hippólyto presbytero relegávit. Ubi is pro Christi fide multis calamitátibus afflíctus, décimo tértio Kaléndas Decémbris e vita migrávit. Ejus corpus, Fabiáno Pontífice, cum clero Romam delátum, in Cœmetério Calísti via Appia sepelítur. Sedit annos quátuor, menses quátuor, dies viginti quinque. Fecit Ordinatiónes duas mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros sex, Diáconos quinque, Epíscopos per divérsa loca sex.

Te Deum laudámus. 17.

In Laud. fit com. S. Pontiani, Papæ et Mart. Aña. Qui odit. ℣. Justus. Oratio. Infirmitátem. 483.

In ij. Vesp. a Capit. de seq. cum. com. præc.

DIE XX. NOVEMBRIS.

In Festo S. Felicis de Valois, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

In Hymno, Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

DEUS, qui beátum Felícem Confessórem tuum ex erémo ad munus rediméndi captívos cœlitus vocáre dignátus es: præsta quæsumus; ut per grátiam tuam ex peccatórum nostrórum captivitáte, ejus intercessióne, liberáti, ad cœléstem pátriam perducámur. Per Dóminum.

Pro com. S. Elisabeth. Aña. Manum suam. ℣. Diffúsa. Oratio. Tuórum. 482.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

FELIX, Hugo ántea dictus, ex regáli Valesiórum família ortus in Gállia, ab ineúnte ætáte non lévia dedit futúræ sanctitátis indícia, præsértim misericórdiæ erga páuperes. Nam adhuc infántulus manu própria, ac si grándior esset, et judícii maturitáte polléret, nummos egénis distríbuit. Jam grandiúsculus, solébat ex appósitis in mensa dápibus ad ipsos míttere, et ferme eo, quod sapídius erat, obsónio paupérculos púeros recreábat. Adoléscens non semel véstibus se spoliávit, ut ínopes cooperíret. Ab avúnculo Theobáldo, Xamphánæ et Blésii Cómite, vitam reo mortis impetrávit, prædi-

ens hunc infámem, hátenus sicárium, mox santíssimis prǽditum móribus vasúrum: verídicum testinóniũ monstrávit evéntus.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Post exáctam laudabíliter adolescéntiam, cœpit ex œléstis contemplatiónis túdio solitúdinem cogitáe: prius tamen vóluit saris initiári, ut omnem egni, a cujus successióne, ure Legis Sálicæ, non longe listábat, spem sibi præcíleret. Sacérdos factus et rima Missa devotíssime elebráta, non multo post n erémum secéssit, ubi umma abstinéntia víctians, cœléstium charísmaum abundántia pascebáur. Ibi cum sancto Joánne le Matha Parisiénsi doctóe, a quo ex divína inspiatióne quæsitus et invéntus, er áliquot annos sanctissine vixit, donec ambo per ngelum a Deo admóniti, Romam petiérunt, speciáem a Summo Pontífice viéndi régulam impetratúri. Facta ígitur Innocéntio Paæ Tértio inter Missárum olémnia revelatióne Religiónis et Institúti de redinéndis captívis, ab ipso Pontífice, simul cum sócio ándidis véstibus, bicolóri Cruce signátis, indúitur ad am formam qua Angelus indútus appáruit: et ínsuper vóluit Póntifex, ut nova Relígio juxta tríplicem colórem, quo hábitus constat, sanctíssimæ Trinitátis título decorarétur.

℟. Amávit.

Lectio vj.

Regula própria ex Summi Pontíficis Innocéntii confirmatióne accépta, in diœcési Meldénsi apud locum, qui Cervus Frígidus dícitur, primum Ordinis paulo ante a se et sócio exstrúctum cœnóbium ampliávit, ubi religiósam observántiam, et redemptiónis institútum mirífice cóluit, ac inde per alúmnos in álias províncias diligentíssime propagávit. Illústrem hic a beáta Vírgine Matre favórem accépit: dormiéntibus síquidem cunctis frátribus, et ad matutínas preces in pervigílio Nativitátis Deíparæ média nocte recitándas, Deo sic disponénte, non surgéntibus; Felix de more vígilans, et Horas prævéniens, chorum ingréssus, réperit beátam Vírginem in médio chori hábitu cruce Ordinis insignito indútam, ac Cœlítibus simíliter indútis sociátam: quibus permíxtus Felix, præcinénte Deípara, laudes divínas concínuit, ritéque persólvit. Et quasi jam a terréstri ad cœléstem chorum

evocarétur, instántis mortis ab Angelo cértior factus, fílios ad charitátem erga páuperes et captívos adhórtans, ánimam Deo réddidit, ætáte ac méritis consummátus, anno post Christum natum ducentésimo duodécimo supra millésimum, sub eódem Pontífice Innocéntio Tértio. ℟. Iste homo.

In iij. Noct. Hom. in Ev. Nolíte timére, ij. loc. lxxxviij.

Vesp. de seq., com. præc.

DIE XXI. NOVEMBRIS.

In Festo Præsentationis B. M. Virginis.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. cxliv. præter seq.

Ad Magnificat. Aña.

Beáta Dei Génitrix María, Virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo, allelúia.

Oratio.

Deus, qui beátam Maríam semper Vírginem, Spíritus sancti habitáculum, hodiérna die in templo præsentári voluísti: præsta, quæsumus; ut, ejus intercessióne, in templo glóriæ tuæ præsentári mereámur. Per Dñum. In unitáte ejúsdem.

Pro com. S. Felicis. Aña. Hic vir. ℣. Justum. Oratio. Deus, qui beátum. 484.

In j. Nocturno Lectiones. Ego sapiéntia. cxlix.

In secundo Nocturno

Ex libro S. Joánnis Damascéni de Fide orthodóxa.

Lectio iv.

L. 4. c. 15.

Joachim lectíssimam illam, ac summis láudibus dignam mulíerem Annam matrimónio sibi copulávit. Verum, quemádmodum prisca illa Anna, cum sterilitátis morbo laboráret, per oratiónem ac promissiónem Samuélem procreávit: eódem modo hæc étiam per obsecratiónem et promissiónem Dei Genitrícem a Deo accépit, ut ne hic quoque cuíquam ex illústribus matrónis céderet. Itaque grátia (nam hoc sonat Annæ vocábulum) Dóminam parit (id enim Maríæ nómine significátur): vere étenim rerum ómnium conditárum Dómina facta est, cum Creatóris Mater éxstitit. In lucem autem éditur in domo probáticæ Jóachim, atque ad templum addúcitur: ac deinde in domo Dei plantáta, atque per Spíritum sagináta, instar olívæ frugíferæ, virtútum ómnium domicílium effícitur: ut quæ vidélicet ab omni hujúsce vitæ et carnis concupiscéntia mentem abstraxísset, atque ita vírginem una cum córpore ánimam conservásset, ut eam decébat, quæ Deum sinu suo exceptúra erat.

℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion : quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. Dedi.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de virgínibus.

Lectio v. *Lib.* 2.

Talis fuit María, ut ejus uníus vita ómnium sit disciplína. Si ígitur auctor non displicet, opus probémus : ut quæcúmque sibi ejus exóptat præmium, imitétur exémplum. Quantæ in una Vírgine spécies virtútum émicant ! Secrétum verecúndiæ, vexíllum fídei, devotiónis obséquium : virgo intra domum, comes ad ministérium, mater ad templum. O quantis illa virgínibus occúrret ! quantas compléxa ad Dóminum trahet, dicens : Hæc thorum Fílii mei, hæc thálamos nuptiáles immaculátos servávit pudóre !

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem ? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt.

Lectio vj.

Quid ergo éxequar cibórum parsimóniam, officiórum redundántiam : álterum ultra natúram superfuísse, álterum pene ipsi natúræ defuísse ? Illic nulla intermíssa témpora, hic congeminátos jejúnio dies. Et si quando reficiéndi successísset volúntas, cibus plerúmque óbvius, qui mortem arcéret, non delícias ministráret. Dormíre non prius cupíditas, quam necéssitas fuit : et tamen cum quiésceret corpus, vigiláret ánimus : qui frequénter in somnis aut lecta répetit, aut somno intérrupta contínuat, aut dispósita gerit, aut geréndа prænúntiat.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit : * Et vidéntes eam fíliæ Sion, beatíssimam prædicavérunt, dicéntes : * Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit Regína a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et. Glória Patri. Unguéntum.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Loquénte Jesu. clv.

In ℟. vij. loco Festivitátem, dic. Præsentatiónem.

In ij. Vesp. omnia ut in j. Et fit com. sequentis.

DIE XXII. NOVEMBRIS.

In Festo S. Cæciliæ, Virg. et Martyris.

Duplex.

Ad Vesp., si dicantur integræ, Añæ de Laud. Psalmi, Capit., Hymnus et ℣. de Comm. Virg. xcij.

Aña. Est secrétum, Valeriáne, quod tibi volo dícere: Angelum Dei hábeo amatórem, qui nimio zelo custódit corpus meum. ℣. Spécie.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua beátæ Cæcíliæ, Vírginis et Mártyris tuæ, solemnitáte lætíficas: da, ut quam venerámur offício, étiam piæ conversatiónis sequámur exémplo. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Vírginum Dóminum, * Veníte adorémus. Psalm. Veníte. 2.

Hym. Vírginis Proles. xcv.

In primo Nocturno.

Aña. Cæcília virgo Almáchium superábat, Tibúrtium et Valeriánum ad corónas vocábat. Psalmi de Comm. Virg. xcvj.

Aña. Expánsis mánibus orábat ad Dóminum, ut eam eríperet de inimícis.

Aña. Cilício Cæcília membra domábat, Deum gemítibus exorábat.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Lectiones, De virgínibus, de Comm. Virg. cxviij.

℟. j. Cantántibus órganis, Cæcília virgo in corde suo soli Dómino decantábat, dicens: * Fiat, Dómine, cor meum et corpus meum immaculátum, ut non confúndar. ℣. Biduánis et triduánis jejúniis orans, commendábat Dómino quod timébat. Fiat.

℟. ij. O beáta Cæcília, quæ duos fratres convertísti, Almáchium júdicem superásti, * Urbánum Epíscopum in vultu angélico demonstrásti. ℣. Quasi apis argumentósa Dómino deservísti. Urbánum.

℟. iij. Virgo gloriósa semper Evangélium Christi gerébat in péctore, et non diébus neque nóctibus vacábat * A collóquiis divínis et oratióne. ℣. Expánsis mánibus orábat ad Dóminum, et cor ejus igne cœlésti ardébat. A. Glória Patri. A.

In secundo Nocturno.

Aña. Dómine Jesu Christe, seminátor casti consílii, súscipe séminum fructus, quos in Cæcília seminásti.

Aña. Beáta Cæcília dixit ad Tibúrtium: Hódie te fáteor meum cognátum, quia amor Dei te fecit esse contemptórem idolórum.

Aña. Fiat, Dómine, cor meum et corpus meum immaculátũ, ut non confúndar.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus non commovébitur.

Lectio iv.

Cæcilia, virgo Románа, nóbili génere nata, a prima ætáte christiánæ fídei præcéptis institúta, virginitátem suam Deo vovit. Sed

cum póstea contra suam voluntátem data esset in matrimónium Valeriáno, prima nuptiárum nocte hunc cum eo sermónem hábuit : Ego, Valeriáne, in Angeli tutéla sum, qui virginitátem meam custódit : quare ne quid in me commíttas, quo ira Dei in te concitétur. Quibus verbis commótus Valeriánus, illam attíngere non est ausus : quin étiam áddidit, se in Christum creditúrum, si eum Angelum vidéret. Cui Cæcília cum sine baptísmo negáret id fíeri posse, incénsus cupiditáte vidéndi Angelum, se baptizári velle respóndit. Quare hortátu vírginis ad Urbánum Papam, qui propter persecutiónem in Mártyrum sepúlchris via Appia latébat, véniens, ab eo baptizátur.

℟. Cilício Cæcília membra domábat, Deum gemítibus exorábat : * Tibúrtium et Valeriánum ad corónas vocábat. ℣. Hæc est virgo sápiens, et una de número prudéntum. Tibúrtium.

Lectio v.

Inde ad Cæcíliam revérsus, orántem, et cum ea Angelum divíno splendóre fulgéntem invénit. Quo aspéctu obstupefáctus, ut primum ex timóre confirmátus est, Tibúrtium fratrem suum accérsit : qui a Cæcília Christi fide imbútus, et ab eódem Urbáno baptizátus, ipse étiam ejúsdem Angeli, quem frater ejus víderat, aspéctu dignátus est. Utérque autem paulo post, Almáchio Præfécto, constánter martyrium súbiit. Qui mox Cæcíliam comprehéndi ímperat, ab eáque primum, ubi Tibúrtii et Valeriáni facultátes sint, exquírit.

℟. Cæcíliam intra cubículum orántem invénit, et juxta eam stantem Angelum Dómini : * Quem videns Valeriánus, nímio terróre corréptus est. ℣. Angelus Dómini descéndit de cœlo, et lumen refúlsit in habitáculo. Quem.

Lectio vj.

Cui cum Virgo ómnia illórum paupéribus distribúta esse respondísset, eo furóre concitátus est, ut eam in ipsíus ædes redúctam, in bálneo combúri jússerit. Quo in loco cum diem noctémque ita fuísset, ut ne flamma quidem illam attíngeret, eo immíssus est cárnifex, qui ter secúri ictam, cum caput abscíndere non potuísset, semivívam relíquit. Illa tríduo post, décimo Kaléndas Decémbris, Alexándro Imperatóre, dúplici virginitátis et martyrii palma decoráta evolávit in cœlum. Cujus corpus ab ipso Urbáno Papa in Callísti cœmetério sepúltum est, in

ejus ædibus Ecclésia ipsíus Cæcíliæ nómine consecráta. Ejus et Urbáni, ac Lúcii Pontíficum, Tibúrtii, Valeriáni, et Máximi córpora, a Pascháli Primo Pontífice inde transláta in Urbem, in eádem sanctæ Cæcíliæ Ecclésia cóndita sunt.

℟. Dómine Jesu Christe, Pastor bone, seminátor casti consílii, súscipe séminum fructus quos in Cæcília semínásti: * Cæcília fámula tua quasi apis tibi argumentósa desérvit. ℣. Nam sponsum, quem quasi leónem ferócem accépit, ad te quasi agnum mansuetíssimum destinávit. Cæcília. Glória Patri. Cæcília.

In tertio Nocturno.

Aña. Crédimus Christum Fílium Dei verum Deum esse, qui sibi talem elégit fámulam.

Aña. Nos sciéntes sanctum nomen ejus, omníno negáre non póssumus.

Aña. Tunc Valeriánus perréxit, et signo quod accéperat, invénit sanctum Urbánum.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 25.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus: quæ accipiéntes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso, et sponsæ. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 79. *in Matth. post init.*

Quam ob causam in persóna vírginum hanc parábolam profert, nec qualemcúmque persónam sine discrímine súbjicit? Magna quædam de virginitáte disserúerat, dicens: Sunt eunúchi, qui seípsos castravérunt propter regnum cœlórum: et, Qui potest cápere, cápiat. Nec ignorábat, de virginitáte magnam esse vulgo existimatiónem, quippe cum sit ea res natúra sublímis: quod inde patet, quia neque in véteri Testaménto a priscis illis sanctísque viris culta fuit, et in novo nulla legis necessitáte jubétur: non enim id imperávit, sed fidélium voluntáti permísit. Unde et Paulus ait: De virgínibus autem præcéptum Dómini non hábeo: et laudo quidem eum, qui hoc sectátur institútum, noléntem autem non cogo, neque eam rem præcéptum fácio.

℟. Beáta Cæcília dixit Tibúrtio: Hódie te fáteor meum esse cognátum, quia amor Dei te fecit esse * Contemptórem idolórum. ℣. Sicut enim amor Dei mihi tuum fratrem cónjugem fe-

cit, ita te mihi cognátum fecit esse. Contemptórem.

Lectio viij.

QUONIAM ígitur et magna res erat, ac de ea apud multos magna erat existimátio : ne quis, ea perfécta, se totum perfecísse putáret, ac cétera neglígeret, hanc parábolam pósuit, ut osténderet virginitátem, quamvis cétera hábeat, si misericórdiæ bonis carúerit, cum fornicatóribus éjici : ac mérito quidem inhumánum ac misericórdia caréntem cum illis cóllocat. Fornicátor enim córporum, istæ vero pecuniárum cupiditáte vincúntur. Non est autem córporũ et pecúniæ par cupíditas : sed ácrior multo, atque veheméntior illa córporum est. Quanto ígitur cum imbecillióre luctántur, tanto minus vénia dignæ sunt, si vincántur. Idcírco étiam fátuas appellávit, quóniam majóri certámine superáto, in facilióre totum perdidérunt. ℟. Cæcília me misit ad vos, ut ostendátis mihi sanctum Antístitem : * Quia ad ipsum hábeo secréta quæ pérferam. ℣. Tunc Valeriánus perréxit, et signo quod accéperat, invénit sanctum Urbánum. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix.

LAMPADES autem hoc loco illud ipsum virginitátis donum appéllat, et sanctimóniæ puritátem : óleum vero benignitátem, eleemósynam, impénsum indigéntibus auxílium. Tardánte autem sponso, dormitavérunt omnes, et dormiérunt. Non parvum témporis rursus spátium interjéctum osténdit, ut discípulos regnum ipsíus mox futúrum expectántes, ab ea opinióne dedúceret : id enim illi sperábant : quaprópter crebro ab hujúsmodi eos spe révocat. Ad hoc, illud quoque índicat, somnum quemdam esse mortem. Dormiérunt, inquit; média autem nocte clamor factus est : vel, ut in eádem parábola persístat : vel rursus osténdit in nocte futúram esse resurrectiónem. Clamórem étiam Paulus commémorat, dicens : In jussu, in voce Archángeli, in novíssima tuba descéndet de cœlo. Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas. Añæ.

1 Cantántibus órganis, * Cæcília Dómino decantábat, dicens : Fiat cor meum immaculátum, ut non confúndar. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Valeriánus * in cubículo Cæcíliam cum Angelo orántem invénit.

3. Cæcília fámula tua, * Dómine, quasi apis tibi argumentósa desérvit.

4 Benedíco te, Pater Dó-

mini mei Jesu Christi, quia per Fílium tuum ignis exstínctus est a látere meo.
℣. Triduánas a Dómino * popósci indúcias, ut domum meã Ecclésiam consecrárem.

Cap. Fratres, Qui gloriátur. Hym. Jesu, coróna. cvj.
℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Aña.
Dum auróra finem daret, Cæcília exclamávit, dicens : Eja, mílites Christi, abjícite ópera tenebrárum, et induímini arma lucis.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua beátæ Cæcíliæ, Vírginis et Mártyris tuæ, solemnitáte lætíficas : da, ut quam venerámur offício, étiam piæ conversatiónis sequámur exémplo. Per Dóminum.

Ad Horas, Añæ de Laud. ut supra. Capitula et ℟℟. br. de Comm. Virg. cvij.

Ad Vesp. Añæ de Laud. Ps. de Comm. Virg. xcij.

A Capit. fit de S. Clemente, cum com. S. Cæciliæ, etc. ut infra.

DIE XXIII. NOVEMBRIS.

In Festo S. Clementis, Papæ et Martyris.

Duplex.

Ad Vesperas, si dicantur integræ, Añæ de Laudibus, Psalmi de Dñica. 134 et loco ultimi. Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 138.

Capit., Hymn. et ℣. de Comm. unius Martyris. xxij.

Ad Magnificat, Aña
Orémus omnes ad Dóminum Jesum Christum, ut confessóribus suis fontis venam apériat.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua beáti Cleméntis, Mártyris tui atque Pontíficis, solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, virtútem quoque passiónis imitémur. Per Dóminum.

Et fit com. S. Cæciliæ, Aña. Virgo gloriósa semper Evangélium Christi gerébat in péctore suo, et non diébus neque nóctibus a colloquiis divínis et oratióne cessábat. ℣. Diffúsa. Oratio. Deus, qui nos ánnua, supra.

Postea S. Felicitatis Mart. Aña. Símile est. ℣. Spécie.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus : ut beátæ Felicitátis Mártyris tuæ solémnia recenséntes, méritis ipsíus protegámur, et précibus. Per Dóminum.

Ad Matutinum omnia usque ad Lectiones, de Comm. unius Mart. xxij.

In j. Nocturno Lectiones. A Miléto. xxiv.

℟. j. Oránte sancto Cleménte, appáruit ei Agnus Dei : * De sub cujus pede fons vivus emánat; flúminis ímpetus lætíficat civitátem

Dei. ℣. Vidi supra montem Agnum stantem. De sub.

℟. ij. Omnes una voce dixérunt : Ora pro nobis, sancte Clemens, * Ut digni efficiámur promissiónibus Christi. ℣. Non meis méritis ad vos me misit Dóminus, vestris corónis partícipem fíeri. Ut.

℟. iij. Dedísti, Dómine, habitáculum Mártyri tuo Cleménti in mari, in modum templi marmórei, angélicis mánibus præparátum : * Iter præbens pópulo terræ, ut enárrent mirabília tua. ℣. Dedísti, Dómine, Sanctis tuis viam in mari, et in flumínibus sémitam. Iter. Glória Patri. Iter.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Clemens Románus, Faustíni fílius, de regióne Cœlii montis, discípulus beáti Petri, cujus méminit Paulus scribens ad Philippénses : Etiam rogo et te, germáne compar, ádjuva illas, quæ mecum laboravérunt in Evangélio, cum Cleménte, et céteris adjutóribus meis, quorum nómina sunt in libro vitæ. Hic septem Urbis regiónes divísit septem Notáriis, síngulas síngulis attríbuens, qui passiónes Mártyrum, et res ab eis gestas diligentíssime conquisítas, lítteris mandárent. Multa scripsit et ipse accuráte et salutáriter, quibus christiánam religiónem illustrávit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Cum autem doctrína ac vitæ sanctitáte multos ad Christi fidem convérteret, a Trajáno Imperatóre relegátus est trans mare Pónticum in solitúdinem urbis Chersónæ, in qua duo míllia Christianórum réperit, qui ab eódem Trajáno condemnáti fúerant. Qui cum in eruéndis et secándis marmóribus aquæ penúria laborárent, Clemens, facta oratióne, in vicínum collem ascéndit, in cujus jugo vidit Agnum déxtero pede fontem aquæ dulcis qui inde scatébat, attingéntem, ubi omnes sitim explevérunt : eóque miráculo multi infidéles ad Christi fidem convérsi, Cleméntis étiam sanctitátem venerári cœpérunt.

℟. Desidérium ánimæ.

Lectio vj.

Quibus concitátus Trajánus, misit illuc, qui Cleméntem, alligáta ad ejus collum ánchora, in profúndum dejícerent. Quod cum factum esset, Christiánis ad littus orántibus, mare ad tria milliária recéssit, eóque illi accedéntes, ædículam marmóream in templi formam, et intus arcam lapídeam, ubi Mártyris corpus

cónditum erat, et juxta illud ánchoram, qua mersus fúerat, invenérunt. Quo miráculo íncolæ permóti, Christi fidem suscepérunt. Ejus corpus póstea Romam, Nicoláo Primo Pontífice, translátum, in Ecclésia ipsíus sancti Cleméntis cónditum est. Ecclésia étiam in eo ínsulæ loco, unde divínitus fons manárat, ejúsdem nómine dedicáta est. Vixit in Pontificátu annos novem, menses sex, dies sex. Fecit ordinatiónes duas mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros decem, Diáconos duos, Epíscopos per divérsa loca quíndecim.

℟. Stola jucunditátis.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Vigiláte, de Comm. Conf. Pont. ij. loco. lxvj. ℟℟. de Comm. Mart. xxxj.

Pro S. Felicitate, Mart.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Lectio ix.

Ex Homilia 3. in Evang.

BEATA Felícitas, cujus hódie natalítia celebrámus, septem fílios sic post se tímuit vivos in carne relínquere, sicut carnáles paréntes solent metúere, ne mórtuos præmíttant. In persecutiónis enim labóre deprehénsa, filiórum corda in amóre supérnæ pátriæ prædicándo roborávit, et parturívit spíritu, quos carne pepérerat, ut prædicatióne páreret Deo, quos carne pepérerat mundo. Numquid ergo hanc féminam mártyrem díxerim? Sed plus quam mártyrem: quæ, septem pignóribus ad regnum præmíssis, tot ante se mórtuos transmísit. Ad pœnam prima venit, sed pervénit octáva.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña.

1. Oránte sancto Cleménte, * appáruit ei Agnus Dei. Psalm. Dóminus regnávit, cum réliquis. 18

2. Non meis méritis * ad vos me misit Dñus vestris corónis partícipem fíeri.

3. Vidi supra montem * Agnum stantem, de sub cujus pede fons vivus emánat.

4. De sub cujus pede fons vivus emánat; flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei.

5. Omnes gentes * per gyrum credidérunt Christo Dómino.

Capitulum et Hymnus de Comm. unius Mart. xxxij.

℣. Justus ut palma florébit.
℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Benedictus, Aña.

Cum iter ad mare cepísset, pópulus voce magna clamábat: Dómine Jesu Christe, salva illum; et Clemens cum lácrymis dicébat: Súscipe, Pater, Spíritum meum.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua beáti Cleméntis, Mártyris tui atque Pontíficis, solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, virtútem quoque passiónis imitémur. Per Dóminum.

Pro com. S. Felicitatis, Aña. Date. ℣. Diffúsa. Oratio. Præsta. 492.

Ad Horas, Añæ de Laud. Capit. et ℟℟. brevia de Comm. unius Mart. xxxiij.

Ad Vesp. Anæ de Laud. Psalmi de Dñica. 134. et loco ult., Ps. Crédidi. 138.

A Capitulo fit de seq. cum com. præc. et S. Chrysogoni, Mart. ut infra.

DIE XXIV. NOVEMBRIS.

In Festo S. Joannis a Cruce, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

In Hymn. Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

Deus, qui sanctum Joánnem Confessórem tuum perféctæ sui abnegatiónis, et Crucis amatórem exímium effecísti: concéde; ut ejus imitatióni júgiter inhæréntes, glóriam assequámur ætérnam. Per Dóminum.

Et fit com. S. Clementis, Papæ et Martyris, Aña. Dedísti, Dómine, habitáculum Mártyri tuo Cleménti in mari, in modum templi marmórei, angélicis mánibus præparátum, iter præbens pópulo terræ, ut enárrent mirabília tua. ℣. Justus. Oratio. Deus, qui nos.

Postea S. Chrysogoni, M. Aña. Iste Sanctus. ℣. Glória.

Oratio.

Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris: ut, qui ex iniquitáte nostra reos nos esse cognóscimus, beáti Chrysógoni Mártyris tui intercessióne liberémur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Joannes a Cruce Fontíberi in Hispánia piis paréntibus natus, a primis annis certo innótuit quam Deíparæ Vírgini futúrus esset accéptus: nam quinquénnis in púteum lapsus, ejúsdem Deíparæ manu sublátus, incólumis evásit. Tanto autem patiéndi desidério flagrávit, ut novénnis, spreto mollióri lecto, super sarméntis cubáre consuéverit. Adoléscens hospítio páuperum ægrotántium Metymnæ Campi fámulum sese addíxit: quibus magno charitátis ardóre, vilíssima quæque compléctens offícia, præsto áderat; cujus exémplo excitáti céteri éadem charitátis múnera ardéntius obíbant. Verum ad altióra

vocátus, beátæ Maríæ Vírginis de Monte Carmélo Institútum ampléxus est, ubi sacérdos ex obediéntia factus, severióris disciplínæ, et arctióris vitæ cupidíssimus, primitívam Ordinis Régulam ex superióris licéntia ita proféssus est, ut ob jugem domínicæ passiónis memóriam, bello in se, tamquam in infensíssimum hostem, indícto, vigíliis, jejúniis, férreis flagéllis, omníque pœnárum génere, brevi carnem cum vítiis et concupiscéntiis suis crucifíxerit: dignus plane, qui a sancta Terésia inter purióres sanctiorésque ánimas, Ecclésiam Dei id témporis illustrántes, recenserétur.
℟. Honéstum fecit

Lectio v.

SINGULARI vitæ austeritáte, et ómnium virtútum præsídio munítus, præ assídua rerum divinárum contemplatióne, diutúrnas et mirábiles éxtases frequénter patiebátur: tantóque in Deum æstuábat amóre, ut, cum divínus ignis sese intro diútius continére non posset, foras erúmpere ejúsque vultum irradiáre visus sit. Proximórum salúti summópere inténtus, tum in verbi Dei prædicatióne, tum in Sacramentórum administratióne fuit assíduus. Hinc tot méritis auctus, strictiorísque disciplínæ promovéndæ ardóre veheménter accénsus, sanctæ Terésiæ comes divínitus datus est, ut, quam ipsa inter soróres primævam Carméli Ordinis observántiam instauráverat, eámdem et inter fratres, Joánne adjutóre, restitúeret. Innúmeros ítaque una cum Dei fámula in divíno ópere promovéndo perpéssus labóres, cœnóbia, quæ ejúsdem sanctæ vírginis cura per totam Hispániam erécta fúerant, nullis vitæ incómmodis, et periculis térritus, singula perlustrávit, in quibus, aliísque quamplúrimis ejus ópera eréctis, restaurátam observántiam propagándo, verbo et exémplo firmávit; ut mérito primus post sanctam Terésiam Carmelitárum Excalceatórum Ordinis proféssor et parens habeátur.
℟. Amávit eum.

Lectio vj.

VIRGINITATEM perpétuo cóluit, impudentésque mulíeres, ejus pudicítiæ insidiári conántes, non modo répulit, sed étiam Christo lucrifécit. In divínis explicándis arcánis æque ac sancta Terésia, Apostólicæ Sedis judício, divínitus instrúctus, libros de mystica Theología cœlésti sapiéntia refértos conscrípsit. Semel

interrogátus a Christo quid præmii pro tot labóribus pósceret, respóndit : Dómine, pati et contémni pro te. Império in dæmones, quos e corpóribus sæpe fugábat, discretióne spirítuum, prophetíæ dono, miraculórum glória celebratíssimus, ea semper fuit humilitáte, ut sæpius a Dómino flagitáverit eo loco mori, ubi ómnibus esset ignótus. Voti compos factus, Ubédæ diro morbo, et in crure quinque plagis sánie manántibus, ad impléndum patiéndi desidérium, constantíssime tolerátis, Ecclésiæ Sacraméntis pie sanctéque suscéptis, in Christi crucifíxi ampléxu, quem semper in corde, atque ore habúerat, post illa verba, In manus tuas comméndo spíritum meum ; obdormívit in Dómino, die et hora a se prædíctis, anno salútis millésimo quingentésimo nonagésimo primo, ætátis quadragésimo nono. Migrántem ejus ánimam splendidíssimus ignis globus excépit : corpus vero suavíssimum odórem spirávit, quod etiámnum incorrúptum Segóviæ honorífice cólitur. Eum plúrimis ante et post óbitum fulgéntem signis Benedíctus Décimus tértius Póntifex Máximus in Sanctórum númerum rétulit. ℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi. lxxxij.

Pro S. Chrysogono Mart

Lectio ix.

Chrysogonus, Diocletiáno Imperatóre, Romæ inclúsus in cárcere, ibi biénnium sanctæ Anastásiæ facultátibus vixit : quam étiam afflíctam propter Christum a viro suo Públio, proptereáque a suis oratiónibus per lítteras auxílium postulántem mútuis epístolis est consolátus. Sed cum Imperátor Romam scripsísset, ut réliquis Christiánis, qui in vínculis essent, interféctis, Chrysógonus Aquiléiam ad se mitterétur, eo perdúctus est. Cui Imperátor : Accersívi, inquit, te, Chrysógone, ut honóribus áugeam, si modo indúxeris ánimum deos cólere. At ille : Ego eum, qui vere est Deus, mente et oratióne véneror : deos autem, qui nihil sunt nisi dæmonum simulácra, odi et éxecror. Quo respónso excandéscens Imperátor, ad aquas Gradátas eum secúri pércuti jubet, octávo Kaléndas Decémbris : cujus corpus projéctum in mare, paulo post in líttore invéntum, Zoílus présbyter in suis ædibus sepelívit.

Te Deum laudámus. 17.

In Laud. fit com. S. Chrysogoni M., Aña. Qui odit. ℣. Justus. Oratio. Adésto. 495.

Vesp. a Capit. de seq., com. præc.

DIE XXV. NOVEMBRIS.

In Festo S. Catharinæ, Virginis et Martyris.

Duplex.

Omnia de Comm. Virg. et Mart. xcij. præter seq.

Oratio.

Deus, qui dedísti legem Moysi in summitáte montis Sinai, et in eódem loco per sanctos Angelos tuos corpus beátæ Catharínæ, Vírginis et Mártyris tuæ, mirabiliter collocásti: præsta, quæsumus; ut, ejus méritis et intercessióne, ad montem, qui Christus est, pervenire valeámus. Qui tecum vivit.

Pro com. S. Joannis. Aña. Hic vir. ℣. Justum. Oratio. Deus, qui. 495.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Catharina, nóbilis virgo Alexandrína, a prima ætáte stúdia liberálium ártium cum fídei ardóre conjúngens, brevi ad eam sanctitátis et doctrínæ perfectiónem pervénit, ut decem et octo annos nata, eruditíssimum quemque superáret. Quæ cum Maximini jussu multos propter christiánæ religiónis professiónem várie torméntis cruciátos, ad supplícium rapi vidéret, non dubitánter ipsum ádiit Maximínum, eíque nefáriam immanitátem objíciens, sapientíssimis ratiónibus Christi fidem ad salútem necessáriam esse affirmávit. ℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Cujus prudéntiam Maximínus admirátus, retinéri eam jubet, accersítis úndique doctissimis homínibus, magnísque propósitis prǽmiis, qui convíctam Catharínam a Christi fide ad idolórum cultum perduxíssent. Quod contra áccidit: nam plures philósophi, qui ad eam coarguéndam convénerant, vi ac subtilitáte ejus disputatiónis, tanto Jesu Christi amóre sunt incénsi, ut pro illo mori non dubitáverint. Quámobrem Maximínus blandítiis ac promíssis Catharínam de senténtia dedúcere aggréditur: verum id frustra fíeri intélligens, verbéribus afféctam plumbatísque contúsa, dies úndecim sine cibo ac potu inclúsam tenet in cárcere. ℟. Dilexisti justítiam.

Lectio vj.

Quo témpore Maximíni uxor et Porphyrius belli dux, viséndæ vírginis causa cárcerem ingréssi, et ejúsdem prædicatióne in Jesum Christum credéntes, póstea martyrio coronáti sunt. Interim Catharína edúcitur e

custódia : et rota expedítur crebris et acútis præfixa gládiis, ut vírginis corpus crudelíssime dilaceraréetur. Quæ máchina brevi, Catharínæ oratióne, confrácta est : eóque miráculo multi Christi fidem suscepérunt. Ipse Maximínus in impietáte et crudelitáte obstinátior, Catharínam secúri pércuti ímperat. Quæ, fórtiter dato cápite, ad duplicátum virginitátis et martyrii præmium evolávit, séptimo Kaléndas Decémbris : cujus corpus ab Angelis in Sina Arábiæ monte mirabíliter collocátum est. ℟. Afferéntur Regi.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus. civ.

In ij. Vesp. fit commem. S. Petri, Episc. et Mart.

DIE XXVI. NOVEMBRIS.

S. Petri Alexandrini, Episc. et Martyris.

Aña. Iste Sanctus. ℣. Glória.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus : et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Petri, Mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Lectio iij.

PETRUS Episcopus Alexandríæ, post Theónam virum sanctíssimum, sanctitátis et doctrínæ splendóre non solum illustrávit Ægyptum, sed toti luxit Ecclésiæ Dei. Qui in persecutióne Maximiáni Galérii illam témporum acerbitátem ita pértulit, ut multi admirábilem ejus patiéntiam intuéntes, plúrimum in christiána virtúte profícerent. Is primus Aríum Diáconum Alexandrínum, propter schisma Meletiánum, cui favébat, a fidélium communióne sejúnxit. Ad eum cápitis ab eódem Maximiáno damnátum in cárcere cum Achíllas et Alexánder presbyteri deprecatóres Aríi venissent, respóndit, noctu apparuísse sibi Jesum veste discíssa, causámque rei sciscitánti dixísse : Aríus vestem meam, quæ est Ecclésia, dilacerávit. Quibus étiam prædícens fore, ut sibi in Episcopátu succéderent, præcépit, ne unquam Aríum in communiónem recíperent, quem Deo mórtuum esse scirent. Et hanc divínam prænotiónem veram fuísse, non diu post rei probávit evéntus. Dénique duodécimo sui Episcopátus anno, sexto Kaléndas Decémbris, abscísso cápite, ad martyrii corónam evolávit. Te Deum laudámus. 17.

DIE XXIX. NOVEMBRIS.

S. Saturnini Mart. Com.

Ad Vesperas.

Aña. Iste Sanctus. ℣. Glória.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Saturníni Mártyris tui concédis natalítio pérfrui : ejus nos tríbue méritis adjuvári. Per Dóminum.

IN VIGILIA

S. Andreæ Apostoli.

Officium fit de Feria, ut dictum est in Rubricis generalibus, cum Homilia et Oratione de Vigilia, ut infra.

Si Festum S. Andreæ venerit Feria ij., de Vigilia fit Offic. in Sabbato præced., et com. S. Saturnini in Dñica.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 1. *c*

In illo témpore : Stabat Joánnes, et ex discípulis ejus duo. Et respíciens Jesum ambulántem, dicit : Ecce Agnus Dei. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 7. *in Joan. post init.*

Quia talis erat Joánnes amícus sponsi, non quærébat glóriam suam, sed testimónium perhibébat veritáti. Numquid vóluit apud se remanére discípulos suos, ut non sequeréntur Dóminum ? Magis ipse osténdit discípulis suis quem sequeréntur : habébant enim illum tamquam Agnum. Et ille : Quid me atténditis? Ego non sum Agnus. Ecce Agnus Dei. De quo et supérius díxerat : Ecce Agnus Dei. Et quid nobis prodest Agnus Dei? Ecce, ait, qui tollit peccátum mundi. Secúti sunt illum, hoc audíto, duo, qui erant cum Joánne. ℞℞. de Feria occurr.

Lectio ij.

Videamus sequéntia. Ecce Agnus Dei. Hoc Joánnes. Et audiérunt eum duo discípuli loquéntem, et secúti sunt Jesum. Non sic illum sequebántur, quasi jam ut inhæsérent illi : nam maniféstum est, quando illi inhæsérunt, quia de navi eos vocávit. In his enim duóbus erat Andréas, sicut modo audístis. Andréas autem frater Petri erat. Et nóvimus in Evangélio, quod Petrum et Andréam Dóminus de navi vocávit, dicens : Veníte post me, et fáciam vos piscatóres hóminum. Et ex illo jam inhæsérunt illi, ut non recéderent.

Lectio iij.

Modo ergo quod illum sequúntur isti duo, non quasi non recessúri sequúntur, sed vidére voluérunt ubi habitáret, et fácere quod scriptum est : Limen ostiórum ejus éxterat pes tuus : surge ad illum veníre assídue, et erudíre præcéptis ejus. Osténdit eis ille ubi manéret : venérunt, et fuérunt cum illo. Quam beátum diem duxérunt, quam beátam noctem! Quis est, qui

nobis dicat, quæ audíerint illi a Dómino? Ædificémus et nosmetípsi in corde nostro, et faciámus domum, quo véniat ille, et dóceat nos, et colloquátur nobis.

Ad Laudes ut in Psalt. Et dicuntur Preces feriales flexis genibus, ut 64.

Oratio.

Quæsumus, omnípotens Deus: ut beátus Andréas Apóstolus, cujus prævenímus festivitátem, tuum pro nobis implóret auxílium; ut a nostris reátibus absolúti, a cunctis étiam perículis eruámur. Per Dóminum.

Deinde pro com. S. Saturnini, Aña. Qui odit. ℣. Justus. Oratio. Deus, qui. 500.

Extra Advent. com. de Cruce, cum reliquis. 156.

DIE XXX. NOVEMBRIS.

In Festo S. Andreæ, Apostoli.

Duplex ij. classis.

Ad Vesp. Añæ de Laud. Psalmi de Dñica. 134. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 138.

Capitulum. *Rom.* 10. *b*

Fratres, Corde enim créditur ad justítiam: ore autem conféssio fit ad salútem. Dicit enim Scriptúra: Omnis, qui credit in illum, non confundétur.

Hymnus et ℣. de Communi Apost.

Ad Magnificat, Aña. Unus ex duóbus, qui secúti sunt Dóminum, erat Andréas, frater Simónis Petri, allelúia.

Oratio.

Majestatem tuam, Dómine, supplíciter exorámus: ut, sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor et rector, ita apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Apostolórum Dóminum, * Veníte adorémus. Psalm. Venite. 2.

Hymn. Ætérna Christi. iij.

In primo Nocturno.

Aña. Vidit Dóminus Petrum et Andréam, et vocávit eos. Ps. de Comm. Apost. iij.

Aña. Veníte post me, dicit Dóminus, fáciam vos fíeri piscatóres hóminum.

Aña. Relíctis rétibus suis, secúti sunt Dóminum Redemptórem.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. *Cap.* 10.

Finis legis, Christus ad justítiam omni credénti. Moyses enim scripsit, quóniam justítiam, quæ ex lege est, qui fécerit homo, vivet in ea. Quæ autem ex fide est justítia, sic dicit: Ne díxeris in corde tuo: Quis ascéndet in cœlum? id est,

Christum dedúcere. Aut quis descéndet in abyssum? hoc est, Christum a mórtuis revocáre. Sed quid dicit Scriptúra? Prope est verbum in ore tuo, et in corde tuo: hoc est verbum fídei, quod prædicámus. Quia si confiteáris in ore tuo Dóminum Jesum, et in corde tuo credíderis, quod Deus illum suscitávit a mórtuis, salvus eris.

℟. Cum perambuláret Dóminus juxta mare Galilææ, vidit Petrum et Andréam rétia mitténtes in mare, et vocávit eos, dicens: * Veníte post me, fáciam vos fíeri piscatóres hóminum. ℣. Erant enim piscatóres, et ait illis. Veníte.

Lectio ij

CORDE enim créditur ad justítiam: ore autem conféssio fit ad salútem. Dicit enim Scriptúra: Omnis, qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Judæi et Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit. Quómodo ergo invocábunt, in quem non credidérunt? Aut quómodo credent ei, quem non audiérunt? Quómodo autem áudient sine prædicánte? Quómodo vero prædicábunt nisi mittántur? sicut scriptum est: Quam speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona!

℟. Mox ut vocem Dómini prædicántis audívit beátus Andréas, relíctis rétibus, quorum usu actúque vivébat, * Ætérnæ vitæ secútus est præmia largiéntem. ℣. Hic est qui pro amóre Christi pepéndit in cruce: et pro lege ejus sustínuit passiónem. Ætérnæ.

Lectio iij

SED non omnes obédiunt Evangélio. Isaías enim dicit: Dómine, quis crédidit audítui nostro? Ergo fides ex audítu, audítus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Sed dico: Numquid Israel non cognóvit? Primus Moyses dicit: Ego ad æmulatiónem vos addúcam in non gentem: in gentem insipiéntem, in iram vos mittam. Isaías autem audet, et dicit: Invéntus sum a non quæréntibus me: palam appárui iis, qui me non interrogábant. Ad Israel autem dicit: Tota die expándi manus meas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem.

℟. Doctor bonus, et amícus Dei Andréas dúcitur ad crucem; quam a longe aspi-

ciens, dixit : Salve crux, * Súscipe discípulum ejus, qui pepéndit in te, magíster, meus Christus. ℣. Salve crux, quæ in córpore Christi dedicáta es : et ex membris ejus tamquam margarítis ornáta. Súscipe. Glória Patri. Súscipe.

In secundo Nocturno.

Ant. Dignum sibi Dóminus computávit mártyrem, quem vocávit Apóstolum, dum esset in mari, allelúia.

Ant. Diléxit Andréam Dóminus in odórem suavitátis.

Ant. Bíduo vivens pendébat in cruce beátus Andréas pro Christi nómine, et docébat pópulum.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Lectio iv.

Andreas Apóstolus Bethsáidæ natus, qui est Galilææ vicus, frater Petri, discípulus Joánnis Baptístæ, cum eum de Christo dicéntem audísset : Ecce Agnus Dei: secútus Jesum, fratrem quoque suum ad eúmdem perdúxit. Cum póstea una cum fratre piscarétur in mari Galilææ, ambo a prætereúnte Christo Dómino ante álios Apóstolos vocáti illis verbis : Veníte post me, fáciam vos fíeri piscatóres hóminum ; nullam interponéntes moram, et relíctis rétibus, secúti sunt eum. Post cujus passiónem et resurrectiónem Andréas, cum in Scythiam Európæ, quæ ei província ad Christi fidem disseminándam obtígerat, venísset, deínde Epírum ac Thráciam peragrásset, doctrína et miráculis innumerábiles hómines ad Christum convértit. Post Patras Achaíæ proféctus, et in ea urbe plúrimis ad veritátem evangélicam perdúctis, Ægéam Procónsulem, prædicatióni evangélicæ resisténtem, libérrime increpávit, quod, qui judex hóminum habéri vellet, Christũ Deum ómnium júdicem a dæmónibus elúsus non agnósceret. ℟. Homo Dei ducebátur ut crucifígerent eum : pópulus autem clamábat voce magna, dicens : * Innocens ejus sanguis sine causa damnátur. ℣. Cumque dúcerent eũ ut crucifigerétur, factus est concúrsus populórum clamántium, et dicéntium. Innocens.

Lectio v.

Tum Ægéas irátus, Désine, inquit, Christum jactáre, cui simília verba nihil profuérunt, quo minus a Judæis crucifigerétur. Andréam vero de Christo nihilóminus líbere prædicántem, quod pro salúte humáni géneris se crucifigéndum obtulísset, ímpia oratióne interpéllat, ac demum hortátur, ut sibi

cónsulens, diis velit immoláre. Cui Andréas: Ego omnipoténti Deo, qui unus et verus est, ímmolo quotídie, non taurórum carnes, nec hircórum sánguinem, sed immaculátum Agnum in altári: cujus carnem postcáquam omnis pópulus credéntium manducáverit, Agnus qui sacrificátus est, íntegar persevérat et vivus. Quamóbrem ira accénsus Ægéas, jubet eum in cárcerem detrúdi: unde pópulus Andréam fácile liberásset, nisi ipse sedásset multitúdinem, veheméntius rogans, ne se ad optatíssimam martyrii corónam properántem impedírent.

℟. O bona crux, quæ decórem et pulchritúdinem de membris Dómini suscepísti, áccipe me ab homínibus, et redde me Magístro meo: * Ut per te me recípiat, qui per te me redémit. ℣. Beátus Andréas expánsis mánibus ad cœlum orábat, dicens: Salva me, bona crux. Ut.

Lectio vj.

Igitur paulo post in tribúnal prodúctum, cum Ægéas crucis extolléntem mystéria, sibíque suam impietátem exprobrántem, diútius ferre non posset, in crucem tolli, et Christi mortem imitári jussit. Addúctus Andréas ad locum martyrii, cum crucem vidísset, longe exclamáre cœpit: O bona crux, quæ decórem ex membris Dómini suscepísti, diu desideráta, sollícite amáta, sine intermissióne quæsíta, et aliquándo cupiénti ánimo præparáta: áccipe me ab homínibus, et redde me magístro meo: ut per te me recípiat, qui per te me redémit. Itaque cruci affíxus est: in qua bíduum vivus pendens, et Christi fidem prædicáre nunquam intermíttens, ad eum migrávit, cujus mortis similitúdinem concupíerat. Quæ ómnia Presbyteri et Diáconi Acháiæ, qui ejus passiónem scripsérunt, se ita ut commemoráta sunt, audísse et vidísse testántur. Ejus ossa primum, Constantíno Imperatóre, Constantinópolim, deínde Amálphim transláta sunt. Caput, Pio Secúndo Pontífice, Romam allátum in Basílica sancti Petri collocátum est.

℟. Expándi manus meas tota die in cruce ad pópulum non credéntem, sed contradicéntem mihi: * Qui ámbulant vias non bonas, sed post peccáta sua. ℣. Deus ultiónum Dóminus, Deus ultiónum líbere egit: exaltáre qui júdicas terram, redde retributiónem supérbis. Qui. Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Aña. Non me permíttas,

Dómine, fámulum tuum a te separári : tempus est ut commendétur terræ corpus meum, et me ad te veníre júbeas.

Aña. Andréas vero rogábat pópulum, ut non impedíret passiónem ipsíus.

Aña. Accipe me ab homínibus, et redde me magístro meo : ut per te me recípiat, qui per te me redémit, allel.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 4. c*

In illo témpore : Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem, qui vocátur Petrus, et Andréam fratrem ejus, mitténtes rete in mare. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 5. in Evang.

Audistis, fratres charíssimi, quia ad uníus jussiónis vocem Petrus et Andréas, relíctis rétibus, secúti sunt Redemptórem. Nulla vero hunc fácere adhuc mirácula víderant, nihil ab eo de præmio ætérnæ retributiónis audíerant : et tamen ad unū Dómini præcéptum, hoc quod possidére videbántur, oblíti sunt. Quanta nos ejus mirácula vidémus, quot flagéllis afflígimur, quantis minárum asperitátibus deterrémur, et tamen vocántem sequi contémnimus !

℟. Orávit sanctus Andréas, dum respíceret in cœlum, et voce magna clamávit, et dixit : Tu es Deus meus, quem vidi : ne me patiáris ab ímpio júdice depóni : * Quia virtútem sanctæ crucis agnóvi. ℣. Tu est magíster meus Christus, quem diléxi, quem cognóvi, quem confés-sus sum : tantúmmodo in ista voce exáudi me. Quia.

Lectio viij.

In cœlo jam sedet, qui de conversióne nos ádmonet : jam jugo fídei colla Géntium súbdidit, jam mundi glóriam stravit : jam ruínis ejus crebrescéntibus, distrícti sui judícii diem propinquántem denúntiat : et tamen supérba mens nostra adhuc non vult hoc sponte desérere, quod quotídie perdit invíta. Quid ergo, fratres charíssimi, quid in ejus judício dictúri sumus, qui ab amóre præséntis sæculi nec præcéptis fléctimur, nec verbéribus emendámur?

℟. Videns crucem Andréas exclamávit, dicens : O crux admirábilis, o crux desiderábilis, o crux quæ per totum mundum rútilas ! * Súscipe discípulum Christi, ac per te me recípiat, qui per te móriens me redémit. ℣. O bona crux, quæ decórem et pulchritúdinem de mem-

bris Dómini suscepísti. Súscipe. Glória Patri. Súscipe.

Lectio ix.

Sed fortásse áliquis tácitis sibi cogitatiónibus dicat : Ad vocem domínicam utérque iste piscátor quid, aut quantum dimísit, qui pene nihil hábuit? Sed hac in re, fratres charíssimi, affétum debémus pótius pensáre, quam censum. Multum relíquit, qui sibi nihil retínuit : multum relíquit, qui quantúmlibet parum, totum desé-ruit. Certe nos et hábita cum amóre possidémus, et ea quæ mínime habémus, ex desidério quærimus. Multum ergo Petrus et Andréas dimísit, quando utérque étiam desidéria habéndi derelíquit. Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Salve, crux pretiósa, súscipe discípulum ejus, qui pepéndit in te Magíster meus Christus. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.
2. Beátus Andréas orábat, dicens : Dómine Rex ætérnæ glóriæ, súscipe me pendéntem in patíbulo.
3. Andréas Christi fámulus, dignus Dei Apóstolus, germánus Petri, et in passióne sócius.
4. Maximílla Christo amábilis, tulit corpus Apóstoli, óptimo loco cum aromátibus sepelívit.
5. Qui persequebántur justum demersísti eos, Dómine, in inférno, et in ligno crucis dux justi fuísti.

Capitulum. Rom. 10. b

Fratres, Corde enim créditur ad justítiam : ore autem conféssio fit ad salútem. Dicit enim Scriptúra : Omnis, qui credit in illum, non confundétur.

Hym. Exúltet, de Comm. xiij.
℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Benedictus, Aña.

Concéde nobis hóminem justum, redde nobis hóminem sanctum; ne interfícias hóminem Deo charum, justum, mansuétum, et pium.

Oratio.

Majestatem tuam, Dómine, supplíciter exorámus : ut, sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxstitit prædicátor et rector, ita apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dñum.

Ad Tertiam, Aña.

Beátus Andréas.

Cap. Fratres, Corde. sup.
℟. br. In omnem terram * exívit sonus eórum. In. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Ad Sextam, Aña.

Andréas Christi fámulus.

Capitulum. *Rom.* 10. c

NON enim est distínctio Judæi et Græci : nam idem Dòminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

℟ br. Constítues eos príncipes * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. Super. Glória Patri. Constítues ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam. Aña.

Qui persequebántur justum.

Capitulum. *Rom.* 10. c

ISAIAS enim dicit: Dómine, quis crédidit audítui nostro? Ergo fides ex audítu, audítus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

℟. br. Nimis honoráti sunt * Amíci tui, Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Vesp. Añæ de Laud. Psalmi ut in ij. Vesperis de Comm. Apost. xiv.

Cap. Fratres, Corde. 506.

Hymn. Exúltet. xiij.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Magníficat, Aña.

Cum pervenísset beátus Andréas ad locum, ubi crux paráta erat, exclamávit et dixit : O bona crux, diu desideráta, et jam concupiscénti ánimo præparáta! secúrus et gaudens vénio ad te, ita et tu exúltans suscípias me discípulum ejus, qui pepéndit in te.

FESTA DECEMBRIS.

Ante Adventum prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE II. DECEMBRIS.

In Festo S. Bibianæ, Virg. et Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Virg. xcij. præter seq.

Oratio.

DEUS, ómnium largítor bonórum, qui in fámula tua Bibiána cum virginitátis flore martyrii, palmam conjunxísti : mentes nostras, ejus intercessióne, tibi charitáte conjúnge ; ut, amótis perículis, præmia consequámur ætérna. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BIBIANA virgo Romána, nóbili génere nata, christiána fide nobílior fuit. Ejus enim pater Flaviánus sub Juliáno apóstata im-

piissimo tyránno Expræfé-ctus, servilibúsque notis compúnctus, ad aquas Taurínas deportátus, martyr occúbuit. Mater Dafrósa, et fíliæ primum conclúsæ domi, ut inédia conficeréntur: mox relegáta Mater extra Urbem cápite plexa est. Mórtuis autem piis paréntibus, Bibiána cum soróre sua Deméiria bonis ómnibus expoliátur. Aproniánus, Urbis Prætor, pecúniis inhians, soróres perséquitur: quas humána prorsus ope destitútas, Deo mirabíliter, qui dat escam esuriéntibus, enutriénte, cum vivacióres vegetiorésque conspexísset, veheménter est admirátus. ℟. Propter veritátem.

Lectio v.

SUADET nihilóminus Aproniánus, ut venereńtur deos Géntium, amíssas ídeo opes, Imperatóris grátiam, præclaríssimas núptias consecutúræ. Si secus fécerint, minátur cárceres, virgas, secúres. At illæ neque blandítiis, neque minis a recta fide declinántes, parátæ pótius mori, quam fœdári móribus ethnicórum, Prætóris impietátem constantíssime detestántur. Quare Deméiria ob óculos Bibiánæ repénte córruens, óbiit in Dómino: Bibiána Rufínæ mulíeri vaférrimæ seducénda tráditur: quæ ab incunábulis edócta christiánas leges, et illibátum serváre virginitátis florem, se ipsa fórtior, féminæ superávit insídias, et Prætóris astus delúsit. ℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

NIHIL autem profiiciénte Rufína, quæ, præter dolósa verba, illam quotídie verbéribus affligébat, ut de sancto propósito dimovéret, spe sua frustrátus Prætor, accénsus ira, quod in Bibiána perdidísset óperam, a lictóribus eam denudári, vinctísque mánibus colúmnæ alligári, eámque plumbátis cædi jubet, donec effláret ánimam. Cujus sacrum corpus objéctum cánibus bíduo jácuit in foro Tauri, illæsum tamen, et divínitus servátum; quod deínde Joánnes Présbyter sepelívit noctu juxta sepúlchrum soróris et matris ad palátium Liciniánum, ubi usque in præsens exstat. Ecclésia Deo, sanctæ Bibiánæ nómine, dicáta: quam Urbánus Octávus instaurávit, sanctárum Bibiánæ, Demétriæ, et Dafrósæ corpóribus in ea repértis, et sub ara máxima collocátis. ℟. Afferéntur Regi.

In iij. Noct. Hom. in Evang. Símile est, de Comm. non Vírginum. cxv. cum ℟℟. de Comm. Virg. cv.

COMMUNE

SANCTORUM.

IN VIGILIIS APOST.

Officium fit de Feria, ut dictum est in Rubricis generalibus, exceptis Lectionibus, et Orat. quæ in propriis locis notantur. Ubi vero non sunt propriæ Lectiones, legitur Evangelium cum Homilia sequenti.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio j. *Cap.* 15. *b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Hoc est præcéptum meum, ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homilia 27. *in Evang.*

Cum cuncta sacra elóquia domínicis plena sint præcéptis, quid est, quod de dilectióne, quasi de singulári mandáto, Dóminus dicit: Hoc est præcéptum meum ut diligátis ínvicem: nisi quia omne mandátum de sola dilectióne est: et ómnia unum præcéptum sunt? quia quidquid præcípitur, in sola charitáte solidátur. Ut enim multi árboris rami ex una radíce pródeunt: sic multæ virtútes ex una charitáte generántur. Nec habet áliquid viriditátis ramus boni óperis, si non manet in radíce charitátis.

Responsoria de Feria pro tempore.

Lectio ij.

Præcepta ergo domínica et multa sunt, et unum: multa per diversitátem óperis, unum in radíce dilectiónis. Quáliter autem ista diléctio tenénda sit, ipse insínuat, qui in plerísque Scriptúræ suæ senténtiis et amícos jubet díligi in se, et inimícos propter se. Ille enim veráciter charitátem habet, qui et amícum díligit in Deo, et inimícum díligit propter Deum. Nam sunt nonnúlli, qui díligunt próximos, sed per afféctum cognatiónis et carnis: quibus tamen in hac dilectióne sacra elóquia non contradícunt: sed áliud est quod sponte impénditur natúræ, áliud quod præcéptis domínicis ex charitáte debétur obediéntiæ.

Lectio iij.

Hi nimírum et próximum díligunt, et tamen illa sublímia dilectiónis præmia non assequúntur: quia amórem suum non spirituáliter, sed carnáliter impéndunt. Proínde cum Dóminus díceret: Hoc est præcéptum meum, ut diligátis ínvicem: prótinus áddidit: Sicut diléxi vos: ac si apérte dicat: Ad hoc amáte, ad quod amávi vos. Qua in re, fratres charíssimi, solérter intuéndum est, quod antíquus hostis, dum mentem nostram ad rerum temporálium dilectiónem trahit, infirmiórem contra nos próximum éxcitat, qui ea ipsa, quæ dilígimus, auférre moliátur.

COMMUNE

APOSTOLORUM ET EVANG.

Ad Vesperas, Aña. Hoc est præcéptum, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 134. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 138.

Capitulum. *Ephes.* 2. *d*

Fratres, Jam non estis hóspites, et ádvenæ: sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei: superædificáti super fundaméntum Apostolórum et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu. ℞. Deo grátias.

Hymnus.

Exultet orbis gáudiis:
Cœlum resúltet láudibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.
Vos sæculórum Júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precámur córdium,
Audíte voces súpplicum.
Qui templa cœli cláuditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt,
Sanáte mentes lánguidas;
Augéte nos virtútibus.
Ut, cum redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudii
Concédat esse cómpotes.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℞. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Ad Magnificat, Aña. Tradent enim vos in concíliis, et in synagógis suis flagellábunt vos, et ante reges et præsides ducémini propter me, in testimónium illis, et géntibus.

Oratio propria.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Apostolórum Dóminum, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Æterna Christi múnera
Apostolórum glóriam
Palmas et hymnos débitos
Lætis canámus méntibus.
Ecclesiárum Príncipes,
Belli triumpháles Duces,
Cœléstis aulæ mílites,
Et vera mundi lúmina.
Devóta Sanctórum Fides,
Invícta Spes credéntium,
Perfécta Christi Cháritas
Mundi tyránnum cónterit.
In his Patérna glória,
In his triúmphat Fílius,
In his volúntas Spíritus,
Cœlum replétur gáudio.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

In primo Nocturno.

Aña. In omnem terram * exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo :

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit ? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redémptor meus.

Aña. In omnem terram ex-

ivit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.
Aña. Clamavérunt * justi, et Dóminus exaudívit eos.

Psalmus 33.

BENEDICAM Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.
In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et læténtur.
Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.
Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.
Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.
Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.
Dívites eguérunt et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte, fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.
Quis est homo qui vult vitā: * díligit dies vidére bonos?
Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórū.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum, delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes, qui sperant in eo.
Aña. Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos.
Aña. Constítues eos príncipes * super omnem terram: mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Psalmus 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.
Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * proptérea benedíxit te Deus in ætérnū.
Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.
Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.
Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.
Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent : * in corda inimicórum regis.
Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi : * virga directiónis virga regni tui.
Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto : * circúmdata varietáte.
Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam : * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.
Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur : omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia et exultatióne : * adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui : * in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum : * et in sæculum sæculi.
Aña. Constítues eos príncipes super omnem terram : mémores erunt nóminis tui, Dómine. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum. Pater noster. Absolutio. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

Lectiones de Scriptura positæ in Communi Sanctorum, leguntur quando annotantur in Proprio Sanctorum per annum, et quando contingit fieri Officium de aliquo Sancto illis diebus, in quibus in Officio Feriæ non ponuntur Lectiones de Scriptura.

sed tantum de Homilia, et quando aliquod Festum solemniter celebratur in propria Ecclesia.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. *Cap.* 4.

Sic nos exístimet homo ut minístros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Mihi autem pro mínimo est ut a vobis júdicer, aut ab humáno die: sed neque meípsum júdico. Nihil enim mihi cónscius sum: sed non in hoc justificátus sum: qui autem júdicat me, Dóminus est. Itaque nolíte ante tempus judicáre, quoadúsque véniat Dóminus: qui et illuminábit abscóndita tenebrárum, et manifestábit consília córdium; et tunc laus erit unicuíque a Deo.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut fílii lucis sitis. Estóte. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

Hæc autem, fratres, transfigurávi in me et Apóllo, propter vos: ut in nobis discátis, ne supra quam scriptum est, unus advérsus álterum inflétur pro álio. Quis enim te discérnit? Quid autem habes, quod non accepísti? Si autem accepísti, quid gloriáris quasi non accéperis? Jam saturáti estis, jam dívites facti estis: sine nobis regnátis: et útinam regnétis, ut et nos vobíscum regnémus. Puto enim quod Deus nos Apóstolos novíssimos osténdit, tamquam morti destinátos: quia spectáculum facti sumus mundo, et Angelis, et homínibus.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum. Ben. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

Nos stulti propter Christum, vos autem prudéntes in Christo: nos infírmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam et esurímus, et sitímus, et nudi sumus, et cólaphis cædimur, et instábiles sumus, et laborámus operántes mánibus nostris: maledícimur, et benedícimus, persecutiónem pátimur, et sustinémus: blasphemámur, et obsecrámus: tamquam purgaménta hujus mundi facti sumus,

ómnium peripséma usque adhuc. Non ut confúndam vos, hæc scribo; sed ut filios meos charíssimos móneo. Nam si decem millia pædagogórum habeátis in Christo, sed non multos patres. Nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui.

℟. Dum stetéritis ante reges et præsides, nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini: * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini. ℣. Non enim vos estis qui loquímini: sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória Patri. Dábitur.

In secundo Nocturno.

Añа. Príncipes * populórum congregáti sunt cum Deo Abraham.

Psalmus 46.

Omnes gentes pláudite mánibus: * jubiláte Deo in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis: * et Gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hereditátem suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo: * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite: * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super Gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham: * quóniam dii fortes terræ, veheménter eleváti sunt.

Añа. Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham.

Añа. Dedísti * hereditátem timéntibus nomen tuum, Dómine.

Psalmus 60.

Exaudi, Deus, deprecatiónem meam: * inténde oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea: * turris fortitúdinis a fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula: * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu, Deus meus, exaudísti oratiónem meam: * dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies: * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei: * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæcu-

li : * ut reddam vota mea de die in diem.

Aña. Dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum, Dómine.

Aña. Annuntiavérunt * ópera Dei, et facta ejus intellexérunt.

Psalmus 63.

Exaudi, Deus, oratiónem meam cum déprecor : * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium : * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum rem amáram, ut sagittent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt : * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos : * dixérunt : Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum : * et exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum : * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos : * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei : * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.

Aña. Annuntiavérunt ópera Dei, et facta ejus intellexérunt.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram.
℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Hom. 30. in Ev. post med.

Scriptum est : Spíritus Dómini ornávit cœlos. Ornaménta enim cœlórum sunt virtútes prædicántium. Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens : Alii datur per Spíritum sermo sapiéntiæ, álii sermo sciéntiæ secúndum eúmdem Spíritum, álteri fides in eódem Spíritu, álii grátia sanitátum in uno Spíritu, álii operátio virtútum, álii prophetía, álii discrétio spirítuum, álii génera linguárum, álii interpretátio sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis prout vult.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus

est ad me, dicens : * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem, et dicéntem. Isti. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quot ergo sunt bona prædicántium, tot sunt ornaménta cœlórum. Hinc rursus scriptum est : Verbo Dómini cœli firmáti sunt. Verbum enim Dómini Fílius est Patris. Sed eósdem cœlos, vidélicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trínitas ostendátur operáta, repénte de sancti Spíritus divinitáte adjúngitur : Et spíritu oris ejus omnis virtus eórum. Cœlórum ergo virtus de Spíritu sumpta est : quia mundi hujus potestátibus contraíre non præsúmerent, nisi eos sancti Spíritus fortitúdo solidásset. Quales namque doctóres sanctæ Ecclésiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, scimus : et post advéntum illíus cujus fortitúdinis facti sint, conspicimus.

℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me : * Gaudéte et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

Certe iste ipse pastor Ecclésiæ, ad cujus sacratíssimum corpus sedémus, quantæ debilitátis, quantæque formídinis ante advéntum Spíritus fúerit, ancílla ostiária requisíta dicat. Una enim mulíeris voce percússus, dum mori tímuit, vitam negávit. Et pensándum, quia eum comprehénsum Petrus negávit in terra, quem suspénsum latro conféssus est in cruce. Sed vir iste tantæ formídinis, qualis post advéntum Spíritus exístat, audiámus. Fit convéntus magistrátus atque seniórum, cæsis denuntiátur Apóstolis, ne in nómine Jesu loqui débeant : Petrus magna auctoritáte respóndet : Obedíre opórtet Deo magis quam homínibus.

℟. Isti sunt triumphatóres, et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna : * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

In tertio Nocturno.

Aña. Exaltabúntur * córnua justi, allelúia.

Psalmus 74.

CONFITEBIMUR tibi, Deus, * confitébimur, et invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua : * cum accépero tempus, ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis : Nolíte iníque ágere : * et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus : * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, et hunc exáltat : * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinávit ex hoc in hoc : verúmtamen fæx ejus non est exinaníta : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sæculum: * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confríngam : * et exaltabúntur córnua justi.

Aña. Exaltabúntur córnua justi, allelúia.

Aña. Lux orta est justo, * allelúia : rectis corde lætítia, allelúia.

Psalmus 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dñe.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Aña. Lux orta est justo, allelúia: rectis corde lætítia, allelúia.
Aña. Custodiébant * testimónia ejus, et præcépta ejus, allelúia.

Psalmus 98.

Dominus regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.
Dóminus in Sion magnus: * et excélsus super omnes pópulos.
Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.
Tu parásti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.
Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.
Moyses et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus.
Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.
Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.
Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.
Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.
Aña. Custodiébant testimónia ejus, et præcépta ejus, allelúia. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 19. *d*

In illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. *in Matth. cap.* 19.

Grandis fidúcia! Petrus piscátor erat, dives non fúerat, cibos manu et arte quærébat; et tamen lóquitur confidénter: Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantum relínquere, jungit quod perféctum est: Et secúti sumus te. Fécimus quod jussísti: quid ígitur nobis dabis præmii? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus

Israel. Non dixit, Qui reliquístis ómnia: hoc enim et Crates fecit philósophus: et multi álii divítias contempsérunt: sed, Qui secúti estis me: quod própric Apostolórum est atque credéntium.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amici Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem. Bened. Cujus, vel Quorum festum cólimus.

Lectio viij.

In regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ (quando et mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti) sedébitis et vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israel: quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit, in qua Salvátor lóquitur: Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim separáre hóminem a patre suo, et matrem a filia, et nurum a socru: et inimíci hóminis doméstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, et prædicatiónem Evangélii, omnes afféctus contémpserint, atque divítias et sæculi voluptátes: isti céntuplum recípient, et vitam ætérnam possidébunt.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna: operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Ex occasióne hujus senténtiæ quidam introdúcunt mille annos post resurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum, quas dimísimus, et vitam ætérnam esse reddéndam: non intelligéntes, quod, si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitúdo: ut qui unam pro Dómino dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est: Qui carnália pro Salvatóre dimíserit, spirituália recípiet: quæ comparatióne et mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius númerus comparétur.

Deinde dicitur Hymnus. Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Hoc est præcéptum meum, * ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Majórem charitátem * nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis.

3. Vos amíci mei estis, * si fecéritis quæ præcípio vobis, dicit Dóminus.

4. Beáti pacífici, * beáti mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt.

5. In patiéntia vestra * possidébitis ánimas vestras.

Capitulum. *Ephes.* 2. *d*

FRATRES, Jam non estis hóspites, et ádvenæ: sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei: superædificáti super fundaméntum Apostolórum, et Prophetárum, ipso summo anguläri lápide Christo Jesu. R. Deo grátias.

Hymnus.

EXULTET orbis gáudiis:
Cœlum resúltet láudibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.
Vos sæculórum Júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precámur córdium,
Audíte voces súpplicum.
Qui templa cœli cláuditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt,
Sanáte mentes lánguidas;
Augéte nos virtútibus.
Ut, cum redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudii
Concédat esse cómpotes.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Benedictus, Aña.

Vos qui reliquístis * ómnia, et secúti estis me, céntuplum accipiétis, et vitam ætérnam possidébitis.

Ad Tertiam, Aña.

Majórem charitátem.

Capit. Fratres, Jam non estis, ut supra.

℟. br. In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Ad Sextam, Aña.

Vos amíci mei estis.

Capitulum. *Act.* 5. *b*

PER manus autem Apostolórum fiébant signa, et prodígia multa in plebe.

℟. br. Constitues eos príncipes * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. Super. Glória Patri. Constítues. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam, Aña.

In patiéntia vestra.

Capitulum. *Act.* 5. *g*

IBANT Apóstoli gaudéntes a conspéctu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati.

℟. br. Nimis honoráti sunt * Amíci tui, Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

In secundis Vesperis.

Aña. Jurávit Dóminus, * et non pœnitébit eum : Tu es sacérdos in ætérnum

Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo : * Sede a dextris meis :

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion : * dominárc in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus Sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet : * proptérea exaltábit caput.

Aña. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : Tu es sacérdos in ætérnum.

Aña. Cóllocet eum * Dóminus cum princípibus pópuli sui.

Psalmus 112.

LAUDATE púeri Dóminum : * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * et hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem :

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.
Aña. Cóllocet eum Dóminus cum princípibus pópuli sui.
Aña. Dirupísti, Dómine, víncula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis.

Psalmus 115.

CREDIDI propter quod locútus sum : * ego autem humiliátus sum nimis.
Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.
Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?
Cálicem salutáris accípiam : * et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.
O Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.
Dirupísti víncula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus : * in átriis domus Dñi, in médio tui Jerúsalem.
Aña. Dirupísti, Dómine, víncula mea : tibi sacrificábo hóstiam laudis.
Aña. Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.

Psalmus 125.

IN converténdo Dóminus captivitátem Sion : * facti sumus sicut consoláti.
Tunc replétum est gáudio os nostrum : * et lingua nostra exultatióne.
Tunc dicent inter gentes : * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.
Magnificávit Dóminus fácere nobíscum : * facti sumus lætántes.
Convérte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in Austro.
Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.
Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.
Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos suos.
Aña. Eúntes ibant et flebant, mitténtes sémina sua.
Aña. Confortátus est * principátus eórum, et honoráti sunt amíci tui, Deus.

Psalmus 138.

DOMINE, probásti me, et cognovísti me : * tu cognovísti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.
Intellexísti cogitatiónes meas de longe : * sémitam meam, et funículum meum investigásti.
Et omnes vias meas prævidísti : * quia non est sermo in lingua mea.
Ecce Dómine, tu cognovísti ómnia, novíssima et antíqua : * tu formásti me, et posuísti super me manum tuam.
Mirábilis facta est sciéntia

tua ex me : * confortáta est, et non pótero ad eam.
Quo ibo a spíritu tuo ? * et quo a fácie tua fúgiam ?
Si ascéndero in cœlum, tu illic es : * si descéndero in inférnum, ades.
Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris :
Etenim illuc manus tua dedúcet me : * et tenébit me déxtera tua.
Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me : * et nox illuminátio mea in delíciis meis.
Quia ténebræ non obscurabúntur a te, et nox sicut dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.
Quia tu possedísti renes meos : * suscepísti me de útero matris meæ.
Confitébor tibi quia terribíliter magnificátus es : * mirabília ópera tua, et ánima mea cognóscit nimis.
Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto : * et substántia mea in inferióribus terræ.
Imperféctum meum vidérunt óculi tui, et in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, et nemo in eis.
Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus : * nimis confortátus est principátus eórum.
Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur : * exurréxi, et adhuc sum tecum.
Si occíderis Deus peccatóres : * viri sánguinum declináte a me :
Quia dícitis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.
Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam : * et super inimícos tuos tabescébam ?
Perfécto ódio óderam illos : * et inimíci facti sunt mihi.
Proba me, Deus, et scito cor meum : * intérroga me, et cognósce sémitas meas.
Et vide, si via iniquitátis in me est : * et deduc me in via ætérna.
Aña. Confortátus est principátus eórum, et honoráti sunt amíci tui, Deus.

Capitulum. *Ephes. 2. d*

FRATRES, Jam non estis hóspites, et ádvenæ : sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei : superædificáti super fundaméntum Apostolórum, et Prophetárum, ipso summo anguléri lápide Christo Jesu.

Hymn. Exúltet orbis. xiij.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Magnificat, Aña. Estóte fortes in bello, * et pugnáte cum antíquo serpénte : et accipiétis regnum ætérnum, allelúia.

2. ALIÆ LECTIONES PRO APOSTOLIS.

In secundo Nocturno.

De Expositióne S. Augustíni Epíscopi super Psalmum octogésimum sextum.

Lectio iv. *Ante med.*

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis : díligit Dóminus portas Sion. Quare sunt fundaménta Apóstoli, et Prophétæ? Quia eórum auctóritas portat infirmitátem nostram. Quare sunt portæ? Quia per ipsos intrámus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis : et cum per ipsos intrámus, per Christum intrámus. Ipse est enim jánua. Et cum dicúntur duódecim portæ Jerúsalem, et una porta Christus et duódecim portæ Christus, quia in duódecim portis Christus : et ídeo duodenárius númerus Apostolórum. Sacraméntum magnum hujus duodenárii significátio est números. Sedébitis, inquit, super duódecim sedes, judicántes duódecim tribus Israel.

℟. Vidi conjúnctos. viij.

Lectio v.

SI duódecim sellæ ibi sunt, non est ubi sédeat tertiusdécimus Paulus Apóstolus, et non erit quómodo júdicet : et ipse se judicatúrum dixit, non hómines tantum, sed et Angelos. Quos Angelos, nisi apóstatas ángelos? Nescítis, inquit, quia Angelos judicábimus? Respondéret ergo turba : Quid te jactas judicatúrum? Ubi sedébis? Duódecim sedes dixit Dóminus duódecim Apóstolos : unus cécidit Judas, in locum ipsíus sanctus Mathías ordinátus est : implétus est duodenárius númerus sédium. Primo locum ínveni ubi sédeas, et sic te mináre judicatúrum. Duódecim ergo sedes quid sibi velint, videámus. Sacraméntum est cujúsdam universitátis, quia per totum orbem terrárum futúra erat Ecclésia : unde vocátur hoc ædifícium ad Christi compágem.

℟. Beáti estis. ix.

Lectio vj.

ET ídeo quia úndique venítur ad judicándum, duódecim sedes sunt : sicut quia úndique intrátur in illam civitátem, duódecim portæ sunt. Non solum ergo illi duódecim, et Apóstolus Paulus, sed quotquot judicatúri sunt, propter significatiónem universitátis ad sedes duódecim pértinent: quemádmodũ quotquot intrábunt, ad duódecim portas pértinent. Partes enim mundi quátuor sunt, Oriens, Occidens, Aquilo, et Merídies. Istæ quátuor partes assídue nominántur in Scriptúris. Ab istis quátuor

ventis, sicut dicit Dominus in Evangélio, a quátuor ventis se collectúrum eléctos suos : ab ómnibus ergo istis quátuor ventis vocátur Ecclésia. Quómodo vocátur? Undique in Trinitáte vocátur. Non vocátur nisi per baptísmum in nómine Patris, et Fílii, et Spíritus sancti. Quátuor ergo ter ducta duódecim inveniúntur.

℟. Isti sunt. ix.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 19. d*

In illo témpore : Dixit Petrus ad Jesum : Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te : quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Hom. in natali S. Benedicti.

Perfectus ille est, qui ábiens vendit ómnia quæ habet, et dat paupéribus, ac véniens séquitur Christum : habébit enim thesáurum non deficiéntem in cœlis. Unde bene, interrogánte Petro, dixit tálibus Jesus : Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. In hac quippe vita pro ejus nómine laborántes, in ália præmium speráre dócuit : id est, in regeneratióne, cum vidélicet in vitam immortálem fuérimus resurgéndo regeneráti, qui in vitam cadúcam mortáliter erámus géniti.

℟. Isti sunt qui. xij.

Lectio viij.

Et justa prorsus retribútio ut qui hic pro Christo humánæ glóriam celsitúdinis neglexérunt, illic a Christo júdices glorificáti singuláriter cum eo assídeant, qui a sequéndis ejus vestígiis nulla ratióne póterant avélli. Nemo autem putet, duódecim tantum Apóstolos, quia pro Juda prævaricánte Mathías eléctus est, tunc esse judicatúros : sicut nec duódecim solæ sunt tribus Israel judicándæ : alióquin tribus Levi, quæ tertiadécima est, injudicáta recédet.

℟. Isti sunt viri. xij.

Lectio ix.

Et Paulus, qui tertiusdécimus est Apóstolus, judicándi sorte privábitur, cum ipse dicat : Nescítis quóniam ángelos judicábimus, quanto magis sæculária? Sciéndum namque est, omnes, qui ad exémplum Apostolórum sua reliquérunt ómnia, et secúti sunt Christum, júdices cum eo ventúros, sicut étiam omne mortálium genus esse judicándum. Quia enim duodenário sæpe número solet in Scriptúris univérsitas

designári, per duódecim sedes Apostolórum ómnium numerósitas judicántium: et per duódecim tribus Israel univérsitas eórum, qui judicándi sunt, osténditur.

Te Deum laudámus. 17.

PRO EVANGELISTIS

LECTIONES

In primo Nocturno.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

Lectio j. *Cap.* 1.

Et factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar, apérti sunt cœli, et vidi visiónes Dei. In quinta mensis: ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachin, factum est verbum Dómini ad Ezechiélem fílium Buzi sacerdótem in terra Chaldæórum, secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, et ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne, et nubes magna, et ignis invólvens, et splendor in circúitu ejus: et de médio ejus quasi spécies eléctri, id est, de médio ignis.

℟. Ecce ego mitto. vj.

Lectio ij.

Et in médio ejus similitúdo quátuor animálium: et hic aspéctus eórum, similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti, et planta pedis eórum quasi planta pedis vítuli, et scintíllæ quasi aspéctus æris candéntis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quátuor pártibus: et fácies, et pennas per quátuor partes habébant, junctæque erant pennæ eórum altérius ad álterum. Non revertebántur cum incéderent: sed unumquódque ante fáciem suam gradiebátur.

℟. Tóllite jugum. vj.

Lectio iij.

Similitudo autem vultus eórum: fácies hóminis et fácies leónis a dextris ipsórum quátuor: fácies autem bovis a sinístris ipsórum quátuor, et fácies áquilæ désuper ipsórum quátuor. Fácies eórum, et pennæ eórum exténtæ désuper: duæ pennæ singulórum jungebántur, et duæ tegébant córpora eórum: et unumquódque eórum coram fácie sua ambulábat: ubi erat ímpetus spíritus, illuc gradiebántur, nec revertebántur cum ambulárent.

℟. Dum stetéritis. vij.

In secundo Nocturno.

De Expositióne S. Gregórii Papæ super Ezechiélem Prophétam.

Lectio iv. *Hom.* 3. *lib.* 1.

Sancta quátuor animália quæ prophetíæ spíritu futúra prævidéntur, subtíli narratióne describúntur

cum dicitur : Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Quid per fáciem, nisi notítia : et quid per pennas, nisi volátus exprímitur ? Per fáciē quippe unusquísque cognóscitur : per pennas vero in altum ávium córpora sublevántur. Fácies ítaque ad fidem pértinet, penna ad contemplatiónem. Per fidem namque ab omnipoténti Deo cognóscimur, sicut ipse de suis óvibus dicit : Ego sum pastor bonus, et cognósco oves meas, et cognóscunt me meæ. Qui rursus ait : Ego scio quos elégerim. Per contemplatiónem vero, qua super nosmetípsos tóllimur, quasi in áera levámur.

℟. Vidi conjúnctos. viij.

Lectio v.

Quatuor ergo fácies uni sunt : quia si requíras quid Matthæus de incarnatióne Dómini séntiat : hoc nimírum sentit, quod Marcus, Lucas, et Joánnes. Si quæras quid Joánnes séntiat ; hoc procul dúbio, quod Lucas, Marcus, et Matthæus. Si quæras quid Marcus ; hoc quod Matthæus, Joánnes, et Lucas. Si quæras quid Lucas ; hoc quod Joánnes, Matthæus, et Marcus sentit. Quátuor ergo fácies uni sunt : quia notítia fídei, qua cognoscúntur a Deo, ipsa est in uno, quæ est simul in quátuor. Quidquid enim in uno invéneris, hoc in ómnibus simul quátuor cognósces.

℟. Beáti estis. ix.

Lectio vj.

Et quátuor pennæ uni : quia Dei omnipoténtis Fílium Dóminum nostrum Jesum Christum simul omnes concórditer prædicant ; et ad divinitátem ejus mentis óculos levántes, penna contemplatiónis volant Evangelistárum ergo fácies ad humanitátem Dómini pértinet, penna ad divinitátem : quia in eum, quem corpóreum aspiciunt, quasi fácies intendunt : sed dum hunc esse incircumscríptum atque incorpóreum ex divinitáte annúntiant, per contemplatiónis pennam quasi in áera levántur. Quia ítaque una est fides incarnatiónis ejus in ómnibus, et par contemplátio divinitátis ejus in síngulis, recte nunc dícitur : Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni.

℟. Isti sunt. ix.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 10.

In illo témpore : Designávit Dóminus et álios septuagínta duos : et misit illos binos ante fáciem suam, in omnem civitátem, et locum, quo erat ipse ventúrus. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.
Homilia 17. in Evang.

DOMINUS et Salvátor noster, fratres charíssimi, aliquándo nos sermónibus, aliquándo vero opéribus ádmonet. Ipsa étenim facta ejus, præcépta sunt: quia dum áliquid tácitus facit, quid ágere debeámus innotéscit. Ecce enim binos in prædicatiónem discípulos mittit: quia duo sunt præcépta charitátis, Dei vidélicet amor, et próximi: et minus, quam inter duos, cháritas habéri non potest. Nemo enim própric ad semetípsum habére charitátem dícitur: sed diléctio in álterum tendit, ut cháritas esse possit.

℟. Isti sunt qui vivéntes, in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viij.

ECCE enim binos ad prædicándum discípulos Dóminus mittit: quátenus hoc nobis tácitus ínnuat, quia qui charitátem erga álterum non habet, prædicatiónis offícium suscípere nullátenus debet. Bene autem dícitur, quia misit eos ante fáciem suam in omnem civitátem et locum, quo erat ipse ventúrus. Prædicatóres enim suos Dóminus séquitur: quia prædicátio prævenit, et tunc ad mentis nostræ habitáculum Dóminus venit, quando verba exhortatiónis præcúrrunt: atque per hoc véritas in mente suscípitur.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta: et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Lectio ix.

HINC namque eísdem prædicatóribus Isaías dicit: Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas Dei nostri. Hinc fílius Psalmísta ait: Iter fácite ei, quí ascéndit super occásum. Super occásum namque Dóminus ascéndit: quia unde in passióne occúbuit, inde majórem suam glóriam resurgéndo manifestávit. Super occásum vidélicet ascéndit: quia mortem, quam pértulit, resurgéndo calcávit. Ei ergo, qui ascéndit super occásum, iter fácimus, cum nos ejus glóriam vestris méntibus prædicámus, ut eas et ipse post véniens, per amóris sui præséntiam illústret.

Te Deum laudámus. 17.

COMMUNE
UNIUS MARTYRIS.

Ad Vesperas, Ana. Qui me conféssus, cum reliquis de Laudibus Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 134. et loco ultimi, Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 138.

Capitulum. *Jac.* 1. *b*

BEATUS vir, qui suffert tentatiónem : quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

DEUS, tuórum mílitum
Sors, et coróna, præmium,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.
Hic nempe mundi gáudia,
Et blanda fraudum pábula
Imbúta felle députans,
Pervénit ad cœléstia.
Pœnas cucúrrit fórtiter,
Et sústulit viríliter,
Fundénsque pro te sánguinem,
Ætérna dona póssidet.
Ob hoc precátu súpplici
Te póscimus, piíssime :
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.
Laus, et perénnis glória
Patri sit, atque Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Magnificat, Ana.

Iste Sanctus * pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit : fundátus enim erat supra firmam petram.

Pro Martyre et Pont.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus : et quia pondus próprię actiónis gravat, beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEUS, qui nos beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Pro Martyre tantum.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut, qui beáti N. Mártyris tui natalítia cólimus; intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dñum.

Alia Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut intercedénte beáto N. Mártyre tuo, et a cunctis adversitátibus liberémur in córpore, et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

Regem Mártyrum Dóminum

* Veníte, adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymn. Deus, tuórum xxij.

In primo Nocturno.

Aña. In lege Dómini * fuit volúntas ejus die ac nocte.

Psalmus 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit :

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo :

Et fólium ejus non défluet : * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício : * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum : * et iter impiórum períbit.

Aña. In lege Dómini fuit volúntas ejus die ac nocte.

Aña. Prædicans * præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

QUARE fremuérunt gentes : * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum : * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua : * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Aña. Prædicans præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Aña. Voce mea * ad Dómi-

num clamávi : et exaudívit me de monte sancto suo.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Añ. Voce mea ad Dóminum clamávi : et exaudívit me de monte sancto suo. ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Pater noster. Absolutio. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

Lectiones sequentes primi Nocturni leguntur in Festo Mart. et Pont.

In Festo autem Mart. non Pontificis leguntur quæ inferius positæ sunt in Communi plur. Mart. xlj.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. *Cap.* 20.

A Miléto Paulus mittens Ephesum, vocávit Majóres natu Ecclésiæ. Qui cum venissent ad eum, et simul essent, dixit eis : Vos scitis? a prima die, qua ingréssus sum in Asiam, quáliter vobíscum per omne tempus fúerim, sérviens Dómino cum omni humilitáte, et lácrymis, et tentatiónibus, quæ mihi accidérunt ex insídiis Judæórum : quómodo nihil subtráxerim utílium, quo minus annuntiárem vobis, et docérem vos públice, et per domos, testíficans Judæis atque Gentílibus in Deum pœniténtiam, et fidem in Dóminum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligátus ego spíritu, vado in Jerúsalem ; quæ in ea ventúra sint mihi, ignórans : nisi quod Spíritus sanctus per omnes civitátes mihi protestátur, dicens : Quóniam víncula, et tribulatiónes Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véreor : nec fácio ánimam meam pretiosiórem quam me, dúmmodo consúmmem

cursum meum, et ministérium verbi, quod accépi a Dómino Jesu, testificári Evangélium grátiæ Dei.
℟. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: * Fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Fundátus. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

Et nunc ecce ego scio, quia ámplius non vidébitis fáciem meam vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quaprópter contéstor vos hodiérna die, quia mundus sum a sánguine ómnium. Non enim subterfúgi, quo minus annuntiárem omne consílium Dei vobis. Atténdite vobis, et univérso gregi, in quo vos Spíritus sanctus pósuit epíscopos, régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo. Ego scio quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapáces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobis ipsis exúrgent viri loquéntes pervérsa, ut abdúcant discípulos post se. Propter quod vigiláte, memória retinéntes, quóniam per triénnium nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquémque vestrum.
℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

Et nunc comméndo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hereditátem in sanctificátis ómnibus. Argéntum et aurum, aut vestem nullíus concupívi, sicut ipsi scitis: quóniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his, qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes, opórtet suscípere infírmos, ac meminísse verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit: Beátius est magis dare, quam accípere. Et cum hæc dixísset, pósitis génibus suis, orávit cum ómnibus illis. Magnus autem fletus factus est ómnium: et procumbéntes super collum Pauli, osculabántur eum, doléntes máxime in verbo, quod díxerat, quóniam ámplius fáciem ejus non essent visúri. Et deducébant eum ad navem.
℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número

Sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Fílii hóminum, * scitóte quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam:

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Aña. Fílii hóminum, scitóte quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

Aña. Scuto bonæ voluntátis * tuæ coronásti eum, Dñe.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe, Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum: linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.
Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt : et habitábis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.
Aña. Scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum, Dómine.
Aña. In univérsa terra * glória et honóre coronásti eum.

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.
Ex ore infántium, et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum : * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas : ínsuper et pécora campi.
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Aña. In univérsa terra glória et honóre coronásti eum.
℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso. Pater noster.
Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 44. de Sanctis.

TRIUMPHALIS beáti Mártyris N. dies hódie nobis anniversária celebritáte recúrrit : cujus glorificatióni sicut congáudet Ecclésia, sic ejus propónit sequénda vestígia. Si enim compátimur, et conglorificábimur. In cujus glorióso agóne duo nobis præcípue consideránda sunt : induráta vidélicet tortóris sævítia, et Mártyris invícta patiéntia. Sævítia tortóris, ut eam detestémur : patiéntia Mártyris, ut eam imitémur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem : Noli æmulári

in malignántibus : quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent. Quod autem advérsus malignántes patiéntia exhibénda sit, audi Apóstolum suadéntem : Patiéntia vobis necessária est, ut reportétis promissiónes.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descenditque cum illo in fóveam : et in vínculis non derelíquit eum. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

CORONATA itaque est beáti Mártyris patiéntia, mancipáta est ætérnis cruciátibus tortóris incorrécta malítia. Hoc atténdens in agóne suo gloriósus Christi athléta, non exhórruit cárcerem. Ad imitatiónem cápitis sui tolerávit probra, sustínuit irrisiónes, flagélla non tímuit : et quot ante mortem pro Christo pértulit supplícia, tot ei de se óbtulit sacrifícia. Quod enim propinánte Apóstolo bíberat, alte retinébat : Quia non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis; et quia : Momentáneum hoc et leve nostræ tribulatiónis, ætérnum glóriæ pondus operátur in cœlis. Hujus promissiónis amóre a terrénis suspénsus, et prægustáta supérnæ suavitátis dulcédine ineffabíliter afféctus, dicébat cum Psalmista: Quid mihi est in cœlo, et a te quid vólui super terram? Defécit caro mea, et cor meum : Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei, Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

CONTEMPLABATUR enim quantum in ænigmate infírmitas humána óculum mentis in æternitáte fígere potest, quanta sint supérnæ civitátis gáudia : et ea enarráre non suffíciens, admirándo clamábat : Quid mihi est in cœlo? Quasi díceret : Excédit vires meas, excédit facultátem eloquéntiæ meæ, transcéndit capacitátem intelligéntiæ meæ illud decus, illa glória, illa celsitúdo, qua nobis, a conturbatióne hóminum remótis, in abscóndito faciéi suæ Jesus Christus Dóminus noster reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátam córpori claritátis suæ. Hujus perféctæ libertátis contemplatióne nullum

vitábat perículum, nullum horrébat supplícium : et si míllies posset mori, non putábat se hanc digne posse áliqua ratióne promeréri.
℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus : * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus : et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Aña. Justus Dóminus, * et justítiam diléxit : æquitátem vidit vultus ejus.

Psalmus 10.

In Dómino confído ; quómodo dícitis ánimæ meæ : * Tránsmigra in montem sicut passer?
Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.
Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt : * justus autem quid fecit?
Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus :
Oculi ejus in páuperem respíciunt : * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.
Dóminus intérrogat justum et ímpium : * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.
Pluet super peccatóres láqueos : * ignis et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.
Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit : * æquitátem vidit vultus ejus.
Aña. Justus Dóminus, et justítiam diléxit: æquitátem vidit vultus ejus.
Aña. Habitábit * in tabernáculo tuo : requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14

Domine, quis habitábit in tabernáculo tuo : * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?
Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam :
Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua :
Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.
Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat :
Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.
Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.
Aña. Habitábit in tabernáculo tuo : requiéscet in monte sancto tuo.
Aña. Posuísti, Dómine, * super caput ejus corónam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

DOMINE, in virtúte tua lætábitur rex : * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei :*et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te : * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi :

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes : * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Ant. Posuísti, Dómine, super caput ejus corónam de lápide pretióso. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. Pater noster. Absol. A vínculis. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 14. *f*

IN illo témpore : Dixit Jesus turbis : Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxórem, et fílios, et fratres, et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 37. *in Evangelia.*

SI considerémus, fratres charíssimi, quæ et quanta sunt quæ nobis promittúntur in cœlis, viléscunt ánimo ómnia, quæ habéntur in terris. Terréna namque substántia supérnæ felicitáti comparáta, pondus est, non subsídium. Temporális vita ætérnæ vitæ comparáta, mors est pótius dicénda, quam vita. Ipse enim quo-

tidiánus deféctus corruptiónis quid est áliud, quam quædam prolíxitas mortis? Quæ autem lingua dícere, vel quis intelléctus cápere súfficit, illa supérnæ civitátis quanta sint gáudia: Angelórum choris interésse, cum beatíssimis spirítibus glóriæ Conditóris assístere, præséntem Dei vultum cérnere, incircumscríptum lumen vidére, nullo mortis metu áffici, incorruptiónis perpétuæ múnere lætári?

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

SED ad hæc audíta inardéscit ánimus, jamque illic cupit assístere, ubi se sperat sine fine gaudére. Sed ad magna præmia perveníri non potest, nisi per magnos labóres. Unde et Paulus egrégius prædicátor dicit: Non coronábitur, nisi qui legítime certáverit Deléctet ergo mentem magnitúdo præmiórum, sed non detérreat certámen labórum. Unde ad se veniéntibus Véritas dicit: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxórem, et fílios, et fratres, et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus.

℟. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui. Bened. Ad societátem.

Sequens ℟. dicitur ultimo loco in Festis sex SS. Martyrum, Pontificum Eusebii, Marcelli, Joannis, Sylverii, Martini, et Pontiani.

℟. Dómine, prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * Posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. ℣. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum sæculi. Posuísti. Glória Patri. Posuísti.

Lectio ix.

SED percontári libet, quómodo paréntes, et carnáliter propínquos præcípimur odísse, qui jubémur et inimícos dilígere? Et certe Véritas de uxóre dicit: Quod Deus conjúnxit, homo non séparet. Et Paulus ait: Viri, dilígite uxóres vestras, sicut et Christus Ecclésiam. Ecce discípulus uxórem

diligéndam prædicat, cum Magíster dicat: Qui uxórem non odit, non potest meus esse discípulus. Numquid áliud judex núntiat, áliud præco clamat? An simul et odísse póssumus, et dilígere? Sed si vim præcépti perpéndimus, utrúmque ágere per discretiónem valémus: ut uxórem, et eos, qui nobis carnis cognatióne conjúncti sunt, et quos próximos nóvimus, diligámus; et quos adversários in via Dei pátimur, odiéndo et fugiéndo nesciámus.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Qui me conféssus fúerit, * coram homínibus, confitébor et ego eum coram Patre meo. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Qui séquitur me, * non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus.

3. Qui mihi minístrat, * me sequátur: et ubi ego sum, illic sit et miníster meus.

4. Si quis mihi ministráverit, * honorificábit eum Pater meus, qui est in cœlis, dicit Dóminus.

5. Volo, Pater, ut ubi ego sum, illic sit et miníster meus.

Capitulum. *Jac.* 1. *b*

BEATUS vir, qui suffert tentatiónem, quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

INVICTE Martyr, únicum
Patris secútus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cœléstibus.

Tui precátus múnere
Nostrum reátum dílue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.

Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis:
Nos solve vínclis sæculi,
Dono supérni Núminis.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Justus ut palma florébit.
℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Benedictus, Aña.

Qui odit * ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

Pro Martyre et Pontifice.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEUS, qui nos beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte læ-

tíficas : concéde propítius ; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Pro Martyre tantum.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut qui beáti N. Mártyris tui natalitia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnípotens Deus : ut, intercedénte beáto N. Mártyre tuo, et a cunctis adversitátibus liberémur in córpore, et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum.

Ad Tertiam. Aña.

Qui séquitur me.

Capitulum. Beátus vir, ut supra. xxxij.

℟. br. Glória et honóre * Coronásti eum, Dómine. Glória et ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória et. ℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Ad Sextam. Aña.

Qui mihi minístrat.

Capitulum. *Eccli.* 15.

CIBAVIT illum pane vitæ et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum Dóminus Deus noster.

℟. br. Posuísti, Dómine, * Super caput ejus. Posuísti. ℣. Corónam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Ad Nonam. Aña.

Volo Pater.

Capitulum. *Eccli.* 39.

JUSTUS cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. br. Magna est glória ejus * In salutári tuo. Magna est. ℣. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. In. Glória Patri. Magna. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Vesperas. Aña. Qui me conféssus, ut supra, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliquis de Dñica. 134. et loco ult., Ps. Crédidi. 138.

Capitulum. Beátus vir. xxxij.

Hymnus. Deus, tuórum mílitum. xxij.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Magníficat, Aña.

Qui vult veníre post me, * ábneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

2. ALIÆ LECTIONES PRO UNO MARTYRE.

In secundo Nocturno

De Expositióne S. Ambrósii Epíscopi in Psalmum centésimum décimum octávum.

Lectio iv. *Serm.* 21.

PRINCIPES persecúti sunt me gratis : et a verbis tuis trepidávit cor meum. Bene hoc martyr dicit, quod injúste persecutiónum torménta sustíneat, qui nihil rapúerit, nullum violéntus opprésserit, nullíus sánguinem fúderit, nullíus torum putáverit esse violándum, qui nihil légibus débeat, et gravióra latrónum sustinére cogátur supplícia : qui loquátur juste, et non audiátur : qui loquátur plena salútis, et impugnétur : ut possit dícere : Cum loquébar illis, impugnábant me gratis. Gratis ígitur persecutiónem pátitur, qui impugnátur sine crímine : impugnátur ut nóxius, cum sit in tali confessióne laudábilis : impugnátur quasi venéficus, qui in nómine Dómini gloriátur, cum píetas virtútum ómnium fundaméntum sit.

℟. Honéstum fecit. xxviij.

Lectio v.

VERE frustra impugnátur, qui apud ímpios et infídos impietátis arcéssitur, cum fídei sit magíster. Verum qui gratis impugnátur, fortis debet esse et constans. Quómodo ergo subtéxuit : Et a verbis tuis trepidávit cor meum ? Trepidáre infirmitátis est, timóris atque formídinis. Sed est étiam infírmitas ad salútem, est étiam timor sanctórum. Timéte Dóminum, omnes sancti ejus : et, Beátus vir, qui timet Dóminum. Qua ratióne beátus ? Quia in mandátis ejus cupit nimis.

℟. Desidérium. xxviij.

Lectio vj.

PONE ergo mártyrem inter perícula constitútum, cum inde immánitas bestiárum ad incutiéndum terrórem ínfremat, aliúnde stridor candéntium laminárum, et flamma fornácis ardéntis exæstuet, ex parte ália pérsonent tractus grávium catenárum, hinc cárnifex cruéntus assístat : pone, inquam, circumspectántem ómnia plena supplíciis, deínde cogitántem mandáta divína, illum ignem perpétuum, illud sine fine incéndium perfidórum, illam pœnæ recrudescéntis ærúmnam : trepidáre corde, ne, dum præséntibus cedat, perpétuis se dedat exítiis : perturbári ánimo, dum futúri judícii rhomphæam illam terríbilem quadam conspéctus spécie contuétur. Nonne ad hanc trepidatiónem fidúciæ viri constántis, æquális in eúmdem concúrrit efféctum con-

fidéntia cupiéntis ætérna, et divína trepidántis ?

℟. Stola jucunditátis. xxix.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 16. *d*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Si quis vult post me veníre, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 32. *in Evang.*

Quia Dóminus ac Redémptor noster novus homo venit in mundum, nova præcépta dedit mundo. Vitæ étenim nostræ véteri in vítiis enutrítæ contrarietátem oppósuit novitátis suæ. Quid enim vetus, quid carnális homo nóverat, nisi sua retinére, aliéna rápere, si posset, concupíscere, si non posset? Sed cœléstis médicus síngulis quibúsque vítiis obviántia ádhibet medicaménta. Nam sicut arte medicínæ cálida frígidis, frígida cálidis curántur : ita Dóminus noster contrária oppósuit medicaménta peccátis, ut lúbricis continéntiã, tenácibus largitátem, iracúndis mansuetúdinem, elátis præcíperet humilitátem.

℟. Coróna áurea. xxxj.

Lectio viij.

Certe cum se sequéntibus nova mandáta proponéret, dixit : Nisi quis renuntiáverit ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. Ac si apérte dicat : Qui per vitam véterem aliéna concupíscitis, per novæ conversatiónis stúdium et vestra largímini. Quid vero in hac lectióne dicat, audiámus : Qui vult post me veníre, ábneget semetípsum. Ibi dícitur, ut abnegémus nostra: hic dícitur, ut abnegémus nos. Et fortásse laboriósum non est hómini relínquere sua : sed valde laboriósum est relínquere semetípsum. Minus quippe est, abnegáre quod habet : valde autẽ multum est, abnegáre quod est.

℟. Hic est vere. xxxj.

Lectio ix.

Ad se autem nobis veniéntibus Dóminus præcépit, ut renuntiémus nostris : quia quicúmque ad fídei agónem venímus, luctámen contra malígnos spíritus súmimus. Nihil autem malígni spíritus in hoc mundo próprium póssident : nudi ergo cum nudis luctári debémus. Nam si vestítus quisque cum nudo luctátur, cítius ad terram dejícitur, quia habet unde teneátur. Quid enim sunt terréna ómnia, nisi quædam córporis induménta ? Qui ergo contra diábolum ad certámen próperat, vestiménta abjíciat, ne succúmbat.

Te Deum laudámus. 17.

3. ALIA HOMILIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 10. *c*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Nihil est opértum, quod non revelábitur : et occúltum, quod non sciétur. Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíscopi. *Com. in Matt. c. 10. post med.*

Dominus diem judícii osténdit, quæ abstrúsam voluntátis nostræ consciéntiam prodet : et ea, quæ nunc occúlta existimántur, luce cognitiónis públicæ déteget. Igitur non minas, non consília, non potestátes insectántium monet esse metuéndas : quia dies judícii nulla hæc fuísse, atque inánia revelábit. Et quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine : et quod in aure audítis, prædicáte super tecta. Non légimus Dóminum sólitum fuísse nóctibus sermocinári, et doctrínam in ténebris tradidísse : sed quia omnis sermo ejus carnálibus ténebræ sunt, et verbum ejus infidélibus nox est.

℟. Coróna áurea. xxxj.

Lectio viij.

Itaque id, quod a se dictum est, cum libertáte fídei et confessiónis vult esse loquéndum. Idcírco quæ in ténebris dicta sunt, prædicári jussit in lúmine : ut, quæ secréto áurium commíssa sunt, super tecta, id est, excélso loquéntium præcónio audiántur. Constánter enim Dei ingerénda cognítio est, et profúndum doctrínæ evangélicæ secrétum in lúmine prædicatiónis apostólicæ revelándum : non timéntes eos, quibus cum sit licéntia in córpora, tamen in ánimam jus nullum est : sed timéntes pótius Deum, cui perdéndæ in gehénna et ánimæ et córporis sit potéstas.

℟. Hic est vere. xxxj.

Lectio ix.

Nolite timére eos qui occídunt corpus. Nullus ígitur córporum nostrórum casus est pertimescéndus, neque ullus interiméndæ carnis admitténdus est dolor: quando pro natúræ suæ, atque oríginis conditióne resolúta, in substántiam spirituális ánimæ refundátur. Et quia doctrínis tálibus confirmátos opórtet líberam confiténdi Dei habére constántiam, étiam conditiónem, qua tenerémur, adjécit : negatúrum se eum Patri in cœlis, qui se homínibus in terra negásset : eum porro, qui conféssus coram homínibus se fuísset, a se in cœlis confiténdum : qualésque nos nóminis sui testes homínibus fuissémus, tali nos apud Deum Patrem testimónio ejus usúros.

Te Deum laudámus. 17.

4. ALIA HOMILIA
IN FESTIS UNIUS MARTYRIS NON PONTIFICIS.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 10. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, sed gládium. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *in Matth. cap.* 10.

Supra díxerat: Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; et quod in aure audítis, prædicáte super tecta: nunc infert quid post prædicatiónem sequátur. Ad fidem Christi totus orbis contra se divísus est: unaquæque domus et infidéles et credéntes hábuit, et proptérea bellum missum est bonum, ut rumperétur pax mala. Tale quid et in Génesi advérsus rebélles hómines, qui moti fúerant de Oriénte, et turrem extrúere festinábant, per quam cœli alta penetrárent, fecísse scríbitur Deus, ut divíderet linguas eórum.

℟. Coróna áurea. xxxj.

Lectio viij.

Veni enim separáre hóminem advérsus patrem suum. Hic locus prope iísdem verbis in Michæa Prophéta scríbitur. Et notándum, ubicúmque de véteri Testaménto testimónium pónitur, utrum sensus tantum, an sermo conséntiat. Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus. Qui ante præmíserat: Non veni pacem míttere, sed gládium, et divídere hómines advérsus patrem et matrem, nurum et socrum: ne quis pietátem religióni anteférret, subjécit, dicens: Qui amat patrem, aut matrem plus quam me. Et in Cántico légimus Canticórum: Ordinávit in me charitátem. Hic ordo in omni afféctu necessárius est: ama post Deum, patrem; ama matrem, ama fílios.

℟. Hic est vere. xxxj.

Lectio ix.

Ordo pulchérrimus: ad prædicatiónem mittit, docet perícula non timénda, afféctum súbjicit religióni. Aurum supra túlerat, æs de zona excússerat: dura Evangelistárum condítio. Unde ergo sumptus, unde victus necessária? Austeritátem mandatórum spe témperat promissórum: Qui récipit, ínquiens, vos, me récipit: et qui me récipit, récipit eum qui me misit: ut in suscipiéndis Apóstolis unusquísque credéntium Christum se suscepísse arbitrétur.

Te Deum laudámus. 17.

COMMUNE
PLURIMORUM MARTYRUM.

Ad Vesperas, Aña. Omnes Sancti, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 134. et loco ultimi, Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 138.

Capitulum. *Sap.* 3.

JUSTORUM ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autē sunt in pace.

Hymnus.

SANCTORUM méritis ínclyta gáudia
Pangámus, sócii, géstaque fórtia:
Gliscens fert ánimus prómere cántibus
Victórum genus óptimum.

Hi sunt, quos fátue mundus abhórruit:
Hunc fructu vácuum, flóribus áridum
Contempsére tui nóminis ásseclæ,
Jesu, Rex bone Cœlitum.

Hi pro te fúrias, atque minas truces
Calcárunt hóminum, sævaque vérbera:
His cessit lácerans fórtiter úngula,
Nec carpsit penetrália.

Cædúntur gládiis more bidéntium:
Non murmur résonat, non querimónia:
Sed corde impávido mens bene cónscia
Consérvat patiéntiam.

Quæ vox, quæ póterit lingua retéxere
Quæ tu Martyribus múnera præparas?
Rubri nam flúido sánguine fúlgidis
Cingunt témpora láureis.

Te, summa o Déitas únaque, póscimus,
Ut culpas ábigas, nóxia súbtrahas,
Des pacem fámulis, ut tibi glóriam
Annórum in sériem canant. Amen.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Ad Magnificat, Aña.

Istórum est enim regnum cœlórum, * qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

Pro pluribus Mart. Pont.

Oratio.

BEATORUM Mártyrum, paritérque Pontíficum N. et N. nos, quæsumus Dómine, festa tueántur: et eórum comméndet orátio veneránda. Per Dóminum.

Si non fuerint Pontifices.

Oratio.

DEUS, qui nos concédis sanctórum Mártyrum tuórum N. et N. natalítia

cólere : da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum N. et N. solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Mártyrum Dñum, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte. 2.

Hymnus.

Christo profúsum sánguinem,
Et Mártyrum victórias,
Dignámque cœlo láuream
Lætis sequámur vócibus.
Terróre victo sæculi,
Pœnísque spretis córporis,
Mortis sacræ compéndio
Vitam beátam póssident.
Tradúntur igni Mártyres,
Et bestiárum déntibus :
Armáta sævit úngulis
Tortóris insáni manus.
Nudáta pendent víscera,
Sanguis sacrátus fúnditur :
Sed pérmanent immóbiles
Vitæ perénnis grátia.
Te nunc, Redémptor, quæsumus,
Ut Mártyrum consórtio
Jungas precántes sérvulos
In sempitérna sæcula. Am.

In primo Nocturno.

Aña. Secus decúrsus aquárum * plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit.

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo :

Et fólium ejus non défluet : * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício : * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum : * et iter impiórum períbit.

Aña. Secus decúrsus aquárum plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.

Aña. Tamquam aurum in fornáce * probávit eléctos Dóminus : et quasi holocáusta accépit eos in ætérnum.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dómi-

num, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplinam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Aña. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus : et quasi holocáusta accépit eos in ætérnum.

Aña Si coram homínibus * torménta passi sunt, spes electórum est immortális in ætérnum.

Psalmus 3.

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge, Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Aña. Si coram homínibus torménta passi sunt, spes electórum est immortális in ætérnum. ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Pater noster. Absolutio. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Benedictio. Benedictióne perpétua.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. *Cap.* 8. *c*

FRATRES, Debitóres sumus non carni, ut secúndum carnem vivámus. Si enim secúndum carnem vixéritis, moriémini : si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicúmque enim spíritu Dei agúntur, ii sunt fílii Dei. Non enim accepístis spíritum servitútis íterum in timóre, sed accepístis spíritum adoptiónis filiórum, in quo clamámus : Abba (Pater.) Ipse enim Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quod sumus fílii Dei. Si autem fílii, et herédes : herédes quidem Dei, coherédes autem Christi : si tamen compátimur, ut et conglorificémur. Exístimo enim quod non sunt condignæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Nam expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expéctat.

℟. Abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis Sanctórum : et jam non erit ámplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: * Quóniam prióra transiérunt. ℣. Non esúrient, neque sítient ámplius, neque cadet super illos sol, neque ullus æstus. Quóniam. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

SCIMUS autem quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperántur in bonum, iis, qui secúndum propósitum vocáti sunt sancti. Nam quos præscívit, et prædestinávit confórmes fíeri imáginis Fílii sui, ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. Quos autem prædestinávit, hos et vocávit : et quos vocávit, hos et justificávit : quos autem justificávit, illos et glorificávit. Quid ergo dicémus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam próprio Fílio suo non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum : quómodo non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusábit advérsus eléctos Dei? Deus qui justíficat, quis est qui condémnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, immo qui et resurréxit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam interpéllat pro nobis.

℟. Viri sancti gloriósum sánguinem fudérunt pro Dómino, amavérunt Christum in vita sua, imitáti sunt eum in morte sua : * Et ídeo corónas triumpháles meruérunt. ℣. Unus spíritus, et una fides erant in eis. Et. Ben. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

QUIS ergo nos separábit a charitáte Christi? tri-

bulátio, an angústia, an fames, an núditas, an perículum, an persecútio, an gládius? (Sicut scriptum est: Quia propter te mortificámur tota die: æstimáti sumus sicut oves occisiónis.) Sed in his ómnibus superámus propter eum, qui diléxit nos. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principátus, neque Virtútes, neque instántia, neque futúra, neque fortitúdo, neque altitúdo, neque profúndum, neque creatúra ália póterit nos separáre a charitáte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia: * Et meruérunt habére corónas perpétuas. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Dabo Sanctis meis * locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Psalmus 14.

Domine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit: * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Aña. Dabo Sanctis meis locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Aña. Sanctis, qui in terra sunt ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas inter illos.

Psalmus 15.

Conserva me, Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei; * tu es qui restítues hereditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim héréditas mea præclára est mihi.
Benedícam Dóminum, qui tribuit mihi intelléctum: * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.
Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.
Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.
Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.
Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.
Aña. Sanctis, qui in terra sunt ejus, mirificávit omnes voluntátes meas inter illos.
Aña. Sancti * qui sperant in Dómino, habébunt fortitúdinem: assúment pennas ut áquilæ, volábunt, et non defícient.

Psalmus 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit rex glóriæ.
Quis est iste rex glóriæ, * Dóminus fortis et potens? Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit rex glóriæ.
Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.
Aña. Sancti qui sperant in Dómino, habébunt fortitúdinem: assúment pennas ut áquilæ, volábunt, et non defícient. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia. Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnípotens. Sermo S. Augustíni Episc.

Lectio iv.

Serm. 47. de Sanctis.

QUOTIESCUMQUE, fratres charíssimi, sanctórum Mártyrum solémnia celebrámus, ita, ipsis intercedéntibus, expectémus a

Dómino cónsequi temporália benefícia, ut ipsos Mártyres imitándo, accípere mereámur ætérna. Ab ipsis enim sanctórum Mártyrum in veritáte festivitátum gáudia celebrántur, qui ipsórum Mártyrum exémpla sequúntur. Solemnitátes enim Mártyrum exhortatiónes sunt martyriórum : ut imitári non pígeat, quod celebráre deléctat.

℟. Sancti tui, Dómine, mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis : * Terra appáruit árida, et in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

SED nos vólumus gaudére cum Sanctis, et tribulatiónem mundi nólumus sustinére cum ipsis. Qui enim sanctos Mártyres, in quantum potúerit, imitári nolúerit, ad eórum beatitúdinem non póterit perveníre. Sed et Paulus Apóstolus prædicat, dicens : Si fuérimus sócii passiónum, érimus et consolatiónum. Et Dóminus in Evangélio : Si mundus vos odit, scitóte quia me priórem vobis ódio hábuit. Recúsat esse in córpore, qui ódium non vult sustinére cum cápite.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine : * Ut herédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

SED dicet áliquis : Et quis est, qui possit beatórum Mártyrum vestígia sequi ? Huic ego respóndeo, quia non solum Mártyres, sed étiam ipsum Dóminum cum ipsíus adjutório, si vólumus, póssumus imitári. Audi non me, sed ipsum Dóminum géneri humáno clamántem : Díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde. Audi et Petrum Apóstolum admonéntem : Christus passus est pro nobis, relínquens nobis exémplum, ut sequámur vestígia ejus.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos : et in témpore erit respéctus illórum : * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem : et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In tertio Nocturno.

Aña. Justi autem * in per-

pétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

Psalmus 32.

Exultate justi in Dómino : * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara : * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum : * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium : * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt : * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris : * ponens in thesáuris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.

Quóniam ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus dissipat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in ætérnum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatióne et generatiónem.

Beáta gens, cujus est Dñus Deus ejus : * pópulus, quem elégit in hereditátem sibi.

De cœlo respéxit Dóminus : * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo * respéxit super omnes, qui hábitant terram.

Qui finxit sigillátim corda eórum : * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem : * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem : * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuéntes eum : * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus.

Ut éruat a morte ánimas eórum : * et alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum : * quóniam adjútor et protéctor noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum : * et in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos : * quemádmodum sperávimus in te.

Aña. Justi autem in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

Aña. Tradidérunt * córpora sua in mortem, ne servírent idólis : ídeo coronáti póssident palmam.

Psalmus 33.

Benedicam Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur áni-

ma mea : * áudiant mansuéti, et læténtur.
Magnificáte Dóminum mecum : * et exaltémus nomen ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et exaudívit me : * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illuminámini : * et fácies vestræ non confundéntur.
Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum : * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.
Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum : * et erípiet eos.
Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beátus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum omnes sancti ejus : * quóniam non est inópia timéntibus eum.
Dívites eguérunt et esuriérunt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte, fílii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.
Quis est homo qui vult vitã : * díligit dies vidére bonos?
Próhibe linguam tuam a malo : * et lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte a malo, et fac bonum : * inquíre pacem, et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos : * et aures ejus in preces eórum.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala : * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos : * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde : * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum : * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima : * et qui odérunt justum, delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum : * et non delínquent omnes qui sperant in eo.
Añ. Tradidérunt córpora sua in mortem, ne servírent idólis : ídeo coronáti póssident palmam.
Añ. Ecce merces * Sanctórum copiósa est apud Deum : ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus : * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus dum turbábitur terra : * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma : * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Aña. Ecce merces Sanctórum copiósa est apud Deum : ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum. ℣ Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.
Pater noster. Absol. A vínculis. ℣ Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.
Lectio vij. *Cap.* 21. *c*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Cum audiéritis prælia, et seditiónes, nolíte terréri : opórtet primum hæc fíeri, sed nondum statim finis. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.
Hom. 35. *in Evang.*

Dominus ac Redémptor noster peritúri mundi præcurréntia mala denúntiat, ut eo minus pertúrbent veniéntia, quo fúerint præscíta. Minus enim jácula fériunt quæ prævidéntur : et nos tolerabílius mundi mala suscípimus, si contra hæc per præsciéntiæ clypeum munímur. Ecce enim dicit : Cum audiéritis prælia , et seditiónes, nolíte terréri : opórtet enim primum hæc fíeri, sed nondum statim finis. Pensánda sunt verba Redemptóris nostri, per quæ nos áliud intérius, áliud extérius passúros esse denúntiat. Bella quippe ad hostes pértinent, seditiónes ad cives. Ut ergo nos índicet intérius exteriúsque turbári, áliud nos fatétur ab hóstibus, áliud a frátribus pérpeti.
℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, Sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis : * Quia

unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia. Bened. Quorum festum cólimus.

Lectio viij.

Sed his malis præveniéntibus, quia non statim finis sequátur, adjúngit : Surget gens contra gentem, et regnum advérsus regnum: et terræmótus magni erunt per loca, et pestiléntiæ, et fames, terrorésque de cœlo, et signa magna erunt. Ultima tribulátio multis tribulatiónibus prævenítur : et per crebra mala, quæ prævéniunt, indicántur mala perpétua, quæ subsequéntur. Et ídeo post bella et seditiónes non statim finis : quia multa debent mala præcúrrere, ut malum váleant sine fine nuntiáre.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis : * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte, benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem. Bened. Ad societátem.

Sequens ℟. dicitur post viij. vel ij. Lect. in Festo plur. Mart. fratrum.

℟. Hæc est vera fratérnitas, quæ numquam pótuit violári certámine : qui effúso sánguine secúti sunt Dóminum : * Contemnéntes aulam régiam, pervenérunt ad regna cœléstia. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Contemnéntes. Glória Patri. Contemnéntes.

Lectio ix.

Sed cum tot signa perturbatiónis dicta sint, opórtet ut eórum consideratiónem bréviter per síngula perstringámus : quia necésse est, ut ália e cœlo, ália e terra, ália ab eleméntis, ália ab homínibus patiámur. Ait enim : Surget gens contra gentem, ecce perturbátio hóminum : erunt terræmótus magni per loca, ecce respéctus iræ désuper : erunt pestiléntiæ, ecce inæquálitas córporum : erit fames, ecce sterílitas terræ : terrorésque de cœlo et tempestátes, ecce inæquálitas áeris. Quia ergo ómnia consummánda sunt, ante consummatiónem ómnia perturbántur : et qui in cunctis delíquimus, in cunctis ferímur : ut impleátur quod dícitur : Et pugnábit pro eo orbis terrárum contra insensátos.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Omnes sancti * quanta passi sunt torménta, ut secúri pervenírent ad palmam martyrii! Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Cum palma * ad regna pervenérunt Sancti, corónas decóris meruérunt de manu Dei.
3. Córpora Sanctórum * in pace sepúlta sunt : et vivent nómina eórum in ætérnum.
4. Mártyres Dómini, * Dñum benedícite in ætérnum.
5. Mártyrum chorus, * laudáte Dóminum de cœlis, allelúia.

Capitulum. *Sap.* 3.

JUSTORUM ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori : illi autem sunt in pace.

Hymnus.

REX gloriósé Mártyrum,
Coróna confiténtium,
Qui respuéntes térrea
Perdúcis ad cœléstia.
Aurem benígnam prótinus,
Inténde nostris vócibus :
Trophæa sacra pángimus,
Ignósce quod delíquimus.
Tu vincis inter Mártyres,
Parcísque Confessóribus :
Tu vince nostra crímina,
Largítor indulgéntiæ.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Benedictus, Aña.

Vestri capilli cápitis * omnes numeráti sunt : nolíte timére : multis passéribus melióres estis vos.

Pro plurib. Mart. Pont.

Oratio.

BEATORUM Mártyrum, paritérque Pontíficum N. et N. nos, quæsumus Dómine, festa tueántur : et eórum commendet orátio veneránda. Per Dóminum.

Si non fuerint Pontifices.

Oratio.

DEUS, qui nos concédis sanctórum Mártyrum tuórum N. et N. natalítia cólere : da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEUS, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum N. et N. solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut, quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña.

Cum palma.

Capit. Justórum. supra.

℟. br. Lætámini in Dómino, * Et exultáte justi. Lætámini. ℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et. Glória Patri. Lætámini. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Ad Sextam, Aña.

Córpora Sanctórum.

Capitulum. *Sap.* 10. *d*

REDDIDIT Deus mercédem labórum Sanctórum suórum, et dedúxit illos in via

mirábili : et fuit illis in velaménto diéi, et in luce stellárum nocte.

℟. br. Exúltent justi * In conspéctu Dei. Exúltent. ℣. Et delecténtur in lætítia. In. Glória Patri. Exúltent.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Nonam, Aña.

Mártyrum chorus.

Capitulum. *Sap.* 3.

FULGEBUNT justi, et tamquam scintíllæ in arundinéto discúrrent. Judicábunt natiónes, et dominabúntur pópulis : et regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

℟. br. Justi autem * In perpétuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In. Glória Patri. Justi. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Vesperas, Añæ.

1. Isti sunt Sancti * qui pro testaménto Dei sua córpora tradidérunt, et in sánguine Agni lavérunt stolas suas. Ps. Dixit Dóminus, cum reliquis de Dñica. 134. et loco ult. Ps. Crédidi. 138.

2. Sancti per fidem * vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes.

3. Sanctórum velut * áquilæ juvéntus renovábitur : florébunt sicut lílium in civitáte Dómini.

4. Abstérget Deus * omnem lácrymam ab óculis Sanctórum, et jam non erit ámplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: quóniam prióra transiérunt.

5. In cœléstibus regnis * Sanctórum habitátio est, et in ætérnum réquies eórum.

Capitulum et Hymnus ut in primis Vesperis. xxxviij.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Magnificat, Aña.

Gaudent in cœlis * ánimæ Sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti : et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine.

2. ALIÆ LECTIONES PRO PLURIBUS MART.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Serm. 1. de Martyr. t. 3.

NEMO est qui nésciat, mártyrum glórias ad hoc divíno consílio a Dei pópulis frequentári, ut et illis débitus honor dicétur, et nobis virtútis exémpla, favénte Christo, monstréntur: ut, dum hæc ita celebrári perspícimus, cognoscámus quanta eos glória máneat in cœlis, quorum natalítia táliter celebrántur in terris : quo possímus étiam ipsi tálibus provocári exémplis,

virtúte pari, devotióne consímili ac fide; ut, Christo præstánte, dimicáre, et víncere hostem possímus: ut, parta victória, cum iísdem Sanctis in regnis cœléstibus triumphémus.

℟. Sancti tui, Dómine. xliv.

Lectio v.

Quis est enim, qui eórum volens mérito copulári, nisi prius constántiam eórum téneat, sectétur fidem, imitétur virtútem passiónis, eórum glóriam páribus vitæ lineaméntis aut invéniat, aut exquírat? Qui etsi martyrio par esse non possit, tamen múneris tanti dignitáte se quisque bonis áctibus dignum præbeat. Adest enim clementíssimus Deus, qui desiderántibus suis aut martyrium præbeat, aut sine martyrio cum Sanctis præmia divína retríbuat.

℟. Vérbera. xliv.

Lectio vj.

Ut enim infirmátur peccátor advérsis, ita justus tentatiónibus roborátur. Sic dimicárunt advérsus peccátum Sancti: sic et laborándo fortióres, et moriéndo victóres effécti sunt. Nullus athlétes sine certámine fórtior dici, nullus sine victória póterit coronári. Nemo miles sine prælio hostem subjécit: nemo sine bello imperatórem proméruit. Habes, Christiáne, competéntia arma, quibus hostem expúgnes: habes fortíssima tela, quibus inimícum debélles.

℟. Tamquam. xliv.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 6. *c*

In illo témpore: Descéndens Jesus de monte, stetit in loco campéstri, et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa, et Jerúsalem, et marítima, et Tyri, et Sidónis. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 5. *in Lucæ cap.* 6.

Adverte ómnia diligénter, quómodo et cum Apóstolis ascéndat, et descéndat ad turbas. Quómodo enim turba nisi in húmili Christum vidéret? Non séquitur ad excélsa, non ascéndit ad sublímia. Dénique ubi descéndit, invénit infírmos: in excélsis enim infírmi esse non possunt. Hinc étiam Matthæus docet, in inferióribus débiles esse sanátos. Prius enim unusquísque sanándus est, ut paulátim virtútibus procedéntibus ascéndere possit ad montem. Et ídeo quemque in inferióribus sanat, hoc est, a libídine révocat, injúriam cæcitátis avértit. Ad vúlnera nostra descéndit: ut usu quodam et có-

pia suæ natúræ, comparticipes nos fáciat esse regni cœléstis.

℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, Sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis : * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum ! Quia unus.

Lectio viij.

Beati páuperes, quia vestrum est regnum Dei. Quátuor tantum beatitúdines sanctus Lucas domínicas pósuit, octo vero sanctus Matthæus : sed in illis octo istæ quátuor sunt, et in quátuor istis illæ octo. Hic enim quátuor velut virtútes ampléxus est cardináles : ille in illis octo mysticum númerum reserávit. Pro octáva enim multi inscribúntur Psalmi : et mandátum áccipis octo illis partem dare, fortásse benedictiónibus. Sicut enim spei nostræ octáva perféctio est, ita octáva summa virtútum est.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis : * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte, benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

Lectio ix.

Sed prius quæ sunt ampliόra videámus. Beáti, inquit, páuperes, quóniam vestrum est regnum Dei. Primam benedictiónem hanc utérque Evangelísta pósuit. Ordine enim prima est, et parens quædam generatióque virtútum : quia qui contémpserit sæculária, ipse merébitur sempitérna : nec potest quisquam méritum regni cœléstis adipísci, qui mundi cupiditáte pressus, emergéndi non habet facultátem.

Te Deum laudámus. 17.

3. ALIA HOMILIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 12.

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Atténdite a ferménto Pharisæórum, quod est hypócrisis. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. *in Lucam*, *cap.* 52.

De hoc ferménto Apóstolus præcípit : Itaque epulémur, non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ et nequítiæ, sed in ázymis sinceritátis et veritátis. Nam sicut módicum ferméntum totam farínæ, cui injícitur, massam corrúmpit, universámque mox conspersiónem suo sapóre commáculat : sic nimírum simulátio, cujus semel ánimum imbúerit, tota virtútum sinceritáte et veritáte

fraudábit. Est ergo sensus : Atténdite, ne æmulémini simulatóres, quia véniet profécto tempus, in quo et vestra virtus ómnibus, et eórum revelétur hypócrisis.

℟. Propter. lij.

Lectio viij.

VERUM quod séquitur: Quóniam quæ in ténebris dixístis, in lúmine dicéntur : non solum in futúro, quando cuncta córdium abscóndita proferéntur ad lucem, sed et in præsénti témpore potest congruénter áccipi : quóniam quæ inter ténebras quondam pressurárum, carcerúmque umbras, vel locúti, vel passi sunt Apóstoli; nunc, clarificáta per orbem Ecclésia, lectis eórum áctibus, públice prædicántur. Ne terreámini ab his qui occídunt corpus. Si persecutóres Sanctórum, occísis corpóribus, non habent ámplius quid contra illos agant; ergo supervácua furunt insánia, qui mórtua Mártyrum membra feris avibúsque discerpénda projíciunt, cum nequáquam omnipoténtiæ Dei, quin ea resuscitándo vivíficet, obsístere possint.

℟. Sancti mei. lij.

Lectio ix.

DUO autem sunt génera persecutórum : unum palam sæviéntium, álterum ficte fraudulentérque blandiéntium. Contra utrúmque nos munire, atque institúere volens Salvátor, et supra ab hypócrisi Pharisæórum atténdere, et hic a carníficum cæde præcipit non timére : quia vidélicet post mortem nec horum crudélitas, nec illórum váleat simulátio duráre. Nonne quinque pásseres véneunt dipóndio? Si minutíssima, inquit, animália, et quæ quólibet per áera ferúntur volatília, Deus oblivísci non potest; vos, qui ad imáginem facti estis Creatóris, non debétis terréri ab his qui occídunt corpus : quia qui irrationabília animália gubérnat, rationabília curáre non désinit.

Te Deum laudámus. 17.

COMMUNE

CONFESSORIS PONTIFICIS.

Ad Vesperas, Aña. Ecce sacérdos magnus, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 134. et loco ult., Ps. Laudáte Dñum, omnes gentes. 138.

Capitulum. *Eccli.* 44. *c*

ECCE sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus : et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

Hymnus.

ISTE Conféssor Dómini, coléntes
Quem pie laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.

Si non est dies obitus dic.

Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilis, pudícus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans méritum, frequénter
Ægra, quæ passim jacuére, membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.

Noster hinc illi chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas ;
Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus ;
Qui super cœli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubérnat,
Trinus et unus. Amen.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magnificat. Aña.

Sacérdos et Póntifex, * et virtútum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum.

Pro Doctoribus Aña et Oratio ut infra. lxviij.

Pro Confessore Pontif.

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus : ut beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis, veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat et salútem. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Exaudi, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis, solemnitáte deférimus : et qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

Regem Confessórum Dóminum, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte. 2.

Hymnus. Iste Conféssor, ut supra. liij.

In primo Nocturno.

Aña. Beátus vir, * qui in lege Dómini meditátur : volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit :

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus

decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo :
Et fólium ejus non défluet : * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.
Non sic ímpii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.
Ideo non resúrgent ímpii in judício : * neque peccatóres in concílio justórum.
Quóniam novit Dóminus viam justórum : * et iter impiórum períbit.
Aña. Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur : volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.
Aña. Beátus * iste Sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

QUARE fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?
Astitérunt reges terræ : et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.
Dirumpámus víncula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in cœlis irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.
Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.
Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.
Aña. Beátus iste Sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.
Aña. Tu es glória mea, * tu es suscéptor meus, Dómine? tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo.

Psalmus 3.

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tribulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum : * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge, Dómine, salvum me fac Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrivísti.
Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedíctio tua.
Aña. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus, Dómine : tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.
Pater noster. Absolutio. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola prima B. Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. *Cap.* 3.

FIDELIS sermo : Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Opórtet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, uníus uxóris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinoléntum, non percussórem, sed modéstum; non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum, fílios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum : ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Opórtet autem illum et testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, et in láqueum diáboli.
℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam : * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra. Bened. Unigénitus.

De Epístola ad Titum.

Lectio ij. *Cap.* 1. *b*

OPORTET enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem : non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum : sed hospitálem, benígnum, sóbrium, justum, sanctum, continéntem, amplecténtem eum, qui secúndum doctrínam est, fidélem

sermónem : ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos, qui contradícunt, argúere. Sunt enim multi étiam inobediéntes, vanílo-qui, et seductóres; máxime qui de circumcisióne sunt, quos opórtet redárgui : qui univérsas domos subvértunt, docéntes quæ non opórtet, turpis lucri grátia.
℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo : * Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij. *Cap.* 2.

Tu autem lóquere quæ decent sanam doctrínam : Senes ut sóbrii sint, pudíci, prudéntes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia : Anus simíliter in hábitu sancto, non criminatríces, non multo vino serviéntes, bene docéntes : ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, fílios suos díligant, prudéntes, castas, sóbrias, domus curam habéntes, benígnas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes simíliter hortáre ut sóbrii sint. In ómnibus teípsum præbe exémplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile : ut is, qui ex advérso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.
℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede a dextris meis. Tu. Glória Patri. Tu.

In secundo Nocturno.

Aña. Invocántem exaudívit * Dóminus Sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ : * in tribulatióne dilatásti mihi.
Miserére mei, et exáudi oratiónem meam.
Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * utquid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?
Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum : * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.
Irascímini, et nolíte peccáre : * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.
Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona?
Signátum est super nos lu-

men vultus tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui: * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam:

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Aña. Invocántem exaudívit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Aña. Lætént ur omnes, * qui sperant in te, Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Psalmus 5.

VERBA mea áuribus pércipe, Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ: * Rex meus, et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant: * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos: * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætént ur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt: et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Aña Lætént ur omnes, qui sperant in te, Dómine, quóniam tu benedixísti justo: scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Aña. Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti Sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum; * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Aña. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti Sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnípotens. Sermo S. Máximi Epíscopi.

Lectio iv.

Hom. 59., *de S. Euseb.* 2.

AD sancti ac beatíssimi Patris nostri N. cujus hódie festa celebrámus, laudes addidísse, áliquid decerpsísse est: síquidem virtútum ejus grátia non sermónibus exponénda est, sed opéribus comprobánda. Cum enim dicat Scriptúra: Glória patris est fílius sápiens: quantæ hujus sunt glóriæ, qui tantórum filiórum sapiéntia, et devotióne lætátur? In Christo enim Jesu per Evangélium ipse nos génuit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

QUIDQUID ígitur in hac sancta plebe potest esse virtútis et grátiæ, de hoc quasi quodam fonte lucidíssimo, ómnium rivulórum púritas emanávit. Etenim quia castitátis pollébat vi-

góre, quia abstinéntiæ gloriabátur angústiis, quia blandiméntis erat prǽditus lenitátis, ómnium cívium in Deum provocávit afféctum; quia Pontíficis administratióne fulgébat, plures e discípulis relíquit sui sacerdótii successóres.

℞. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

Bene et cóngrue in hac die, quam nobis beáti Patris nostri N. ad paradísum tránsitus exultábilem reddit, præséntis Psalmi versículum decantávimus: In memória ætérna erit justus. Digne enim in memóriam vértitur hóminum, qui ad gáudium tránsiit Angelórum. Dicit sermo divínus: Ne laudes hóminem in vita sua: tamquam si díceret, Lauda post vitam, magnífica post consummatiónem. Dúplici enim ex causa utílius est hóminum magis memóriæ laudem dare, quam vitæ; ut illo potíssimum témpore mérita sanctitátis extóllas, quando nec laudántem adulátio móveat, nec laudátum tentet elátio.

℞. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In tertio Nocturno.

Aña. Dómine, iste Sanctus * habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam?

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Aña. Dómine, iste San-

ctus habitávit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Aña. Vitam pétiit * a te, et tribuísti ei, Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

Dómine, in virtúte tua lætábitur rex: * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino: * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Aña. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei, Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Aña. Hic accípiet * benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Aña. Hic accípiet benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 25.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Homo péregre profiscíscens, vocávit servos suos, et trádidit illis bona sua. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 9 *in Evangelia.*

Lectio sancti Evangélii, fratres charíssimi, sollícite consideráre nos ádmonet, ne nos, qui plus céteris in hoc mundo accepísse áliquid cérnimur, ab Auctóre mundi grávius inde judicémur. Cum enim augéntur dona, ratiónes étiam crescunt donórum. Tanto ergo esse humílior, atque ad serviéndum Deo prómptior quisque debet ex múnere, quanto se obligatiórem esse cónspicit in reddénda ratióne. Ecce homo, qui péregre profiscíscitur, servos suos vocat, eísque ad negótium talénta partítur. Post multum vero témporis positúrus ratiónem revértitur. Bene operántes pro apportáto lucro remúnerat, servum vero a bono ópere torpéntem damnat.
℟. Amávit eum Dóminus et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

Quis ítaque iste homo est, qui péregre profiscíscitur, nisi Redémptor noster, qui

in ea carne quam assúmpserat, âbiit in cœlum ! Carnis enim locus próprius terra est; quæ quasi ad peregrína dúcitur, dum per Redemptórem nostrum in cœlo collocátur. Sed homo iste péregre proficíscens, servis suis bona sua trádidit, quia fidélibus suis spirituália dona concéssit. Et uni quidem quinque talénta, âlii duo, âlii vero commísit unum. Quinque étenim sunt córporis sensus, vidélicet : visus, audítus, gustus, odorátus, et tactus. Quinque ergo taléntis, donum quinque sénsuum, id est, exteriórum sciéntia exprímitur. Duóbus vero, intelléctus et operátio designátur. Uníus autem talénti nómine, intelléctus tantúmmodo designátur.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Sed is, qui quinque talénta accéperat, ália quinque lucrátus est : quia sunt nonnúlli, qui etsi intérna ac mystica penetráre nésciunt, pro intentióne tamen supérnæ pátriæ docent recta quos possunt, de ipsis exterióribus, quæ accepérunt, duplum taléntum portant : dumque se a carnis petulántia, et a terrenárum rerum âmbitu, atque a visibílium voluptáte custódiunt, ab his étiam âlios admonéndo compéscunt. Et sunt nonnúlli, qui quasi duóbus taléntis ditáti, intelléctum atque operatiónem percípiunt, subtília de intérnis intélligunt, mira in exterióribus operántur. Cumque et intelligéndo et operándo âliis prædicant, quasi duplicátum de negótio lucrum repórtant.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Ecce sacérdos magnus, * qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Non est invéntus * símilis illi, qui conservâret legem Excélsi.

3. Ideo jurejurándo * fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

4. Sacerdótes Dei, benedícite Dóminum : servi Dómini, hymnum dícite Deo, allelúia.

5. Serve bone * et fidélis, intra in gâudium Dómini tui.

Capitulum. *Eccli.* 44. c

ECCE sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus: et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

Hymnus.

JESU, Redémptor ómnium,
Perpes coróna Præsulum,
In hac die cleméntius
Indúlgeas precántibus;
Tui sacri qua nóminis
Conféssor almus cláruit:
Hujus celébrat ánnua
Devóta plebs solémnia.
Qui rite mundi gáudia
Hujus cadúca réspuens,
Æternitátis præmio
Potítur inter Angelos.
Hujus benígnus ánnue
Nobis sequi vestígia:
Hujus precátu sérvulis
Dimítte noxam críminis.
Sit, Christe, Rex piíssime,
Tibi, Patríque glória,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus, Aña.

Euge, serve bone * et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, dicit Dóminus.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus: ut beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis, veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat, et salútem. Per Dóminum.

Alia Oratio.

EXAUDI, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis, solemnitáte deférimus; et qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis, ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña.

Non est invéntus.

Capit. Ecce sacérdos.

℟. br. Amávit eum Dóminus, * Et ornávit eum. Amávit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et. Glória Patri. Amávit. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Ad Sextam, Aña

Ideo jurejurándo.

Capitulum. *Eccli.* 44. c

NON est invéntus símilis illi, qui conserváret legem Excélsi: ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

℟. br. Elégit eum Dóminus *Sacerdótem sibi. Elégit. ℣. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Sacerdótem. Glória Patri. Elégit. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

Ad Nonam, Aña

Serve bone.

Capitulum. *Eccli.* 45. c

FUNGI sacerdótio, et habére laudem in nómine

ipsius, et offérre illi incénsum dignum in odórem suavitátis.

℟. br. Tu es sacérdos * In ætérnum. Tu es. ℣. Secúndum órdinem Melchísedech. In. Glória Patri. Tu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Vesperas, Aña. Ecce sacérdos, cum reliquis de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 134. et loco ult., Ps. Meménto, Dómine, David. 145.

Capitulum et Hymnus ut supra in j. Vesp. liij.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnificat, Aña. Amávit eum Dóminus, * et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

Sequens Aña dicitur ad Magnificat, in ij. Vesp. pro solis Summis Pontificibus. Aña. Dum esset Summus Póntifex, * terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit.

Si occurrat celebrari Festum plurimorum Pontificum et Confessorum Officium fit ut supra: sed in Oratione et Sermone, quæ ponuntur in singulari, dicantur in plurali; et in j. Nocturno legantur sequentes Lectiones de Script.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap.* 44.

LAUDEMUS viros gloriósos, et paréntes nostros in generatióne sua. Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntia sua a sæculo. Dominántes in potestátibus suis, hómines magni virtúte, et prudéntia sua præditi, nuntiántes in Prophétis dignitátem Prophetárum, et imperántes in præsénti pópulo, et virtúte prudéntiæ pópulis sanctíssima verba. In perítia sua requiréntes modos músicos, et narrántes cármina scripturárum.

℟. Euge serve. lvj.

Lectio ij.

HOMINES dívites in virtúte, pulchritúdinis stúdium habéntes: pacificántes in dómibus suis. Omnes isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adépti sunt, et in diébus suis habéntur in láudibus. Qui de illis nati sunt, reliquérunt nomen narrándi laudes eórum: et sunt quorum non est memória: periérunt quasi qui non fúerint: et nati sunt, quasi non nati, et fílii ipsórum cum ipsis.

℟. Ecce sacérdos. lvij.

Lectio iij.

SED illi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt: cum sémine eórum pérmanent bona, heréditas sancta nepótes eó-

rum, et in testaméntis stetit semen eórum : et fílii eórum propter illos usque in ætérnum manent : semen eórum et glória eórum non derelinquétur. Córpora ipsórum in pace sepúlta sunt, et nomen eórum vivit in generatiónem et generatiónem. Sapiéntiam ipsórum narrent pópuli, et laudem eórum núntiet Ecclésia.

℟. Jurávit Dóminus. lvij.

2. ALIÆ LECTIONES PRO PONT. ET CONF.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Máximi Epíscopi.

Lectio iv.

Ex Hom. 59. *de S. Euseb.* 2.

BEATI Patris N. mérita jam in tuto pósita secúri magnificémus : qui gubernáculum fídei viríliter tenens, ánchoram spei tranquílla jam in statióne compósuit, et plenam cœléstibus divítiis et ætérnis mércibus navem optáto in líttore collocávit : qui contra omnes adversários scutum timóris Dei támdiu infatigabíliter ténuit, donec ad victóriam perveníret. Quid enim fuit totus vitæ illíus cursus, nisi unus cum vígili hoste conflíctus ? ℟. Invéni. lix.

Lectio v.

QUANTIS hic cæcis a via veritátis errántibus, et de summa jam in profúndum rupe pendéntibus, amíssum réddidit visum, et illum, quo Christus viderétur, reparávit intúitum ? Quantórum áuribus surdis, et infidelitátis obturatióne damnátis, ad percipiéndam vocem cœléstium mandatórum, pretiósum infúdit audítum, ut vocánti Deo ad misericórdiam respondérent per obediéntiam ? Quantos intrínsecus vulnerátos, angélici oris arte et oratiónum ab infirmitáte curávit?

℟. Pósui adjutórium. lx.

Lectio vj.

QUANTOS per longam incúriam peccáti labe resolútos, et quadam lepræ contagióne perfúsos, castigatiónibus et exhortatiónibus expiándo, Deo in se operánte, mundávit ? Quantórum ánimas vivéntes in córpore jam defúnctas, et delictórum mole óbrutas ac sepúltas, ad emendatiónem tamquam ad lucem vocándo, Deo resuscitávit : ut Dómini sui admirándus imitátor, jam mórtuas Deo, e contrário mortíficet vitáli morte peccáto ?

℟. Iste est qui. lx.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 24. *d*

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Vigiláte, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homilía sancti Hilárii Epíscopi.

Com. in Matth. c. 26.

Ut ignorántiam illam diéi ómnibus táciti, non sine útilis siléntii ratióne esse scirémus, vigiláre nos Dóminus propter advéntum furis admónuit, et oratiónum assiduitáte deténtos, ómnibus præceptórum suórum opéribus inhærére. Furem enim esse osténdit zábulum, ad detrahénda ex nobis spólia pervígilem, et córporum nostrórum dómibus insidiántem; ut ea incuriósis nobis, et somno déditis, consiliórum suórum atque illecebrárum jáculis perfódiat. Parátos ígitur esse nos cónvenit: quia diéi ignorátio inténtam solicitúdinem suspénsæ expectatiónis exágitat.

℟. Amávit eum Dóminus et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et ad.

Lectio viij. *Cap.* 27.

Quisnam est fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam? Quamquam in commúne nos ad indeféssam vigilántiæ curam adhortétur, speciálem tamen pópuli princípibus, id est, Epíscopis, in expectatióne adventúque suo sollicitúdinem mandat. Hunc enim servum fidélem atque prudéntem, præpósitum famíliæ signíficat, cómmoda atque utilitátes commíssi sibi pópuli curántem. Qui si dicto áudiens, et præcéptis obédiens erit, id est, si doctrínæ opportunitáte et veritáte infírma confírmet, disrúpta consólidet, depraváta convértat, et verbum vitæ in æternitátis cibum aléndæ famíliæ dispéndat, atque hæc agens, hisque ímmorans deprehendátur, glóriam a Dómino tamquam dispensátor fidélis, et víllicus útilis consequétur, et super ómnia bona constituétur; id est, in Dei glória collocábitur, quia nihil sit ultra, quod mélius sit.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Quod si cóntuens longam Dei patiéntiam, quæ in profectum humánæ salútis exténditur, advérsum consérvos insoléscet, et sæculi malis vitiísque se tradet, præséntium tantum curam

in cultu ventris exércens : desperáta die Dóminus advéniet, eúmque a bonis, quæ spopónderat, dívidet, portionémque ejus cum hypócritis in pœnæ æternitáte constítuet : quia advéntum desperáverit, quia mandátis non obtemperáverit, quia præséntibus studúerit, quia vita Géntium víxerit, quia desperatióne judícii commíssam sibi famíliam fame, siti, cæde vexáverit.

Te Deum laudámus. 17.

PRO DOCTORIBUS.

Ad Magnificat in utrisque Vesperis, Aña. O Doctor óptime, * Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte N., divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

DEUS, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum N. minístrum tribuísti : præsta, quæsumus; ut, quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Lectiones sequentes leguntur in Festis Doctorum. Officium autem in illis fit de Confessoribus Pont. vel non Pont., pro qualitate Festi.

In primo Nocturno.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap.* 39.

SAPIENTIAM ómnium antiquórum exquíret sápiens, et in prophétis vacábit. Narratiónem virórum nominatórum conservábit, et in versútias parabolárum simul introíbit. Occúlta proverbiórum exquíret, et in abscónditis parabolárum conversábitur. In médio magnatórum ministrábit, et in conspéctu præsidis apparébit. In terram alienigenárum géntium pertránsiet : bona enim et mala in homínibus tentábit.

℟. Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam :* Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi : ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Lectio ij.

COR suum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur. Apériet os suum in oratióne, et pro delíctis suis deprecábitur. Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum : et ipse tamquam imbres mittet éloquia sapiéntiæ suæ, et in oratióne confitébitur Dómino : et ipse díriget consílium ejus, et disciplínam, et in abscónditis suis consiliábitur.

Pro Doctore Pontifice, ℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo:* Ideo jurejurándo fecit

illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo.

Pro Doctore non Pont., ℟. Justus germinábit sicut lilium : * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et.

Lectio iij.

Ipse palam fáciet disciplínam doctrínæ suæ, et in lege testaménti Dómini gloriábitur. Collaudábunt multi sapiéntiam ejus, et usque in sæculum non delébitur. Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, et laudem ejus enuntiábit Ecclésia.

Pro Doctore Pontifice, ℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede a dextris meis. Tu es. Glória Patri. Tu es.

Pro Doctore non Pont., ℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum : * Et invéntus est in número Sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. *L.* 9. *c.* 6.

Qui post Oríonas Hyadum nómine, nisi Doctóres sanctæ Ecclésiæ designántur? Qui subdúctis martyribus, eo jam témpore ad mundi notítiam venérunt, quo fides clárius elúcet : et represśa infidelitátis híeme, áltius per corda fidélium sol veritátis calet. Qui remóta tempestáte persecutiónis, explétis longis nóctibus infidelitátis, tunc sanctæ Ecclésiæ orti sunt, cum ei jam per credulitátis vernum lucídior annus aperítur.

Pro Doctore Pontifice ℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Pro Doctore non Pont., ℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Nec immérito Doctóres sancti Hyadum nuncupatióne signántur. Græco quippe elóquio hyetos plúvia

vocátur : et Hyades nomen a plúviis accepérunt : quia ortæ procul dúbio imbres ferunt. Bene ergo Hyadum appellatióne expréssi sunt, qui ad statum universális Ecclésiæ, quasi in cœli fáciem dedúcti, super aréntem terram humáni péctoris sanctæ prædicatiónis imbres fudérunt. Si enim prædicatiónis sermo plúvia non esset, Moyses mínime dixísset : Expectétur sicut plúvia elóquium meum : et nequáquam per Isaíam Véritas díceret : Mandábo núbibus meis, ne pluant super eam imbrem : atque hoc, quod paulo ante protúlimus : Quámobrem prohíbitæ sunt stillæ pluviárum.

Pro Doctore Pontifice,

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea : * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Pro Doctore non Pont.,

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vj.

Dum ergo Hyades cum plúviis véniunt, ad cœli spátia altióra sol dúcitur, quia apparénte Doctórum sciéntia, dum mens nostra imbre prædicatiónis infúnditur, fídei calor augétur. Et perfúsa terra ad fructum próficit, cum lumen ætheris ignéscit : quia ubérius frugem boni óperis réddimus, dum per sacræ eruditiónis flammam in corde clárius ardémus. Dumque per eos diébus síngulis magis magísque sciéntia cœléstis osténditur, quasi intérni nobis lúminis vernum tempus aperítur : ut novus sol nostris méntibus rútilet, et eórum verbis nobis cógnitus, seipso quotídie clárior micet. Urgénte étenim mundi fine, supérna sciéntia próficit, et lárgius cum témpore excréscit.

Pro Doctore Pontifice,

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

Pro Doctore non Pont.,

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum : Ingrédere in réquiem meam : * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam

mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5. *b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc.

Lib. 1. *de Sermone Domini in monte, c.* 6. *tom.* 4.

Osténdit Dóminus, fátuos esse judicándos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectántes, vel inópiam metuéntes, amíttunt ætérna, quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auférri. Itaque si sal infatuátum fúerit, in quo saliétur? id est, si vos, per quos condiéndi sunt quodámmodo pópuli, metu persecutiónum temporálium amiséritis regna cœlórum; qui erunt hómines, per quos a vobis error auferátur: cum vos elégerit Deus, per quos errórem áuferat ceterórum?

Pro Doctore Pontifice, ℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Pro Doctore non Pont., ℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viij.

Ergo ad níhilum valet sal infatuátum, nisi ut mittátur foras, et calcétur ab homínibus. Non ítaque calcátur ab homínibus, qui pátitur persecutiónem: sed qui persecutiónem timéndo infatuátur. Calcári enim non potest, nisi inférior: sed inférior non est, qui quamvis córpore multa in terra sustíneat, corde tamen fixus in cœlo est.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Vos estis lumen mundi. Quómodo dixit supérius sal terræ, sic nunc dicit lumen mundi. Nam neque supérius ista terra accipiénda est, quam pédibus corpóreis calcámus: sed hómines, qui in terra

hábitant, vel étiam peccatóres, quorum condiéndis et extinguéndis putóribus apostólicum salem Dóminus misit. Et hic mundum, non cœlum et terram, sed hómines, qui sunt in mundo, vel díligunt mundum, opórtet intélligi, quibus illuminándis Apóstoli missi sunt. Non potest cívitas abscóndi super montem pósita; id est, fundáta super insígnem magnámque justitiam, quam signíficat étiam ipse mons in quo dísputat Dóminus.

Te Deum laudámus. 17.

2. ALIA HOMILIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Mátthæum.

Lectio vij. *Cap.* 5. *b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía sancti Hilárii Epíscopi.

Comment. in Matth. c. 4.

Vos estis sal terræ: quod si sal infatuátum fúerit, ad níhilum valet id quod saliétur. Sal, ut árbitror, terræ nullum est. Quómodo ergo Apóstolos sal terræ nuncupávit? Sed propríetas est quæránda dictórum, quam et Apostolórum offícium, et ipsius salis natúra monstrábit. Sal est in se uno cóntinens aquæ et ignis eleméntum, et hoc ex duóbus est unum.

℟. ut supra. lxxj.

Lectio viij.

Hic ígitur in omnem usum humáni géneris efféctus, incorruptiónem corpóribus, quibus fúerit aspérsus, impértit, et ad omnem sensum condíti sapóris aptíssimus est. Apóstoli autem sunt rerum cœléstium prædicatóres, et æternitátis velut satóres, immortalitátem ómnibus corpóribus, quibus eórum sermo aspérsus fúerit, conferéntes. * Mérito ígitur sal terræ nuncupáti sunt, per doctrínæ virtútem saliéndi modo æternitáti córpora reservántes.

℟. ut supra. lxxj.

Lectio ix.

Sed natúra salis semper éadem est, nec immutári unquam potest. Verum quia conversióni homo súbjacet, et solus beátus, qui usque ad finem in ómnibus Dei opéribus permánserit: ídeo eos sal terræ nuncupátos monet in tráditæ sibi potestátis virtúte persístere, ne infatuáti nihil sáliant: et ipsi, sensu accépti sapóris amísso, vivificáre corrúpta non possint; et projécti de Ecclésiæ promptuáriis, cum his quos salíerint pédibus incedéntium proterántur.

Te Deum laudámus. 17.

3. ALIA HOMILIA.
Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Lectio vij. *Cap.* 5. *b*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.
Hom. 15. *in Matth. sub med.*

Attendite quid díxerit, Vos estis sal terræ : per quod osténdit, quam necessário ista præcípiat. Non enim de vestra, inquit, tantúmmodo vita, sed de univérso orbe vobis rátio reddénda est. Non ad duas quippe urbes, aut decem, aut vigínti, neque ad unam gentem vos mitto, sicut mittébam Prophétas : sed ad omnem terram prorsus ac mare, totúmque mundum, et hunc váriis crimínibus oppréssum.
℟. ut supra. lxxj.

Lectio viij.

Dicendo enim, Vos estis sal terræ : osténdit univérsam hóminum infatuátam esse natúram, et peccatórum vi corrúptam : et idcirco illas ab eis virtútes requírit, quæ máxime ad multórum salútem procurándam necessáriæ sunt atque útiles. Nam qui mansuétus est ac modéstus, et miséricors et justus, non intra se tantúmmodo hæc recte facta conclúdit, verum in aliórum quoque utilitátem præcláros hos fáciet efflúere fontes. Igitur qui corde mundo est atque pacíficus, et persecutiónem pro veritáte pátitur, nihilóminus in commúne cómmodum vitam instítuit.
℟. ut supra. lxxj.

Lectio ix.

Ne ígitur putétis, inquit, ad lévia vos ducéndos esse certámina, neque exiguárum rerum vobis ineúndam esse ratiónem. Vos estis sal terræ. Quid ígitur? Ipsine putrefácta medicáti sunt? Nequáquam : neque enim fíeri potest, ut ea, quæ jam corrúpta sunt, salis perfricatióne reparéntur. Non ergo hoc fecérunt, sed ante renováta, sibíque trádita, atque ab illa jam putrédine liberáta, aspergébant sale, et in ea novitáte conservábant, quam a Dómino suscéperant. Liberáre quippe a putrédine peccatórum, Christi virtútis est : ut autem ad illa íterum non revertántur, Apostolórum curæ est ac labóris.
Te Deum laudámus. 17.

COMMUNE
CONF. NON PONT.

Ad Vesperas, Añа. Dómine, quinque talénta, ut infra ad Laudes. Ps. Dixit Dñus, cum reliq. de Dñica.

134, et loco ult., Ps. Laudáte Dñum, omnes gentes. 138.

Capitulum. *Eccli.* 31.

BEATUS vir, qui invéntus est sine mácula : et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

ISTE Conféssor Dómini, colóntes
Quem pie laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.

Si non est dies obitus dic. :

Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilis, pudícus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans méritum frequénter
Ægra quæ passim jacuére membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.

Noster hinc illi chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas;
Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus atque virtus,
Qui super cœli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubérnat,
Trinus et unus. Amen.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magníficat, Aña.

Similábo eum * viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti N. Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas : concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dñum.

Alia Oratio.

ADESTO, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. Confessóris tui solemnitáte deférimus : ut, qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Si fuerit Abbas. Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti N. Abbátis comméndet : ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

Regem Confessórum Dóminum, * Venite, adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2. Hym. Iste Conféssor.

In primo Nocturno.

Aña. Beátus vir, * qui in lege Dómini meditátur : volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Psalmus 1.

BEATUS vir qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit :

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo :

Et fólium ejus non défluet : * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício : * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum : * et iter impiórum períbit.

Aña. Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur : volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Aña. Beátus * iste Sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

QUARE fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua : * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite : * et erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre : * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dñus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Aña. Beátus iste Sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Aña. Tu es glória * mea, tu es suscéptor meus, Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli, circumdántis me, * exúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Aña. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus, Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ induit eum. Pater noster. Absolutio. Exáudi, Dómine. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. *Cap. 4. b et 5.*

Justus si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis est non diutúrna, neque annórum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est diléctus, et vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est ne malítia mutáret intelléctum ejus, aut ne fíctio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, et inconstántia concupiscéntiæ transvértit sensum sine malítia. Consummátus in brevi explévit témpora multa: plácita enim erat Deo ánima illíus: propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum.

℟. Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidí-

sti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra. Ben. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

POPULI autem vidéntes, et non intelligéntes, nec ponéntes in præcórdiis tália: quóniam grátia Dei et misericórdia est in sanctos ejus, et respéctus in eléctos illíus. Condémnat autem justus mórtuus vivos ímpios, et juvéntus celérius consummáta longam vitam injústi. Vidébunt enim finem sapiéntis, et non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, et quare muníerit illum Dóminus. Vidébunt et contémnent eum: illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidéntes sine honóre, et in contumélia inter mórtuos in perpétuum: quóniam disrúmpet illos inflátos sine voce, et commovébit illos a fundaméntis, et usque ad suprémum desolabúntur.

℟. Justus germinábit sicut lílium, * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

ET erunt geméntes, et memória illórum períbit. Vénient in cogitatióne peccatórum suórum tímidi, et tradúcent illos ex advérso iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia advérsus eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timóre horríbili, et mirabúntur in subitatióne insperátæ salútis, dicéntes intra se, pœniténtiam agéntes, et præ angústia spíritus geméntes: Hi sunt quos habúimus aliquándo in derísum, et in similitúdinem impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre: ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, et inter Sanctos sors illórum est.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número Sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Invocántem exaudívit * Dóminus Sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Psalmus 4.

CUM invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilí-

gitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum : * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini et nolíte peccáre : * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine : * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui, * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam;

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Aña. Invocántem exaudívit Dóminus Sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Aña. Læténtur omnes, * qui sperant in te, Dómine : quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Psalmus 5.

VERBA mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo : * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo : * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus : * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem : * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus : * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant : * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te : * in ætérnum exultábunt, et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen

tuum, * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.
Aña. Læténtur omnes, qui sperant in te, Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.
Aña. Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti Sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas, ínsuper et pécora campi;
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Aña. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti Sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. Pater noster. Absol. Ipsíus píetas. ℣. Jube, domne. Ben. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

In Orat. de S. Philog. T. 3.

Beati N. dies, cujus festivitátem celebrámus, ad ipsíus recte factórum enarratiónem linguam nostram evocávit: siquidem hódie Beátus iste ad tranquillam, omnísque perturbatiónis expértem vitam tránsiit: cóque navígium áppulit, ubi deínceps non póterit metúere naufrágium, nec ullam ánimi perturbatiónem, aut dolórem. Et quid mirum est, si locus ille purus est ab omni moléstia ánimi, cum Paulus homínibus adhuc in

hac vita degéntibus loquens, dicat : Semper gaudéte, sine intermissióne oráte ?

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

QUOD si hic, ubi morbi, ubi insectatiónes, ubi præmatúræ mortes, ubi calúmniæ, ubi invídiæ, ubi perturbatiónes, ubi iræ, ubi cupiditátes, ubi innumerábiles insídiæ, ubi quotidiánæ sollicitúdines, ubi perpétua sibíque succedéntia mala sunt, innúmeros ex omni parte dolóres afferéntia, Paulus dixit fíeri posse ut semper gaudeámus, si quis páululum ex rerum mundanárum flúctibus eréxerit caput, vitámque suam recte composúerit : multo magis, postquam hinc demigravérimus, fácile cómpotes érimus ejus boni, cum hæc ómnia subláta fúerint, advérsa valetúdo, morbi, peccándi matéria, ubi non est meum ac tuum, frígidum illud verbum, et quidquid est malórum in vitam nostram ínvehens, innúmeraque gignens bella.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum : * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus locícam fídei, et ornávit eum. Et. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

QUAMOBREM maximópere grátulor hujus Sancti felicitáti, quod quamquam translátus est, atque hanc, quæ apud nos est, civitátem relíquit, tamen in álteram adscríptus est civitátem, nempe Dei : et digréssus ab hac Ecclésia, ad illam pervénit, quæ est primogenitórum descriptórum in cœlis : ac, relíctis hisce festis, tránsiit ad celebritátem Angelórum. Etenim quod et cívitas sursum sit, et Ecclésia, et celébritas, audi Paulum dicéntem ? Accessístis ad civitátem Dei vivéntis, Jerúsalem cœléstem, et Ecclésiam primitivórum, qui conscrípti sunt in cœlis, et ad multórum míllium Angelórum frequéntiam.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum : Ingrédere in réquiem meam : * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Aña. Dómine, iste Sanctus * habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam :

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malignus : * timéntes autem Dóminum gloríficat :

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Aña. Dómine, iste Sanctus habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Aña. Vitam pétiit * a te, et tribuísti ei, Dómine : glóriam et magnum decórem imposuísti super eum : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

Domine, in virtúte tua lætábitur rex : * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te : * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino : * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes : * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt

consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum : * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Aña. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei, Dómine : glóriam et magnum decórem imposuísti super eum : posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Aña. Hic accípiet * benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo : quia hæc est generátio quæréntium Dñum.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino, * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus fortis et potens : Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Aña. Hic accípiet benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo : quia hæc est generátio quæréntium Dóminum. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube, domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 12. *e*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 13. *in Evang.*

Sancti Evangélii, fratres charíssimi, apérta vobis est léctio recitáta. Sed ne alíquibus ipsa ejus planíties alta fortásse videátur, eam sub brevitáte transcúrrimus, quátenus ejus exposítio ita nesciéntibus fiat cógnita, ut tamen sciéntibus non sit

onerósa, Dóminus dicit : Sint lumbi vestri præcíncti. Lumbos enim præcíngimus, cum carnis luxúriam per continéntiam coarctámus. Sed quia minus est mala non ágere, nisi étiam quisque stúdeat et bonis opéribus insudáre, prótinus ádditur : Et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Lucérnas quippe ardéntes in mánibus tenémus, cum per bona ópera próximis nostris lucis exémpla monstrámus. De quibus profécto opéribus Dóminus dicit : Lúceat lux vestra coram homínibus, ut videant ópera vestra bona, et gloríficent Patrem vestrum, qui in cœlis est.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum : * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

Duo autem sunt, quæ jubéntur, et lumbos restríngere, et lucérnas tenére, ut et mundítia sit castitátis in córpore, et lumen veritátis in operatióne. Redemptóri étenim nostro unum sine áltero placére nequáquam potest : si aut is, qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinaménta non déserit : aut is, qui castitáte præéminet, necdum se per bona ópera exércet. Nec cástitas ergo magna est sine bono ópere, nec opus bonum est áliquod sine castitáte. Sed et si utrúmque ágitur, restat, ut quisquis ille est, spe ad supérnam pátriam tendat, et nequáquam se a vítiis pro mundi hujus honestate contíneat.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris : * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis : ut, cum vénerit, et pulsáverit, conféstim apériant ei. Venit quippe Dóminus, cum ad judícium próperat : pulsat vero, cum jam per ægritúdinis moléstias esse mortem vicínam desígnat. Cui conféstim aperímus, si hunc cum amóre suscípimus. Aperíre enim júdici pulsánti non vult,

qui exíre de córpore trépidat : et vidére eum, quem contempsísse se méminit, júdicem formídat. Qui autem de sua spe et operatióne secúrus est, pulsánti conféstim áperit, quia lætus júdicem sústinet. Et cum tempus propínquæ mortis advénerit, de glória retributiónis hilaréscit.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Aña.

1. Dómine, * quinque talénta tradidísti mihi : ecce ália quinque superlucrátus sum. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Euge, serve bone, * in módico fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

3. Fidélis servus * et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam.

4. Beátus ille servus, * quem cum vénerit dóminus ejus, et pulsáverit jánuam, invénerit vigilántem.

5. Serve bone * et fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

Capitulum. *Eccli.* 31.

BEATUS vir, qui invéntus est sine mácula, et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum ? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

JESU, coróna célsior,
Et véritas sublímior,
Qui confitén̄ti sérvulo
Reddis perénne præmium :
Da supplicánti cœtui,
Hujus rogátu, nóxii
Remissiónem críminis,
Rumpéndo nexum vínculi.

Anni revérso témpore,
Dies refúlsit lúmine,
Quo Sanctus hic de córpore
Migrávit inter sídera.

Hic vana terræ gáudia,
Et luculénta prædia,
Pollúta sorde députans,
Ovans tenet cœléstia.

Te, Christe, Rex piíssime,
Hic confiténdo júgiter,
Calcávit artes dæmonum,
Sævúmque avérni príncipem.

Virtúte clarus et fide,
Confessióne sédulus,
Jejúna membra déferens
Dapes supérnas óbtinet.

Proínde te, piíssime,
Precámur omnes súpplices,
Nobis ut hujus grátia
Pœnas remíttas débitas.

Patri perénnis glória,
Natóque Patris único,
Sanctóque sit Paráclito,
Per omne semper sæculum.
Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus, Aña.

Euge, serve bone, * et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, intra in gáudium Dómini tui.

Oratio.

Deus, qui nos beáti N. Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas : concéde propítius ; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dñum.

Alia Oratio.

Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. Confessóris tui solemnitáte deférimus : ut qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Si fuerit Abbas. Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dómine, beáti N Abbátis comméndet : ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña.

Euge, serve bone.

Capit. Beátus vir. lxxxiv.

℟. br. Amávit eum Dóminus, * Et ornávit eum. Amávit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et. Glória Patri. Amávit. ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Ad Sextam, Aña

Fidélis servus.

Capitulum. *Eccli.* 39.

Justus cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. br. Os justi * Meditábitur sapiéntiam. Os justi. ℣. Et lingua ejus loquétur judícium. Meditábitur. Glória Patri. Os. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Ad Nonam, Aña.

Serve bone.

Capitulum. *Sap.* 10. *b*

Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei, et dedit illi sciéntiam sanctórum: honestávit illum in labóribus, et complévit labóres illíus.

℟. br. Lex Dei ejus * In corde ipsíus. Lex. ℣ Et non supplantabúntur gressus ejus. In. Glória Patri. Lex. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟ Et osténdit illi regnum Deí.

Ad Vesp., Aña. Dómine, quin que talénta, cum reliq. de Laud. Psalmi, Capit. et Hymn. ut in j. Vesp. lxxiij.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnificat, Aña.

Hic vir despíciens mundum, * et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

Si occurrat celebrari Festum plur. Conf. non Pont. Offic. fit ut supra : sed in Orat., et Serm., quæ habentur in singulari, dicantur in plurali.

2. ALIÆ LECTIONES PRO CONF. NON PONT.

In primo Nocturno.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap.* 31.

BEATUS vir, qui invéntus est sine mácula : et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua. Qui probátus est in illo, et perféctus est, erit illi glória ætérna : qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus : fácere mala, et non fecit : ídeo stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis Ecclésia sanctórum. ℟. Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam : * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Lectio ij.

Cap. 32. *c et* 33.

QUI timet Dóminum, excípiet doctrínam ejus : et qui vigiláverint ad illum, invénient benedictiónem. Qui quærit legem, replébitur ab ea : et qui insidióse agit, scandalizábitur in ea. Qui timent Dóminum, invénient judícium justum, et justítias quasi lumen accéndent. Qui credit Deo, atténdit mandátis : et qui confídit in illo, non minorábitur. Timénti Dóminum non occúrrent mala, sed in tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit a malis. Sápiens non odit mandáta et justítias, et non illidétur quasi in procélla navis. Homo sensátus credit legi Dei, et lex illi fidélis. ℟. Justus germinábit sicut lílium : * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit.

Lectio iij. *Cap.* 34. *b*

SPIRITUS timéntium Deum quæritur, et in respéctu illíus benedicétur. Spes enim illórum in salvántem illos, et óculi Dei in diligéntes se. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, et non pavébit : quóniam ipse est spes ejus. Timéntis Dóminum beáta est ánima ejus. Ad quem réspicit, et quis est fortitúdo ejus? Oculi Dómini super timéntes eum, protéctor poténtiæ, firmaméntum virtútis, tégimen ardóris, et umbráculum meridiáni, deprecátio offensiónis, et adjutórium casus, exáltans ánimam, et illúminans óculos, dans sanitátem, et vitam, et benedictiónem.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna,

et exorávit Altíssimum : * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Lib. 10. *c.* 16. *in c.* 12. *Job.*

DERIDETUR justi simplícitas. Hujus mundi sapiéntia est, cor machinatiónibus tégere, sensum verbis veláre ; quæ falsa sunt, vera osténdere ; quæ vera sunt, falsa demonstráre. Hæc nimírum prudéntia usu a juvénibus scitur, hæc a púeris prétio discitur : hanc qui sciunt, céteros despiciéndo supérbiunt : hanc qui nésciunt, subjécti et tímidi in áliis mirántur : quia ab eis hæc éadem duplicitátis iníquitas nómine palliáta dilígitur, dum mentis pervérsitas urbánitas vocátur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honórum cúlmina quærere, adépta temporális glóriæ vanitáte gaudére, irrogáta ab áliis mala multiplícius réddere : cum vires súppetunt, nullis resisténtibus cédere : cum virtútis possibílitas deest, quidquid explére per malítiam non valent, hoc in pacífica bonitáte simuláre.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

AT contra, sapiéntia justórum est, nil per ostensiónem fíngere, sensum verbis aperíre, vera ut sunt dilígere, falsa devitáre, bona gratis exhibére, mala libéntius toleráre, quam fácere ; nullam injúriæ ultiónem quærere, pro veritáte contuméliam lucrum putáre. Sed hæc justórum simplícitas deridétur : quia ab hujus mundi sapiéntibus, puritátis virtus fatúitas créditur. Omne enim quod innocénter ágitur, ab eis procul dúbio stultum putátur : et quidquid in ópere véritas ápprobat, carnáli sapiéntiæ fátuum sonat. Quid namque stúltius vidétur mundo, quam mentem verbis osténdere, nil cállida machinatióne simuláre, nullas injúriis contumélias réddere, pro maledicéntibus oráre, paupertátem quærere, posséssa relínquere, rapiénti non resístere, percutiénti álteram maxillam præbére ?

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ

induit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vj. *Cap.* 17. *post init.*

LAMPAS contémpta apud cogitatiónes dívitum. Sæpe contíngit, ut eléctus quisque, qui ad ætérnam felicitátem dúcitur, contínua hic adversitáte deprimátur: non hunc rerum abundántia fúlciat, non dignitátum glória honorábilem osténdat, nulla ei obsequéntium frequéntia súppetat, nulla hunc humánis óculis véstium pompa compónat: a cunctis vero despicábilis cérnitur, et hujus mundi grátia indígnus æstimátur: sed tamen ante occúlti júdicis óculos virtútibus émicat, vitæ méritis corúscat: honorári métuit, déspici non réfugit: corpus continéntia áfficit, sola in ánimo dilectióne pinguéscit: mentem semper ad patiéntiam præparat: et eréctus pro justítia, de percéptis contuméliis exúltat: afflíctis ex corde compátitur, de bonórum prosperitátibus quasi de própriis lætátur, sacri verbi pábula in mente sollícitus rúminat, et inquisítus quódlibet éloqui dupliciter ignórat.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 12. *d*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte timére pusíllus grex, quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. *c.* 54. *in Luc.* 12.

PUSILLUM gregem electórum, vel ob comparatiónem majóris número reprobórum, vel pótius ob humilitátis devotiónem nóminat: quia vidélicet Ecclésiam suam quantálibet numerositáte jam dilatátam, tamen usque ad finem mundi humilitáte vult créscere, et ad promíssum regnum humilitáte perveníre. Ideóque ejus labóres blande consolátus, quam regnum Dei tantum quærere præcipit, eídem regnum a Patre dandum complácita benignitáte promíttit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse

intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viij.

VENDITE quæ possidétis, et date eleemósynam. Nolíte, inquit, timére, ne propter regnum Dei militántibus, hujus vitæ necessária desint: quin étiam posséssa propter eleemósynam véndite. Quod tunc digne fit, quando quis semel pro Dómino suis ómnibus spretis, nihilóminus post hæc labóre mánuum, unde et victum transígere, et eleemósynam dare queat, operátur. Unde gloriátur Apóstolus, dicens: Argéntum, et aurum, aut vestem nullíus concupívi: ipsi scitis, quóniam ad ea quæ mihi opus erant, et his qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes opórtet suscípere infírmos.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Léctio ix

FACITE vobis sácculos, qui non veteráscunt: eleemósynas vidélicet operándo, quarum merces in ætérnum máneat. Ubi non hoc præcéptum esse putándum est, ut nil pecúniæ reservétur a sanctis, vel suis scílicet, vel páuperum úsibus suggeréndæ: cum et ipse Dóminus, cui ministrábant Angeli, tamen ad informándam Ecclésiam suam, lóculos habuísse legátur, et a fidélibus obláta consérvans, et suórum necessitátibus aliísque indigéntibus tríbuens; sed ne Deo propter ista serviátur, et ob inópiæ timórem justítia deserátur.

Te Deum laudámus. 17.

PRO ABBATIBUS.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 19. *d*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. *in Matth. Cap.* 19.

GRANDIS fidúcia! Petrus piscátor erat, dives non fúerat, cibos manu et arte quærébat: et tamen lóquitur confidénter: Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantum relínquere, jungit

quod perféctum est : Et secúti sumus te. Fécimus quod jussísti : quid ígitur nobis dabis præmii ? Jesus autem dixit illis : Amen dico vobis : quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ : sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. Non dixit : Qui reliquístis ómnia : hoc enim et Crates fecit philósophus, et multi álii divítias contempsérunt : sed, Qui secúti estis me : quod próprie Apostolórum est, atque credéntium.

℟. Iste est qui ante. lxxxviij.

Lectio viij.

In regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ (quando et mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti), sedébitis et vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israel : quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit, in qua Salvátor lóquitur : Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim separáre hóminem a patre suo, et matrem a fília, et nurum a socru : et inimíci hóminis doméstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, et prædicatiónem Evangélii, omnes afféctus contémpserint, atque divítias et sæculi voluptátes, isti céntuplum recípient, et vitam ætérnam possidébunt.

℟. Sint lumbi. lxxxix.

Lectio ix.

Ex occasióne hujus senténtiæ quidam introdúcunt mille annos post resurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum, quas dimísimus, et vitam ætérnam esse reddéndam : non intelligéntes quod, si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitúdo : ut qui unam pro Dño dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est : Qui carnália pro Salvatóre dimíserit, spirituália recípiet : quæ comparatióne et mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius númerus comparétur.

Te Deum laudámus. 17.

2. ALIA HOMILIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij.

Cap. 11. *d*

In illo témpore : Respóndens Jesus dixit : Confíteor tibi, Pater, Dómine

cœli et terræ, quia abscondísti hæc a sapiéntibus, et prudéntibus, et revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 10. *de Verb. Domini.*

VENITE ad me omnes qui laborátis. Quare enim omnes laborámus, nisi quia sumus hómines mortáles, frágiles infírmi, lútea vasa portántes, quæ fáciunt ínvicem angústias? Sed si angustiántur vasa carnis, dilaténtur spátia charitátis. Quid ergo dicit : Veníte ad me omnes, qui laborátis, nisi ut non laborétis? Dénique promíssio ejus in promptu est, quóniam laborántes vocávit. Quærent forte, qua mercéde vocáti sunt. Et ego vos, inquit, refíciam. Tóllite jugum meum super vos, et díscite a me, non mundum fabricáre, non cuncta visibília et invisibília creáre, non in ipso mundo mirabília fácere, et mórtuos suscitáre ; sed, Quóniam mitis sum, et húmilis corde.

℟. Iste est qui ante. lxxxviij.

Lectio viij.

MAGNUS esse vis ? a mínimo íncipe. Cógitas magnam fábricam constrúere celsitúdinis? de fundaménto prius cógita humilitátis. Et quantam quisque vult, et dispónit superimpónere molem ædifícii, quanto erit majus ædifícium, tanto áltius fodit fundaméntum. Et fábrica quidem cum constrúitur, in supérna consúrgit : qui autem fodit fundaméntum, ad ima deprímitur. Ergo et fábrica ante celsitúdinem humiliátur, et fastígium post humiliatiónem erígitur.

℟. Sint lumbi. lxxxix.

Lectio ix.

QUOD est fastígium construéndæ fábricæ, quam molímur? quo perventúrum est cacúmen ædifícii? Cito dico, Usque ad conspéctum Dei. Vidétis quam excélsum est, quanta res est conspícere Deum. Qui desíderat, et quod dico, et quod audit, intélligit. Promíttitur nobis conspéctus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est, Vidéntem vidére. Nam qui colunt falsos deos, fácile illos vident : sed eos vident, qui óculos habent, et non vident. Nobis autem promíttitur vísio Dei vivéntis et vidéntis.

Te Deum laudámus. 17.

3. ALIA HOMILIA.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij.

Cap. 19. *d*

IN illo témpore : Dixit Petrus ad Jesum : Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te : quid ergo erit nobis? Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.
In Natali S. Bened.

Duo sunt órdines electórum in judício futúri : unus judicántium cum Dómino, de quibus hoc loco mémorat, qui reliquérunt ómnia, et secúti sunt illum ; álius judicandórum a Dómino, qui non quidem ómnia sua páriter reliquérunt, sed de his tamen, quæ habébant, quotidiánas dare eleemósynas Christi paupéribus curábant: unde et auditúri sunt in judício : Veníte, benedícti Patris mei, possidéte præparátum vobis regnum a constitutióne mundi. Esurívi enim, et dedístis mihi manducáre: sitívi, et dedístis mihi bíbere.

℟. Iste est qui. lxxxviij.

Lectio viij.

Sed et reprobórum duos ibi futúros órdines, Dómino narránte, comperímus: unum eórum, qui fídei christiánæ mystériis initiáti, ópera fídei exercére contémnunt, quibus in judício testátur : Discédite a me, maledícti, in ignem ætérnum, qui præparátus est diábolo, et ángelis ejus : esurívi enim, et non dedístis mihi manducáre. Alterum eórum, qui fidem et mystéria Christi vel numquam suscepére, vel suscéptam per apostásiam deseruére : de quibus dicit : Qui autem non credit, jam judicátus est : quia non credit in nómine unigéniti Fílii Dei.

℟. Sint lumbi. lxxxix.

Lectio ix.

Verum his cum timóre et pavóre débito paulísper commemorátis, ad lætíssima pótius Dómini et Salvatóris nostri promíssa convertámus audítum. Videámus quæ tantæ grátia pietátis, non ætérnæ tantúmmodo vitæ præmia suis sequácibus, sed et præséntis múnera pollicétur exímia. Et omnis, inquit, qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros, propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnã possidébit. Qui enim terrénis afféctibus sive possessiónibus pro Christi discipulátu renuntiáverit, quo plus in ejus amórem profécerit, eo plures invéniet, qui se intérno suscípere afféctu, et suis gáudeant sustentáre substántiis.

Te Deum laudámus. 17.

COMMUNE VIRGINUM.

Ad Vesperas.

Aña. Hæc est virgo sápiens * et una de número prudéntũ.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo : * Sede a dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.
Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion : * dominàre in médio inimicórum tuórum.
Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.
Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.
Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.
Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.
De torrénte in via bibet : * proptérea exaltábit caput.
Aña. Hæc est virgo sápiens et una de número prudéntũ.
Aña. Hæc est virgo sápiens, * quam Dóminus vigilántem invénit.

Psalmus 112.

LAUDATE púeri Dóminum : * laudáte nomen Dñi.
Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.
A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.
Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.
Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?
Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem :
Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.
Aña. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit.
Aña. Hæc est quæ nescívit * torum in delícto : habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

Psalmus 121.

LÆTATUS sum in his, quæ dicta sunt mihi : * In domum Dómini íbimus.
Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.
Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas :*cujus participátio ejus in idípsum.
Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.
Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.
Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem : * et abundántia diligéntibus te.
Fiat pax in virtúte tua : * et abundántia in túrribus tuis.
Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te :

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Aña. Hæc est quæ nescívit torum in delicto : habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

Aña. Veni, elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúia.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite póstquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis somnum : * ecce heréditas Dómini fílii : merces, fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis : * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis : * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Aña. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum, allelúia.

Aña. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Psalmus 147.

Lauda Jerúsalem Dóminum : * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum : * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem : * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ : * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam : * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas : * ante fáciem frígoris ejus qui sustinébit ?

Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob : * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni : * et judícia sua non manifestávit eis.

Aña. Ista est speciósa inter fílias Jerúsalem.

Capitulum. 2. *Cor.* 10. *d*

Fratres, Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seipsum comméndat, ille probátus est ; sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

Jesu, coróna Vírginum,
Quem Mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clemens áccipe.
Qui pergis inter lília
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens præmia.

Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.

Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri, cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magnificat, Aña. Veni, sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ N. Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Indulgentiam nobis, quæsumus Dómine, beáta N. Virgo et Martyr implóret; quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

Pro Virgine non Mart.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster; ut sicut de beátæ N. Vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur affféctu. Per Dóminum.

Si fuerint plures, in utris que Vesp. ad Magnificat, et in Laud. ad Benedictus.

Aña. Prudéntes Vírgines, * aptáte vestras lámpades: ecce Sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Vírginum et Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dñum.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Vírginum Dóminum. * Veníte, adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Virginis Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis partos cánimus decóra
Morte triúmphos.

Hæc enim palmæ dúplicis beáta
Sorte, dum gestit frágilem domáre
Córporis sexum, dómuit cruéntum
Cæde tyránnum.

Unde nec mortem, nec amíca mortis
Mille pœnárum génera expavéscens,
Sánguine effúso méruit serénum
Scándere cœlum.

Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte,
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

Si Sancta fuerit Virgo tantum, et non Martyr, dícitur Hymnus ut sequitur.

Vírginis Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis festum cánimus beátæ,
Accipe votum.

Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte,
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. O quam pulchra * est casta generátio cum claritáte!

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi;

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Aña. O quam pulchra est

casta generátio cum claritáte !

Pro Virgine, Aña. Ante torum * hujus vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Pro non Virgine, Aña. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus pérmanens in sæculum sæculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Pro Virgine, Aña. Ante torum hujus vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Pro non Virg., Aña. Læva ejus sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

Aña. Revértere, * revértere, Sulamítis : revértere, revértere, ut intueámur te.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Aña. Revértere, revértere, Sulamítis: revértere, revértere, ut intueámur te. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.
Pater noster. Absol. Exáudi. ℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola prima B. Pauli Apóstoli ad Coríntbios.

Lectio j. *Cap.* 7 *e*

De virgínibus præcéptum Dómini non hábeo: consílium autem do, tamquam misericórdiam consecútus a Dómino, ut sim fidélis. Exístimo ergo hoc bonum esse propter instántem necessitátem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri? noli quærere solutiónem. Solútus es ab uxóre? Noli quærere uxórem. Si autem accéperis uxórem, non peccásti. Et si núpserit virgo, non peccávit. Tribulatiónem tamen carnis habébunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ítaque dico, fratres: Tempus breve est: réliquum est, ut et qui habent uxóres, tamquam non habéntes sint: et qui flent, tamquam non flentes: et qui gaudent, tamquam non gaudéntes: et qui emunt, tamquam non possidéntes: et qui utúntur hoc mundo, tamquam non utántur: præterit enim figúra hujus mundi.

Pro Martyre, ℟. Veni, sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum: pro cujus amóre sánguinem tuum fudísti: * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et.

Pro non Mart. ℟. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum: * Quia concupívit Rex spéciem

tuam. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Quia. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

Volo autem vos sine sollicitúdine esse. Qui sine uxóre est, sollícitus est quæ Dómini sunt, quómodo pláceat Deo. Qui autem cum uxóre est, sollícitus est quæ sunt mundi, quómodo pláceat uxóri, et divísus est. Et múlier innúpta, et virgo cógitat quæ Dómini sunt; ut sit sancta córpore, et spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodo pláceat viro. Porro hoc ad utilitátem vestram dico: non ut láqueum vobis injíciam, sed ad id, quod honéstum est, et quod facultátem præbeat sine impediménto Dóminum obsecrándi.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea. Bened Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

Si quis autem turpem se vidéri exístimat super vírgine sua, quod sit superadúlta, et ita opórtet fíeri: quod vult fáciat: non peccat, si nubat. Nam qui státuit in corde suo firmus, non habens necessitátem, potestátem autem habens suæ voluntátis, et hoc judicávit in corde suo, serváre vírginem suam, bene facit. Igitur et qui matrimónio jungit vírginem suam, bene facit: et qui non jungit, mélius facit. Múlier alligáta est legi quanto témpore vir ejus vivit. Quod si dormíerit vir ejus, liberáta est: cui vult nubat: tantum in Dómino. Beátior autem erit si sic permánserit, secúndum meum consílium: puto autem quod et ego Spíritum Dei hábeam.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua, * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Añ. Spécie tua * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum * potentíssime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi : * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto : * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam : * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum : * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur : ómnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne : * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum : * et in sæculum sæculi.

Aña. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Aña Adjuvábit eam * Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

DEUS noster refúgium, et virtus : * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra : * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma : * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Aña. Adjuvábit eam Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.
Aña. Aquæ multæ * non potuérunt extínguere charitátem.

Psalmus 47.

MAGNUS Dóminus, et laudábilis nimis : * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.
Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.
Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.
Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.
Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehéndit eos.
Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.
Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum.
Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.
Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justítia plena est déxtera tua.
Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.
Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.
Pónite corda vestra in virtúte ejus : * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.
Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.
Aña. Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitátem. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur. Pater noster. Ab

solutio. Ipsius pietas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnipotens.
Sermo S. Ambrósii Episc.

Lectio iv.

L. 1. de Virg. circa initium.

QUONIAM hódie natális est Vírginis, invítat nunc integritátis amor, ut áliquid de virginitáte dicámus: ne véluti tránsitu quodam præstrícta videátur, quæ principális est virtus. Non enim ídeo laudábilis virgínitas, quia in martyribus reperítur: sed quia ipsa mártyres fáciat. Quis autem humáno eam possit ingénio comprehéndere, quam nec natúra suis inclúsit légibus? aut quis naturáli voce compléctí, quod supra usum natúræ sit? E cœlo accersívit quod imitarétur in terris. Nec immérito vivéndi sibi usum quæsívit e cœlo, quæ sponsum sibi invénit in cœlo.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua, inténde, próspere procéde, et regna. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

HÆC nubes, áera, Angelos, siderâque transgrédiens, Verbum Dei in ipso sinu Patris invénit, et toto hausit péctore. Nam quis tantum, cum invénerit, relínquat boni? Unguéntum enim exinanítum est nomen tuum: proptérea adolescéntulæ dilexérunt te, et attraxérunt te. Postrémo, non meum est illud, quóniam quæ non nubunt, neque nubéntur, erunt sicut Angeli Dei in cœlo. Nemo ergo mirétur, si Angelis comparéntur, quæ Angelórum Dómino copulántur.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea. Ben. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

QUIS igitur neget hanc vitam fluxisse de cœlo, quam non fácile invenímus in terris, nisi postquam Deus in hæc terréni córporis membra descéndit? Tunc in útero Virgo concépit, et Verbum caro factum est, ut caro fíeret Deus. Dicet áliquis: Sed étiam Elías nullíus corpórei cóitus fuísse permíxtus cupiditátibus invenítur. Ideo ergo curru raptus ad cœlum, ídeo cum Dómino appáret in glória, ídeo Domínici ventúrus est præcúrsor advéntus.

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua

et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In tertio Nocturno

Aña. Nigra sum, * sed formósa, fíliæ Jerúsalem : ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Psalmus 95.

CANTATE Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis : * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dño glóriam et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra : * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Aña. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem : ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Aña. Trahe me post te, * in odórem currémus unguentórum tuórum : óleum effúsum nomen tuum.

Psalmus 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simuláchris suis.
Adoráte eum, omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini, justi, in Dómino : * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Aña. Trahe me post te, in odórem currémus unguentórum tuórum : óleum effúsum nomen tuum.
Aña. Veni, sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Psalmus 97.

CANTATE Dómino cánticum novum : * quia mirabília fecit.
Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.
Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.
Vidérunt omnes términi terræ : * salutáre Dei nostri.
Jubiláte Deo, omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.
Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi : * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.
Jubiláte in conspéctu Regis Dómini : * moveátur mare, et plenitúdo ejus : orbis terrárum, et qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini : * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.
Aña. Veni, sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 25.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus : quæ accipiéntes

lámpades suas, exiérunt óbviam sponso et sponsæ. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 12. in Evang.

SÆPE vos, fratres charíssimi, admóneo prava ópera fúgere, mundi hujus inquinaménta devitáre: sed hodiérna sancti Evangélii lectióne compéllor dícere, ut et bona quæ ágitis, cum magna cautéla teneátis: ne per hoc, quod a vobis rectum géritur, favor aut grátia humána requirátur: ne appetítus laudis subrépat, et quod foris osténditur, intus a mercéde vacuétur. Ecce enim Redemptóris voce decem vírgines, et omnes dicúntur vírgines, et tamen intra beatitúdinis jánuam non omnes sunt recéptæ: quia eárum quædam, dum de virginitáte sua glóriam foris éxpetunt, in vasis suis óleum habére noluérunt.

℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit, quæ, accéptis lampádibus, sumpsit secum óleum: * Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. Et. Bened. Cujus, vel Quarum festum cólimus.

Lectio viij.

SED prius quæréndum nobis est, quid sit regnum cœlórum, aut cur decem virgínibus comparétur, quæ étiam vírgines prudéntes et fátuæ dicántur. Dum enim cœlórum regnum constat, quia reprobórum nullus ingréditur, étiam fátuis virgínibus cur símile esse perhibétur? Sed sciéndum nobis est, quod sæpe in sacro elóquio regnum cœlórum præséntis témporis Ecclésia dícitur. De quo álio in loco Dóminus dicit: Mittet Fílius hóminis Angelos suos, et cólligent de regno ejus ómnia scándala. Neque enim in illo regno beatitúdinis, in quo pax summa est, inveníri scándala póterunt, quæ colligántur.

℟. Média nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

IN quinque autem córporis sénsibus unusquísque subsístit. Geminátus autem quinárius denárium pérficit. Et quia ex utróque sexu fidélium multitúdo collígitur, sancta Ecclésia decem virgínibus símilis esse denuntiátur. In qua, quia mali cum bonis, et réprobi cum eléctis admíxti sunt, recte símilis virgínibus prudéntibus et fátuis esse perhibétur.

Sunt namque pleríque continéntes, qui ab appetítu se exterióri custódiunt, et spe ad interióra rapiúntur, carnem mácerant, et toto desidério ad supérnam pátriam anhélant, ætérna præmia éxpetunt, pro labóribus suis recípere laudes humánas nolunt. Hi nimírum glóriam suam non in ore hóminum ponunt, sed intra consciéntiam cóntegunt. Et sunt pleríque, qui corpus per abstinéntiam afflígunt, sed de ipsa sua abstinéntia humános favóres éxpetunt.

Te Deum laudámus. 18.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Hæc est virgo sápiens, * et una de número prudéntum. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Hæc est virgo sápiens, * quam Dóminus vigilántem invénit.

3. Hæc est quæ nescívit * torum in delícto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

4. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum, allelúia.

5. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Capitulum. 2. *Cor.* 10.

FRATRES, Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seípsum comméndat, ille probátus est: sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

JESU, coróna Vírginum,
Quem Mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clemens áccipe.

Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens præmia.

Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.

Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Aña.

Símile est regnum cœlórum * hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

Oratio.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ N. Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus,

per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dómine, beáta N. Virgo et Martyr implóret : quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

Pro Virgine non Martyre. Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster : ut sicut de beátæ N. Vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur affléctu. Per Dóminum.

Si fuerint plures, ad Benedictus dicitur Aña. Prudéntes Vírgines, * aptáte vestras lámpades : Ecce Sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Vírginum et Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári : ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dñum.

Ad Tertiam, Aña.

Hæc est Virgo sápiens.

Capit. Fratres, Qui. cvj.

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam. Aña.

Hæc est quæ nescívit.

Capit. 2. *Cor.* 11.

ÆMULOR enim vos Dei æmulatióne. Despóndi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Aña.

Ista est speciósa.

Capit. *Eccli.* 51. *b*

DOMINE Deus meus, exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Si fuerit Virgo, et non Martyr, dicitur sequens

Capitulum. *Sap.* 4.

O quam pulchra est casta generátio cum claritáte! Immortális est enim memória illíus: quóniam apud Deum nota est, et apud hómines.

℟. br. Elégit, ut supra.

Ad Vesp. Añæ, Psalmi, Capit. et Hymnus ut in j. Vesp. xcij.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Aña.

Veni, sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

2. ALIÆ LECTIONES PRO VIRGINE.

Pro Virg. et Mart., ac pro Mart. tantum, Lect. j. Noct. leguntur etiam ut infra.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j *Cap.* 51.

CONFITEBOR tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne, a láqueo linguæ iníquæ, et a lábiis operántium mendácium, et in conspéctu astántium factus es mihi adjútor. Et liberásti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me: a pressúra flammæ quæ circúmdedit me, et in médio ignis non sum æstuáta: de altitúdine ventris ínferi, et a lingua coinquináta, et a verbo mendácii, a rege iníquo, et a lingua injústa.

℟. Veni, sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum: pro cujus amóre sánguinem tuum fudísti: * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et cum.

Lectio ij.

LAUDABIT usque ad mortem ánima mea Dóminum, et vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret. Respíciens eram ad adjutórium hóminum, et non erat. Memoráta sum misericórdiæ tuæ, Dómine, et operatiónis tuæ, quæ ad sæculo sunt: quóniam éruis sustinéntes te, Dómine, et líberas eos de mánibus géntium.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea.

Lectio iij.

Exaltasti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório. Laudábo nomen tuum assídue, et collaudábo illud in confessióne, et exaudíta est orátio mea. Et liberásti me de perditióne, et eripuísti me de témpore iníquo. Proptérea confitébor et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Cypriáni, Epíscopi et Mártyris, de disciplína et hábitu vírginum.

Lectio iv. *Cap.* 2.

Nunc nobis ad vírgines sermo est, quarum quo sublímior glória est, major et cura est. Flos est ille ecclesiástici gérminis, decus atque ornaméntum grátiæ spiritális, læta índoles, laudis et honóris opus íntegrum atque incorrúptum, Dei imágo respóndens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Ecclésiæ matris gloriósa fœcúnditas: quantóque plus copiósa virgínitas número suo addit, tanto plus gáudium matris augéscit. Ad has lóquimur, has adhortámur affectióne pótius quam potestáte: non quod extrémi, et mínimi, et humilitátis nostræ ádmodum cónscii, áliquid ad censúram licéntiæ vindicémus: sed quod ad solicitúdinem magis cauti, plus de diáboli infestatióne timeámus.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Neque inánis hæc cáutio est, et vana formído, quæ ad salútis viam cónsulit, quæ Domínica et vitália præcépta custódit, ut quæ se Christo dicáverint et a carnáli concupiscéntia recedéntes, tam carne, quam mente se Deo vóverint, consúmment opus suum magno præmio destinátum: nec ornári jam,

aut placére cuiquam, nisi Dómino suo, stúdeant, a quo et mercédem virginitátis exspéctant, dicénte ipso: Non omnes cápiunt verbum, sed illi quibus datum est. Sunt enim spadónes, qui ex útero matris sic nati sunt: et sunt spadónes, qui coácti sunt ab homínibus: et sunt spadónes, qui seípsos castravérunt propter regnum cœlórum.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vj.

Denuo quoque per hanc Angeli vocem continéntiæ munus osténditur, virgínitas prædicátur. Hi sunt, qui cum muliéribus se non coinquinavérunt: vírgines enim permansérunt: hi sunt qui sequúntur Agnum quocúmque íerit. Neque enim tantum másculis continéntiæ grátiam Dóminus repromíttit, et féminas prætérit: sed quóniam fémina viri pórtio est, et ex eo sumpta atque formáta est, in Scriptúris fere ómnibus ad protoplástum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, et in másculo simul significátur et fémina. Quod si Christum continéntia séquitur, et regno Dei virgínitas destinátur: quid est illis cum terréno cultu, et cum ornaméntis, quibus dum homínibus placére géstiunt, Deum offéndunt?

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore: Accessérunt ad Jesum Pharisæi tentántes eum, et dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem suam, quacúmque ex causa? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 63. *in Matth.*

Dominus noster, quia ad virginitátem hortári grave esse videbátur, a necessitáte legis de non solvéndo matrimónio, eos ad cupiditátem illíus tráhere studet. Deínde ut eam esse possíbilem osténdat, sic inquit: Sunt eunúchi qui ex ventre matris ita nati sunt, et sunt qui ab homínibus eunúchi facti sunt, et sunt qui seípsos castravérunt propter regnum cœ-

lórum. Quibus verbis laténter eos ad eligéndam virginitátem indúcit, dum eam virtútem esse possíbilem ástruit. ℟. Hæc est. cv.

Lectio viij.

Id autem hoc fere modo confírmat. Cógita tecum, si aut a natúra talis esses, aut ab homínibus eam injúriam passus, quid fáceres, cum et ejúsmodi voluptáte caréres, et nullam caréndo mercédem consequeréris? Grátias ígitur nunc Deo agas, quod cum mercéde atque corónis idem sústines, quod illi sine corónis ac præmio tólerant: immo vero non idem, sed multo lévius, tum quia spe erígeris, et consciéntia recte facti: tum quia non ita ingéntibus concupiscéntiæ flúctibus jactáris.

℟. Média nocte. cv.

Lectio ix.

Cum ergo de illis eunúchis díxerit, qui nisi étiam ipsi mente se contíneant, frustra et inutíliter tales sunt, ac de illis, qui ut regnum cœlórum consequántur, se cóntinent, subjúnxit rursus, dicens: Qui potest cápere, cápiat: ut alacrióres effíciat eo ipso, quod grave esse opus osténdit, et ineffábili benignitáte sua nóluit eam rem intra necessitátem legis conclúdere, idque dicéndo adhuc magis possíbilem esse demónstrat, ut voluntátis stúdium plus augeátur.

Te Deum laudámus. 18.

COMMUNE
S. MARTYRIS TANTUM, ET NEC VIRGINIS NEC MART.

Ad Vesperas, Aña. Dum esset, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Comm. Virg. xcij.

Pro Martyre tantum.

Capitulum. *Eccli.* 51.

Confitebor tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capitulum. *Prov.* 31. *b*

Mulierem fortem quis invéniet? procul, et de últimis fínibus prétium ejus. Confidit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

Hymnus.

Fortem viríli péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubíque fulget ínclyta.
Hæc sancto amóre sáucia,
Dum mundi amórem nóxium
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.
Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Oratiónis nútriens,
Cœli potítur gáudiis.

Rex Christe, virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu, quæsumus,
Audi benígnus súpplices.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magnificat. Aña.

Símile est regnum cœlórum * hómini negotiatóri quærénti bonas margaritas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

Pro una Mart. tantum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ N. Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum nostrum.

Pro plur. Mart. tantum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Pro nec Virg. nec Mart.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut sicut de beátæ N. festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dñum.

Ad Matutinum, Invitat.

Laudémus Deum nostrum, * In confessióne beátæ N.
Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte:
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus, omni
Témporis ævo. Amen.

Añæ, Psalmi, et ℣℣. Nocturnorum, item ℟℟. in j. et ij. Noct. dicuntur ut in Comm. Virg. xcvj. excepta secunda Aña. j. Nocturni et ℟. vj., ut ibidem notatur.

Lectiones j. Nocturni pro Mart. tantum leguntur ut supra. Confitébor. cviij.

Pro nec Virg. nec Martyre. ut sequuntur:

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. *Cap.* 31. *b*

Mulierem fortem quis invéniet? procul, et de últimis fínibus prétium ejus.

Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit. Reddet ei bonum, et non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. Quæsívit lanam et linum, et operáta est consílio mánuum suárum. Facta est quasi navis institóris, de longe portans panem suum. Et de nocte surréxit, dedítque prædam domésticis suis, et cibária ancíllis suis. Considerávit agrum, et emit eum: de fructu mánuum suárum plantávit víneã. Accínxit fortitúdine lumbos suos, et roborávit bráchium suum.

℟. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum : * Quia concupívit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Quia. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

GUSTAVIT, et vidit quia bona est negotiátio ejus : non extinguétur in nocte lucérna ejus. Manum suam misit ad fórtia, et dígiti ejus apprehendérunt fusum. Manum suam apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad páuperem. Non timébit dómui suæ a frigóribus nivis : omnes enim doméstici ejus vestíti sunt duplícibus. Stragulátam vestem fecit sibi : byssus et púrpura induméntum ejus. Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum senatóribus terræ. Síndonem fecit, et véndidit, et cíngulum trádidit Chananæo.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis : * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

FORTITUDO et decor induméntum ejus, et ridébit in die novíssimo. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus. Considerávit sémitas domus suæ, et panem otiósa non comédit. Surrexérunt fílii ejus, et beatíssimam prædicavérunt : vir ejus, et laudávit eam. Multæ fíliæ congregavérunt divítias : tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo : múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur. Date ei de fructu mánuum suárum : et laudent eam in portis ópera ejus.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de Víduis.

Lectio iv. *Prope fin.*

AGRUM hunc Ecclésiæ fértilem cerno, nunc inte-

gritátis flore vernántem, nunc viduitátis gravitáte polléntem, nunc étiam conjúgii frúctibus redundántem. Nam etsi divérsi, uníus tamen agri fructus sunt : nec tanta hortórum lília, quantæ arístæ ségetum, méssium spicæ, compluriúmque spátia campórum recipiéndis aptántur semínibus, quam rédditis nováles frúctibus feriántur. Bona ergo vidúitas, quæ tóties Apostólico judício prædicátur. Hæc enim magístra fídei, magístra est castitátis.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam : * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Unde et illi qui deórum suórum adultéria et probra venerántur, cœlibátus et viduitátis statuére pœnas, ut æmuli críminum mulctárent stúdia virtútum, spécie quidem qua fœcunditátem quærerent, sed stúdio, quo propósitum castitátis abolérent. Nam conféctis et miles stipéndiis arma depónit, et relícto offício quod gerébat, ad própria veteránus rura dimíttitur, ut et ipse exércitæ labóribus vitæ réquiem consequátur, et álios spes futúræ quiétis subeúndis fáciat opéribus promptióres. Agrícola quoque matúrior torquéndam áliis stivam commíttit, et juveníli gravátus ópere providéntiam curæ senílis explórat : vitem facílius tondére, quam prémere, ut juvenescéntem luxúriam réprimat, et adolescéntem lascíviam falce succídat : parcórum quamdam pártuum castitátem docens étiam in vítibus expeténdam.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem : * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea. Ben. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

Similis huic vídua velut eméritis veteréna stipéndiis castitátis, etsi conjúgii arma depónat, domus tamen totíus pacem gubérnat : et si vehéndis onéribus otiósa, maritándis tamen junióribus próvida, ubi cultus utílior, ubi fructus ubérior sit, quarum cópulam aptiórem seníli gravitáte dispónit. Itaque si maturióribus quam junióribus commíttitur ager, cur putes utiliórem nuptam esse quam víduam ? Quod si persecutóres fídei, persecutóres fuérunt étiam viduitátis ; útique fidem sequéntibus vidúitas non pro supplí-

cio fugiénda est, sed tenénda pro præmio.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo : * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 13. *f*

In illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Símile est regnum cœlórũ thesáuro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 11. *in Evang.*

Coelorum regnum, fratres charíssimi, idcírco terrénis rebus símile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad incógnita quæ non novit : quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, et per ea, quæ usu dídicit, quasi confricátus incaléscat : ut per hoc, quod scit notum dilígere, discat et incógnita amáre. Ecce enim regnum cœlórum thesáuro abscóndito in agro comparátur : quem qui ínvenit homo, abscóndit, et præ gáudio illíus vadit, et vendit univérsa quæ habet, et emit agrum illum.

℟. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus : considerávit sémitas domus suæ,* Et panem otiósa non comédit. ℣. Gustávit, et vidit quia bona est negotiátio ejus : non extinguétur in nocte lucérna ejus. Et. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

Qua in re hoc quoque notándum est, quod invéntus thesáurus abscónditur, ut servétur : quia stúdium cœléstis desidérii a malígnis spirítibus custodíre non súfficit, qui hoc ab humánis láudibus non abscóndit. In præsénti étenim vita, quasi in via sumus, qua ad pátriam pérgimus. Malígni autem spíritus iter nostrum quasi quidem latrúnculi óbsident. Deprædári ergo desiderat, qui thesáurum públicæ portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera nostra bona non vídeant, cum scriptum sit : Vídeant ópera vestra bona, et gloríficent Patrem vestrum, qui in cœlis est : sed ut per hoc, quod ágimus, laudes extérius non quærámus. Sic autem sit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto : ut et de bono ópere próximis præbeámus exémplum, et tamen per intentiónem, qua Deo soli placére quærimus, semper optémus secrétum.

℟. Regnum mundi, et omnem ornátum sæculi con-

témpsi propter amórem Dómini mei Jesu Christi : * Quem vidi, quem amávi, in quem crédidi, quem diléxi. ℣. Eructávit cor meum verbum bonum : dico ego ópera mea Regi. Quem Glória Patri. Quem. Bened. Ad societátem cívium.

Lectio ix.

Thesaurus autem cœléste est desidérium : ager vero, in quo thesáurus abscónditur, disciplína stúdii cœléstis. Quem profécto agrum, vénditis ómnibus, cómparat, qui volúptátibus carnis renúntians, cuncta sua terréna desidéria per disciplínæ cœléstis custódiam calcat : ut nihil jam quod caro blandítur, líbeat; nihil quod carnálem vitam trucídat, spíritus perhorréscat.

Te Deum laudámus. 18.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis. Ps. Dñus regnávit, cum reliq. 18.

2. In odórem * unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

3. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit, et recéssit : surge, amíca mea, et veni.

4. Veni, elécta mea, et ponam in te thronum meum, allelúia.

5. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Pro Martyre tantum

Capit. *Eccli.* 51.

Confitebor tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo : quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capit. *Prov.* 31. *b*

Mulierem fortem quis invéniet ? procul et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

Hymnus.

Fortem viríli péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubíque fulget ínclyta.
Hæc sancto amóre sáucia,
Dum mundi amórem nóxium
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.
Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Oratiónis nútriens,
Cœli potítur gáudiis.
Rex Christe, virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu, quæsumus,
Audi benígnus súpplices.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Aña.

Date ei * de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus.

Pro una Mart. tantum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti : concéde propítius; ut, qui beátæ N. Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Pro plur. Mart. tantum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári : ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Pro nec Virg. nec Mart.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster : ut, sicut de beátæ N. festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dñum.

Ad Tertiam, Aña.

In odórem.

Pro Martyre tantum. Capit. Confitébor. cxvj.

Pro nec Virg. nec Mart. Capit. Mulierem, ut cxvj.

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Aña.

Jam hiems tránsiit.

Pro Martyre tantum.

Capit. *Eccli.* 51.

Liberasti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de multis tribulatiónibus quæ circumdedérunt me.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capit. *Prov.* 31. c

Manum suam apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad páuperem. Non timébit dómui suæ a frigóribus nivis.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Aña.

Ista est speciósa.

Pro Martyre tantum

Capit. *Eccli.* 51.

Laudabit usque ad mortem ánima mea Dóminum, quóniam éruis susti-

néntes te, et líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capit. *Prov.* 31. *d*

MULTÆ fíliæ congregavérunt divítias : tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo : Múlier timens Dóminum ipsa laudábitur.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Vesperas, Añæ, Psalmi, Capit. et Hymn. ut in primis Vesp. cxj.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Aña. Manum suam * apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad páuperem, et panem otiósa non comédit.

Si fuerint plures non Virgines, idem fit Offic. ut cxj.

2. ALIÆ LECTIONES
PRO MARTYRE TANTUM.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Serm. 67. de diversis novi Testamenti locis.

EGO máxime commemoratiónes díligo Mártyrum, díligo et ampléctor : atque omnes quidem, sed tum præcípue, cum mulíerum certámina proponúntur. Quanto enim infírmius est vas, tanto major est grátia, tanto illústrius est trophæum, tanto insígnior est victória, non ob imbecillitátem sexus athletárum, sed quod per ea, quibus vícerat inimícus, nunc étiam vincátur.

℟. Propter. cxiv.

Lectio v.

PER mulíerem vicit, per mulíerem superátus est. Hoc illíus ántea telum erat; hoc illíus nunc cædis factum est instruméntum, hoc vas appáruit insuperábile. Peccávit illa prior, et mórtua est : ista mórtua est, ne peccáret. Illa tum fútilis promíssi spe infláta, Dei leges violávit : hæc vitam præséntem contémpsit, ne fidem in suum benefactórem ejuráret. Quam ígitur deínceps speráre póterunt excusatiónem viri, si molles sint, et ignávi? quam vero véniam, cum fórtiter ac viríliter se gerant mulíeres, cum ádeo se generóse ad certámina pietátis accíngant?

℟. Dilexísti justítiam. cxiv.

Lectio vj.

FUIT illi corpus imbecíllum, et obnóxius sexus injúriæ : verúmtamen óm-

nium horum imbecillitátem advéniens grátia occultávit. Nihil enim est, nihil plane poténtius est eo, qui magno cum stúdio Dei timórem hábeat in mente defíxum, sed quamvis ignes, quamvis ferrum, quamvis béstias, quamvis áliud quidvis minéntur hostes, ómnia nullo negótio contémnit; quod útique Beáta ista étiam fecit. ℟. Fallax grátia. cxv.

COMMUNE

DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Ad Vesperas, Aña.

Domum tuam, cum reliq. de Laud. Ps. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dñica. 134. et loco ult., Ps. Lauda Jerúsalem. 155.

Capit. *Apoc.* 21.

VIDI civitátem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cœlo a Deo, parátam sicut sponsam ornátam viro suo.

Hymnus.

COELESTIS Urbs Jerúsalem,
Beáta pacis vísio,
Quæ celsa de vivéntibus
Saxis ad astra tólleris,
Sponsæque ritu cíngeris
Mille Angelórum míllibus.
O sorte nupta próspera,
Dotáta Patris glória,
Respérsa Sponsi grátia,
Regína formosíssima,
Christo jugáta Príncipi,
Cœli corúsca Cívitas.
Hic margarítis émicant,
Paténtque cunctis óstia:
Virtúte namque prævia
Mortális illuc dúcitur,
Amóre Christi pércitus
Torménta quisquis sústinet.
Scalpri salúbris íctibus,
Et tunsióne plúrima,
Fabri políta málleo
Hanc saxa molem cónstruunt,
Aptísque juncta néxibus
Locántur in fastígio.
Decus Parénti débitum
Sit usquequáque altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula. Am.

℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Magnificat, Aña.

Sanctificávit Dóminus * tabernáculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocábitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

In ipso die Dedicat. Ecclesiæ, et per Octavam, et quando varianda est Oratio ob concursum Dedic. alterius Ecclesiæ.

Oratio.

DEUS, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis: templum hoc poténtia tuæ inhabitatiónis illústra, et

concéde; ut omnes, qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ benefícia consequántur. Per Dóminum.

In Anniversario Dedicat. Ecclesiæ, et per Octavam Oratio.

Deus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exáudi preces pópuli tui, et præsta; ut quisquis hoc templum benefícia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per Dóminum.

Ad Matutinum. Invitat.

Domum Dei decet sanctitúdo: * Sponsum ejus Christum adorémus in ea. Psal. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus. Cœléstis Urbs. cxix.

In primo Nocturno.

Aña. Tóllite * portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio:

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Aña. Tóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles.

Aña. Erit mihi * Dóminus in Deum, et lapis iste vocábitur domus Dei.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum: * contur-

bàti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma : * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Aña. Erit mihi Dóminus in Deum, et lapis iste vocábitur domus Dei.
Aña. Ædificávit * Moyses altáre Dómino Deo.

Psalmus 47

MAGNUS Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.
Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, civitas Regis magni.
Deus in dómibus ejus cognoscétur : * cum suscípiet eam.
Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.
Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehéndit eos.
Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.
Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum.
Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.
Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justítia plena est déxtera tua.
Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.
Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.
Pónite corda vestra in virtúte ejus : * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.
Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.
Aña. Ædificávit Moyses al-

táre Dómino Deo. ℣. Domum tuam, Dómine, decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum. Pater noster.
Absolutio. Exáudi, Dómine.
℣. Jube, domne. Bened. Benedictióne perpétua.
De libro ij. Paralipómenon.

Lectio j. *Cap.* 7.

Cum complésset Sálomon fundens preces, ignis descéndit de cœlo, et devorávit holocáusta et víctimas: et majéstas Dómini implévit domum. Nec póterant sacerdótes íngredi templum Dómini, eo quod implésset majéstas Dómini templum Dómini. Sed et omnes fílii Israel vidébant descendéntem ignem et glóriam Dómini super domum: et corruéntes proni in terram super paviméntum stratum lápide, adoravérunt, et laudavérunt Dóminum: Quóniam bonus, quóniam in sæculum misericórdia ejus. Rex autem, et omnis pópulus immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóstias, boum vigínti duo míllia, aríetum centum vigínti míllia: et dedicávit domum Dei Rex, et univérsus pópulus.

℟. In dedicatióne templi decantábat pópulus laudem: * Et in ore eórum dulcis resonábat sonus. ℣. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et vénient ad eam omnes gentes. Et. Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

Sacerdotes autem stabant in offíciis suis: et Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudándum Dóminum: Quóniam in ætérnum misericórdia ejus, hymnos David canéntes per manus suas: porro sacerdótes canébant tubis ante eos, cunctúsque Israel stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii ante templum Dómini: obtúlerat enim ibi holocáusta et ádipes pacificórum: quia altáre æneum, quod fécerat, non póterat sustinére holocáusta et sacrifícia et ádipes. Fecit ergo Sálomon solemnitátem in témpore illo septem diébus, et omnis Israel cum eo, ecclésia magna valde, ab introítu Emath usque ad Torréntem Ægypti. Fecítque die octávo colléctam, eo quod dedicásset altáre septem diébus, et solemnitátem celebrásset diébus septem.

℟. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles: * Et vénient ad eam omnes gentes, et dicent: Glória tibi, Dómine. ℣. Veniéntes autem vénient

eam exultatióne, portántes manípulos suos. Et. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

COMPLEVITQUE Sálomon domum Dómini, et domum regis, et ómnia quæ disposúerat in corde suo, ut fáceret in domo Dómini, et in domo sua, et prosperátus est. Appáruit autem ei Dóminus nocte, et ait: Audívi oratiónem tuam, et elégi locum istum mihi in domum sacrifícii. Si cláusero cœlum, et plúvia non flúxerit, et mandávero et præcépero locústæ, ut dévoret terram, et mísero pestiléntiam in pópulum meum: convérsus autem pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, et exquisíerit fáciem meam, et égerit pœniténtiam a viis suis péssimis: et ego exáudiam de cœlo, et propítius ero peccátis eórum, et sanábo terram eórum. Oculi quoque mei erunt apérti, et aures meæ eréctæ ad oratiónem ejus, qui in loco isto oráverit. Elégi enim, et sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempitérnum, et permáneant óculi mei, et cor meum ibi cunctis diébus.

℞. Bénedic, Dómine, domum istam, quam ædificávi nómini tuo. Veniéntium in loco isto * Exáudi preces in excélso sólio glóriæ tuæ. ℣. Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus, et oráverit ad sanctuárium tuum. Exáudi. Glória Patri. Exáudi.

In secundo Nocturno.

Aña. Non est hic áliud, * nisi domus Dei, et porta cœli.

Psalmus 83.

QUAM diléctа tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum, et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.

Beáti, qui hábitant in domo tua, Dómine: * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco, quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protéctor noster áspice Deus: * et réspice in fáciem Christi tui.

Quia mélior est dies una in átriis tuis : * super míllia.
Elégi abjéctus esse in domo Dei mei, * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.
Quia misericórdiam , et veritátem díligit Deus : * grátiam et glóriam dabit Dóminus.
Non privábit bonis eos , qui ámbulant in innocéntia : * Dómine virtútum , beátus homo , qui sperat in te.
Aña. Non est hic áliud , nisi domus Dei, et porta cœli.
Aña. Vidit Jacob scalam , * súmmitas ejus cœlos tangébat, et descendéntes Angelos , et dixit : Vere locus iste sanctus est.

Psalmus 86.

FUNDAMENTA ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.
Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.
Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.
Ecce alienígenæ , et Tyrus , et pópulus Æthíopum , * hi fuérunt illic.
Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea : * et ipse fundávit eam Altíssimus?
Dóminus narrábit in scriptúris populórum , et príncipum : * horum , qui fuérunt in ea.
Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.
Aña Vidit Jacob scalam , súmmitas ejus cœlos tangébat , et descendéntes Angelos , et dixit : Vere locus iste sanctus est.
Aña Eréxit Jacob * lápidem in títulum , fundens óleum désuper.

Psalmus 87.

DOMINE Deus salútis meæ, * in die clamávi, et nocte coram te.
Intret in conspéctu tuo orátio mea : * inclina aurem tuam ad precem meam :
Quia repléta est malis ánima mea : * et vita mea inférno appropinquávit.
Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.
Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris , quorum non es memor ámplius : * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.
Posuérunt me in lacu inferióri : * in tenebrósis , et in umbra mortis.
Super me confirmátus est furor tuus : * et omnes fluctus tuos induxísti super me.
Longe fecísti notos meos a me * posuérunt me abominatiónem sibi.
Tráditus sum, et non egrediébar : * óculi mei languérunt præ inópia.
Clamávi ad te, Dñe, tota die: * expándi ad te manus meas.
Numquid mórtuis fácies mi-

rabilia : *aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?
Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne ?
Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua, * et justítia tua in terra obliviónis ?
Et ego ad te, Dómine, clamávi : * et mane orátio mea prævéniet te.
Ut quid, Dómine, repéllis oratiónem meam : * avértis fáciem tuam a me ?
Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea : * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.
In me transiérunt iræ tuæ : * et terróres tui conturbavérunt me.
Circumdedérunt me sicut aqua tota die : * circumdedérunt me simul.
Elongásti a me amícum, et próximum, * et notos meos a miséria.
Aña. Eréxit Jacob lápidem in títulum, fundens óleum désuper. ℣. Domus mea. ℟. Domus oratiónis vocábitur. Pater noster. Absol. Ipsíus píetas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 252. *de Temp.*

Quotiescumque, fratres charíssimi, altáris vel templi festivitátem cólimus, si fidéliter ac diligénter atténdimus et sancte ac juste vívimus, quidquid in templis manufáctis ágitur, totum in nobis spiritáli ædificatióne complétur. Non enim mentítus est ille qui dixit : Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos : et íterum : Nescítis, quia córpora vestra templum sunt Spíritus sancti, qui in vobis est ? Et ídeo, fratres charíssimi, quia nullis præcedéntibus méritis per grátiam Dei merúimus fíeri templum Dei, quantum póssumus cum ipsíus adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis, invéniat, quod óculos suæ majestátis offéndat.
℟. Orántibus in loco isto, * Dimítte peccáta pópuli tui, Deus, et osténde eis viam bonam per quam ámbulent, et da glóriam in loco isto. ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimítte. Benedictio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Sed habitáculum cordis nostri evacuétur vítiis, et virtútibus repleátur : claudátur diábolo, et aperiátur Christo : et ita laborémus, ut nobis bonórum óperum clávibus jánuam

regni cœléstis aperíre possímus. Sicut enim malis opéribus quasi quibúsdam seris ac véctibus vitæ nobis jánua cláuditur, ita absque dúbio bonis opéribus aperítur. Et ídeo, fratres charíssimi, unusquísque consíderet consciéntiam suam; et quando se áliquo crímine vulnerátum esse cognóverit, prius oratiónibus, jejúniis, vel eleemósynis stúdeat mundáre consciéntiam suam, et sic Eucharistíam præsúmat accípere.

℟. O quam metuéndus est locus iste! * Vere non est hic áliud nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

Si enim agnóscens reátum suum, ipse se a divíno altári subtráxerit, cito ad indulgéntiam divínæ misericórdiæ pervéniet. Quia sicut qui se exáltat, humiliábitur; ita e contrário, qui se humíliat, exaltábitur. Qui enim, sicut dixi, agnóscens reátum suum, ipse se humíliter ab altári Ecclésiæ pro emendatióne vitæ removére volúerit, ab ætérno illo et cœlésti convívio excommunicári pénitus non timébit.

℟. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in títulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino: * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere. Glória Patri. Vere.

In tertio Nocturno.

Aña. Qui hábitat * in adjutório Altíssimi, in protectióne Dei cœli commorábitur.

Quando hæc Aña dicitur integra, et illi non additur in fine Allelúia, tunc principium Psalmi est a secundo Versu, Dicet Dómino.

Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi: * et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis a timóre noctúrno.

A sagítta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris, * ab incúrsu et dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, et decem míllia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis

considerábis : * et retributiónem peccatórum vidébis.
Quóniam tu es, Dómine, spes mea : * altíssimum posuísti refúgium tuum.
Non accédet ad te malum : * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.
Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.
In mánibus portábunt te : * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.
Super áspidem et basilíscum ambulábis : * et conculcábis leónem et dracónem.
Quóniam in me sperávit, liberábo eum : * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.
Clamábit ad me, et ego exáudiam eum : * cum ipso sum in tribulatióne : erípiam eum, et glorificábo eum.
Longitúdine diérum replébo eum : * et osténdam illi salutáre meum.
Aña. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, in protectióne Dei cœli commorábitur.
Aña. Templum Dómini * sanctum est, Dei structúra est, Dei ædificátio est.

Psalmus 95.

CANTATE Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino omnis terra.
Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.
Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.
Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis : * terríbilis est super omnes deos.
Quóniam omnes dii Géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.
Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.
Afférte Dómino pátriæ géntium, afférte Dño glóriam et honórem : * afférte Dómino glóriam nómini ejus.
Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Commoveátur a fácie ejus univérsa terra : * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.
Etenim corréxit orbē terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.
Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.
Aña. Templum Dómini sanctum est, Dei structúra est, Dei ædificátus est.

Ant. Benedícta * glória Dómini de loco sancto suo, allel.

Psalmus 98

DOMINUS regnávit, irascántur pópuli : * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus : * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno : quóniam terríbile et sanctum est : * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes : * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus : * quóniam sanctum est.

Moyses et Aaron in sacerdótibus ejus : * et Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos : * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos : * Deus, tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus : * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Benedícta glória Dómini de loco sancto suo, allelúia. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube, domne. Benedictio. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij *Cap.* 19.

IN illo témpore : Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Episcopi.

L. 8. in Luc. prope fin.

ZACHÆUS statúra pusíllus, hoc est, nulla nobilitátis ingénitæ dignitáte sublímis, exíguus méritis sicut pópulus natiónum, audíto Dómini Salvatóris advéntu, quem sui non recéperant, vidére cupiébat. Sed nemo fácile Jesum videt : nemo potest Jesum vidére constitútus in terra. Et quia non Prophétas, non legem habébat, tamquam formæ grátiam naturális, ascéndit in sycomórum, vanitátem scílicet Judæórum vestígio suo próterens, erráta quoque córrigens superióris ætátis : et ídeo Jesum in interióris domus recépit hospítio.

℟. Domus mea, domus oratiónis vocábitur, dicit

Dóminus : in ea omnis qui petit, accépit: et qui quærit, invenit : * Et pulsánti aperiétur. ℣. Pétite, et accipiétis : quærite, et inveniétis. Et. Bened. Divínum auxílium.

Lectio viij.

Et bene ascéndit in árborem, ut arbor bona bonos fructus fáceret : ac naturáli excísus oleástro, et contra natúram insértus in bonam olívam, fructum posset legis afférre. Radix enim sancta, etsi rami inútiles : quorum infructuósam glóriam plebs géntium fide resurrectiónis, quasi quadam córporis elevatióne transcéndit. Zachæus ergo in sycomóro, cæcus in via : quorum álterum Dóminus miseratúrus expéctat, álterum mansiónis suæ claritáte nobílitat, álterum sanatúrus intérrogat, apud álterum se non invitátus invítat. Sciébat enim úberem hospítii sui esse mercédem. Sed tamen, etsi nondum vocem invitántis audíerat, jam víderat afféctum.

℟. Lápides pretiósi omnes muri tui : * Et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur. ℣. Portæ Jerúsalem ex sapphíro et smarágdo ædificabúntur, et ex lápide pretióso omnis circúitus muri ejus. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Verum ne cæcum illum tamquam fastidiósi páuperum cito reliquísse videámur, et transísse ad dívitem, expectémus eum, quia expectávit et Dóminus : interrogémus eum, quia interrogávit et Christus. Nos interrogémus, quia nescímus : ille, quia nóverat. Nos interrogémus, ut sciámus unde iste curátus sit : ille interrogávit, ut in uno plures discerémus, unde Dóminum vidére mereámur. Interrogávit enim, ut crederémus, néminem nisi confiténtem posse salvári.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Domum tuam, Dómine, * decet sanctitúdo, in longitúdinem diérum. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 18.

2. Domus mea, * domus oratiónis vocábitur.

3. Hæc est domus Dómini * fírmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmā petram.

4. Bene fundáta est domus Dómini supra firmā petram.

5. Lápides pretiósi * omnes muri tui, et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur.

Capitulum. *Apoc.* 21.

Vidi civitátem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cœlo a Deo, parátam sicut sponsam ornátam viro suo.

Hymnus.

Alto ex Olympi vértice
Summi Paréntis Fílius,
Ceu monte deséctus lapis
Terras in imas décidens,
Domus supérnæ, et infimæ,
Utrúmque junxit ángulum.

Sed illa sedes Cœlitum
Semper resúltat láudibus,
Deúmque Trinum, et Unicum
Jugi canóre prædicat:
Illi canéntes júngimur
Almæ Siónis æmuli.

Hæc templa, Rex cœléstium,
Imple benígno lúmine:
Huc o rogátus ádveni,
Plebísque vota súscipe,
Et nostra corda júgiter
Perfúnde cœli grátia.

Hic ímpetrent fidélium
Voces precésque súpplicum
Domus beátæ múnera,
Partísque donis gáudeant;
Donec solúti córpore
Sedes beátas ímpleant.

Decus Paréntí débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula. Am.

℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Benedictus, Aña.
Zachæe, * festínans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére: at ille festínans descéndit, et suscépit illum gaudens in domum suam. Hódie huic dómui salus a Deo facta est, allelúia.

In ipso die Dedicat. Eccl. et per Oct. et quando varianda est Oratio ob concursum Dedicat. alterius Eccl.

Oratio.

Deus, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis: templum hoc poténtia tuæ inhabitatiónis illústra, et concéde; ut omnes qui huc deprecatúri convéniant, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ benefícia consequántur. Per Dñum.

In Anniv. Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam

Oratio.

Deus, qui nobis per síngulós annos hujus sancti templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exáudi preces pópuli tui, et præsta; ut quisquis hoc templum benefícia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Aña.
Domus mea.

Cap. Vidi civitátem. cxxix.

℟. br. Domum tuam, Dómine, * Decet sanctitúdo. Domum. ℣. In longitúdinem diérum. Decet. Glória Patri. Domum. ℣. Locus iste sanctus est, in quo orat sacér-

dos. ℟. Pro delictis et peccátis pópuli.

Ad Sextam, Aña.

Hæc est domus Dómini.

Capitulum. *Apoc.* 21.

Et audívi vocem magnam de throno, dicéntem : Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, et habitábit cum eis. Et ipsi pópulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

℟. br. Locus iste sanctus est, * In quo orat sacérdos. Locus. ℣. Pro delíctis et peccátis pópuli. In. Glória Patri. Locus. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Nonam, Aña.

Lápides pretiósi.

Capitulum. *Apoc.* 21. *b*

Et abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum : et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abiérunt. Et dixit qui sedébat in throno : Ecce nova fácio ómnia.

℟. br. Hæc est domus Dómini * Fírmiter ædificáta. Hæc est. ℣. Bene fundáta est supra firmam petram. Fírmiter. Glória Patri. Hæc. ℣. Bene fundáta est domus Dómini. ℟. Supra firmam petram.

In ij. Vesp. Añæ, Psalmi, Capitulum, et Hymnus ut in j. Vesperis. cxix.

℣. Domum tuam, Dómine, decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

Ad Magnificat, Aña.

O quam metuéndus est * locus iste ! vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

SECUNDA DIE

INFRA OCTAVAM.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex Tractátu S. Augustíni Epíscopi super Psalmos.

Lectio iv. *In Ps.* 121.

Jerusalem, quæ ædificátur ut cívitas: Fratres, quando dicébat ista David, perfécta erat illa cívitas, non ædificabátur. Néscio quam ergo civitátem dicit quæ modo ædificátur, ad quam currunt in fide lápides vivi, de quibus dicit Petrus : Et vos tamquam lápides vivi coædificámini in domum spiritálem, id est, templum Dei sanctum. Quid est, Lápides vivi coædificámini ? Vivis, si credis : si autem credis, efficiéris templum Dei; quia dicit Apóstolus Paulus : Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.

℟. Orántibus. cxxv.

Lectio v.

Ipsa ergo modo cívitas ædificátur. Præcidúntur de móntibus lápides per manus prædicántium veritátem,

conquadrántur, ut intrent in structúram sempitérnam. Adhuc multi lápides in mánibus artíficis sunt: non cadant de mánibus artíficis, ut possint perfécti coædificári in structúram templi. Est ergo ista Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: fundaméntum ipsíus Christus est. Dicit Apóstolus Paulus: Fundaméntum áliud nemo potest pónere præter id, quod pósitum est, quod est Christus Jesus.

℟. O quam. cxxvj.

Lectio vj.

FUNDAMENTUM quando pónitur in terra, désuper ædificántur paríetes, et pondus paríetum ad ima tendit, quia in imo pósitum est fundaméntum. Si autem fundaméntum nostrum in cœlo est, ad cœlum ædificémur. Córpora ædificavérunt istam structúram, quam vidétis amplam surrexísse hujus Basílicæ: et quia córpora ædificavérunt, fundaméntum in imo posuérunt. Quia vero spirituáliter ædificámur, fundaméntum nostrum in summo pósitum est. Illuc ergo currámus, ibi ædificémur; quia de ipsa Jerúsalem dictum est: Stantes erant pedes nostri in átriis tuis, Jerúsalem.

℟. Mane surgens. cxxvj.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Ex lib. 8. in Luc. in fine.

ET conféstim, inquit, vidit, et sequebátur illum, magníficans Dóminum. Aliter enim non vidéret, nisi sequerétur Christum, nisi Dóminum prædicáret, nisi sæculum præteríret. Cum divítibus quoque in grátiam revertámur. Nólumus enim offéndere dívites, qui vólumus, si fíeri potest, sanáre omnes: ne in caméli comparatióne præstrícti, et in Zachæo cítius quam opórtuit, derelícti, justæ hábeant commotiónis offénsam.

℟. Domus mea. cxxviij.

Lectio viij.

DISCANT dívites, non in facultátibus crimen hærére, sed in iis, qui uti nésciant facultátibus. Nam divítiæ ut impediménta ímprobis, ita bonis sunt adjuménta virtútis. Dives certe Zachæus, et eléctus a Christo: sed dimídium bonórum suórum paupéri-

bus largiéndo, reddéndo étiam in quádruplum, quæ fraude sustúlerat, (álterum enim non sat est, nec habet grátiam liberálitas, si in júria persevérat, quia non spólia, sed dona quærúntur) uberiórem mercédem quam conferébat accépit.

℟. Lápides pretiósi. cxxix.

Lectio ix.

Et bene princeps indúcitur publicanórum. Quis jam de se despéret, quando et iste, cui census ex fraude, ad salútem pervénit? Et ipse, inquit, dives. Ut scias non omnes dívites aváros. Quia statúra pusíllus erat. Quid sibi vult, quod nullíus altérius statúram Scriptúra, nisi hujus expréssit? Vide ne forte malítia pusíllus, aut adhuc pusíllus fide. Nondum enim réddere promíserat: nondum víderat Christum: mérito adhuc pusíllus. Joánnes autem magnus, quia et Christum vidit, et Spíritum sicut colúmbam super Christum manéntem, sicut ipse ait: Vidi Spíritum descendéntem sicut colúmbam, et manéntem super eum.

Te Deum laudámus. 17.

TERTIA DIE
INFRA OCTAVAM.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.
Sermo sancti Augustini Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 256. *de Temp.*

Celebritas hujus congregatiónis, dedicátio est domus oratiónis. Domus ergo nostrárum oratiónum ista, domus autem Dei nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc sæculo ædificámur, ut in fine sæculi dedicémur. Ædifícium, immo ædificátio habet labórem, dedicátio exultatiónem. Quod hic fiébat, quando ista surgébant, hoc fit modo, cum congregántur credéntes in Christum. Credéndo enim, quasi de silvis et móntibus ligna et lápides præcidúntur: cum vero catechizántur, baptizántur, formántur, tamquam inter manus fabrórum et opíficum dolántur, collineántur, complanántur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quando charitáte compaginántur.

℟. Orántibus. cxxv.

Lectio v.

Ligna ista et lápides si non sibi certo órdine cohærérent, si non se pacífice innécterent, si non se ínvicem, cohæréndo sibi, quodámmodo amárent, nemo huc intráret. Dénique quando vides in áliqua fábrica lápides et ligna bene

sibi cohærére, secúrus intras, ruínam non times. Volens ergo Dóminus Christus intráre, et in nobis habitáre, tamquam ædificándo dicébat: Mandátum novum do vobis: Ut vos ínvicem diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis. Véteres enim erátis, domum mihi nondum faciebátis, in vestra ruína jacebátis. Ergo ut eruámini a vestræ ruínæ vetustáte, vos ínvicem amáte.

℟. O quam. cxxvj.

Lectio vj.

CONSIDERET ergo cháritas vestra ædificári adhuc istam domum toto, sicut prædíctum est, et promíssum, orbe terrárum. Cum enim ædificátur domus post captivitátem, sicut habet álius Psalmus, dícitur: Cantáte Dómino cánticum novum: cantáte Dómino omnis terra. Quod ibi dixit, cánticum novum, hoc Dóminus dixit mandátum novum. Quid enim habet cánticum novum, nisi amórem novum? Cantáre amántis est. Vox hujus cantóris, fervor est sancti amóris. Amémus, gratis amémus: Dóminum enim amámus, quo nihil mélius invenímus: ipsum amémus propter ipsum, et nos in ipso, tamen propter ipsum.

℟. Mane surgens. cxxvj.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía S. Ambrósii Epíscopi.

Ex l. 8. *in Luc. prope fin.*

QUÆ autem turba, nisi imperítæ confúsio multitúdinis, quæ vérticem nequit vidére sapiéntiæ? Ergo Zachæus quámdiu in turba est, non videt Christum: supra turbam ascéndit, et vidit: hoc est, plebis jam transgréssus inscítiam, méruit quem desiderábat, aspícere. Pulchre autem áddidit: Quia illa parte erat transitúrus Dóminus: vel ubi sycomórus, vel ubi creditúrus: ut et mystérium serváret, et grátiam semináret. Sic enim vénerat, ut per Judæos transíret ad Gentes.

℟. Domus mea. cxxviij.

Lectio viij.

VIDIT ítaque Zachæum sursum. Jam enim sublimitáte fídei inter fructus novórum óperum, velut fœcúndæ altitúdine árboris eminébat. Et quóniam de typo ad morália defléximus, inter tot credéntium voluptátes Domínica die re-

laxáre ánimum, festivitátem admiscére deléctat. Zachæus in sycomóro, novum vidélicet novi témporis pomum, ut in hoc quoque complerétur illud: Arbor fici prodúxit grossos suos.

℟. Lápides pretiósi. cxxix.

Lectio iii.

Ad hoc enim Christus advénit, ut ex lignis non poma, sed hómines nasceréntur. Légimus álibi: Cum esses sub árbore fici, vidi te. Ergo Nathánael sub árbore, hoc est, supra radícem, quia justus. Radix enim sancta. Sub árbore tamen Nathánael, quia sub lege: Zachæus supra árborem, quia supra legem. Ille Dómini occúltus defénsor, hic públicus prædicátor. Ille adhuc Christum ex lege quærébat: iste jam supra legem relinquébat sua, et Dóminum sequebátur.

Te Deum laudámus. 17.

QUARTA DIE

INFRA OCTAVAM.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermóne sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. *de Temp.*

Attendite in Psalmo dedicatiónis, quem modo cantávimus ex ruína ædificiórum. Conscidísti saccum meum: hoc pértinet ad ruínam. Quid ergo ad ædifícium? Et accinxísti me lætítia. Vox dedicatiónis: Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar. Quis est, qui lóquitur? In verbis ejus agnóscite. Si expóno, obscúrum est. Ergo verba ejus dicam, contínuo agnoscétis loquéntem, ut amétis alloquéntem. Quis est, qui dícere pótuit: Eruísti, Dómine, ab ínferis ánimam meam?

℟. Orántibus. cxxv.

Lectio v.

Cujus ánima jam ab ínferis éruta est, nisi de qua dictum est álio loco: Non derelínques ánimam meam in inférno? Propónitur dedicátio, et cantátur liberátio, cánticum dedicatiónis domus, et dícitur: Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me: et non jucundásti inimícos meos super me. Atténdite Judæos inimícos, qui se putábant occidísse Christum, vicísse tamquam inimícum, perdidísse quasi hóminem céteris símilem atque mortálem.

℟. O quam. cxxvj.

Lectio vj.

Resurrexit tértia die, et ejus vox est: Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me. Atténdite Apóstolum, dicéntem: Propter quod eum exaltávit.

Et non jucundásti inimícos meos super me. Ipsi quidem in Christi morte jucundabántur, sed in ejus resurrectióne, ascensióne, prædicatióne áliqui compungebántur. In ejus ergo prædicatióne, et per Apostolórum constántiæ diffamatiónem áliqui compungebántur, et convertebántur: áliqui obdurabántur, et confundebántur, nulli tamen jucundabántur.

℟. Mane surgens. cxxvj.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ. *Lib.* 27. *Moralium*, *c.* 27. *post medium.*

Si veráciter sapiéntes esse, atque ipsam sapiéntiam contemplári appétimus, stultos nos humíliter cognoscámus. Relinquámus nóxiam sapiéntiam, discámus laudábilem fatuitátem. Hinc quippe scriptum est: Stulta mundi elégit Deus, ut confúndat sapiéntes. Hinc rursum dícitur: Si quis vidétur inter vos sápiens esse in hoc sæculo, stultus fiat, ut sit sápiens. Hinc Evangélicæ históriæ verba testántur: quia Zachæus cum vidére præ turba nihil posset, sycomóri árborem ascéndit, ut transeúntem Dóminum cérneret. Sycomórus quippe ficus fátua dícitur.

℟. Domus mea. cxxviij.

Lectio viij.

Pusillus itaque Zachæus sycomórum súbiit, et Dóminum vidit: quia qui mundi stultítiam humíliter éligunt, ipsi Dei sapiéntiam subtíliter contemplántur. Pusillitátem namque nostram ad vidéndum Dóminum turba præpedit: quia infirmitátem humánæ mentis, ne lucem veritátis inténdat, curárum sæculárium tumúltus premit. Sed prudénter sycomórum ascéndimus, si próvide eam, quæ divínitus præcípitur, stultítiam mente tenémus. Quid enim in hoc mundo stúltius, quam amissa non quærere, possésssa rapiéntibus relaxáre, nullam pro accéptis injúriis injúriam réddere, immo adjúnctis áliis patiéntiam præbére?

℟. Lápides pretiósi. cxxix.

Lectio ix.

Quasi enim sycomórum nos ascéndere Dóminus præcipit, cum dicit: Qui aufert quæ tua sunt, ne répetas. Et rursum: Si quis te percússerit in dé-

xteram maxíllam, præbe illi et álteram. Per sycomórum Dóminus tránsiens cérnitur: quia per hanc sapiéntem stultítiam, etsi necdum, ut est sólide, jam tamen per contemplatiónis lumen Dei sapiéntia quasi in tránsitu vidétur, quam vidére néqueunt qui sibi sapiéntes esse vidéntur: quia ad conspiciéndum Dóminum, in eláta cogitatiónum suárum turba deprehénsi, adhuc sycomóri árborem non invenérunt.

Te Deum laudámus. 17.

QUINTA DIE

INFRA OCTAVAM.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. de Temp.

MODO, quando impléntur Ecclésiæ, putámus jucundári Judæos? Ecclésiæ ædificántur, dedicántur, impléntur, quómodo illi jucundántur? Non solum non jucundántur, sed étiam confundúntur, et implétur vox exultántis: Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me: et non jucundásti inimícos meos super me. Non jucundásti super me: si mihi credant, jucundábis in me. Ne multa dicámus, ad illa, quæ cantávimus, aliquándo veniámus. Quómodo dicit Christus: Conscidísti saccum meum, et accinxísti me lætítia? Saccus ejus erat similitúdo carnis peccáti.

℟. Orántibus. cxxv.

Lectio v.

NON tibi viléscat, quod ait, Saccum meum: ibi erat inclúsum prétium tuum. Conscidísti saccum meum. Evásimus ad saccum istum. Conscidísti saccum meum. In passióne conscíssus est. Quómodo ergo Deo Patri dícitur: Conscidísti saccum meum? Quómodo Patri dicátur, vis audíre: Conscidísti saccum meum? Quia próprio Fílio non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum. Fecit enim per Judæos nesciéntes, unde redimeréntur sciéntes, et confunderéntur negántes. Nésciunt enim quid boni nobis operáti sunt malo suo. Suspénsus est saccus, et quasi lætátus est ímpius. Cónscidit saccum láncea persecútor, et fudit prétium nostrum Redémptor.

℟. O quam. cxxvj.

Lectio vj.

CANTET Christus Redémptor, gemat Judas vénditor, erubéscat Judæus emptor. Ecce Judas véndidit, Judæus emit, malum negótium egérunt, ambo damnáti sunt, seípsos perdidérunt vénditor et emptor.

Dicat ergo caput nostrum, dicat pro córpore occíso, pro córpore dedicáto. Dicat, audiámus : Conscidísti saccum meum, et accinxísti me lætítia : id est, conscidísti mortalitátem meam, et accinxísti me immortalitáte et incorruptióne. Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar. Quid est, non compúngar? Jam contra me non ferat lánceam persecútor, ut non compúngar. Christus enim surgens a mórtuis, jam non móritur, et mors illi ultra non dominábitur.
℟. Mane surgens. cxxvj.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore : Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

L. 5. *c.* 77. *in Lucæ* 19.

Quæ impossibília sunt apud hómines, possibília sunt apud Deum. Ecce enim camélus, depósita gibbi sárcina, per forámen acus transit, hoc est, dives et publicánus, relícto ónere divitiárum, contémpto censu fraudum, angústam portam, arctámque viam, quæ ad vitam ducit, ascéndit. Qui mira devotióne fídei ad vidéndum Salvatórem, quod natúra minus habúerat, ascénsu supplet árboris : atque ídeo juste, quamvis ipse rogáre non áudeat, benedictiónem Domínicæ susceptiónis, quam desiderábat, accépit.
℟. Domus mea. cxxviij.

Lectio viij.

Mystice autem Zachæus, qui interpretátur justificátus, credéntem ex géntibus pópulum signíficat. Qui quanto curis sæculáribus occupátior, tanto flagítiis depriméntibus erat factus humílior. Sed ablútus est, sed sanctificátus, sed justificátus in nómine Dómini nostri Jesu Christi, et in Spíritu Dei nostri. Qui intrántem Jéricho Salvatórem vidére quærébat, sed præ turba non póterat : quia grátiæ fídei, quam mundo Salvátor áttulit, participáre cupiébat : sed inólita vitiórum consuetúdo, ne ad votum perveníret, obstíterat.
℟. Lápides pretiósi. cxxix.

Lectio ix.

Eadem namque turba nóxiæ consuetúdinis, quæ supra cæcum clamántem, ne lumen péteret, increpábat, étiam suspiciéntem publicánum, ne Jesum vídeat, tardat. Sed sicut cæcus turbárum voces magis ac magis clamándo devícit : ita pusil-

lus necésse est turbæ nocéntis obstáculum altióra peténdo transcéndat, terréna relínquat, árborem crucis ascéndat. Sycomórus namque (quæ est arbor fóliis moro símilis, sed altitúdine præstans, unde et a Latínis celsa nuncupátur) ficus fátua dícitur. Et éadem Domínica crux, quæ credéntes alit ut ficus, ab incrédulis irridétur ut fátua.

Te Deum laudámus. 17.

SEXTA DIE

INFRA OCTAVAM.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. *de Temp.*

ERGO, dum novam constructiónem sanctæ hujus Ecclésiæ libénter atténdimus, quam divíno nómini hódie dedicámus, invenímus a nobis debéri et Deo nostro máximam laudem, et sanctitáti vestræ cóngruum de divínæ domus ædificatióne sermónem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intérius ædificánte, profíciat. Quod hic factum corporáliter vidémus in pariétibus, spirituáliter fiat in méntibus : et quod hic perféctum cérnimus in lapídibus et lignis, hoc, ædificánte grátia Dei, perficiátur in corpóribus vestris.

℟. Orántibus. cxxv.

Lectio v.

PRINCIPALITER ergo grátias agámus Dómino Deo nostro, a quo est omne datum óptimum, et omne donum perféctum : et ejus bonitátem tota cordis alacritáte laudémus, quóniam ad construéndam istam domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit afféctum, surrogávit auxílium, inspirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent : ac per hoc Deus, qui operátur in suis et velle et perfícere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit.

℟. O quam. cxxvj.

Lectio vj.

ET quia ópera bona in conspéctu suo numquam esse permíttit inánia, fidélibus suis, quibus operántibus præbuit virtútis suæ favórem, tríbuet condígnam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámplius agéndæ sunt grátiæ Deo nostro. Hanc enim Ecclésiam, quam fecit nómini suo cónstrui, fecit étiam sanctórum Mártyrum relíquiis ámplius honorári.

℟. Mane. cxxvj.

In tertio Nocturno.
Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.
Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore : Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.
Lib. 5. *c.* 77. *in Lucæ* 19.

Et cum venísset ad locum, suspíciens Jesus, vidit illum. Perámbulans Jéricho Salvátor venit ad locum, ubi præcúrrens Zachæus sycomórum conscénderat : quia missis per mundum sui verbi præcónibus, in quibus ipse nimírum et loquebátur et ibat, venit ad pópulum natiónum, qui passiónis ejus fide jam sublímis exístens, étiam divinitátis ejus ardébat ágnita fácie beári. Suspíciens vidit illum, quia per grátiam fídei a terrénis cupiditátibus elevátum, turbísque infidélibus præeminéntem elégit. Vidére enim Dei, elígere vel amáre est. Unde est illud: Oculi Dómini super justos. Nam et nos quæ amámus, vidére ; ab his quæ execrámur, intúitum festinámus avértere.
℟. Domus mea. cxxviij.

Lectio viij.

Vidit ergo Jesus vidéntem se, quia elégit eligéntem se, et amávit amántem. Hunc sane órdinem proficiéndi, hoc est, per fidem domínicæ incarnatiónis ad cognitiónem divinitátis perveniéndi, quasi per sycomórum Jesu fáciem speculándi Doctor egrégius osténdit, cum ait : Non enim judicávi scire me áliquid inter vos, nisi Christum Jesum, et hunc crucifíxum. Itémque áliis éxprobrans : Facti estis, inquit, quibus lacte opus sit, non sólido cibo. Lac infírma temporáriæ dispensatiónis, sólidum cibum árdua perpétuæ majestátis appéllans.
℟. Lápides pretiósi. cxxix.

Lectio ix.

Et dixit ad eum : Zachæe, festínans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére. Et festínans descéndit, et excépit illum gaudens. Manébat aliquándo Dóminus in domo príncipis Pharisæórum, hoc est, in Judæórum synagóga docébat : sed quia non baptizátum ante prándium, sábbato curántem, publicános et peccatóres recipiéntem, contra avarítiam disputántem, et cætera digna Deo geréntem, lingua venenáta carpébant : pertæsus eórum facínora, discéssit et aufúgit, dicens : Relinquétur vobis domus vestra desérta. Hódie autem in domo pu-

silli Zachæi opórtet illum manére : hoc est, novæ lucis grátia coruscánte, in húmili credéntium natiónum corde quiéscere.

Te Deum laudámus. 17.

SEPTIMA DIE

INFRA OCTAVAM.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Ex Hom. 33. *inc.* 9. *Matth.*

COMMUNIS ómnium domus est Ecclésia, in quam, vobis prius ingréssis, nos intrámus, discipulórum formam retinéntes : ideóque commúniter ómnibus statim atque ingréssi fuérimus, ut illis datam legem sequámur, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdia tórpeat : nemo sæculáribus rebus suspénsum ánimum hábeat, cum jam ad prædicándum sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei ímminet pœna. Equidem míllies pótius malim in domum alicújus vestrum ingréssus destítui, quam hic prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset, quam illud, quandóquidem magis própria hæc est, quam illa.

℟. Orántibus. cxxv.

Lectio v.

NAM hic magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt ; hic spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est et admirándum ? Nam hæc mensa longe pretiósior est atque jucúndior : et lucérna hæc quam illa, ut norunt qui cum fide óleo perúncti, a morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multo mélior, magísque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiā inclúsam cóntinet : quamvis pauci sint qui eam possídeant. Hic et léctulus est valde illo præstántior : divinárum enim Scripturárum réquies quovis lecto suávior est.

℟. O quam. cxxvj.

Lectio vj.

ET quidem si concórdia perfécte servarétur a nobis, nullam áliam domum præter hanc haberémus. Hoc autem quod dixi, non esse durum, testántur illa tria míllia et quinque míllia hóminum, quibus et domus una, et mensa una, et ánima una erat. Multitúdinis enim credéntium, inquit, unum erat cor, et ánima una. Sed quia longe ab illórum virtúte ábsumus, et per domos disjúncti sumus, saltem quando huc convenímus, id omni stúdio faciámus. Nam etsi in áliis rebus páuperes, et ínopes sumus, hoc loco saltem cum huc ad vos intrámus, cum charitáte nos suscípite : cumque

Pax vobis, dico : Et cum spíritu tuo, non voce solum, sed ánimo quoque respondéte.

℟. Mane surgens. cxxvj.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore : Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus : et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Paulo post prædicta.

Et cum vidérent omnes, murmurábant, dicéntes, quod ad hóminem peccatórem divertísset. Maniféstum est Judæos semper Géntium odísse salútem. Scriptum est enim : Sequénti vero sábbato pene univérsa cívitas convénit audíre verbum Dei. Vidéntes autem turbas Judæi, repléti sunt zelo, et contradicébant iis, quæ a Paulo dicebántur. Et álibi, fidéles étiam fratres advérsus Apostolórum príncipem disceptábant, dicéntes : Quare introísti ad viros præpútium habéntes, et manducásti cum illis ?

℟. Domus mea. cxxviij.

Lectio viij.

Stans autem Zachæus, dixit ad Dóminum : Ecce dimídium bonórum meórum, Dómine, do paupéribus : et si quid áliquem defraudávi, reddo quádruplum. Aliis calumniántibus hóminem peccatórem, ipse Zachæus stans, id est, in ea quam cœperat, fídei veritáte persístens, non solum se ex peccatóre convérsum, sed étiam inter perféctos probat esse conversátum. Dicénte enim Dómino : Si vis perféctus esse, vade, vende ómnia quæ habes, et da paupéribus : quisquis ante conversiónem innocénter vixit, ómnia convérsus potest dare paupéribus.

℟. Lápides pretiósi. cxxix.

Lectio ix.

At qui áliqua fraude sústulit, primo hæc juxta legem réddere, deínde quod sibi remánserit, debet dare paupéribus. Ac sic et ipse quia sibi nil rétinet, ómnia sua dispérgit, dat paupéribus, justítia ejus manet in sæculum sæculi. Et hæc est sápiens illa stultítia, quam de sycomóro publicánus quasi fructum vitæ légerat : rapta vidélicet réddere, própria relínquere, visibília contémnere, pro invisibílibus étiam mori desideráre, seípsum abnegáre, et ejus, qui necdum videátur, Dómini vestígia sequi concupíscere.

Te Deum laudámus. 17.

IN OCTAVA DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Duplex.

Omnia ut in die, præter Lectiones ij. Nocturni.

Ex Epístola prima sancti Felícis Papæ Quarti.

Lectio iv.

De Consec. dist. 1. c. 2.

TABERNACULUM Moysen, Dómino præcipiénte, fecísse et sacrásse, cum mensa et altári ejus, et céteris vasis et utensílibus ad divínum cultum expléndum légimus: et non solum divínis précibus ea sacrásse, sed étiam sancti ólei unctióne, Dómino jubénte, perliníssc nóvimus. Quáliter autem hæc facta sint, et quómodo ipsa sacra non álii quam sacerdótes sacra unctióne delibúti, Dominóque eum véstibus sanctis sacráti, et Levítæ tractábant, ferébant, erigébant et deponébant; in ipsis institutiónibus, quæ, jubénte Dómino, conscríptæ sunt per Moysen, in lege Dómini reperítur.

℟. Orántibus. cxxv.

Lectio v.

QUALITER ergo David regum piíssimus amplificáverit cultum Dei, et templum Dómino ædificáre volúerit, sed propter multum sánguinem quem effúderat, prohíbitus est, et ipse collégerat expénsas: Sálomon quoque fílius ejus, idípsum quod ipse fácere optáverat, jubénte et auxiliánte Deo, perfécit, et templum cum altári, et réliqua ad divínum cultum peragéndum consecrávit: in libro Regum légitur: Fecit ergo Sálomon in témpore illo festivitátem célebrem, et omnis Israel cum eo, multitúdo magna ab intróitu Emath usque ad rivum Ægypti, coram Dómino Deo nostro septem diébus, et septem diébus, id est, quatuórdecim diébus, et in die octáva dimísit pópulos.

℟. O quam. cxxvj.

Lectio vj

De Consec. dist. 1. c. 17.

SOLEMNITATES dedicatiónum Ecclesiárum et sacerdótum, per síngulos annos solémniter sunt celebrándæ, ipso Dómino exémplum dante, qui ad festum dedicatiónis templi, ómnibus id faciéndi dans formam, cum réliquis pópulis eámdem festivitátem celebratúrus venit, sicut scriptum est: Facta sunt encænia in Jerosólymis, et hiems erat, et ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis. Quod autem octo diébus encænia sint celebránda, in libro Regum, perácta dedicatióne templi, reperiétis.

℟. Mane surgens. cxxvj.

IN FESTIS

B. MARIÆ VIRGINIS

PER ANNUM.

Ad Vesperas.

Aña. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Aña. Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Aña. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

Psalmus 112.

LAUDATE, púeri, Dóminum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem:

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Aña. Læva ejus sub cápite meo : et déxtera illíus amplexábitur me.

Aña. Nigra sum, * sed formósa, fíliæ Jerúsalem : ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Psalmus 121.

LÆTATUS sum in his, quæ dicta sunt mihi : * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas : * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini : * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem : * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua : * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Aña. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem : ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Aña. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit, et recéssit : surge, amíca mea, et veni.

Psalmus 126.

NISI Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis somnum : * ecce heréditas Dómini, fílii; merces, fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis : * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis :* non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Aña. Jam hiems tránsiit, imber ábiit et recéssit : surge, amíca mea, et veni.

Aña. Speciósa facta es * et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 147.

LAUDA, Jerúsalem, Dóminum : * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum : * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem : * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ : * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut la-

nam : * nébulam sicut cínerem spargit.
Mittit crystállum suam sicut buccéllas : * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?
Emittet verbum suum, et liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.
Qui annúntiat verbum suum Jacob : * justítias et judícia sua Israel.
Non fecit táliter omni natióni : * et judícia sua non manifestávit eis.
Aña. Speciósa facta es et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

Ab inítio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.
℟. Deo grátias.

Hymnus.

Ave maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.
Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.
Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.
Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos
Mites fac et castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto,
Tribus honor unus. Amen.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ad Magníficat, Aña.

Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam festivitátem.

In fine hujus Añæ et ℣. vij. loco tuam sanctam festivitátem, dicitur :

In Festo B. M. V. de monte Carmelo, tuam solémnem commemoratiónem.

Oratio.

Concede nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére : et gloriósa beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Ad Complet. et Horas, in fine Hymnorum dicitur :

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

Ad Matutinum, Invitat.

Sancta María, Dei Génitrix Virgo,* Intercéde pro nobis.

Ps. Venite. 2.

Hymnus.

Quem terra, pontus, sídera
Colunt, adórant, prædicant,
Trinam regéntē máchinam
Claustrum Maríæ bájulat.
Cui luna, sol, et ómnia
Desérviunt per témpora,
Perfúsa cœli grátia,
Gestant puéllæ víscera.
Beáta Mater, múnere
Cujus supérnus Artifex
Mundum pugíllo cóntinens,
Ventris sub arca clausus est.
Beáta cœli núntio,
Fœcúnda sancto Spíritu,
Desiderátus géntibus
Cujus per alvum fusus est.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Benedícta tu * in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Aña. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.

Aña. Sicut myrrha * elécta odórem dedísti suavitátis, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque

sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum : * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum : * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo :

Exsultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus : * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum : * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me : * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero : * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei : * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjutor meus, * et redémptor meus.

Aña. Sicut myrrha elécta odórem dedísti suavitátis, sancta Dei Génitrix.

Aña. Ante torum * hujus Vírginis frequentáte nobis dulcia cántica drámatis.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus, * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum : * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino : * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens : Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes,

vestras, et elevámini portæ æternáles : * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Añt. Ante torum hujus Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. *Cap.* 8. *b et* 9.

Ego sapiéntia hábito in consílio, et erudítis intérsum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum ; arrogántiam, et supérbiam, et viam pravam, et os bilíngue detéstor. Meum est consílium et æquitas, mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decérnunt. Per me príncipes ímperant, et poténtes decérnunt justítiam. Ego diligéntes me díligo, et qui mane vígilant ad me, invénient me.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam néscio : * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Lectio ij.

Mecum sunt divítiæ, et glória, opes supérbæ et justítia. Mélior est enim fructus meus auro, et lápide pretióso, et genímina mea argénto elécto. In viis justítiæ ámbulo, in médio semitárum judícii, ut ditem diligéntes me, et thesáuros eórum répleam. Dóminus possédit me in inítio viárum suárum, ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fíeret. Nondum erant abyssi, et ego jam concépta eram, necdum fontes aquárum erúperant ; necdum montes gravi mole constíterant, ante colles ego parturiébar.

℟. Congratulámini mihi omnes qui dilígitis Dóminum, quia cum essem párvula, plácui Altíssimo : * Et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus Et.

Lectio iij.

Beatus homo qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídie, et obsérvat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et háuriet salútem a Dómino : qui autem in me peccáverit, lædet ánimam suam. Omnes, qui me odérunt, díligunt mortem. Sapiéntia ædificávit sibi domum, excídit colúmnas septem. Immolávit víctimas

suas, miscuit vinum, et propósuit mensam suam. Misit ancíllas suas ut vocárent ad arcem, et ad mœnia civitátis. Si quis est párvulus, véniat ad me. Et insipiéntibus locúta est: Veníte, comédite panem meum, et bíbite vinum quod míscui vobis.

℟. Beáta es, Virgo María, quæ Dóminum portásti Creatórem mundi: * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum pérmanes virgo. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Genuísti. Glória Patri. Genuísti.

In secundo Nocturno.

Aña. Spécie tua, * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnũ.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent: * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fílii regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne: * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnẽ terrã.

Mémores erunt nóminis tui:

* in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum : * et in sæculum sæculi.
Aña. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.
Aña. Adjuvábit eam * Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus : * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus dum turbábitur terra : * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus non commovébitur, * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútũ nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma : * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.
Aña. Adjuvábit eam Deus vultu suo : Deus in médio ejus, non commovébitur.
Aña. Sicut lætántium * ómnium nostrum habitátio est in te, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.
Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.
Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.
Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.
Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea, * et ipse fundávit eã Altíssimus ?
Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum : * horum, qui fuérunt in ea.
Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.
Aña. Sicut lætántium ómnium nostrum habitátio est in te, sancta Dei Génitrix.
℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Apud Metaphrasten.

DEI Fílius non dívitem aut locuplétem áliquam féminam sibi matrem elégit, sed beátam Vírginem illam, cujus ánima virtútibus ornáta erat. Cum enim beáta María supra omnem humánam natúram castitátem serváret, proptérea Christum Dóminum in ventre concépit. Ad hanc ígitur sanctíssimam Vírginem et Dei Matrem accurréntes, ejus patrocínii utilitátem assequámur. Itaque quæcúmque estis vírgines, ad Matrem Dómini confúgite. Illa enim pulchérrimam, pretiosíssimam et incorruptíbilem possessiónem patrocínio suo vobis conservábit.

℞. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion: quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. Dedi.

Lectio v.

MAGNUM revéra miráculum, fratres dilectíssimi, fuit beáta semper virgo María. Quid namque illa majus aut illústrius ullo umquam témpore invéntum est, seu aliquándo inveníri póterit? Hæc sola cœlum ac terram amplitúdine superávit. Quidnam illa sánctius? Non Prophétæ, non Apóstoli, non Mártyres, non Patriárchæ, non Angeli, non Throni, non Dominatiónes, non Séraphim, non Chérubim: non dénique áliud quídpiam inter creátas res visíbiles aut invisíbiles, majus aut excelléntius inveníri potest. Eadem ancílla Dei est et Mater: éadem virgo et génitrix.

℞. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et Regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt.

Lectio vj.

HÆC ejus mater est, qui a Patre ante omne princípium génitus fuit, quem Angeli et hómines agnóscunt Dóminum rerum ómnium. Visne cognóscere quanto Virgo hæc præstántior sit cœléstibus Poténtiis? Illæ cum timóre et tremóre assístunt, fáciem velántes suam: hæc humánum genus illi offert, quem génuit. Per hanc et peccatórum véniam conséquimur. Ave ígitur mater, cœlum, puélla, virgo, thronus, Ecclésiæ nostræ decus, glória et firmaméntum, assídue pro nobis

precáre Jesum Fílium tuum, et Dóminum nostrum : ut per te misericórdiam inveníre in die judícii, et quæ repósita sunt iis, qui díligunt Deum, bona cónsequi possímus, grátia et benignitáte Dómini nostri Jesu Christi : cum quo Patri simul et sancto Spirítui glória, et honor, et impérium nunc et semper in sæcula sæculórum. Amen.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit : * Et vidéntes eam fíliæ Sion beatíssimam prædicavérunt, dicéntes : * Unguéntum effúsũ nomen tuũ. ℣. Astitit Regina a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et. Glória Patri. Unguéntum.

In tertio Nocturno

Aña. Gaude, María Virgo, * cunctas hæreses sola interemísti in univérso mundo.

Psalmus 95

CANTATE Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis : * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem : * afférte Dño glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra ; * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbẽ terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit : * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Aña. Gaude, María Virgo, cunctas hæreses sola interemísti in univérso mundo.

Aña. Dignáre me * laudáre te, Virgo sacráta : da mihi virtútem contra hostes tuos.

Psalmus 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra : * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus : * justítia et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini : * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cœli justítiam ejus : * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes qui adórant sculptília : * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum, omnes Angeli ejus : * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine:
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini, justi, in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Aña. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta : da mihi virtútem contra hostes tuos.
Aña. Post partum * Virgo invioláta permansísti : Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

Psalmus 97.

CANTATE Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.
Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.
Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.
Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.
Jubiláte Deo, omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.
Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi : * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.
Jubiláte in conspéctu Regis Dómini : * moveátur mare, et plenitúdo ejus : orbis terrárum, et qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini : * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.
Aña. Post partum Virgo invioláta permansísti: Dei Génitrix, intercéde pro nobis.
℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 11. *d*

In illo témpore : Loquénte Jesu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba, dixit illi : Beátus venter, qui te portávit. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. *cap.* 49. *in Luc.* 11.

Magnæ devotiónis et fídei hæc múlier osténditur, quæ Scribis et Pharisæis Dóminum tentántibus, simul et blasphemántibus, tanta ejus incarnatiónem præ ómnibus sinceritáte cognóscit, tanta fidúcia confitétur, ut et præséntium prócerum calúmniam, et futurórum confúndat hæreticórum perfídiam. Nam sicut tunc Judæi, sancti Spíritus ópera blasphemándo, verum consubstantialémque Patri Dei Fílium negábant : sic hærétici póstea negándo, Maríam semper vírginem, Sancti Spíritus operánte virtúte, nascitúro cum humánis membris Unigénito Dei, carnis suæ matériam ministrásse, verum consubstantialémque matri fílium hóminis fatéri non debére dixérunt.

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima : * Quia ex te ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Festivitátem. Quia. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

Sed si caro Verbi Dei secúndum carnem nascéntis a carne Vírginis Matris pronuntiátur extránea, sine causa venter qui eam portásset, úbera quæ lactássent, beatificántur. Dicit autem Apóstolus : Quia misit Deus Fílium suum factum ex mulíere, factum sub lege. Neque audiéndi sunt qui legéndum putant : Natum ex mulíere, factum sub lege : sed, Factum ex mulíere, quia concéptus ex útero virgináli, carnem non de níhilo, non aliúnde, sed matérna traxit ex carne : alióquin nec vere Fílius hóminis dicerétur, qui oríginem non habéret ex hómine. Et nos ígitur his contra Eutychen dictis, extollámus vocem cum Ecclésia Cathólica, cujus hæc múlier typum gessit, extollámus et mentem de médio turbárum, dicamúsque Salvatóri : Beátus venter qui te portávit, et úbera, quæ suxísti. Vere enim beáta parens, quæ, sicut quidam ait : Eníxa est puérpera Regem, qui cœlum

terrámque tenet per sæcula.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes : * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix.

Quinimmo beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt. Pulchre Salvátor attestatióni mulíeris ánnuit, non eam tantúmmodo quæ Verbum Dei corporáliter generáre merúerat, sed et omnes, qui idem Verbum spirităliter audítu fídei concípere, et boni óperis custódia vel in suo vel in proximórum corde párere, et quasi álere studúerint, assevérans esse beátos : quia et éadem Dei Génitrix, et inde quidem beáta, quia Verbi incarnándi minístra facta est temporális : sed inde multo beátior, quia ejúsdem semper amándi custos manébat ætérna.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas. Aña

1. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Psalm. Dóminus regnávit, cum réliquis de Domínica. 18.

2 Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

3. Nigra sum, * sed formósa, fíliæ Jerúsalem : ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

4. Jam hiems tránsiit, imber ábiit et recéssit : surge, amíca mea, et veni.

5. Speciósa facta es * et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Capit. *Eccli.* 24. *b*

Ab inítio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

O gloriósa vírginum,
Sublímis inter sídera,
Qui te creávit, párvulum
Lacténte nutris úbere.
Quod Heva tristis ábstulit.
Tu reddis almo gérmine :
Intrent ut astra flébiles,
Cœli reclúdis cárdines.
Tu Regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida :
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ pláudite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus. Aña

Beáta es, María, quæ credidísti : perficiéntur in te,

quæ dicta sunt tibi a Dómino, allelúia.

Oratio.

Concede nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére: et gloriósa beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dñum.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui natus es de María Vírgine, etiam in Festis infra Octavas B. M. V.

Ad Tertiam, Aña. Læva ejus.

Capit. Ab inítio, supra.

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam. Aña. Nigra sum.

Capit. *Eccli.* 24. *b*

Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Aña. Speciósa facta es.

Capit. *Eccli.* 24. *b*

In platéis, sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In ij. Vesp. omnia ut inf.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos

Ad Magnificat, Aña. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancillam húmilem respéxit Deus.

OFFICIUM
B. Mariæ in Sabbato.

Omnibus Sabbatis per annum, præterquam in Adv., Quadrag., Quatuor Temp. et Vigiliis, et nisi Offic. fieri debeat de Feria, propter Officium alicujus Dñicæ infra Hebd. ponendum, ac nisi Festum ix. Lect. occurrat, fit Officium de S. Maria, modo infrascripto.

In Vesp. Feriæ vj. dicuntur Psalmi feriales in Psalt. positi, nisi fuerit Festum ix. Lect.; quia tunc

de S. Maria fit tantum com. in dictis Vesp. cum Aña, ℣. et Orat. ut infra : quæ com mem. omittitur, quando Feria sexta occurrit aliud ejusdem B. M. Offic.

Capit. et Hymnus ut in Festis B. M. cxlvj.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Aña.

Beáta Mater * et intácta Virgo, gloriósa Regína mundi, intercéde pro nobis ad Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Concede nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére : et gloriósa beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Post Orat. fiunt commem. consuetæ de Apostolis et de Pace, ut 156.

Si autem occurrat Festum Simpl., de eo fit com. ante ipsa Suffragia.

Completor. ut in Psalt. Et in fine Hymni, Te lucis ante términum, dicitur Jesu tibi sit glória, Qui natus es de Vírgine, etiamsi in Vesp. facta sit tantum com. de B. Maria, nisi Hymni illius Festi, quod Fería vj. celebratum est, aliter concludendi sint, ut in Transfig. Dñi.

Ad Matutinum, Invitat. Ave María, grátia plena, * Dñus tecum... Ps. Venite. 2.

Hymnus.

Quem terra, pontus, sídera
Colunt, adórant, prædicant,
Trinam regéntem máchinam
Claustrum Maríæ bájulat.
Cui luna, sol, et ómnia
Desérviunt per témpora,
Perfúsa cœli grátia,
Gestant puéllæ víscera.
Beáta Mater múnere
Cujus supérnus Artifex
Mundum pugíllo cóntinens,
Ventris sub arca clausus est.
Beáta cœli núntio,
Fœcúnda sancto Spíritu,
Desiderátus Géntibus
Cujus per alvum fusus est.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

Nocturnũ Sab. ut in Psalt. 116. Et in fine ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Pater noster.

Absolutio.

Precibus et méritis beátæ Maríæ semper Vírginis, et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cœlórum. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedícere.

Pro j. Lectione. Bened. Nos cum prole pia benedícat Virgo María. ℟. Amen.

Primæ duæ Lectiones de Script. libri currentis : tertia, una ex inferius positis per ordinem ut clix.

℟. j. Sancta et immaculáta virginitas, quibus te láudibus éfferam néscio : * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Pro ij. Lectione, Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

℟. ij. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima : * Quia ex te ortus est sol justítiæ,* Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiónem. Quia. Glória Patri. Christus.

Pro iij. Lectione, Bened. Per Vírginem Matrem concédat nobis Dóminus salútem et pacem. ℟. Amen.

Post tertiam Lectionem dicitur Te Deum. 17.

Ad Laudes, et per Horas omnia ut in Festis B. M. clvj. præter seq.

Ad Laudes, ℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Aña. Beáta Dei Génitrix María, * Virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu.

Ad Vesp., Añæ et Psalmi feriales : Capit. et reliqua omnia, si non occurrat Festum Duplex, de Dominica. In fine commemorationes consuetæ, ut in Psalterio. 156.

Lectiones seq. dicuntur singulis mensibus in Officio B. M. in Sabbato, ordine subscripto.

MENSE SEPTEMBRI.

Ex Epístola S. Leónis Papæ ad Pulchériam Augústam.

Lectio iij.

Epist. 13. ante medium.

SACRAMENTUM reconciliatiónis nostræ ante témpora ætérna dispósitum nullæ implébant figúræ: quia nondum supervénerat Spíritus sanctus in Vírginem, nec virtus Altíssimi obumbráverat ei, ut et intra intemeráta víscera, ædificánte sibi Sapiéntia domum, Verbum caro fíeret, et forma Dei ac forma servi in unam conveniénte persónam, Creátor témporum nascerétur in témpore, et per quem facta sunt ómnia, ipse inter ómnia gignerétur. Nisi enim novus homo, factus in similitúdi-

nem carnis peccáti, nostram suscíperet vetustátem : et consubstantiális Patri, consubstantiális esse dignarétur et matri, naturámque sibi nostram solus a peccáto liber uníret, sub jugo diáboli generáliter tenerétur humána captívitas.

Te Deum laudámus. 17.

MENSE OCTOBRI.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Lectio iij.

Ex Serm. in cap. 12. *Apoc. ante medium.*

Amplectamur Maríæ vestígia, fratres mei, et devotíssima supplicatióne beátis illíus pédibus provolvámur. Teneámus eam, nec dimittámus, donec benedíxerit nobis. Potens est enim. Nempe vellus est médium inter rorem et áream : múlier inter solem et lunam : María inter Christum et Ecclésiam constitúta. Sed forte miráris, non tam vellus opértum rore, quam amíctam sole mulíerem. Magna síquidem familiáritas, sed mira omníno vicínitas solis, et mulíeris. Quómodo enim in tam veheménti fervóre tam frágilis natúra subsístit ? Mérito quidem admiráris, Moyses sancte, et curiósius desíderas intuéri. Verúmtamen solve calceaménta de pédibus tuis, et involúcra pone carnálium cogitatiónum, si accédere concupíscis.

Te Deum laudámus. 17.

MENSE NOVEMBRI.

De Expositióne S. Basilíi Epísc. in Isaíam Prophétam.

Lectio iij.

In Cap. 8. *post initium.*

Accessi, inquit, ad Prophetíssam, et in útero accépit, et péperit fílium. Quod María Prophetíssa fúerit, ad quam próxime accéssit Isaías per prænotiónem spíritus, nemo contradíxerit, qui sit memor verbórum Maríæ, quæ prophético affláta spíritu elocúta est. Quid enim ait ? Magníficat ánima mea Dóminum : et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo : quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ : ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quod si ánimum accommodáveris univérsis ejus verbis, non útique per dissídium negáveris eam fuísse Prophetíssam, quod Dómini Spíritus in eam supervénerit, et virtus Altíssimi obumbráverit ei.

Te Deum laudámus. 17.

MENSE DECEMBRI.

ANTE ADVENTUM.

Ex libro Officiórum sancti Ambrósii Epíscopi.

Lectio iij.

Lib. 1. *Cap.* 18.

Bonus regéndæ castitátis pudor est comes qui

primus in ipso cognitiónis ingréssu Dómini Matrem comméndat legéntibus, et tamquam testis lócuples, dignam, quæ ad tale munus eligerétur, ástruit, quod in cubículo, quod sola, quod salutáta ab Angelo tacet, et mota est in intróitu ejus : quod ad virílis sexus spéciem peregrínam turbátur aspéctus Vírginis. Itaque quamvis esset húmilis, præ verecúndia tamen non resalutávit, nec ullum respónsum rétulit, nisi ubi de suscipiénda Dómini generatióne cognóvit : ut qualitátem efféctus disceret, non ut sermónem refélleret.

Te Deum laudámus. 18.

OFFICIUM PARVUM

Beatæ Mariæ Virginis non dicitur, quando fit Officium novem Lectionum, nec in Sabbatis, quando fit Officium de Sancta Maria Virgine. Quibus diebus omittitur a primis Vesperis. Cum dicitur in Choro, in Matutinis, et in Vesperis præponitur Officio diei, in aliis Horis postponitur. Prima dicitur post Benedicámus Dómino, antequam legatur Martyrologium. Extra Chorum potest dici pro temporis opportunitate.

OFFICIUM B. MARIÆ
EXTRA ADVENTUM.

Ad Vesperas, Ave María, secreto, quæ dicitur semper in principio omnium Horarum Beatæ Mariæ, quando non conjunguntur cum Officio diei, ℣.

Deus, in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. Glória Patri. Sicut erat. Allelúia.

Añæ, Psalmi, Capitulum et Hymnus ut in Festis B. M. cxliv.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Aña. Beáta Mater, * et intácta Virgo, gloriósa Regína mundi, intercéde pro nobis ad Dóminum.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio. Concéde nos fámulos. clvij.

Sequens commemoratio pro Sanctis fit tantum ad Vesperas et Laudes in Officio S. Mariæ extra Adventum.

Aña. Sancti Dei omnes, intercédere dignémini pro nostra, omniúmque salúte. ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte, justi. ℟. Et gloriámini, omnes recti corde.

Oratio.

PROTEGE, Dómine, pópulum tuum, et Apostolórum tuórum Petri et Pauli, et aliórum Apostolórum patrocinio confidéntem, perpétua defensióne consérva.

OMNES Sancti tui, quæsumus Dómine, nos ubíque ádjuvent; ut dum eórum mérita recólimus, patrocínia sentiámus: et pacem tuam nostris concéde tempóribus, et ab Ecclésia tua cunctam repélle nequítiam: iter, actus, et voluntátes nostras, et ómnium famulórum tuórum, in salútis tuæ prosperitáte dispóne: benefactóribus nostris sempitérna bona retríbue: et ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam concéde. Per Dñum.

AD COMPLETORIUM.

Ave María, ut supra. ℣. CONVERTE nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam a nobis. ℣. Deus in adjutórium. Glória Patri. Sicut erat. Allelúia.

Psalmi. Sæpe expugnavérunt me. De profúndis, et Dómine, non est exaltátum, ut in Vesp. Feriæ iv. 144.

Hymnus.

MEMENTO, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo formam súmpseris.
María, Mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis hora súscipe.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

Capit. *Eccli.* 24. c

EGO mater pulchræ dilectiónis, et timóris, et agnitiónis, et sanctæ spei. ℟. Deo grátias.

℣. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Nunc dimittis, Aña.

Sub tuum præsídium * confúgimus, sancta Dei Génitrix: nostras deprecatiónes ne despícias in necessitátibus, sed a perículis cunctis líbera nos semper, Virgo gloriósa et benedícta.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

BEATÆ et gloriósæ semper Vírginis Maríæ, quæsumus Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, et ad vitam perdúcat ætérnam. Per Dóminum.

AD MATUTINUM.

Ave María, ut supra. ℣. DOMINE lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. ℣. Deus in adjutórium. Glória Patri. Sicut erat. Allelúia.

Invitat. Ave María, grátia plena : * Dóminus tecum. Ps. Veníte. 2.

Hymn. Quem terra. cxlvij.

In Noct. Añæ et Psalmi dicuntur ut in Festis B. M. scilicet :

Feria ij. et v. ut in j. Nocturno. cxlvij.

Feria iij. et vj. ut in ij. Nocturno. cl.

Feria iv. et Sabbato ut in iij. Nocturno. cliij.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

PRECIBUS et méritis beátæ Maríæ semper Vírginis, et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cœlórum. ℟. Amen. ℣. Jube, domne, benedícere. Bened. Nos cum prole pia benedícat Virgo María. ℟. Amen.

Lectio j. *Eccli.* 24.

IN ómnibus réquiem quæsívi, et in hereditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium ; et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi : In Jacob inhábita, et in Israel hereditáre, et in eléctis meis mitte radíces. Tu autem, Dómine.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio : * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia. ℣. Jube, domne, benedícere. Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

Lectio ij.

ET sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea. Tu autem, Dómine.

℟. Beáta es, Virgo María, quæ Dóminum portásti Creatórem mundi : * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum pérmanes virgo. ℣. Ave María, grátia plena, Dóminus tecum. Genuísti. ℣. Jube, domne, benedícere. Bened. Per Vírginem Matrem concédat nobis Dóminus salútem et pacem. ℟. Amen.

Lectio iij.

QUASI cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cypréssus in monte Sion : quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosæ in Jéricho. Quasi olíva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta

sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris. Tu autem, Dómine. ℞. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima : * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctã commemoratiónem. Quia. Glória Patri. Christus.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium. ℞. Dómine, ad adjuvándum. Glória Patri. Sicut erat. Allelúia.

Antiphonæ.

1. Assúmpta est * María in cœlum, gaudent Angeli, laudántes benedícunt Dóminum. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. de Dñica. 18.

2. María Virgo * assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sólio.

3. In odórem * unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

4. Benedícta fília tu a Dómino : quia per te fructum vitæ communicávimus.

5. Pulchra es, * et decóra, fília Jerúsalem : terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

Capit. *Cant.* 6. c.

VIDERUNT eam fíliæ Sion, et beatíssimam prædicavérunt : et regínæ laudavérunt eam. ℞. Deo grátias.

Hymn. O gloriósa. clvj.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℞. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Ant.

Beáta Dei Génitrix María, * Virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo : ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℞. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

DEUS, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti : præsta supplícibus tuis ; ut, qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Pro Sanctis, Aña. Sancti Dei, ut supra. clxj.

AD PRIMAM.

Ave María, etc. ℣. Deus in adjutórium.

Hymnus. Meménto. clxij.

Aña. Assúmpta est.

Psalmi de Psalterio Deus in nómine. 24. Benedixísti,

Dómine. 106. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 138. Aña. Assúmpta est María in cœlum, gaudent Angeli, laudántes benedícunt Dóminum.

Capitulum. *Cant.* 6. *c*

QUÆ est ista, quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta? ℞. Deo grátias.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℞. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℞. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

DEUS, qui virginálem aulam beátæ Maríæ, in qua habitáres, elígere dignátus es: da, quæsumus; ut sua nos defensióne munítos, jucúndos fácias suæ interésse commemoratióni. Qui vivis.

AD TERTIAM.

Ave María, etc. ℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. Meménto, rerum. clxij.

Aña. María Virgo.

Psalm. Ad Dóminum cum tribulárer. 138. Levávi óculos. 139. Lætátus sum. 141.

Aña. María Virgo assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sólio.

Capit. *Eccli.* 24. *b*

ET sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. ℞. Deo grátias.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℞. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℞. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

DEUS, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

AD SEXTAM.

Ave María, etc. ℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. Meménto. clxij.

Aña. In odórem.

Psalmi. Ad te levávi óculos. 141. Nisi quia Dóminus. 142. Qui confídunt. 142.

Aña. In odórẽ unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

Capit. *Eccli.* 24. *b*

ET radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea. ℞. Deo grátias.

℣ Benedícta tu in mulíeribus. ℟ Et benedíctus fructus ventris tui.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

CONCEDE, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium : ut, qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, a nostris iniquitátibus resurgámus. Per eúmdem Dóminum.

AD NONAM.

Ave María, etc. ℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. Meménto. clxij.

Aña. Pulchra es.

Psalmi. In converténdo. 142. Nisi Dóminus. 143. Beáti omnes. 143.

Aña. Pulchra es et decóra, fília Jerúsalem : terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

Capit. *Eccli.* 24. *b*

IN platéis, sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi : quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris. ℟. Deo grátias.

℣ Post partum, Virgo, invioláta permansísti. ℟. Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. ℣ Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

FAMULORUM tuórum, quæsumus Dómine, delíctis ignósce : ut, qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui, Dómini nostri intercessióne salvémur. Qui tecum vivit.

OFFICIUM

DEFUNCTORUM.

DICITUR extra tempus Paschale prima cujusque mensis die, non impedita Festo ix. Lect., alioquin alia sequenti die similiter non impedita. In Adventu autem et Quadragesima, Feria ij. cujuslibet Hebdomadæ similiter non impedita, præterquam in Majori Hebdomada. In Choro dicitur post Officium diei, id est, Vesperæ post Vesperas, et Matutinum post Laudes diei, nisi alia sit consuetudo Ecclesiarum : extra Chorum vero pro opportunitate temporis.

Ad Vesperas absolute incipitur ab Aña. Placébo Dómino.

Psalmus 114.

DILEXI, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi : * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis : * et perícula inférni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni : * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam, * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus : * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere ánima mea in réquiem tuam : * quia Dóminus benefécit tibi.

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos a lácrymis, pedes meos a lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

In fine omnium Psalmorum dicitur :

Réquiem ætérnam * dona eis, Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Aña. Placébo Dómino in regióne vivórum.

Aña Hei mihi, Dómine.

Psalmus 119.

AD Dóminum cum tribulárer clamávi : * et exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolósam?

Sagittæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est : habitávi cum habitántibus Cedar : * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his, qui odérunt pacem, eram pacíficus : * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Réquiem ætérnam.

Aña. Hei mihi, Dómine, quia incolátus meus prolongátus est.

Aña. Dóminus custódit te.

Psalmus 120.

Levavi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum a Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum ? * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua : * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo : * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum, et éxitum tuum * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Réquiem ætérnam.

Aña. Dóminus custódit te ab omni malo : custódiat ánimam tuam Dóminus.

Aña. Si iniquitátes.

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te, Dómine : * Dómine, exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine : * Dómine, quis sustinébit ?

Quia apud te propitiátio est : * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem : * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia : * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Réquiem ætérnam.

Aña. Si iniquitátes observáveris, Dómine, Dómine, quia sustinébit?

Aña. Opera.

Psalmus 137.

Confitebor tibi, Dómine, in toto corde meo : * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi : * adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua, et

veritáte tua : * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.
In quacúmque die invocávero te, exáudi me : * multiplicábis in ánima mea virtútem.
Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ : * quia audiérunt ómnia verba oris tui.
Et cantent in viis Dómini : * quóniam magna est glória Dómini.
Quóniam excélsus Dóminus, et humília réspicit : * et alta a longe cognóscit.
Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me : * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.
Dóminus retríbuet pro me : * Dómine, misericórdia tua in sæculum : ópera mánuum tuárum ne despícias.
Réquiem ætérnam.
Aña Opera mánuũ tuárum, Dómine, ne despícias.
℣ Audívi vocem de cœlo dicéntem mihi. ℟ Beáti mórtui, qui in Dño moriúntur.

Ad Magnificat, Aña

Omne, * quod dat mihi Pater ad me véniet : et eum qui venit ad me, non ejíciam foras.

Preces infrascriptæ dicuntur flexis genibus, similiter et ad Laudes. Pater noster, secreto ; Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟ Sed líbera nos a malo.

Sequens Ps. Lauda ánima, in Vesp. similiter et Ps. De profúndis, in fine Laudum non dicuntur in die commem. omnium Fidelium Defunct.

Psalmus 145.

LAUDA, ánima mea, Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea : * psallam Deo meo quámdiu fúero.
Nolíte confídere in princípibus : * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.
Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.
Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus : * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia, quæ in eis sunt.
Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus : * dat escam esuriéntibus.
Dóminus solvit compedítos : * Dóminus illúminat cæcos.
Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.
Dóminus custódit ádvenas, pupíllum, et víduam suscípiet : * et vias peccatórum dispérdet.
Regnábit Dñus, in sæcula, Deus tuus Sion, * in generatiónem et generatiónem.

In fine Psalmi. Réquiem ætérnam * dona eis, Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.
Deinde ℣. A porta inferi. ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio

Deus, qui inter Apostólicos, sacerdótes, fámulos tuos pontificáli, seu sacerdotáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quæsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregéntur consórtio.

Deus, véniæ largítor, et humánæ salútis amátor, quæsumus cleméntiam tuã; ut nostræ congregatiónis fratres, propínquos, et benefactóres, qui ex hoc sæculo transiérunt, beáta María semper Vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Fidelium Deus ómnium Cónditor et Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum: ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

In die vero commemorationis omnium Fidelium defunctorum, quando dicitur hæc ultima tantum Oratio dicitur: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

In die depositionis Defuncti

Oratio.

Absolve, quæsumus, Dómine, ánimam fámuli tui N. ut defúnctus sæculo tibi vivat: et quæ per fragilitátem carnis humána conversatióne commísit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge. Per Dñum.

Si fuerit femina, dicatur ánimam fámulæ tuæ N. ut defúncta.

In Anniversario die.

Oratio.

Deus, indulgentiárum Dómine: da animábus famulórum famularúmque tuárum, quorum anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, et lúminis claritátem. Per Dóminum.

Si pro uno tantum fit Anniversarium, dicatur in singulari numero.

Pro uno Episcopo defuncto.

Oratio.

Deus, qui inter Apostólicos sacerdótes fámulum tuum N. pontificáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quæsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio. Per Dóminum.

Si fuerit Sacerdos, dicatur, sacerdotáli fecísti, etc. Pro fratribus vero, et familiaribus, vel benefactoribus, dicitur Oratio. Deus, véniæ largítor, ut supra.

Pro patre et matre

Oratio.

DEUS, qui nos patrem et matrem honoráre præcepísti : miserére cleménter animábus patris ac matris meæ, eorúmque peccáta dimítte : meque eos in ætérnæ claritátis gáudio fac vidére. Per Dóminum.

Si fit pro pluribus, dicatur, animábus paréntum nostrórum, et ubi dicitur meque, dicatur nosque.

Si pro patre tantum, dicatur, ánimæ patris mei, vel nostri.

Si pro matre tantum, dicatur, ánimæ matris meæ, vel nostræ.

Pro uno Defuncto.

Oratio.

INCLINA, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur : ut ánimam fámuli tui N., quam de hoc sæculo migráre jussísti, in pacis ac lucis regióne constítuas, et Sanctórum tuórum júbeas esse consórtem. Per Dóminum.

Pro una Defuncta

Oratio.

QUÆSUMUS, Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ N. : et a contágiis mortalitátis exútam, in ætérnæ salvatiónis partem restítue. Per Dóminum.
℣. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

Ad Matutinum, Invitat. Regem, cui ómnia vivunt, * Veníte, adorémus. Ps. Veníte. 2.

Et in fine, Réquiem ætérnam dona eis, Dómine : et lux perpétua lúceat eis.

Hoc Invitat. dicitur tantum in die com. omnium Fidelium Defunct., et in die depositionis Defuncti : quibus diebus dicuntur tres infrascripti Nocturni et Añæ duplicantur. Aliis temp. dicitur tantum unum Noct., cum Laud., hoc ordine : Feria ij. et v. primum Noct. : Feria iij. et vj. secundum Noct. : Feria iv. et Sabbato. tertium Noct.

IN I. NOCTURNO.

Pro Feria ij. et v.

Aña. Dírige, * Dómine Deus meus, in conspéctu tuo viam meam. Ps. Verba mea. 62.
Aña. Convértere * Dómine, et éripe ánimam meam : quóniam non est in morte qui memor sit tui. Ps. Dómine, ne in furóre tuo árguas me. 4.
Aña. Nequándo * rápiat ut leo ánimam meam, dum non est qui rédimat, neque qui

salvum fáciat. Ps. Dómine, Deus meus, in te sperávi. 5. ℣ A porta ínferi. ℟ Erue, Dómine, ánimas eórum. Pater noster, totum secreto.

Lectiones leguntur sine Absolutione, Benedictionibus et Titulo.

Lectio j. *Job* 7. *d*

PARCE mihi, Dómine, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum ? aut quid appónis erga eum cor tuum ? Vísitas eum dilúculo, et súbito probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimíttis me, ut glútiam salívam meam ? Peccávi, quid fáciam tibi, o custos hóminum? quare posuísti me contrárium tibi, et factus sum mihimetípsi gravis ? Cur non tollis peccátum meum, et quare non aufers iniquitátem meam ? ecce, nunc in púlvere dórmiam : et si mane me quæsíeris, non subsístam.

Lectiones terminantur sine Tu autem, vel alia conclus.

℟. Credo quod Redémptor meus vivit : et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: * Et in carne mea vidébo Deum Salvatórem meum. ℣. Quem visúrus sum ego ipse, et non álius, et óculi mei conspectúri sunt. Et.

Lectio ij. *Job* 10.

TÆDET ánimam meam vitæ meæ, dimíttam advérsum me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo : Noli me condemnáre : índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidétur, si calumniéris me, et ópprimas me opus mánuum tuárum, et consílium impiórum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt : aut sicut videt homo, et tu vidébis ? Numquid sicut dies hóminis dies tui, et anni tui sicut humána sunt témpora, ut quæras iniquitátem meam, et peccátum meum scrutéris ? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cum sit nemo qui de manu tua possit erúere.

℟. Qui Lázarum resuscitásti a monuménto fœtidum : * Tu eis, Dómine, dona réquiem, et locum indulgéntiæ. ℣. Qui ventúrus es judicáre vivos et mórtuos, et sæculum per ignem. Tu eis, Dómine.

Lectio iij. *Job* 10. *b*

MANUS tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu : et sic repénte præcípitas me ? Meménto, quæso, quod sicut lutum féceris me, et in púlverem redúces me. Nonne sicut lac mulsísti me, et sicut cáseum me coagulásti ? Pelle et cárnibus vestísti me: óssibus et nervis compegísti me. Vitam et misericórdiam tribuísti mihi, et visitátio tua custodívit spíritū meum.

℞. Dómine, quando véneris judicáre terram: ubi me abscóndam a vultu iræ tuæ? * Quia peccávi nimis in vita mea. ℣. Commíssa mea pavésco, et ante te erubésco: dum véneris judicáre, noli me condemnáre. Quia. ℣. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine: et lux perpétua lúceat eis. Quia.

Postea ad Laudes, ut clxxvj.quando dicitur unum tantum Nocturnum.

IN II. NOCTURNO.

Pro Feria iij. et vj.

Aña. In loco páscuæ * ibi me collocávit. Ps. Dóminus regit me. 34.

Aña. Delícta * juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris, Dómine. Ps. Ad te, Dómine, levávi. 32.

Aña. Credo vidére * bona Dómini in terra vivéntium. Ps. Dóminus illuminátio. 49.

℣. Cóllocet eos Dóminus cum princípibus. ℞. Cum princípibus pópuli sui. Pater noster, totum secreto.

Lectio iv. *Job* 13. *d*

RESPONDE mihi: Quantas hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delícta osténde mihi. Cur fáciem tuam abscóndis, et arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium, quod vento rápitur, osténdis poténtiam tuam, et stípulam siccam perséqueris: Scribis enim contra me amaritúdines, et consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuísti in nervo pedem meum, et observásti omnes sémitas meas, et vestígia pedum meórum considerásti: Qui quasi putrédo consuméndus sum, et quasi vestiméntum, quod coméditur a tínea.

℞. Meménto mei, Deus, quia ventus est vita mea, * Nec aspíciat me visus hóminis. ℣. De profúndis clamávi ad te, Dómine, Dómine, exáudi vocem meam. Nec.

Lectio v. *Job* 14.

HOMO natus de muliere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et numquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immúndo concéptum sémine! nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, númerus ménsium ejus apud te est: constituísti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululum ab eo, ut quiéscat, donec optáta véniat, sicut mercenárii dies ejus.

℞. Hei mihi, Dómine, quia peccávi nimis in vita mea! Quid fáciam miser? ubi fúgiam, nisi ad te, Deus meus? * Miserére mei, dum

véneris in novíssimo die. ℣. Anima mea turbáta est valde, sed tu, Dómine, succúrre ei. Miserére.

Lectio vj. *Job* 14. *c*

QUIS mihi hoc tríbuat, ut in inférno prótegas me, et abscóndas me, donec pertránseat furor tuus, et constítuas mihi tempus, in quo recordéris mei? Putásne mórtuus homo rursum vivat? cunctis diébus quibus nunc mílito, expécto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, et ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerásti, sed parce peccátis meis. ℟. Ne recordéris peccáta mea, Dómine, * Dum véneris, judicáre sæculum per ignem. ℣. Dírige, Dómine Deus meus, in conspéctu tuo viam meam. Dum. ℣. Réquiem ætérnam. Dum.

Postea ad Laudes, ut clxxvj. quando dicitur unum tantum Nocturnum.

IN III. NOCTURNO.

Pro Feria iv. et Sabb.

Aña. Compláceat * tibi, Dómine, ut erípias me: Dómine, ad adjuvándum me réspice. Ps. Expéctans. 66.
Aña. Sana, Dómine, * ánimam meam, quia peccávi tibi. Ps. Beátus qui. 67.
Aña. Sitívit * ánima mea ad Deum vivum: quando véniam, et apparébo ante fáciem Dómini? Ps. Quemádmodum desíderat. 68.
℣. Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi. ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. Pater noster, totum secreto.

Lectio vij. *Job* 17.

SPIRITUS meus attenuábitur, dies mei breviabúntur, et solum mihi súperest sepúlchrum. Non peccávi, et in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me, Dómine, et pone me juxta te, et cujúsvis manus pugnet contra me. Dies mei transiérunt, cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquéntes cor meum. Noctem vertérunt in diem, et rursum post ténebras spero lucem. Si sustinúero, inférnus domus mea est, et in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; mater mea, et soror mea, vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea, et patiéntiam meam quis consíderat? ℟. Peccántem me quotídie, et non me pœniténtem, timor mortis contúrbat me: * Quia in inférno nulla est redémptio, miserére mei, Deus, et salva me. ℣. Deus in nómine tuo salvum me fac, et in virtúte tua líbera me. Quia.

Lectio viij. *Job* 19. *c*

PELLI meæ, consúmptis cárnibus, adhæsit os

meum, et derelícta sunt tantúmmodo lábia circa dentes meos. Miserémini mei, miserémini mei, saltem vos amíci mei, quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribántur sermónes mei? quis mihi det ut exaréntur in libro stylo férreo, et plumbi lámina, vel celte sculpántur in sílice! Scio enim quod Redémptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum : Et rursum circúmdabor pelle mea, et in carne mea vidébo Deum meum. Quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspectúri sunt, et non álius : repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Dómine, secúndum actum meum noli me judicáre; nihil dignum in conspéctu tuo egi : ídeo déprecor majestátem tuam,* Ut tu, Deus, déleas iniquitátem meam. ℣. Amplius lava me, Dómine, ab injustítia mea, et a delícto meo munda me. Ut.

Lectio ix. *Job* 10. *d*

QUARE de vulva eduxísti me? qui útinam consúmptus essem ne óculus me vidéret. Fuíssem quasi non essem, de útero translátus ad túmulum: Numquid non páucitas diérum meórum finiétur brevi? dimítte ergo me, ut plangam páululum dolórem meum : ántequam vadam et non revértar, ad terram tenebrósam, et opértam mortis calígine : terram misériæ, et tenebrárum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempitérnus horror inhábitat.

℟. Líbera me, Dómine, de viis inférni, qui portas æreas confregísti : et visitásti inférnum, et dedísti eis lumen, ut vidérent te : * Qui erant in pœnis tenebrárum. ℣. Clamántes et dicéntes : Adveni͏́sti, Redémptor noster. Qui. ℣. Réquiem ætérnam. Qui.

Sequens ℟. dicitur solummodo in die Commem. omnium Defunctorum, et quandocumque pro Defunctis dicuntur novem Lectiones.

℟. Líbera me, Dómine, de morte ætérna, in die illa treménda : * Quando cœli movéndi sunt et terra : * Dum véneris judicáre sæculum per ignem. ℣. Tremens factus sum ego, et tímeo, dum discússio vénerit, atque ventúra ira. Quando. ℣. Dies illa, dies iræ, calamitátis et misériæ, dies magna et amára valde. Dum. ℣. Réquiem ætérnam. Líbera, usque ad primum Versum.

AD LAUDES,

Absolute incipitur.

Aña. Exultábunt * Dómino ossa humiliáta. Ps. Miserére mei Deus. 61.

Aña. Exáudi, Dómine, * oratiónem meam : ad te omnis caro véniet. Ps. Te decet hymnus. 86.

Aña. Me suscépit * déxtera tua, Dómine. Ps. Deus Deus meus. 19.

Aña. A porta ínferi * érue, Dómine, ánimam meam. Canticum. Ego dixi. 75.

Aña. Omnis spíritus * laudet Dóminum. Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 21.

℣. Audívi vocem de cœlo dicéntem mihi : ℟. Beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur.

Ad Benedictus, Aña. Ego sum * resurréctio et vita : qui credit in me, etiámsi mórtuus fúerit, vivet : et omnis qui vivit, et credit in me, non moriétur in ætérnum.

Deinde Pater noster. Ps. De profúndis. clxviij. cum Precibus, et Orationibus, ut supra in Vesp. clxix.

PSALMI GRADUALES

Dicuntur in Quadrag. Feria iv. cujuslibet Hebdom. non impedita aliquo Festo ix. Lect. : in Choro ante Matut. diei; extra Chorum pro opportunitate temporis.

Primi quinque Psalmi dicuntur sine Glória Patri. Sed in fine ultimi dicitur Réquiem ætérnam.

Incipiuntur absolute sine Aña Psalmi. Ad Dóminum. 138. Levávi óculos. 139. Lætátus sum. 141. Ad te levávi. 141. Nisi quia. 142. Réquiem ætérnam * dona eis, Dómine. Et lux perpétua * lúceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. A porta ínferi. ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Absolve, quæsumus, Dómine, ánimas famulórum famularúmque tuárum, et ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum : ut in resurrectiónis glória inter sanctos et eléctos tuos resuscitáti respírent. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orationem statim dicuntur alii Psalmi Graduales, qui sequuntur : et in fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Ps. Qui confídunt. 142. In converténdo. 142. Nisi Dñus. 143. Beáti omnes. 143. Sæpe expugnavérunt. 144.

Postea dicitur flexis genibus. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Deus, cui próprium est miseréri semper et párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orat. statim dic. alii Psalmi Grad., qui sequuntur, et in fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Psalmi. De profúndis. 144. Dómine, non est exaltátum. 144. Meménto, Dómine. 145. Ecce quam bonum. 146. Ecce nunc. 160.

Deinde dicitur flexis gen. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus, sperántes in te. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dñus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio

Prætende, Dómine, fámulis et famulábus tuis déxteram cœléstis auxílii: ut te toto corde perquírant, et quæ digne póstulant, cónsequi mereántur. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

SEPTEM PSALMI

Pœnitentiales cum Litaniis dicuntur flexis genibus in omnibus sextis Feriis Quadrag., quando Officium fit de Feria. Litaniæ autem, omissis septem Psalmis, dicuntur in Litaniis majoribus in Festo S. Marci, et in tribus diebus Rogationum.

Dicuntur autem in Quadrag. in Choro post Matut. et Laudes diei, dicto Benedicámus Dómino, extra Chorum pro opportunitate temporis.

In fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Aña. Ne reminiscáris.

Psalmi. Dómine, ne in furóre. 4. Beáti quorum. 53. Dómine, ne in furóre tuo. 59. Miserére mei Deus. 61. Dómine exáudi. 119. De profúndis. 144. Dómine, exáudi oratiónem meam. 144.

Aña. Ne reminiscáris, Dómine, delícta nostra, vel paréntum nostrórum; neque vindíctam sumas de peccátis nostris.

LITANIÆ.

Kyrie, eléison.
Christe, eléison.
Kyrie, eléison.
Christe, audi nos.
Christe, exáudi nos.
Pater de cœlis Deus, miserére nobis.
Fili, Redémptor mundi Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte.
Omnes sancti beatórum Spirítuum órdines, oráte.
Sancte Joánnes Baptísta, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philíppe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Mathía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelístæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurénti, ora.
Sancte Vincénti, ora.
Sancti Fabiáne et Sebastiáne, oráte.
Sancti Joánnes et Paule, oráte.
Sancti Cosma et Damiáne, oráte.
Sancti Gervási et Protási, oráte.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Bernárde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.

Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti, et Sanctæ Dei, Intercédite pro nobis
Propítius esto, Parce nobis, Dómine.
Propítius esto, Exáudi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A subitánea et improvísa morte, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte, líbera.
A spíritu fornicatiónis, líbera.
A fúlgure et tempestáte, líbera.
A flagéllo terræmótus líbera.
A peste, fame et bello, líbera.
A morte perpétua, líbera.
Per mystérium sanctæ incarnatiónis tuæ, líbera.
Per advéntum tuum, líbera.
Per nativitátem tuam, líbera.
Per baptísmum et sanctum jejúnium tuum, líbera.
Per crucem et passiónem tuam, líbera.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera.
Per sanctam resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem ascensiónem tuam, líbera.
Per advéntum Spíritus sancti Parácliti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rogámus.
Ut nobis indúlgeas, te rogámus.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te rogámus.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris, te rogámus.
Ut domnum Apostólicum et omnes ecclesiásticos órdines in sancta religióne conserváre dignéris, te rogámus.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te rogámus.
Ut régibus et princípibus Christiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris, te rogámus.
Ut cuncto pópulo christiáno pacem et unitátem largíri dignéris, te rogámus.
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio confortáre et conserváre dignéris, te rogámus.
Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas, te rogámus.

Ut ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retríbuas, te rogámus.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum et benefactórum nostrórum ab ætérna damnatióne erípias, te rogámus.
Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te rogámus.
Ut ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam donáre dignéris, te rogámus.
Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus.
Fili Dei, te rogámus.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dñe.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exáudi nos, Dñe.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.
Christe, audi nos. Christe, exáudi nos. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, *secreto*.
℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Psalmus 69.

Deus, in adjutórium meum inténde : * Dómine, ad adjuvándum me festína.
Confundántur, et revereántur, * qui quærunt ánimam meam :
Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt mihi mala :
Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi : Euge, euge.
Exúltent et læténtur in te omnes qui quærunt te, * et dicant semper : Magnificétur Dóminus : qui díligunt salutáre tuum.
Ego vero egénus, et pauper sum : * Deus ádjuva me.
Adjútor meus, et liberátor meus es tu : * Dómine, ne moréris.
Glória Patri. Sicut erat.
℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te. ℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci. ℣. Nihil profíciat inimícus in nobis. ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. ℣. Dómine, non secúndum peccáta nostra fácias nobis. ℟. Neque secúndum iniquitátes nostras retríbuas nobis. ℣. Orémus pro Pontífice nostro N. ℟. Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra, et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus. ℣. Orémus pro benefactóribus nostris. ℟. Retribúere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. Amen. ℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine : et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣.

Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Mitte eis, Dómine, auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Deus, cui próprium est miseréri semper, et párcere : súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis clementer absólvat.

Exaudi, quæsumus Dómine, súpplicum preces, et confiténtium tibi parce peccátis : ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus et pacem.

Ineffabilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam cleménter osténde : ut simul nos et a peccátis ómnibus éxuas; et a pœnis, quas pro his merémur, erípias.

Deus, qui culpa offénderis, pœniténtia placáris : preces pópuli tui supplicántis propítius réspice; et flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merémur, avérte.

Omnipotens sempitérne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro N. et dírige eum secúndum tuam cleméntiam in viam salútis ætérnæ : ut te donánte tibi plácita cúpiat, et tota virtúte perfíciat.

Deus, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera : da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla.

Ure igne sancti Spíritus renes nostros, et cor nostrum, Dómine : ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

Fidelium Deus ómnium Cónditor et Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum : ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur.

Actiones nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo prosequere : ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

Omnipotens sempitérne Deus, qui vivórum domináris simul et mortuórum, omniúmque miseréris, quos tuos fide et ópere futúros esse prænóscis : te súpplices exorámus; ut pro quibus effúndere preces de-

crévimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntia, ómnium delictórum suórum véniam consequántur. Per Dóminum. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Exáudiat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen. ℣. Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Am.

ORDO
COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Primum dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

Kyrie, eléison.
Christe, eléison.
Kyrie, eléison.
Sancta María, ora pro eo.
Omnes sancti Angeli, et Archángeli, oráte.
Sancte Abel, ora.
Omnis Chorus justórum, ora.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joánnes Baptísta, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Omnes sancti Apóstoli, et Evangelístæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Lauréntí, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, Intercédite pro eo.
Propítius esto, Parce ei, Dómine.
Propítius esto, líbera eum, Dómine.
Propítius esto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A perículo mortis, líbera.
A mala morte, líbera.
A pœnis inférni, líbera.
Ab omni malo, líbera.
A potestáte diáboli, líbera.
Per nativitátē tuam, líbera.
Per crucem et passiónem tuam, líbera.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem ascensiónem tuam, líbera.

Per grátiam Spíritus sancti Paráclíti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus, audi nos.
Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Deinde cum in agone sui exitus anima anxiatur, dicantur sequentes Orationes.

Oratio.

PROFICISCERE, ánima christiána, de hoc mundo, in nómine Dei Patris omnipoténtis, qui te creávit: in nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est: in nómine Spíritus sancti, qui in te effúsus est: in nómine Angelórum et Archangelórum: in nómine Thronórum et Dominatiónum: in nómine Principátuum et Potestátum: in nómine Chérubim et Séraphim: in nómine Patriarchárum et Prophetárum: in nómine sanctórum Apostolórum et Evangelistárum: in nómine sanctórum Mártyrum et Confessórum: in nómine sanctórum Monachórum et Eremitárum: in nómine sanctárum Vírginum, et ómnium Sanctórum et Sanctárum Dei: hódie sit in pace locus tuus, et habitátio tua in sancta Sion. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Oratio.

DEUS miséricors, Deus clemens, Deus, qui secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum peccáta pœniténtium deles, et præteritórum críminum culpas vénia remissiónis evácuas: réspice propítius super hunc fámulum tuum N. et remissiónem ómnium peccatórum suórum tota cordis confessióne poscéntem deprecátus exáudi. Rénova in eo, piíssime Pater, quidquid terréna fragilitáte corrúptum, vel quidquid diabólica fraude violátum est: et unitáti córporis Ecclésiæ membrum redemptiónis annécte. Miserére, Dómine, gemítuum, miserére lacrymárum ejus: et non habéntem fidúciam, nisi in tua misericórdia, ad tuæ sacraméntum reconciliatiónis admítte. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

COMMENDO te omnipoténti Deo, charíssime frater, et ei, cujus es creatúra, commítto: ut, cum humanitátis débitum morte interveniénte persólveris, ad auctórem tuum, qui te de limo terræ formáverat, revertáris. Egrediénti ítaque ánimæ tuæ de córpore spléndidus Angelórum cœtus occúrrat: judex Apostolórum tibi senátus advéniat: candidatórum tibi

Mártyrum triumphátor exércitus óbviet : liliáta rutilántium te Confessórum turma circúmdet : jubilántium te Vírginum chorus excípiat : et beátæ quiétis in sinu Patriarchárum te compléxus astríngat : mitis atque festívus Christi Jesu tibi aspéctus appáreat, qui te inter assisténtes sibi júgiter interésse decérnat. Ignóres omne quod horret in ténebris, quod stridet in flammis, quod crúciat in torméntis. Cedat tibi tetérrimus sátanas cum satellítibus suis : in advéntu tuo te comitántibus Angelis contremíscat, atque in ætérnæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus : et fúgiant, qui odérunt eum, a fácie ejus. Sicut déficit fumus, defíciant : sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei : et justi epuléntur, et exúltent in conspéctu Dei. Confundántur ígitur et erubéscant omnes tartáreæ legiónes, et minístri sátanæ iter tuum impedíre non áudeant. Líberet te a cruciátu Christus, qui pro te crucifíxus est. Líberet te ab ætérna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Constítuat te Christus Fílius Dei vivi intra paradísi sui semper amœna viréntia, et inter oves suas te verus ille Pastor agnóscat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te absólvat, atque ad déxteram suam in electórum suórum te sorte constítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas et præsens semper assístens, manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem. Constitútus ígitur inter ágmina Beatórum, contemplatiónis divínæ dulcédine potiáris in sæcula sæculórum. ℟ Amen.

Oratio.

Suscipe, Dómine, servum tuum in locum sperándæ sibi salvatiónis a misericórdia tua. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui ex ómnibus perículis inférni, et de láqueis pœnárum, et ex ómnibus tribulatiónibus. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Henoch et Elíam de commúni morte mundi. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Noe de dilúvio. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Abraham de Ur Chaldæórum. ℟ Amen.

Líbera, Domine, ánimam servi tui, sicut liberásti Job de passiónibus suis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ser-

vi tui, sicut liberásti Isaac de hóstia et de manu patris sui Abrahæ. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Lot de Sódomis, et de flamma ignis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Moysen de manu Pharaónis regis Ægyptiórum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Daniélem de lacu leónũ. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti tres púeros de camíno ignis ardéntis, et de manu regis iníqui. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Susánnam de falso crímine. ℟. Am.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti David de manu regis Saul et de manu Golíæ. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam servi tui, sicut liberásti Petrum et Paulum de carcéribus. ℟. Amen.

Et sicut beatíssimam Theclam, Vírginem et Mártyrem tuam, de tribus atrocíssimis torméntis liberásti, sic liberáre dignéris ánimam hujus servi tui, et tecum fácias in bonis congaudére cœléstibus. ℟. Amen.

Oratio.

COMMENDAMUS tibi, Dómine, ánimam fámuli tui N. precamúrque te, Dómine Jesu Christe, Salvátor mundi, ut propter quam ad terram misericórditer descendísti, Patriarchárum tuórum sínibus insinuáre non rénuas. Agnósce, Dómine, creatúram tuam, non a diis aliénis creátam, sed a te solo Deo vivo et vero : quia non est álius Deus præter te, et non est secúndum ópera tua. Lætífica, Dómine, ánimam ejus in conspéctu tuo: et ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, et ebrietátum, quas suscitávit furor sive fervor mali desidérii. Licet enim peccáverit, tamen Patrem, et Fílium, et Spíritum sanctum non negávit, sed crédidit, et zelum Dei in se hábuit, et Deum, qui fecit ómnia fidéliter adorávit.

Oratio.

DELICTA juventútis, et ignorántias ejus, quæsumus, ne memíneris, Dómine : sed secúndum magnam misericórdiam tuam memor esto illíus in glória claritátis tuæ. Aperiántur ei cœli : collæténtur illi Angeli. In regnum tuum, Dómine, servum tuum súscipe. Suscípiat eum sanctus Míchael Archángelus Dei, qui milítiæ cœléstis méruit principátum. Véniant illi óbviam sancti Angeli Dei, et perdúcant eum in civitátem cœléstem Jerúsalem.

Suscípiat eum beátus Petrus Apóstolus, cui a Deo claves regni cœléstis tráditæ sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiónis. Intercédat pro eo sanctus Joánnes eléctus Dei Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. Orent pro eo omnes sancti Apóstoli, quibus a Dómino data est potéstas ligándi atque solvéndi. Intercédant pro eo omnes Sancti et elécti Dei, qui pro Christi nómine torménta in hoc sæculo sustinuérunt, ut vínculis carnis exútus, perveníre mereátur ad glóriam regni cœléstis : præstánte Dómino nostro Jesu Christo : Qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Si anxiatur adhuc anima, dicuntur hi Psalmi, videlicet, Confitémini Dómino. 24. et totus Ps. Beáti immaculáti, per Horas distributus. 25.

Egressa autem anima, dicitur hoc ℟. Subveníte, Sancti Dei, occúrrite, Angeli Dómini ; * Suscipiéntes ánimam ejus : * Offeréntes eam in conspéctu Altíssimi. ℣. Suscípiat te Christus, qui vocávit te, et in sinum Abrahæ Angeli dedúcant te. Suscipiéntes. ℣. Réquiem ætérnam dona ei, Dómine : et lux perpétua lúceat ei. Offeréntes.

Deinde Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Postea Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Réquiem ætérnam dona ei, Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat ei. ℣. A porta ínferi. ℟. Erue, Dómine, ánimam ejus. ℣. Requiéscat in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Tibi, Dómine, commendámus ánimam fámuli tui N. ut defúnctus sæculo tibi vivat : et quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge. Per Christum Dñum nostrum. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

Ante prandium Sacerdos benedicturus mensam, incipit: Benedícite ; et alii repetunt Benedícite. Deinde dicit ℣. Oculi ómnium, et alii prosequuntur. In te sperant, Dómine, et tu das escam illórum in témpore opportúno. Aperis tu manum tuam, et imples omne ánimal benedictióne. Glória Patri. Sicut erat. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indú-

cas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Postea Sacerdos dicit :

Orémus.

BENEDIC, Dómine, nos, et hæc tua dona, quæ de tua largitáte sumus sumptúri. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Lector, Jubé, domne, benedícere. Benedictio. Mensæ cœléstis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

Post prandium aguntur gratiæ hoc modo. Dicto a Lectore, Tu autem, Dómine, miserére nobis. ℟. Deo grátias, omnes surgunt.

Sacerdos incipit ℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua. ℟. Et Sancti tui benedícant tibi. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Postea Sacerdos absolute dicit :

AGIMUS tibi grátias, omnípotens Deus, pro univérsis benefíciis tuis : qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Ps. Miserére mei, Deus. 61, vel Psalmus 116.

LAUDATE Dóminum, omnes gentes : * laudáte eum, omnes pópuli :

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * et véritas Dómini manet in ætérnum.

Glória Patri. Sicut erat.

Kyrie, eléison. Christe eléison. Kyrie, eléison. Sacerdos dicit : Pater noster. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dispérsit, dedit paupéribus. ℟. Justítia ejus manet in sæculum sæculi. ℣. Benedícam Dóminum in omni témpore. ℟. Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dómino laudábitur ánima mea. ℟. Audiant mansuéti, et læténtur. ℣. Magnificáte Dóminum mecum. ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum. ℣. Sit nomen Dómini benedíctum. ℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

Deinde sine Orémus.

RETRIBUERE dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias. ℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen. Pater noster, secreto. Quo finito, dicit Sacerdos : Deus det nobis suam pacem. ℟. Amen.

Ante cœnam Sacerdos benedicturus mensam, incipit Benedícite, et alii repetunt Benedícite.

Deinde Sacerdos incipit ℣. et alii prosequuntur

EDENT páuperes, et saturabúntur, et laudábunt

Dóminum, qui requírunt eum : vivent corda eórum in sæculum sæculi. Glória Patri. Sicut erat. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. Et ne nos. Orémus. Bénedic, Dómine, ut supra in prandio. exc. Jube, domne. Bened. Ad cœnam vitæ ætérnæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

In fine cœnæ dicitur ℣. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus : escam dedit timéntibus se. Glória Patri. Sicut erat.

Sacerdos dicit :

BENEDICTUS Deus in donis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis : qui vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes, et reliq. clxxxvij.

Quando semel comeditur, omnia dicuntur ut in cœna.

Prædictus modus benedicendi mensam et agendi gratias, servatur omni tempore hujus Partis Æstivæ.

ITINERARIUM.

CLERICUS in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ seq. in singulari, si cum sociis, in plurali:

Aña. In viam pacis.

Cant. Benedíctus. 23.

In fine Glória Patri.

Aña. In viam pacis et prosperitátis dírigat nos omnípotens et miséricors Dóminus : et Angelus Ráphael comitétur nobíscum in via, ut cum pace, salúte et gáudio revertámur ad própria.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te. ℣. Mitte nobis, Dómine, auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére nos. ℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci. ℣. Nihil profíciat inimícus in nobis. ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. ℣. Benedíctus Dóminus die quotídie. ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum. ℣. Vias tuas, Dómine, demónstra nobis. ℟. Et sémitas tuas édoce nos. ℣. Utinam dirigántur viæ nostræ. ℟. Ad custodiéndas justificatiónes tuas. ℣. Erunt prava in dirécta. ℟. Et áspera in vias planas. ℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

DEUS, qui fílios Israel per maris médium sicco ve-

stigio ire fecísti, quique tribus Magis iter ad te stella duce pandísti: tríbue nobis quæsumus iter prósperum, tempúsque tranquíllum: ut Angelo tuo sancto cómite, ad eum, quo pérgimus, locum, ac demum ad ætérnæ salútis portum pervenire felíciter valeámus.

Deus, qui Abraham púerum tuum, de Ur Chaldæórum edúctum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti: quæsumus, ut nos fámulos tuos custodíre dignéris: esto nobis, Dómine, in procínctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia et frígore teguméntum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus: ut, te duce, quo téndimus, próspere perveniámus, et demum incólumes ad própria redeámus.

Adesto, quæsumus Dómine, supplicatiónibus nostris, et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne: ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietátes tuo semper protegámur auxílio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut família tua per viam salútis incédat, et beáti Joánnis Præcursóris hortaménta sectándo, ad eum, quem prædíxit, secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Procedámus in pace.
℟. In nómine Dómini, Amen.

TYPOGRAPHUS

LECTORI.

Cum *subsequentia Officia a Summis Pontificibus ordinata, Ecclesiam universalem non obligent, utpote in certis quibusdam Regnis et Provinciis, ex indulto eorumdem recitanda, hic in fine, extra aliorum ordinem, pro majori recitantium commoditate, eadem addenda putavi.*

DOM. I. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Angeli Custodis. Dup. ij. Classis cum Oct. Pro Germania.

Officium in Festo fit ut in Brev., die ij. Octob., cum ix. Lect. Dñicæ, cujus fit com. in utrisque Vesp. et Laud.

FERIA SECUNDA

Infra Oct. S. Angeli Cust.

Officium per Octavam dicitur ut in die Festi.

In j. Noct. Lectiones de Script. occurr., nimirum ex Dñica j. Septembris, quia heri non sunt lectæ.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Lib. 11. de Civit. Dei, c. 31.

Sancti Angeli, ad quorum societátem et congregatiónem in hac peregrinatióne laboriosíssima suspirámus, sicut habent permanéndi æternitátem, ita cognoscéndi facilitátem, et requiescéndi felicitátem; sine difficultáte quippe nos ádjuvant, quóniam spirituálibus mótibus puris et líberis non labórant.
℟. Vivit ipse Dóminus.

Lectio v.

Ibid. Cap. 33.

Nos duas societátes angélicas intellígimus, unam fruéntem Deo, álteram tuméntem typho. Unam, cui dícitur: Adoráte eum omnes Angeli ejus: áliam, cujus princeps dicit: Hæc ómnia dabo tibi, si prostrátus adoráveris me. Unam sancto Dei amóre flagrántem: álteram própriæ celsitúdinis immúndo amóre fumántem. Et quóniam, sicut scriptum est, Deus supérbis resístit, humílibus autem dat grátiam, illam in cœlis habitántem, istam inde dejé-

ctiam, in hoc infimo aéreo cœlo tumultuántem.
℟. Angelus.

Lectio vj

ILLAM luminósa pietáte tranquíllam : istam tenebrósis cupiditátibus turbuléntam. Illam Dei nutu cleménter subveniéntem, juste ulciscéntem : istam suo fastu subdéndi, et nocéndi libídine æstuántem. Illam, ut quantum vult, cónsulat Dei bonitátis minístram : istam, ne quantum vult nóceat, Dei potestáte frænátam. Illam huic illudéntem, ut nolens prosit persecutiónibus suis ; hanc illi invidéntem, cum peregrínos cólligit suos.
℟. In omni.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 18.

IN illo témpore : Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes : Quis, putas, major est in regno cœlórum ? Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

L. 3. *Com. in c.* 18. *Matth.*

POST invéntum statérem, post tribúta réddita, quid sibi vult Apostolórum repentína interrogátio, Quis, putas, major est in regno cœlórum ? Quia víderant pro Petro et Dómino idem tribútum rédditum, ex æqualitáte prétii arbitráti sunt Petrum ómnibus Apóstolis esse prælátum, qui in redditióne tribúti Dómino fúerat comparátus ; ídeo intérrogant : quis major sit in regno cœlórum. Vidénsque Jesus cogitatiónes eórum, et causas erróris intélligens, vult desidérium glóriæ humilitátis contentióne sanáre.
℟. Machabæus.

Lectio viij.

SI autem manus tua, vel pes tuus scandalízat te, abscínde eum, et prójice abs te. Necésse est quidem veníre scándala, væ tamen ei est hómini, qui, quod necésse est ut fiat in mundo, vítio suo facit ut per se fiat. Igitur omnis truncátur afféctus, et univérsa propínquitas amputátur, ne per occasiónem pietátis unusquísque credéntium scándalis páteat. Si, inquit, ita est quis tibi conjúnctus, ut manus, pes, óculus, et est útilis atque solícitus, et acútus ad perspiciéndum : scándalum autem tibi facit, et propter dissonántiam morum te pértrahit in gehénnam : mélius est, ut propinquitáte ejus, et emoluméntis carnálibus cárcas : ne, dum vis lucrifácere cognátos et necessários, causam hábeas ruinárum.
℟. Tu Dómine.

Lectio ix.

Dico enim vobis, quia Angeli eórum semper vident fáciem Patris mei. Supra díxerat, per manum, et pedem, et óculum omnes propinquitátes et necessitúdines, quæ scándalum fácere póterant, amputándas, austeritátem ítaque senténtiæ subjécto præcépto témperat, dicens : Vidéte ne contemnátis unum ex pusíllis istis. Sic, inquit, præcípio severitátem, ut commiscéri cleméntiam dóceam : quia Angeli eórum in cœlis vident semper fáciem Patris. Magna dígnitas animárum, ut unaquæque hábeat ab ortu nativitátis in custódiam sui Angelum delegátum. Unde légimus in Apocalypsi Joánnis : Angelo Ephesi, et reliquárum Ecclesiárum scribe hæc. Apóstolus quoque præcipit velári cápita in Ecclésiis feminárum propter Angelos.

Te Deum laudámus. 18.

FERIA TERTIA

Infra Oct. S. Angeli Cust.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

In Festiv. S. Michaelis.

Hic est funículus triplex, quo de excélso cœlórum habitáculo ad consolándos, ad visitándos, ad adjuvándos nos, attráhitur superéminens cháritas Angelórum, propter Deum, propter nos, propter seípsos. Propter Deum útique, cujus tanta erga nos misericórdiæ víscera ipsi quoque imitántur. Propter nos, in quibus próof priam similitúdinem miserántur. Propter seípsos, quorum órdines instaurándos ex nobis toto desidério præstolántur. In ore enim parvulórum, qui lacte modo vescúntur, et nondum sólido cibo, perficiénda est laus illa majestátis divínæ, cujus habéntes primítias angélici spíritus, beáta delectatióne fruúntur : sed tanto avídius nos expéctant, quanto consummatiónis ejus expectatióne et expetitióne sollicitántur.

℟. Vivit ipse.

Lectio v.

Quæ cum ita sint, pensáte étiam, quanta nobis sollicitúdine opus est, ut dignos nos exhibeámus eórum frequéntia, et eo modo conversémur in conspéctu Angelórum, ne forte sanctos offendámus obtútus. Væ enim nobis, si quando provocáti peccátis et negligéntiis nostris, indígnos nos judicáverint præséntia et visitatióne sua, ut jam necésse habeámus et nos plángere, et dícere cum Prophéta : Amíci mei, et pró-

ximi mei advérsum me appropinquavérunt, et stetérunt: et qui juxta me erant, de longe stetérunt, et vim faciébant, qui quærébant ánimam meam. Elongátis nimírum eis, quorum præséntia protégere nos, et propulsáre póterat inimícum.

℟. Angelus Dómini.

Lectio vj.

QUOD si tam necessáriam habémus familiaritátem dignatiónis angélicæ, cavénda nobis est eórum offénsa, et in his máxime exercéndum, quibus eos nóvimus oblectári. Sunt enim plúrima, quæ eis placent, et quæ in nobis invenire deléctat, ut est sobríetas, cástitas, paupértas voluntária, crebri in cœlum gémitus, et oratiónes cum lácrymis et cordis intensióne. Attamen super ómnia hæc unitátem et pacem a nobis éxigunt Angeli pacis. E contra vero nihil æque offéndit, et ad indignatiónem próvocat eos, quómodo dissensiónes et scándala.

℟. In omni.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 18.

IN illo témpore: Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes: Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi

Ex var. in Mat. loc. Hom. 18.

VÆ mundo a scándalis. Mundum istum, terrénum locum dicit, neque vero de cœlo et terra intellígere debémus mundum, sed mundum hic intelligámus terrénum: ídeo quod dixit Dóminus: Regnum meum non est de isto mundo: si essem de mundo, amáret me mundus. Et dícitur ad Apóstolos: Vos non estis de mundo.

℟. Machabæus.

Lectio viij.

VÆ ígitur mundo, hoc est, terréno loco, ab scándalis: necésse enim est ut véniant scándala: non quia necésse, sed quia mundo necésse ut véniant. Vidéte quod dícimus, subtíle est: si necésse est ut véniant scándala, ergo absque culpa est ille, per quem venit scándalum.

℟. Tu, Dómine.

Lectio ix.

SED nos dícimus, scándalum non venit nisi in terréno mundo. Vis tibi non veníre scándalum? Noli esse terrénus. Proptérea dico, mundus terrénus scándalum habet, terra ista necésse est ut hábeat scándalum: noli portáre terrénum, sed cœléstem, et scándalum non habébis. Verúmtamen væ

hómini illi per quem scándalum venit.

Te Deum laudámus. 17.

FERIA QUARTA.

Infra Oct. S. Angeli Cust.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Hilárii Epíscopi.

Lectio iv. *In Ps.* 137.

IN conspéctu Angelórum psallam tibi. Parum sibi exístimat Prophéta esse, ut homínibus tantum præséntibus psallat, quia hómines corporálium tantum negotiórum offícia inspiciunt : in eo enim, quod psallit, motum complácitæ operatiónis Deo osténdit. Non ergo quæ vidéntur in córpore, cerni desíderat : sed ea quæ spirituáliter natúræ spirituáles contuéntur, gérere festinat. Scit enim sub spécula Angelórum vitam omnem morésque ágere, et ubíque hæc divinórum ministeriórum auxília fidélibus cunctis assístere, ut scriptum est : Præest Angelus Dómini in circúitu timéntium eum. ℟. Vivit ipse.

Lectio v.

LEGEM étiam Moysi in manu mediatóris per Angelos fuisse depósitum docet Apóstolus. Nec non et Eliséus absolutíssime dócuit, humánas infirmitátes Angelórum auxíliis defféndi, et in ómnibus perículis, si fides máneat in nobis, adésse spirituáliumVirtútum defensiónem. Nam cum rex Syriæ cápere Geth urbem, in qua idem Prophéta Eliséus esset, paráret, et noctúrnis itinéribus exércitum suum, qui antelucánus urbem obsidéret, destinásset, puer Eliséi, conspécta obsidióne, dixit : O dómine, quid faciémus ? Et dixit : Noli timére, quia plures sunt nobíscum, quam cum illis. ℟. Angelus.

Lectio vj.

ET orávit Eliséus ad Dóminum, et dixit : Adáperi, Dómine, óculos púeri hujus, ut vídeat. Et apéruit Dóminus óculos púeri, et vidit. Et ecce mons erat plenus equis, et cúrribus in gyro Eliséi, et descendérunt ad eos. Tantus et tam nóbilis Prophéta solus contemplatióne auxiliórum spirituálium dignus est. Sed orátio ejus ad Deum visum incorporálium étiam púero suo méruit. In horum ígitur assisténtium humánis auxíliis Angelórum conspéctu psallat Prophéta, simplícibus spirituálium óperum contemplatióne placitúrus. ℟. In omni.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 18.

IN illo témpore : Accessérunt discípuli ad Jesum,

dicéntes : Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homilía S. Bernárdi Abbátis.
Tom. 1. in festiv. S. Michaelis, Serm. 11.

AUDISTIS, fratres, evangélicam lectiónem advérsus eos, qui pusíllos scandalízant, satis terribíliter intonántem. Némini blandítur Véritas, néminem palpat, nullum sedúcit, apérte denúntians, quóniam væ hómini illi, per quem scándalum venit: éxpedit ei, ut suspendátur in collo ejus mola asinária : et pro suávi jugo, et levi ónere Salvatóris, gravi mole terrénæ cupiditátis húmeris ejus impósita, demergátur in profúndum maris hujus magni, et spatiósi mánibus, quod est sine dúbio sæculum nequam. Períre síquidem nécesse est hóminem, qui charitátem non habet, étiam si tradíderit corpus suum ita ut árdeat. Et hoc díxerim, fratres, ut in ea charitáte, et in unanimitáte, et pace, in qua statis in Dómino, sollíciti sitis perseveráre, et abundáre magis.
℟. Machabæus.

Lectio viij.

QUÆ est enim spes nostra, et gáudium nostrum, et coróna glóriæ? nonne únitas et unanímitas vestra, in qua gáudeo vos inveníri fraternitátis amatóres, et ante ómnia mútuam in vobismetípsum charitátem habéntes, quod est vínculum perfectiónis? In hoc enim cognóscunt omnes, étiam Angeli sancti, quod Christi estis discípuli, si dilectiónem habuéritis ad ínvicem. Dénique potest hinc quoque fratérnæ dilectiónis utílitas magnífice commendári : numquid enim Christi grátia diligémur ab Angelis, si de mútuæ dilectiónis inópia cognóverint nequáquam ejus nos esse discípulos? Numquid diligémur ab eis propter nos ipsos, id est, spirituális natúræ similitúdinem, si invenímur non dilígere humánæ natúræ nostræ consórtes? imo vero, si ex eis, quæ inter nos sunt contentiónibus carnáles nos magis quam spirituáles esse constíterit?
℟. Tu, Dómine.

Lectio ix.

DENIQUE numquid Angeli díligent nos propter seípsos, et futúram de nobis civitátis suæ restauratiónem, si (quod absit) unum, quo solo uníri, et coædificári eis póssumus, defúerit glútinum charitátis? Quómodo sperábunt reædificándos de nobis perpétuos civitátis illíus muros, si cognóverint, si víderint, nos non lápides esse vivos,

qui possint invicem cohærére, sed magis púlverem, quem prójicit ventus a fácie terræ, quem uníus verbi flatus in túrbinem éxcitet, et suspiciónis cujúslibet levíssima aura dispérgat? Et hæc quidem dixísse sufficiat, pro eo, quod ait Dóminus: Si quis scandalizáverit unum de pusíllis istis.

Te Deum laudámus. 17.

FERIA QUINTA

Infra Oct. S. Angeli Cust.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Lib. 9. de Civit. Dei c. 22.

Angelis bonis omnis corporálium temporaliúmque rerum sciéntia vilis est, non quod eárum ignári sint, sed quod illis Dei, qua sanctificántur, cháritas chara est. Præ cujus non tantum incorporáli, verum étiam incommutábili et ineffábili pulchritúdine, cujus sancto amóre inardéscunt, ómnia quæ infra sunt, et quod illud est, non sunt, seque ipsos intra illa contémnunt, ut ex toto, quod boni sunt, eo bono, ex quo boni sunt, perfruántur. ℟. Vivit ipse.

Lectio v.

Ibid. lib. 10. cap. 7.

Angeli in cœléstibus sédibus constitúti immortáles et beáti, qui Creatóris sui participatióne gaudent, cujus æternitáte firmi, cujus veritáte certi, cujus múnere sancti sunt: quóniam nos mortáles et míseros, ut immortáles beatíque simus, misericórditer díligunt, nolunt nos sibi sacrificáre, sed ei, cujus et ipsi nobíscum se sacrifícium esse novérunt.

℟. Angelus Dómini.

Lectio vj.

Cum ipsis sumus una cívitas Dei, cui dícitur in Psalmo: Gloriósa dicta sunt de te, cívitas Dei: cujus pars in nobis peregrinátur, pars in illis opitulátur. De illa quippe supérna civitáte, ubi Dei volúntas intelligíbilis atque incommutábilis lex est: de illa supérna quodámmodo cúria (géritur namque ibi cura de nobis) ad nos ministráta per Angelos sancta Scriptúra descéndit.

℟. In omni.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap. 18.*

In illo témpore: Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes: Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Hom. S. Bernárdi Abbátis.

Tom. 1. in Festo S. Michaelis.

Jam vero quem non móveat quod séquitur in

Evangélio : Si óculus tuus scandalizáverit te, érue eum? Numquid enim corporálem hunc óculum monémur crúere, aut unam ex mánibus istis, simíliter et unum abscíndere pedem? Absit a nobis hujúsmodi carnális omníno et nimis ridiculósa cogitátio.

℞. Machabæus.

Lectio viij.

PORRO triplex fíeri scándalum istud quotidiáno nobis nosse licet experiménto Intérdum enim est in nobis spirituális intentiónis óculus simplex, et qui grátiæ magis quam noster dicéndus sit, sed scandalízat nos óculus noster, et qui vere a nobis est, dum volúntas nostra áliam minus castam importúne íngerit intentiónem; sed habémus super hoc salúbre consílium Salvatóris : Erue eum, inquit, et prójice abs te. Hoc autem fiet, si non conséntias, si abjícias, si resistas. Símili modo de manu ac pede est intelligéndum.

℞. Tu, Dómine.

Lectio ix.

CUM autem bonis opéribus inténtos, ad ália ópera tráhere volúntas própria conátur, manus nostra est, quæ scandalízat nos : sed abscíndi debet, et prójici a nobis, ut non ei consentiámus. Sic étiam profícere in sancta conversatióne, et ascéndere per gradus scalæ, quæ Jacob appáruit, ac juxta quod ait Psalmísta, de virtúte in virtútem ire desiderántes, sæpius scándalum pátimur a pede quodam pusillanimitátis, et negligéntiæ nostræ, qui nimírum descéndere magis, ac remíssius ire conátur; sed abscíndi eum necésse est, ut pes grátiæ, qui stat in dirécto, cúrrere possit sine offensióne, sine scándalo, sine impediménto.

Te Deum laudámus. 17.

FERIA SEXTA

Infra Oct. S. Angeli Cust.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

In festivit. S. Michaelis.

DIGNUM est, ut glóriam Angelórum non capiéntes, tanto magis amplectámur misericórdiam, qua nimírum constat nihilóminus abundáre domésticos Dei, cœli cives, príncipes paradísi. Testátur enim Apóstolus, qui raptus ad tértium cœlum, beátæ illi cúriæ méruit interésse, atque ejus nosse secréta, quóniam omnes administratórii sunt spíritus, missi in ministérium propter eos, qui hereditátem cápiunt salútis. Neque id cuíquam incredí-

bile videátur, quandóquidem ipse quoque Creátor, et Rex Angelórum venit non ministrári, sed ministráre, et ánimam suam dare pro multis.

℟. Vivit ipse.

Lectio v.

MINISTRANT Angeli, sed de aliéno, offeréntes Deo bona ópera, non sua, sed nostra, et nobis ejus grátiam referéntes. Unde et Scriptúra dicit : Quóniam ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini de manu Angelórum : sollícite præmísit, data ei fuísse incénsa multa. Nostros enim sudóres, non suos, nostras, non suas lácrymas ófferunt Deo; nobis quoque ejus múnera réferunt, non sua. Non sic miníster ille sublímior cunctis, sed humílior univérsis, qui semetípsum óbtulit sacrifícium laudis, qui Patri ófferens ánimam suam, nobis minístrat usque hódie carnem suam.

℟. Angelus Dómini.

Lectio vj.

HUJUS ítaque tanti minístri grátia, nihil mirum si dignánter nobis, imo et libénter Angeli sancti minístrent. Ipsi enim amant nos, quia nos amávit Christus. Dicitur certe vulgári provérbio : Qui me amat, amat et canem meum. Nos vero, o beáti Angeli, catélli sumus Dómini illíus, quem tanto afféctu diligitis. Catélli, inquam, cupiéntes saturári de micis, quæ cadunt de mensis dominórum nostrórum, qui estis vos. Et hæc díxerim, fratres, ut ampliórem de cétero erga beátos Angelos fidúciam habeátis, ac proínde familiárius in omni necessitáte vestra illórum invocétis auxília : sed et digne in eórum præséntia conversári, et magis ac magis eórum vobis conciliáre grátiam, captáre benevoléntiam, exoráre cleméntiam studeátis.

℟. In omni.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 18.

IN illo témpore : Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes: Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex Hom. 60. in Matth.

VIDETE, ne contemnátis unum de párvulis istis. Párvulos non ætáte, sed multórum æstimatióne appellávit, páuperes, inquam, ignótos, ceterósque hujúsmodi, quos multi contémnunt, qui revéra párvuli non sunt, cum Creatóris ómnium amici sint, quos ipse multo magis venerabilióres facit, dicens :

Quia Angeli eórum semper vident fáciem Patris mei qui in cœlis est.

℟. Machabæus.

Lectio viij.

Hinc maniféstum est, quia omnes Sancti Angelos hábeant. Apóstolus étiam ait de muliere, quóniam velámen débeat hábere in cápite propter Angelos : et Moyses, Státuit fines, inquit, Géntium secúndum númerum Angelórum Dei. Hic vero non de Angelis simplíciter dícitur, sed de Angelis excelléntibus atque suprémis. Nihil enim áliud designátur, cum fáciem, dicat, Patris mei aspíciunt, quam summa fidúcia eórum, et honor præcípuus.

℟. Tu, Dómine.

Lectio ix.

Vides, quot quibúsque ratiónibus ad modéstiam, et ad curam tenuiórum fratrum nos révocat? Infántem in médio státuit, et dixit : Efficiámini sicut párvuli : et quicúmque talem suscéperit párvulum, me suscípiet, et quicúmque hunc scandalizáverit, extréma luet supplícia : et scandalizántes hómines, étiam si loco mánuum atque oculórum nobis essent, abscíndere jussit. Angelórum quoque auctoritáte, qui hos ténues fratres tutántur, ut eos venerémur impéllit. Te Deum. 17.

SABBATO

Infra Oct. S. Angeli Cust.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 1. de S. Eliseo.

Hostium tumúltus bellicósos mínime timére debémus, nec quámlibet numerósam hóstium multitúdinem formidáre. Quóniam, sicut ait Apóstolus, major est qui in nobis est, quam qui in mundo : hoc est, poténtior est ad protegéndos fámulos suos Christus, quam diábolus ad instigándos inimícos : quamvis enim idem diábolus, cólligat sibi turbas, et crudéli eas armet insánia, tamen fácile destruúntur, quia melióribus pópulum suum Salvátor circúmdat auxíliis. Ait enim Prophéta : Immíttet Angelum Dóminus in circúitu timéntium eum, et erípiet eos. Quod si Angelus Dómini timéntes eum de perículis éripit, non potest timére bárbarum, qui timúerit Salvatórem.

℟. Vivit ipse.

Lectio v.

In Epist. ad Hebr. c. 1.

Quid miráris, si Fílio ministérium éxhibent Angeli, cum étiam nostræ salútis minístros eos constet

effectos? Filius tamen sicut Dóminus salvat : isti vero sicut servi salúti prædestinatórum desérviunt. Intellígite ígitur, quantus honor nobis exístit, ad quos sicut ad amícos, ita minístros Angelos suos déstinat Deus.

℟. Angelus Dómini.

Lectio vj. *In Ps.* 27.

Qui juxta me erant, de longe stetérunt : ne mysticus quidem pietátis abhórreat affectus, ut pro Angelis díxerit, qui prætendunt timéntibus Dóminum, ut erípiant eos de tentatiónibus, quas ferre non possunt. Quómodo ergo longe stant, qui ad adjuméntum sunt attribúti? sed non illi se séparant, sed qui urgétur tentatiónibus, putat eos longe abésse, quos própius sibi adésse desíderant, et arbitrátur dissimuláre, cum illi adjuvándi tempus nutu sui imperatóris expéctent, qui athlétam suum, quo gloriósius vínceret, diútius certáre præcépit.

℟. In omni.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 18.

In illo témpore : Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes : Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex Homilia 59.

Curiose, inquit, scrutámini vos, quis vestrum major sit, et de primátus honóre conténditis. Ego autem, si quis humiliórem se céteris non effécerit, ipso ingréssu cœlésti omníno indígnum ássero. Recte autem ante óculos monstratióne párvuli totam rem pósuit, ipso aspéctu eos convértens, ac persuádens, ut absque simulatióne áliqua humilitátem amplectántur.

℟. Machabæus.

Lectio viij.

Parvuli autem non invidére, nec inánem expectáre glóriam, nec primátus desideráre dignitátem novérunt; sed máxime hanc virtútem póssident, puram dico simplicitátem, et humilitátem. Non ergo fortitúdine tantum, ac prudéntia, sed humilitátis quoque virtúte, et simplicitáte nobis opus est : quæ si non adest, salus nostra certe cláudicat.

℟. Tu, Dómine.

Lectio ix.

Parvulum autem ætáte, et quidem, mea senténtia, valde párvulum, qui ab ómnibus esset passiónibus liber, in médio státuit. Illa enim ætas omni arrogántia, omni glóriæ inánis furóre, omni livóris insánia, omni

contentiónis cupiditáte, ceterísque hujúsmodi afféctibus immúnis est. Cumque præcípuis muniátur virtútibus, simplicitátis scílicet ac humilitátis, de nulla istárum supérbit, ita dúplici philosophía ornátur.

Te Deum laudámus. 17.

DOMINICA II. SEPTEMB.

Octava S. Angeli Custodis.

Duplex.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Ex Serm. 12. *super Psalm.* Qui hábitat.

ANGELIS suis mandávit de te. Mira dignátio, et vere magna diléctio charitátis. Quis enim? quibus? de quo? quid mandávit? studióse considerémus, fratres, diligénter commendémus memóriæ hoc tam grande mandátum. Quis enim mandávit? cujus sunt Angeli? cujus mandátis obtémperant? cujus obédiunt voluntáti? Nempe Angelis suis mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis. Nec cunctántur, quin étiam in mánibus tollant te. Summa ergo majéstas mandávit Angelis, et Angelis suis mandávit. Illis útique sublímibus, tam beátis, tam próxime sibi cohæréntibus, tam familiáriter sibi adhæréntibus, et vere doméstieis Dei mandávit de te. Tu quis es? Quasi vero non sit homo putrédo, et fílius hóminis vermis. ℟. Vivit ipse.

Lectio v.

SED quid, putas, mandávit de te? Numquid scripsit contra te amaritúdines? numquid ut contra fólium, quod vento rápitur, osténdant poténtiam suam, et stípulam siccam persequántur? numquid ut tollant ímpium, ne vídeat glóriam Dei? Mandándum istud est, non mandátum. Itaque Angelis suis mandávit de te, ut custódiant te. Pretiósum depósitum nobis commíserat, fructum crucis suæ, prétium sánguinis sui: non est conténtus custódia hac tam parum tuta, tam parum útili, tam frágili, tam insufficiénti. Super muros tuos Jerúsalem constítuit custódes, nempe étiam ipsi qui vidéntur muri, aut in muro ipso colúmnæ, his custódibus egent et máxime.

℟. Angelus Dómini.

Lectio vj.

QUANTAM tibi debet hoc verbum inférre reveréntiam, afférre devotiónem, conférre fidúciam! Reveréntiam pro præséntia, devotiónem pro benevoléntia, fidúciam pro custódia. Caute ámbula, ut vidélicet, cui adsunt Angeli, sicut eis man-

dátum est, in ómnibus viis tuis; in quovis diversório, in quovis ángulo, Angelo tuo reveréntiam habe. Tu ne áudeas, illo præsénte, quod, vidénte me, non audéres. Céterum, etsi tam párvuli sumus, et tam magna nobis, nec modo tam magna, sed et tam periculósa via restat, quid tamen sub tantis custódibus timeámus? nec superári, nec sedúci, minus autem sedúcere possunt, qui custódiunt nos in ómnibus viis nostris. Fidéles sunt, prudéntes sunt, poténtes sunt, quid trepidámus? tantum sequámur eos, adhæreámus eis, et in protectióne Dei cœli commorémur.

℟. In omni.

In iij. Noct. Lectiones vij. et viij. ut in die Festi.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ, cujus fit com. in Laud. et utrisque Vesperis.

Si dies Octava S. Angeli Custodis inciderit in Festum Nativ. B. Mariæ Virg. fit de B. Maria cum com. diei Oct. S. Angeli Custodis.

DIE IV. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Rosaliæ, Virg. Panormitanæ.

Semiduplex.

Pro omnibus Hisp. Regi subj.

Omnia de Comm. Virg. xcij. præter seq.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ Rosáliæ Vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu: et, ejus intercessióne, ab iracúndiæ tuæ flagéllis misericórditer liberémur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Rosalia Virgo, orta Panórmi ex nóbili génere, suam oríginem trahens a Cárolo Magno, in Quisquínæ montem quadragínta círciter mille pássibus distántem sola secédens, patérnæ domus opes, delícias ac spem majóris amplitúdinis, ob propinquitátem et benevoléntiam regum Sicíliæ contémnens cum tétricæ rupis horróre et asperitáte commutávit: inque antrum, cui tunc únicus, et quidem angústus áditus e superióri loco patébat, intrépide descéndit, ea mente, quam charactéribus saxo inscúlptis adhuc paténtibus expréssit: Ego Rosália Sinibáldi Quisquínæ, et Rosárum dómini fília, amóre Dómini mei Jesu Christi, in hoc antro habitáre decrévi. Qua inscriptióne óculis obversánte, suscéptæ vitæ propósitum áltius cordi infígere, ac divínæ benevoléntiæ signa ad castíssimæ mentis blandi-

ménta vicíssim provocáre consuévit.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

In hac specu subterránea sibi et mundo emórtua, consepúltaque Jesu Christo, ut soli Deo víveret, diu noctúque látuit, cavens præcipue in móntibus patérni principátus, ne forte ágnita in domum, urbémque pátriam abducerétur invíta. Cállidas dæmonum insídias, quæ ásperæ vitæ tædium, et solitúdinis horrórem ánimo ingerébant, ácriter sæviéndo in se, férrea caténa, vigíliis, et humicubatióne, forti ánimo superásse, antíquæ icónes signíficant. Cumque humánis destitúta præsídiis, nihil solátii aliúnde hauríret quam e cœlo, Dóminus, qui consolátur, et corónat Sanctos suos, angélicis delíciis illam sæpius recreábat.

℟. Dilexisti justítiam.

Lectio vj.

Cœlesti deínde consílio ex antro Quisquinénsi, in horridiórem spelúncam Peregríni montis, tribus fere mille pássibus procul Panórmo, Rosália se tránstulit, ut quo difficiliórem pugnam secum ipsa commítteret e conspéctu domus patérnæ, eo laudabílius de contémpti mundi illécebris triumpháret. Latébat ibi ad partem lævam angústus cóncavus, quem éadem post repértas ejus relíquias, illuc venánti, cui se vidéndam præbuit, dixit esse suam cellam peregrínam, ubi multum ætátis exegísset. Hic tamquam colúmba in foramínibus petræ gemens, in cœléstium rerum contemplatióne defíxa, ad perfectíssimam divíni amóris normam in solitúdine vitam tradúxit, et sanctíssime perénnibus charitátis rosis, et virginitátis líliis coronáta, depósuit prídie Nonas Septémbris. Cujus corpus, Urbáno Octávo Pontífice Máximo, divínitus anno Jubilæi, totíus Sicíliæ plausu, repértum, illam a peste liberávit.

℟. Afferéntur Regi.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Símile erit... decem virgínibus, de Comm. civ.

EADEM DIE IV. SEPT.

In Festo S. Rosæ Viterbiens. Virg. Duplex.

Pro Statu Eccl. et aliis locis.

Omnia de Comm. Virg. xcij. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátam Rosam sanctárum tuárum Vírginum collégio aggregáre dignátus es: tríbue nobis, quæsumus; ut, ejus précibus et méritis, a culpis ómnibus expiémur, et tuæ majestátis consórtio perfruámur ætérno. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Rosa, Vitérbii piis paréntibus nata, ab ipsa infántia omni virtúte enituit, facta perfectiónis magístra, cum vix loqui didicísset. Mundi exósa vanitátes, rudi amíctu, pedum nuditáte, cilício, jejúniis, aliísque austeritátibus corpúsculum affligens, divínæ contemplatióni júgiter vacábat. Hanc vero exímiam sanctitátem insígni miráculo Deus testátam vóluit: nam adhuc puélla avúnculum defúnctum ad vitam revocávit. Ad virginitátem, quam perpétuo cóluit, solo aspéctu intuéntium ánimos excitábat. Charitátis erga páuperes studiosíssima, cum aliquándo hibérno témpore subtráctum sibi panem clam illis deférret, patre imperánte, ut próderet quid in grémio abscónditum ferret, panis in rosas convérsus est.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Cum séptimum explésset annum, solitúdinis desidério flagrans, domus suæ angústam céllulam elégit: cui se tamquam voluntário cárceri inclúsit, et oratióni, corporísque castigatióni ardénter incúmbens, Dei cleméntiam deprecabátur pro sanctæ Ecclésiæ tranquillitáte, quam Frideríci Secúndi Imperatóris impíetas acérrime divexábat. Ex diútina autem maceratióne in morbum lethálem íncidit: in quo beátæ Vírginis visitatióne recreáta, hábitum Tértii Ordinis sancti Francísci indúere jussa est. Decénnis a Deo inspiráta, piis adhortatiónibus validísque arguméntis multos hæréticos ad fidem et obediéntiam Románi Pontíficis redúxit. Qua de causa cum tota cognatióne sua in exílium ejécta, ad vicína óppida venit, ubi Frideríci mortem, et Ecclésiæ pacem prophético spíritu prædixit. Mulíerem cæcam a nativitáte illuminávit, et ad fídei veritátem astruéndam, succénsum rogum ingréssa, ac tribus horis in eo illæsa pérmanens, cujúsdam hæréticæ mulíeris pervicáciam vicit, eámque cum áliis ad fidem convértit.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

Tandem Vitérbium summa cívium gratulatióne revérsa, in consórtium Sanctimoniálium sanctæ Maríæ de Rosis admítti pétiit: sed illis ingréssum ob puéllæ inópiam denegántibus, se mórtuam in eo cœnóbio commoratúram prædíxit. Mox ad prístinum domus suæ cárcerem regréssa, cum in

ea duóbus annis permansísset, morbo corrépta, et ad beátam pátriam suspírans, méritis plena migrávit ad Sponsum, décimo octávo suæ vitæ anno nondum exácto. Corpus ejus miro splendóre illustrátum, suavíque odóre perfúsum, in templo sanctæ Maríæ de Pódio, effóssa humo, ac désuper ingésta, tumulátum fuit: donec post trigínta círciter menses ab Alexándro Quarto, tunc Vitérbii sedénte, et in somnis ter ab ea admónito refóssum, et incorrúptum repértum, prídie Nonas Septémbris ad præfátum monastérium, quod póstea sanctæ Rosæ nuncupátum est, solémniter translátum fuit: ubi usque ad hodiérnam diem íntegrum et flexíbile, summa totíus orbis admiratióne, asservátur, et novis semper miráculis coruscat.

℟. Afferéntur Regi.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Símile erit regnum cœlórum. civ.

DIE IX. SEPTEMBBIS.

In Festo B. Petri Claver, Confessoris S. J.

Duplex. Oratio.

Deus, qui miserabília mancípia ad agnitiónem tui nóminis vocatúrus, beátum Petrum confessórem tuum mira in eis juvándis sui abnegatióne et exímia charitáte roborásti: ejus nobis intercessióne concéde; ut non quæ nostra sunt, sed quæ Jesu Christi quæréntes, próximos ópere et veritáte dilígere valeámus. Per eúmdem Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Petrus Claver Hispánus Verdúni natus, quod óppidum est Cataláuniæ non ignóbile in diœcési Celsonénsi, Societáti Jesu nomen dedit adoléscens móribus innocentíssimis. Religiósæ vitæ tyrocínio sancte et ad exémplum functus, humanióribus lítteris, et philosophíæ óperam datúrus, in Baleárium máximam trajécit; ubi cum beáto Alphónso Ródriguez, qui multa jam tum de Petri apostolátu, ejúsque futúra in cœlis glória divínitus cognóverat, conjunctíssime vivens, ab eo sublimióris virtútis arcána et labóres ingéntes sibi parátos edóctus est. In Hispániam revocátus, theologíæ currículo nondum expléto, in Neogranaténse Austrális Américæ regnum, moderatórum jussu, transmíssus, et sacerdótio auctus, sacrárum disciplinárum cursum in urbe Sanctæ Fídei Bogoténsi conféci t. Inde Cartháginem ad oram maris Atlán-

tici missus, in illo empório rúdibus et bárbaris homínibus ex Africa addúctis, et per vim de libertáte in servitútem dejéctis, se omnésque vitæ suæ ratiónes, interpósita étiam sacraménti fide, plane devóvit : quorum ipse unus multa míllia salutáribus baptísmatis aquis expiávit. Vix autem dici potest quanta patiéntia et charitáte in calamitosíssimo illo hóminum génere excoléndo, et christiánis præceptiónibus et móribus imbuéndo vir apostólicus per quadragínta et eo ámplius continéntes annos desudáverit. ℟. Honéstum.

Lectio v.

Neque eórum ánimis solum, sed et corpóribus opitulabátur assídue. Quum naves ejúsmodi mancípiis onústæ in portum appéllerent, præsto áderat Petrus, cibum, potum, phármaca, aliaque necessária præsídia secum ferens, hominésque miséria et squalóre confésctos, ceu pater fílios, peramánter compléctens, nudis vestiménta, esuriéntibus escam, ægris medicámina suppeditábat. Lue pestífera, aliísque morbis inféctos, nihil de sua vita sollícitus, peculiári cura, et ope levábat, visus non raro pútrida eórum úlcera studiósius tractáre, donec nauseántis natúræ moléstiam pénitus superáret, dignus inde qui plúrimis a Deo charísmatum donis ditarétur. Quamplúres a médicis desperátos súbito sanitáti restítuit, multis oculórum lúmine captis visum réddidit, tres a mórtuis excitávit. Pállium, quo utebátur, quodque sæpe, álio strágulo deficiénte, ægris languéntibus quibuscúmque impónere, vel substérnere solébat, ægrotórum et péssime ulceratórum sórdibus licet inquinátum, nonnísi suavíssimum odórem efflábat, ejusdémque contáctu plures repénte ex morbis gravíssimis convaluérunt. ℟. Amávit.

Lectio vj.

Tot labóribus in mancipiórum cura exantlátis mínime fractus, céteris étiam, qui Carthágine versaréntur, cívibus advenísque juvándis, hæréticis cum Ecclésia reconciliándis, Mahuméticæ superstitióni addíctis ad Christi ovíle trahéndis, multam atque útilem óperam pósuit. Quod témporis superésset, contemplatióni dabat, et fessus diúrnis labóribus, in seram noctem horas continéntes Deum precabátur, semper cum eo virtútum exercitatióne conjúnctus. Virginális integritátis custos rigidíssimus, eam puram ab omni

labe ad túmulum usque servávit. Somni parcíssimus, asséribus, injécto supra centóne, indormiébat. Erga omnes comis et affábilis, in se uno excruciándo asper et sævus. Domi, forísque in honóre hábitus, nunquam éxtulit ánimum: ódia impiórum et convícia immóbili fortitúdine tolerávit, nullam ádhibens contuméliæ memóriam. Demum tot virtútum méritis, et potíssimum charitáte exímia illústris, anno millésimo sexcentésimo quinquagésimo quarto, die natáli Deíparæ Vírginis Maríæ, quam a púero semper adamáverat, ad cœléstium sedem plácido éxitu emigrávit, annum agens ætátis nonum supra sexagésimum. Post óbitum clárior elúxit sánctitas, patrátis a Deo, ejus intercessióne, illústribus miráculis; quibus rite probátis, Pius Nonus Póntifex Máximus honóres Cœlitum beatórum eídem tribuéndos decrévit.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 10.

In illo témpore: Legisperítus quidam volens justificáre seípsum, dixit ad Jesum: Et quis est meus próximus? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

8. *adv. Judæos.*

Imitare Samaritánum illum qui in Evangélio tantam erga vulnerátum præstitit solicitúdinem. Etenim illic prætériit Levíta, prætériit Pharisæus, ac neuter defléxit ad jacéntem; sed incleménter, crudelitérque relícto illo, abiérunt. Samaritánus autem, qui nulla ex parte illi conjúnctus erat, non prætercúrrit; sed occúrrens misértus est, instillávit óleum et vinum, impósuit ásino, duxit ad diversórium, pecúniam partim dedit, partim pollícitus est, pro ejus, qui nihil ad ipsum pertinébat, curatióne. Si Samaritánus ádeo humánus, mitísque fuit erga hóminem ignótum, quam habitúri sumus nos véniam, si próprios fratres neglexérimus in malis gravióribus? Ne ígitur dissimulémus, neque incleménter prætereámus: quin etiámsi álii hoc fécerint, cave tu ne idem fácias. ℟. Iste est qui.

Lectio viij.

Neque enim Samaritánus ille dicébat: Ubi nunc sacerdótes, ubi nunc Pharisæi, ubi nunc Judæórum doctóres? Sed períndé ac venátum quemdam máximum nactus esset, ita lucrándi ansam arrípuit. Et

tu ergo cum víderis álium egéntem curatióne vel córporis vel ánimæ, ne dicas apud temetípsum : Quare ille et ille eum non curavérunt? Sed illum tu a morbo líbera, nec ratiónes negligéntiæ ab illis éxigas. Si aurum jacens invénias, num dicis apud temetípsum : Quare ille aut ille non sustulérunt ? et non festínas ante álios rápere ? Itidem et de frátribus collápsis cógita, putatóque thesáurum te reperísse, nimírum curam illórum. ¶ Etenim si instilláveris cuípiam velut óleum doctrínam sermónis, si ligáveris eum mansuetúdine, si sanáveris tolerántia, ille te fáciet ditiórem quovis thesáuro. Qui enim separáverit pretiósum a vili, tamquam os meum erit, inquit Deus. Quid huic bono póterit æquiparári ? Quod neque jejúnium, neque humicubatiónes, neque pervigília, neque áliud quídpiam potest effícere, id éfficit fratris procuráta salus.

℟. Sint lumbi.

Lectio ix. S. Gorgonii, M.

DIE XXII. SEPTEMBRIS.

In Festo B. Mariæ de Socos, dictæ de Cervellon, Virg. Ord. B. M. de Mercede Redemptionis Captivorum.

Duplex.

Pro omnibus tam Sæcularibus, quam Regularibus omnium Regnorum, et Provinciarum Imperatori subjectarum.

Omnia de Communi Virg. xcij. præter seq.

In j. Vesp. ad Magnificat, Aña. Flagéllis, et caténa María corpus domábat : siléntio et abstinéntia ánimum custodiébat : oratiónibus incessánter instábat, docens Christi sponsas vas corruptíbile in sanctificatióne et honóre possidére.

Oratio.

Deus, qui nos cónspicis in tot perículis constitútos pro nostra fragilitáte non posse subsístere : concéde propítius ; ut, intercedénte beáta María fámula tua, de præséntis vitæ flúctibus edúcti, ad ætérnæ salútis portum perveníre valeámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Maria nóbili família de Cervellióne Barcinóne in Hispánia nata, et a paréntibus in Dei timóre primis ab annis enutríta, virginitátem suam, cum decem et octo esset annórum, illi devóvit. Ejus vivéndi rátio erat, in públicum párius prodíre, ægrotántibus doméslicis sédulo adésse, et in nosocómio ter in hebdómada paupéribus ministráre.

Annum trigésimum agens, defúncto patre, hábitum Ordinis sanctæ Maríæ de Mercéde prima ex féminis suscípiens, sanctimoniálibus ejúsdem Ordinis ducem, et magístram ; et exémplar se præbuit, ac distribúto património in redemptiónem captivórum, professiónem in eódem Ordine una cum voto de laborándo pro rediméndis captívis emísit.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Matre e vivis subláta, cum áliquot honéstis féminis ejúsdem institúti piam sanctámque vitam perégit : sólita quotídie mulíerum, a suis frátribus redemptárum, ac Barcinónem adveniéntium, pedes in hospitáli domo laváre : quínquies in hebdómada sacra Eucharistía réfici, terque jejunáre solo pane et aqua conténta : quotidiánis flagéllis ínsuper et férrea caténa corpus suum afflígens. Siléntium, quod mira observántia colébat, inánibus verbis nunquam infrégit, ac párcius indúlgens somno, expetébat ab ejúsmodi necessitáte liberári, ut illo solo fruerétur incessánter, quo jucundántur cœli, et Angeli lætántur. Quod diúrni témporis supérerat ab oratióne et pietátis exercítiis, in páuperes juvándos impendébat : nullum offícii genus prætermittens, quo afflíctos consolarétur, oppréssos liberáret, et vinctos edúceret de carcéribus.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

Futuras maris tempestátes prænuntiábat, illásque sæpe suis oratiónibus sedávit : visa aliquóties super undas incédere, quo Fratres captivórum redemptóres, aliósque in mari periclitántes serváret incólumes : unde ei María de Subsídio, vulgo de Socos, nomen est inditum. Dénique post multa virtútum insígnia Barcinóne migrávit ad Dóminum, décimo tértio Kaléndas Octóbris, anno salútis millésimo ducentésimo nonagésimo. Ejus corpus, ex quo suavíssimus odor manábat, sepúltum est in Ecclésia Fratrum Ordinis sui ; quod nonagésimo post anno, Epíscopo Barcinonénsi, Petro Arragóniæ rege, ceterísque aulæ et civitátis Primátibus adstántibus, solémni pompa elevátum, incorrúptum repértum fuit, ac decentióri loco, ubi religióse cólitur, asservátur.

℟ Afferéntur Regi.

In iij. Noct. Homilía in Evang. Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus. de Commun. civ.

Ad Benedictus, Aña. Adducéntur in lætítia et exultatióne Regi Dómino Vírgines post Maríam, ut in sanctitáte, et justítia sérviant illi, et quocúmque íerit, ipsum Agnum sequántur.

In ij. Vesp. ad Magnificat, Aña. Mare, et venti Maríæ obédiunt, angélici candóris virtúte pollénti: aquæ multæ cessérunt ardóri charitátis ejus.

DIE V. OCTOBRIS.

In Festo S. Gallæ, Viduæ. Duplex.

Omnia de Communi non Virg. cxj. præter seq.

Oratio.

OMNIPOTENS et misóricors Deus, qui beátam Gallam exímia in páuperes dilectiónis virtúte decorásti: ejus méritis et précibus concéde; ut charitátis ópera exercéntes, misericórdiam tuam cónsequi mereámur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex libro quarto Dialogórum S. Gregórii Papæ.

Lectio iv.

GOTHORUM tempóribus, Galla, hujus Urbis nobilíssima puélla, Symmachi cónsulis ac patrícii fília, intra adolescéntiæ témpora maríto trádita, in uníus anni spátio ejus est morte viduáta. Quam dum, fervénte mundi cópia, ad iterándum thálamum et opes et ætas vocárent, elégit magis spirituálibus núptiis copulári Deo, in quibus a luctu incípitur, sed ad gáudia ætérna pervenítur, quam carnálibus núptiis súbjici, quæ a lætítia semper incípiunt, et ad finem cum luctu tendunt. ℟. Propter.

Lectio v.

MOX ergo ut ejus marítus defúnctus est, abjécto sæculári hábitu, ad omnipoténtis Dei servítium sese apud beáti Petri Apóstoli ecclésiam monastério trádidit, ibique multis annis simplicitáti cordis atque oratióni dédita, larga indigéntibus ópera eleemosynárum impéndit. Cumque omnípotens Deus perénnem jam mercédem réddere ejus labóribus decrevísset, cancri últere in mamilla percússa est. Noctúrno autem témpore ante lectum ejus duo candelábra lucére consuéverant, quia vidélicet amíca lucis, non solum spirituáles, sed étiam corporáles ténebras ódio habébat. Quæ dum nocte quadam ex hac eádem jacéret infirmitáte fatigáta, vidit beátum Petrum Apóstolum inter útraque candelábra ante suum lectum consisténtem, nec pertérrita tímuit, sed

ex amóre sumens audáciam exultávit, eique dixit : Quid est, Dómine mi, dimíssa sunt mihi peccáta mea? Cui ille, benigníssimi ut est vultus, inclináto cápite, ánnuit dicens : Dimíssa. Veni.

℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

SED quia quamdam sanctimoniálem féminam in eódem monastério præ cæteris diligébat, illico Galla subjúnxit : Rogo ut soror Benedícta mecum véniat. Cui ille respóndit : Non, sed illa talis véniat tecum : hæc vero, quam petis, die erit trigésimo secutúra. His itaque explétis, visio Apóstoli assisténtis et colloquéntis ei abláta est. At illa prótinus cunctæ congregatiónis accívit matrem, eique quid víderit, quidve audierit, indicávit. Tértio autem die cum ea, quæ jussa fúerat, soróre defúncta est; illa vero, quam ipsa popóscerat, die est trigésimo subsecúta. Quod factum nunc usque in eódem manastério manet memorábile; sicque hoc a præcedéntibus mátribus tráditum narráre illic solent subtíliter junióres, quæ nunc sunt sanctimoniáles vírgines, ac si illo in témpore huic tam grandi miráculo et ipsæ adfuíssent. ℟. Fallax grátia.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Simile est regnum cœlórum thesáuro. cxv.

Lectio ix. de SS. Placido et Sociis ejus, Mart., cum eorum com. in Laud.

DIE VII. OCTOBRIS.

In Festo S. Pulcheriæ, Virg. Imperatricis.

Duplex majus.

Omnia de Comm. Virg. xcij. præter seq.

Oratio.

DEUS, qui beátam Pulchériam, Vírginem tuam, singulári castitátis prærogatíva decorásti, quique illi ad defendéndam Ecclésiam tuam summum fídei amórem tribúere voluísti : concéde; ut, ejus intercessióne, tibi puris méntibus inhæréntes, ab ómnium hóstium insídiis misericórditer liberémur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones, De virgínibus. xcviij.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ÆLIA Pulchéria Augústa, patre, avo, fratre, atque viro, Romanórum Imperatóribus máxime nóbilis, profligátis sua præsértim ópera hæreticórum erróribus, et Cathólico dógmate circa Incarnatiónis mystérium, et divínam Maternitátem constitúto multo nobílior, ab ipsa pueritia tanta sapiéntia divínitus prædíta fuit, ut ii, quibus post Arcádii patris óbitum Impérii

procurátio, dum Theodósius adolésceret, commíssa fúerat, ejus arbitrátu ómnia fácerent; essétque constans opínio, uníus puéllulæ virtúte ac sapiéntia, quæ instáre atque ingrúere videbántur, perícula discússa, et felicitátem Império constitútam. Domi assídua disciplínæ exáctrix, eam vivéndi formam indúxit, ut illa jam non aula Imperatórum, sed ascetérium vulgo dicerétur. Theodósium fratrem, Eudóxiam, quam illi matrimónio conjungéndam curávit, Flaccíllam, Arcádiam, Marínam soróres ita imbuébat bonis móribus, exercebátque ad virtútem, ut quibus ætáte non multum præstábat, eórum moderátrix ac propémodum mater esse viderétur. Qua institutióne soróres quantum profécerint, vel ex hoc uno intélligi potest, quod Pulchériam imitátæ, se suámque virginitátem Deo devovérunt: utque Augústa Virgo ea quæ decréverat ámplius confirmáret, omnésque voluntátis suæ testes habéret, ex auro et pretiósis lapídibus sacram mensam in Ecclésia Constantinopolitána pro virginitáte sua, et fratris Império dedicávit, et in fronte ipsíus mensæ hæc éadem inscrípsit.

℟ Propter veritátem.

Lectio v.

Potior autem ejus in Theodósio instruéndo elúxit cura, eúmque, ubi opus esset, mira quadam dexteritáte corrigébat; qui quidem talis est efféctus, ut absolutíssimum óptimi veréque christiáni Príncipis exémplar fúerit, dum Pulchériæ consíliis est obsecútus. Post diutúrnam cum fratre concórdiam, turbis malevolórum fraude atque obtrectatióne in aula excitátis, tempus nacta, quo sibi jam uni, Deóque vacáre posset, secéssit in Hebdómum, locum Byzántio suburbánum, ibíque vitam agens pene monásticam, aliquándiu se contínuit. Cum vero felícitas Impérii una cum ea exuláret, a fratre accersíta, ubi deésse vidit qui prælia Dómini pugnáret, Débboram imitáta, fide ac religióne armáta procéssit; et missis in omnem partem epístolis, hortándo, monéndo, minitándo, non pecúniæ, non labóribus parcens, digna efiécta est, quam Patres Concílii Chalcedonénsis una ómnium voce atque præcónio custódem fídei, pacis conciliatrícem, expultrícem hæreticórum, piam, orthodóxam, novam Hélenam (sicut Marciánum tunc Imperatórem, novum Constantínū) consalutárent: cuíque sanctus Leo totius

Románæ, Ecclésiæ nómine plúrimum gratularétur, ejúsque causa exultáre se díceret, ac digna Deo vota persólvere, quod de Nestoriána primum impietáte, mox et nefário Eutychétis erróre perémpto, dúplicem illi et palmam contúlerat, et corónam. ℟. Dilexísti.

Lectio vj.

Atque hæ tantæ curárum moles, quas præsértim in Ephesino, ac Chalcedonénsi Concíliis, Romanórum Pontíficum auctoritáte convocátis, necessário suscéperat, níhilo illam ad cétera christiánæ pietátis offícia obeúnda fecére segniórem. Assídue cœléstium rerum contemplatióne, sacrórum librórum lectióne, córporis afflictatiónibus sponte suscéptis se exercébat. Psalmos de nocte surgens una cum régiæ famíliæ Princípibus decantábat. Dei ac Sanctórum (quorum et collóquio non semel dignáta est) cultrix exímia: quæ étiam summópere semper conténdit, ut erga eórum Relíquias cultus augerétur. Deíparam in primis cóluit, cui hanc ipsam Deíparæ appellatiónem contra Nestorianórum blasphémias asséruit: vóluit namque summa sapiéntiæ suæ dispositióne divína Providéntia, ut per vírginem summa Vírginis dígnitas inoffénsa pénitus servarétur; quam étiam est imitáta servándo perpétuam in ipso conjúgio virginitátem: cujus dénique cúltui amplificándo complúra templa regáli plane magnificéntia excitávit, donáriis auxit, redditibus locupletávit. In placánda divína justítia mira pietáte enítuit. Fuit erga páuperes misericórdia plane singulári, quos et matérna quadam charitáte compléxa est quoad vixit, et móriens eórum, quæ assídua effusissímaque liberálitas réliqua fécerat, scripsit herédes. Quod cautum ab ipsa testaménto fuit, diligénter curávit Marciánus, quem pari Religiónis stúdio, rebúsque ómnibus Império digníssimum, ipsa evéxerat ad impérium, sibíque hanc ipsam ob causam, salva quam Deo vóverat virginitáte, cónjugem delégerat. Obiit anno quadringentésimo quinquagésimo tértio, magno ómnium luctu, maximísque sanctórum Patrum, ceterorúmque ejus ævi Scriptórum láudibus celebráta. ℟. Afferéntur Regi.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 17.

In illo témpore: Dixit Jesus: Hæc est autem vita

ætérna, ut cognóscant te solum Deum verum, et quem misísti Jesum Christum. Et réliqua.

Homilía sancti Cyrílli Alexandríni.

De Fide ad Pulcheriam, et Sorores Reginas.

SANE vos sacras castissimásque Christi ómnium nostrum Salvatóris sponsas, religiosíssimæ ac Deo dilectíssimæ Imperatríces, orbis terrárum ornaméntum, sanctissimarúmque Ecclesiárum decus, óptimo jure quisquis appelláverit; in quibus nimírum omne virtútum genus, omnísque ornátus divínæ Majestátis óculis gratus acceptúsque mirífice splendet. Neque his ópibus conténtæ, omnem quoque curam omnéque stúdium adhibétis, quo fide recta, nullámque in partem vacillánte, excellátis. Neque Christi regnum capéssere, et ea quæ illi grata sunt, fácere, et sentíre omíttitis; partim quidem præcláris actiónibus, partim rursum cum vestras, tum Príncipum quoque vestrórum aulas virginitátis glória condecorántes, partim dénique sumptuosíssima templa Christo Dómino excitántes: nam et hoc quoque pietátis stúdium inter cætera ille sanctis vestris ánimis impertítus est. ℟. Hæc est.

Lectio viij.

IGITUR ex sacris lítteris vobis vere sanctis Christi Sponsis (quamquam ad quodvis opus bonum abúnde instrúctæ videámini) áliquid deprómam. Hinc étenim et Emmanuélem verum ac naturálem Deum, et Vírginem Matrem, quæ eum péperit, veram per ipsum Deíparam esse, planum fiet. Ait Christus: Hæc est vita ætérna, ut cognóscant te solum Deum verum, et quem misísti Jesum Christum. Si cum solíus veríque Dei cognitióne Jesu Christi cognitiónem necessáriam, consociatámque esse opórtet, et hoc ipsum ætérnam vitam concíliat, cui obscúrum esse potest Christum verum esse Deum? Verbum sane caro factum est, sed mansit ínterim Verbum.

℟. Média nocte.

Lectio ix.

ET ego claritátem, quam dedísti mihi, dedi eis; ut sint unum, sicut et nos unum sumus. Qualem ítaque glóriam Fílius a Patre accepísse se narrat, quam nobis deínde commúnem fécerit? Sane ipse ab hac quæstióne nos líberat, dum ait: Ut unum sint, sicut et nos unum sumus. Nam etsi Dei Patris Verbum, secúndum própriam hypóstasim, áliud a Patre esse dignoscátur,

naturáli tamen identitáte unum plane et idem est cum illo. At quo pacto Verbum illud, unum quoque nobíscum factum est ? Ad eúmdem omníno modum, puta secúndum essentiálem et naturálem identitátem. At cum divína natúra tanto a creatúra distet intervállo, ut secúndum esséntiam cum ea coíre nequáquam váleat, ecquo, inquis, modo secúndum natúram unum ille factus est nobíscum, qui omnem omníno creatúram excéllit? Verbum factus est homo, ut quemádmodum in Deitáte unum et idem est cum Patre, ita secúndum natúræ humánæ habitúdinem sit unum quoque nobíscum. Te Deum laudámus. 17.

DOM. II. OCTOBRIS.

In Festo Maternitatis B. M. V.

Duplex majus.

Ad Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Psalmi ut in Festis B. M. cxliv.

Hymn. Ave maris. cxlvj.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Magnificat, Aña. Cum jucunditáte Maternitátem beatæ Maríæ semper Vírginis celebrémus.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit com. Dñicæ occurr.

In fine Hymn. Jesu, tibi sit glória, Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum, Invitat. Maternitátem beátæ Maríæ Vírginis celebrémus : * Christum ejus Fílium adorémus Dóminum. Ps. Veníte. 2.

Hymnus.

Coelo Redémptor prætulit
Felícis alvum Vírginis,
Ubi futúra víctima
Mortále corpus índuit.
Hæc Virgo nobis édidit
Nostræ salútis áuspicem,
Qui nos redémit Sánguine,
Pœnas Crucémque pértulit.
Spes læta nostro e péctore
Pellat timóres ánxios :
Hæc quippe nostras lácrymas,
Precésque defert Fílio.
Voces Paréntis éxcipit,
Votísque Natus ánnuit :
Hanc quisque semper díligat,
Rebúsque in arctis ínvocet.
Sit Trinitáti glória,
Quæ Matris intáctum sinum
Ditávit almo gérmine,
Laus sit per omne sæculum.
Amen.

Anæ et Psalmi Noct. ut in Festis B. M. cxlvij.

In primo Nocturno.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap.* 24. *a*

Ego ex ore Altíssimi prodívi primogénita ante omnem creatúram. Ego feci in cœlis, ut orirétur lumen

indefíciens, et sicut nébula texi omnem terram. Ego in altíssimis habitávi, et thronus meus in colúmna nubis. Gyrum cœli circuívi sola, et profúndum abyssi penetrávi, in flúctibus maris ambulávi, et in omni terra steti, et in omni pópulo, et in omni gente primátum hábui: et ómnium excelléntium et humílium corda virtúte calcávi: et in his ómnibus réquiem quæsívi, et in hæreditáte Dómini morábor, ℟. Felix es, sacra Virgo María et omni laude digníssima: * Ex qua ortus est Sol justítiæ Christus Deus noster, per quem salváti et redémpti sumus. ℣. Maternitátem beátæ Maríæ Vírginis cum gáudio celebrémus. Ex qua.

Lectio ij.

Tunc præcépit et dixit mihi Creátor ómnium: et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi: In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in eléctis meis mitte radíces. Ab inítio et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi. Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea. ℟. Sine tactu pudóris invénta es Mater Salvatóris: * Qui cœlum terrámque regit, in tua se clausit víscera factus homo. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Qui cœlum.

Lectio iij.

Quasi cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cypréssus in monte Sion. Quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosæ in Jéricho. Quasi olíva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris: et quasi storax et gálbanus, et úngula et gutta, et quasi Líbanus non incísus vaporávi habitatiónem meam, et quasi bálsamum non mistum odor meus. Ego quasi terebínthus exténdi ramos meos, et rami mei honóris et grátiæ. Ego quasi vitis fructificávi suavitátem odóris. ℟. Multæ filiæ congregavérunt divítias, tu supergréssa es universas: * Speciósa facta es et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix. ℣. Séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque

célebrant tuam sanctam Maternitátem. Speciósa. Glória Patri. Speciósa.

In secundo Nocturno.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ex Sermóne S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 1. de Nativ. Domini.

VIRGO régia Davídicæ stirpis elígitur, quæ sacro gravidánda fœtu, divínam humanámque prolem prius concíperet mente, quam córpore: et ne supérni ignára consílii ad inusitátos pavéret affátus, quod in ea operándum erat a Spíritu sancto, collóquio dídicit angélico, nec damnum crédidit pudóris Dei Génitrix mox futúra. Cur enim de conceptiónis novitáte despéret, cui efficiéntia de Altíssimi virtúte promíttitur? Confirmátur credéntis fides étiam præcúntis attestatióne miráculi, donatúrque Elísabeth inopináta fœcúnditas, ut qui concéptum déderat stérili, datúrus non dubitarétur et Vírgini. Verbum ígitur Dei Deus, Fílius Dei, qui in princípio erat apud Deum, per quem facta sunt ómnia, et sine quo factum est nihil, propter liberándum hóminem ab ætérna morte, factus est homo.

℟. Gloriósæ Vírginis Maríæ Maternitátem digníssimam recolámus: * Cujus Dóminus humilitátem respéxit, quæ, Angelo nuntiánte, concépit Salvatórem mundi. ℣. Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte mirábilis Genitrícis Dei. Cujus.

Lectio v.

Serm. 2. de Nativ. Domini.

INGREDITUR hæc ínfima Jesus Christus Dóminus noster de cœli sede descéndens, et a patérna glória non recédens, novo órdine, nova nativitáte generátus. Novo órdine, quia invisíbilis in suis, visíbilis factus est in nostris: incomprehensíbilis vóluit comprehéndi, ante témpora manens, esse cœpit in témpore. Nova autem nativitáte génitus est: concéptus a Vírgine, natus ex Vírgine, sine patérnæ carnis concupiscéntia, sine matérnæ integritátis injúria, quia futúrum hóminum Salvatórem talis ortus decébat, qui et in se habéret humánæ substántiæ natúram, et humánæ carnis inquinaménta nescíret. Orígo dissímilis, sed natúra consímilis: humáno usu et consuetúdine, quod crédimus, caret; sed divína potestáte subníxum est, quod Virgo concéperit, quod Virgo pepérerit, et Virgo permánserit.

℟. Benedícta, fília, tu a Dómino, quia per te fructum

vitæ communicávimus. * Sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo. ℣. Nostras deprecatiónes ne despícias in necessitátibus nostris, et a perículis cunctis líbera nos, sancta Dei Génitrix. Sola.

Lectio vj.

OPORTUIT ut primam Genitrícis integritátem nascéntis incorrúptio custodíret, et complácitum sibi claustrum pudóris et sanctitátis hospítium divíni Spíritus virtus infúsa serváret, quæ statúerat dejécta erígere, confrácta solidáre, et superándis carnis illécebris multiplicátam pudicítiæ donáre virtútem; ut virgínitas, quæ in áliis non póterat salva esse generándo, fíeret áliis imitábilis renascéndo. Hoc ipsum autem, quod Christus nasci éligit ex Vírgine, nonne appáret altíssimæ fuísse ratiónis : ut scílicet humáno géneri natam salútem diábolus ignoráret ; et spirituáli laténte concéptu, quem non álium vidéret , quam álios, non áliter créderet natum esse, quam céteros? Quod ut fíeret, éditus est Christus ex Vírgine, quam Spíritus sanctus fœcundávit ; et cum in ómnibus mátribus non fiat sine peccáti sorde concéptio, hæc inde purgatiónem traxit, unde concépit.

℟. Benedícta tu inter mulíeres, et benedíctus fructus ventris tui. * Unde hoc mihi, ut véniat Mater Dómini mei ad me? ℣. Respéxit humilitátem ancíllæ suæ, et fecit mihi magna qui potens est. Unde. Glória Patri. Unde.

In tertio Nocturno.

℣. Fecit mihi magna, qui potens est. ℟. Misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 2.

IN illo témpore : Cum redírent, remánsit puer Jesus in Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus. Et réliqua.

Homilía S. Bernárdi Abbátis.
Hom. 1. de Laud. Virg. Matr.

DEUM et Dóminum Angelórum María suum Fílium appéllat, dicens : Fili, quid fecísti nobis sic? Quis hoc áudeat Angelórum ? Súfficit eis, et pro magno habent, quod, cum sint spíritus ex conditióne, ex grátia facti sint et vocáti Angeli, testánte David : Qui facit Angelos suos spíritus. María vero Matrem se agnóscens , majestátem illam , cui illi cum reveréntia sérviunt, cum fidúcia suum núncupat Fílium. Nec dedignátur nuncupári Deus, quod esse dignátus est. Nam paulo

post subdit Evangelísta : Et erat súbditus illis. Quis? Quibus? Deus homínibus. Deus, inquam, cui Angeli súbditi sunt, cui Principátus et Potestátes obédiunt, súbditus erat Maríæ.

℟. Beáta es, Virgo María, Dei Génitrix, quæ credidísti Dómino, perfécta sunt in te, quæ dicta sunt tibi : * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis : intercéde pro nobis ad Dóminum Deum nostrum. Proptérea.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viij.

MIRARE utrúmlibet et élige quid ámplius miréris, sive Filii benigníssimam dignatiónem, sive Matris excellentissimam dignitátem. Utrínque stupor, utrínque miráculum. Et quod Deus féminæ obtémperet, humílitas absque exémplo : et quod Deo fémina principétur, sublímitas sine sócio. In Láudibus Vírginum singuláriter cánitur, quod sequúntur Agnum quocúmque íerit. Quibus ergo láudibus júdicas dignam, quæ étiam præit? Disce, homo, obedíre, disce, terra, subdi, disce, pulvis, obtemperáre. De Auctóre tuo loquens Evangelísta : Et erat, inquit, súbditus illis. Erubésce, supérbe cinis : Deus se humíliat, et tu te exáltas? Deus se homínibus subdit, et tu, dominári géstiens homínibus, tuo te præpónis Auctóri? ¶ Felix María, cui nec humílitas défuit, nec virgínitas. Et quidem singuláris virgínitas, quam non temerávit, sed honorávit fœcúnditas. Et nihilóminus speciális humílitas, quam non ábstulit, sed éxtulit fœcúnda virgínitas : et incomparábilis prorsus fœcúnditas, quam vírginitas simul comitátur et humílitas. Quid horum non mirábile? Quid non incomparábile? Quid non singuláre? Mirum vero si non hæsitas in horum ponderatióne, quid tua júdices dígnius admiratióne, utrum vidélicet pótius stupénda sit fœcúnditas in Vírgine, an in Matre intégritas : sublímitas in prole, an cum tanta sublimitáte humílitas? Nisi quod indubitánter horum síngulis præferénda sunt simul cuncta, et incomparabíliter excelléntius est atque felícius ómnia percepísse, quam áliqua. Et quid mirum, si Deus, qui mirábilis cérnitur et légitur in Sanctis suis, mirábilem se exhíbuit in Matre sua? Venerámini ergo, cónjuges, in carne corruptíbili carnis integritátem : mirámini étiam vos, sacræ vírgines, in Vírgine fœcundi-

tátem : imitámini, omnes hómines, Dei Matris humilitátem.
℟. Congratulámini mihi omnes, qui dilígitis Dóminum, quia, cum essem párvula, plácui Altíssimo : * Et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ occurr.

AD LAUDES,

et per Horas, Anæ.

1. Beáta es, * Virgo María, quæ ómnium portásti Creatórem. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 48.
2. Genuísti, * qui te fecit, et in ætérnum pérmanes Virgo.
3. Beátam me dicent * omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Dóminus.
4. Fecit mihi magna * qui potens est, et sanctum nomen ejus.
5. Vidérunt eam * fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et regínæ laudavérunt eam.

Capit. *Eccli.* 24. *a*

Qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi : In Jacob inhábita et in eléctis meis mitte radíces.

Hymnus.

Te, Mater alma Núminis,
Orámus omnes súpplices,
A fraude nos ut dæmonis
Tua sub umbra prótegas.
Ob pérditum nostrum genus,
Primi paréntis crímine,
Ad ínclytum Matris decus
Te Rex suprémus éxtulit.
Cleménter ergo próspice
Lapsis Adámi pósteris :
A te rogátus Fílius
Depónat iram víndicem.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Germinávit radix Jesse, orta est stella ex Jacob. ℟. Virgo péperit Salvatórem, te laudámus, Deus noster.

Ad Benedictus, Aña,

Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam admirábilem Maternitátem.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti : præsta supplícibus tuis; ut qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Dóminum.

Et fit commem. Dñicæ occurr.

Ad Horas, Añæ et Oratio ut in Laudibus. Ad Tertiam,

Capit. Laud. Reliq. ut in Festis B. M. V. clvij.

In ij. Vesp. omnia ut in primis.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Magnificat, Aña. Matérnitas tua, Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo : ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster.

Et fit com. Dñicæ.

DIE X. OCTOBRIS.

In Festo S. Francisci Borgiæ, Confessoris.

Duplex ij. classis.

Pro omnibus Hispaniarum Regi subjectis.

Omnia ut in Brev. Rom. sub hac die, sine com. SS. Dionysii, etc. Mart.

In j. Nocturno Lectiones, Beàtus vir, de Comm. Conf. non Pont. ij. loco. lxxxvj.

EADEM DIE X. OCTOBR.

Aut alia die assignanda.

In Festo S. Ludovici Bertrandi, Conf.

Duplex.

Pro omnibus Hispaniarum Regi subjectis.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

Oratio.

Deus, qui beátum Ludovícum Confessórem tuum, per córporis mortificatiónem, et fídei præcónium Sanctórum glóriæ coæquásti : præsta ; ut, quod fide profitémur, pietátis opéribus júgiter impleámus. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Ludovicus Bertrándus Valéntiæ in Hispánia Tarraconénsi, honéstis piísque paréntibus natus, ab ipsa pene infántia, sanctitátis, ac pœniténtiæ tyrocínium inchoávit. Exácta pueritia, intérdum nuda cubábat humo, noctes sæpe ducébat insómnes, ac in pietátis, et charitátis offícia sédulus incumbébat. Mundi contémptu, ac religiósæ vitæ ardóre succénsus, paréntum artes, quibus eum a sancto propósito dimovére conabántur, mira constántia superávit. Sui tandem voti compos effectus, Prædicatórum Ordini nomen dedit : ubi brevi tantum profécit, ut vel provectióribus ipsis, quamvis tyro, fúerit exémplo. Emíssa professióne, mirum! quot et quantis virtútum increméntis priórem vitæ ratiónem cumulárit. Jejúniis, flagéllis, cilíciis vigiliísque carnem domans, mentem jugi oratiónis pábulo nutriébat : ex quo tantum intérnæ ánimi modéstiæ, ác puritátis hauriébat, ut vel in ejus óculis ac vultu apparéret. ℟. Honéstum.

Lectio v.

Adhuc júvenis Novitiórum præféctus institútus, eos ad omnem verbo et exémplo sanctimóniam efformábat. Ad occidentáles Indos evangélicus prædicátor missus, quamvis uno tantum Hispánico uterétur idiómate, eum tamen divérsæ atque inter se dissitæ natiónes, sua véluti loquéntem lingua, síngulæ audiébant, ex quibus innúmeros ad christiánam fidem addúxit: ibíque venénum non semel sibi a Bárbaris propinátum innóxie hausit. Públicam vitiórum objurgatiónem, tamquam in se unum diréctam, nóbilis quidam ultúrus, mortem Ludovíco inténtat, cum strictus in eum sclopus in Crucifíxi formam repénte convértitur. Quo miráculo nefárius aggréssor permótus, ad sancti viri pedes provolútus, tanti facínoris véniam eníxe deprecátur.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Humilitate, ac patiéntia insígnis, illud idéntidem usurpábat: Dómine, hic ure, hic seca, hic non parcas, ut in ætérnum parcas Prophético afflátus spíritu multa prædixit. Ignem signo crucis extínxit, tempestátem sedávit, ferárum ímpetus cohíbuit, mórtuis vitam, cæcis visum, claudis gressum, surdis réddidit audítum. Tandem durióris pœniténtiæ labóribus fractus, in morbum íncidit, sacrísque mystériis rite expiátus, migrávit in cœlum, séptimo Idus Octóbris, anno millésimo quingentésimo octogésimo primo, ætátis vero suæ quinquagésimo quinto. Quem multis étiam post óbitum miráculis clarum Paulus Quintus Beatórum, Clemens vero Décimus Sanctórum número adscrípsit. Ejus demum festum Alexánder Octávus, instánte Rege Cathólico, ab univérso ditiónis ipsíus Clero sæculári, sub ritu dúplici celebrándum decrévit, sanctúmque Confessórem novi regni Granaténsis Patrónum apostólica auctoritáte declarávit.

℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi. lxxxij.

DOM. III. OCTOBRIS.

In Festo Puritatis B. M. V.

Duplex majus.

Ad Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Psalmi ut in Festis B. M. cxliv.

Hymnus.

Præclara custos Vírginum,
Intácta Mater Núminis,
Cœléstis aulæ jánua,
Spes nostra, cœli gáudium.
Intra rubéta lílium,

Colúmba formosíssima,
Virga e radíce gérminans
Nostro medélam vúlneri.
Turris dracóni impérvia,
Amíca stella náufragis,
Tuére nos a fráudibus,
Tuáque luce dírige.
Erróris umbras díscute,
Syrtes dolósas ámove,
Fluctus tot inter déviis
Tutam reclúde sémitam.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

Hæc conclusio dicitur in fine omnium Hymnorum.

℣. Cum jucunditáte Virginitátem beátæ Maríæ semper Vírginis celebrémus. ℟. Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum.

Ad Magníficat, Aña.

Nihil inquinátum in eam incúrrit : candor est lucis ætérnæ, et spéculum sine mácula.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit com. Dñicæ occurr.

Ad Matutinum, Invitat.

Virginitátem Deíparæ celebrémus : * Christum ejus Fílium adorémus Dóminum.
Psalm. Veníte. 2.

Hymnus.

O stella Jacob fúlgida.
O solis instar spléndida
Auróra, qua nil púrius
Refúlget inter sídera.
Stolis amíctæ cándidis.
Tibi catérvæ Cœlitum
Plaudunt, sacræque Vírgines
Laudes perénnes cóncinunt.
Quin obsequéntes ófferunt
Ligústra et alba lília :
Candor sed horum víncitur
Candóre casti péctoris.
Nostra Angelórum láudibus
Abjécta tellus ássonans
Ad astra voces ésserat,
Et Vírginis præcónia.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

Añæ et Psalmi Noct. ut in Festis B. M. cxlvij.

In primo Nocturno.

℣. Venérunt mihi ómnia bona páriter cum illa. ℟. Et innumerábilis honéstas per manus illíus.

De Cánticis Canticórum.

Lectio j. *Cap.* 2. *a*

Ego flos campi et lílium convállium. Sicut lílium inter spinas, sic amíca mea inter fílias. Sicut malus inter ligna silvárum, sic diléctus meus inter fílios. Sub umbra illíus, quem desideráveram, sedi : et fructus ejus dulcis gútturi meo. Introdúxit me in cellam vináriam, ordinávit in me charitátem. Fulcíte me flóribus, stipáte me malis, quia amóre lángueo. Læva ejus sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me. Adjúro vos, fíliæ Jerúsalem, per cápreas cervósque campó-

rum, ne suscitétis, neque evigiláre faciátis diléctam, quoadúsque ipsa velit. Vox dilécti mei, ecce iste venit sáliens in móntibus, transíliens colles : símilis est diléctus meus cápreæ hinnulóque cervórum. En ipse stat post paríetem nostrum, respíciens per fenéstras, prospiciens per cancéllos. En diléctus meus lóquitur mihi: Surge, própera amíca mea, colúmba mea, formósa mea, et veni.

℟. Diléctus meus mihi, et ego illi, qui páscitur inter lília : * Pulchra es, amíca mea, suávis, et decóra sicut Jerúsalem, terríbilis ut castrórum ácies ordináta. ℣. Una est colúmba mea, perfécta mea. Vidérunt eam fíliæ Sion, et beatíssimam prædicavérunt. Pulchra.

Lectio ij. *Cap. 4. a*

QUAM pulchra es, amíca mea, quam pulchra es! óculi tui columbárum, absque eo, quod intrínsecus latet. Capílli tui sicut greges caprárum, quæ ascendérunt de monte Gálaad. Dentes tui sicut greges tonsárum, quæ ascendérunt de lavácro, omnes geméllis fœtibus, et stérilis non est inter eas. Sicut vitta coccínea lábia tua; et elóquium tuum dulce. Sicut fragmen mali púnici, ita genæ tuæ, absque eo quod intrínsecus latet. Sicut turris David collum tuum, quæ ædificáta est cum propugnáculis : mille clypei pendent ex ea, omnis armatúra fórtium. Duo úbera tua sicut duo hínnuli cápreæ geméłli, qui pascúntur in líliis Donec aspíret dies, et inclinéntur umbræ, vadam ad montem myrrhæ, et ad collem thuris. Tota pulchra es, amíca mea, et mácula non est in te.

℟. Surge, própera amíca mea, colúmba mea, formósa mea, et veni :* Jam hiems tránsiit, imber ábiit, et recéssit : flores apparuérunt in terra nostra. ℣. Surgam, et circuíbo civitátem; per vicos et platéas quæram, quem díligit ánima mea. Jam.

Lectio iij.

VENI de Líbano, sponsa mea, veni de Líbano, veni : coronáberis de cápite Amana, de vértice Sanir et Hermon, de cubílibus leónum, de móntibus pardórum. Vulnerásti cor meum, soror mea sponsa, vulnerásti cor meum in uno oculórum tuórum, et in uno crine colli tui. Quam pulchræ sunt mammæ tuæ, soror mea sponsa ! Pulchrióra sunt úbera tua vino, et odor unguentórum tuórum super ómnia arómata. Favus distíllans lábia tua, sponsa, mel, et lac sub lingua tua : et odor vestimentórum tuórum, sicut odor thuris. Hor-

tus conclúsus, soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus.

℟. Adjúro vos, fíliæ Jerúsalem, si invenéritis diléctum meum, ut nuntiétis ei, quia amóre lángueo. * Qualis est diléctus tuus, o pulchérrima mulíerum? ℣. Diléctus meus cándidus et rubicúndus, eléctus ex míllibus. Talis est diléctus meus, ipse est amícus meus, fíliæ Jerúsalem. Qualis. Glória Patri. Qualis.

In secundo Nocturno.

℣. Post partum, Virgo, invioláta permansísti. ℟. Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de virgínibus.

Lectio iv. *L. 2. post init.*

SIT vobis tamquam in imágine descrípta virgínitas, vitaque beátæ Maríæ, de qua, velut in spéculo, refúlget spécies castitátis, et forma virtútis. Hinc sumátis licet exémpla vivéndi, ubi, tamquam in exemplári magistéria expréssa probitátis, quid corrígere, quid effúgere, quid tenére debeátis, osténdunt. Primus discéndi ardor nobílitas est magístri. Quid nobílius Dei Matre? Quid splendídius ea, quam splendor elégit? Quid cástius ea, quæ corpus sine córporis contagióne generávit?

℟. Beatíssima Virgo María hortus conclúsus, fons signátus, Regína Angelórum, Dómina mundi, * Per quam Deus descéndit in terras, ut hómines ascéndere mereréntur ad cœlos. ℣. Ad te clamámus éxules fílii Hevæ: recordáre nostri, sanctíssima Virgo. Per.

Lectio v.

DE céteris ejus virtútibus quid loquar? Virgo erat non solum córpore, sed étiam mente, quæ nullo doli ámbitu sincérum adulteráret afféctum. Corde húmilis, verbis gravis, ánimo prudens, loquéndi párcior, legéndi studiósior, non in incérto divitiárum, sed in prece páuperis spem repónens; inténta óperi, verecúnda sermóne, árbitrum mentis sólita non hóminem, sed Deum quærere: nullum lædere, bene velle ómnibus, fúgere jactántiam, ratiónem sequi, amáre virtútem.

℟. Beáta María tantæ éxtitit puritátis, ut Mater Dómini esse mererétur: * Deus, quam elégerat, creávit: de qua crearétur, elégit. ℣. Ipsa est stella ex Jacob, cujus rádius univérsum orbem illúminat. Deus.

Ex S. Petro Chrysólogo.

Lectio vj. *Serm.* 143.

HÆC dedit cœlis glóriam, terris Deum, fidem géntibus, finem vítiis, vitæ órdinem, móribus disciplínam.

Grátiam, quam détulit Angelus, accépit Virgo, salútem sæculis reditúra. Vere benedícta Virgo, quæ et virginitátis póssidet decus, et Matris dignitátem : vere benedícta, quæ et supérni concéptus méruit grátiam, et servávit integritátis corónam. Vere benedícta, quæ et divíni gérminis suscépit glóriam, et Regína éxtitit totíus castitátis.

℟. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Spíritus sanctus supervéniet in te : * Et virtus Altíssimi obumbrábit tibi, ideóque * Quod nascétur ex te sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Dixit autem María : Ecce ancílla Dómini, fiat mihi secúndum verbum tuum. Et. Glória Patri. Quod.

In tertio Nocturno.

℣. Invenísti grátiam apud Deum. ℟. Sancta Dei Génitrix, Virgo immaculáta.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap.* 1.

In illo témpore : Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro. Et réliqua.

Homilía S. Bernárdi Abbátis.

Homilia 2. *super* Missus est.

Novum cánticum illud, quod solis dábitur in regno Dei cantáre virgínibus, ipsam vírginum Regínam, imo prima inter céteras esse cantatúram, nemo est qui ámbigat. Puto autem illam, præter illud quod solis licet, cum ómnibus tamen virgínibus ei, ut dixi, commúne erit, dulcióri quodam, atque elegantióri cármine lætificatúram esse civitátem Dei. Cujus ítaque dulcísonos deprómere, vel exprímere módulos ne ipsárum quidem vírginum ulla digna inveniétur, quia mérito decantándum servábitur illi, quæ sola de partu, et partu divíno gloriátur. Gloriátur, dixi, de partu, non in se, sed in ipso quem péperit. Deus síquidem (Deus enim est, quem péperit) Matrem suam singulári in cœléstibus donatúrus glória, singulári in terris præveníre curávit et grátia, qua vidélicet ineffabíliter et intácta concíperet, et páreret incorrúpta.

℟. Egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet : * Ecce Virgo concípiet, et páriet Fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. ℣. Joseph, fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuã : quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est. Ecce.

Lectio viij.

Deum hujúsmodi decébat nativítas, qua nonnisi

de Vírgine nascerétur. Talis congruébat et Vírgini partus, ut non páreret, nisi Deum. Proínde Factor hóminum, ut homo fíeret, nascitúrus de hómine, talem sibi ex ómnibus débuit delígere, imo cóndere Matrem, qualem et se decére sciébat, et sibi nóverat placitúram. Vóluit itaque esse Vírginem, de qua immaculáta immaculátus procéderet, ómnium máculas purgatúrus. Vóluit et húmilem, de qua mitis et húmilis corde prodíret, harum in se virtútum necessárium ómnibus, saluberrimúmque exémplum ostensúrus. Dedit Vírgini partum, qui ei jam ante et virginitátis inspiráverat votum, et humilitátis prærogáverat méritum. Ut ígitur, quæ Sanctum Sanctórum conceptúra erat páriter et paritúra, sancta esset córpore, accépit donum virginitátis; ut esset et mente, accépit donum humilitátis. ¶ O admirándam, et omni honóre digníssimam Vírginem! O féminam singuláriter venerándam, super omnes féminas admirábilem, paréntum reparatrícem, posterórum vivificatrícem! Missus est Angelus ad Vírginem, vírgi nem carne, vírginem mente, vírginem professióne, vírginem dénique qualem descríbit Apóstolus, mente, et córpore sanctam, nec nóviter, nec fortúitu invéntam, sed a sæculo eléctam, ab Altíssimo præcógnitam, et sibi præparátam, ab Angelis servátam, a Pátribus præfigurátam, a Prophétis promíssam.

℟. Beáta Dei génitrix María templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti : * Sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo. ℣. Genuísti qui te fecit, et in ætérnum pérmanes Virgo. Sola. Glória Patri. Sola.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ occurr.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Sicut lílium * inter spinas, sic amíca mea inter fílias. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.

2. Diléctus meus mihi, * et ego illi, qui páscitur inter lília.

3. Quam pulchra es, * amíca mea, quam pulchra es!

4. Una est colúmba mea, perfécta mea.

5. Vidérunt eam * fíliæ Sion, et beatíssimam prædicavérunt.

Capitulum. *Sap.* 4. *a*

O quam pulchra est casta generátio cum claritáte! Immortális est enim memória illíus : quóniam et apud Deum nota est, et apud hómines.

Hymn. O gloriósa. clvj.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde próspere procéde et regna.

Ad Benedictus, Aña.

Sancta et immaculáta Maríæ Virgínitas, quibus te láudibus éfferam néscio, quia per te Redemptórem nostrum suscépimus Dóminum nostrum Jesum Christum.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens ætérne Deus, ut puríssimæ Vírginis Maríæ integérrimam Virginitátem festíva celebritáte venerántes, ejus intercessióne, puritátem mentis et córporis consequámur. Per Dñum.

Et fit com. Dñicæ occurr.

Ad Horas, Añæ et Oratio ut in Laud. Ad Tertiam, Capitulum Laud. Reliqua ut in Festis B. Mariæ.

In ij. Vesp. omnia ut in j. ℣. Cum jucunditáte Virginitátem beátæ Maríæ semper Vírginis celebrémus. ℟. Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum.

Ad Magnificat, Aña.

Beáta Dei Génitrix María, Virgo perpétua, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo.

Et fit com. Dñicæ occurr.

DIE XXI. OCTOBRIS.

In Festo SS. Ursulæ et Soc. Virg. et Mart. Dup.

Officium a Capitulo de Comm. Virg. xcij.

In utrisque Vesp. ad Magnificat, et in Laud. ad Benedictus, Aña. Prudéntes Vírgines, aptáte vestras lámpades: ecce Sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Vírginum et Mártyrum tuárum Ursulæ et Sociárum palmas incessábili devotióne venerári: ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GRATIANO Imperatóre, Flávius Clemens Máximus, Románi exércitus in Británnia dux, arrépta tyránnide, Imperátor a milítibus acclamátur. Inde cópias in Gállias transmíttens, ab infénsis Gratiáno legiónibus excéptus, impérium sibi corróborat. Cumque Armoricórum úberem regiónem, ejéctis antiquis habitatóribus, Británnicis milítibus, quos secum dúxerat, divisísset, quo novas colónias propagáret in pósteros, Connáni Británnici réguli, quam Britannórum ducem habé-

bat in exércitu, consílio, missa legatióne in Británniam, síngulis milítibus novis colónis síngulas vírgines conjúgio fœderándas póstulat.
℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Haud visa Británniæ régulis absúrda petítio. Unde in grátiam novi Imperatóris, et quod fílias suas nonnísi gentílibus suis, iísque donátis nova província prædivítibus, honestíssime collocándas scirent, pro número mílitum tótidem deléctæ sunt vírgines, quarum princeps erat Ursula, Diónoci Cornúbiæ regis fília, desponsáta Connáno duci Britannórum mílitum in exércitu Máximi. Cunctæ ígitur Londíni colléctæ, impósitæ sunt invítæ navígiis. Solvéntes nautæ, dum Armoricórum regiónem cógitant, a sæva procélla in Germánicum littus dejiciúntur.
℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

Contigit adésse tunc ibi Hunnórum cópias, quas a Gratiáno Imperatóre advérsus Máximum evocátas ferunt. Nacti ígitur Bárbari præclárum illud vírginum agmen, impoténti libídinis æstu furéntes, in eas írruunt. Sed cum, hortánte Ursula, mortem pótius oppétere, quam virgínei pudóris jactúram pati, invícto ánimi vigóre decrevíssent; Hunni in rábiem immanitátis convérsi, ad unam omnes trucidant. Sicque Ursula super cómitum suárum, velut cœléstium margaritárum pretiósum acérvum, gloriósa víctima procúmbens, púrpura pro Christo fusi sánguinis decoráta, triumphatórem tot vírginum exércitum géminis nempe virginitátis et martyrii láureis insígnem ducens, cœlum victrix intrávit. Quarum córpora Colonipenses summo honóre condidérunt; earúmque illústrem agónem christiánis orbis florénti semper memória célebrat.
℟. Afferéntur Regi.

In iij. Noct. Homilia in Evang., Símile erit... decem virgínibus. civ.

Lectio ix. S. Hilarionis.

DOM. IV. vel ULT. OCT.

In Festo SS. Reliquiarum quæ in Ecclesiis asserv.

Duplex.

Omnia de Communi plur. Mart. xxxviij. præter seq.

Oratio.

Auge in nobis, Dómine, resurrectiónis fidem, qui in Sanctórum tuórum Relíquiis mirabília operáris: et fac nos immortális glóriæ partícipes, cujus in eórum cinéribus pígnora venerámur. Per Dóminum.

In j. Noct. Lect. de Script.

occurr. Ubi fit Dupl. maj. Lect. Fratres, Debitóres. xlj.

In secundo Nocturno.

Ex Tractátu S. Joánnis Damascéni de Fide orthodóxa.

Lectio iv. *Lib.* 4. *Cap.* 16.

CHRISTUS Dóminus Sanctórum relíquias velut salutíferos fontes præbuit, ex quibus plúrima ad nos benefícia manant, suavissimúmque unguéntum prófluit. Nec vero quisquam huic sermóni fidem détrahat. Nam si aqua in desérto ex áspera et sólida rupe, atque ex ásini maxílla ad sedándam Sampsónis sitim, Deo ita volénte, prosíliit, erítne, cur cuiquam incredíbile videátur, ex Mártyrum relíquiis suáve unguéntum scaturíre? Mínime certe; iis quidem, quibus Dei poténtia, honórque, quo Sanctos suos áfficit, perspéctus et explorátus est. Atque illud quidem véteri lege comparátum erat, ut quisquis mórtuum contigísset, immúndus censerétur. Verum hi in mortuórum número mínime habéndi sunt.

℟. Sancti tui, Dómine.

Lectio v.

Ex quo enim ípsamet vita, ac vitæ Auctor inter mórtuos adscríptus est, eos, qui in spe resurrectiónis fidéque erga eum diem extrémum clausérunt, mórtuos haudquáquam appellámus. Quómodo enim mórtuum corpus mirácula édere queat? Per eos dæmones expellúntur, morbi profligántur, ægróti sanántur, cæci prospíciunt, leprósi mundántur, tentatiónes ac mœróres discutiúntur, ac dénique omne donum óptimum a Patre lúminum, eórum ópera ad eos, qui fide mínime dúbia póstulant, descéndit. Quid non labóris suscípias, ut patrónum quemdam nanciscáris, qui te mortáli regi ófferat, ac tuo nómine ad eum verba fáciat? An non ígitur hi honorándi sunt, qui totíus humáni géneris patrónos se profiténtur, ac Deo nostra causa súpplicant?

℟. Vérbera carnífícum.

Lectio vj.

HONORANDI certe, et quidem ita, ut in eórum nómine Deo templa extruámus, dona offerámus, eórum memóriam colámus, atque in ea spirituáliter oblectémur; quo nimírum lætítia nostra iis, a quibus invitámur, cóngruat; ne dum eos cólere et demeréri studémus, offendámus pótius, et irritémus. Quibus enim rebus Deus cólitur, iisdem quoque servi ipsíus oblectántur: quibus autem Deus offénditur, iisdem étiam ipsíus mílites offendúntur. Quocírca in psalmis, et

hymnis,et cántibus spirituálibus, et compunctióne, et eórum, qui in egestáte versántur, commiseratióne, quibus obséquiis Deus potíssimum conciliátur, Sanctos colámus, státuas ipsis, ac visíbiles imágines erigámus, immo ipsi virtútibus eórum imitándis hoc consequámur, ut vivæ eórum státuæ, atque imágines simus. ℟. Tamquam aurum.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Descéndens Jesus, de Communi ij. loco. lj.

DIE XXIII. OCTOBRIS.

In Festo SS. Redemptoris. Duplex majus.

Ad Vesperas, Añæ.

1. Virgam virtútis suæ emittet Dóminus ex Sion, et regnábit in sæculum sæculi. Ps. Dixit Dóminus. 134.

2. Redemptiónem misit Dñus pópulo suo; mandávit in ætérnum testaméntum suum. Ps. Confitébor. 134.

3. Misericórdia mea, et refúgium meum Dóminus, suscéptor meus, et liberátor meus. Ps. Crédidi. 138.

4. Apud Dóminum misericórdia, et copiósa apud eum redémptio. Ps. De profúndis. 144.

5 In quacúmque die invocávero te, exáudies me: multiplicábis in ánima mea virtútem. Ps. Confitébor. 149.

Capitulum Laudum.

Hymnus.

Creator alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu, Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.
Commúne qui mundi nefas
Ut expiáres, ad crucem
E Vírginis Sacrário
Intácta prodis víctima.
Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primum sonat,
Et cœlites et ínferi
Treménte curvántur genu.
Qui dæmonis ne fráudibus
Períret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.
Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem,
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Redemísti nos, Dómine, in sánguine tuo. ℟. Et fecísti nos Deo nostro regnum.

Ad Magnificat, Aña.

Salus autem mea in sempitérnum erit, et justítia mea in generatiónes generatiónum, allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitat.

Redemptórem sæculórum, ipsum Regem Angelórum, *Adorémus Dóminum. Ps. Veníte. 2.

Hymnus.

RERUM Creátor óptime,
Rectórque noster, áspice:
Nos a quiéte nóxia
Mersos sopóre líbera.

Mentes manúsque tóllimus,
Prophéta sicut nóctibus
Nobis geréndum præcipit
Paulúsque gestis cénsuit.

Te, sancte Christe, póscimus:
Ignósce culpis ómnibus;
Ad confiténdum súrgimus,
Morásque noctis rúmpimus.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

In primo Nocturno.

Aña. Voce mea ad Dóminum clamávi, et exaudívit me de monte sancto suo. Ps. Dómine, quid multiplicáti. 4.

Aña. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! Ps. Dómine, Dóminus noster. 6. Qui incipitur a ij. versu. Quóniam.

Aña. Dóminus in templo sancto suo: Dóminus in cœlo sedes ejus. Psalm. In Dómino confído. 8.

℣. Rédime me, Dómine, et miserére mei. ℟. In ecclésiis benedícam te, Dómine.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 51.

AUDITE me, qui sequímini quod justum est, et quæritis Dóminum: atténdite ad petram unde excísi estis, et ad cavérnam laci de qua præcísi estis. Consolábitur ergo Dóminus Sion, et consolábitur omnes ruínas ejus: et ponet desértum ejus quasi delícias, et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gáudium et lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio, et vox laudis. Atténdite ad me, pópule meus, et, tribus mea, me audíte: quia lex a me éxiet, et judícium meum in lucem populórum requiéscet. Prope est justus meus, egréssus est Salvátor meus, et bráchia mea pópulos judicábunt: me ínsulæ expectábunt, et bráchium meum sustinébunt.

℟. Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum, et plena erat omnis terra majestáte ejus: * Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud; sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et ea.

Lectio ij.

LEVATE in cœlum óculos vestros, et vidéte sub terra deórsum: quia cœli sicut fumus liquéscent, et terra sicut vestiméntum atterétur, et habitatóres ejus sicut hæc interíbunt: salus autem mea in sempitérnum erit, et justítia mea non defíciet. Audíte me, qui sci-

tis, justum, pópulus meus, lex mea in corde eórum : nolíte timére oppróbrium hóminum, et blasphémias eórum ne metuátis. Sicut enim vestiméntum, sic cómedet eos vermis : et sicut lanam, sic devorábit eos tínea : salus autem mea in sempitérnum erit, et justítia mea in generatiónes generatiónum.

℟. Aspice, Dómine, de sede sancta tua, et cógita de nobis : inclína, Deus meus, aurem tuam, et audi. * Aperi óculos tuos, et vide tribulatiónem nostram. ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio iij.

Consurge, consúrge, indúere fortitúdinem bráchium Dómini : consúrge sicut in diébus antíquis, in generatiónibus sæculórum. Numquid non tu percussísti supérbum, vulnerásti dracónem? Numquid non tu siccásti mare, aquam abyssi veheméntis : qui posuísti profúndum maris viam, ut transírent liberáti? Et nunc qui redémpti sunt a Dómino, reverténtur, et vénient in Sion laudántes, et lætítia sempitérna super cápita eórum, gáudium et lætítiam tenébunt, fúgiet dolor et gémitus. Ego, ego ipse consolábor vos : quis tu, ut timéres ab hómine mortáli, et a fílio hóminis, qui quasi fœnum ita aréscet? Et oblítus es Dómini factóris tui, qui teténdit cœlos, et fundávit terram : et formidásti júgiter tota die a fácie furóris ejus qui te tribulábat, et paráverat ad perdéndum : ubi nunc est furor tribulántis? Cito véniet grádiens ad aperiéndum, et non interfíciet usque ad interneciónem, nec defíciet panis ejus. Ego autem sum Dóminus Deus tuus.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium páuperum in tribulatióne : * Quia tu solus labórem, et dolórem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupíllo tu eris adjútor. Quia tu solus. Glória Patri. Quia tu solus.

In secundo Nocturno.

Aña. Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam in médio templi tui. Psal. Exáudiat. 15.

Aña. Tu es ipse Rex meus, qui mandas salútes in Jacob. Ps. Dómini est terra. 31.

Aña. Immola Deo sacrifícium laudis, et redde Altíssimo vota tua. Ps. Deus noster refúgium. 70.

℣. Meménto nostri, Dómine, in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 1. *de Jejun.* x. *mensis.*

Si fidéliter, dilectíssimi, atque sapiénter creatiónis nostræ intelligámus exórdium, inveniémus hóminem ídeo ad imáginem Dei cónditum, ut imitátor sui esset Auctóris : et hanc esse naturálem nostri géneris dignitátem, si in nobis, quasi in quodam spéculo, divínæ benignitátis forma respléndeat. Ad quam quotídie nos útique réparat grátia Salvatóris, dum quod cécidit in Adam primo, erígitur in secúndo. Causa autem reparatiónis nostræ non est, nisi misericórdia Dei : quem non diligerémus, nisi prius nos ipse dilígeret, et ténebras ignorántiæ nostræ suæ veritátis luce discúteret.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear : * Propter hoc dilatátum est cor meum, et exultávit lingua mea. ℣. Dóminus pars hereditátis meæ et cálicis mei. Propter.

Lectio v.

Diligendo ítaque nos Deus, ad imáginem suam nos réparat : et ut in nobis formam suæ bonitátis invéniat, dat unde ipsi quoque quod operátur, operémur, accéndens scílicet méntium nostrárum lucérnas, et igne nos suæ charitátis inflámmans : ut non solum ipsum, sed étiam quidquid díligit, diligámus. Nam si inter hómines ea demum firma amicítia est, quam morum similitúdo sociárit, cum tamen parílitas voluntátum sæpe in réprobos tendat affectus, quantum nobis optándum atque niténdum est, ut in nullo ab iis, quæ Deo sunt plácita, discrepémus? De quo dicit Prophéta : Quóniam ira in indignatióne ejus, et vita in voluntáte ejus : quia non áliter nobis erit dígnitas divínæ Majestátis, nisi imitátio fúerit voluntátis.

℟. Apud Dóminum misericórdia : * Et copiósa apud eum redémptio. ℣. Húmiles spíritu salvábit. Et.

Lectio vj.

Dicente ítaque Dómino : Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota mente tua ; et díliges próximum tuum sicut teípsum : suscípiat fidélis ánima auctóris sui atque rectóris immarcescíbilem charitátem, totámque se étiam ejus subjíciat voluntáti, in cujus opéribus atque judíciis nihil vacat a veritáte justítiæ, nihil a miseratióne cleméntiæ. Quóniam etsi magnis quis labóribus, et multis fatigétur incómmodis, bona est illi causa to-

lerándi, qui se advérsis vel córrigi intélligit, vel probári.
℟. Rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum, * Et Deus excélsus Redémptor eórum est. ℣. Et pavit eos in innocéntia cordis sui. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Aña. Ego autem ad Deum clamávi, et Dóminus salvávit me. Ps. Exáudi Deus deprecatiónem. 81.
Aña. Deus meus Salvátor meus, salutáre meum et spes mea in ætérnum. Ps. Confitébimur tibi. 94.
Aña. Protéctor noster áspice Deus, et réspice in fáciem Christi tui. Ps. Quam diléсta tabernácula. 106.
℣. Notam fecísti in Géntibus virtútem tuam. ℟. Redemísti in bráchio tuo pópulum tuum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 3.

In illo témpore: Dixit Jesus Nicodémo: Nemo ascéndit in cœlum, nisi qui descéndit de cœlo, Fílius hóminis, qui est in cœlo. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Episc.
Ex Tr. in cap. 3. Joan.

Nemo ascéndit in cœlum, nisi qui de cœlo descéndit. Descéndit enim, et mórtuus est, et ipsa morte liberávit nos a morte. Morte occísus, mortem occídit. Et nostis, fratres, quia mors ista per diáboli invídiam intrávit in mundum. Deus mortem non fecit. Scriptúra lóquitur: nec lætátur, inquit, in perditióne vivórum: creávit enim ut essent ómnia. Sed quid ibi ait? Invídia autem diáboli mors intrávit in orbem terrárum. Ad mortem a diábolo propinátam non veníret homo vi adáctus: non enim cogéndi poténtiam diábolus habébat, sed persuadéndi versútiam. Si non consentíres, nihil invéxerat diábolus; consénsio tua, o homo, te perdúxit ad mortem. A mortáli mortáles nati, et ex immortálibus mortáles facti. Ab Adam omnes hómines mortáles, Jesus autem Fílius Dei, Verbum Dei, per quod facta sunt ómnia, únicus, æquális Patri, mortális factus est, quia Verbum caro factum est, et habitávit in nobis. Si ergo mortem suscépit, et mortem suspéndit in cruce, de ipsa morte liberántur mortáles. Quod in figúra factum est apud antíquos, commemorávit illud Dóminus.
℟. Laudábilis pópulus, * Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens: Opus mánuum meárum tu es; hæréditas mea Israel. ℣. Beáta gens, cujus est Dómi-

nus Deus : pópulus eléctus in hæreditátem. Quem.

Lectio viij.

Et sicut, inquit, Moyses exaltávit serpéntem in erémo, ita exaltári opórtet Fílium hóminis. Quis est serpens exaltátus ? Mors Dómini in cruce. Quia enim a serpénte mors, per serpéntis effígiem figuráta est mors. Morsus serpéntum lethális, mors Dómini vitális. Atténditur serpens, ut nihil váleat serpens. Quid est hoc? Atténditur mors, ut nihil váleat mors. Sed cujus mors ? Mors vitæ. Nonne vita Christus? Et tamen mórtuus est Christus. ℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum : * Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth : * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt, qui téstimónium dant in cœlo, Pater, Verbum et Spíritus sanctus, et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Lectio ix.

Interim modo, fratres, ut a peccáto sanémur, Christum crucifíxum intueámur; quia sicut Moyses, inquit, exaltávit serpéntem in erémo, ita exaltári opórtet Fílium hóminis : ut omnis qui credit in eum, non péreat, sed hábeat vitam ætérnam. Quómodo qui intuebántur illum serpéntem, non períbant mórsibus serpéntum : sic qui intuéntur fide mortem Christi, sanántur a mórsibus peccatórum. Sed illi sanabántur a morte ad vitam temporálem ; hic autem ait, ut hábeant vitam ætérnam. Hoc enim interest inter figurátam imáginem, et rem ipsam : figúra præstábat vitam temporálem ; res ipsa, cujus illa figúra erat, præstat vitam ætérnam.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Anæ.

1. Cantáte Dómino, * quóniam magnífice fecit : annuntiáte hoc in univérsa terra. Psalmi de Dñica. 18.

2. Ecce Deus * Salvátor meus, fiduciáliter agam ; quia factus est mihi in salútem, allelúia.

3. Hauriétis aquas * in gáudio de fóntibus Salvatóris, et dicétis : Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus.

4. Facta est salus, et virtus, et regnum Dei nostri, et potéstas Christi ejus.

5. Exúlta, * et lauda, habitátio Sion ; quia magnus in médio tui Sanctus Israel.

Capitulum. *Tobiæ* 3.

Benedictum nomen tuum, Deus patrum nostrórum ; qui cum irátus fúeris, misericórdiam fácies, et in témpore tribulatiónis peccáta dimíttis his qui invocant te.

Hymnus.

SALUTIS humánæ Sator,
Jesu, volúptas córdium,
Orbis redémpti Cónditor,
Et casta lux amántium.
Qua victus es cleméntia,
Ut nostra ferres crímina,
Mortem subíres ínnocens,
A morte nos ut tólleres?
Te cogat indulgéntia,
Ut damna nostra sárcias,
Tuíque vultus cómpotes
Dites beáto lúmine.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Dómine, refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne et progénie.

Ad Benedictus, Aña.

Ecce Deus noster iste; expectávimus eum, et salvábit nos: sustinúimus eum, exultábimus, et lætábimur in salutári ejus, allelúia.

Oratio.

DEUS, qui Unigénitum tuum mundi Redemptórem constituísti, et per eum, devícta morte, nos misericórditer ad vitam reparásti: concéde; ut hæc benefícia recoléntes, tibi perpétua charitáte adhærére et ejúsdem redemptiónis fructum percípere mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Primam, in ℟. br. dic. ℣. Qui redemísti mundum.

Ad Tertiam, Capit. Benedíctum, ut supra.

℟. br. Rédime me, Dómine, * Et miserére mei. Rédime me. ℣. In Ecclésiis benedícam te, Dómine. Et. Glória Patri. Rédime. ℣. Meménto nostri, Dómine, in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Ad Sextam, Capitulum.

1. *Cor.* 1.

EX ipso autem vos estis in Christo Jesu, qui factus est nobis sapiéntia a Deo, et justítia, et sanctificátio, et redémptio.

℟. br. Meménto nostri, Dómine, * In beneplácito pópuli tui. Meménto. ℣. Vísita nos in salutári tuo. In. Glória Patri. Meménto. ℣. Redemísti nos, Dómine, in sánguine tuo. ℟. Et fecísti nos Deo nostro regnum.

Ad Nonam, Capitulum.

Apoc. 4. *et* 5.

DIGNUS es, Dómine, Deus noster, accípere glóriam, et honórem, et virtútem; quóniam occísus es, et redemísti nos Deo in sánguine tuo ex omni tribu, et lingua, et pópulo, et natióne, et fecísti nos Deo nostro regnum.

℟. br. Notam fecísti in pópulis * Virtútem tuam. Notam. ℣. Redemísti in bráchio tuo pópulum tuum. Virtútem. Glória Patri. Notam. ℣. Dómine, refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne et progénie.

In ij. Vesperis omnia dicuntur ut in j. præter
℣. Redemísti nos, Dómine, in sánguine tuo. ℟. Et fecísti nos Deo nostro regnum.

Ad Magnificat, Aña.
Regnum tuum regnum ómnium sæculórum, et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem, allel.

DIE XXIV. OCTOBRIS.

In Festo S. Raphaelis, Arch.
Duplex majus.
Pro omnibus Hispaniarum Regi subjectis.

Ad Vesp. Añæ de Laud., Ps. de Dñica. 134. et loco ult., Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes, 138.

Capitulum. *Tobiœ* 12.
Quando orábas cum lácrymis, et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas prándium tuum, et mórtuos abscondébas per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino.

Hymnus.
Tibi, Christe, splendor Patris,
Vita, virtus córdium,
In conspéctu Angelórum
Votis, voce psállimus:
Alternántes concrepándo
Melos damus vócibus.
Collaudámus venerántes
Omnes cœli Príncipes,
Sed præcípue fidélem
Médicum, et cómitem
Raphaélem, in virtúte
Alligántem dæmonem.
Quo custóde procul pelle,
Rex Christe piíssime,
Omne nefas inimíci,
Mundo corde, et córpore:
Paradíso redde tuo
Nos sola cleméntia.
Glóriam Patri melódis
Personémus vócibus:
Glóriam Christo canámus,
Glóriam Paráclito:
Qui trinus, et unus Deus
Exstat ante sæcula. Amen.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.

Ad Magnificat, Aña.
Ego sum Ráphael Angelus, qui asto ante Dñum: vos autem benedícite Deum, et narráte ómnia mirabília ejus.

Oratio.
Deus, qui beátum Raphaélem Archángelum Tobíæ fámulo tuo cómitem dedísti in via: concéde nobis fámulis tuis; ut ejúsdem semper protegámur custódia, et muniámur auxílio. Per Dñum.

Ad Matutinum, Invitat.
Regem Archangelórum Dóminum.* Veníte, adorémus. Ps. Veníte. 2.

Hymnus. Tibi, Christe.

In primo Nocturno.
Aña. Ingréssus Tobias invénit júvenem præcínctum, et quasi parátum ad ambulándum, et ignórans quod Angelus esset, salutávit eum.
Psalmi ut in Festo SS. Angelorum Cust., die ij. Oct. 395.

Aña. Angelus Ráphael seípsum occúltans, ait : Ego sum Azarías magni Ananíæ fílius.

Aña. Sanum ducam fílium tuum in regiónem Medórum, et sanum tibi redúcam, allelúia.

℣. Data sunt Angelo incénsa multa. ℟. Ut adoléret ea ante altáre áureum, quod est ante óculos Dómini.

De libro Tobíæ.

Lectio j. *Cap.* 12.

VOCAVIT ad se Tobías fílium suum, dixítque ei : Quid póssumus dare viro isti sancto, qui venit tecum ? Respóndens Tobías, dixit patri suo : Pater, quam mercédem dábimus ei ? aut quid dignum póterit esse benefíciis ejus? Me duxit et redúxit sanum, pecúniam a Gabélo ipse recépit, uxórem ipse me habére fecit, et dæmónium ab ea ipse compéscuit, gáudium paréntibus ejus fecit, meípsum a devoratióne piscis erípuit, te quoque vidére fecit lumen cœli, et bonis ómnibus per eum repléti sumus. Quid illi ad hæc potérimus dignum dare? Sed peto te, pater mi, ut roges eum, si forte dignábitur medietátem de ómnibus, quæ alláta sunt, sibi assúmere.

℟. In illo témpore exaudítæ sunt preces ambórum in conspéctu glóriæ summi Dei : * Et missus est Angelus Dómini sanctus Ráphael, ut curáret eos ambos ; quorum uno témpore sunt oratiónes in conspéctu Dómini recitátæ. ℣. Tobías et Sara in tribulatióne pósiti, cum lácrymis oráre cœpérunt. Et.

Lectio ij.

ET vocántes eum, pater scílicet, et fílius, tulérunt eum in partem : et rogáre cœpérunt, ut dignarétur dimídiam partem ómnium, quæ attúlerant, accéptam habére. Tunc dixit eis occúlte : Benedícite Deum cœli, et coram ómnibus vivéntibus confitémini ei, quia fecit vobíscum misericórdiam suam. Etenim sacraméntum regis abscóndere bonum est : ópera autem Dei reveláre et confitéri honoríficum est. Bona est orátio cum jejúnio, et eleemósyna magis quam thesáuros auri recóndere : quóniam eleemósyna a morte líberat, et ipsa est, quæ purgat peccáta, et facit inveníre misericórdiam et vitam ætérnam. Qui autem fáciunt peccátum, et iniquitátem, hostes sunt ánimæ suæ. Manifésto ergo vobis veritátem, et non abscóndam a vobis occúltum sermónem. Quando orábas cum lácrymis, et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas prándium tuum,

et mórtuos abscondébas per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia accéptus eras Deo, necésse fuit ut tentátio probáret te.

℟. Egréssus Tobías invénit júvenem spléndidum stantem præcínctum, et quasi parátum ad ambulándum, et salutávit eum, et dixit : * Unde te habémus, bone júvenis? ℣. Et ignórans, quod Dómini Angelus esset, salutávit eum, et dixit. Unde.

Lectio iij.

Et nunc misit me Dóminus ut curárem te, et Saram uxórem filii tui a dæmónio liberárem. Ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem, qui astámus ante Dóminum. Cumque hæc audíssent, turbáti sunt, et treméntes, cecidérunt super terram in fáciem suam. Dixítque eis Angelus : Pax vobis, nolíte timére. Etenim cum essem vobíscum, per voluntátem Dei eram : ipsum benedícite, et cantáte illi. Vidébar quidem vobíscum manducáre, et bíbere : sed ego cibo invisíbili et potu, qui ab homínibus vidéri non potest, utor. Tempus est ergo ut revértar ad eum, qui me misit : vos autem benedicite Deum, et narráte ómnia mirabília ejus. Et cum hæc dixísset, ab aspéctu eórum ablátus est, et ultra eum vidére non potuérunt. Tunc prostráti per horas tres in fáciem, benedixérunt Deum : et exsurgéntes narravérunt ómnia mirabília ejus.

℟. Ingréssus Angelus ad Tobíam, salutávit eum, et dixit: Gáudium sit tibi semper. * Forti ánimo esto : in próximo enim est, ut a Deo curéris. ℣. Et respóndens Tobías, ait : Quale gáudium mihi erit, qui in ténebris sédeo, et lumen cœli non vídeo ? Forti. Glória Patri. Forti.

In secundo Nocturno.

Aña. Dixit autem Angelus : Apprehénde bránchiam piscis, et trahe eum extra aquas.

Aña. Obsecro te, Azaría frater, ut dicas mihi quod remédium habébunt ista, quæ de pisce serváre jussísti ?

Aña. Lúmina fel sanat, sed virtus cordis et jécoris diáboli expéllit potestátem.

℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini.
℟. De manu Angeli.

Sermo S. Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 1. in Dom. 15. de B. Tobia, qui est 226. de Temp.

Beatus Tobías, qui panem suum nóverat frángere esuriénti, mercédem célerem

mercenário præparat laboránti. Patiénter lectióne percépta, quæ nuper est recitáta, admirabámur patris, filiíque tractátum, quemádmodum Angelus monet, quem æstimábant terrénum sub cœlésti glória mercenárium. Ad hoc enim cæcitátis incúrrit exítium, ut Angelum susciperet médicum, qui divínis fácibus incénsus, sic anhelávit : Honésta est orátio cum jejúnio et eleemósyna. Orátio justi clavis est cœli. Ascéndit precátio, et descéndit Dei miserátio. Licet alta sit terra, altum cœlum, audit tamen Deus hóminis linguam, si mundam habet consciéntiam. Cum sénsibus lóquitur, si sit solus noster gémitus. Súfficit áuribus imber oculórum : fletus cítius audit, quam voces. Orátio invídi solet de áuribus propulsári. Erat patris et fílii ánima mea, dum esset propríetas membrórum, erat illis singuláris germánitas animórum. Fili, inquit, dimittámus istum hóminem, adjiciéntes ad mercédem plácitam, quia nobis multa ópere suo cóntulit bona : et rogáre cœpit mercenárium, ut mercédis suæ sumat efféctum. Frater, inquit, áccipe quod tuum est, et tunc vade salvus. Récipe mercédem tuam, quia mihi, et fílio meo bonam præbuísti misericórdiam. Tolle, ut dixi, médiam substántiam, quam cum fílio meo reportásti : nam grátia, quam tibi debémus, non potest ponderári. ℟. Interrogávi Tobias Angelum : De qua domo, aut de qua tribu es tu? Qui respóndens, ait ! * Ego sum Azarías Ananíæ magni fílius. ℣. Genus quæris mercenárii, an ipsum mercenárium qui cum fílio tuo eat ? Sed ne forte sollícitus sis. Ego sum.

Lectio v.

CONTINUO Angelus gaudet de cogitáta mercéde, qui missus fúerat gratis fácere pietátem. Tobis, inquit, vel Tobía, quid de mea mercéde satis supérflue cogitátis? Habéte quod vobis donávit Pater ille cœléstis. Ego minister sum curatiónis, ille est auctor sanitátis. Nescítis, cujus mercenárii ope pérfrui meruistis. Defúnctos captivitátis sepelíre non timuísti. Tobis, ascendérunt ad Dóminum ópera tua, quia, relícto prándio, reddidísti mórtuum sepultúræ. Ego Dómino medulláta íntuli sacrifícia pro venerábili sepultúra. Ego diréctus sum operárius fori cœléstis. Mórtuum sepelístis, et mortis acúleum non timuístis. Ipse sepúltus pro vobis voce tácita proclamávit. Probatiónis fúerat cæ-

citas oculórum, unde patiéntia tua clárius meruísset de cœléstibus ornaméntum. Ego sum Ráphael, unus ex septem Angelis, qui astámus ante claritátem Dei. Non indígeo fructu humánæ mercédis : dívitem me facit conversátio Majestátis. Dives est ille, qui me misit, gratis jussit impéndi, quod gratis ipse concéssit. Nec ipsum honórem gratiárum mihi deputétis, quia nihil meis víribus percepístis. Deum benedícite, et illi confitémini, et ipsum glorificáte, quia vobíscum fecit bona.

℟. Exívit Tobías, ut laváret pedes suos, et ecce piscis immánis exívit ad devorándum eum; qui expavéscens, clamávit voce magna, dicens : Dómine, invádit me. Et dixit ei Angelus : Apprehénde bránchiam ejus, et trahe eum ad te : *Exéntera hunc piscem, et cor ejus, et fel, et jecur repóne tibi : sunt enim necessária ad medicaménta utíliter. ℣. Attráxit autem Tobías piscem in siccum, et palpitáre cœpit ante pedes ejus, et ait Angelus ei. Exéntera.

Lectio vj.

SUBITO patefácto mystérii cœléstis honóre, voce Raphaélis Archángeli attóniti Tobis et Tobías, collápsi in terram proruérunt, vocem trémulam pénitus occultavérunt, quia vocem insólitam audiérunt. Quid metuístis, pater Tobis, filiúsque Tobía? Mercenárium habére cœléstem, et tamquam operárium locáre terréstrem? Celávit vobis Angelus nomen : Azarías sum, inquit, Ananíæ magni fílius; et non dixit : Ego sum Ráphael Angelus. Celávit in primo nómine dignitátem, ne fáceret locatóri terrórem. Si enim díceret : Ego sum Angelus, non esset Tobíæ mercenárius. Serváta est dígnitas nóminis, ut postrémo magnitúdo clarésceret dignitátis. Vidéte, charíssimi, quantum sit eleemósynæ méritum : Angelum méruit habére operárium. Vidétis quantum próficit mórtuos sepelíre, ut oblátio ejus per Angelum Raphaélem ad cœléstem ascénderet Majestátem. Vidétis, quia eleemósyna a morte líberat, et ipsa purgat peccáta facit purgatiónem oculórum, liberata ténebris peccatórum. Tobías in via sua dedúcitur, Sara tot viris contristáta per Angelum matrimónio copulátur.

℟. Ubi introíeris domum tuam, dixit Angelus Ráphael ad Tobíam, statim adóra Dóminum Deum tuum, et grátias agens ei, accéde

ad patrem tuum, et osculáre eum : * Statímque lini super óculos ejus ex felle isto piscis, quem portas tecum : Scias enim, quóniam mox aperiéntur óculi ejus, et vidébit pater tuus lumen cœli, et in aspéctu tuo gaudébit. ℣. Tolle tecum ex felle isto piscis : erit enim necessárium. Statímque. Glória Patri. Statímque.

In tertio Nocturno.

Aña. Est hic Sara Raguélis fília, quæ tibi conjúgio dábitur, et omnis substántia ejus.

Aña. Septem viros hábuit, quos dæmónium oppréssit : tímeo ne mihi símile contíngat.

Aña. Per tres dies oratióni cum uxóre tua vacábis, ut in sémine Abrahæ benedictiónem in fíliis consequáris.

℣. Apprehéndit Angelus Ráphael dæmónium. ℟. Et religávit illud in desérto superióris Ægypti.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 5.

In illo témpore : Erat dies festus Judæórum, et ascéndit Jesus Jerosólymam. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 17. *in Joannis* 5.

Mirum non esse debet a Deo factum miráculum : mirum enim esset, si homo fecísset. Magis gaudére, quam mirári debémus, quia Dóminus noster et Salvátor Jesus Christus homo factus est, quam quod divína inter hómines Deus fecit. Plus est enim ad salútem nostram, quod factus est propter hómines, quam quod fecit inter hómines ; et plus est, quod vítia sanávit animárum, quam quod sanávit languóres córporum moriturórum.

℟. Benedícite Deum cœli, dixit Angelus Ráphael, et coram ómnibus vivéntibus confitémini ei : * Quia fecit vobíscum misericórdiam suam. ℣. Ipsum benedícite, et cantáte illi, et narráte ómnia mirabília ejus. Quia. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viij.

Sed quia ipsa ánima non eum nóverat, a quo sanánda erat, et óculos habébat in carne, unde facta corporália vidéret ; nondum habébat sanos in corde, unde Deum laténtem agnésceret. Fecit quod vidéri póterat, ut sanarétur, unde vidéri non póterat. Ingréssus est locum, ubi jacébat magna multitúdo languéntium, cæcórũ, claudórum, aridórum.

℟. Tempus est ut revértar ad eum, qui me misit, dixit Angelus Ráphael : * Vos

autem benedícite Dóminum, et narráte ómnia mirabília ejus. ℣. Confitémini ei coram ómnibus vivéntibus, quia fecit vobíscum misericórdiam suam. Vos. Glória Patri. Vos.

Lectio ix.

Et cum esset médicus et animárum et córporum, et qui venísset sanáre omnes ánimas crediturórum, de illis languéntibus unum elégit quem sanáret, ut unitátem significáret. Si medióeri corde, et quasi humáno captu et ingénio considerémus faciéntem, et, quod ad potestátem pértinet, non magnum áliquid perfécit: et, quoad benignitátem, parum fecit. Tot jacébant, et unus curátus est, cum pósset uno verbo omnes erígere. Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Missus est Angelus Ráphael ad Tobíam et Saram, ut curáret eos. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.
2. Ingréssus Angelus ad Tobíam, salutávit eum, et dixit: Gáudium sit tibi semper.
3. Forti ánimo esto, Tobía: in próximo enim est, ut a Deo curéris.
4. Benedícite Deum cœli, et coram ómnibus vivéntibus confitémini illi, quia fecit vobíscum misericórdiam suam.
5. Pax vobis, nolíte timére: Deum benedícite, et cantáte illi.

Capitulum. *Tobiæ* 12.

Quando orabas cum lácrymis, et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas prándium tuum, et mórtuos abscondébas per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino.

Hymnus.

Christe, sanctórum decus Angelórum,
Rector humáni géneris et Auctor
Nobis sacrátum tribue benígnus
Scándere cœlum.

Angelum nobis médicum salútis
Mitte de cœlis Ráphael, ut omnes
Sanet ægrótos, paritérque nostros
Dírigat actus.

Hinc Dei nostri Génitrix María,
Totus et nobis chorus Angelórum
Semper assístat, simul et beáta
Cóncio tota.

Præstet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque sancti
Spíritus, cujus réboat in omni
Glória mundo. Amen.

℣. In conspéctu Angelórum

psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum Ráphael Angelus, qui asto ante Dóminum : vos autem benedícite Deum, et narráte ómnia mirabília ejús, allelúia.

Oratio.

Deus, qui beátum Raphaélem Archángelum Tobíæ fámulo tuo cómitem dedísti in via : concéde nobis fámulis tuis ; ut ejúsdem semper protegámur custódia, et muniámur auxílio. Per Dñum.

Ad Tertiam, Aña.

Ingréssus Angelus.

Capit. Quando orábas.

℟. br. Stetit Angelus* Juxta aram templi. Stetit. ℣. Habens thuríbulum áureum in manu sua. Juxta. Glória Patri. Stetit. ℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. ℟. De manu Angeli.

Ad Sextam, Aña.

Forti ánimo.

Capit. *Tobiæ* 12. *c*

Et nunc misit me Dóminus, ut curárem te, et Saram uxórem fílii tui a dæmónio liberárem. Ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem, qui astámus ante Dóminum.

℟. br. Ascéndit fumus arómatum * In conspéctu Dómini. Ascéndit. ℣. De manu Angeli. In. Glória Patri. Ascéndit. ℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Nonam, Aña.

Pax vobis.

Capit. *Tobiæ* 12. *d*

Tempus est ut revértar ad eum, qui me misit : vos autem benedícite Deum, et narráte ómnia mirabília ejus.

℟. br. In conspéctu Angelórum * Psallam tibi, Deus meus. In. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo. Psallam. Glória Patri. In. ℣. Adoráte Deum. ℟. Omnes Angeli ejus.

In ij. Vesp. Añæ et Capit. de Laud. Psalmi de Dñica. 134. et loco ult., Ps. Confitébor tibi... quóniam. 149.

Hymnus ut in j. Vesp.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.

Ad Magnificat, Aña.

Princeps gloriosíssime Ráphael Archángele, esto memor nostri : hic, et ubíque semper precáre pro nobis Fílium Dei.

DIE XXX. OCTOBRIS.

In Festo B. Alphonsi Rodriguez, Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

Oratio.

Deus, fortitúdo fragílium et humílium celsitúdo, qui fámulum tuum Alphónsum jugi mortificatiónis stúdio, et exímiæ humilitátis laude claréscere voluísti : da ut, ejus imitatióne, carne mortificáti, et in húmili crucis Fílii tui sequéla fidéliter perseverántes, glóriam consequámur ætérnam. Qui tecum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Alphonsus Ródriguez Dídaco patre mercatóre Segóviæ in Hispánia natus, ab ipsa jam pueritia egrégium futúræ sanctitátis spécimen exhíbuit. Piis enim paréntum curis studióse obsecútus, sacerdótibus ad aram operántibus in primis religiosíssime inservíre, et sanctíssimam Dei Matrem impénse cólere puérulus adhuc in delíciis hábuit. Complútum ad lítteras addiscéndas missus, haud multo post, ob mortem patris, ad mercatúram faciéndam revocátus a matre, eáque hortánte, honestíssimæ puéllæ fœdere nuptiáli est junctus. Interim tamen quæ Dei sunt sollícite quærens, piis opéribus exércitam vitam duxit. Verum ad majóra vocátus a Deo, ut uxóre et bina ex ea suscépta prole orbátum morte se vidit, negotiatióni, terrenísque ómnibus valedícere, et perfectióris vitæ currículum iníre constítuit. Quare totíus vitæ máculis sacra exomológesi diligentíssime detérsis, oratióni, divinárum rerum contemplatióni, vigíliis, jejúniis, flagellatiónibus, omníque austeritátum géneri, ut mórtuus córpore, spíritu víveret, se pénitus addíxit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Cum autem in via christiánæ perfectiónis tam strénue et felíciter progrederétur Alphónsus, adhuc tamen ut árctius Deo firmiúsque adhæréret, de religióso áliquo institúto amplecténdo cogitáre cœpit. Qua in deliberatióne, cum ex visu quodam se ad Societátem Jesu vocári intellexísset, in litterárum vero stúdiis se parum aut nihil profecísse sciret, ut in húmili inserviéntium gradu in eámdem Societátem admitterétur, instánter pétiit, et obtínuit. Virtútes ejus in religiósæ vitæ palæstra splendídius eluxére : mira imprímis humílitas et obediéntia, sui ipsíus et mundi contémptus, oratiónis stúdium, paupertátis amor, præceptórum exactíssima observátio. Ad

puritátis præsídium adjécit sénsuum custódiæ córporis étiam cruciátus. Per annos ámplius quadragínta gravíssimis infirmitátibus invícta patiéntia tolerátis, accéssit malórum spirítuum in eum immánis furor et pugna. Eórum tamen astus et ímpetus beatíssimæ Vírginis ope, cujus aspéctu et allóquio idéntidem recreabátur, fortis illúsit semper atque protrívit.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Erga próximum charitáte fervens, animárum salútem, quantum in ipso erat, studióse curávit, necdum précibus, sed et piis adhortatiónibus, et salutáribus consíliis, præsértim in adventántibus ad jánuam, cujus per annos ámplius trigínta, máximo humilitátis, patiéntiæ et charitátis exémplo, in Majoricénsi collégio custos fuit: imo étiam scriptis plúribus cœlésti plane sapiéntia refértis non léviter promóvit. In Deíparam Vírginem, præcípue sub título Immaculátæ Conceptiónis, quam ardénti flagráret amóre, ac pietátis sensu, et quam large ab ea vicíssim remunerátus fúerit, vix dici potest. Rosárii, quod a púero didícerat, globórum assídua contrectátio dígitis callum indúxerat, ut post ejus mortem compértum fuit. Nihil ei jucúndius, quam Missæ Sacrifício inservíre: quo témpore Christus Dóminus ei se intérdum viséndum præbuit. Altíssimæ contemplatiónis dono et lacrymárum, perpétua cum Deo consuetúdine, qua in ipsum alienáta a sénsibus mente sæpe rapiebátur, prophetíæ spíritu, curatiónum grátia, aliísque divínis munéribus, et méritis plenus, voluntáriis étiam castigatiónibus, diútinis infirmitátibus et sénio conféctus, peregrinatiónis suæ finem tandem adésse sensit. Quare Sacraméntis munítus, sanctíssimis Jesu et Maríæ nomínibus suavíssime pronuntiátis, obdormívit in Dómino, incipiénte pervigílio Sanctórum ómnium, anno ætátis suæ octogésimo sexto, religiónis quadragésimo sexto, salútis millésimo sexcentésimo décimo séptimo, in Palménsi Majóricæ collégio. Funus utriúsque Cleri, prócerum, et totíus ferme civitátis frequéntia honestátum, statim mirácula subsecúta sunt. Quibus tum virtútibus, tum miráculis rite probátis, Leo Duodécimus Póntifex Máximus, anno Jubilæi millésimo octingentésimo vigésimo quinto, illum so-

lémni ritu Beatórum fastis descripsit. ℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang., Nolíte timére, ij. loco. lxxxviij.

DIE XXXI. OCTOBRIS.

In Festo S. Wolfgangi, Episc. Ratisbonensis.

Duplex.

Pro tota Germania.

Omnia de Comm. Conf. Pont. liij. præter seq.

Oratio.

Deus, qui nobis ætérnæ salútis beátum Wolfgángum Epíscopum et minístrum tribuísti : præsta quæsumus ; ut quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Wolfgangus nóbili in Suévia génere prognátus, rerum exterárum fuit et sui contémptor egrégius : solum ex ánimo Deum quærens, honóres amplíssimos ab Henríco Trevirénsium Epíscopo sibi oblátos recusávit, illóque demórtuo, pollicitatiónibus aliórum contémptis, monásticam tandem vitam, cujus semper desidério flagráverat, est ampléxus. Sacris Ordínibus a beáto Udalríco initiátus, cum in Pannóniam prædicándi Evangélii causa se prius contulísset, propter conjúnctam in eo exímia cum pietáte prudéntiam, Othónis Imperatóris stúdio, totiúsque Cleri et pópuli acclamatióne, Ecclésiæ Ratisbonénsi rite præfícitur. ℟. Invéni David.

Lectio v.

Suscepto Episcopátus múnere, gregem Dómini verbo pavit, et exémplo, sanctissimísque Ecclésiam temperávit institútis. Monastério sancti Emmeráni, quod jam diu Epíscopi administráverant, restitútis provéntibus, magno illíus bono, insígnem virum Romuáldum præpósuit. Sanctimoniálium cœnóbium, quod ipse fundáverat, tam sancte instítuit, ut collápsa in áliis disciplína eo exémplo sit fácile restauráta, novóque pietátis odóre capta Brígida, Baváriæ Ducis fília, Sponsum Christum secúta ad sacras se Vírgines aggregávit. Bohémis, quo amplióra apud illos fides increménta cáperet, contémpto suæ Ecclésiæ detriménto, rejéctis aliórum consíliis, próprium dari Epíscopum libentíssime permísit. ℟. Pósui.

Lectio vj.

Egregiam viri sanctitátem comprobárunt energú-

meni, et váriis languóribus opprèssi, quos precatióne sanávit. Divíno afflátus instínctu, sanctum Henrícum Imperatórem regnatúrum, fratrem ipsíus Brunónem ad Episcopátum promótum iri, e soróribus álteram Regínam, Abbatíssam álteram fore prædíxit. Dénique cum vigínti et ámplius annis in séduli Pastóris múnere perāctis, extrémum sibi diem imminére intellígeret, quæ ex usitáta liberalitáte supérerant, per manus páuperum præmísit, sacræque Eucharistíæ Viático præmunítus, in sancti Othmári æde, uti divínitus ántea futúrum accéperat, sanctíssimam vitam pari morte conclúsit, Ratisbónæ in templo sancti Emmeráni sepúltus.

℟. Iste est qui ante.

In iij. Noct. Homilia in Evang., Vigiláte, de Comm. ij. loco. lxvj.

OFFICIUM

Patrocinii B. M. V.

Duplex majus.

Pro omnibus Hisp. Regi subjectis recitandum aliqua die Dom. Novembris ab Ordinario loci eligenda.

Omnia ut in Festis B. M. cxliv. etiam Lect. trium Nocturnorum.

In Aña ad Magnificat in j. Vesp. et in ℟. vij. ad Matutinum, loco Tuam sanctam festivitátem, dicitur: Tuum sanctum Patrocínium.

Et fit com. Dñicæ in utrisque Vesp. et Laud.

DIE XIII. NOVEMBRIS.

In Festo sancti Stanislai Kostkæ, Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

In Hymn. Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

Deus, qui inter cætera sapiéntiæ tuæ mirácula étiam in ténera ætáte matúræ sanctitátis grátiam contulísti: da, quæsumus; ut, beáti Stanisłái exémplo, tempus instánter operándo rediméntes, in ætérnam íngredi réquiem festinémus. Per Dóminum.

In j. Noct. Lectiones de Script. occurr. Si dicendæ sint propriæ, Justus si morte, de Comm. j. loco. lxxvj.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Stanislaus, Senatória Kostkárum gente ortus in Polónia, quam olim esset milítiam secutúrus, nomen Jesu prænuntiávit, paritúræ matris grémio divínitus inscríptum. Virginitátem adhuc puer ita cóluit, ut patérna in mensa si quid minus pudíce dictum audísset, præ horróre exánimis corrúeret. Ad Viennénse in

Austria seminárium studiórum causa missus, non minus exémplo sodálibus, quam veneratióni fuit. Coáctus inde in lutheráni hóspitis ædes migráre, ibíque a Paulo fratre ad liberiórem vitam omni étiam asperitátum génere incitátus, domésticum bellum toto biénnio constantíssime sustínuit : ad ætérna se, non ad cadúca natum affírmans. Itaque únicum illi erat rerum cœléstium desidérium, perpétua cum Deo consuetúdo, cultus Deíparæ ádeo tener, ut Matrem suavíssime appelláret.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Quotidianæ fratris vexatióni crebra ipse jejúnia, flagélla, aliósque insóntis corpúsculi cruciátus adjíciens, lethálem in morbum íncidit. Quo ingravescénte, cum dæmonem, horréndi canis spécie insiliéntem, signo crucis ter fugásset, sacrum Viáticum, quod in hærética domo decúmbens frustra ab homínibus petébat, ab Angelis accépit. Mox ad púeri Jesu compléxum a beatíssima ejus Matre cómiter admíssus, ac Societáti jussus nomen dare, súbito conváluit. Sed cum áditum ad illam patris timor in Germánia præclúderet, peregríni hábitu solus, pedes, mendícus fugam arrípuit, certus non sístere, nisi voti compos fiat. Iter non uno Dei benefício prósperum fuit. Nam præter ália, Pauli prófugum fratrem jam assequéntis equi, immísso divínitus torpóre, constitérunt. Et Stanisláus Angelórum pane íterum angélico ministério reféctus, post duodécies centéna pássuum míllia, tandem Romæ in Societátem Jesu a sancto Francísco Bórgia generáli Præpósito méruit cooptári.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Tironis eméritis virtútes in religiósæ vitæ palæstra splendídius eluxére : cháritas præsértim erga Deum, in quem assídue alienáta a sénsibus mente rapiebátur. Inde illi fácies semper accénsa, nonnúnquam rádians; perénnes lácrymæ ; ardor péctoris tantus, ut média quoque híeme foret ingésta idéntidem gélida temperándus. Itaque amóre vérius, quam febri, æstuans, die assúmptæ in cœlum Vírgini sacro ad ejus triumphálem pompam própius, ut optáverat, spectándam, ab ipsa, beatárum Vírginum choro stipáta, vocátus est ex Quirináli domo probatiónis, anno innocéntis vitæ décimo octávo, óperum plénior quam diérum. Multis post óbitum

miráculis in sua præsértim Polónia enituit; cujus armis contra formidábiles Turcárum exércitus spectábilis e cœlo áffuit non semel, et civitátes álias peste, álias incéndio liberávit. Quámobrem Clemens Décimus eum inter primários totíus regni Patrónos constítuit: Benedíctus vero Décimus tértius (quod a Cleménte Undécimo jam pridem fúerat decrétum) in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Obláti sunt Jesu párvuli, ut manus eis impóneret. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

In Psalm. 118.

QUID párvulus, nisi húmilis? Hæc sunt mirabília testimónia tua, Dómine, quæ scrutáta est ánima párvuli hujus; et ídeo invénit, quia humiliátus est, et párvulus factus est. Quis enim facit mandáta tua, sicut faciénda sunt, id est, ex fide, quæ per dilectiónem Dei operátur, nisi ejus in corde per Spíritum sanctum ipsa diléctio diffundátur? Hoc étiam iste párvulus confitétur: Os meum, inquit, apérui, et attráxi spíritum, quia mandáta tua desiderábam. Quid desiderábat, nisi fácere mandáta divína? Sed non erat, unde fáceret infírmus fórtia, et párvulus magna. Apéruit os, confitens quod per se ipse non fáceret, et attráxit unde fáceret.

℟. Iste est qui ante.

Lectio viij

JUNIOR sum ego, inquit, et contémptus: justificatiónes tuas non sum oblítus. Non sicut inimíci mei, qui oblíti sunt verbórum tuórum. Vidétur autem minor ætáte non oblítus justificatiónes Dei, dolére, pro inimícis suis ætáte majóribus, qui oblíti sunt. Nam quid est: Júnior ego non sum oblítus, nisi, illi majóres oblíti sunt? Sed contémptum se dicit hic júnior: ídeo factus est major; quia ignobília et contemptibília mundi elégit Deus, et ea, quæ non sunt, tamquam sint, ut ea, quæ sunt, evacuéntur. Et ecce sunt novíssimi, qui erant primi, et primi, qui erant novíssimi.

℟. Sint lumbi.

Lectio ix.

ISTE autem júnior non est oblítus, quia non suam vóluit habére justítiam, sed Dei; de qua étiam nunc dicit: Justítia tua, justítia in ætérnum. Propter hanc passus est persecutiónem júnior

a majóre, ut díceret júnior quod séquitur : Tribulátio et necéssitas invenérunt me; mandáta tua meditátio mea est. Sæviant, persequántur, dum tamen mandáta Dei non relinquántur, et ex ipsis mandátis étiam qui sæviunt, diligántur. Intelléctum da mihi, et vivam. Intelléctum poscit iste júnior ; quem si non habéret, non super senióres intellígeret. Sed cum poscit in tribulatióne et necessitáte, quo intélligat, quam sit contemnéndum, quod ei possunt auférre persequéntes inimíci, a quibus se dicit esse contémptum.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XXVI. NOVEMBRIS.

In Festo S. Silvestri Abbatis. Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxiij præter seq.

Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus, Dómine, beáti Silvéstri Abbátis comméndet; ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

SILVESTER, Auximi in Picéno nóbili género ortus, statim puerílem ætátem lítteris ac bonis móribus mirífice exornávit. Adoléscens Bonóniam ad stúdia jurisprudéntiæ missus a patre, cum sacris lítteris a Deo mónitus dedísset óperam, paréntis incúrrit indignatiónem, quam æquo ánimo toto decénnio pértulit. Ob egrégiam ejus virtútem a canónicis cathedrális Auximánæ Ecclésiæ sócius honóris eléctus est, in quo múnere pópulo oratiónibus, exémplo et conciónibus opem tulit. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

INTER funus nóbilis cujúsdam defúncti, in apérto túmulo formósi viri suíque propínqui defórme cadáver conspíciens : Ego, inquit, sum, quod hic fuit ; quod hic est, ego ero. Et mox, peracto fúnere, illa sibi Dómini occurrénte senténtia : Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me, in solitúdinem majóris perfectiónis stúdio secéssit, ibíque vigíliis, oratiónibus, jejuniísque déditus, crudas tantum herbas in cibum sæpius adhíbuit. Ut autem magis latéret hómines, várias mutávit sedes; ac demum pervénit ad montem Fanum, locum quamvis prope Fabriánum, eo tamen témpore desértum, ibíque in honórem sanctíssimi Patris Benedícti templum eréxit, congre-

gationísque Silvestrinórum fundaménta jecit, sub régula et hábitu in visióne sibi ab eódem Sancto osténsis. ℟. Amávit eum.

Lectio vj.

At ínvidens sátanas váriis terróribus illíus mónachos turbáre nitebátur, noctu monastérii jánuas hostíliter invádens. Sed vir Dei hostis ímpetum ita représsit, ut mónachi in sancto Institúto magis confirmaréntur, ac Patris sanctitátem agnóscerent. Spíritu prophetíæ, aliísque donis enítuit. Quæ ut semper profúnda humilitáte conservávit, ita contra se dæmonis invídiam concitávit, a quo præceps actus per scalas oratórii, et prope interiméndus, præsentíssimo Vírginis benefício incolumitáti rédditus est. Quod benefícium perpétua et singulári in illam pietáte commendávit ad últimum usque vitæ spíritum, quem fere nonagenárius, sanctitáte et miráculis clarus, Deo réddidit, anno salútis millésimo ducentésimo sexagésimo primo, sexto Kaléndas Decémbris. ℟. Iste homo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 19.

In illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

In natali S. Benedicti.

Duo sunt órdines electórum in judício futúri: unus judicántium cum Dómino, de quibus hoc loco mémorat, qui reliquérunt ómnia, et secúti sunt illum: álius judicandórum a Dómino, qui non quidem ómnia sua páriter reliquérunt, sed de his tamen quæ habébant, quotidiánas dare eleemósynas, Christi paupéribus curábant: unde et auditúri sunt in judício: Veníte, benedícti Patris mei, possidéte præparátum vobis regnum a constitutióne mundi. Esurívi enim, et dedístis mihi manducáre: sitívi, et dedístis mihi bíbere. ℟. Iste est qui.

Lectio viij.

Sed et reprobórum duos ibi futúros órdines, Dómino narránte, comperímus: unum eórum qui fídei christiánæ mystériis initiáti, ópera fídei exercére contémnunt, quibus in judício testátur: Discédite a me, maledícti, in ignem ætérnum, qui præparátus est diábolo et ángelis ejus: esurívi enim, et non dedístis mihi manducáre: álterum eórum qui fidem et

mystéria Christi vel nunquam suscepére, vel suscéptam per apostásiam deseruére: de quibus dicit: Qui autem non credit, jam judicátus est, quia non credit in nómine unigéniti Fílii Dei.

℟. Sint lumbi.

Lectio ix. de S. Petro, cujus commem. in Laud. Si autem transferatur, dicitur Lect. seq.

Lectio ix.

VERUM his cum timóre et pavóre débito paulísper commemorátis, ad lætíssima pótius Dómini et Salvatóris nostri promíssa convertámus audítum. Videámus quæ tantæ grátia pietátis, non ætérnæ tantúmmodo vitæ præmia suis sequácibus, sed et præséntis múnera pollicétur exímia. Et omnis, inquit, qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros, propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Qui enim terrénis afféctibus sive possessiónibus pro Christi discipulátu renuntiáverit, quo plus in ejus amórem profécerit, eo plures invéniet, qui se intérno suscípere afféctu, et suis gáudeant sustentáre substántiis.

Te Deum laudámus. 17.

DIE XXVII. NOVEMBRIS.

In Festo B. Leonardi a Portu Mauritio, Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. lxxiij. præter seq.

In Hymno, Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

DEUS, qui ad obstináta peccatórum corda per evangélicam prædicatiónem ad pœniténtiam flecténda, beátum Leonárdum Confessórem tuum admirábilem sanctitáte et invícto dicéndi róbore suscitásti: da, quæsumus; ut contritiónis lácrymas, ad quas ob duritiam cordis nostri sine te promovéri non póssumus, per ejus preces ac mérita consequámur. Per Dñum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

BEATUS Leonárdus a Portu Mauritio, in ora Ligústica Itáliæ, piis paréntibus natus, étiam a prima pueritia mirífica quadam propensióne ad pietátem porténdit indícia futúræ sanctitátis. Quæ multo clarióra deínde ejus in adolescéntia eluxérunt, cum Romam proféctus in collégio Románo stúdiis litterárum, ac philosophíæ óperam dedit. Ita enim in illa scholárum celebritáte est versátus ut dum ingé-

nii exercitatióne némini concéderet, innocéntia morum, austeritáte vitæ, contémptu sui, stúdio rerum divinárum omnes antecéderet, ádeo ut in adolescénte alter Aloysius Gonzágua collégio illi rédditus viderétur. His pósitis fundaméntis, ad consummándum sanctitátis opus quod ædificáre cœperat, inter sodáles Caravitános adléctus, dum de more illíus sodalítii totus esset in navánda ópera apostólicis Urbis concionatóribus, captus apostolátus sanctitáte, nihil magis in votis habére cœpit, quam se totum proximórum salúti dedicáre. Ad quod vitæ genus quo facílius formarétur, terrénis ómnibus abdicátis, in famíliam Fratrum Minórum reformatórum Institúti rigidióris ingréssus est. Hic, quámdiu vixit, nunquam a summa sanctitáte est visus abésse. Admiránda in doméstícis légibus servándis vigilántia, singuláre oratiónis stúdium, exímius in Jesum atque Deíparam amor, assídua in affligtándo córpore acérbitas, ardens in próximos cháritas, summa in omni virtútum laude ánimi demíssio, eum absolútum sanctitátis exémplar constituébant.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Ex hac virtútis schola, suscépto sacerdótio, atque theológicis stúdiis ad prædicatiónem formátus, urgénte in próximos charitáte, tamquam e cárcere ad cursum ad lucrándas ánimas aggréssus, tanta contentióne apostolátum suscépit, ut, conátibus impar ejéctu sánguinis, apostólicis labóribus in ipso prædicatiónis exórdio abstinére ei fúerit necésse. Hoc ex morbo, quinto post anno, Deíparæ ope relevátus, ad prístinam contentiónem ita se renovávit, ut prodígii loco haberétur, in corpúsculo ádeo gráviter affécto, inédia, vigíliis, maceratiónibus semper extenuáto, tantam inésse firmitátem. Hoc in vitæ génere nunquam nec periculis detérritus, nec labóribus defatigátus, annos quátuor supra quadragínta perseverávit; quanta cum animárum utilitáte declárant Itáliæ regiónes, admirábili ejus dicéndi vi, qua vel obstinatíssimos quosque pervincébat, ad religiónis stúdium revocátæ; ac urbs Roma præcípue, quæ conciónibus ejus, ad quas étiam Benedíctus Décimus quartus intérfuit, ádeo ad virtútes exársit, ut fructus adhuc perénnent admirándi illíus

apostolátus. Nec vero, dum exterórum salúti consulébat, suos obliviscebátur: nam, benefício Cosmæ Tértii, in solitúdine Etrúriæ comparáta ea domo, in quam ipse sese a prædicatióne recípere ad sancti Ignátii exercítia solébat, auctor fuit iis, qui árctius Deo adhærére vellent, ut eo secéderent, ibíque, juxta leges ab ipso cónditas, et a Cleménte Undécimo probátas, secréti a pópulo, asperióri vitæ génere uteréntur.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

IDEM plura sodalítia Urbis excóluit, atque illud præcípue sanctíssimi Cordis Jesu, quod est in sancti Theodóri templo; in iis multa instítuit, quibus in Christum atque in Deíparam honos mirífice est auctus. Horum dulcíssima nómina in ore habébat semper, et tamquam præsídia certa salútis præ fóribus domórum palam proponénda curábat. Passiónis Domínicæ meditándæ stúdium propagávit, sacéllis in amphitheátro Flávio ædificátis, ad quæ cruciátus Christi crucem ad Calvárium bajulántis recoleréntur. Ab eo étiam perpétua Sacraménti Eucharístici adorátio præcípuis in Itáliæ úrbibus est constitúta. His ígitur aliísque admirándis virtútum méritis matúrus cœlo, postquam et prophetíæ dono, et miraculórum virtúte Deus sanctitátem servi sui confirmásset, cum tempus appropinquáret retributiónis, ut Benedícto Décimo quarto fidem præstáret, cui núspiam nisi Romæ se moritúrum promíserat, ex prædicatióne Bononiénsi, ad quam ab eódem fúerat missus, in Urbem revérsus, labóribus fractus, morbo tentári cœpit; quo cum defíceret, Ecclésiæ Sacris expiátus, et postréma salútis mónita Frátribus suis dedísset, anno ætátis suæ quinto et septuagésimo sanctíssime obdormívit in Dómino, die vigésima sexta Novémbris, in cœnóbio sancti Bonaventúræ, ubi nunc ejus corpus cólitur; eíque Pius Sextus, qui vivéntem magno honóre habúerat, absolúto prius rite de virtútibus et miráculis servi Dei judício, anno ab ejus óbitu quadragésimo quinto, Beatórum honóres, Offícium et Missam decrévit.

℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi. lxxxij.

OFFICIUM

DE SS. SACRAMENTO.

Quod Feria v. cujusque Hebdomadæ, extra tempus

Adventus, Quadrag., et Vigiliarum, non impedita Officio ix. Lect., etiam translato, fieri potest sub ritu Semid. ab omnibus, qui in Regnis suæ Majestatis, Dominiis, ac Statibus hereditariis Augustissimæ Domus Austriacæ ad Horas Canonicas tenentur, ex concessione Clementis XI.

Ad Vesperas, Añæ.

1. Sacérdos in ætérnum * Christus Dóminus secúndum órdinem Melchísedech, panem et vinum óbtulit. Ps. Dixit Dóminus. 134.

2. Miserátor Dóminus * escam dedit timéntibus se in memóriam suórum mirabílium. Ps. Confitébor. 134.

3. Cálicem * salutáris accípiam, et sacrificábo hóstiam laudis. Psalm. Crédidi. 138.

4. Sicut novéllæ olivárum, * Ecclésiæ fílii sint in circúitu mensæ Dómini. Ps. Beáti omnes. 143.

5. Qui pacem * ponit fines Ecclésiæ, fruménti ádipe sátiat nos Dóminus. Psalm. Lauda Jerúsalem Dóminum. 155.

Capit. 1. *Cor.* 11. *e*

FRATRES, Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem.

Hymnus.

PANGE, lingua, gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinísque pretiósi,
Quem in mundi prétium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit géntium.
Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátus
Miro clausit órdine.
In suprémæ nocte cœnæ
Recúmbens cum frátribus,
Observáta lege plene
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.
Verbum caro, panem verum
Verbo carnem éfficit:
Fitque sanguis Christi merum:
Et si sensus déficit,
Ad firmándum cor sincérum
Sola fides súfficit.
Tantum ergo Sacraméntum
Venerémur cérnui:
Et antíquum documéntum
Novo cedat rítui:
Præstet fides suppleméntum
Sénsuum deféctui.
Genitóri, Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedíctio:
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio. Amen.

℣. Panem de cœlo præstitísti eis. ℟. Omne delectaméntum in se habéntem.

Ad Magnificat Aña.

O quam * suávis est, Dómine, spíritus tuus, qui ut dulcédinem tuam in fílios demonstráres, pane suavíssimo de cœlo præstito, esuriéntes reples bonis, fastidiósos dívites dimíttens inánes.

Oratio.

DEUS, qui nobis sub Sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquísti: tríbue, quæsumus; ita nos Córporis et Sánguinis tui sacra mystéria venerári, ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis.

Ad Complet., et per Horas in fine Hymnorum dicitur:

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum, Invitat.

Christum Regem adorémus dominántem Géntibus, * Qui se manducántibus dat spíritus pinguédinem. Ps. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

SACRIS solémniis juncta sint gáudia,
Et ex præcórdiis sonent præcónia;
Recédant vétera, nova sint ómnia,
Corda, voces, et ópera.

Noctis recólitur cœna novíssima,
Qua Christus créditur agnum et ázyma
Dedísse frátribus, juxta legítima
Priscis indúlta pátribus.

Post agnum typicum, explétis épulis,
Corpus Domínicum datum discípulis,
Sic totum ómnibus, quod totum síngulis,
Ejus fatémur mánibus.

Dedit fragílibus córporis férculum,
Dedit et trístibus sánguinis póculum,
Dicens: Accípite quod trado vásculum,
Omnes ex eo bíbite.

Sic sacrifícium istud instítuit,
Cujus offícium commítti vóluit
Solis Presbyteris, quibus sic cóngruit,
Ut sumant, et dent céteris.

Panis angélicus fit panis hóminum,
Dat panis cœlicus figúris términum:
O res mirábilis! mandúcat Dóminum
Pauper, servus, et húmilis.

Te, trina Déitas únaque, póscimus,
Sic nos tu vísita, sicut te cólimus:
Per tuas sémitas duc nos quo téndimus,
Ad lucem quam inhábitas. Amen.

In primo Nocturno.

Aña. Fructum salutíferum * gustándum dedit Dóminus mortis suæ témpore. Psalm. Beátus vir. 3.

Aña. A fructu * fruménti et vini multiplicáti fidéles in pace Christi requiéscunt. Ps. Cum invocárem. 158.

Aña. Communióne cálicis, * quo Deus ipse súmitur, non vitulórum sánguine, congregávit nos Dóminus. Psalm. Consérva me, Dómine. 10.

℣. Panem cœli dedit eis. ℟. Panem Angelórum manducávit homo.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. j. Immolábit hædum multitúdo filiórum Israel ad vésperam Paschæ : * Et edent carnes, et ázymos panes. ℣. Pascha nostrum immolátus est Christus : ítaque epulémur in ázymis sinceritátis et veritátis. Et.

℟. ij. Comedétis carnes, et saturabímini pánibus : * Iste est panis, quem dedit vobis Dóminus ad vescéndum. ℣. Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. Iste.

℟. iij. Respéxit Elías ad caput suum subcinerícium panem : qui surgens comédit et bibit : * Et ambulávit in fortitúdine cibi illíus usque ad montem Dei. ℣. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Aña. Memor sit Dóminus * sacrifícii nostri, et holocáustum nostrum pingue fiat. Ps. Exáudiat. 15.

Aña. Parátur nobis * mensa Dómini advérsus omnes qui tríbulant nos. Ps. Dóminus regit me. 33.

Aña. In voce exultatiónis résonent epulántes in mensa Dómini. Ps. Quemádmodum desíderat. 68.

℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti. ℟. Et de petra, melle saturávit eos.

MENS. SEPT. ET OCT.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de Sacraméntis.

Lectio iv.

Lib. 4. c. 4.

Auctor Sacramentórum quis est, nisi Dóminus Jesus ? De cœlo ista Sacraménta venérunt. Consílium enim omne de cœlo est. Vere autem magnum est et divínum miráculum, quod pópulo pluit Deus manna de cœlo ; et non laborábat pópulus, et manducábat. Tu forte dicis : Meus panis est usitátus. Sed panis iste, panis est ante verba Sacramentórum : ubi accésserit consecrátio, de pane fit caro Christi. Hoc ígitur adstruámus : Quómodo potest, qui panis est, corpus esse Chri-

sti? Consecratióne. Consecrátio ígitur quibus verbis est, et cujus sermónibus? Dómini Jesu. Nam réliqua ómnia quæ dicúntur, laudem Deo déferunt: orátio præmíttitur pro pópulo, pro régibus, pro céteris: ubi venítur, ut conficiátur venerábile Sacraméntum, jam non suis sermónibus sacérdos, sed útitur sermónibus Christi.

℟. Cœnántibus illis, accépit Jesus panem, et benedíxit, ac fregit, dedítque discípulis suis, et ait: * Accípite, et comédite: hoc est corpus meum. ℣. Dixérunt viri tabernáculi mei: Quis det de cárnibus ejus, ut saturémur? Accípite.

Lectio v.

Ergo sermo Christi hoc cónficit Sacraméntum. Quis sermo Christi? Nempe is, quo facta sunt ómnia. Jussit Dóminus, et factum est cœlum: jussit Dóminus, et facta est terra: jussit Dóminus, et facta sunt mária: jussit Dóminus, et omnis creatúra generáta est. Vides ergo quam operatórius sit sermo Christi. Si ergo tanta vis est in sermóne Dómini Jesu, ut incíperent esse quæ non erant, quanto magis operatórius est, ut quæ erant, in áliud commuténtur? Cœlum non erat, mare non erat, terra non erat. Sed audi dicéntem: Ipse dixit, et facta sunt: ipse mandávit, et creáta sunt. Ergo tibi ut respóndeam, non erat corpus Christi ante consecratiónem: sed post consecratiónem dico tibi, quod jam corpus est Christi. Ipse dixit, et factum est: ipse mandávit, et creátum est.

℟. Accépit Jesus cálicem, postquam cœnávit, dicens: Hic calix novum testaméntum est in meo sánguine: * Hoc fácite in meam commemoratiónem. ℣. Memória memor ero, et tabéscet in me ánima mea. Hoc.

Lectio vj. *Cap.* 5.

Jam redi mecum ad propositiónem meam. Magnum quidem et venerábile, quod manna Judæis pluit e cœlo. Sed intéllige, quid est ámplius, manna de cœlo, an Corpus Christi? Corpus Christi útique, qui auctor est cœli. Deínde, manna qui manducávit, mórtuus est: qui manducáverit hoc corpus, fiet ei remíssio peccatórum, et non moriétur in ætérnum. Ergo non otióse, cum áccipis, tu dicis, Amen: jam in spíritu cónfitens, quod accípias Corpus Christi. Dicit tibi sacérdos, Corpus Christi: et tu dicis, Amen, hoc est, verum. Quod confitétur lingua, téneat afféctus.

℟. Ego sum panis vitæ : patres vestri manducavérunt manna in desérto, et mórtui sunt : * Hic est panis de cœlo descéndens, ut si quis ex ipso mandúcet, non moriátur. ℣. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi : si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Hic. Glória Patri. Hic.

MENSE NOVEMBRI.

Sermo S. Cyrílli Epíscopi Jerosolymitáni.

Lectio iv.

Catech. Mystag. 4.

Ipsa beáti Pauli doctrína abúnde sufficere vidétur, ut certam vobis de divínis mystériis fidem fáciat, quibus digni rédditi, concorpórei, ut ita dicam, et consanguínei Christi facti estis. Ipse enim modo clamábat, quod in nocte, qua tradebátur Dóminus noster Jesus Christus, accípiens panem et grátias agens, fregit, et dedit discípulis suis, dicens: Accípite, et manducáte : hoc est corpus meum. Et accípiens cálicem, et grátias agens, dixit : Accípite et bíbite: hic est sanguis meus. Cum ígitur ipse de pane pronuntiáverit, ac díxerit : Hoc est corpus meum : quis audébit deínceps ambígere? Et cum idem ipse tam asseveránter díxerit : Hic est sanguis meus : quis unquam dubitáverit, ut dicat non esse ejus sánguinem? ℟. Cœnántibus.

Lectio v.

Aquam olim in vinum convértit in Cana Galilææ, quod habet quamdam cum sánguine propinquitátem : et eum parum dignum existimábimus, cui credámus quod vinum in sánguinem transmutárit? Ad eas núptias, quibus córpora copulántur, vocátus, præter opiniónem ómnium hoc fecit miráculum : et non multo magis sic eum corpus et sánguinem suum fruénda nobis donásse persuásum fírmiter habébimus, ut ea cum omni certitúdine tamquam corpus ipsius et sánguinem sumámus? Nam in spécie panis dat nobis corpus, et in spécie vini dat nobis sánguinem : ut, cum súmpseris, gustes corpus et sánguinem Christi, factus ejúsdem córporis et sánguinis párticeps. Sic enim effícimur Christíferi, hoc est, Christum in corpóribus nostris feréntes, cum corpus ejus et sánguinem in membra nostra recípimus : sic secúndum beátum Petrum, divínæ natúræ consórtes rédditnur.

℟. Accépit Jesus.

Lectio vj.

Olim cum Judæis Christus disserens, Nisi manducavéritis, inquit, carnem

meam, et bibéritis meum sánguinem, non habébitis vitam in vobis. Cum autem illi quæ dicta fúerant, non spirítáliter accepíssent, offénsi abiérunt retro: putábant enim, quod eos ad manducándas carnes hortarétur. Erant et in véteri Testaménto panes propositiónis: verum illi cum fúerint véteris Testaménti, finem jam accepérunt. In novo vero Testaménto, panis est cœléstis, et calix salutáris, qui et ánimam et corpus sanctíficant. Quámobrem non sic hæc atténdas velim, tamquam sint nudus et simplex panis, nudum et simplex vinum; corpus enim sunt et sanguis Christi. Nam etiámsi sensus illud tibi renúntiat, fides tamen te confírmet. Ne júdices rem ex gustu: sed te citra ullam dubitatiónem fides certum reddat, quod sis dignus factus, qui córporis et sánguinis Christi párticeps fíeres.

℟. Ego sum.

In tertio Nocturno.

Aña. Introíbo * ad altáre Dei: sumam Christum, qui rénovat juventútem meam. Ps. Júdica me, Deus. 75.

Aña. Cibávit nos Dóminus * ex ádipe fruménti: et de petra, melle saturávit nos. Ps. Exultáte Deo. 104.

Aña. Ex altári tuo, Dómine, * Christum súmimus: in quem cor et caro nostra exúltant. Ps. Quam diléсta. 106.

℣. Edúcas panem de terra.
℟. Et vinum lætíficet cor hóminis.

MENS. SEPT. ET OCT.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 6. *f*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

Homilía sancti Hilárii Episcopi.

L. 8. de Trinit. ante med.

Non est humáno aut sæculi sensu in Dei rebus loquéndum. Quæ scripta sunt, legámus: et quæ legérimus, intelligámus: et tunc perféctæ fídei offício fungémur. De naturáli enim in nobis Christi veritáte quæ dícimus, nisi ab eo díscimus, stulte atque ímpie dícimus. Ipse enim ait: Caro mea vere est esca, et sanguis meus vere est potus. Qui edit carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in eo. De veritáte carnis et sánguinis non relíctus est ambigéndi locus.

℟. Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sánguinem, * In me manet et ego in eo. ℣. Non est ália nátio tam grandis, quæ

hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster adest nobis. In me. Bened. Divínum auxílium.

Lectio viij.

NUNC enim et ipsíus Dómini professióne, et fide nostra vere caro est, et vere sanguis est. Et hæc accépta atque hausta id effíciunt, ut et nos in Christo, et Christus in nobis sit. Anne hoc véritas non est? Contingat plane his verum non esse, qui Christum Jesum verum esse Deum negant. Est ergo in nobis ipse per carnem, et sumus in eo, dum secum hoc quod nos sumus, in Deo est. Quod autem in eo per sacraméntum communicátæ carnis et sánguinis simus, ipse testátur, dicens: Et hic mundus jam me non videt, vos autem me vidébitis: quóniam ego vivo, et vos vivétis: quóniam ego in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis.

℟. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: * Et qui mandúcat me, vivet propter me. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus. Et qui. Glória Patri. Et qui.

Lectio ix.

QUOD autem in nobis naturális hæc únitas sit, ipse ita testátus est: Qui edit carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in eo. Non enim quis in eo erit, nisi in quo ipse fúerit, ejus tantum in se assúmptam habens carnem, qui suam súmpserit. Perféctæ autem hujus unitátis sacraméntum supérius jam docúerat, dicens: Sicut me misit vivens Pater, et ego vivo per Patrem: et qui mandúcat meam carnem, et ipse vivet per me. Vivit ergo per Patrem: et quo modo per Patrem vivit, eódem modo nos per carnem ejus vivémus. Te Deum laudámus. 17.

MENSE NOVEMBRI.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. *Cap.* 6. *f*

IN illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

Homilía S. Cyrílli Epíscopi Alexandríni.

Lib. 4. *in Joan. cap.* 17.

QUI mandúcat, inquit, carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in illo. Sícuti enim si quis liquefáctæ ceræ áliam ceram infúderit, álteram cum áltera per totum commísceat necésse est: sic qui carnem et sánguinem Dómini récipit, cum ipso ita conjúngitur, ut Christus in ipso, et ipse in Christo inveniátur. Símile

quodam modo apud Matthæum compéries. Símile est, inquit, regnum cœlórum ferménto, quod accéptum abscóndit múlier in farínæ satis tribus. Sicut parum, ut Paulus ait, ferménti totam massam ferméntat, sic párvula benedíctio totum hóminem in seípsam áttrahit, et sua grátia replet : et hoc modo in nobis Christus manet, et nos in Christo. ℟. Qui mandúcat.

Lectio viij.

Nos vero, si vitam ætérnam cónsequi vólumus si largitórem immortalitátis habére in nobis desiderámus, ad recipiéndam benedictiónem libénter concurrámus : caveamúsque ne loco láquei damnósam religiónem diábolus nobis prætendat. Recte (inquit) dicis : scriptum tamen esse non igorámus, judícium sibi comédere atque bíbere illum, qui de pane cómedit, et de cálice bibit indígne. Ego ígitur probo meípsum, et indígnum invénio. Quando ígitur, quicúmque tu es, qui ista dicis, dignus eris ? Quando Christo teípsum ófferes ? Nam si peccándo indígnus es, et peccáre non désinis (quis enim delícta intélligit ? secúndum Psalmístam) expers omníno eris vivíficæ hujus sanctificatiónis. ℟. Misit me.

Lectio ix.

Quare pias, quæso, cogitatiónes suscípias, studióse sanctéque vivas, et benedictiónem partícipes : quæ (mihi crede) non mortem solum, verum étiam morbos omnes depéllit. Sedat enim, cum in nobis máneat Christus, sæviéntem membrórum nostrórum legem, pietátem corróborat, perturbatiónes ánimi extínguit, ægrótos curat, collísos redíntegrat : et sicut pastor bonus, qui ánimam suam pro óvibus pósuit, ab omni nos érigit casu.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Sapiéntia * ædificávit sibi domum, míscuit vinum, et pósuit mensam. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 18.
2. Angelórum esca * nutrivísti pópulum tuum, et panem de cœlo præstitísti eis.
3. Pinguis est panis * Christi, et præbébit delícias régibus.
4. Sacerdótes sancti incénsum et panes ófferunt Deo.
5. Vincénti dabo manna * abscónditum, et nomen novum.

Capit. 1. *Cor.* 11. *e*

Fratres, Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et

grátias agens fregit, et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens,
Nec Patris linquens déxteram,
Ad opus suum éxiens,
Venit ad vitæ vésperam.
In mortem a discípulo
Suis tradéndus æmulis,
Prius in vitæ férculo
Se trádidit discípulis,
Quibus sub bina spécie
Carnem dedit et Sánguinem;
Ut dúplicis substántiæ
Totum cibáret hóminem.
Se nascens dedit sócium,
Convéscens in edúlium,
Se móriens in prétium,
Se regnans dat in præmium.
O salutáris hóstia,
Quæ cœli pandis óstium:
Bella premunt hostília,
Da robur, fer auxílium.
Uni trinóque Dómino
Sit sempitérna glória:
Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria.
Amen.

℣. Pósuit fines tuos pacem. ℟. Et ádipe fruménti sátiat te.

Ad Benedictus, Aña.

Ego sum * panis vivus, qui de cœlo descéndi: si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum.

Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquísti: tríbue, quæsumus; ita nos Córporis et Sánguinis tui sacra mystéria venerári, ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam, Aña.

Angelórum esca.

Capit. Fratres, Ego.

℟. br. Panem cœli * Dedit eis. Panem cœli. ℣. Panem Angelórum manducávit homo. Dedit eis. Glória Patri. Panem. ℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti. ℟. Et de petra, melle saturávit eos.

Ad Sextam, Aña.

Pinguis est panis.

Capit. 1. *Cor*. 11. *f*

Quotiescumque enim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis: mortem Dómini annuntiábitis donec véniat.

℟. br. Cibávit illos * Ex ádipe fruménti. Cibávit. ℣. Et de petra, melle saturávit eos. Ex ádipe. Glória Patri. Cibávit. ℣. Edúcas panem de terra. ℟. Et vinum lætíficet cor hóminis.

Ad Nonam, Aña.

Vincénti dabo manna.

Capit. 1. *Cor.* 11. *f*

QUICUMQUE manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indígne : reus erit Córporis et Sánguinis Dómini.

℟. br. Edúcas panem * De terra. Edúcas. ℣. Et vinum lætíficet cor hóminis. De. Glória Patri. Edúcas.

℣. Pósuit fines tuos pacem. ℟. Et ádipe fruménti sátiat te.

In ij. Vesperis omnia dicuntur sicut in j. Vesp.

℣. Panem de cœlo præstitísti eis. ℟. Omne delectaméntum in se habéntem.

Ad Magnificat, Aña.

O sacrum * convívium, in quo Christus súmitur, recólitur memória passiónis ejus: mens implétur grátia, et futúræ glóriæ nobis pignus datur.

OFFICIUM
IMMAC. CONCEPT. B. MARIÆ VIRGINIS PER ANNUM.

(Ex Decreto SS. D. Pii PP. IX. 25 Septembris 1863.)

AD VESPERAS,

Añæ et Capitulum de Laud. Psalmi ut in Festis B. M. V. per annum. cxliv.

Hymnus. Ave maris. cxlvj.

℣. Immaculáta Concéptio tua Dei Génitrix Virgo. ℟. Gáudium annuntiávit univérso mundo.

Ad Magnificat, Aña.

Beátam me dicent omnes generatiónes quia fecit mihi magna qui potens est. Allelúia.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitat.

Immaculátam Conceptiónem Vírginis Maríæ celebrémus : * Christum ejus Fílium adorémus Dóminum. Ps. Venite exultémus.

Hymnus. Præclára custos Vírginum. ccxxij.

In primo Nocturno.

Aña. Admirábile est nomen tuum, Dómine, in univérsa terra quia in Vírgine María dignum tibi habitáculum præparásti. Psalmi ut in Festis B. M. V. per annum. cxliv.

Aña. In sole pósuit Deus tabernáculum suum.

Aña. In Conceptióne sua accépit María benedictiónem a Dómino et misericórdiam a Deo salutári suo.

℣. Deus omnípotens præcínxit me virtúte. ℟. Et pósuit immaculátam viam meam.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. j. Per unum hóminem peccátum in hunc mundum intrávit in quo omnes peccavérunt. * Ne tímeas María, invenísti grátiam apud Deum. ℣. Erípuit Dóminus ánimam tuam de morte, et contra inimícum factus est protéctor tuus. Ne tímeas.

℟. ij. Transite ad me omnes, qui concupíscitis me : * Et narrábo vobis quanta fecit Deus ánimæ meæ. ℣. Vivit Dóminus quóniam adimplévit in me misericórdiam suam. Et.

℟. iij. Elécta mea cándida sicut nix in Líbano, sicut favus distíllans lábia ejus ; * Mel et lac sub lingua illíus. ℣. Veni de Líbano, Sponsa mea, veni, coronáberis coróna gratiárum. Mel. Glória Patri. Mel.

In secundo Nocturno.

Añ. Diffúsa est grátia in Conceptióne ejus, et speciósa appáruit inter fílias hóminum.

Añ. Adjúvit eam Deus mane dilúculo ; sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Añ. Gloriósa dicta sunt de te, Cívitas Dei ; fundávit te Dóminus in móntibus sanctis.

℣. In hoc cognóvi quóniam voluísti me. ℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Ex Bulla Dogmática Pii Papæ IX.

Lectio iv.

OMNES norunt quanto stúdio hæc de Immaculáta Deíparæ Vírginis Conceptióne doctrína a spectatíssimis Religiósis Famíliis et celebrióribus Theológicis, Académiis, ac præstantíssimis divinárum rerum sciéntia Doctóribus fúerit trádita, assérta ac propugnáta. Omnes páriter norunt quantópere sollíciti fúerint Sacrórum Antístites vel in ipsis ecclesiásticis convéntibus palam publicéque profitéri, sanctíssimam Dei Genitrícem Vírginem Maríam ob prævísa Christi Dómini Redemptóris mérita numquam originâli subjacuísse peccáto, sed præservátam omníno fuísse ab oríginis labe, et idcírco sublimióri modo redémptam. Quibus illud profécto gravíssimum et omnino máximum accédit, ipsam quoque Tridentínam Synodum, cum dogmáticũ de peccáto originâli éderet decrétum, quo juxta sacrárum Scripturárum sanctorúmque Patrum ac probatissimórum Conciliórum testimónia, státuit ac definívit : Omnes hómines nasci originâli culpa inféctos ; tamen solémniter declarásse : Non esse suæ intentiónis, in decréto ipso tantáque definitiónis amplitúdine comprehéndere beátam et Immaculátam Vírginem Dei Genitrícem Maríam. Hac enim declaratióne Tridentíni Patres, ipsam beatíssimam Vírginem ab originâli labe solútam, pro rerum temporúmque adjúnctis, satis innuérunt, atque

ádeo perspícue significárunt, nihil ex divínis Líteris, nihil ex traditióne, Patrúmque auctoritáte rite afférri posse, quod tantæ Vírginis prærogatívæ quovis modo refragétur.

℞. Ego ex ore Altíssimi prodívi, primogénita ante omnem creatúram: ego feci in cœlis ut orirétur lumen indefíciens: * Nondum erant abyssi, et ego jam concépta eram. ℣. Deus enim creávit me in justítia, et apprehéndit manum meam, et servávit me. Nondum.

Lectio v.

Et re quidem vera hanc de Immaculáta beatíssimæ Vírginis Conceptióne doctrínam quotídie magis gravíssimo Ecclésiæ sensu magistério, stúdio, sciéntia ac sapiéntia tam spléndide explicátam, declarátam, confirmátam et apud omnes cathólici orbis pópulos ac natiónes mirándum in modum propagátam, in ipsa Ecclésia semper extitísse véluti a majóribus accéptam, ac revelátæ doctrínæ charactére insignítam, illústria venerándæ antiquitátis Ecclésiæ Orientális et Occidentális monuménta validíssime testántur. Equidem Patres Ecclesiæque Scriptóres, cœléstibus edócti elóquiis, nihil antíquius habuére, quam in libris ad explicándas Scriptúras, vindicánda dógmata, erudiendósque fidéles elucubrátis, summam Vírginis sanctitátem, dignitátem, atque ab omni peccáti labe integritátem, ejúsque præcláram de tetérrimo humáni géneris hoste victóriam, multis mirísque modis certátim prædicáre atque efférre.

℞. Nihil inquinátum in eam incúrrit: * Candor est lucis ætérnæ et spéculum sine mácula. ℣. Est enim hæc speciósior sole, et luci comparáta invenítur púrior. Candor est.

Lectio vj.

Quapropter enarrántes verba, quibus Deus præparáta renovándis mortálibus suæ pietátis remédia inter ipsa mundi primórdia prænúntians; et deceptóris serpéntis retúdit audáciam et nostri géneris spem mirífice eréxit, inquiens: Inimicítias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illíus, docuére: divíno hoc oráculo clare apertéque demonstrátum fuísse misericórdem humáni géneris Redemptórem, scílicet Unigénitum Dei Fílium Christum Jesum ac designátam beatíssimam Ejus Matrem Vírginem Maríam, ac simul ipsíssimas utriúsque contra diábolum inimicítias insígniter expréssas. Quo-

circa sicut Christus Dei hominúmque mediátor, humána assúmpta natúra, delens quod advérsus nos erat chirógraphum decréti, illud cruci triumphátor affíxit, sic sanctissima Virgo, arctíssima et indissolúbili vínculo cum eo conjúncta, una cum illo et per illum, sempitérnas contra venenósum serpéntem inimicítias exércens ac de ipso pleníssime triúmphans, illíus caput immaculáto pede contrívit.

℟. Signum magnum appáruit in cœlo : Múlier amicta sole, et luna sub pédibus ejus : * Et in cápite ejus coróna stellárum duódecim. ℣. Induit eam Dóminus vestiméntis salútis, induménto justítiæ, et quasi sponsam ornávit eam monílibus suis. Et in cápite. Glória Patri. Et in cápite.

In tertio Nocturno.

Aña. Sanctimónia et magnificéntia in Conceptióne ejus ; annuntiáte in ómnibus pópulis glóriam ejus.

Aña. Lætámini, omnes, in Dómino : et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Aña. Notum fecit Dóminus opus suum : in conspéctu géntium revelávit glóriam Genitrícis suæ.

℣. Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me. ℟. Nec delectásti inimícos meos super me.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap. 1.*

In illo témpore : Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Sophrónii Epíscopi.

Homil. in Deiparæ Annunt.

Vere benedícta tu in muliéribus, quóniam Evæ maledictiónem in benedictiónem commutásti ; quóniam Adam, qui prius jacébat execratióne percúlsus, ut per te benediceréțur effecísti. Vere benedícta tu in muliéribus, quóniam benedíctio Patris per te affúlsit homínibus, eósque a véteri maledícto liberávit. Vere benedícta tu in muliéribus, quia per te progenitóres tui salútem invéniunt ; tu síquidem genitúra es Servatórem, qui divínam ipsis salútem comparábit. Vere benedícta tu in muliéribus, quóniam sine sémine eum protulísti fructum, qui benedictiónem terrárum orbi elargítur, ipsúmque a maledictióne spinas germinánte rédimit. Vere benedícta tu in muliéribus, quia múlier

naturáli conditióne cum sis, Dei tamen Génitrix reípsa fies. Etenim si qui ex te nascitúrus est secúndum veritátem Deus est incarnátus, ipsa jure meritóque díceris Deípara, quippe quæ Deum veríssime paris.

℟. Hortus conclúsus soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus: * Emissiónes tuæ Paradísus, o María. ℣. Aperi mihi soror mea, amíca mea, colúmba mea, immaculáta mea. Emissiónes tuæ.

Lectio viij.

Ne tímeas María, invenísti enim apud Deum grátiam períre nésciam; invenísti apud Deum grátiam præ quálibet exímiam; invenísti apud Deum grátiam ómnibus votis expeténdam, invenísti apud Deum grátiam ómnium gratiárum splendidíssimam; invenísti apud Deum grátiam nunquam elanguéntem; invenísti apud Deum grátiam quæ te salvam præstet; invenísti apud Deum grátiam, quæ nullo ímpetu quatiátur; invenísti apud Deum grátiam plane invíctam; invenísti apud Deum grátiam perénniter duratúram. Et álii quidem, iique plures ante te exímia sanctitáte floruérunt. Sed némini, quemádmodum tibi, plena grátia impertíta est; nemo sicut tu, ad tantum magnificéntiæ est evéctus: nemo, sicut tu, purificánte grátia, præoccupátus est; nemo, sicut tu, cœlésti lúmine refúlsit; nemo, sicut tu, præ omni celsitúdine exaltátus est.

℟. Magníficat ánima mea Dóminum: * Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quia fecit. Glória Patri. Quia fecit.

Lectio ix.

Et mérito quidem; nemo enim, sicut tu ad Deum tam prope accéssit, nemo, sicut tu, Dei donis ditátus est; nemo, sicut tu, Dei grátiæ párticeps fuit. Omnia vincis, quæcúmque inter hómines emíneant; ómnia súperas múnera, quæ effúsa a Dei largitáte in quóslibet dimanáverint. Plus enim ómnibus inhabitántis Dei possessióne ditéscis. Nemo sic in se Deum complécti pótuit; nemo pótuit sic frui Dei præséntia; nemo dignus est hábitus, qui sic per Deum illuminarétur; ac proptérea non modo Deum ómnium Conditórem ac Dóminum in te excepísti, sed eum habes ex te ineffabíliter incarnátum, atque in útero tuo gestátum, et post hæc génitum, et univérsos hómines a patér-

na condemnatióne rediméntem, ac salútem, quæ nullum finem habitúra sit, ipsis elargiéntem. Et proptérea tibi clamávi, atque iterum veheménter clamábo: Ave grátia plena, Dóminus tecum, benedícta tu in muliéribus.

Te Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,

et per Horas, Añæ.

1. Tota pulchra es, María, et mácula originális non est in te. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis de Dñica. 18.

2. Vestiméntum tuum cándidum quasi nix, et fácies tua sicut sol.

3. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri.

4. Benedícta es tu, Virgo María, a Dómino Deo excélso præ ómnibus muliéribus super terram.

5. Trahe nos, Virgo immaculáta, post te currémus in odórem unguentórũ tuórum.

Capitulum. *Prov.* 8.

Dominus possédit me in início viárum suárum, ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fíeret. Nondum erant abyssi et ego jam concépta eram.

Hymnus. O gloriósa vírginum. clvj.

℣. Immaculáta Concéptio tua, Dei Génitrix Virgo. ℟. Gáudium annuntiávit univérso mundo.

Ad Benedictus, Añа.

Ait Dóminus Deus ad serpéntem: Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus: ipsa cónteret caput tuum. Allelúia.

Oratio.

Deus, qui per Immaculátam Vírginis Conceptiónem dignum Fílio tuo habitáculum præparásti: quæsumus; ut qui ex morte ejúsdem Fílii tui prævisa, eam ab omni labe præservásti, nos quoque mundos ejus intercessióne ad te perveníre concédas. Per eúmdem Dóminum.

Ad Primam, in ℟. br. dicitur ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam, Añа.

Vestiméntum tuum.

Capitulum ut ad Laudes.

℟. br. Deus omnípotens * Præcínxit me virtúte. Deus. ℣. Et pósuit immaculátam viam meam. Præcínxit. Glória Patri. Deus. ℣. In hoc cognóvi quóniam voluísti me. ℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Ad Sextam, Añа.

Tu glória Jerúsalem.

Capitulum. *Ezech.* 44.

Porta hæc clausa erit, non aperiétur, et vir

non intrábit per eam ; quóniam Dóminus Deus Israel ingréssus est per eam : eritque clausa Príncipi. Princeps ipse sedébit in ea.

℞. br. In hoc cognóvi , * Quóniam voluísti me. In hoc. ℣. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me. Quóniam voluísti. Glória Patri. In hoc. ℣. Exaltábo te , Dómine , quóniam suscepísti me. ℞. Nec delectásti inimícos meos super me.

Ad Nonam , Aña.

Trahe nos.

Capitulum. *Apoc.* 12.

Signum magnum appáruit in cœlo : Múlier amícta sole , et luna sub pédibus ejus, et in cápite ejus coróna stellárum duódecim.

℞. br. Exaltábo te , Dómine , * Quóniam suscepísti me. Exaltábo. ℣. Nec delectásti inimícos meos super me. Quóniam. Glória Patri. Exaltábo. ℣. Immaculáta Concéptio tua, Dei Génitrix virgo. ℞. Gáudium annuntiávit univérso mundo.

In ij. Vesperis omnia ut in primis.

Ad Magnificat, Aña.

Sancta María, succúrre míseris , juva pusillánimes , réfove flébiles , ora pro pópulo , intérveni pro Clero , intercéde pro devóto fœmíneo sexu : séntiant omnes tuum juvámen , quicúmque célebrant tuam sanctam Immaculátam Conceptiónem.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

PRO OPPORTUNITATE SACERDOTIS FACIENDA.

Aña. Ne reminiscaris. In Duplicibus duplicatur.

Psalmi. Quam dilécta, 106. Benedixisti. 106. Inclína. 107. Crédidi. 138. De profúndis. 144.

Deinde repetitur Aña. Ne reminiscáris, Dómine, delícta nostra, vel paréntum nostrórum, neque vindíctam sumas de peccatis nostris.

Postea Sacerdos dicit: Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere, Dómine, aliquántulum. ℟. Et deprecáre super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Ab occúltis meis munda me, Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Aures tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus nostris, et grátia sancti Spíritus illúmina cor nostrum: ut tuis mystériis digne ministráre, teque ætérna charitáte dilígere mereámur.

Deus, cui omne cor patet, et omnis volúntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum: purífica per infusiónem sancti spíritus cogitatiónes Cordis nostri; ut te perfécte dilígere, et digne laudáre mereámur.

Ure igne sancti Spíritus renes nostros et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeamus.

Mentes nostras, quæsumus Dómine, Paráclitus, qui a te procédit, illúminet: et indúcat in omnem sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

Adsit nobis, quæsumus Dómine, virtus Spíritus sancti: quæ et corda nostra cleménter expúrget, et ab ómnibus tueátur advérsis.

Deus, qui corda fidélium sancti Spíritus illustratióne docuísti: da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére.

Conscientias nostras, quæsumus Dómine, visitándo purífica: ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem. Qui tecum vivit.

ORATIONES

Dicendæ cum Sacerdos induitur sacerdotal. paramentis.

Cum lavat manus.

Da, Dómine, virtútem mánibus meis ad abstergéndam omnem máculam: ut sine pollutióne mentis et córporis váleam tibi servíre.

Ad Amictum, dum ponitur super caput.

Impone, Dómine, cápiti meo gáleam salútis ad expugnándos diabólicos incúrsus.

Ad Albam, cum ea induitur.

Dealba me, Dómine, et munda cor meum: ut in sánguine Agni dealbátus, gáudiis pérfruar sempitérnis.

Ad Cingulum, dum se cingit.

Præcinge me, Dómine, cíngulo puritátis, et exstíngue in lumbis meis humórem libídinis, ut máneat in me virtus continéntiæ et castitátis.

Ad Manipulum, dum imponitur brachio sinistro.

Merear, Dómine, portáre manípulum flétus et dolóris: ut cum exultatióne recípiam mercédem labóris.

Ad Stolam, dum imponitur collo.

Redde mihi, Dómine, stolam immortalitátis, quam pérdidi in prævaricatióne primi paréntis: et quamvis indignus accédo ad tuum sacrum mystérium, mérear tamen gáudium sempitérnum.

Ad Casulam, cum assumitur.

Domine, qui dixísti: Jugum meum suáve est, et onus meum leve: fac, ut istud portare sic váleam, quod cónsequar tuam grátiam. Amen.

ORATIONES

Pro opportunitate sacerdotis ante celebrationem et communionem dicendæ.

Oratio S. Ambrosii Episcopi.

DIE DOMINICA. Summe sacérdos, et vere Póntifex Jesu Christe, qui te obtulísti Deo Patri hóstiam puram et immaculátam in ara crucis pro nobis míseris et peccatóribus, et qui dedísti nobis Carnem tuam ad manducándum, et Sánguinem tuum ad bibéndum, et posuísti mystérium istud in virtúte Spíritus sancti tui, dicens: Hæc quotiescúmque fecéritis, in mei memóriam faciétis. Rogo per eúmdem Sánguinem tuum, magnum salútis nostræ prétium: rogo per hanc miram et ineffábilem charitátem, qua nos míseros et indígnos sic amáre dignátus es, ut laváres nos a peccátis nostris in Sánguine tuo. Doce me servum tuum indígnum, quem inter cétera dona tua étiam ad Offícium sacerdotále vocáre dignatus es nullis meis méritis, sed sola dignatióne misericórdiæ tuæ: doce me, quæso, per Spíritum sanctum tuum, tantum tractáre mystérium ea reveréntia et honóre, ea devotióne et timóre, quibus opórtet et decet. Fac me per grátiam tuam semper illud de tanto mystério crédere et intellígere, sentíre et fírmiter tenére, dícere et cogitáre quod tibi placet, et éxpedit ánimæ meæ. Intret spíritus tuus bonus in cor meum, qui sonet ibi sine sono, et sine strépitu verbórum loquátur omnem veritátem. Profúnda quippe sunt nimis, et sacro tecta velámine. Propter magnam clementiam tuam concéde mihi Missárum solémnia mundo corde et pura mente celebráre. Líbera cor meum ab immúndis et nefándis, vanis et nóxiis cogitatiónibus. Muni me beatórum Angelórum pia et fida custódia, ac tutéla fortíssima, ut hostes ómnium bonórum confúsi discédant. Per virtútem tanti mystérii, et per manum sancti Angeli tui, repélle a me, et a cunctis servis tuis, duríssimum spíritum supérbiæ et cœnodóxiæ, invídiæ et blasphémiæ, fornicatiónis et immundítiæ, dubietatis et diffidéntiæ. Confundántur qui nos persequúntur, péreant illi qui nos pérdere festínant.

FERIA II. Rex vírginum et amátor castitátis et integritátis, cœlésti rore benedictiónis tuæ extíngue in córpore meo fómitem ardéntis libídinis: ut máneat in me tenor castitátis córporis et ánimæ. Mortífica in membris meis carnis stímulos, omnésque libidinósas commo-

tiónes; et da mihi veram et perpétuam castitátem, cum céteris donis tuis, quæ tibi placent in veritáte; ut sacrifícium laudis casto córpore et mundo corde váleam tibi offérre. Quanta enim cordis contritióne, et lacrymarum fonte, quanta reveréntia et tremóre, quanta córporis castitáte et ánimæ puritáte istud divínum et cœléste sacrifícium est celebrándum, ubi caro tua in veritáte súmitur, ubi sanguis tuus in veritáte bíbitur, ubi ima summis, terréna divínis ungúntur, ubi adest sanctórum Angelórum præséntia, ubi tu es sacrifícium et sacérdos mirabíliter et ineffabíliter constitútus!

FERIA III. Quis digne hoc celebráre póterit, nisi tu, Deus omnípotens, offeréntem féceris dignum? Scio, Dómine, et vere scio, et idípsum pietáti tuæ confíteor, quia non sum dignus accédere ad tantum mystérium propter nímia peccáta mea, et infinítas negligéntias meas. Sed scio, et veráciter ex toto corde meo credo, et ore confíteor, quia tu potes me fácere dignum, qui solus potes fácere mundum de immúndo concéptum sémine, et de peccatóribus justos et sanctos. Per hanc omnipoténtiam tuam te rogo, Deus meus, ut concédas mihi peccatóri hoc sacrifícium celebráre cum timóre et tremóre, cum cordis puritáte, et lacrymárum fonte, cum lætítia spiritáli, et cœlésti gáudio. Séntiat mens mea dulcédinem beatíssimæ præséntiæ tuæ, et excúbias sanctórum Angelórum tuórum in circúitu meo.

FERIA IV. Ego enim, Dómine, memor venerándæ Passiónis tuæ, accédo ad altáre tuum, licet peccátor, ut ófferam tibi sacrifícium, quod tu instituísti, et offérri præcepísti in commemoratiónem tui, pro salúte nostra. Súscipe illud, quæso, summe Deus, pro Ecclésia sancta tua, et pro pópulo quem acquisivísti Sánguine tuo. Et quóniam me peccatórem inter te et eúmdem pópulum tuum médium esse voluísti, licet in me áliquod boni óperis testimónium non agnóscas, offícium saltem dispensatiónis créditæ non recúses; nec per me indígnum eórum salútis péreat prétium, pro quibus víctima salutáris dignátus es esse et redémptio. Prófero étiam, Dómine, (si dignéris propítius intuéri), tribulatiónes plébium, perícula populórum, captivórum gémitus, misérias orphanórum, necessitátes peregrinórum, inópiam debílium, desperatiónes languéntium, deféctus senum, suspíria júvenum, vota vírginum, laménta viduárum.

FERIA V. Tu enim miseréris ómnium, Dómine, et nihil odísti eórum quæ fecísti. Memoráre quæ sit nostra substántia: quia tu Pater noster es, quia tu Deus noster es, ne irascáris satis, neque multitúdinem víscerum tuórum super nos contíneas. Non enim in justificatiónibus nostris prostérnimus preces ante fáciem tuam, sed in miseratiónibus tuis multis. Aufer a nobis iniquitátes nostras: et ignem sancti Spíritus in nobis cleménter accénde. Aufer cor lapídeum de carne nostra: et da nobis cor cárneum, quod te amet, te díligat, te delectétur, te sequátur, te perfruátur. Orámus, Dómine, cleméntiam tuam, ut seréno vultu famíliam tuam, sacri tui nóminis offícia præstolántem, aspícere dignéris: et, ut nullíus sit írritum votum, nullíus vácua postulátio, tu nobis preces súggere, quas ipse propítius audíre, et exáudíre delectéris.

FERIA VI. Rogámus étiam

te, Dómine sancte Pater, et pro spirítibus fidélium defunctórum: ut sit illis salus, sánitas, gáudium, et refrigérium, hoc magnum pietátis Sacraméntum. Dómine Deus meus, sit illis hódie magnum et plenum convívium de te pane vivo, qui de cœlo descendísti et das vitam mundo, de tua carne sancta et benedícta, Agni vidélicet immaculáti, qui tollis peccáta mundi, quæ de sancto et glorióso beátæ Vírginis Maríæ útero est assúmpta, et de Spíritu sancto concépta, ac de illo pietátis fonte, qui per lánceam mílitis ex tuo sacratíssimo látere emanávit: ut exínde refécti et satiáti, refrigeráti et consoláti, exúltent in laude et glória tua. Peto cleméntiam tuam, Dómine, ut descéndat super panem tibi sacrificándum plenitúdo tuæ benedictiónis, et sanctificátio tuæ divinitátis. Descéndat étiam, Dómine, illa sancti Spíritus tui invisíbilis incomprehensibilísque majéstas, sicut quondam in patrum hóstias descendébat, qui et oblatiónes nostras Corpus et Sánguinem tuum effíciat, et me indígnum sacerdótem dóceat tantum tractáre mystérium cum cordis puritáte et lacrymárum devotióne, cum reveréntia et tremóre, ita ut plácide, ac benígne suscípias sacrifícium de mánibus meis, ad salútem ómnium tam vivórum quam defunctórum.

SABBATO. Rogo étiam te, Dómine, per ipsum sacrosánctum mystérium Córporis et Sánguinis tui, quo quotídie in Ecclésia tua páscimur, et potámur, ablúimur et sanctificámur, atque uníus summæ divinitátis partícipes effícimur: da mihi virtútes tuas sanctas, quibus replétus bona consciéntia ad altáre tuum accédam, ita ut hæc cœléstia Sacraménta efficiántur mihi salus et vita. Tu enim dixísti ore tuo sancto et benedícto: Panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Panis dulcíssime, sana palátum cordis mei, ut séntiam suavitátem amóris tui. Sana illud ab omni languóre, ut nullam præter te séntiam dulcédinem. Panis candidíssime, habens omne delectaméntum et omnem sapórem, qui nos semper réficis, et nunquam in te déficis, cómedat te cor meum, et dulcédine sapóris tui repleántur víscera ánimæ meæ. Mandúcat te Angelus ore pleno, mandúcet te peregrínus homo pro módulo suo, ne defícere possit in via, tali recreátus viático. Panis sancte, panis vive, panis munde, qui descendísti de cœlo, et das vitam mundo, veni in cor meum, et munda me ab omni inquinaménto carnis et spíritus. Intra in ánimam meam, sana et munda me intérius et extérius. Esto tutámen, et contínua salus ánimæ et córporis mei. Repélle a me insidiántes mihi hostes, recédant procul a præséntia poténtiæ tuæ, ut foris et intus per te munítus, recto trámite ad tuum regnum pervéniam: ubi non in mystériis, sicut in hoc témpore ágitur, sed fácie ad fáciem te vidébimus, cum tradíderis regnum Deo et Patri, et eris Deus ómnia in ómnibus. Tunc enim me de te satiábis satietáte mirífica: ita ut nec esúriam nec sítiam in ætérnum. Qui cum eódem Deo Patre, et Spíritu sancto vivis et regnas per ómnia sǽcula sæculórum. Amen.

Alia Oratio ante Missam.

Ad mensam dulcíssimi convívii tui, pie Dómine Jesu Christe, ego peccátor de própriis méritis nihil præsúmens, sed de tua confídens miseri-

córdia et bonitáte, accédere véreor et contremísco. Nam cor et corpus hábeo multis criminibus maculátum, mentem et linguam non caute custodítam. Ergo, o pia Déitas, o treménda majéstas, ego miser inter angústias deprehénsus, ad te fontem misericórdiæ recúrro, ad te festíno sanándus, sub tuam protectiónem fúgio, et quem júdicem sustinére néqueo, salvatórem habére suspíro. Tibi, Dómine, plagas meas osténdo, tibi verecúndiam meam détego. Scio peccáta mea multa et magna pro quibus tímeo. Spero in misericórdias tuas, quarum non est númerus. Réspice ergo in me óculis misericórdiæ tuæ, Dómine Jesu Christe, Rex ætérne, Deus et homo, crucifíxus propter hóminem. Exáudi me sperántem in te: miserére mei pleni misériis et peccátis, tu qui fontem miseratiónis nunquam manáre cessábis. Salve, salutáris víctima, pro me et omni humáno génere in patíbulo crucis obláta. Salve, nóbilis et pretióse Sanguis, de vulnéribus crucifíxi Dómini mei Jesu Christi prófluens, et peccáta totíus mundi ábluens. Recordáre, Dómine, creatúræ tuæ, quam tuo Sánguine redemísti. Pœnitet me peccásse, cúpio emendáre quod feci. Aufer ergo a me, clementíssime Pater, omnes iniquitátes et peccáta mea: ut purificátus mente et córpore, digne degustáre mérear Sancta Sanctórum: et concéde, ut hæc sancta prælibátio Córporis et Sánguinis tui, quam ego indígnus súmere inténdo, sit peccatórum meórum remíssio, sit delictórum perfécta purgátio, sit túrpium cogitatiónum effugátio, ac bonórum sénsuum regenerátio, operúmque tibi placéntium salúbris efficácia, ánimæ quoque et córporis contra inimicórum meórum insídias firmíssima tuítio. Amen.

Oratio S. Thomæ Aquinatis.

Omnipotens sempitérne Deus, ecce accédo ad sacraméntum unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi: accédo tamquam infírmus ad médicum vitæ, immúndus ad fontem misericórdiæ, cæcus ad lumen claritátis ætérnæ, pauper et egénus ad Dóminum cœli et terræ. Rogo ergo imménsæ largitátis tuæ abundántiam, quátenus meam curáre dignéris infirmitátem, laváre fœditátem, illumináre cæcitátem, ditáre paupertátem, vestíre nuditátem ut panem Angelórum, Regem regum, et Dóminum dominántium, tanta suscípiam reveréntia et humilitáte, tanta contritióne et devotióne, tanta puritáte et fide, tali propósito et intentióne, sicut éxpedit salúti ánimæ meæ. Da mihi, quæso, Domínici Córporis et Sánguinis non solum suscípere sacraméntum, sed étiam rem et virtútem sacraménti. O mitíssime Deus! Da mihi Corpus unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi, quod traxit de Vírgine María, sic suscípere, ut córpori suo mystico mérear incorporári, et inter ejus membra connumerári. O amantíssime Pater! concéde mihi diléctum Fílium tuum, quem nunc velátum in via suscípere propóno, reveláta tandem fácie perpétuo contemplári. Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

GRATIARUM ACTIO
POST MISSAM.

Aña. Trium puerórum. In Duplicibus duplicatur.

Cantic. Benedícite. 19. In fine non dicitur Glória Patri.

Psalm. Laudáte Dóminum in sanctis ejus. 21. In fine Glória Patri.

Aña. Trium puerórum cantémus hymnum, quem cantábant sancti in camíno ignis, benedicéntes Dóminum.

Postea Sacerdos dicit: Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua. ℟. Et sancti tui benedícant tibi. ℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. ℣. Non nobis, Dómine, non nobis. ℟. Sed nómini tuo da glóriam. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dñus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, qui tribus púeris mitigásti flammas ígnium: concéde propítius; ut nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiórum.

Actiones nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere: ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

Da nobis, quæsumus Dómine, vitiórum nostrórum flammas extínguere, qui beáto Lauréntio tribuísti tormentórum suórum incéndia superáre. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

ORATIONES
Post Celebrationem et Communionem dicendæ.

Oratio S. Thomæ Aquinatis.

Gratias tibi ago, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, qui me peccatórem, indígnum fámulum tuum, nullis meis méritis, sed sola dignatióne misericórdiæ tuæ satiáre dignátus es pretióso Córpore et Sánguine Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi. Et precor, ut hæc sancta Commúnio non sit mihi reátus ad pœnam, sed intercéssio salutáris ad véniam. Sit mihi armatúra fídei, et scutum bonæ voluntátis. Sit vitiórum meórum evacuátio, concupiscéntiæ et libídinis exterminátio, charitátis et patiéntiæ, humilitátis et obediéntiæ, omniúmque virtútum augmentátio: contra insídias inimicórum ómnium, tam visibílium, quam invisibílium, firma defénsio: mótuum meórum, tam carnálium, quam spirituálium, perfécta quietátio: in te uno ac vero Deo firma adhæsio: atque finis mei felix consummátio. Et precor te, ut ad illud ineffábile convívium me peccatórem perdúcere dignéris, ubi tu cum Fílio tuo et Spíritu sancto, Sanctis tuis es lux vera, satíetas plena, gáudium sempitérnum, jucúnditas consummáta, et felícitas perfécta. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Alia Oratio S. Bonaventuræ.

Transfige, dulcíssime Dómine Jesu, medúllas et víscera ánimæ meæ suavíssimo, ac salubérrimo amóris tui vúlnere, vera seneráque et Apostólica sanctíssima charitáte, ut lángueat et liquefíat ánima mea solo semper amóre et desidério tui: te concupíscat, et defíciat in átria tua, cúpiat dissólvi, et esse tecum. Da ut ánima mea te esúriat panem Angelórum, refectiónem animárum sanctárum, panem nostrum quotidiánum, supersubstantiálem, habéntem omnem dulcédinem et sapórem, et omne delectaméntum suavitátis, te in quem desíderant Angeli prospícere, semper esúriat, et cómedat cor meum, et dulcédine sapóris tui repleántur víscera ánimæ meæ: te semper sítiat fontem vitæ, fontem sapiéntiæ et sciéntiæ, fontem ætérni lúminis, torréntem voluptátis, ubertátem domus Dei, te semper ámbiat, te

quærat, te invéniat, ad te tendat, ad te pervéniat, te meditétur, te loquátur, et ómnia operétur in laudem et glóriam nóminis tui, cum humilitáte et discretióne, cum dilectióne et delectatióne, cum facilitáte et afféctu, cum perseverántia usque in finem: ut tu sis solus semper spes mea, tota fidúcia mea, divítiæ meæ, delectátio mea, jucúnditas mea, gáudium meum, quies et tranquíllitas mea, pax mea, suávitas mea, odor meus, dulcédo mea, cibus meus, reféctio mea, refúgium meum, auxílium meum, sapiéntia mea, pórtio mea, posséssio mea, thesáurus meus, in quo fixa et firma et immobíliter semper sit radicáta mens mea, et cor meum. Amen.

PSALMORUM INDEX.

CANTICORUM INDEX.

HYMNORUM INDEX.

INDEX ALPHABETICUS

OMNIUM FESTORUM ET NOMINUM SANCTORUM

HUJUS PARTIS AUTUMNALIS BREVIARII.

---

*Hoc signum * denotat Festum ex Indulto.*

MECHLINIÆ, H. DESSAIN. — MDCCCLXIV.

FORMULA

Ad impertiendam Indulgentiam plenariam in articulo mortis.

℣. Adjutórium nostrum ✠ in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. Aña. Ne reminiscáris, Dómine, delícta fámuli tui vel ancíllæ tuæ, neque vindíctam sumas de peccátis ejus. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, etc. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Salvum fac servum tuum, vel ancíllam tuam. ℟. Deus meus, sperántem in te. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Clementissime Deus, pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui néminem vis períre in te credéntem, atque sperántem, secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum réspice propítius fámulum tuum N. vel fámulam tuam, quem vel quam tibi vera fides, et spes christiána comméndant. Vísita eum, vel eam, in salutári tuo, et per Unigéniti tui passiónem, et mortem, ómnium ei delictórum suórum remissiónem, et véniam cleménter indúlge: ut ejus ánima in hora éxitus sui te júdicem propitiátum invéniat, et in sánguine ejúsdem Fílii tui ab omni mácula ablúta transíre ad vitam mereátur perpétuam. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

Tum dicto ab uno e clericis astantibus; Confíteor, etc. Sacerdos dicat: Misereátur, etc.

Deinde:

Dominus noster Jesus Christus Fílius Dei vivi, qui beáto Petro Apóstolo suo dedit potestátem ligándi, atque solvéndi, per suam piíssimam misericórdiam recípiat confessiónem tuam, et restítuat tibi stolam primam, quam in baptísmate recepísti: et ego facultáte mihi ab apostólica Sede tribúta, indulgéntiam plenáriam, et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo. In nómine Patris, ✠ et Fílii, et Spíritus sancti.

Per sacrosáncta humánæ reparatiónis mystéria remíttat tibi omnípotens Deus omnes præséntis, et futúræ vitæ pœnas, Paradísi portas apériat, et ad gáudia sempitérna perdúcat. Amen.

Benedícat te omnípotens Deus, Pater, ✠ et Fílius, et Spíritus sanctus. Amen.

Si vero infirmus sit adeo morti proximus, ut neque confessionis generalis, neque precum tempus suppetat, statim ei benedictionem impertiatur dicens: Dóminus noster, etc.

Et si mors proxime urgeat, dicat,

Indulgéntiam plenáriam et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo in nómine Patris ✠ et Fílii, et Spíritus sancti. Amen.

OFFICIA PROPRIA

SANCTORUM S. R. E.

SUMMORUM PONTIFICUM

ET ALIORUM QUÆ CLERO ROMANO INDULTA SUNT.

PARS AUTUMNALIS.

DIE IV. SEPTEMBRIS.
In Festo S. Rosæ Viterbiensis, Virginis.
Duplex.
Omnia ut in fine Brev.

EADEM DIE IV.
In Festo S. Rosaliæ Panormit., Virginis.
Duplex.
Omnia ut in fine Brev.

DIE IX. SEPTEMBRIS.
In Festo S. Sergii I. Papæ Confessoris.
Duplex.
Oratio. Da quæsumus.
In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.
In secundo Nocturno.

Lectio iv.

SERGIUS, Antiochénus génere, Tibério patre, Panórmi in Sicília natus, Conóne vita functo, anno Christi sexcentésimo octogésimo séptimo, annuénte Deo, et suffragántibus ómnium votis, in sacro Lateranénsi Palátio assúmptus, fœdíssimum schisma, quod Exárchi Imperatóris avarítia, et Paschális Archidiáconi ambítio excitárant, in ipso ortu extínxit. Adeódato Pontífice, Romam véniens, in Ecclésiæ Románæ clerum ab eódem adscítus, et a Leóne hujus nóminis secúndo Présbyter Títuli sanctæ Susánnæ ordinátus, impigre suo múnere defúnctus est.
℟. Invéni David.

Lectio v.

CANONES a Græcis sextæ Synodo dein afflíctos, instánte licet et dira mi-

nánte Imperatóre, admíttere nóluit, sed ut spúrios, non sine vitæ perículo, constánter abjécit. Magnam domínicæ Crucis portiónem, reveláute Deo, a se invéntam, in Basílica Constantiniána pópulo adorándam collocávit. Corpus sancti Leónis in obscúro cónditum ángulo, Dei nutu, inde amóvit, et ornatióre loco ómnibus coléndum expósuit. Basílicam demum Vaticánam innúmeris donis ornávit, egrégiis certe amóris sui erga Príncipem Apostolórum monuméntis. ℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Chilianum, et sócios martyrio deinde afféctos, in Germániam, Willebrórdum, et Suitbértum, cum sóciis in Frísiam, aliásque circumjéctas regiónes misit, in quibus máximum paganórum númerum ad Christi fidem convertérunt. Coadvállum Britónum regem Romam veniéntem excépit, et sacro baptísmate tinxit. Ravennátibus Damiánum, Leodiénsibus Hubértum, Británnis Berectuáldum Epíscopos ordinávit. Státuit, ut Litúrgiæ sacræ pius versus: Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, miserére nobis, adderétur. Méritis dénique plenus, postquam sedísset trédecim annis, ménsibus octo, sancto fine quiévit, ac sepúltus est in Vaticáno. ℟. Iste est.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre, de Communi cum ix. Lectione S. Gorgonii Mart. ut in Breviario.

DIE X. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Hilari, Papæ Confessoris.

Duplex.

Oratio. Exáudi.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Hilarus, natióne Sardus, patre Crispíno génitus, post sancti Leónis tránsitum, Románæ Ecclésiæ Póntifex factus est. Eum adhuc diáconum idem Leo legátum destinávit pro Ephesína Synodo celebránda. Sed cum Dióscori Alexandríni Epíscopi furóre per vim, et metum Ephesi patraréntur indígna, Hílarus vix effúgiens per ínvia loca, et multa perícula, divína ope liberátus, ad Leónem revérsus est. Póntifex autem renuntiátus, nihil antíquius hábuit, quam quæ contra hæréticos constitúta fúerant, suo decréto firmáre. Quámobrem encyclicam epístolam scripsit de damnatióne Nestórii, et Eutychétis, ac

trium præcipuórum confirmatióne Conciliórum.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Ab eo invitátus Victorínus, natióne Aquitánus, paschálem cursum cautíssima indagatióne compósuit. Ecclesiásticæ disciplínæ retinentíssimus, nullum vóluit Epíscopum per Ecclésias consecrári, præter Metropolitáni consénsum, nec Epíscopum quémpiam, relícta própria Ecclésia, ad áliam transférri, neque transcéndi términos a Pátribus constitútos. Leóntium Arelaténsem Epíscopum, suæ Sedis vicárium constítuit per Gállias, cui solicitúdinem in congregándis quotánnis Epíscopis delegávit. Ecclésiæ prædia, quæ neque desérta, neque inutília essent, quibus plurimórum necessitátibus subvenirétur, alienári, nisi prius apud Concílium alienatiónis causa dicta, prohíbuit; alíaque complúra sancte decrévit in ea Synodo, quam apud sanctam Maríam Majórem coégit.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Anthemium Imperatórem, cum Philothéus Macedoniánus, ejus familiaritáte suffúltus, nova diversárum conciliábula sectárum in Urbem cònarétur indúcere, apud beátum Petrum Apóstolum palam ne id fíeret objurgándo cohíbuit: in tantum ut ea non fore introducénda promíserit Imperátor, interpósito étiam juraménto. Fecit in Constantiniánæ Basílicæ baptistério oratória quátuor, nempe sanctæ Crucis, sancti Joánnis Baptístæ, sancti Joánnis Evangelístæ, et sancti Stéphani, ac ínsuper bibliothécas duas. Monastérium construxit una cum bálneo, et prætório ad sanctum Lauréntium foris, alterúmque in Urbe ad Lunam. Plura, atque magnífica tum ália ornaménta ex auro, argénto, lapidibúsque pretiósis, sacris locis cóntulit. Constítuit in Urbe ministeriáles, qui præfíxas obírent statiónes. Pro commúni Sacerdótum Dómini concórdia solícite procurávit, ne sua audérent quærere, sed quæ essent Christi studérent obtinére. Demum ipse córpore solútus, ábiit in cœlum regnatúrus cum Christo, quarto Idus Septémbris, sub Imperatóribus Leóne, et Anthémio, ejúsque corpus sepúltum fuit ad sanctum Lauréntium in crypta juxta corpus beáti Xysti. Una ordinatióne mense Decémbri,

creávit Presbyteros vigínti quinque, Diáconos sex, Epíscopos per divérsa loca vigínti duos. Apostólicæ Sedis régimen ténuit annos sex, menses novem, dies vigínti et octo.

℟. Iste est, qui.

In iij. Nocturno Homilia in Evang., Vigiláte quia nescitis, de Comm. ij. loco.

DIE XX. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Agapiti I. Papæ Confessoris.

Duplex.

Oratio. Da quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de Script. occurr. In Quat. Temp. Fidélis sermo.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

JOANNE, hujus nóminis secúndo, e vivis subláto, Agapítus Románus génere, patre Gordiáno, sanctæ Románæ Ecclésiæ Archidiáconus, propter singulárem eruditiónem, qua probe, et appríme instrúctus erat, et compósitos castigatíssimæ vitæ mores, quibus præ céteris eminébat, commúnibus totíus cleri suffrágiis, et ómnium bonórum gratulatióne, ad sanctam Petri sedem promótus est; et sublímem illam províncíam perínde administrávit, ac si non ab homínibus, sed ab ipso Deo eléctus fuísset.

℟. Invéni David.

Lectio v.

EGREGIIS laudum títulis ab antíquis Pátribus decorátus est, dictúsque ab iis præco justítiæ, Evangélii tuba, vas cathólicum, vir pietáte, et miráculis celebérrimus, quibus heróicas illíus virtútes, et apostólicæ vitæ sanctimóniam Deus illustrávit. Aliquot hujus sanctíssimi Præsulis decretáles extant, in quibus cathólicæ fídei dógmata sarta técta que servántur, ecclesiásticæ disciplínæ forma, et régula tráditur, sacrórum cánonum, et antiquárum traditiónum indemnitáti consúlitur, ac demum omnes et síngulæ pastorális solicitúdinis partes impléntur.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

CONSTANTINOPOLIM profé ctus est, álio prorsus, quam ad quem hómines illum destinárant, consílio, divíno scílicet instinctu, et nutu ut Anthímum hæréticum Patriárcham Constantinopolitánum Theodóræ Imperatrícis malis ártibus intrúsum exauctoráret, atque damnáret, et in ejus locum Mennam substitúeret; Patriarcháles item sedes Alexandrínam, et Antiochénam, extrúsis hæréticis, cathólicis pastóribus restitúeret. Sed tandem

biénnio Pontificátus nondum expléto, vir sanctíssimus, in quo nihil, nisi longiórem vitam Cathólici desiderássent, Constantinópoli pie óbiit anno Christi quingentésimo trigésimo sexto. Ejus corpus Romam translátum, in Vaticáno cónditum est.

℟. Iste est.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre, de Comm. cum ix. Lect. Vigil. nisi venerit in Feria Quat. Temp.

DIE XXVI. SEPTEMBRIS.

In Festo S. Eusebii, Papæ Confessoris.

Duplex.

Oratio. Da, quæsumus.

In j. Noct. Lectiones de Script. occurr.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

EUSEBIUS natióne Græcus, patre Médico, post sanctum Marcéllum Románæ Ecclésiæ est constitútus Epíscopus. Is hæréticos invénit in Urbe, quos resipiscéntes, sola mánuum impositióne, Ecclésiæ reconciliávit. Cui et e Sardínia accédens nóbilis fémina Restitúta, fílium suum erudiéndum trádidit, quem egrégie fide christiána imbútum baptizávit, suóque nómine insignívit, atque Eusébium nominávit. Dignum plane tanti Pontíficis germen, quo Vercellénsi póstea Epíscopo, fides cathólica in Oriénte propémodum extíncta lætióre propágine revivísceret. Cum autem Eusébius una ordinatióne mense Decémbri, Presbyteros trédecim, Diáconos tres, Epíscopos quatuórdecim per divérsa loca creásset, beáto fine quiévit, sepultúsque est in cœmetério Callísti via Appia, sexto Nonas Octóbris, sub Constantíno Imperatóre. Rexit Ecclésiam annos duos, menses octo, dies séxdecim.

℟. Invéni David.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

Lectio v.

De S. Euseb. 70.6. *ed. Rom.*

DEPOSITIONEM sancti Eusébii hódie celebrámus. Quid est depositio? Non illa útique, quæ, sepeliéndis in terra membrórum relíquiis, clericórum mánibus procurátur, sed illa, qua homo vínculis carnálibus absolútus, liber itúrus ad cœlum, terrénum corpus expónit. Ipsa plane est deposítio, in qua concupíscere abjícimus, cessámus delínquere, peccáre desínimus, et totum quidquid salúti est grave, quasi abjécta sárcina óneris expónimus. Nam ideo

hæc dies pro celebritáte máxima procurátur, quia vere est summa festívitas, mórtuum esse vítiis, soli vigére justítiæ.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

UNDE et depositiónis ipsa dies natális dícitur, quod delictórum cárcere liberáti, libertáti náscimur Salvatóris. Sed videámus, sanctus Eusébius cum qua glória ad hanc diem depositiónis advénerit. Voláre non potest, nisi quod purum, leve, atque subtile est: cujus nec sincéritas in temperántia retardátur, nec alácritas, nec velócitas mole gravátur: gravári autem volátum dico, non tam mole membrórum, quam póndere delictórum. Unde puto, étiam in ipsis ávibus, ídeo velócius colúmbam pene præ ómnibus volitáre, quod alacritátem, et innocéntiam comitétur. Volávit ergo hac die sanctus Eusébius. Æstimémus jam ejus innocéntiam de volátu, et puritátem ejus de ipsa elatióne judicémus. Tanquam colúmba enim in domo Dei degens, assúmpsit spiritáles pennas, et requiévit in monte.

℟. Iste est, qui.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre, de Communi, cum ix. Lect. ex duabus una SS. Cypriani, et Soc. Mart. ut in Breviario.

DOM. II. OCTOBRIS.

In Festo Maternitatis B. M. Virginis.

Duplex majus.

Omnia ut in fine Brev.

DOM. III. OCTOBRIS.

In Festo Puritatis B. M. V.

Duplex majus.

Omnia ut in fine Brev.

DIE I. OCTOBRIS.

In Festo S. Gregorii Patriarchæ Armeniæ Martyris vulgo Illuminatoris.

Duplex.

Oratio.

DEUS, qui per beátum Gregórium, Pontíficem et Mártyrem tuum, Arméniæ gentis pópulum, regémque veræ fídei lucem recípere tribuísti: da Ecclésiæ tuæ de tantis gaudére triúmphis, et apud te méritis ejúsdem, et précibus adjuvári. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GREGORIUS, Arméniæ Régibus cretus, qui primus post sanctum Bartholomæum Apóstolum in illam províinciam Christi fidem invéxerat, dictus proptérea pátria voce Illuminátor, infans clam eréptus ad declinándam necem, qua ejus

familia petebátur, Cæsaréæ Cappadóciæ pie est educátus, legémque Christi edóctus Baptísmum suscépit. Secésserat illuc Teridátes, fílius Cusarónis Armenórum regis ab Anach Gregórii patre dolóse intercémpti, a Persis regno spoliátus, cui Gregórius patérni scéleris bene cónscius se in servitútem trádidit, et cum eo, qui jam a Románis regnum recuperáverat, deínde in Arméniam rédiit, ubi a Teridáte sæpius tentátus ut idólis sacrificáre vellet, cum constantíssime renuísset, innúmera pene et incredibília tormentórum génera subíre coáctus est.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Arcta primum custódia Gregórium inclúsit Teridátes; tunc manus ejus latéribus sic alligári jussit, ut extárent cúbiti, et camum ori ejus ínseri, massásque excísi salis dorso ejus impóni, constrictúmque loro circa pectus fórtiter stringénte suspéndi celsíssimo loco. Mansit autem sic suspénsus septem diébus, post quos cum in sua senténtia permanéret, ex uno pede suspénsus coáctus est fumum hauríre excitátum ex fimo graveoléntc, dum intérea fórtiter cædebátur báculis húmidis. Inter hæc eníxis Deum précibus exorávit pro salúte ómnium, præsértim gentis Arméniæ, atque ut sibi constántiam pro fide tribúeret. Hanc rex demirátus quidem, crudélius tamen desæviit, mandavítque afférri lignórum truncos, et compóni tábulas super anterióres partes pedum ejus, eásque fúnibus nodósis veheménter constríngi, donec deflúeret sanguis per summitátes digitórum. Cólaphis insuper contúsus fuit, et caput ejus artificiósæ cóchleæ impósitum et admóta nari ejus fístula, effúsa sunt sal, nitrum, et acétum simul commíxta. Multa simília et pejóra crudelitátis génera perpéssus est, ádeo ut Rex ipse veheménter mirarétur mansísse vivum, et níhili fecísse dolóres inténsos.

℟. Desidérium ánimæ.

Lectio vj.

Cum autem quidam ex Sátrapis, regem allocútus, illi manifestásset Gregórium fílium esse Anach interfectóris patris ejus Cusarónis, jussit illum mánibus, pedibúsque et collo vinctum perdúci in provínciam Arárat trudíque in vérticem castri Artáxat, demittíque in infi-

mum hiátum donec ibídem morerétur. Deus vero, qui e tantis torméntis vivum illum eripúerat, ex hoc páriter servávit incólumem, et post longum tempus Teridátem ipsum velut álterum Nabuchodónosor tentatióne probátum ad fídei lumen addúxit; quem Gregórius jejúnio purgátum, Deo per baptísmum reconciliávit. Itaque facta potestáte públice prædicándi Christi Evangélium, Majóris Arméniæ gentem in fide erudívit, et sacro fonte lustrávit, ecclesiásque undequáque eréxit, destrúctis superstitiónis simulácris, templísque eórum evérsis. Cæsaréæ ordinátus suæ gentis Archiepíscopus, impénsius Arménos divína doctrína instrúxit, atque in fide suscépta confirmávit. Quiétis tandem ac divíni ótii cupidíssimus in solitúdinem se recépit, ubi jejúnio et contemplatióni déditus, méritis cumulátus, in bona senectúte obdormívit in Dómino, Constantíno Magno Imperatóre. Corpus illíus Christiáni ex Arménia fugiéntes in Itáliam transtulérunt; caput cum caténis quibus vinctus fúerat Neápoli, bráchium vero in Cathedráli Neritonénsi collocátum fuit.

℟. Stola jucunditátis.

In iij. Nocturno Homilia in Evangelium. Si quis venit, de Communi.

℟. viij. Dómine prævenísti.

DIE V. OCTOBRIS.

In Festo S. Gallæ, Viduæ.

Duplex.

Oratio.

Omnipotens et miséricors Deus, qui beátam Gallam exímia in páuperes dilectiónis virtúte decorásti: ejus méritis et précibus concéde; ut charitátis ópera exercéntes, misericórdiam tuam cónsequi mereámur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex libro quarto Dialogórum S. Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Gothorum tempóribus, Galla, hujus Urbis nobilíssima puélla, Symmachi Cónsulis ac patrícii fília, intra adolescéntiæ témpora maríto trádita, in uníus anni spátio ejus est morte viduáta. Quam dum fervénte mundi cópia, ad iterándum thálamum et opes et ætas vocárent, elégit magis spirituálibus núptiis copulári Deo, in quibus a luctu incípitur, sed ad gáudia ætérna pervenítur, quam carnálibus núptiis súbjici, quæ a lætítia semper incípiunt, et

ad finem cum luctu tendunt.
℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Mox ergo ut ejus marítus defúnctus est, abjécto sæculári hábitu, ad omnipoténtis Dei servítium sese apud beáti Petri Apóstoli ecclésiam monastério trádidit, ibíque multis annis simplicitáti cordis atque oratióni dédita, larga indigéntibus ópera eleemosynárum impéndit. Cumque omnípotens Deus perénnem jam mercédem réddere ejus labóribus decrevísset, cancri úlcere in mamílla percússa est. Noctúrno autem témpore ante lectum ejus duo candelábra lucére consuéverant, quia vidélicet amíca lucis, non solum spirituáles, sed étiam corporáles ténebras ódio habébat. Quæ dum nocte quadam ex hac eádem jacéret infirmitáte fatigáta, vidit beátum Petrum Apóstolum inter útraque candelábra ante suum lectum consisténtem, nec pertérrita tímuit, sed ex amóre sumens audáciam, exultávit, eíque dixit: Quid est, Dómine mi, dimíssa sunt mihi peccáta mea? Cui ille, benigníssimi ut est vultus, inclináto cápite, ánnuit, dicens: Dimíssa. Veni. ℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vj.

Sed quia quamdam sanctimoniálem féminam in eódem monastério præ céteris diligébat, íllico Galla subjúnxit: Rogo ut soror Benedícta mecum véniat. Cui ille respóndit: Non, sed illa talis véniat tecum; hæc vero, quam petis, die erit trigésimo secutúra. His ítaque explétis, vísio Apóstoli assisténtis et colloquéntis ei abláta est. At illa prótinus cunctæ congregatiónis accívit matrem, eíque quid víderit, quidve audíerit, indicávit. Tértio autem die cum ea, quæ jussa fúerat, soróre defúncta est; illa vero, quam ipsa popóscerat, die est trigésimo subsecúta. Quod factum nunc usque in eódem monastério manet memorábile; sicque hoc a præcedéntibus mátribus tráditum narráre illic solent subtíliter junióres, quæ nunc sunt sanctimoniáles vírgines, ac si illo in témpore huic tam grandi miráculo et ipsæ adfuíssent.
℟. Fallax grátia.

In iij. Nocturno Homilia in Evangelium. Símile est regnum cœlórum thesáuro, de Communi non Vírginum.

Lectio ix. SS. Placidi, et Soc. Mart.

DIE VII. OCTOBRIS.
In Festo S. Marci, Papæ Conf.
Duplex.
Oratio.

EXAUDI, Dómine, preces nostras: et interveniénte beáto Marco, Confessóre tuo atque Pontífice, indulgéntiam nobis tríbue placátus et pacem. Per Dñum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.
In secundo Nocturno.
Lectio iv.

MARCUS Románus, Constantíno Magno Imperatóre Póntifex, instituit, ut Epíscopus Ostiénsis, a quo Románus Póntifex consecrátur pállio uterétur. Duas Romæ Basílicas ædificávit, álteram in Urbe, álteram via Ardeatína; quas Constantínus, auctas magnis munéribus, exornávit. Vixit in Pontificátu menses octo, sepultúsque est in cœmetério Balbínæ. ℟. Invéni David.

Sermo S. Gregórii Papæ.
Lectio v.
2. *part. Past. c.* 1.

TANTUM debet actiónem pópuli áctio transcéndere Præsulis, quantum distáre solet a grege vita pastóris. Opórtet namque ut metíri se solícite stúdeat, quanta tenéndæ rectitúdinis necessitáte constríngitur, sub cujus æstimatióne pópulus grex vocátur. Sit ergo (necésse est) cogitatióne mundus, actióne præcípuus, discrétus in siléntio, útilis in verbo, síngulis compassióne próximus, præ cunctis contemplatióne suspénsus, bene agéntibus per humilitátem sócius, contra delinquéntium vítia per zelum justítiæ eréctus, internórum curam in exteriórum occupatióne non mínuens, exteriórum providéntiam in interiórum solicitúdine non relínquens. ℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

CONSIDERANDUM quoque est, quia cum curam pópuli eléctus Præsul suscipit, quasi ad ægrum médicus accédit. Si ergo adhuc in ejus córpore passiónes vivunt, qua præsumptióne percússum medéri próperat, qui in fácie vulnus portat? Ille ígitur modis ómnibus debet ad exémplum bene vivéndi pértrahi, qui cunctis carnis passiónibus móriens jam spirituáliter vivit: qui próspera mundi postpónit: qui nulla advérsa pertiméscit: qui sola intérna desíderat. Cujus intentióni bene cóngruens, nec omníno per imbecillitátem corpus, nec valde per contumáciam repúgnat spi-

ritus : qui ad aliéna cupiénda non dúcitur , sed própria largítur.
℟. Iste est qui.

In iij. Nocturno Homilia in Evangelium, Vigiláte , de Communi ij. loco.

In Laudibus fit commem. SS. Sergii et Soc. Mart.

DIE XIV. OCTOBRIS.

In Festo S. Callisti I. Papæ Martyris.

Duplex.

Omnia ut in Breviario præter Orat. seq.

Oratio.

Deus, qui nos cónspicis ex nostra infirmitáte defícere : ad amórem tuum nos misericórditer per beáti Callisti , Mártyris tui atque Pontíficis , exémpla restáura. Per Dóminum.

DIE XXI. OCTOBRIS.

In Festo SS. Ursulæ et Soc. Virg. et Mart.

Duplex.

Omnia ut in fine Brev.

DIE XXIII. OCTOBRIS.

In Festo SS. Redemptoris.

Duplex majus.

Omnia ut in fine Brev.

DIE XXIV. OCTOBRIS.

In Festo S. Raphaelis Archang.

Duplex maius.

Omnia ut in fine Brev.

DIE XXV. OCTOBRIS.

In Festo S. Bonifacii I. Papæ Conf.

Duplex.

Oratio. Da , quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Bonifacius Románus, patre Jucúndo presbytero, post beátum Zósimum humánis rebus exémptum , Románæ Ecclésiæ Episcopátum adéptus est. Is annósus présbyter , ac in lege doctíssimus , bonísque móribus comprobátus , invítus , ac relúctans , totíus pópuli acclamatióne , ac Urbis optimátum consénsu, a septuagínta presbyteris , novémque diversárum provinciárum Epíscopis divínæ institutiónis órdine serváto , consecrátus est in Basílica Júlii ; quo témpore Eulálius Archidiáconus , diacónibus circumvéntus , paucissimísque de clero , ac multitúdine turbátæ plebis , in locum sibi non débitum per ámbitum próruens , ordinátur in Constantiniána Basílica. Eo in schísmate Bonifácius legítimus Póntifex , veheménter depréssus , coáctus est beáti Petri Basílicam desérere , et una cum suis ad beáti Pauli secédere. Deláta mox causa ad Episcopórum Concílium , cum Patres inter se dissidérent , plenióri Synodo , res tota servátur , jussis intérea , Honórii Augústi

ópera, tum Bonifácio, tum Eulálio, ab Urbe discédere. Quare hic Antium, sanctæ Felicitátis Basílicam ille pétiit. ℟. Invéni David.

Lectio v.

SED cum Eulálius se in Urbem intrusísset, occasionémque præbuísset públicæ seditiónis, Honórius, ea re commótus, Eulálium Urbe pelléndum, Bonifácium vero in eam inducéndum rescrípsit: quod frequénti Episcopórum Synodo confirmátum fuit. Itaque Bonifácius regréssus, solícita cura conátus est cunctos in mútuam restitúere concórdiam, cui et in futúrum consúluit, ne post óbitum suum gravióri scissúra distraherétur Ecclésia. Piissimórum autem Imperatórum devotióne gaudébat, et contra inimícos grátiæ Dei, non solum apostólicis, sed étiam régiis utebátur edíctis; et licet ipse doctíssimus esset, advérsus libros tamen Pelagianórum, beáti Augustíni Episcopi respónsa poscébat; cui et Augustínus tantum détulit, ut ei sua scripta non tam ediscénda, quam examinánda, et emendánda diréxerit. ℟. Pósui adjutoriū.

Lectio vj.

PATROCLUM Arelaténsem Epíscopum aliénæ Metrópolis jura invadéntem, représsit: datísque lítteris ad Hilárium Narbonénsem Epíscopum, jussit, ut jure Metropolitáni, et apostólicæ Sedis præceptióne, ad pervásum locum accéderet, agéndaque vidéret, et apostólicæ Sedi cuncta reférret. Constítuit, ne múlier, vel mónacha, sacráta pállia contíngeret, aut laváret; neve quis incénsum in Ecclésia pónere, nisi miníster esset. Servum, vel cúriæ, vel rei cuílibet obnóxium, clércum fíeri vétuit. Fecit oratórium in cœmetério sanctæ Felicitátis Mártyris, juxta corpus ejus, cujus itémque sancti Silváni sepúlchrum ornávit, plúribus donis oblátis. Dénique fama celebérrimus, et grátia Dei plenus, ejúsdem glóriam adéptus est, Honório et Theodósio princípibus, sepultúsque in cœmetério sanctæ Felicitátis via Salária, octávo Kaléndas Novémbris. Semel mense Decémbri creávit Presbyteros trédecim, Diáconos tres, Epíscopos per divérsa loca sex supra trigínta. Pontificátum ténuit annos quinque, minus duóbus ménsibus et tribus diébus. ℟. Iste est.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre, de Comm. cum Lectione ix.

SS. Chrysanthi et Sociorum Martyrum ex duabus una ut in Brev.

DIE XXVI. OCTOBRIS.

In Festo S. Evaristi, Papæ Martyris.

Duplex.

Oratio. Infirmitátem.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

EVARISTUS, Græcus natióne, patre Judæo génitus, christiánæ pietátis studiosíssimus, Trajáno Imperatóre, ad cáthedram Petri promótus est, seditque in ea annos novem, menses tres. Fecit ordinatiónes quátuor, mense Decémbri, ac creávit Presbyteros decem et septem, Diáconos duos, Epíscopos per divérsa loca quíndecim.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

ECCLESIARUM títulos urbis Romæ Presbyteris eum divisísse légimus, ut unusquísque suæ parœciæ términis, ac limítibus distinguerétur; et mandásse, ut altária, in quibus Sacra fiunt, exstrúcta ex lápide, benediceréntur; ut septem diáconi Epíscopum custodírent, ipsíque adéssent, dum prædicatiónis evangélicæ offício, et ministério fúngitur, quasi tráditæ ab illo doctrínæ testes. ℟. Desidérium.

Lectio vj.

CONSTITUIT étiam ex traditióne apostólica, ut matrimónium públice celebrétur, et sacerdótis benedíctio adhibeátur. His, aliísque salutáribus, utilibúsque constitutiónibus edéndis Pontificátus sui tempus transégit; non tamen illud omísit, ut simulacrórum cultum ex ánimis hóminum avélleret. Qua in re cum strénue laborásset, martyrio coronátus est ac sepúltus prope sepúlchrum Príncipis Apostolórum in Vaticáno, séptimo Kaléndas Novémbris.

℟. Stola jucunditátis.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Si quis venit, de Comm.

FESTUM SS. Reliquiarum.

Duplex.

Omnia ut in fine Breviarii.

DIE XXXI. OCTOBRIS.

In Festo S. Siricii, Papæ Conf.

Duplex.

In Hymno, Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

DEUS, qui beátum Sirícium, Confessórem atque Pontíficem, ecclesiásticæ disciplínæ propagatórem exímium effecísti: da Ecclésiæ tuæ; ejus institútis profícere, et méritis adjuvári. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

SIRICIUS Románus ex Presbytero Títuli Pastóris, vita functo sancto Dámaso Papa, cleri, populíque univérsi acclamatióne ad apostólicam Sedem evéctus est: obniténte frustra Ursicíno schismático, gratulánte vero in primis Valentiniáno Imperatóre, qui magnum innocéntiæ et probitátis exémplum eum prædicávit. Ipso sui Pontificátus exórdio decretálem epístolam, saluberrimis institutiónibus plenam, ad Himérium dedit Tarraconénsem Epíscopum, áliis Hispaniárum Ecclésiis communicándam, ut corrúpti clericórum mores emendaréntur, et disciplínæ vigor instauraretur, quam in Africa quoque collabéntem, hábita Romæ Synodo octogínta Episcopórum, reparándam curávit. ℟. Invéni David.

Lectio v.

INNUMERA sunt cétera, quæ pro fídei defensióne toto sui Pontificátus témpore invícte perégit. Joviniánum mónachum, sanctæ virginitátis hostem, et christiánum Epicúrum, in romána Synodo anathémate confíxit. Bonósum quoque Sardicénsem Epíscopum Christi divinitátem et Deíparæ post partum virginitátem infiçiántem damnávit. Manichæos ex Urbe ejéctos imperiáli lege sæculáribus pœnis coercéndos subjécit, redeúntes vero ad Ecclésiam in monastéria detrúdi, ac nonnísi in vitæ éxitu ad communiónem récipi vóluit. ℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

RELIGIONIS tuéndæ, et amplificándæ stúdium, quod sane quam máximum declarábat, egrégie adjúvit magnus Theodósius Imperátor, qui cum, sublátis gentílium simulácris templísque interdíctis, aut evérsis, idolórum cultum omnem aboléri jussísset, christiána relígio, ipso sedénte Pontífice, mirífice propagáta est. Præcláris pro Ecclésia functus labóribus, editísque sanctíssimis légibus, septuagenário major, obdormívit in Dómino, anno salútis trecentésimo nonagésimo octávo. Sedit in Pontificátu annos círciter quatuórdecim. Ejus corpus e cœmetério Priscíllæ via Salária in títulum sanctæ Praxédis a Pascháli Primo translátum est. Illíus vero nomen Benedíctus Décimus quartus Póntifex Máximus, plene vindicáta ejus ab objéctis crimínibus innocéntia, in Románi Martyrológii tábulas reférri jussit. ℟. Iste est.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Vigiláte, de Comm. ij. loco, cum Lect. ix. Vigil. ut in Brev.

DOM. II. NOVEMBRIS.

In Festo Patrocinii B. M. V.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. Mariæ Virg.

Aña ad Magnificat et ℟. vij. terminantur Tuum sanctum Patrocínium.

DIE XIII. NOVEMBRIS.

In Festo S. Nicolaii I, Papæ Conf.

Duplex.

Oratio. Da, quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

NICOLAUS, hujus nóminis primus, natióne Románus, patre Theodóro regionário, Benedicto Tértio e vivis sublàto, mirábili ómniū consensióne anno Christi octingentésimo quinquagésimo octávo, a clero eléctus, et ex Basilica Príncipis Apostolórum, in qua latitábat, per vim edúctus, adductúsque in Lateranénse Patriarchium, Románus Póntifex renuntiátus est. A prima pueritia pietátem, omnémque virtútem cóluit, eósque in sacris litteris progréssus fecit, ut eum Sérgius Secúndus in ipso eódem Patriarchio, Ecclésiæ Románæ subdiáconum, Leo vero Quartus diáconum creáverint, Benedíctus demum Tértius, ejus consilio et ductu, univérsam Ecclésiam administráverit.

℟. Invéni David.

Lectio v.

EXSTANT plúrimæ ab eo scriptæ epístolæ in quibus errántes corréxit, supérbos depréssit, oppréssos recreávit. Epíscopos, reges, imperatóres in offício contínuit: Joánnis Ravennátis Archiepíscopi contumáciam fregit: Hincmárum Rheménsem Archiepíscopum, de injústa Rhotáldi Episcopi Suessionénsis depositióne ácriter reprehéndit, ejus ea de re, nec non Synodi Silvanecténsis judícium abrogávit; tum apud sanctam Maríam Majórem in pervigílio Nativitátis domínicæ Missárum solémnia explens, Epíscopum ipsum prístinæ dignitáti, et paulo post suæ sedi plene restítuit. Lothárium regem, qui, rejécta legítima uxóre Theutbérga, Waldrádam concubínam dúxerat, intentáto anathémate, ad saniórem mentem redúxit. Electiónem Phótii láici hóminis reprobávit, et Patriárcham Ignátium in prístinam sedem restítuit. Ecclésiæ demum Románæ jura ita defféndit, ut síngulæ illíus epístolæ quasi tótidem

fortissima Sedis apostólicæ muniménta esse videántur.
℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Cum illíus zelus intra tunc præscríptos Ecclésiæ fines continéri non posset, ad conversiónem infidélium applícuit ánimum, fecítque, ut amplíssima Bulgarórum gens, una cum rege, ad Christi fidem convérsa, Ecclésiæ Románæ, frendénte licet Imperatóre schismático, accésserit. Operam quoque suam privátis pietátis offíciis sédulo navávit. Hinc descrípta ómnium indigéntium nómina apud se habére vóluit, ut síngulis accurátius succúrreret. Reparándis étiam, ornandísque Basílicis Urbis, præcípue Lateranénsi Patriarchío, liberálem manum appósuit, et nullis súmptibus pepércit. Inito demum décimo Pontificátus anno in cœlum migrávit, et in Vaticáno sepúltus est.
℟. Iste est.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre, de Comm.

In Vesp. Oratio. Exáudi.

EADEM DIE XIII.

In Festo S. Stanislai Kostkæ, Conf.

Duplex.

Omnia ut in fine Breviarii.

DIE XIV. NOVEMBRIS.

In Festo S. Deusdedit Papæ Confessoris.

Duplex.

In Hymno. Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio. Da, quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Bonifacio, hujus nóminis quarto, e vivis subláto, postquam Sedes apostólica ménsibus quinque, et duódecim diébus vacásset, beátus Deúsdedit egrégiis virtútibus, et exímia sanctitáte conspícuus, natióne Románus, patre Stéphano, unánimi ómnium consensióne, ex subdiácono Románus Póntifex creátus est. Ut autem subdiáconus Póntifex crearétur, tunc primum áccidit, absque majórum exémplo; sed ut áliis prætermissis, Deúsdedit eligerétur, insígnis ejúsdem sanctimónia præstitit, qua mirífice inter tot ténebras illustrátus emícuit.
℟. Invéni David.

Lectio v.

Hic a domo Dei regíminis inítium fecit. Cleri enim máximam curam gessit, quem cum imminútum, et valde distráctum invenísset, eúmdem plúrimum auxit, in prístinas sedes restítuit,

et multis benefíciis cumulávit. Sed plane doléndum est, tanti Pontíficis facta, scriptórum inópia, aut certe témporis injúria, obscúra mansísse quæ quidem insígnia fuisse opórtuit, cum eum antíquitus Ecclésia inter Sanctos recéperit, et ánnua commemoratióne ut Sanctum fúerit venneráta.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

ILLUD tamen unum, ac singulári non éxcidit. Cum enim ob terræmótus vehementíssimos, elephántiæ lues orta esset, dum afflíctæ Urbi sanctíssimus Póntifex prospíceret, præsénsque raro exémplo ægros invíseret, unum ex illis, in quo Christum contemplátus est, benígne compléxus, et osculátus, divíno miráculo, eúmdem a lepra mundávit, ut vétera Ecclésiæ monuménta testántur. Epístolæ ab eo scriptæ fragméntum exstat, in quo luculéntum de spirituáli cognatióne decrétum continétur. Ubi demum tres annos sedísset, ex hac vita discéssit, anno Christi sexcentésimo décimo séptimo, et sepúltus est in Vaticáno.

℟. Iste est.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre, de Communi.

DIE XVI. NOVEMBRIS.

In Festo B. Pauli a Cruce, Conf. Duplex.

Omnia de Comm. Conf non Pont., præter seq.

In Hymno, Iste Confés- sor, mutatur tertius versus.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui ad recolénda Passiónis tuæ mystéria, ejúsque memóriam excitándam, beátum Paulum elegísti, et per eum novam in Ecclésia tua famíliam congregásti: concéde propítius; ut per ejus vestígia gradiéntes, ejúsdem passiónis fructum percípere mereámur. Qui vivis.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PAULUS, Uvádæ in Ligúria natus ex nóbili génere Daneórum, qui erant a Castellátio prope Alexandríam Statiellórum, quanta futúrus esset sanctitáte conspícuus jam inde ex eo pátuit, quod noctu miro fulgóre pariéntis matris cubículum coruscárit. Decénnis redeúntibus paréntibus Castellátium venit, ubi Deípara Virgo apérte osténdit, quam sibi foret accéptus, quum puérulo in flumen delápso conféstim ádfuit, et edúxit incólumem. Grátiæ ergo ubertáte prævéntus, puerilibus ludis, sæculíque deli-

ciis abstinuit, atque unum Jesum, et hunc crucifíxum, cordi hábuit, et præ víribus imitátus est. Quaprópter córpori suo bellum indícens, ipsum vigíliis, jejúniis, labóre extenuávit, cilíciis, aliísque modis cohíbuit, flagéllis attrívit. Neque ab incépto unquam déstitit, sed patiéndi ardóre magis in dies æstuans, dulcíssimum nomen Jesu suo péctori inússit, pro quo vitam cum sánguine fúndere exoptábat; ac nómine famíliæ rejécto, a Cruce nuncupári exínde vóluit. Illud étiam ea ætáte demirándum, quod pátrui hæreditáti núncium míserit, ac honéstum matrimónium recusáverit. Iis immaculátæ vitæ innocéntiam sociávit, quod perpétua sénsuum custódia, et sui abnegatióne consecútus est. Virginitátem ádeo cóluit, ut, repúlsis procácibus féminis, ejus castimóniam tentántibus, suávem quoque efflároet odórem, et obscénos aliórum mores nósceret ex fœtóre. Ut perféctus homo Dei ad omne opus bonum instrúctus foret, humanióribus lítteris Cremolíni, sacris disciplínis Romæ óperam dedit. Orándi stúdio summópere addíctus, et lacrymárum múnere ditátus, hóminum peccáta, erroréśque serpéntes amáre flebat, avúlsam Angliam præsértim, pro cujus réditu ad Ecclésiæ sinum quinquagínta annis et ámplius Deum exorávit.

℟. Honéstum.

Lectio v.

PROXIMORUM salútis succénsus zelo, nondum Cléricus, rudi tantum túnica indútus, cœlitus sibi demonstráta Jesu cruci affíxi commentatióne fideíque mystériis, jussu Epíscopi, imbuébat in pátria concíves, et sacras álibi peragébat missiónes, ac spirituália exercítia, exsúltans ut gigas ad curréndam viam suam. Ast ex obediéntia Présbyter in Urbe ab ípsomet Summo Pontífice Benedícto Décimo tértio consecrátus, mirum quo ánimi ardóre, nullis detérritus perículis, aut labóribus fractus, usque ad senéctam demandátum munus verbi Dei prædicándi obíret. Quo factum est, ut innúmeros a fide et salúte dévios Christo lucrifécerit, et probos hómines quamplúrimos ad pietátem magis magísque inflammárit. Facta ab eódem Pontífice potestáte sócios aggregándi, qui cultum Passiónis Christi in animárum bonum proténderent, Montem Argentárium prope Urbitéllum pétiit, quo a Deípara, quæ sese illi con-

spiciéndam déderat, vocabátur. Ibi soli Deo confísus, prima suæ Congregatiónis fundaménta jecit, quarto sodálibus voto obstríctis promovéndi gratam apud Christifidéles patiéntis Dómini memóriam. Ut autem opus divína voluntáte incœptum, ad optátum finem perdúceret, haud fácile dictu est, quod itínera pedéstris fere semper conféecerit, quot persecutiónes æquo ánimo túlerit, quot ærúmnas et ludíbria libens devoráverit, parátus majóra pérpeti, ut Christi in carne passi exhibéret imáginem. Novo demum Institúto una cum régulis, quas inter orándum divínitus accéperat, ab Apostólica Sede non semel probáto, etsi relúctans, præésse quoad vixit coáctus est, factus forma gregis ex ánimo. Moniáles quoque, Cleménte Décimo quarto approbánte, instítuit, quæ sédulo Redemptóris cruciátus meditaréntur.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

SERVI sui sanctitátem et apostólicos labóres Deus multis, præclarísque charismátibus honestáre vóluit. Pátrio quippe concionántem idiómate hómines divérsi sermónis unusquísque audiébat lingua sua illum loquéntem: voxque illíus ad tria, vel quátuor míllia pássuum distántibus intónuit. Tanto divínæ charitátis igne cor ejus exársit, ut eum fínibus suis mínime continéri posset, duæ cóstulæ sese mirum in modum extúlerint. Modo vultus ejus, modo corpus totum dum Sacrum ágeret, vel de Deo verba fáceret, cœlésti lúmine circumfúsum, et ex humo sublíme conspéctum est. Peramántis Jesu sub veste páuperis peténtis stipem, ejúsque beatíssimæ Matris Fílii pœnis condoléntis, ac Angelórum in multis opitulántium sibi, consuetúdine dignátus est: ánimæ vero piaculáribus flammis deténtæ sæpe virum Dei, ut sibi ipsis parentáret, mœstæ rogavére. Prophetíæ spíritu, miraculórum, et bilocatiónis dono, compescendíque dæmones potestáte excélluit. Hæc inter profúndæ humilitáti studens, servum inútilem sese existimábat ac máximum peccatórem, atque omnis géneris ærúmnis digníssimum, quibus per plures annos a Deo probátus fúerat. Tandem extrémum diem sibi imminére cognóscens, convocátis alúmnis fratérnam charitátem, oratiónis, religiósæ paupertátis et solitúdinis stúdium, véluti

suæ Congregatiónis tésseram, ex ánimo commendávit. Et dum Evangélii verba: Sublevátis in cœlum óculis : legeréntur, quo prædíxerat die, octuagenário major, cœlésti visióne recreátus, décimo quinto Kaléndas Novémbris, anno millésimo septingentésimo septuagésimo quinto, ánimam Deo réddidit Romæ in domo, quam cum attígua Basílica sanctórum Mártyrum Joánnis et Pauli, título Pammáchii, Clemens Décimus quartus, de Congregatióne óptime méritus, ei perpétuo assignáverat. Quem tot virtútibus illústrem, et miráculis étiam post mortem clarum, Pius Nonus Póntifex Máximus, ejúsdem Congregatiónis munificentíssime vere parens, Kaléndis Maji anni millésimi octingentésimi quinquagésimi tértii, Beatórum cénsui adjúnxit, assignáta ejus festo quotánnis celebrándo die décima sexta Novémbris.

℟. Iste Homo.

In iij. Nocturno, Homil. in Evang. Designávit Dóminus, ut in Comm. Evang. ℟℟. vero ut in Communi Conf. non Pont.

DIE XIX. NOVEMBRIS.

In Festo S. Pontiani, Papæ Mart.

Duplex.

Oratio. Infirmitátem.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

PONTIANUS Románus præfuit Ecclésiæ, Alexándro Imperatóre : qui sanctum Pontíficem, propter christiánæ fídei confessiónem, in Sardíniam ínsulam cum Hippólyto presbytero relegávit. Ubi is pro Christi fide multis calamitátibus afflíctus, décimo tértio Kaléndas Decémbris e vita migrávit. Ejus corpus Fabiáno Pontífice, cum clero Romam delátum in cœmetério Callísti via Appia sepelítur. Sedit annos quátuor, menses quátuor, dies vigínti quinque. Fecit ordinatiónes duas mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros sex, Diáconos quinque, Epíscopos per divérsa loca sex.

℟. Honéstum fecit.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio v.

De S. Cypriano, Serm. 12.

SERMONEM éxigit tam grata, et religiósa solémnitas : qua passiónem beáti Mártyris Pontiáni (vel N.) celebrámus. Tristis procul dúbio tunc Ecclésia fuit, non damno cadéntis, sed desidério recedéntis ; semper cúpiens vidére præséntem tam bonum rectórem,

atque doctórem. Sed quos afflíxerat sollicitúdo certáminis, consoláta est coróna victóris. Et nunc non solum sine ulla tristítia, verum étiam cum ingénti lætítia, cuncta, quæ tunc gesta sunt legéndo recólimus; diéque isto gaudére nobis concéssum est, non timére. Neque enim formidámus terribíliter veniéntem, sed expectámus hiláriter redeúntem. ℟. Desidérium.

Lectio vj.

Vicina córporis morte, non moriebátur in ánimo pastóris vigilántia pastorális, et cura tuéndi domínici gregis, usque ad extrémum vitæ hujus diem, mente sóbria tenebátur. Nec excutiébat ab ánimo diligéntiam fidelíssimi dispensatóris manus jam próxima cruénti carníficis. Ita se mártyrem cogitábat futúrum, ut esse non oblivisceréetur Epíscopum; magis curans, quam rationem pastórum Príncipi de commíssis sibi óvibus rédderet, quam quid infidéli Procónsuli de fide própria respondéret. Amábat quippe eum, qui Petro díxerat: Amas me? pasce oves meas. Et pascébat oves ejus, pro quibus sánguinem fúndere illum ímitans præparábat. ℟. Stola jucunditátis.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Nihil est opértum, ut in Brev. in Festo S. Callisti, die xiv. Octobris. ℟. viij. Dómine, prævenísti.

DIE XXVI. NOVEMBRIS.

In Festo S. Silvestri, Abbatis.

Duplex.

Omnia ut in fine Breviarii.

DIE XXVII. NOVEMBRIS.

In Festo B. Leonardi a Portu Mauritio, Conf.

Duplex.

In Hymn. Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

Deus, qui ad obstináta peccatórum corda per evangélicam prædicatiónem ad pœniténtiam flecténda, beátum Leonárdum, Confessórem tuum, admirábilem sanctitáte et invícto dicéndi róbore suscitásti: da quæsumus; ut contritiónis lácrymas, ad quas ob durítiam cordis nostri sine te promovéri non póssumus, per ejus preces ac mérita consequámur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Beatus Leonárdus a Portu Maurítio, in ora Ligústica Itáliæ, piis paréntibus natus, étiam a prima pueritia mirífica quadam pro-

pensióne ad pietátem proténdit indícia futúræ sanctitátis. Quæ multo clarióra deínde ejus in adolescéntia eluxérunt, cum Romam profectus in Collégio Románo stúdiis litterárum, ac philosophíæ óperam dedit. Ita enim in illa scholárum celebritáte est versátus, ut dum ingénii exercitatióne némini concéderet, innocéntia morum, austeritáte vitæ, contémptu sui, stúdio rerum divinárum omnes antecéderet, ádeo ut in adolescénte alter Aloysius Gonzága collégio illi rédditus viderétur. His pósitis fundaméntis, ad consummándum sanctitátis opus quod ædificáre cœperat, inter sodáles Caravitános adléctus, dum de more illíus sodalítii totus esset in navánda ópera apostólicis Urbis concionatóribus, captus apostolátus sanctitáte, nihil magis in votis habére cœpit, quam se totum proximórum salúti declináre. Ad quod vitæ genus quo facílius formarétur, terrénis ómnibus abdicátis, in famíliam Fratrum Minórum reformatórum institúti rigidióris ingréssus est. Hic, quámdiu vixit, nunquam a summa sanctitáte est visus abésse. Admiránda in doméstícis légibus servándis vigilántia, singuláre oratiónis stúdium, exímius in Jesum atque Deíparam amor, assídua in affligéndo córpore acérbitas, ardens in próximos cháritas, summa in omni virtútum laude ánimi demíssio, eum absolútum sanctitátis exémplar constituébant.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Ex hac virtútis schola, suscépto sacerdótio, atque theológicis stúdiis ad prædicatiónem formátus, urgénte in próximos charitáte, tanquam e cárcere ad cursum ad lucrándas ánimas egréssus, tanta contentióne apostolátum suscépit, ut, conátibus impar ejéctu sánguinis, apostólicis labóribus in ipso prædicatiónis exórdio abstinére ei fúerit necésse. Hoc ex morbo, quinto post anno, Deíparæ ope relevátus, ad prístinam contentiónem ita se renovávit, ut prodígii loco haberétur, in corpúsculo ádeo gráviter affécto, inédia, vigíliis, maceratiónibus semper extenuáto, tantam inésse firmitátem. Hoc in vitæ génere nunquam nec perículis detérritus, nec labóribus defatigátus, annos quátuor supra quadragínta perseverávit: quanta cum animárum utilitáte declárant Itáliæ regiónes, admirábili ejus dicéndi vi, qua vel obstinatíssimos quosque

pervincébat, ad religiónis stúdium revocátæ, ac urbs Roma præcipue, quæ conciónibus ejus, ad quas étiam Benedíctus Décimus quartus intérfuit, ádeo ad virtútes exársit, ut fructus adhuc perénnent admirándi illíus apostolátus. Nec vero, dum exterórum salúti consulébat, suos oblivisce bátur: nam, benefício Cosmæ Tértii, in solitúdine Etrúriæ comparáta ea domo, in quā ipse sese a prædicatióne recípere ad sancti Ignátii exercítia solébat, auctor fuit iis, qui árctius Deo adhærére vellent, ut eo secéderent, ibíque, juxta leges ab ipso cónditas, et a Cleménte Undécimo probátas, secréti a pópulo, asperióri vitæ génere uteréntur.

℟. Amávit eum.

Lectio vj.

Idem plura sodalítia Urbis excóluit, atque illud præcípue sanctíssimi Cordis Jesu, quod est in sancti Theodóri templo; in iis multa instítuit, quibus in Christum atque in Deíparam honos mirífice est auctus. Horum dulcíssima nómina in ore habébat semper, et tanquam præsídia certa salútis præ fóribus domórum palam proponénda curábat. Passiónis domínicæ meditándæ stúdium propagávit, sacéllis in amphiteátro Flávio ædificátis, ad quæ cruciátus Christi crucem ad Calvárium bajulántis recoleréntur. Ab eo étiam perpétua Sacraménti Eucharístici adorátio præcípuis in Itáliæ úrbibus est constitúta. His ígitur alíisque admirándis virtútum méritis matúrus cœlo, postquam et prophetíæ dono, et, miraculórum virtúte Deus sanctitátem servi sui confirmásset, cum tempus appropinquáret retributiónis, ut Benedícto Décimo quarto fidem præstáret, cui núspiam nisi Romæ se moritúrum promíserat, ex prædicatióne Bononiénsi ad quam ab eódem fúerat missus, in Urbem revérsus, labóribus fractus, morbo tentári cœpit; quo cum defíceret Ecclésiæ Sacris expiátus, et postréma salútis mónita Frátribus suis dedísset, anno ætátis suæ quinto et septuagésimo sanctíssime obdormívit in Dómino, die vigésima sexta Novémbris, in cœnóbio sancti Bonaventúræ, ubi nunc ejus corpus cólitur; eíque Pius Sextus, qui vivéntem magno honóre habúerat, absolúto prius rite de virtútibus et miráculis servi Dei judício, anno ab ejus óbitu quadragésimo quinto, Beatórum honóres, Offícium et Missam decrévit. ℟. Iste homo.

In iij. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi, de Comm. j. loco.

DIE XXVIII. NOVEMBRIS.

In Festo S. Gregorii III, Papæ Conf.

Duplex.

Oratio. Da, quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de Script. occurr.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

GREGORIUS, hujus nóminis tértius, natióne Syrus, patre Joánne, Gregório Secúndo vita functo unánimi cleri, et pópuli consénsu, nec non divíno quodam instínctu, cum dignissimus ómnium esset, subrogátus est, anno Christi septingentésimo trigésimo primo. Vir singulári doctrína, et virtúte, latina, et græca lingua erudítus, mirábili dicéndi facúndia, atque ádeo felíci memória, ut totum psaltérium memóriter recitáret; is demum quem prædecessóri suo Gregório, doctrína et prudéntia sapientíssimi hómines æquiparándum esse duxérunt.

℟. Invéni David.

Lectio v.

CATHOLICÆ fídei propugnátor acérrimus, Leónem Isáurum Imperatórem Iconoclástam patérnis mónitis, et líteris ad saniórem mentem redúcere conátus est. Sed cum nihil profíceret, convocáto Romæ nonagínta quinque Episcopórum Concílio, sacrárum imáginum cultum apostólico decréto firmávit, et diro anathémate fériit Iconómachos. Quæ cum ad Leónis aures pervenássent, áltius rugíre cœpit, misítque advérsus Gregórium florentíssimam classem cum potentíssimo exércitu, sed hæc, voléute ac víndice Deo, in Adriático sæva tempestáte agitáta fœdo naufrágio périit.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

MULTA quoque a Luitpránde, Longobardórum rege iníque passus est, qui et Urbem longa obsidióne cinxit, et sancti Petri Basílicam sacrílega manu dirípuit. In his angústiis sanctíssimus Póntifex ad Cárolum Martéllum, antecessóris exémplo, legátos cum sacris munéribus destinávit. Munívit Urbis mœnia, largas in egénos eleemósynas erogávit, novas Basílicas a fundaméntis extrúxit, antíquas ornávit ac restaurávit, Vaticánam præsértim, intra quam oratórium auro, argénto, gemmis, omníque pretiósi óperis génere ditátum eréxit, in quo sanctórum Apostolórum, et Mártyrum relíquias, summa cura, et diligéntia, toto christiáni

orbis ámbitu conquisitas repósuit, et coléndas expósuit, eo máxime témpore quo illas Agiómachi diabólico furóre proculcábant. Multa monastéria restítuit, et sanctis légibus instrúxit, statuítque, ut presbyteri, et mónachi altérnis noctu diúque divínas laudes celebrárent. Fractus demum labóribus, méritis licet, atque virtútibus ínclytus, anno sui Pontificátus undécimo nondum perácto, quarto Kaléndas Decémbris pie óbiit in Dómino, et in prædicto oratório Vaticáno sepúltus est.

℟. Iste est.

In iij. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre, de Communi.

In Vesp. Orat. Exáudi.

DIE XXIX. NOVEMBRIS.

In Festo S. Gelasii I. Papæ Confessoris.

Duplex.

In Hymno, Iste Conféssor, mutatur tertius versus.

Oratio. Da, quæsumus.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

Gelasius, gente Africánus, patre Valério, in Felícis Tertii locum subrogátus, Pontificátum gessit annos quátuor, menses octo, duodevigínti dies. Creávit in dúplici ordinatióne Diáconos duos, Presbyteros trigínta et duos, sexagínta septem per divérsa loca Epíscopos. Vir sane singulári fídei propagándæ, ac servándæ zelo ardentíssimus, omni litteratúra, præsértim sacra instructíssimus, et intrépidi péctoris róbore, tum ad vindicánda Ecclésiæ et Sedis apostólicæ jura, tum ad retundéndam hæreticórum, et schismaticórum protérviam armátus.

℟. Invéni David.

Lectio v.

Ejus cura, et stúdio non clerus modo plúrimum auctus est, verum étiam univérsa Ecclésia magnis increméntis adolévit. In quo certe illíus prudéntia mirábilis fuit, cum eo témpore Anastásius Imperátor hæréticus, et Theodorícus Ariánus rerum utriúsque Impérii potiréntur. Imminénte famis perículo, úbere annóna Urbem recreávit. Lupercália, aliáque gentílium spectácula, quæ ad hæc usque témpora post tam multa Imperatórum edícta advérsus idololatríam lata, et Romanórum Pontíficum stúdia ad eam extirpándam adhíbita, viguisse constat, Andrómacho senatóre, aliísque Románis, frustra licet, refragántibus, pénitus abolévit.

℟. Pósui adjutórium.

Lectio vj.

Alia quamplúrima ad dignitátem et disciplínam Ecclésiæ spectántia præstitit, sancívit, et scripsit. Defensóres Acácii, Euphæmium præsértim Constantinopolitánum damnávit; scriptísque ad divérsos nervosíssimis juxta atque doctíssimis lítteris, vel eos in offício contínuit, vel aberrántes redúxit. Pelagiános, Manichæos, et álios hæréticos coércuit, eorúmque libros públicis flammis tradi curávit. Præter decretáles, et hymnos ecclesiásticos, egrégia scripsit opúscula contra Nestórium, Aríum, Pelágium, et Eutychétem. Sed illud præ céteris memorándum, quod libros canónicos ab áliis, et probátos ab apócryphis in romána Synodo septuagínta Episcopórum, singulári decréto distínxit. Post multos demum labóres in regénda universáli Ecclésia exantlátos, sanctíssimus, et doctíssimus Póntifex pie óbiit in Dómino undécimo Kaléndas Decémbris, anno Christi quadringentésimo nonagésimo sexto, et sepúltus est in Vaticáno.

℟. Iste est qui.

In iij. Nocturno Homilia in Evangelium, Homo péregre, de Communi Conf. Pont.

Officium SS. Sacramenti et Officium Immac. Conceptionis B. M. V. habentur in fine Breviarii.

KALENDARIUM.

SEPTEMBER.

iv. S. Rosæ Viterbiensis, virginis. Duplex.
iv. S. Rosaliæ Panormit. virginis. Duplex
ix. S. Sergii I, papæ conf. Duplex.
x. S. Hilari, papæ conf. Duplex.
xx. S. Agapiti I, papæ conf. Duplex.
xxvij. S. Eusebii, papæ conf. Duplex.

OCTOBER.

Dom. ij. Maternitatis B. M. V. Duplex majus.
Dom. iij. Puritatis B. M. V. Duplex majus.
j. S. Gregorii, patriarchæ mart. Duplex.
v. S. Gallæ, viduæ. Duplex.
vij. S. Marci, papæ conf. Duplex.
xiv. S. Callisti I, papæ martyris. Duplex.
xxj. SS. Ursulæ et soc. virg. mart. Duplex.
xxiij. SS. Redemptoris. Duplex majus.
xxiv. S. Raphaelis archangeli. Duplex majus.
xxv. S. Bonifacii I, papæ conf. Duplex.
xxvj. S. Evaristi, papæ mart. Duplex.
Festum SS. Reliquiarum. Duplex.
xxxj. S. Siricii, papæ conf. Duplex.

NOVEMBER.

Dom. ij. Patrocinii B. M. V. Duplex majus.
xiij. S. Nicolai I, papæ conf. Duplex.
xiij. S Stanislai Kostkæ, conf. Duplex.
xiv. S. Deusdedit, papæ conf. Duplex.
xvj. B. Pauli a Cruce, conf. Duplex.
xix. S Pontiani, papæ mart. Duplex.
xxvj. S. Silvestri, abbatis. Duplex.
xxvij. B. Leonardi a Portu Mauritio, conf. Duplex.
xxviij. S. Gregorii III, papæ conf. Duplex.
xxix. S. Gelasii I, papæ conf. Duplex.

MECHLINIÆ, H. DESSAIN.— MDCCCLXIV.

SUPPLEMENTUM

PRO REGNO SCOTIÆ.

DIE I. DECEMBRIS.
Secunda die infra Octav. S. Andreæ.
In secundo Nocturno.
Sermo S. Petri Chrysólogi.
Lectio iv. *Serm.* 133.

BEATUS Andréas mérito natus hódie créditur, quando non ad præséntem vitam matérno est effúsus ex útero, sed concéptu fídei martyrii partu, cœléstem nóscitur generátus ad glóriam; quando non eum matérna cunábula suscepére vagiéntem, sed supérna triumphántem secréta recepérunt: quando non infírmum lactis pastum genitrícis trahit ex péctore, sed pro rege suo devotíssimus miles virtútis sánguinem fudit. Vivit, quia mortem cœléstis milítiæ bellátor occídit. ℟. Homo Dei.

Lectio v.

SEQUITUR hic moriéndo Dóminum æstuans et anhélans, ac toto virtútis gradu Domínicis incúmbit hærére vestígiis, ne eum cursus fáciat disparem fratri, quem natúra símilem, vocátio sócium, parem grátia ipsa perfécerat. Ad unam vocem Dómini, sicut ille, patrem, pátriam, censum relíquit, labóribus, oppróbriis, itinéribus, contuméliis, vigíliis, Christi indefésse germáni societáte donávit. Solum est, quod témpore Domínicæ Passiónis fugit: sed neque hoc impar, quia fugit. Negáre autem si áliqua putátur culpa, non est grávius fúgere, quam negáre. Sed tacénda sunt ália. Æquávit fratres vénia, quos sic discréverat culpa. ℟. O bona crux.

Lectio vj.

CRUCEM, quam refúgerant, póstea conjúnctis víribus ardénter invádunt, ut, unde reátum súmpserant, inde conscénderent cœlum, inde præmium súmerent et corónam. Petrus namque crucem, árborem conscéndit Andréas: ut qui Christi cómpati gestiébant, in semetípsis figúram formámque ipsíus exprímerent Passiónis; et redémpti ligno consummaréntur ad palmam. Sic Andréas noster,

etsi cedit órdini, præmio tamen non cedit, et labóri.
℟. Expándi manus.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. *Cap.* 4.

In illo témpore: Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem, qui vocátur Petrus, et Andréam fratrem ejus, mitténtes rete in mare. Et réliqua.

De Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 5. in Evangelia.

Multum dimísit, qui cum re posséssa étiam concupiscéntiis renuntiávit. A sequéntibus tanta dimíssa sunt, quanta a non sequéntibus concupísci potuérunt. Nemo ígitur étiam cum quosdam cónspicit multa reliquísse, apud semetípsum dicat: Imitári hujus mundi contemptóres volo, sed quod relínquam non hábeo. Multum, fratres, relínquitis, si desidériis terrénis renuntiátis.
℟. Orávit sanctus.

Lectio viij.

Exteriora étenim nostra Dómino quámlibet parva sufficiunt: cor namque et non substántiam pensat, nec perpéndit, quantum in ejus sacrifício, sed ex quanto proferátur. Nam si exteriórem substántiam perpendámus, ecce sancti negotiatóres nostri perpétuam Angelórum vitam datis rétibus et navi mercáti sunt. Æstimatiónem quippe prétii non habet, sed tamen regnum Dei tantum valet, quantum habes.
℟. Videns crucem.

Lectio ix.

Valuit namque Zachæo dimídium substántiæ, quia dimídium áliud ad hoc, quod injúste ábstulit, restituéndum in quádruplum reservávit. Váluit Petro et Andréæ, dimíssis rétibus, et navi. Váluit et víduæ duóbus minútis. Váluit álteri cálicem aquæ frígidæ. Regnum ítaque Dei, ut díximus, tantum valet, quantum habes.
Te Deum laudámus.

Mechliniæ, H. Dessain.— mdccclxiv.

DIE XXVIII. NOVEMBRIS.

IN FESTO

SS. IRENÆI, EPISCOPI,

ET SOC. EJUS MARTYRUM.

Duplex.

Omnia de Communi plurimorum Martyrum, præter sequentia.

Oratio.

Deus, invisíbilis fortitúdo certántium: adésto, quæsumus, nobis supplicántibus; ut qui hodiérna die sanctórum Mártyrum tuórum Irenæi et Sociórum gloriósum triúmphum recólimus, eórum méritis et précibus contra spirituália nequítiæ muniámur. Per Dóminum nostrum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Ex Epístola S. Irenæi, Epíscopi et Mártyris, ad Florínum de Monarchía.

Lectio iv.

Euseb. Hist. Eccl. Lib. 5. *Cap.* 20.

Florine, vidi te cum adhuc puer essem, in inferióre Asia, apud Polycárpum, spléndide agéntem in palátio, et magnópere laborántem, ut te illi approbáres. Etenim ea quæ tunc témporis gesta sunt, mélius memória téneo, quam illa quæ nuper accidérunt; ádeo ut et

locum ipsum possem dícere, in quo beatíssimus Polycárpus sedens disserébat : procéssus quoque ejus et ingréssus, vitæque totíus formam, et córporis spéciem : sermónes dénique quos ad pópulum habébat, et familiárem consuetúdinem, quæ illi cum Joánne, ut narrábat, et cum réliquis qui Dóminum vidíssent, intercésserat, et quáliter dicta illórum commemorábat : et quæcúmque de Dómino ab iísdem audíerat : de miráculis quoque illíus ac de doctrína, prout ab iis qui verbum vitæ ipsi conspéxerant, Polycárpus accéperat, eódem prorsus modo referébat, in ómnibus cum Scriptúris conséntiens. Hæc ego, divína mihi largiénte misericórdia, tunc studiósius audiébam, non in charta, sed in corde meo audíta descríbens; eadémque per Dei grátiam assídue répeto ac revólvo.

℟. Sancti tui, Dómine, mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis : * Terra appáruit árida, et in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus ecclesiásticis.

Lectio v. *Cap.* 5.

Irenæus, Pothini Epíscopi, qui Lugdunénsem in Gállia regébat ecclésiam, a martyribus ejúsdem loci ob quasdam Ecclésiæ quæstiónes legátus Romam missus, honoríficas super nómine suo ad Eleuthérium Epíscopum perfert lítteras. Póstea, jam Pothíno prope nonagenário, ob Christum martyrio coronáto, in locum ejus substitúitur. Scripsit quinque advérsus hæreses libros, et contra Gentes volúmen breve; et de disciplína, áliud : et ad Marciánum fratrem, de Apostólica prædicatióne; et librum variórum tractátuum, et ad Blastum, de schísmate : et ad Florínum, de Monar-

chía, sive quod Deus non sit cónditor malórum; et de Octonário egrégium commentáriũ. Ferúntur ejus et áliæ ad Victórem, Epíscopum, de quæstióne Paschæ, epístolæ, in quibus cómmonet eum non fácile debére unitátem collégii scíndere. Siquidem Victor multos Asiæ et Oriéntis Epíscopos, qui a décima quarta luna cum Judæis Pascha celebrábant, damnándos credíderat. In qua senténtia ii qui discrepábant ab illis, Victóri non dedérunt manus. Flóruit máxime sub Cómmodo Príncipe, qui Marco Antoníno Vero in impérium succésserat.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut hærédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut.

Ex libro primo Historiárum sancti Gregórii Turonénsis Epíscopi.

Lectio vj. *Cap.* 27.

Beatissimus Irenæus Pothíni succéssor Mártyris, qui a beáto Polycárpo Lugdunénsem ad urbem diréctus est, admirábili virtúte enítuit: qui in módici témporis spátio prædicatióne sua máxime in íntegro civitátem réddidit christiánam. Sed veniénte persecutióne, tália ibídem diábolus bella per tyránnum exércuit, et tanta ibi multitúdo Christianórum ob confessiónem domínici nóminis est juguláta, ut per platéas flúmina cúrrerent de sánguine christiáno: quorum nec númerum, nec nómina collígere potúimus; Dóminus enim eos in libro vitæ conscrípsit. Beátum Irenæum divérsis in sua cárnifex præséntia pœnis afféctum, Christo Dómino per martyrium dedicávit.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum; * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne ac-

quiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In tertio Nocturno Homilia sancti Gregorii in Evangelium, Cum audiéritis, de Communi plurimorum Martyrum.

In ij. Vesp. fit Comm. S. Saturnini, ut in Breviario.

Si Festum S. Andreæ venerit Feria ij, ix. Lectio fit de Vigilia ejusdem Sancti.

MECHLINIÆ, SUMPT. ET TYPIS H. DESSAIN, SUCC. P. J. HANICQ.
MDCCCLVII.

